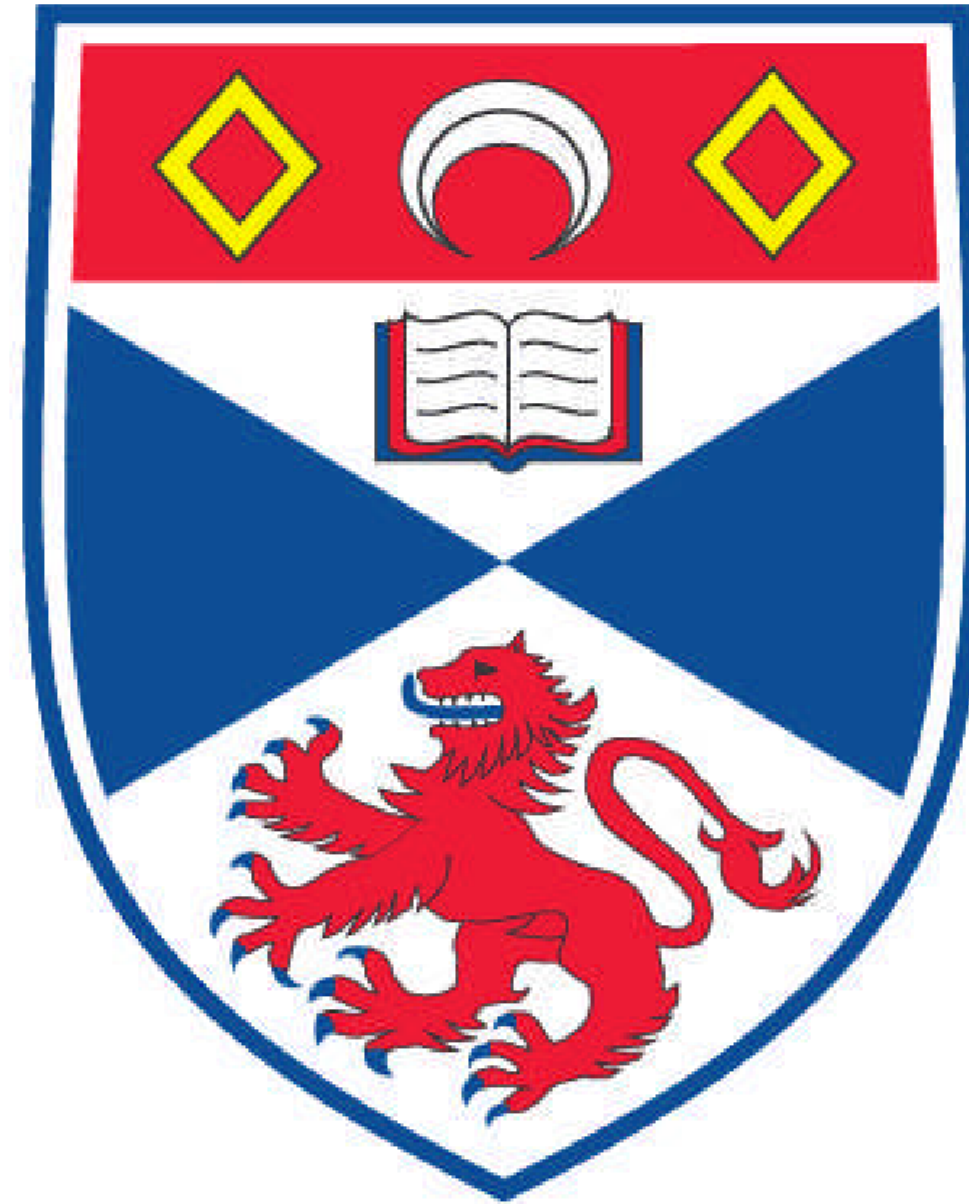

**YEFET BEN 'ALI'S COMMENTARY ON THE HEBREW TEXT OF
THE BOOK OF JOB I-X**

Haider Abbas Hussain

**A Thesis Submitted for the Degree of PhD
at the
University of St. Andrews**

1987

**Full metadata for this item is available in
Research@StAndrews:FullText
at:**

<http://research-repository.st-andrews.ac.uk/>

Please use this identifier to cite or link to this item:

<http://hdl.handle.net/10023/2918>

This item is protected by original copyright

YEFET BEN 'ALI'S
COMMENTARY ON THE HEBREW TEXT
OF
THE BOOK OF JOB I-X

Thesis presented

by

Haider Abbas Hussain

for the degree of Doctor of Philosophy in the
Department of Biblical Criticism and Hebrew in
the Faculty of Arts
University of St. Andrews

1986

ABSTRACT

YEFET BEN 'ALI'S
COMMENTARY ON THE HEBREW TEXT
OF
THE BOOK OF JOB I-X

This thesis is a critical edition of the Judeo-Arabic commentary on the Hebrew text of the Book of Job by one of the greatest Karaites of his age (second half of the tenth century A.D.), Yefet Ben 'Ali the Karaite.

An examination of the photocopies and microfilms of the original Manuscripts of Yefet Ben 'Ali written in the XIth, XIV-XVIIth, XVth and XVIth centuries resulted in a delimitation of the number of chapters in this edition i.e. chapters I-X. None of the four Manuscripts is complete and I have tried to complete the presentation of the first ten chapters of Yefet's commentary on the Book of Job by filling in the gaps of the master copy which I used (Ms. A., Or. 2509 B.M.) from the other Manuscripts. I used it as a main text because it is almost a complete copy compared with the others, as far as the first ten chapters are concerned. The four Manuscripts which I used are housed in the British Library in London.

This edition is prefaced by an introduction, comprising a discussion of the information we possess about Yefet's life in Baṣrah and Jerusalem, with reference to his works in general and the authenticity of his work on the Book of Job in particular. This is followed by a description and analysis of the commentary, discussing the method used by the commentator, and how he made it possible for large numbers of Jews in non-Arabic speaking

countries to make free use of his interpretations of biblical texts allied to the Karaite theological viewpoint and its relationship to Mu'tazilite views. There follows an analysis of the language used by Yefet in his text and exegesis, i.e. morphology, orthography and so on.

A comparison is then made with Saadia Gaon, including a brief discussion of the language and exegesis of the two scholars which deals with the fundamental characteristics of Judeo and classical Arabic; in addition, notes on the text are appended in which attention will be drawn to Yefet's characteristic vagueness in interpreting the Hebrew text of the Book of Job.

Special attention is paid to the vowels in each of the Manuscripts, and differences between the Manuscripts are footnoted throughout the text of this edition.

The appendix takes cognisance of Ms. E., i.e. Opp. Add. 4°. 165 of the Bodleian Library, listing fully the differences between it and the printed text of this edition.

"Her children arise and call her blessed; her husband also, and he
praises her."

Proverbs, 31:28

DECLARATION

I Haider Abbas Hussain hereby certify that
this thesis which is approximately 87,500 words in
length has been written by me, that it is the record of work carried
out by me and that it has not been submitted in any previous
application for a higher degree.

date 22.8.1986 signature of candidate

I was admitted as a research student under Ordinance No. 12 on
..... April 1978 and as a candidate for the degree of
..... Ph.D. on January 1979; the
higher study for which this is a record was carried out in the
University of St. Andrews between 1979 (year) and
..... 1986 (year).

Haider Abbas Hussain

CERTIFICATE

I hereby certify that the candidate has fulfilled the conditions of the Resolution and Regulations appropriate to the degree of Doctor of Philosophy of the University of St. Andrews and that he/ she is qualified to submit this thesis in application for that degree.

date 22.8.86

signature of supervisor

COPYRIGHT DECLARATION

In submitting this thesis to the University of St. Andrews I understand that I am giving permission for it to be made available for public use in accordance with the regulations of the University Library for the time being in force, subject to any copyright vested in the work not being affected thereby. I also understand that the title and abstract will be published, and that a copy of the work may be made and supplied to any bona fide library or research worker.

Haider A. Hussain

DEDICATION

To my dearest parents
whose loving care,
affectionate and endless encouragement
enabled me to pursue my research.
With all my love and respect.

Haider Abbas Hussain

St. Andrews, 1986

CONTENTS

Acknowledgement	a.
Abbreviations to the Biblical Books	b.
General Abbreviations	c., d.
Table of Transliteration	e.
Manuscripts used in this edition	f.
Other Manuscripts used in this edition	f., g.
I. Introduction	-i-
The Commentary of Job I-X	-viii-
Description of the Manuscripts	-xi-
Manuscript A.	-xi-
Manuscript B.	-xlviii-
Manuscript C.	-lv-
Manuscript D.	-lxiii-
Manuscript E.	-lxxii-
Yefet Ben 'Ali and Saadia Gaon	-lxxviii-
Notes on the text	-xc-
Notes and References	-cvi-
Bibliography	-cxi-
II. The Text of the Commentary	1-149
III. Appendix	150-188

ACKNOWLEDGMENT

I would like to express my sincerest thanks to Mr. Peter W. Coxon who has worked with me through many of the problems of the text of Yefet's commentary on the Book of Job; his advice, assistance and warm encouragement have inspired me to go deeper in my research work, and his valuable suggestions have brought to this work the degree of accuracy necessary in producing an edition of this kind. To him I owe an immeasurable debt.

Furthermore, I gratefully acknowledge my obligation to Professor W. McKane, Dr. J. Martin, and Dr. R. Salters, for their judicious suggestions.

My thanks are also due to all the staff of St. Mary's College, the University Library of St. Andrews, the British Library, the Bodleian Library and the Bibliothèque Nationale for much help and kindness.

My sincere thanks must go also to the Ministry of Higher Education and Scientific Research of the Republic of Iraq, Dr. Adrian Brockett and to all my friends and colleagues in St. Andrews and elsewhere.

My special thanks are due to my dear family for their tremendous support and magnificent encouragement, especially my beloved parents, brothers Amer, Yahya, Mushtaq and to my dearest sister Rihab. I would also like to acknowledge the kindness and help given to me by Miss Anthea Fraser, Mr. and Mrs. Standen and Mr. William M. Fraser.

Haider Abbas Hussain

St. Andrews

Abbreviations to the Biblical Books

Gn = Genesis	Nah = Nahum
Ex = Exodus	Hab = Habakkuk
Lev = Leviticus	Zeph= Zephaniah
Nu = Numbers	Hag = Haggai
Dt = Deuteronomy	Zech= Zechariah
Jos = Joshua	Mal = Malachi
Jud = Judges	Ps = Psalms
I S = I Samuel	Prv = Proverbs
II S= II Samuel	Job
I K = I Kings	Cant. Cantic= Canticum Canticorum
II K= II Kings	Ruth
Is = Isaiah	Lam = Lamentations
Jer = Jeremiah	Eccl= Ecclesiastes
Ez = Ezekiel	Est = Esther
Hos = Hosea	Dan = Daniel
Joel	Ezr = Ezra
Am = Amos	Neh = Nehemiah
Ob = Obadiah	I Ch= I Chronicles
Jon = Jonah	II Ch= II Chronicles
Mic = Micah	

General Abbreviations

- > The word following this sign is derived from the preceding one.
- A.= Ms. A.: Or. 2509 B.M.
- A.D.= Common Era (C.E.).
- A.H.= Anno Hegirae "in the year of Hegira," i.e. according to the Muslim calender.
- Ar.= Arabic.
- Aram.= Aramaic.
- B.= Ms. B.: Or. 2510 B.M.
- B.D.B.= Brown, Driver and Briggs; A Hebrew And English Lexicon of the Old Testament, Oxford, 1977.
- beg.= beginning.
- B.F.B.S.= The British and Foreign Bible Society, M.T. ed. by Norman Henry Snaith, London, 1970.
- B.H.S.= Biblia Hebraica Stuttgartensia, eds. Elliger and Rudolph, Württembergische Bibelanstalt Stuttgart, 1974.
- B.M.= British Museum Library.
- C.= Ms. C.: Or. 2512 B.M.
- Cf. confer, "compare."
- ch., chs.= chapter, chapters.
- D.= Ms. D.: Or. 2552 B.M.
- d.= died.
- E.= Ms. E.: Opp. Add. ^o4. 165 of the Bodleian Library, Oxford.
- ed.= editor, edited, edition.
- eds.= editors.
- e.g. exempli gratia "for example."
- EI.= Encyclopaedia of Islam.
- EJ.= Encyclopaedia Judaica.
- et al.= et alibi. "and elsewhere," or et alii, "and others."

- etc.= etcetera, et cetera, and the rest, and others, and so forth.
- f., ff.= and following page(s).
- fol., foll.= folio, folios.
- Heb.= Hebrew.
- Ibid.= Ibidem, "in the same place."
- in.= inch.
- JE.= The Jewish Encyclopedia.
- JQR.= Jewish Quarterly Review.
- JRAS.= Journal of the Royal Asiatic Society.
- M.G.= Miqraot Gedolot.
- M.O.= Manuscrits Orientaux, Catalogues, Des Manuscrits Hebreux et Samaritains de la Bibliothèque Impériale, Paris, 1886.
- Ms., Mss.= Manuscript(s).
- M.T. Massoretic Text.
- n.= note.
- n.d.= no date (of publication).
- N.E.B.= New English Bible.
- no., nos.= number, numbers.
- n.p.= place of publication unknown.
- Or.= Oriental (Mark of the Manuscripts in the British Museum and other libraries).
- p., pp.= page(s).
- pl.= plural , sing.=singular
- por.= portion.
- pt., pts.= part(s).
- r.= recto, the first side of a manuscripts page.
- tr.= translated.
- v.= verso, the second side of a manuscript page.
- ver.= verse.
- vol(s).= volume(s).

TABLE OF TRANSLITERATIONConsonants

' = ' (except when initial)	ز = z	ك = k
ب = b	س = s	ل = l
ت = t	ش = <u>sh</u>	م = m
ث = th	ص = s	ن = n
ج = j	ض = d	ه = h
ح = h	ط = t	ة = a; at (construct state)
خ = kh	ظ = z	و = w
د = d	ع = ' , 'a	ي = y
ذ = dh	غ = gh	
ر = r	ف = f	
	ق = q	

ال=(article), al-

Short Vowels

----- /	a
----- ُ	u
----- ِ	i

Long Vowels

ā
و ū
ي ī

Diphthongs

و /	aw
ي /	ai

Mss. used in this edition

1. Ms. Or.2509 B.M.(Ms.A.): Fragment of Job; pointed and accentuated text, with Yefet's Commentary. xvith Century.
2. Ms. Or. 2510 B.M.(Ms.B.): Job i.-xxii.: pointed text, with Yefet's Commentary. xvth Century.
3. Ms. Or.2512 B.M.(Ms.C.): Ten fragments of Yefet's Commentary on Job (the 1st and 10th fragments embodying the pointed text). xiv-xviith Century.
4. Ms. Or.2552 B.M.(Ms.D.): Various fragments of Job; pointed and accentuated text, with Yefet's Arabic translation and Commentary. xith Century.
5. Ms. Opp. Add. 4°, 165 of the Bodleian (Ms.E.) : Commentary on Job by Yefet Ben 'Ali. xviiith Century.

Other Mss. used in this edition

1. Ms. Or. 1302 B.M.: Ruth (imperfect), the Psalms, Proverbs, the Song of Songs, and Ecclesiastes; Hebrew text with the simpler superlinear punctuation, accompanied by Saadia's Arabic translation and Commentary. xivth Century, foll. 17^v and 18^r.
2. Ms. Or. 2374 B.M.: The Psalms, Job, Proverbs, Lamentations, Daniel, Esther, Ezra-Nehemiah, and Chronicles, with the simpler superlinear punctuation; imperfect. All books, except Chronicles, are accompanied by Saadia's Arabic translation. xvth Century, foll. 63^r, 65^v, 67^v, 70^r, 72^v, 78^r, 80^v.
3. Ms. Or. 2375 B.M.: The Hagiographa, with vowel-points, accents, and both Masoras. All books, except Ezra-Nehemiah and Chronicles, are accompanied by Saadia's Arabic translation. xiiith Century, fol.87^v.

4. Ms. Or. 2399 B.M.: Leviticus xxi. 1-xxiv.23, with the Commentary of Yefet Ben 'Ali. xvth Century, foll. 85^r, 86^r and v, 87^v.
5. Ms. Or. 2400 B.M.: The first four Minor Prophets with Yefet's Commentary. xixth Century, fol. 62^r.
6. Ms. Or. 2402 B.M.: Proverbs, with Yefet's Commentary. A list of Karaite doctors and their writings is appended. 1867 A.D., fol. 3^r and v.
7. Ms. Or. 2511 B.M.: Job xxiii-xlii: pointed text, with Yefet's Commentary. xvth Century, fol. 150^v.
8. Ms. Or. 2513 B.M.: Ruth and the Song of Songs: pointed and accentuated text, with Yefet's Commentary. 1331 A.D., fol. 1^r.
9. Ms. Or. 2554 B.M.: Ruth and the Song of Songs(imperfect), with Yefet's Arabic translation and Commentary. 1004-5 A.D., foll. 1^v, 95^v.

I. INTRODUCTION

YEFET BEN 'ALI¹ THE KARAITTE,² whose full Arabic name reads Abu 'Ali Hasan³ Ben 'Ali Al-Lawi Al-Basri, flourished during the second half of the tenth century A.D.

Yefet originated from Basrah in southern Iraq, an old important centre of Muslim and Jewish culture,⁴ but after many travels - no doubt as an itinerant propagandist - settled in Jerusalem⁵ for a considerable time, probably until his death. In all probability he spent a lengthy portion of his long life in Jerusalem.⁶

As one of "the teachers of Jerusalem" Yefet had a great familiarity with the topography of Jerusalem. He is mentioned alongside with Joseph Ibn Nuh and Abul Surri Ibn Zuta in a statement by the eleventh-century commentator, 'Ali Ben Israel Alluf:

מעלמי אלמקארסה נחו אנן נוח ... ואלמעלם אנו אלסרי אנן זוטא
וואלמעלם אלנצרי.

It was stated that Yefet Ben 'Ali had many disciples in Basrah in 922 A.D. whereas we have evidence of Sahl Ben Masliah that only after Saadia's death in 942 A.D. did Yefet write a refutation of his anti-Karaite writings⁷.

Certainly Basrah was the centre of Yefet's educational development at a time when the city was one of the great world centres in arts, science, education and religious debate, and it is possible that Yefet had disciples while he was writing some of his commentaries there. But at the earliest this can be attributed only to the end of the first half of the tenth century because his commentary on Daniel written in Palestine is one of his latest works and cannot have been written before 990 A.D.,⁸ and since he was still living in the year 1004-5 A.D.,⁹ Yefet really belongs to

the second half of the tenth century. Thus we can conclude that most of Yefet's disciples were in Jerusalem and not in Basrah.

Only Barges, among the other scholars who wrote on Yefet's private life, provided a detailed description; in his introduction to Yefet's commentary on the Psalms he reckoned that Yefet was born between 313 and 317 A.H./925-929 A.D. He then flourished in the reigns of Abul-Abbas Muttie-lillah, Taie-lillah his son and Abul-Abbas Ahmed Kader-Billah, who began to reign in the year 381 A.H./991 A.D., and he reckoned that Yefet died at the end of the tenth century.¹⁰ We have found this to be impossible because Yefet's commentary on Ruth and Song of Songs was copied at al-Ramla, in Palestine, in 395 A.H./1004-5 A.D. while he was still alive. Thus his death may be attributed to the first half of the eleventh century and not to the end of the tenth century as Barges claimed.

Although we have few details about Yefet's private life, we can divide his life into two periods:

1. In Basrah

As Yefet's other surname "Hallevi" which corresponds to Al-Inan الإمام in Arabic indicates, he was brought up and educated in a priestly family. However, it is not likely that Yefet wrote before he was twenty-five years of age.¹¹ It is well known that both a Rabbanite and a Karaite community existed in Basrah in the tenth century, and both had a great chance to benefit from the cultures of Sura and Baghdad, thus providing Yefet with every opportunity to benefit from the cultures of the two academies in those centres. The sages of Basrah were in close contact with the Academy of Sura, especially when the last Gaon of Sura, Joseph Ben Jacob, settled in Basrah in the

tenth century when the Academy of Sura closed down. The Jews of Basrah also had close commercial ties with the Jews of Baghdad, especially during the period of Sherira Gaon and his son Hai Gaon, heads of the Yeshivah in Baghdad.¹² The Jews of Basrah used to direct their questions on religious matters to the Yeshivah in Baghdad although the Jewish community of Basrah used to send an annual contribution of 300 dinars to the Academy of Sura.¹³

Yefet grew up in a country dominated by Muslim culture and his contact with Islamic civilisation in general, the thoughts of the Mu'tazilites and their methods in interpreting and translating the Quran, clearly exercised an influence on him. The traditional procedures and methods used in Islamic practice and in the Hadith, effectively shaped Yefet's direction in interpreting and translating the books of the Old Testament. We can find many expressions in Yefet's commentary on the Book of Job which are identical with those used by Muslim scholars from the Mu'tazilite sect. Basrah was the home of this great theological school which produced the speculative dogma of Islam. Although many of the expressions were used in common by Yefet and the Mu'tazilite scholars¹⁴ he never admitted such influence on himself or his Karaite colleagues; instead he violently attacked the Muslims in general and, since he lived in their midst,¹⁵ the Muslims of Basrah and Jerusalem in particular. He was well acquainted with Islamic history¹⁶ and, despite his strange opinions about the nature of the Ka'bah, Yefet, like many Karaites and Rabbanites such as Saadia Gaon, followed the religious philosophy of the Mu'tazilites, the sect of the Muslim heretics founded in the eighth century in Basrah.¹⁷

Unfortunately, we do not know exactly when Yefet left Basrah for Jerusalem but we can say that he made Jerusalem his final home after many itineraries as a Karaite propagandist.

b. In Jerusalem

There is no specific date for Yefet's settlement in Jerusalem but we can say that Yefet left Iraq and visited other Karaite centres on his way to Palestine before settling in Jerusalem sometime in the second half of the tenth century. At that time Jerusalem was one of the foremost spiritual centres of Karaism and Rabbanism. By the end of the century Yefet had translated the entire Hebrew Bible into Arabic and added his own commentaries. In Jerusalem Yefet gained fame and subsequently became one of "The Teachers of Jerusalem" along with other Karaite exegetes like Joseph Ben Noah, who also had a fine reputation as the director of a religious academy, biblical commentator and Hebrew grammarian.¹⁸ Yefet is by far the most eminent of the Karaite biblical commentators of the golden age (ninth to eleventh centuries) of Karaite literature and exegesis, and Jerusalem was the proper place for Yefet to spread widely the thoughts of Karaism to the other parts of the world.

The atmosphere in Jerusalem was already highly academic and religious when Yefet moved there from Bagrah with its circle of well-known Karaite scholars. One of these was Abu Al-Surri Sahl Ben Masliah who also lived in the second half of the tenth century and was, presumably, a younger contemporary of Yefet and a resident, if not a native, of Jerusalem.¹⁹ It was Jerusalem that inspired his son Levi (10th - 11th century) and made him one of the greatest Karaite exegetes, especially when he wrote the Arabic "Book of Precepts", a work which was used by almost all of the later Karaite writers. In his book, Levi discussed the problem of the antiquity of the Torah.²⁰

It is possible that Salmon Ben Yeruhan was a contemporary of Yefet, but there is no doubt that our commentator was younger than him and that Yefet certainly made use of Salmon's works. There is a very close similarity between the two Karaite exegetes and they were both powerful

in influencing the theological direction of Karaism. Despite the possibility that Salmon was born in Palestine, he certainly seems to have lived in Jerusalem because of the familiarity he exhibits in his writings with the topography of Jerusalem and the geography of the Holy Land. Both appear in their writings to have acquired their knowledge from personal experience and observation.²¹

Moreover, Yefet followed Salmon in his polemics against Rabbanism in general and against Saadia Gaon in particular.²²

In general, during the tenth century the Karaite centre in Jerusalem possessed a number of leading scholars, amongst whom Yefet enjoyed a significant position and the benefit Yefet gained in Jerusalem from this great Karaite centre was immeasurable. In addition, he was able to read the works of other Karaite exegetes (such as Joseph Ibn Noah, Joseph Ben Bakhtawi, Abul Surri Ibn Zuta, and others who lived in the Holy City)²³ who wrote, before and after his arrival in Jerusalem, against Rabbanism and in defence of Karaism.

When Yefet talks in his commentaries on the books of the Old Testament, he takes every chance to attack the Rabbanite sect and its leaders.²⁴ The same is true when he talks about christianity and Islam²⁵ despite the strong influence from the Mu'tazilite sect on his views.²⁶ Yefet's polemics reveal his great knowledge of other sects and religions, and this could not have been gained unless he had the opportunity of searching and understanding the Holy Books.²⁷

It is most likely that Yefet settled in a residential quarter called "the quarter of the orientals" in Jerusalem amongst other Karaites, while the Rabbanites of Jerusalem settled in their own quarter called "the priestly gate" יְדִית הַכֹּהֲנִים. As a result of Yefet's residence in Jerusalem he greatly influenced the style of biblical

exegesis both during his lifetime and after his death.²⁸

From the seventh to the eleventh centuries Jerusalem, with Ramleh, Cairo, Baghdad, Basrah, Nehavend, was one of the principal areas of Karaism.²⁹

In all his commentaries and other writings (between the years of 952 and 992 A.D.) he produced documents of the highest erudition,³⁰ pertinent to religious and apologetical questions³¹ more than to geographical³² and grammatical questions.³³ Yefet acquired a remarkable knowledge of holy places, especially of the state of the city of Jerusalem and of the remaining cities of Palestine. In his commentaries Yefet carefully considers the opinions of his predecessors who lived in Jerusalem.³⁴

Most of Yefet's titles, if not them all, apart from Al-Basri, were given to him in Jerusalem. Titles such as Al-Mu'allim Al-Kabir "The great Teacher", Al-Imam Al-Halem "The wise and patient Imam", He-Hakham Ha-Gadol "The great Wise Man", Maskil Ha-Colah "The intellectual of Exile", Morenu Ve-Rabbenu "Our teacher and Master",³⁵ etc. In addition, most of Yefet's works were written in Jerusalem.

It was in Jerusalem that he developed his skills as a Karaite exegete and produced commentaries which stand to the fore among Karaite works. Besides his commentaries on the books of the Old Testament, Yefet wrote on grammar,³⁶ divine precepts,³⁷ history of sects³⁸ and miscellaneous subjects.³⁹

While most of Yefet's commentaries were copied after his death, i.e. between the twelfth and nineteenth centuries, some were copied during his lifetime and it is likely that this was done in Jerusalem and in other Karaite centres in the Holy Land.⁴⁰ The fifteenth-century chronicler, Ibn Al-Hiti, mentioned Yefet among the Karaite exegetes in their chronological order, for he mentions first 'Anan, then

Benjamin Al-Nahawendi, Daniel Al-Kumisi, Jacob Al-Kirkisani, Abu Al-Suri and Abu 'Ali Al-Basri and his son.⁴¹ It was Jerusalem that attracted Karaite exegetes, for we know that nearly all those mentioned were settled there or at least lived there for some time. In his commentary on the Psalm 119 Yefet made this clear by saying: "It is straightforward that the majority of the Karaites lived in Jerusalem and a few scattered in the land of exile and those were the sixty strong men."⁴² In his commentary on the Song of Songs 6:2 he calls Jerusalem "the mine of the intelligent or of the Karaites."⁴³

THE COMMENTARY ON JOB I-X

Yefet's Commentary on The Book of Job is one of the most important commentaries written by our author. Yefet translated and interpreted the book in a magnificent way. The commentary is divided into two parts, named respectively the first half אלנוץ אלול and the second half

אלנוץ אלתאני⁴⁴. Prefaced with a long, detailed introduction, like other of Yefet's commentaries, some of the first pages of the commentary are lost. Pages are missing here and there throughout the commentary.⁴⁵ The introduction is very important to the reader because Yefet outlines what he considers to be the major themes of the book:

וכל דלך למא דכל תחת אלמחן ולם יתגייר דינה וצבר ושכר פראי אלכאלק אן
יעמיה סואלה פי אן געל לה ספרא מפרדא דכר פיה אכנארה

"All of this happened to Job because, despite being continuously put under the screw of trials, he remained unchanged in his faith. He was patient and thankful and so the creator decided to answer his request by dedicating a book to him in the Old Testament." (see p.4.4ff.).

He continues his description by saying:

ואדא קדמת דכר מא יגב אן אקדמה פי מעני הדה אלשכץ ע. אלס. ארי אן אגמע
גמל עיון מעאני הדה אלספר ופואידה קנל אן אנתדי בתפסירה ליקף אלמתעלם
. עלי מנאפעה פירגב אלי תעלימה ותחצילה

"If I described this person, may peace be upon him, at the beginning as I had to, now I think I should explain the main features of the book and its benefits before I start my interpretation, in order to let the learner benefit and so make him anxious to study it." (see p.4.8ff.).

The thirteen features which Yefet ascribes to the Book of Job provide a convenient summary of the book and his approach to it.⁴⁶

The introduction in this edition starts with:

במתלה עאדה. ויהי אפעאל פעלהא מע ענידה למא ירא תב. אסס. לצרב מן צרוב
אלחכמה ואן אכתלפת ואתסעת והדא אלבאב ואסע גדא

"In the same way he repeated it. And it has been done by God, may his name be blessed; it happens to his servant when God sees it necessary in the interest of knowledge, although this subject is extensive and the ways of carrying it out differ." He goes on to describe the problems which God inflicts upon his servants; he says:

פקד יכון עלי צרב מן אלמחן אלתי תאתי עלי ענידה לא עלי טריק אלעקונה⁴⁷
ולא עלי טריק אלתמחיץ לכטא וזלל גרי מן אלענד פיכונן פי דלך תמחיץ
למא גרי מנהם ודלך אנא וגדנא אללה ינזל נאלכטאייין פקד יקחלהם נהא
וקד יבקהם בעד אלנקמה.

"It is not as punishment, and not as a test for a sin which has been committed by the servant, though it takes the form of a trial, for we know that he sends his misfortune on sinners. He might kill them through the trial or he might spare them after the chastisement."

In his commentary on Job, Yefet often quotes verses from other books of the Old Testament and the reason for this is to make his point as clear as possible. For instance, he quotes twenty-five verses from different books of the Old Testament in the introduction alone.⁴⁸ His long experience as a professional exegete (he wrote on all the books of the Hebrew Bible) guaranteed an encyclopedic knowledge of the Old Testament and sharpened his ability as a translator.⁴⁹

An obvious feature of Yefet's translation is its literalness. He often goes so far as to disregard the rules of Arabic grammar. Such literalness is certainly not due to individual pedantry but is a corollary of the Karaite principle of keeping as close to the original text as possible.⁵⁰ The kind of Arabic he uses in his commentary on Job reflects a sort of provincial vernacular, which evinces some relaxing of the rules of classical diction.⁵¹ Apart from exegesis, his commentary contains valuable historical material pertaining to the doctrines and aspirations

of the Karaites. He was favorably inclined toward secular studies and this is evidenced by his comment on the word "knowledge" in Proverbs 1:7,⁵² where he sees a possible reference to "sciences other than religious lore, such as astronomy, medicine, and similar branches of learning."⁵³ Yefet is not averse to embodying numerous enlightening comments and views of other authors. He prefaces citations of the others with terms like "it is said", "it has been said", "it seems that", "it may be that", "another interpreter said", "it may also be supposed", "but we lean toward the first interpretation", "the first interpretation is more likely", "the first interpretation is stronger and of better harmony", etc. The commentary on Job is littered with expressions like these.⁵⁴

Although the opening pages of the introduction are missing it is not unlikely that he commenced with his common statement which runs as follows:

חנארך אללה אללאה ישראל אלקדים אלעזיז אלדי כלק אלכל לאטהאר קדרחה וגעל⁵⁵
אלסמא מוצעא לכרסי וקארה אלעמים ואלמלאיכה אלמקדסה אלמסנחה פיה וגעל
אלארץ מכאנא לסכנתה ולענאדה אלמכתארין אלמפצלין

"Blessed be God, the God of Israel, the Ancient, the Dear, who created every thing in order to show his power and who made the heaven as a place for his glorious and holy angels, blessed by his holy name. And he made the earth his footstool and to his chosen servants."

In his introduction, Yefet endeavours to link up the history of Job with characters and events in the books of the Hebrew bible. He also describes the kind of people Job lived amongst. He compares Job and his sufferings with other nations and prophets who experienced various sorts of trials. Furthermore, he gives examples of the different degree of trial sent on mankind: "God destroyed Dor Hamabol and Sodom but spared the Egyptians and others.":

פאלדי תלפהם מחל דור המבול וסדום ואלדי ינקי מנהם מחל מצרים וגירהם
(see p.1.5ff.).

In one interesting comparison, Yefet linked up what happened to David with what happened to Job. He says that "God chose David and decided to punish him in another way by letting him suffer at the hands of Absalom, but God did not destroy him, and David reverted to his former ways":

פקד גרי עלי צרב אכר והו כמא גרי עלי אלסייד דוד ע. אלס. מא
(see p.1.7ff.). לחקה מן קציה אבשלום ולם יחלף פי דלך נל רגע אלי מתל מא כאן

After describing the two forms of punishment Yefet argues that "the punishment may be due to mistakes made by them in the past or they may not. So God may punish them and not because of their sins, as happened to Joseph who suffered at the hands of his brothers, Potiphar's wife, and in the prison.":

פהדין אלצרבין המא מן גהא אפעאל סנקת מנהם וקד ירד עליה אלנלא
ליס הו מן גהא אפעאלהם מתל מא גרי עלי יוסף על. אלס. מן אכותה
(see p.1.10ff.). ומן זוגה פוטיפר ופי אלחנס

Yefet put Job first as far as suffering and patience are concerned, after his long description of the two stories of David and Joseph:

"And Job is above them all:" (p.1.13) ואיוב פוק אלכל

Yefet's judgement on Job's fate was shaped by two considerations:

"We should say that the recompense of this world is dependent on two things; first to obey God's commands as they were told to Abraham,

may peace be upon him: ואעשך לגוי גדול (Gn 12:1), לך לך מארצך

ורחברכו בזרעך וגו' (Gn 22:17), כי ברך אברכך וגו' (Gn 12:2),

(Gn 22:18). And God likewise gave the same guarantee to our fathers,

in the two chapters of the covenant: ור היה אם (Lev 26:3), אם בחקותי

שמרע תשמע (Dt 28:1), and second, for their acceptance of God's

punishment."⁵⁶ Yefet emphasized the special nature of Job's trial:

"God does not enact this kind of trial every time and with everyone,

but only occasionally and only with selected individuals, as mentioned by Ecclesiastes:

יש הבל אשר נעשה על דארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אלהים כמעשה הרשעים
(Eccl 8:14)⁵⁷ ויש רשעים שמגיע אלהים וגו'.

He goes on to say that "also in Job's time, may peace be upon him, there were many sinners in the different sects and religions, as we will discuss in the story of Satan, and Job was of honourable rank as God testified by saying: איש תם וישר וירא אלהים וסר מרע (Job 1:1). Thus Job was the only logical choice for the Imam at that time, and the creator knew that Job would never waver in his faith and righteousness even though continuously beset with misfortune. So God was chastising Job in order to display Job's righteousness to subsequent generations. Job was faithful, not because he wanted to guard his prosperity or his rank as his companions thought, and contrary to Satan's speech: רחנם ירא אירוב אלהים (Job 1:9)⁵⁸ The same thing happened to Joseph, according to Yefet, "because God would never have given Joseph the power or let him rule unless he was the best in wisdom, judgement and religion amongst his brothers":

פאוצלה אלי אלמלך חתי אמכנה דלך ולם יכין עלי ידה מן גירה אלא בחית
(see p.3.6ff.). אנה כאן אפצל אכותה פי אלחכמה ואלראי ואלדין

"Yefet accused Job's companions of disagreeing with him and challenging him and attributing all sorts of bad things to him and because of them Job had to drink a cup full of bitterness, and had to suffer much in addition to his problems and diseases.":

דאצחאנה ינאקצוה פי דלך וימענון עליה וינסנוה אלי כל קניח ויחגרע מן⁵⁹

⁶⁰
אלמרראת זאידה עלי מצאינה וקסמה.

In another place Yefet attacked the philosophers too, in addition to his attack on Job's companions by accusing them of being wrong in their conception of Job; he says:

אסתחק ענד דלך אן יבלגה סואלה פאולא כאטנה בצרוב מן נפללאותיו

וגבורותיו פרד נהא עלי כל מדהב באטל ומדאהב אלפללאספה

"Then God answered Job's request. First, God healed Job miraculously and then performed other miracles, thus showing how true a believer Job was on the one hand, and to prove that the philosophers were wrong in their ideas about Job and provide the correct answer to them on the other hand." Yefet made his point clear when he quoted God's answer to Job: מי זה מחשורך בעצה במלין בלי דעת (Job 38:2).⁶²

In an attempt to identify the origins of Job and his companions, Yefet suggests that "the first thing we can understand from the book of Job is that there were people in the past who believed in God, knowledgeable people not from our community because Job and his companions were not from the seed of Jacob":

אול מא נפידה מן הדא אלכתאב הר אנה קד כאן פי אלזמאן קומא מוחדין⁶³
וואהל אלעלם מן גיר אמחנא אד ליס אירוב ואצחאנה מן זרע יעקב

Yefet tries to convince the reader that only members of his community were fervent believers in God: ולם תכן אמה כלהא או אכתרהא מומנין⁶⁴

"And there was not any community of whom all, or most, were fervent believers in God except our community." At the same time he refers to those who believe in God made up of isolated individuals among the tribes of other nations. These theists used to meet each other because Job's companions' were each from a different country and from a different tribe: וירבאו איש ממקומו (Job 2:11).

Here, Yefet takes the opportunity of mentioning "the importance of meeting each other and to be as close as possible to each other, for this is what religion requires."⁶⁵ As far as the holy occasions

are concerned Yefet was certain about "the importance of the meetings for the believers in certain places on Saturdays, the beginning of every month and the festivals."⁶⁶

In a remarkable description of the activities of Satan Yefet tells us how "Satan used to wander around the country examining the people on God's behalf, and how if there was no neglect of religion in the world there was no need for the examiners, as God said of the previous centuries⁶⁷; "אז הוחל לקרא בשם ירי" (Gn 4:26). Yefet gave further details of the character of Satan: "That Satan was not an angel, although he stood amongst the members of the court of heaven in the presence of the Lord. It is impossible to say that Satan was a group of people since there is no indication in the chapter that Satan was taken in a collective sense. It is more likely that Satan was a single person and people thought that he was called Satan because of what happened to Job at his hands. Satan caused the destruction of Job's prosperity, the death of his sons and daughters and his diseases. In this story the narrator of the book of Job at first did not call him Satan - he was so called by the people of the past, since he was known to them by this name. Hence the narrator also called him Satan. This was because he used to wander among them and take into account what people used to do. The book did not mention any specific job or craft allotted to him. Fools called him Satan (= the adversary) because he did not obey them and he hated them, preventing them from wrong doing. Thus it is not surprising that they called him Satan, as it is said: ויחיצו בלאך ירי בדרך לשטן לך (Nu 22:22), הנה אנכי יצאתי לשטן (Nu 22:32). They called him Satan because he was Satan to Balaam and to the evil-doers too. When he used to come to them they used to say: 'here is the Satan come to us.' And he became well known to them by this name." (see pp.15.12ff., 16.1ff).

Elsewhere Yefet suggested that "the Satan might be a prophet:

יחמל אן יכוון אלשטן נביא (p.16.19). This may be deduced from the question מאין חבורא (Job 1:7), and from the fact that he used to travel the earth in order to examine the religion of God and to investigate the circumstances of righteous people (p.17.4f.). God authorised Satan to go and to examine the religion of righteous people with the recommendation to investigate Job:

כי אין כמורו בארץ (Job 1:8). Despite the divine assessment of Job's character תם וישר ירא אלהים וסר מרע⁶⁸ Satan went to him, and the reason for the assessment was to show Job's virtue over the people of his time including Eliphaz, Bildad, Zophar and Elihu and this pleased Satan."⁶⁹

In another statement Yefet declared again that Job was not a member of the seed of Jacob:

ואלכאמס תעריפנא דין אירוב ותקואה ואפעאלה אלגמילה לנסלך פי סבילה
ואתארה ולנאכד מאכדה ועלי אנה מן גיר אמתנא

"The book tells us about Job's religion, his faithfulness, and his noble deeds in order that we may follow his path and do what he did despite the fact he is not from our nation." (see p.5.7ff.).

More than once Yefet takes the opportunity of talking about the disobedience of his own people and their ingratitude towards God's favours. In his introduction to Job he emphasized Job's innocence and his blamelessness: "His disaster did not fall on him because of mistakes or sins, but our disasters are because of our great sins." (see p.5.12f.). While at the end of the commentary Yefet says: לם תכון אמה אמאעת אללה מחל טאעה ישראל⁷⁰ "There is no nation that obeyed God as did the nation of Israel." Yefet was sure that God was going to forgive his own people and these great and bitter disasters were going to be removed through patience. In a forceful

passage Yefet asks God to relieve His people of the distress which they are enduring:

פנרגו נחן איצא אלפרג ורפע אלצרנאט ענא ורגוענא אלי אפצל מן קדים
זמאנא וקד כאן אירב מתחקק באנה סיעיד אללה אליה ואן כאן לם יערפה...

פאחרי אן נחחקק נחן גמיע מואעיד אללה אלדי דכרהא כל בני לא סימא

.בעהוד ומואתיק פנתעזא נהא ונצנר עלי אחואל אלגלות אלמרה

"And we are also hoping to be released from suffering and to see grief removed from us, and to make our life better than before, and Job was certain that God would return to him all that he had lost, even though he had not been promised it. Therefore we must be sure about all God's promises mentioned by all the prophets especially the written and documented ones; with these promises we can console ourselves and be patient in the face of great and bitter disasters."⁷¹ (see p.5.15ff.).

Yefet's commentaries are characterised by frequent allusions to other Old Testament passages. The Job commentary is no exception and he also links verses in Job itself which span the compass of the book. For example, he cites verses from the last chapter of the book in his introduction:

ואלתאמן הו אן כאן כל ואחד יסען עלי מדהנה וינסנה אלי כל קניח מחל⁷²

מא ילחקגא מן ישמעאל כאצה וצנר עלי דלך אלי אן כשף אללה... וטהר

ללנאס אנה עלי אלמדהב אלצחיה נק/ לאליפז חרה אפי בך ובשני רעירך כי

לא דברתם אלי נכונה בעבודי אירוב (Job 42:7)

"Everyone was accusing Job and challenging his faith and attributing every bad thing to him. Just as we are suffering from the Ishmaelites in particular, so Job waited with patience until God revealed the fact and the people then realized that Job was right as God said to Eliphaz:

"חרה אפי בך ובשני רעירך כי לא דברתם אלי נכונה בעבודי אירוב

(Job 42:7). Similarly at the end of the commentary he cites the first

verse of the first chapter in his exegesis of the last verse of the last chapter: ⁷³ חם וישר וירא אלהים (Job 1:1). Regarding the rules of the discussion and debate, Yefet also took the opportunity to mention the importance of social politeness. This may be seen in the behaviour of Job's companions : "they used to wait until each fellow had finished his speech, before the other started. We must do the same in our discussion, and everyone departing from this procedure is lacking in knowledge, bad-mannered and blameworthy."⁷⁴ Yefet goes on to say: "Job was certain about the correctness of his argumentation, and they too were certain about theirs. Neither did Job think that he was wrong nor did they think that they were wrong. That is why they stopped their conversation, and this shows how wise people can disagree about their individual ideology and none of them admit that it is wrong, although someone has to be right and in the end the truth should be revealed by God, as it is said in: ⁷⁵ קרוב מצדיקי מי יריב אחי נעמדה . Yefet's introduction to Job also contains a discussion of God's omnipotence and His miracles:

ואלתאני עשר הו אנ פי הדה אלספר דכר גבורות יוי ונפלאותיו פקד דכר
טרפא מנהא אליפז ואוסע מנהא אירוב ואליהרא ואכתר מן אלכל פצלין קאלהא
אללה פנערף מנהא כתירה מן נפלאות יוי

"The book mentioned God's omnipotence and God's miracles. Eliphaz mentioned some of them, Job and Elihu more of them, but above all in the two chapters by the Almighty, we can learn a lot about God's omnipotence and miracles" (see p.6.18ff.).

The last and most important point Yefet made at the end of his introduction is:

⁷⁶ ואלתאלת עשר הו אנ אללה תע. אחבת לנא דכר אירוב ליכון דלך לאגיאל מסתאנפה
חתי ידכר באלגמיל ולא ינקסע דכרה מן בין אלעאלמין וכדלך אכנאר אלצדיקים
וואלמשכילים בק/ תכתב זאח לדור אחרון (Ps 102:19)

"God, may his name be glorious, made the name of Job memorable for

us in order to let this name be remembered by subsequent generations and also his name should be mentioned with kindness and not be forgotten by the people and the scholars and the righteous people, and neither should the stories and the names of the righteous and the learned people be forgotten as God said: "תכתב זאת לדור אחרון" (Ps 102:19).

Before starting his translation and interpretation of the book, Yefet concludes his introduction with the comment:

פהדא אלמעאני אלתי דכרתהא בפידהא מן הדה אלספר גיר מא נפידה מן כלאם
מנתור גרי בינהם. פקר תכון מנאפע הדה אלספר פיגב עלי אלנאס אן ירגבו
אלי מערפה מא פיה מן אלעלם והודא אנתדי בשרח אפסוק אפסוק ודכר מענאה
בחסב מא סמענאה ומא ילוח לבא ואדכר מן גמלתהא מא קרב מסלכה פאן כתיר
מן אלעלמא וגה כלאם אירוב אלי גיר גרצה וקצדה פחצל אירוב ענדה מדמום
עלי צרב מן אלצרוב ואללה עז וגל שהד לה פי צור כתאנה חם וישר וירא
אלהים וטר מרע (Job 1:1) וקאל פי אכר כתאנה כי לא דברתי אלי נכונה
כעבדי אירוב (Job 42:8) פוגב ענד הדה אלנצוץ אן נגעל אצל ונמשי כל
כלאם אירוב עלי טריק ימשי מע הדה אלאצל כמא סנביין כל אפסוק יעתאץ
תכריגה פי מוצעה אן שא אללה חע. במנה וכרמה.

"These are the features which I mentioned we may benefit from in this book, not from the prose speeches between the companions. These are the values of the book and the people must understand what it contains in the way of knowledge and guidance. I will start interpreting each verse and its meaning as we heard and as we learned them. I will mention and describe it as closely as possible to the real meaning, because many scholars diverted Job's speeches to another purpose and to another aim and they thought that Job was bad and guilty, although God, may his glory be great, testified at the beginning of his book: חם וישר וירא כי לא דברתי (Job 1:1) and said at the end of his book: כעבדי אירוב (Job 42:8). So according to these verses, we

must consider the book as a main guide for us, and understand Job's speeches according to the original text as we will describe in every verse and we will detail the verses which need more description (by the will of God) and by his grace and generosity." (see p.7.4ff.).

In his translation and interpretation first Yefet gives the Hebrew verse, follows it with an Arabic translation and then his comment.⁷⁷ The translation is usually literal except in some verses where Yefet found that the meaning was incomplete or where the literal translation did not make sense. In such cases he clarifies the vagueness of the verse by adding some words of elucidation or by the addition of synonyms to his rendering.⁷⁸ Such a method of writing commentaries on the Hebrew bible and of rendering them literally into Arabic was a general characteristic of Karaite writers.

Yefet is commendably methodical in handling the vocabulary of the book. He analyses the words semantically,⁷⁹ grammatically,⁸⁰ ideologically,⁸¹ and etymologically,⁸² with many biblical citations from other books of the Old Testament in order to support his opinion and at the same time encouraging the reader to benefit from passages occurring elsewhere in the Hebrew bible. An example of this kind of interpretation can be seen in the opening verse. He says: "The writer, in this verse mentions three things:

1. He mentions the country where Job lived.
2. His name.
3. His obedience or his submissiveness.

He does not identify Job's origin or the time when he lived. He mentions the name of the country first and then his name, following the biblical precedent set by Micah: מִדֶּבֶר אַפְרַיִם וְשֹׁמֵר מִיָּבֵה⁸³ (Jud 17:1). Discussing עֲרַק עֲרַק he says that "it might be the name of the country called Uz,

or Uz might be a name of a person and the country named after him as in "ארץ מצרים and ארץ כנען" (see p.8.10ff.).

Yefet's historical awareness can be noticed in the same verse when he says:

ווגדנא עוק תלאת מן בני שם עוק וחור ומן בני שעיר עוק וארן ומן בני נחור
עוק בכורי ויקרב אן יכון מן בני נחור לאנה ארץ בני קדם כק/ וילך ארצה בני
קדם (Gn 29:1) ותם עיר נחור (Gn 24:10) וקאל פי אירוב גדול מבני קדם
(Job 1:3).

"We found that Uz is mentioned three times i.e. Uz and Hul sons of Shem, Uz and Aran sons of Seir, Uz the first born sons of Nahor.

It is more likely that he was the son of Nahor because he was from the land of the sons of the east as it is said: וילך ארצה בני קדם
גדול מבני: Job: (Gn 24:10). And he said about Job: עיר נחור (Gn 29:1)

קדם" (see p.8.12ff.). Yefet provides almost the whole story of Job in his interpretation on the first verse of the book. Following his comments on Job's origin, Yefet discussed how God punished Job first and eventually restored Job's fortunes with added benefits. One of Yefet's methods in interpreting the books of the Old Testament is that he traces associations of certain verses in the same book or even in another book from the Old Testament. For instance, in the interpretation of Job 1:1 he alludes to Job's companions and compares them with Job (see p.9.5ff.):

פאמא אירוב פקד כאן פי זמאנה אכיאר כתירין אליפז ובלוד וצופר
וגירהם ליכנהם למ יכונז מתל אירוב עלי אלכמאל כק/ כי אין כמרה בארץ
(Job 2:3).

Also in the same verse he quotes verses from the second half of the book of Job in order to show the attitude of Job's companions towards Job when the latter was under the "screw of trial" and how the companions did not believe in God's fourfold assessment of Job. First, Yefet mentions Eliphaz and how the latter accused Job of sharing similar beliefs

with the sinners : ראורח עולם תשמך אשר דרכו מתי און

(Job 22:15). Then he mentions Elihu : ראורח לחברה עם פועלי און

(Job 34:8), and afterwards Yefet uses words which Job said of

himself: ויפת בסתר לבי (Job 31:26), אם אראה אור כי יחל

(Job 31:27), גם הוא עון פלילי כי בחשתי לאל ממעל (Job 31:28).⁸⁴

Yefet gives a dramatic interpretation of the verse. First, he mentions what God said, then what Job's companions thought about Job, followed by Job's response. He appends his own comments which are based on the text supporting his opinions with a large number of biblical quotations. This kind of interpretation illustrates Yefet's extensive knowledge and ability in handling biblical text.⁸⁵ A good example may be noticed when Yefet said: "Job made mistakes during his youth; such mistakes can be made by the youths too וחורישני עונות נעורי (Job 13:26). Job was consistently penitent, hence the statement וסר מע (Job 1:1). God does not mention Job's father for his father did not hold the same honourable rank as Job, and Job was great by himself. Such a case is similar to the cases of other prophets whose fathers are not mentioned like Amos, Obadiah, Micah, Nahum, Habakkuk, Haggai, and Malachi. It is said that Job was from the tribe of the east גדול מבני קדם (Job 1:3). And it is also said that the tribe of the east is קדמה מבני ישמעאל and that they used to live in that place. This may be compared with the statement in Gn 25:18 which also refers to the sons of Ishmael בני ישמעאל וישבנו מחורילה (Gn 25:18). It is known that they lived around ארץ אשר (Is 27:13) as in בארץ אשר (Gn 25:18). Job lived during the period between the death of our master Jacob and the exile of Israel from Egypt, since it is impossible to say that Job lived before our master

Abraham because the name שדי was not known before Abraham as we are going to explain in: אמר אל שדי (Gn 17:1, 35:11), ואמר אל שדי (Ex 6:3). Job could not have lived during their time since God said: כי אין בנדרו כי אין בנדרו (Job 1:8, 2:3) because Job was not more righteous than Abraham, Isaac and Jacob. Also he was not more righteous than our master Moses and those who he followed since there were many perfect and righteous people who feared God in the Holy land. Therefore Job could have lived during the time of enslavement of the fathers in Egypt."⁸⁶

When analysing certain words, Yefet goes into more detail to show how they have been used and their relation to definitions attributed to them by other commentators. He discusses not only the meaning or the form actually found in the text, but also the other meanings or forms of the same root and the proper use of that word.

In his discussion of חם וישר (Job 1:1) he says:

"וקיל איצא חם אנה חם פי אלעקליאח וישר פי אלסמעיאח"

"It is also said that he was perfect in al-'aqliyyat, [precepts inscribed in human reason, or the natural values of laws and morals] and righteous in al-sam'iyyat, [precepts resting on hearing]."⁸⁷

Yefet also used the phrase והוא נסיר קולה "and this is similar to what He said" in order to clarify the meaning of the words as in p.143.9f.:

(Ps 130:3) והוא נסיר קו / אמ עונות חשמר יה ירי מי יעמוד (Ps 130:3). He did the same thing with certain words which he traced to their Aramaic origins, as for example in the case of the form ישופני (Job 9:17). Here he provides a parallel usage from the book of Genesis ישפוך (Gn 3:15) in support of his comment, indicating that ישפוך

was an Aramaic word ⁸⁸ "it is from the
והו מן לשון חרגום
language of the Targum."

As far as the Targum is concerned, Yefet follows it consistently, although he quotes it rarely and without specific reference. Occasionally he simply amplifies the sense of the Targum by paraphrase, even when he seems to differ.⁸⁹

An interesting point may be noted in Yefet's commentary on Daniel when he refers to Aramaic as *اللغة الارمنية* i.e. the Armenian language, as in his comment on Dan 2:4:

⁹⁰ *يمكن انسه قال لهم بلغة غير الارمنية حلام حلمي فأجابوا
هم بلغة الارمنية فخطبهم هو بعد ذلك بلغة الارمنية
كما خطبوه هم قالوا قل أنت المنام حتى نخبر تفسيره*

It is possible that errors in biblical citations from Aramaic in the Job commentary are to be attributed to the copyist of Ms. A., since Yefet's knowledge of Aramaic was excellent.⁹¹ Such orthographical errors can be noticed in his comment on Job 4:11 (see p.61.2f.).

In many places in the commentary Yefet produced only a translation of the verses with no comment. This is probably because he considered the meaning would be clearer if he commented later by giving a detailed comment on three or four or sometimes even six verses at the same time.⁹²

In the case of words which had been translated by other scholars and in different ways, Yefet gives references to some of those translations even though he does not agree with them. In his comment on Job 9:22, he says:

*וקד רד בעץ אלעלמא אחת היא אלי חם ורשע הוא מכלה ויעניי אנה קטעהם
נהוא אלקול פקאל הדה חגה ואחודה אקטעכם נהא והו אן אללה מכלה חם ורשע
בכלאף קולכם והוא אלקול גיר צחיה*

"And some learned men related *אחת היא* to *מכלה* and
this means that He destroyed them by this speech. Then He said:

this is a good reason to destroy you, that is, God destroys the blameless and the wicked and this is opposite to what you said and this opinion is incorrect." (see p.135.8ff.).

In his comments Yefet gives three kinds of interpretations:

1. When he is sure about the meaning of the words, he gives his opinion with many biblical citations. E.g. פליים יגוז אן יפעל⁹³

"It is impossible to do that" and אן הדא אלצרנ לים יפעלה אללה⁹⁴

פי כל זמאן ולא מע כל שכץ ואנמא יכון דלך פי בעץ אלאזמנה ומע אחאד
מכצוצין.

"God does not enact this kind of trial every time and with everyone, but only occasionally and only with selected individuals."

2. When he is not sure about the meaning or the interpretation of certain words and their proper use, Yefet uses certain phrases

like: יחחמל אן יכון אלשטן נביא⁹⁵ "It is probable that Satan

might be a prophet", ימכן אן⁹⁶ "It is possible", פיגוז אנה אשאר⁹⁷

"It is possible that he meant."

3. If there are two possibilities of translation Yefet usually

mentions both, preferring one of them, as in: ואלאקרנ ענדי⁹⁸

"And this meaning is nearer to the fact in my opinion" or rejecting

one as in: וינעד אן יכון⁹⁹ "And it is unlikely that." But sometimes

he gives the two possibilities of the meaning without supporting

either one, as in: אמא אן יכון ... ואמא אן יכון¹⁰⁰ "It may

be... or it might be." Yefet skilfully joins the interpretations to

the verses. His comments often look as if they refer to one verse,

while in fact they refer to many verses at the same time. He regards

the verses as though they were one, by linking the words of the

verses together despite the fact that they are from different verses,

and sometimes from different chapters, or even from different books. An example of this can be clearly seen in his comment on Job 2:3:

101 אלמעני פי אנה לם יצרנה נאל שחין (Job 2:7) פי וקת תלף נעמתה הו
אן אללה ראי אן יתלף נעמתה אולא אד לו לחק מתל דלך לגירה מן מתוסטי
אלדי לם יתנת תם אנה יזיד עליה מכה טריה (Is 1:6) פיתנת איצא פיבין
חסן צנרה ומעני אכר והו אנה חתי יציר ללמענת טריק יקול עור בעד עור
(Job 2:4) וקו/ ויהי היום (Job 2:1) ימכן אן בין תלף נעמתה ובין
מא לחקה פי גסמה דור איאם עלי אלתקליל ולדלך קאל אלשטן משרט בארץ
(Job 2:2) לאן כאן בינהם איאם כתירה ודלך אנה כמא ראי חסן צנר
אירב עלי מא בזל נה רגע יטוף יתחדת במא גרי ליסמע מא יקאל בעד דלך
פסמע יקולון עור בעד עור (Job 2:4) ורגע אלי בני ראלהים (Job 2:1)
ולעלהם תכלמו הם במתל דלך פאפתתחה אללה נאלכלאם מתל אלכרה אלאולי
פקאל נאין חבוא (Job 1:7) פאגאב במתל אלגואב אלאול פקאל לה תאניה
השמת לבך (Job 1:8) יעני בעד מחנתה וקו/ מחזיק בתומתו יעני אנה על
תמתו מא תתגייר פקד בטל קול מן כאן יקול רחנם ירא אירב אלהים
(Job 1:9) וקו/ ותסיתני בו הו עלי מא קלת...

Yefet is not always consistent in the way he handles the text in front of him. In the interests of attractive presentation he interprets the second half of a verse before the first half, as e.g. on Job 3:19:

102 קו/ ועבד חפשי יעני אן אלענד לא כלאץ לה מן אלעבודיה אלא נאלמות
פלדלך קאל חפשי נאדוניו וגעל אלענד בעד קטן וגדול ולם ידכרה מע
יגיעי כח (Job 3:17) ואסירים (Job 3:18) מן חית אן אלאיך
יתכלצו ברזק ירזקהם אללה ואלענד פליס לה רגא ללכלאץ פלדלך לם
ינסק אלענד אלי אסוק אלמתקדם תם בעד אן דכר צגיר אלנאס וכנירהם...

In an attempt to justify this method of interpreting the verse, Yefet suggests that certain words in the verses really ought to come first and not as they are presented in the text in order to reach a satisfactory understanding of them. For instance in his

interpretation of Job 4:6 he says:

¹⁰³פיגב אן יכוון ותם דרכיך מקדם עלי תקותך והו נסקא עלי יראתך והכדא
ינתסם תפסירה הלוא יראתך ותם דרכיך כסלתך ותקותך פקסם אלטאעה בלפטתינ
פאמא יראתך פהו כופה מן אלמעאצי פלא ידכל פיהא ותם דרכיך כמאל אלדין
וצחה אלאעתקאד פקאל אליפז לא ינפעך גמיע מא דכרתה פי אלפצל ואנמא
יראתך ותם דרכיך הו כסלתך ותקותך וישיר בה אלי מא ירגוה מן אלפרג
ממא בזל בה מן אלבלא.

" the verse יראתך and with תקותך must come before ותם דרכיך
will be successively arranged. By doing this the meaning of the verse
is thus clearly laid out הלא יראתך ותם דרכיך כסלתך ותקותך.
Submissiveness is divided into two parts and יראתך means he feared
sins and kept himself from wrong-doing. And ותם דרכיך means the
perfection of religion and the righteousness of belief, therefore
Eliphaz said to Job: whatever you said before is not going to help
you, but יראתך ותם דרכיך is כסלתך ותקותך and he related that to
what Job wished to be relieved from misfortune."

In another statement Yefet says that certain phrases in the
text are not used in their proper place:

¹⁰⁴וקו / אם יש טעם ישיר אלי קולה הנה אשרי אנוש (Job 5:17) ותמאם
אלקול פערף אנה לא סן לה ולא רונק כמא לא טעם ללעאב אלנקול לא חלאוה
ולא דסומה אד ליס הו כלאם פי מוצעה.

"And what he said אם יש טעם referred to what he said הנה אשרי

אנוש (Job 5:17) and the rest of it. He knew that this phrase is
without any elegance or glamour. Like the mucilage of herbs without
any taste, without sweetness and without richness, this speech is
not used in its proper place."

The views of the Mu'tazilites¹⁰⁵ and their influence on his
work¹⁰⁶ may be traced clearly in Yefet's works. In his biblical

exegesis Yefet also followed the eighth century Karaite exegete and founder of the sect of the Ananites (Heb. אנניט , Ar. العنانية) Anan Ben David, who flourished between 754 and 775 A.D.¹⁰⁷ Anan himself was influenced by Abu Hanifah and followed Muslim patterns in the doctrine of the sources of the law. He added a fourth source to the three sources of Islamic law - the Quran, the Sunnah, and Ijma. namely, Ra'y¹⁰⁸ or al-Ijtihad الاجتهاد i.e. speculation, or the speculative opinions of the teachers of the law and of the judges, deduced by analogy ("Qiyas", Talmud: "Hekkes") from the laws originating in the other three sources.¹¹⁰ In his commentary on Job, Yefet shows Islamic influence in general and the Mu'tazilites' views in particular. In a statement defending the fourth source of Muslim law, الاجتهاد , in his introduction to Job Yefet says:

"And in this is an argument against the school of the traditionalists who do not allow speculation because it can be either right or wrong. Such is the view of Hashawiyah like Al-Fayyumi and his followers and the traditionalism of their theology." (see p.6.3ff. and note 22).

Yefet also earlier described Joseph as the best amongst his brothers in wisdom, judgement (אלראי) and religion (see p.3.6ff.), while in his interpretation of Job 9:19, he used the term "Muqayasa" (deduction by analogy):

יועידוני יעמל עלי מעני מקאיסה נק / נה אעידוך (Lam 2:13)

" יועידוני here means deduction by analogy and is similar to what he said in נה אעידוך (Lam 2:13):" (see p.134.4f.). This is a term used by both Jews and Muslim interpreters.¹¹¹

A feature of Yefet's exegetical technique is his recognition that the text has an "internal" and an "external" meaning. Sometimes he sets the internal alongside the external. The terms he uses for

the allegorical i.e. internal meaning are Al-Dahir and Al-Batin (derived from Al-Dahiriyya and Al-Batiniyya) and make a contrast between external and transcendental truths. Yefet borrowed the latter term from a Muslim sect founded in the middle of the third century A.H./ middle of the eighth century A.D. based on the theory that there is an allegorical explanation to every verse of the Quran. -

Al-Shahrastani attacked Al-Batiniyya sect, accusing them of:
112
قوم اشرب في قلوبهم بغض الدين، وكراهية النبي الكريم، من
الفلاسفة والملاحدة وانما لزمهم هذا اللقب لحكمهم، بأن لكل
ظاهر باطنا، ولكل تنزيل تأويلا، ولهم القاب كثيرة سوى هذه
• على لسان قوم قوم

While Yefet is discussing the meanings of the words, he gives the straightforward natural meaning, but in addition, he gives the internal meaning of the words. Such a method of interpreting the words of Job's text is mentioned by Yefet in his comment on Job 4:11:

הדין אלפסוקין לים המא עלי טאהרהמא לכנהמא עלי באטנהמא ופי דלך א קולין
אמא אן יכון קולא מתלא עלי אלרשעים אלדי וצפהם חרשי און וזרעי עמל
(Job 4:8) פמתלהם באלסנאע אלמפתרסה כדאך הם מפתרסין מודיין ואמא
אן יכון יסלט אללה עלי חרשי און (Job 4:8) קום מתל אלסנאע וישבה
אנה דכר אריה ושחל ובפירים (Job 4:10) ליש ובני לביא והו בחדי כמס
גרת עלי איוב והו אכד אלבקר ואלאחונות ואלצאן ואלגמלים ובניו
פמן אגל דלך דכר הדה פכאנה קאל שאגת אריה וקול שחל (Job 4:10)
אלדין יזירון לאכד אלפדיסה מתל קו/ יתעו לבי אכל (Job 38:41)
פנמא יקעו נהא מא יצדקו וקו/ ליש אבד כדלך אלליש אדא כאן
אבד מבלי סרף אדא וקע נהא יתנאולוהא וקו/ ובני לביא כאנהם
לם יגיב אללביא לגראה שי וקד כנרו פמן טדה גועהם יתפרקון למלב
שי יאכלוה פדכר אן פי אתנין מעני ואחד והו שאגתי אריה וקול שחל
(Job 4:10) וקול פי ואחד ושני בפירים נתעו (Job 4:10) וקאל
פי ואחד אבד מבלי סרף וקאל פי ואחד ובני לביא יתפרדו אכל יריד נה

היגאנהם לטלב סיא יכסר גועהם פאדא וקעו נשי בלעוה מחל גב אריותא
אלדי כאנו גיאע סול אלליל ופמהם מגלוק ען דניאל פלמא נשל דניאל
וטרחו אעדאה אליהם אסתלבוהם מן אלהוא כקו/ ולא מטולא רעיה מן גבא
שליסר בחון אריותא וכל גרמיהון הדיקו (Dan 6:25)

"These two verses i.e. Job 4:10-11 do not have an external meaning, but an internal meaning also. In this case there is one of two possibilities. Either it could be a description of the evildoers whom he described as חורשי און וזורעי עמל (Job 4:8) and whom he compared to rapacious lions, the ravenous and the trouble-makers, or else that God made people, like the lions, responsible for them (Job 4:8). It is more likely that he meant the lion, his cubs, the young lions, and the whelps of the lioness, for he related these five things to the five disasters of Job when the oxen, the asses, the sheep, the camels, and his sons and daughters had been taken away. That is why he mentioned these things and it is as if he said שאגת אריה וקול שחל (Job 4:10); these are the ones who roar in order to take the prey, as it said יתעו לבוי אנל (Job 38:41) and they will take what they find. The words ליש אנל meant that the lion too will take his prey if it was אנל מבלי טרף and the words ונני לביא mean that the lioness did not bring anything to her whelps. These whelps were grown up at the time and because of their hunger they left in order to find something to eat. That is why he mentioned the two meanings in one sentence (and that is Job 4:10), while he mentioned only one meaning in אנל מבלי טרף (Job 4:10), in ונני בפירים נתעו , and in ונני לביא יתפרדו his words refer to their turmoil resulting from their hunger and their desire to alleviate it. Therefore, if they got something they would have swallowed it like the

lions in the גב אריותא , which were starving all night but kept their mouths shut from Daniel, when he was cast into the lion's pit, and crunched Daniel's enemies after killing them, as it is said:

ולא מטולא דעית מן גבא שלטיו בחון אריותא וכל גרמיהון הדיקו

(Dan 6:25)." (see p.60.lff. and also see p.61, footnote 4..*).

Also in Job 5:18:

פקאל לה לים ישפיק גיר צארנך ליכז בעד רגועך עז דנונך ודכר פנון
מן אלצרנאח א פי אלטאהר מתל כסר אלוהן ופיה קאל יכאיב ויחבש ואלו
באטן ופיה קאל ימחך וידיו תרפינה ואן שיח קלת בעכס דלך

"And he [Eliphaz] said to him there is no one who can cure you, but only the one who hit you and that could happen after your repentance. He also mentioned different kind of disasters:

1. External, like the lack of strength, of which he says:

יכאיב ויחבש

2. Internal, when he says about it ימחך וידיו תרפינה

'and if I had the chance I would have said the other way around'".

(see p.76.lff.). Yefet also used the terms טאהרך ונאטנך

"Your outward and your inner senses" which he derived from Al-Dahiriyya and Al-Batiniyya throughout his interpretation as he did in Job 8:6:

והו אן תרכי קלנך וחסוי אפעאלך אלטאהרה פאן כאן טאהרך ונאטנך

גמיל ותדעי ותחצרע רגות כלאצך מן הדא אלבלא עאגלא ולא יוכר

אללה דלך כקו/ כי עתה יעיר עליך ומענאה יתיר עליך רחמתה וירחמך

"By relaxing your heart and by purifying your outward acts, for if your outward and your inner acts are good and if you call upon God and beg Him to relieve you from your misfortune before long and God will not delay that, then God will have mercy upon you as He said:

כִּי עַתָּה יַעִיר עֲלֶיךָ (see p.112.4ff.). In another comment Yefet made his view perfectly clear: "Only God knows the outward and the transcendental things, while the human being only sees the external world and does not have knowledge of the invisible world."

He says:

מַעֲנֵי הַדָּהָה אֵלֵיָּהּ הוּא אֵין אָדָם יִנְסֵר אֶלְטָאָהֵר וְלֹא יַעֲלֵם אֶלְגָּאֵיִב וְאֶלְכָּאֶלֶק יַעֲלֵם¹¹³

אֶלְטָאָהֵר וְאֶלְבְּנָאָטָן וְדֹלֶךְ אָנָּה כָּאֶלֶק אֶלְקֻלֻּב וְיִקָּף עָלַי מָא יִדוּר פִּיהָא וְאָדָם

יִדְרֵךְ בַּעֲיִנָּה וְלִיִּם יִקָּף עָלַי תַּעֲלוּמָת לֵב (Ps 44:22) וְגִרְצָה פִּי דֹלֶךְ הוּא

אֵין אֶלְלָה יַעֲלֵם צָחָה עֻקְדָּתָה וְדִינָה

"The meaning of this verse is that the human being can see the outward thing and does not know the transcendental thing, but the Creator knows the outward and the transcendental thing because He created the hearts and knows what is in them. While the human being can recognise things with his eyes, he does not know about תַּעֲלוּמָת לֵב (Ps 44:22). By this he means God knew about his [Job's] perfect belief and religion."

In conclusion, Yefet's use of these terms shows the influence on his works of Al-Batiniyya, who used these kinds of allegorical explanations widely. The need to use such exegetical methods was vital at that time particularly because of the contemporary disturbances created in the Muslim world during the tenth century by the Karmathians¹¹⁴ (Ar. Qaramita) who tried to overthrow the Abbasid caliphs of Baghdad. The Jews from both Rabbanite and Karaite sects secretly sided with the Karmathians.¹¹⁵

In his commentary on Daniel, Yefet uses such allegorical explanations in an incisive manner when he tells us of his optimism over the success of the Karmathians' movement over the Abbasid Caliphs:

116 ¹¹⁶ واصل هذه הצרות هو ان הצרות יטלבוֹן אן יאַخذוֹן מלֹךְ העבאסֶה
מִן בָּבֶל עַל מֵאֵל עֵלְמָא״ ןֵמ אִנְהֵם יִמְנְעוֹן אֶל חֲרֻגִים מִן הַמְּלָכָה
בִּי מְכוֹרֵת הַתִּי גִבְרַת לֵהֶם בְּהָא עֵאדָה וַיִּבְטְלוֹן זְכַר אִישׁ הַרְוֹחַ פִּיקֻעַ
בֵּינֵהֶם הַסִּיף וַיִּסְתַּזְהֲרוּן עֲלֵיהֶם אֶל הצרות וַיִּקְטְלוּן בֵּינֵהֶם מִקְטֵלָה עֲזִימָה וַיִּהְיֶה
״ מִנְהֵם קוֹם אֶלִי יַעֲרַב בְּעַרְבֵי גִיאַע עֲטָאֲשִׁי ״

"The chief source of these afflictions is that the 'Arms' will seek to take the Kingdom of the Abbasids, coming from Babylon, as the scholars tell us; and also that they will prevent the pilgrims from praying in Mecca, where they used to pray, and will destroy the remembrance of the Man of the Spirit; then the sword will come between them, and the 'Arms' will prevail against them, and will make mighty havoc among them; some of them will flee to the forest in Arabia (Is 21:13), hungry and thirsty." We can see Yefet's optimism over the Karmathian movement again, when he linked up the sum-total of the 2,300 days mentioned in Dan 8:14 with the time of Redemption, in his comment on Hab 2:3, where he says: "The Lord has given signs which will be realised when 'the end', i.e. 'the time of trouble', is near. As is mentioned, the sum-total will be 2,300 days when the 'trouble' will be replaced by the time of Redemption."¹¹⁷

Yefet's use of allegorical explanations was connected to his attack on the Muslims' holy principles. That is why he used the terms: "fourth empire" (Dan 2:40),¹¹⁸ "little horn" (Dan 7:8)¹¹⁹ referring to the Caliphs of Baghdad, "the Arms" and "the Rebels" (Dan 11:31,40, 12:1)¹²⁰ referring to the Karmathians. He also alludes to אִישׁ הַרְוֹחַ "the man of the spirit" who was the prophet Muhammad, and מְכוֹרֵת stands for Mecca.¹²¹ He often phrased these terms cleverly by saying "עַל מֵאֵל עֵלְמָא" "as the scholars said."
He did not want to refer such statements to Karaite scholars only, but he wanted to include the opinion of the Rabbanites too.¹²²

Further indications of Muslim influence on Yefet's works can be seen when he employs certain terms favoured by Muslim scholars, as e.g. the formulae after the name of God. In his commentary on Job, for instance, he used:

ואהב ¹²³ "May his name be blessed" (see p.1.1); ¹²³ חנו. אדם.
 "On ונה בסתעין" (see p.4.10); אלחכמה "the giver of wisdom"
 "By the will ¹²⁴ אן שא אללה חע." (see p.4.11);
 "the Creator" (see p.33.10); אלכאלק "of Almighty God" (see p.7.14);
 אללה חע. ¹²⁵ "May his name be exalted" (see p.34.4);
 "May His names be גל דכרה" (see p.55.8);
 "May His greatness be exalted" (see p.82.3); גלח עטמחה
 "the most Holy" (see p.87.14); אלקדוס "of pp.83.6,148.14);
 "O Lord of all worlds" (see p.104.3f.); יארב אלעאלמין
 "the Maker" (see p.122.5); אלנאר "the Omnipotent"
 "God, He has no peer" (see p.126.3); לא שריך לה (see p.123.2);
 "May His praises be exalted" (see p.148.11); גל דכרה
 "May His mention be exalted" (see pp. 148.15,149.1).

Yefet used similar formulae with the names of the prophets, and even with the names of Job's companions, as in:

* ¹²⁶ אלס. "the Master David 'may peace be upon him'"
 (see p.1.9); * ¹²⁷ אלס. "Joseph 'may peace be upon him'"
 (see p.1.11); * ¹²⁸ אלס. "Job 'may peace be upon him'"
 (see p.2.3f.); * ¹²⁹ אלס. "to Abraham 'may peace be
 upon him'" (see p.2.6f.); * ¹³⁰ אלסלאם "Our Master
 Isaac 'may peace be upon him'" (see p.11.17f.); * ¹³¹ אלסלאם
 "Jeremiah 'may peace be upon him'" (see p.46.1); * ¹³² אלס.
 "Elihu 'may peace be upon him'" (see p.87.1); and in Hebrew
 "Moses 'may peace be upon him'" (see p.86.17).

Even more interesting is his use in the commentary of certain expressions found widely in the Quran and works by Muslim scholars and interpreters, for instance:

אמאם אלזמאן¹³³ "the prophet of the time" (see p.4.4); אהל אלוהר¹³⁴
"people who believed in the atheistic doctrines in Islam" (see p.9.9);
יחצורע¹³⁵ "to implore" (see p.102.11); הווא אלדניא¹³⁶ "life in this
world" (see p.102.12); הווא אלדאר¹³⁷ "in this life" (see pp.102.15,
124.8); דאר אלגזא¹³⁸ "the life hereafter" (see p.102.17); פי וקה¹³⁹
אלנושר ללגזא "on the day of Resurrection" (see p.103.12); אלו אללה¹⁴⁰
לו יגיר "God does not tyrannize" (see p.122.9); דוי אלקרר¹⁴¹
"people who believe in fatalism" (see p.144.8).

All this clearly shows Muslim and Mu'tazilite influence in Yefet's commentary on Job. He made his views very clear and simple to all Jews in Arab and non-Arab countries and by doing so facilitated the spread of books. Scholars had easy access to what he wrote. This may be seen in the widespread influence exerted on others by his works.¹⁴²

Yefet's biblical citations and exposition of the Hebrew text illustrate the profundity of his knowledge and comprehensive outlook, and certainly provided late Karaite exegetes with a useful quarry of knowledge for their own biblical exegesis. During his lifetime and after his death Yefet earned the respect of Karaites and Rabbanites in Palestine and abroad. Even those Karaite exegetes who could not understand Judeo-Arabic, especially those of Greece during the eleventh century, felt the need for a translation of the Arabic writings of the cosectarian.¹⁴³

Further west, in Spain, Yefet's style of translation and interpreting the Hebrew bible was adopted and followed by many leading commentators. A good example among biblical commentators is

Abraham Ibn Ezra (1089-1164)¹⁴⁴ who found in Yefet's commentaries and views the kind of material he could use with profit. He quoted Yefet more than any other biblical commentator, introducing citations with the conventional phrases: אמר יפת בן עלי "Yefet Ibn 'Ali said" or ויפת אמר "and Yefet said."¹⁴⁵ That is mainly because of Ibn Ezra's acquaintance with Arabic, and because of his familiarity with the Arab world through his travels to north Africa and the presence of the Arabs in Spain at that time.¹⁴⁶ In his commentary on Job, Ibn Ezra did not in fact mention Yefet's name nor did he quote him directly, but on the contrary he quoted Saadia frequently.¹⁴⁷ Nevertheless, similarities between the views of Ibn Ezra and those of Yefet may be detected quite easily by examining both commentaries. For example, in the opening verse, Ibn Ezra described Job's origin by saying:

אירוב היה מבני בניו של נחור אחי אברם "Job was a son of the sons of Nahur, brother of Abraham", while Yefet supplied the same information on Job's origin: חתי יכונו כלם מן בני אברם אעני "and that to make them all from the sons of Abraham; I mean Job and his companions."¹⁴⁸ Furthermore, Ibn Ezra alludes to the traditional view of the book's composition:

וחז"ל אמרו כי משה כתב ספר אירוב והקרו בו אלי כי הוא ספר מתורגם על כן הוא קשה בפירושו בדרך כלל ספר מתורגם.

"Our sages, blessed be their memory, said that Moses wrote the book of Job, and in my opinion the book of Job is a translated book. That is why it is difficult to interpret, like every translated book."¹⁴⁹ Yefet for his part indicates that Job was not from the nation of Israel:

ואלכאמס תעריפנא דין אירוב ותקואה ואפעאלה אלגמילה לנסלך פי סנילה
ואחארה ולנאכד מאכדה ועלי אנה מן גיר אמתנא.¹⁵⁰

"The book tells us about Job's religion, his faithfulness, and his noble deeds in order that we may follow his path and do what he did despite the fact that he is not from our nation."¹⁵⁰ Ibn Ezra's statement about Job's companions and their origin is also strikingly similar to that of Yefet, when he says:

אליפז התימני. ממשפחת תימן בן אליפז בן עשו... השוחרי. מבני קטורה¹⁵¹
אשת אברם את ישבק ואת שוח (Gn 25:2). הנעמתי. לא ידענו אם
יחוסר למדינה או למשפח'

"Eliphaz of Teman, from the tribe of Teman son of Eliphaz son of Esau... Bildad of Shuah from the sons of Keturah the wife of Abraham as it is said: ואת ישבק ואת שוח (Gn 25:2). Zophar of Naamah, we do not know if his name derives from a country or from a tribe." Yefet says in the same connection:

עלי מא קיל אן אליפז בן עשו וכאן לאליפז ולד אסמה תימן פכאן הדא¹⁵²
אליפז מן בני תימן וסמי באסם גדה אליפז... ואמא בלוד פהו מן בני
אברם בק/ ישבק ואת שוח (Gn 25:2) ואמא צופר הנעמתי פליס בערף
רגלא אסמה נעמתי פימכן אנה מן אחד אפכאד מן בני אברם.

"As it is said that Eliphaz was the son of Esau, and Eliphaz had a son named Teman and this Eliphaz [in Job] was one of the sons of Teman and was called after his grandfather 'Eliphaz' ... while Bildad is from the sons of Abraham as it is said: ואת שוח (Gn 25:2). As for Zophar of Naamah, we do not know a man called Naamathite. It is likely that he was one of the sub-divisions of the tribe of Abraham."

In his commentary on Job, Ibn Ezra also quoted certain biblical verses that occur in Yefet's commentary. For example, in his comment

on the opening verse when he cited נדר אפרים ושמו מיכירו (Jud 17:1).

The same verse was mentioned by Yefet in his comment on the opening verse.¹⁵³ Also both exegetes quoted the same verse from the book of

Genesis in an attempt to support their comment on Job 1:1: וילך ארצה:1:1

בני קדם (Gn 29:1). In the discussion of Bildad's origins, Ibn

Ezra quoted the same verse used by Yefet ישבק ואת שוח (Gn 25:2).¹⁵⁴

Yefet's citation of שוטטו בחוצות ירושלים (Jer 5:1) in the introduction¹⁵⁵

led Ibn Ezra to quote the same verse in his commentary. Another verse

cited by Ibn Ezra on 12:12 occurs in Yefet's comment in the opening

verse when he tried to specify the age in which Job lived.¹⁵⁶ In

addition to verse citations there is the telling feature of similarity

of phraseology in both commentaries which points to Yefet's influence.

The following examples may be noted from Ibn Ezra:

והנכון, "and it is nearer in my opinion" (2:11, 27:8), והקרוב אלי

הקרוב, "and it is more correct in my opinion" (3:5, 10:9), בעיני

"the near to the fact" (4:10), והנכון שהוא, "and the correct meaning

is" (22:20), והראשון יותר נכון, "and the first meaning is more

correct" (22:25, 31:18), והראשון נכון בדקדוק, "and the first

meaning is correct grammatically" (38:30), ויש אומרים, "and some say"

(3:7.11, 5:8, 6:31, 9:25), יש אומר, "there is an opinion" (10:2),

חכמינו ז"ל, "our sages, may their memory be blessed" (1:1, 2:11),

מדברי רז"ל, "according to our Rabbis, may their memory be blessed"

(6:16, 16:8), בלשון רבותינו ז"ל, "in the language of our Rabbis,

may their memory be blessed" (11:17), בלשון קדמונינו ז"ל,

the language of our old teachers, may their memory be blessed" (15:12),

רובי המפרשים אמרו, "and others said" (11:17), ואחרים אמרו

of the interpreters said" (15:32), ורובי המפרשים, "and most

interpreters" (33:8), והוא רחוק בעיני, "and it is unlikely in

my opinion" (41:18). That these phrases were widely used by Yefet and that Ibn Ezra is dependent on the earlier commentator may be seen from the following list of correspondences:

וינער אן "it is likely that they" (see p.13.12f.), פישנה אנהם
ואלאקרוב ענדי "and it is unlikely that" (see p.15.14), יכוון
"and it is likely in my opinion" (see p.15.18), וישנה אן "and it
seems that" (see p.18.12), קר כאן אלמפסרין פי מעני הדה אלקול
"the interpreters deeply argued about the meaning of this phrase"
(see p.38.19), וקאל מפסר אכר "and another interpreter said"
(see p.39.7), אקרוב מא סמעה "the nearest meaning to the fact which
I heard" (see p.39.10f.), עלי ראי בען אלמפסרין "according to the
opinion of some interpreters" (see p.108.6), וקר רד בען אלעלמא
"and some scholars related" (see p.135.8), ויהא אלקול גיר נחיה
"and this opinion is incorrect" (see p.135.10). Both commentaries
are full of phrases like these.¹⁵⁷ Ibn Ezra and Yefet also share
similar philosophical views in accordance with the Mu'tazilite
doctrine of negating anthropomorphic descriptions of God. Yefet,
for example, writes that one must not take literally the biblical
statement that God came down on Mount Sinai and spoke; for "the
creator may not be described nor defined, and space does not contain
Him."¹⁵⁸ Ibn Ezra for his part described God's relation to the
world in a pantheistic-emanationist manner saying of God that
"He is all, and all comes from Him." He is the source from which
everything flows. He goes on to describe the process of the world's
emanation from God through the neoplatonic parables of the process
of the multiplication of numbers from the one and as the process
of speech issuing from the mouth of a speaker.¹⁵⁹

From what we have discussed above we can see why Yefet's
works were so important for "Karaites" as well as "Rabbanites."¹⁶⁰

His commentary on Job is numbered among these important commentaries because of authenticity of authorship.

Description of the Manuscripts

Four Manuscripts have been used in this critical edition of the introduction and the text of Yefet's commentary on the book of Job chapters I-X. All four A., B., C., and D.¹⁶¹ are in the British Museum Library. Details from these Mss. are given in footnotes to every page of the introduction and the text.¹⁶² More details about the Mss. are essential, therefore I will describe each Ms. which has been used in editing the first ten chapters of Yefet's commentary on Job.

Ms. A.

Or. 2509¹⁶³. Paper, about $7\frac{3}{8}$ in. by $5\frac{3}{8}$ in., consisting of 102 leaves, with 15 lines to a page. Twelve quires, originally made up of 10 leaves each with the exception of the third, which has 11 leaves. Quires 1-2, 8, 11-12, are imperfect, leaves having been lost after foll. 3^v (see p.4.6), 63^v (see p.81.2), and 101^v (see p.134.3). The missing leaves of this Ms. are supplied from the other three copies, mainly from Ms. B. in this edition. The quires are signed with Hebrew letters and Arabic words on the upper margin of the first page, and with Hebrew letters on the lower margin of the last page.¹⁶⁴ This Ms. is written in a square Rabbanic character. Fol. 12^r and ^v (see pp.15.11-16.11) is written in a different hand-writing and on different paper, so we can say it is a restoration. The Ms. comprises Yefet's commentary on Job, i.e. part of the introduction and commentary on chs. 1:1-5:25; 6:1-9:19; 9:21-22; and the pointed and accentuated Hebrew text of chs. 1:1-5:26; 6:1-9:19; 9:22.

The translation and commentary are written in Arabic with Hebrew characters throughout.¹⁶⁵

The title-page and the beginning of the introduction are missing. Hence the Ms. starts with: כמא יפצל עלי אלעזאה (see p.1.15). The introduction itself has been badly affected by dampness and many words are smudged so as to render certain words illegible, as for instance p.1.16 and p.2.1. The right and left upper part of fol. 3^r and v of the Ms. of the introduction (see p.3.10f., 17ff.) are torn. The copyist distinguished the biblical verses of Job by writing them in larger, more carefully adumbrated characters. He ended each verse and its translation with the sign : (sôph pasûq). The same sign is used to conclude the comment on the verses in order to start a new verse. Occasionally the sign " is used for the same reason (see p.66.15), when he ended his comment on Job 5:2. This latter sign is used also to conclude other biblical quotations occurring in the comment of the verses, as in p.43.18: "יהי גלמוד אל תבא דננה: 18.43" (Job 3:7). The verses of the Hebrew text are clearly vocalized throughout the commentary. Orthographical differences between the spelling of the verses of the book of Job (according to the M.T./B.H.S.)¹⁶⁶ and those of the Ms. are footnoted in this edition. Also the verses of other books of the Hebrew bible occurring in the Ms. as biblical quotations are compared orthographically with the M.T. in footnote.¹⁶⁷

Spaces at the end of lines are filled up by one or more letters, usually with a dot above them. These letters are from the following words which have then been written in full at the beginning of the following lines, as for instance on pp. 49.7, 58.6, 83.5. The same thing happens with the definite article when it comes at the end of

a line. It is written both at the end of the line and the beginning of the following line, heading the noun as in אלועמה (see p.11.11), אלנדאר (see p.23.9), אלצנדאן (see p.37.16) and אלאנסאן (see p.108.10). Spaces are also sometimes simply filled up with meaningless marks as on p.72.3,5.

Words scored out from the text are corrected and written in the margin followed by צח "correct." At times these are by the same hand, as in יגחמע (see p.42.7), פההוא (see p.43.12), and at others by a different hand in a thinner pen, as in ואכואן (see p.91.11). Also some words in the margin have been added to the text seemingly by a later hand like מן בנר אדם (see p.130.14), or above the line, as ואנסא (see p.69.3).

A peculiar correction can be seen in this Ms. in Job 2:12. Here the first half of the verse is written and followed by the translation of the entire verse. A later hand has then scored out the translation of the second half of the verse, leaving only the first half of the verse and its translation.¹⁶⁸ The second half of the verse comes on the following fol. followed by its translation, written with a thinner pen and in different hand-writing.¹⁶⁹

The Ms. is in a fairly good condition; only a part of the introduction has damaged leaves (for example foll. 1^r and v, 2^r and v, 3^r and v). Drops of water on the foll. have made some words difficult to read, while dampness throughout the Ms. has made many words illegible. Examples of foll. affected by dampness and containing missing and smudged words are: 1^r and v, 2^v, 82^r and v, 83^r and v, 87^r, 88^v, 89^v, 91^v, 92^r, 93^r, 96^r, 97^v, 102^r. The reading of קר¹⁷⁰ is usually made in the margin alongside the verse, with the word written above a dotted ρ "qof", as for instance: אקה (see p.17.18); יזרור (see p.91.1); ושור (see p.96.9); ער _{ρ} (see p.99.1); וגוש (see p.101.12); לא _{ρ}

(see p.114.1), הלוא-רם , while in M.T. ק לא 'כה' ,

In this Ms. the text has been revised, omissions being supplied and mistakes corrected, either above the line or in the margin. There are different ways of omitting, scoring out, and correcting the words of the text in this Ms. The word פִּיטְהָר (see p.69.4), for instance, has replaced the word פִּלִּיָּם . The latter has been scored out and the former written in different hand-writing in the margin. The first word of a repeated word like: יַעֲקֹב (see p.69.5), כָּאֵנָה (see p.78.8) is scored out of the Ms. and a line is drawn above the first word to indicate that it has been erroneously repeated. A further way of scoring out words from the Ms. can be noticed when a dotted line is drawn above the words as in the case of:

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּרִיָּתוֹ וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים בְּרִיָּתוֹ (see p.36.4).

In this case the translation of the second half of the verse was needed to be put in order for technical reasons and was restored by a later hand at the end of the verse. Other words are scored out with red ink by a later hand, as in the case of: הִנֵּה יִסְרָח (see p.56.15). Letters and words added to the text are usually written above the line as, for instance כָּאֵן (see p.68.6) and

וְאֵנָה (see p.69.3). A clear example is the appearance in the margin of a translation of a complete verse (see p.66.18). The same margin has the comment: "and ולם וגדת לדלך אלנץ פטמט I could not find to this verse plain meaning or literal meaning" (see p.66.16). The translation of the verse ends with the word

נָּ "correct." On rare occasions words are added in the margin without scoring out any word from the text. These could be either

corrections to certain words, or alternative to the words written in the original text, as in the case of: אַלמסלחין substituted for אַלמסחלחין (see p.87.15).

Regarding the meaning of certain words, corrections are also made by a later hand as a result of the general meaning of the sentence, as in the case of: נאטר (see p.89.8) when it is replaced by תאנת in different hand-writing. Most of the cases where words are scored out or corrected are made in different hand-writing with perceptibly darker (i.e. more recent) ink.

Although the letters of the Ms. are clearly drawn, some letters can still be read in different ways, especially if these letters or words are smudged. Confusion about reading certain letters can sometimes only be removed by either knowledge of the specific meaning of the word or by its context in the sentence. The following letters are easily confused in words which admit either of them:

ב and כ in נחטב (see p.11.20); ג, י and נ in נעם (see p.15.17); א and ה in אלמעאזי (see p.16.1); פצאר in יב and ב, צ (see p.16.6); וקולה in ז and י (see p.18.16); נורה in ט and נ (see p.19.5); דונור in ט and נ (see p.28.18); ד and ר in דם (see p.39.5); עני in ע and ג, ני (see p.89.14).

Arabic consonants in this Ms. are represented by the corresponding Hebrew consonants. Certain grammatical features of interest are noted here.

' the final hamza¹⁷¹ after an alif is always omitted, e.g. גזא (see p.2.6) 'جزا'; גא in the singular form, גאר (see p.14.14) 'جاء' or גא (see p.35.12) 'جاء' ; in the plural form.

גא, 'رجاء' (see p.50.15). The exception is the hamza of the demonstrative pronoun 'هو' ; (plural male

and female) which is represented by י , האולי (see p.15.7) or והאולאי (see p.73.7).¹⁷² Both omission and substitution by י are features of spoken Arabic.

ت and ث are both represented by ה . Examples of ت are: תלך 'tilka' (see p.1.17), ויהגה 'waytajihu' (see p.56.6). Examples of ث are: מלה 'mithlahu' (see p.1.19),

תלאה 'thalath' (see p.11.7) and אלהג 'althalj' (see p.92.5).

When ח is found twice in a word, often the first is written ה and the second ח as e.g. החעוה (see p.23.1). Sometimes, however, the copyist is grammatically correct and writes both of them ח , as e.g. חחכלמו (see p.95.3). But the most significant case is when the copyist represents ت and ث by ה when they occur in the same word as in החרה (see p.23.8).

ج is represented by ג , e.g. פיגב (see p.2.5).

خ is represented by כ , e.g. מכזוצין (see p.2.16).

د is represented usually by ד , e.g. אלוניא (see p.2.4), זכר (see p.60.5) or by ד as e.g. אלואחד (see p.2.6).

ذ is usually represented by ד as e.g. אזא (see p.106.1).

ر is usually represented by ר as e.g. אלזרב (see p.1.19) and sometimes by ד similar to the form of the ד , as e.g. כזאזים (see p.21.5), זגדה (see p.33.2).

س is represented by ס , e.g. ליס (see p.1.17).

ص is represented by צ (ז), e.g. יקצרי , יצבר , e.g. זכז (see p.2.19).

ض is represented by ז (ז), e.g. אלזרב (see p.1.17), בעז (see p.13.16).

ط is usually represented by ט , e.g. טרפא (see p.2.19), but sometimes a dot can be seen above the ט as e.g. זלט (see p.63.11).

ظ is often represented by ז , e.g. זאהר אללפז (see p.16.19) and sometimes the dot above the ז is omitted as in: לפז (see p.24.8). פיטהר (see p.69.4) is mistakenly written first פליס פיזהר but the two words are scored out and replaced by פיטהר in the margin in different hand-writing.

غ is represented by ג , e.g. יגפר (see p.14.6).

ك in final position is usually marked by a dagesh, i.e. ק , e.g., כ (see p.1.18). כ in initial and medial positions it rarely has a dagesh, e.g. וספר (see p.4.5).

• is represented by ה , e.g. מולה (see p.1.19) and ة is represented by ה , e.g. ערה (see p.14.1).

ى is represented by י , e.g. אלדי (see p.8.6). But when the ى pronounced as an alif (الف مقصورة "shortened alif"), e.g. متى , it is represented sometimes by י , e.g. גרי (see p.28.6), מעני (see p.37.17) and other times by א e.g. בכרא (see p.64.19). However, على is written ءلي (see p.2.11), and الى is written آلي (see p.2.13). But sometimes the last two preposition are written without dots as e.g. עלי (see p.19.15) and אלי (see p.15.2).

The tashdeed¹⁷³ is represented by two ways throughout the Ms. Either by (َ), e.g. אן (see p.2.19); or by doubling the letter, e.g. מוגייר (see p.28.11) for تنفير , והיי (see p.112.15) for وهي . The Arabic symbol for shadda rarely occurs in this Ms. e.g. שקאף (see p.31.1), יעמרון (see p.47.14). When it does occur, it seems that a later hand has included it, e.g. פאיידהם (see p.57.6), פאלאול (see p.96.13).

In this Ms. one can find some words marked with Arabic vocalisation written directly above or beneath the letters e.g.: with fatha (َ)

as in אֲרֵהֶג (see p. 35.1); with damma (◌̣) as in מֹחַ (see p.46.13); or with kasra (◌̣) as in הֹחַ (see p.42.2). Regarding tanwin¹⁷⁴, all occurrences in the Ms. are in the accusative, e.g. רִגְלָא כְּאִמְלָא (see p.16.17). madda¹⁷⁵ is always marked by (◌̣) on an alif; (◌̣) as in: אֵלֶּאנֶסְאָן (see p.29.13).

Occasionally chapter and verse numbers appear in the Ms. They are apparently late intrusions, since the numerals are written in different hand-writing in Arabic and Hebrew. For instance in the upper margin of fol. 5^r of the Ms. אֵינֶן "Job chapter one" is added while alongside Job 1:9 is written $\frac{\aleph}{\theta}$ and Job 4:7 is written $\frac{\xi}{\gamma}$ (see pp. 17.15 and 58.10 respectively). The numerals in this Ms. are represented either by Arabic ordinal numbers, e.g. אֶלְוָאחַד (see p.2.6), וְאֶלְתַּאנִּי (see p.2.10), עֶשְׂרִים , וְאֶחָדָא (see p.14.1), or by giving the numbers Hebrew letters, e.g. אֶשְׂרֵי אֶשְׂרֵי "three things" (see p.8.6), אֶ "first" (see p.109.5), וְאֶלֶּן "and secondly" (see p.109.6) and וְאֶלֶּן "and thirdly" (see p.109.8). Also abbreviations are regularly used throughout the Ms., e.g. אֶלֶּן (see p.28.16) for אֶלֶּן (Is 52:3) and אֶלֶּן (see p.34.2) for אֶלֶּן ¹⁷⁶עֲלִיָּה אֶלְסֶלָאָם.

Nothing is mentioned about the copyist in the Ms. or when and where the Ms. was written. But it is possible that the Ms. was written sometime during the early sixteenth century A.D.¹⁷⁷ The Ms. was purchased from M. Schapira, on July 8th, 1882 as is shown on the front fol.

Ms. B.

Or. 2510¹⁷⁸. Paper, about 7- $\frac{1}{2}$ -in. by 5- $\frac{3}{8}$ - in., consisting of 127 leaves, with 16 lines to a page. Twenty quires, nos. 1-18, 20-21, originally of 10 leaves each, but with the exception of quires 3, 13, 18, and 20, all are imperfect, there being lacunae after foll. 1^r, 2^v, 3^v, 9^v, 19^v, 20^v, 23^v, 27^v, 28^v, 32^v, 33^v, 36^v, 37^v, 45^v, 49^v, 50^v, 51^v, 57^v.¹⁷⁹ The quires are signed with Hebrew letters and Arabic words on the upper margin of the first page, as for example in p.95.6, 7, $\frac{\text{ثامن}}{٢٧}$, ה which is the start of quire 8, verse 27 of chapter 6.

The Ms. is written in square Rabbanic characters and contains fragments of the introduction and chs. 1-22. The title page and parts of the introduction are missing. The introduction starts here with: $\text{בְּמַחְלָהּ עָאדָה וְהִי אִפְעָל יִפְעֵלָהּ}$ ¹⁸⁰.

The pointed Hebrew text is incorporated into this Ms. i.e. chs.

1:2 [beg.: וְשָׁלוֹשׁ בְּנוֹת] -12; 1:16 [beg.: מְדוּבָר וְזֶה בָּא] -2:10;
 2:12; 3:10-17; 3:23-4:7; 4:12-14; 5:4-12; 5:24; 6:27-7:3; 7:17-20;
 8:7-9:4; 9:12 [beg.: יֹאמֵר אֵלֶיךָ מִה תַּעֲשֶׂה] - 19, 22-23, 31-32;
 10:2-22.

An Arabic translation and an Arabic commentary, written in Hebrew characters,¹⁸¹ follow the Hebrew text which is well distinguished by its larger characters. The commentary is interrupted in fol. 41^v (see p.118.3), and in a different hand-writing with a thinner pen, the name of the owner is mentioned:

אני עה' הצ' שמאל פירוז א' אליהו רחבס א' שלמה א' שמואל א'
 אליהו א' אהרן אשר הקדיש ספר תורה ובגדים נחמדים לתפארה נו'
 בג' ערן א' נ' ס' ... תנצלה

The copyist ended each verse and its translation with the sign (:).

The same sign is used to conclude the comment on the verses in order to start a new verse. The verses of the Hebrew text are clearly vocalized throughout the commentary. Orthographical differences between the Hebrew of this Ms., which often agrees with the M.T., and those of Ms. A. are footnoted, as for instance:

חַיִּים (see p.57.9), גְּדוּלוֹת (see p.71.4). The verses, also, of the other chapters of Job and of the other books of the Hebrew Bible occurring in this Ms. as biblical quotations, are compared orthographically with those of the Master copy (Ms.A.) in footnotes, as in the case of עוֹשֶׂה (Job 37:5); (see p.71.14) and וַיְבַרֵךְ (Ps 109:11); (see p.68.8).

Spaces at the end of lines are filled up by one or more letters, usually with a dot above them. These letters are the start of the following word, which has then been written in full at the beginning of the following line, as for instance pp.28.4, 33.10 and 115.9.

Occasionally the same thing happens with the definite article when it comes at the end of a line. It is written both at the end of the line and at the beginning of the following line heading the noun, as in אֵלֶּיךָ (see p.60.2) and אֵלֶּיךָ (see p.107.9). In most such cases the definite article occurs only once, and that at the end of the line, while the noun comes along heading the following

line, as in אֵלֶּיךָ (see p.1.17), אֵלֶּיךָ (see p.11.18),

אֵלֶּיךָ (see p.12.10), אֵלֶּיךָ (see p.36.6) and אֵלֶּיךָ (see p.106.16). Like Ms. A., spaces are also sometimes simply filled up with meaningless marks, as in pp. 1.2 and 130.9. Words are scored out from the text, often by a dotted line above them, as in אֵלֶּיךָ

אֵלֶּיךָ (see p.23.14) and אֵלֶּיךָ (Gn 1:1); (see p.25.1), or by a line above the word with a replacement-word in the margin as in אֵלֶּיךָ (see p.72.5). Words added to the text, seemingly

by a later hand, are usually written in the margin, as in

ויאמר ירי אל השטן מאין חבוא (see p.13.13), יעני וחדה
... (Job 1:7); (see p.16.8ff.),
פקאל לו אן מן אלקולין אנה יגיבך פעגזת ען גואני לאנה יקטער
(see p.56.7f.) and חרדך (see p.145.3), or rarely above the
line, as הו (see p.117.14). Corrections are also made by the
copyist in this Ms. in the margin, as for example ונצאקהם
(see p.114.6).

This Ms. is damaged in comparison with the master copy
and many leaves from the introduction and the text of the
commentary are missing. Drops of black ink as in p.11.5,
and drops of water as in p.96.5ff. have made many words throughout
the Ms. illegible. Examples of leaves affected by dampness and
containing missing and smudged words are: 4^r and v, 5^r and v,
6^v, 7^v, 8^r and v, 9^v, 10^v, 11^r, 12^r and v, 17^r and v, 18^v, 22^v,
24^r, 28^v, 29^r, 33^r and v, 34^r and v, 35^r and v, 38^r and v,
39^r and v, 40^r and v, 41^r, 42^v, 43^r and v, 44^r and v, 45^r and v,
46^r and v, 47^r and v, 48^r and v, 49^v, 50^r and v, 51^r and v, 55^v.

Corners of certain leaves are torn, as for instance: the left upper
corner of fol. 9^r; and the four corners of fol. 9^v, and the left
lower corner of fol. 51^r. Chapter ten in this Ms. ends in fol. 57^v:

לאן וחפע לשון נקבה ומעניה (see p.148.8). The Ms. then breaks off
and resumes in fol. 58^r with the comment on Job 11:14:

עיני בנאמני ארץ רג. (Ps 101:6). לא ישוב בקרב ביתי רג. (Ps 101:7).
... (see p.148.8). פאנה לים יסלם לה דינה אדא כאן פי האשיתה מן לים ...
The reading of קרי¹⁸² is usually made in the margin alongside
the verse, with the word written above the letter ρ, as for

example: יצאתי (see p.24.17); וחזר (see p.96.9); חתיר
 (see p.129.2); וחדל and ושיח (see p.146.8). In this Ms.
 no mention of the סדרים¹⁸³ "Sedarim", which are marked
 usually with the letter ס, and often with some ornamentation
 i.e. ש, ט, etc.¹⁸⁴ is made in the first ten chapters. But
 in the later chapters the "Sedarim" occur twice.¹⁸⁵ Division
 into smaller sections is indicated in the margin alongside:
 4:1 (1), fol. 25^v and 9:1 (1), fol. 44^v.¹⁸⁶ The chapter
 numbers of the Hebrew text have been added in the margins by
 a later hand and the number of the verses can often be seen in the
 margin in Arabic. In this Ms. some care has been taken to follow
 the grammatical rules of the sentences. Unlike Ms. A., this Ms.
 ends every sentence with a full stop. An example of this kind of
 attention by the copyist may be seen in the following sentence:

הם קאל בעד דלך אן אנא אעצי אללה ואתרך מא כנת עליה מן אלצדקת
 (see p.136.14f.).

This Ms. is also more accurate than Ms. A. The following grammatical
 features may be noted:

1. The correct use of the relative pronoun, as for example:

ואלגנם אלתי , while in Ms. A.: ואלגנם אלדי (see p.22.14);
 אלמלוך אלדי יעמרון , while in Ms. A.: אלמלוך אלדין יעמרון (see p.47.14);
 אלתי זעזעת ארכאן אלבית , while in Ms. A.: אלדי זעזעת ארכאן אלבית
 (see p.132.4).

2. The correct use of the demonstrative pronoun, as for example:

מן הדא אלאיאם , while in Ms. A.: מן הדא אלאיאם (see p.33.12);
 מן הדא אלארנע אפאת , while in Ms. A.: מן הדא אלארנע אפאת (see p.80.1);
 הדא אלפסוק , while in Ms. A.: הדא אלפסוק (see p.133.4).

The letters of this Ms. are in a clear calligraphy and the Arabic

consonants are represented by the corresponding Hebrew consonants.

The following letters may be noted:

• The final hamza,¹⁸⁷ as in Ms. A., after an alif is always omitted, e.g. אלגזא (see p.135.8).

ت and ث are both represented by ה. The following, for instance, are to be pronounced ت : מרמרת "marmarat" (see p.100.7),

modatahu "modatahu" (see p.118.14), and the following are to be pronounced ث : וחמתיל "watamthilon" (see p.134.5), כחיר "kathirun" (see p.145.9).

ج is represented usually by ג, e.g. : אגלה (see p.55.12), or, rarely, without the dot, as for example : גואנה (see p.56.5).

خ is represented by כ, e.g. : ויוכד (see p.142.3).

د is represented by ד, e.g. : יקוד אחד (see p.130.2).

ذ is also represented by ד, e.g. : אדא (see p.122.13).

ر is represented by ר, e.g. : אלצורה (see p.131.13).

س is represented by ס, e.g. : סאלמת (see p.78.14).

ص is represented by צ (ז), e.g. : צורה (see p.28.2);
ינקז (see p.57.5).

ض is represented by ז (ף), e.g. : איצא (see p.56.6);
אלארף (see p.71.18).

ط is represented by ט, e.g. : מכאטנר (see p.56.8).

ظ is represented by ט, e.g. : יטהר (see p.69.3).

غ is usually represented by ג, e.g. : אגמל (see p.67.4), but sometimes the dot above the ג is omitted, as in : וגרף (see p.70.10).

ك in final position is usually represented by ק, e.g. : יופיר בעמתר (see p.112.7), while in initial and medial positions it is represented by כ, as for example : כמא (see p.70.15), פכיר (see p.123.1).

• is represented by ה , e.g.: ענאיחה ענה (see p.132.11), while ם is often represented by ה̄ , e.g.: וחטוייה (see p.6.8).

י is represented by י , e.g.: אלתי (see p.67.4). But when the י is pronounced as an alif (الف مقصوره "shortened alif"), e.g.: معنی , it is represented sometimes by י , e.g.: מלי (see p.22.8), חחי (see p.96.11), and sometimes by א , e.g. ונקא (see p.99.7). The preposition على is written עלי (see p.96.14) and الی is written אלי (see p.96.15). The tashdeed¹⁸⁸ is represented by two ways throughout the Ms., often by the Arabic symbol (ْ) "Arabic shadda" as for instance אלנרייה (see p.115.13), רד (see p.135.8) and חגמורי (see p.141.5), or occasionally by doubling the letter as for example: אליי (see p.53.15) for الی and אלצייק (see p.142.11) for الضيق .

The Arabic vocalisation can clearly be seen in this Ms. directly above or beneath the letters, e.g. with fatḥa (َ) as in ארנאנ (see p.48.2); with damma (ُ) as in מנעכסה (see p.53.9) or with kasra (ِ) as in פעל (see p.132.9). Often two or three such Arabic vowels occur in the same word, as for example: ינקל (see p.47.3); ואלסקם (see p.49.4); קדם (see p.53.5); פיססעו (see p.67.13).

The sukun (ْ) rarely occurs, as for example in: ענהם (see p.112.11). The same applies to the sere (ֿ) when it comes as an equivalent to the kasra, as for example in: אגלא (see p.106.17) and ויסלו (see p.106.18). All occurrences of tanwin¹⁸⁹ in this Ms. are in the accusative form, e.g.: עאגלא (see p.112.5). madda¹⁹⁰ is marked by (̣) on an alif (ِ) as in: ואכר (see p.106.14).

Occasionally chapter and verse numbers appear in the Ms. It is obvious that they are written by a later hand and in a different

hand-writing in the margin in Arabic and Hebrew. For example, in the upper margin of fol.46^r is written $\frac{\text{ט}}{\text{יז}}$ Job 9:12, while in many places only the number of the verse is written in Arabic in the margin, as for example in foll.: 4^r (ver. 7 of ch. 1); 22^r (ver. 12 of ch.3); 23^r (ver. 11 of ch. 3); 24^r (ver. 12 of ch. 3); 25^r (ver. 11 of ch.3); 27^r (ver. 6 of ch. 4); 29^r (ver. 4 of ch.5); 30^r (ver. 1 of ch.5); 31^v (ver. 10 of ch. 5); 37^r (ver. 17 of ch.7); 38^r (ver. 7 of ch. 8); 45^v (ver. 4 of ch.9); 48^r (ver. 11 of ch. 9); 50^r (ver. 22 of ch. 9); 50^v (ver. 22 of ch.9); 51^r (ver. 21 of ch. 9); 52^r (ver. 2 of ch.10); and 57^v (ver. 21 of ch. 10). But in certain places of the Ms. the number of the chapter occurs too above the number of the verse, as in foll.

35^v " $\frac{\text{ז}}{\text{י}}$, $\frac{\text{ז}}{\text{ז}}$ Job 7:1,2 and 36^r " $\frac{\text{ז}}{\text{ז}}$, Job 7:3."

The numerals in this Ms. are represented either by Arabic numbers, e.g. אור (see p.4.12), תלתה (see p.45.9) or אלתלתה (see p.45.12), or by Hebrew letters, e.g.: ואלן "and secondly" (see p.4.15); ואלג "and thirdly" (see p.4.19);

ואלד "and fourthly" (see p.5.2); ואלי "and tenthly" (see p.6.8).

Abbreviations are often used throughout the Ms.,¹⁹¹ e.g. :

יך אלה (see p.28.12) for ירא אירוב אלהים (Job 1:9);

ח (see p.128.7) for חסדה (Ps 103:19) and חל (see p.128.8) for חעשה (Job 9:12).

The name of the copyist of the Ms. is not given, and the date and the place of the writing are unknown, but it seems that it belongs to the fifteenth century.¹⁹² The Ms. was purchased from M. Shapira, on July 8th, 1882 as is shown on the front fol.

Ms. C.

Or. 2512¹⁹³. Paper, measuring from $7\frac{1}{2}$ to $8\frac{1}{4}$ in. by 6 in., consisting of 58 leaves. The foll. of the Ms. are copied by different scribes, and the writing of the foll. differs calligraphically from one place to another. Altogether there are ten portions to this Ms. making a total of 58 leaves. But some portions, like the second and fourth portions, although written by the same copyist, are interrupted by foll. written in different hand-writing by a different scribe. The differences in writing can be clearly identified between the portions. Since our aim here is to describe the foll. which contain the introduction and the first ten chapters of Yefet's commentary on the book of Job, we will discuss the first four portions of the Ms. individually. We will describe portion four up to fol. 15^r which is where chapter ten ends.

Por. 1: foll. 1^r- 7^v, with 19 lines to a page. Part of a single quire, signed with the letter on the lower margin of the last page. Square Rabbinic characters characteristic of the sixteenth century. These seven foll.¹⁹⁴ contain a fragment of Yefet's Arabic commentary on the book of Job, i.e. part of the introduction and ch. 1:1. The title-page and the beginning of the introduction are missing. The Ms. starts with: דלך תמחיץ למא גרי מנהם . The introduction has been affected by dampness and words are missing and smudged throughout. Thus words are illegible, as for example on pp. 1.12,13,14; 2.4,5. These foll. are affected also by small holes, drops of water, and in some cases parts of one page have stuck to another. As a result of this some words have been smudged and some foll. creased, as for instance in fol. 6^v. A later hand has added some words with a thinner pen in the margin of the introduction, e.g. כחירין אלרוא (see p.2.20), מהמל (see p.5.4), פקר (see p.6.6), or above the line, as in דלך (see p.3.19).

The portion comprises a pointed Hebrew text of ch. 1:1 with an Arabic translation. The copyist ended the writing of ch. 1:1, written in larger clear characters, and its translation with the sign : (sôph pasûq).¹⁹⁵ On fol. 2^r the biblical citation of Eccl. 8:14; יש רבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע

אלהים כמעשה הרשעים ויש רשעים שמגיע אלהים וג. (see p.2.16f.) is pointed. Other biblical citations occur in these foll. written without Hebrew vowels, as for example on fol. 7^r, where Yefet quoted Dt. 18:13; תמים תהיה עם ירי אלהיך (see p.9.11f.). Often the biblical citations end with וג as in fol. 2^r, and occasionally with the mark / as in fol. 3^r.

Por. 2; foll. 8^r- 9^v. These foll. are written in different hand-writing by a different copyist and contain 25 lines to a page. The square character is characteristic of the fourteenth century. They contain commentary on chs. 5:15- 6:4.¹⁹⁶ Only the opening words of each verse of the Hebrew text are given. The full Hebrew text, with an Arabic translation, has been added in the margin by a later hand, as for example: pp. 74.18f.; 75.10f.; 76.15f.; 77.1ff.; 79.8ff.; 80.11f.; 81.1f.; 81.8; 83.2; 83.6ff.; 84.7ff.

On fol. 9^r ^באנו ^באנו ^באנו is marked in the margin,¹⁹⁷ opposite ch. 5:27, agreeing with B.H.S., p.6. This portion is damaged and dampness has made many words illegible. The left and right lower corners of fol. 8^r are torn. The lower right corners of foll. 8^v and 9^r and ^v, and the left lower corner of fol. 9^r are torn. Drops of water have made words and marginal additions smudged and added difficulties in identifying the words. Torn and missing bits from the middle of the foll. in this portion can be clearly noticed. Scored out words have been indicated by a dotted line above them,

as for example in fol. 9^v (see p.81.13).

Por. 3: foll. 10^r- 11^v, 12^r- 13^v. This portion¹⁹⁸ is also written in different hand-writing by a different copyist and contain 24 lines to a page. Square character is characteristic of the fourteenth century. There is a gap after fol. 11^v.¹⁹⁹ This portion contains a commentary on chs. 8:14-22, 9:9-17. Only the opening words of each verse of the Hebrew text are given, followed by an Arabic translation, as for example: pp.116.6,9,11; 118.6; 119.3f.,12; 120.1. No marginal additions have been made in this portion, except the one made by the copyist himself on fol. 11^r, i.e. אָל (see p.119.5). On the same fol. one can see a peculiar use of numerals. The five meanings of Bildad's speech are enumerated inconsistently. Arabic and Hebrew numbers were used for Yefet's analysis of Bildad's speech. The use of אַחַד "one of these meanings" instead of אֶחָד or אֶלְאוּל (see p.120.9) for "the first meaning" is followed by the use of the Hebrew letter וָאֶל (see p.120.11) for "the second meaning", which is followed by וָאֶלְחָאֵל (see p.120.12) for "the third meaning", while the fourth and fifth meanings were given Hebrew numbers. This portion is not damaged and the writing is in a good condition.

Por. 4: foll. 14^r- 15^r.²⁰⁰ A fragment of the same Ms. written by the same copyist who wrote portion 2 of this Ms. Square character again characteristic of the fourteenth century. This portion contains a commentary on chs. 10:13-22 and the following chs.²⁰¹ Only the opening words of each verse of the Hebrew text are given, but the text has been added in full in the margin by a later hand, as for example on: pp. 143.5f., 11ff; 144.9f.; 145.1ff.,11ff,14ff.; 146.8ff.; 147.8ff,11ff.,13ff. An Arabic translation follows each verse, as in

portion 2. The marginal addition in this portion have been made on both sides of the foll. by the later hand. The additions are smudged and affected by dampness. The lower corners of these three foll. are mutilated. In this portion spaces are sometimes filled up with meaningless marks, as for example on p.144.8. This occurs also in Mss. A. and B.

Unlike Mss. A. and B., the Hebrew text is rarely vocalised in this Ms. and it is not as distinct as in Mss. A. and B. Apart from ch. 1:1 which is clearly vocalised and distinct (fol. 6^r), the rest of the verses have hardly any vocalisation, as for example in the verses occurring on foll.: 8^r and v, 9^r and v, 10^r and v, 11^r, 12^r and v, 13^r and v, 14^r and v, 15^r. Differences in spelling between the verses of the book of Job according to Ms. A., and M.T. and those of this Ms. are footnoted. Also the verses of other books of the Hebrew Bible occurring in this Ms. as biblical citations are compared orthographically with the M.T. in footnotes.²⁰² Corrections have been made by the copyist by scoring out the redundant words and replacing them by the proper words, as for instance with the word יכרג when it is replaced by כרג (see p.146.12). words have also been scored out by a dotted line above them as in p.81.13. The reading of קרי is never mentioned in the first ten chapters.

Arabic consonants in this Ms. are represented by the corresponding Hebrew consonants. The following features of this Ms. are of interest and worth mentioning:

Grammatically the Ms. follows the Arabic rules as far as the use of feminine and masculine gender is concerned; the demonstrative and relative pronouns are on the whole used correctly.

- hamza in final position after an alif, as in Mss. A. and B., is always omitted, e.g. גזא (see p.2.11,12). The same thing happens when this kind of hamza comes after a waw, as for example גזו (see p.148.8), גז (see p.148.9), for ' ضو , بضو ' .
- ت and ث are both represented by ת in all four portions. Examples of ث are: תת ' tahta ' (see p.4.5); תב ' taba ' (see p.76.10); תחלפה ' mukhtalifatun ' (see p.127.6); ויתרפה ' wayatarafahu ' (see p.149.3). Examples of ת are: מתלהם ' mithlahum ' (see p.5.1); מתל ' mithla ' (see p.75.4); יתקב ' yathqibu ' (see p.117.12); מתלמא ' mithlama ' (see p.146.5).
- ج is represented in the first portion by ג , e.g. רגע (see p.1.9), כרג (see p.6.12), while in the other three portions it is represented by ג as for example: גמיע (see p.81.12); אלשג (see p.117.10); אוגאע גמטה (see p.145.6).
- خ is represented in all four portions by כ , e.g. ויכטון .ס.ס. (see p.4.3); יכאטב (see p.119.2); אכתלף (see p.80.14); יכרג (see p.148.11).
- د is represented in all four portions by ד , e.g. מקדמה (see p.1.14); חקדמה (see p.80.4); ידל (see p.117.13); מצודר (see p.144.6).
- ذ is represented in all four portions by ד , e.g. מדהנהם .ס.ס. (see p.6.14); ודכר (see p.76.5); דלך (see p.127.6); אד (see p.147.5).
- ر is represented in all four portions by ר , e.g. צנרו .ס.ס. (see p.1.16); אשראר (see p.78.4); ועקארה (see p.117.6); ישיר (see p.145.4).
- س is represented in all four portions by ס , e.g. סכנה .ס.ס. (see p.8.6); אלגסם (see p.76.7); אלשמס (see p.117.8); סלף (see p.143.16).

is represented in all four portions by צ (צ), e.g.

מכצור (see p.80.14); מצל (see p.5.10); מצל (see p.78.9); מצל (see p.80.4).

is represented in the first, second and fourth portions by

צ (צ), e.g. מצל (see p.1.13); מצל (see p.4.18); מצל (see p.75.7); מצל (see p.80.12); מצל (see p.145.5); מצל (see p.148.15). In the third portion it is sometimes

represented by צ , as for example מצל (see p.130.2), and

by צ at other times, as for instance מצל (see p.130.4). In

the second portion מצל is mistakenly written מצל (see p.83.12).

is represented in all four portions by ט , as for example:

מצל (see p.5.14); מצל (see p.81.4); מצל (see p.118.2); מצל (see p.143.9).

in the first, second and fourth portions is represented by ט ,

as for example: מצל (see p.6.11); מצל (see p.80.6);

מצל (see p.147.4). In the third portion ט is represented often by ט , as for instance: מצל (see p.117.15); מצל (see p.120.6), מצל (see p.130.10), and rarely by ט , as for example: מצל (see p.120.10); מצל (see p.130.7).

in the first portion is represented by ג , as for example: מצל

(see p.5.8); מצל (see p.9.1). In the other three portions ג

is represented by ג , as for example: מצל (see p.81.12);

מצל (see p.119.8); מצל (see p.148.13).

in final position is usually marked by a dagesh (ד), in the

first portion, as for example: מצל (see p.1.12); מצל (see p.8.10);

מצל (see p.10.5). In the other three portions the same ד

is represented by ד without dagesh, as for instance: מצל

(see p.76.12), מצל (see p.118.10), מצל (see p.149.4). In initial

and medial positions it is represented by כ , as for example:

זכרה (see p.127.6); וזכר (see p.76.5); כלאם (see p.2.13);
דכר (see p.148.13).

ה is represented in all four portions by ה , as for example:

יהלכה (see p.116.13); יונכהם (see p.76.2); אסמה (see p.8.4);
נה (see p.144.11).

ה is represented by ה , in the first portion, e.g. נצחה (see p.6.13),

while in the other three portions it is represented by ה , as for

instance: אלמקדמה (see p.84.1); אלמנזלה (see p.117.14);

אלמטאלונה (see p.143.9).

י is represented by י throughout the Ms., as for example: יכטי

(see p.6.7); יקנלך וישפיר (see p.76.4); מילאנהם (see p.119.11);

ויסכפוני (see p.144.5). When the י is pronounced as an alif

("shortened alif " الف مقصورة), it is represented by

ا , as for example: اقصى (see p.126.16) אקצא

which is written יכטי in Ms. A. (see p.127.9) יכפא

The two prepositions الى and على , however, are written

אלי and עלי in all four portions, as on pp. 8.8 and 80.6

respectively.

The tashdeed is represented by doubling the letter, as for

example: יתגיייר (see p.3.12) for يتغَيَّر ; וחניין (see p.4.1)

for وتبين ; حدאי (see p.145.3) for حدای which is written

in different hand-writing in the margin. But in other places of the

Ms. tashdeed is omitted and the letter occurs only once without

doubling it, as for example: חתגיר (see p.127.8) for تتغَيَّر .

Arabic vocalisation occasionally can be seen in the first portion,

as for instance with fatha: אִמְחֹנָא (see p.4.15); with fatha and

damma כְּלֵאמָה (see p.6.8); while tanwin in the accusative case occurs

often, e.g. פאולא (see p.3.18); ספרא מפרדא (see p.4.6);
רגלא, כאמלא, וכאיפא, (see p.8.4f.). Oddly, sukun²⁰³
occurs in the fourth portion in the word אן (see p.144.2,4).
This is apparently a later addition. Also, in the same portion,
in the comment on 10:16 the copyist wrote the letter ה as ח in
גסמה (see p.144.13).

Chapter and verse numbers do not appear in the Ms. Abbreviations
are occasionally made, as for example: ע אלט (see pp.2.16, 4.8);
על אלט (see p.84.1); ע אלט (see p.144.7), all of which stand
for עליה אלסלאם "may peace be upon him."

No mention of the name of the copyist, nor of the date and place
of writing, is made in the Ms., but the portions have been dated from
XIV-XVIIth century.²⁰⁴ The Ms. was purchased from M. Shapira, on July
8th, 1882 as shown on the front fol.

Ms. D.

Or. 2552.²⁰⁵ Paper, about $9\frac{1}{4}$ in. by $7\frac{1}{4}$ in., consisting of 141 leaves, and comprising various fragments of the book of Job, from the eleventh century. The Ms. also contains fragments of an Arabic commentary on Ecclesiastes and Lamentations from the tenth century. We can divide this Ms. into two portions written in Arabic characters. The first portion starts on fol. 1^r and ends on fol. 89^v, and the second portion starts on fol. 90^v and ends on fol. 141^r. Since our aim is to describe this Ms. with the regard to Yefet's commentary on the book of Job chs. I-X, we shall discuss in some detail the first 13 foll. of the Ms. which at the end of fol. 13^v break off at the comment on Job 6:25 resuming in the following fol. at ch. 11:9.²⁰⁶ The 13 foll. were written by the same scribe. The number of lines per folio differs from one to the other. Fol. 12^r has 12 lines, foll. 2^v, 6^r, 8^r, 9^r and v, 13^r have 13 lines, foll. 1^v, 2^r, 4^r and v, 5^v, 6^v, 7^r and v, 8^v, 10^r and v, 11^r and v, 13^v have 14 lines and foll. 1^r, 3^r and v, 5^r, 12^v have 15 lines.

The Hebrew text is written in a distinctive character, larger than the translation and the commentary which are written in Naskhi Arabic character. The red Hebrew vowel points and accents can clearly be seen with the Hebrew words and the transcription is phonetic.

The 13 foll. with which we are dealing contain the translation and commentary on the book of Job chs. 1:5-6; 2:8-10; 3:1-3, 10-11; 3:25-4:1; 5:25-6:25.²⁰⁷ The title-page, the introduction and many verses from the commentary are missing, and the Ms. simply commences with the words:

لعل اخطاوا اولادى وشتوا اعدا الله في قلوبهم • كذا كان يعمل ايوب كل الايام ²⁰⁸

Some foll. of the Ms. are affected by dampness and words are missing

and smudged throughout. This has made some words illegible, as for example on pp. 38.1ff., 14; 44.7ff.; 86.2; 87.1f.; 92.13f.²⁰⁹

Corners have also been torn off in some foll., as for example, on the lower left corner of fol. 2^r, the right lower corner of fol. 4^r, the left upper corner of fol. 5^r and the right upper corner of fol. 5^v, the left upper corner of fol. 10^r, the right upper corner of fol. 10^v and the left upper corner of fol. 14^r.

The Hebrew verse usually ends with the sign \circ , while its translation and the comments end with the sign هـ . The latter sign is also used as a full stop within the comments, as for example:

حتى تستريح من هذه الالام ومعيرة الناس وشماتة الاعمال هـ
 وجملة معنى هذا الفسوق انه حذر (see p.31.13f.);
 الانسان ان يعترض في افعال الباري اذا غير عليه احواله وان كانت
 افعاله لم تتغير فيقول اذا كانت افعالي لم تتغير في ديني ولاي معنى غير الله
 احوالي اذا الايام السالفة كانت خير من هذه في سعة الرزق والجاه وصحة الجسم هـ
 وقال حقرنوها ولم يقل حقرتها يعني اني هـ وغيرى (see p.33.9ff.);
 هـ (see p.81.11f.).

Unlike Mss. A., B. and C., this Ms. does not contain marginal additions. Scored out words occur only on rare occasions, as for example on fol. 3^v, where the word يسفاتاو is followed by ايوب (see p.34.5). The correction (scoring out) appears to have been made by the copyist. The word جاني (see p.54.15) is written above حتى الرسول . Biblical citations in this Ms. usually start with قولوه (see p.30.17), and end with كما قال (see p.13.13), and end with وتمامه (see pp. 14.8; 30.16). The reading of קרי is never mentioned, while in the second portion the word נח occurs in the margin against the Hebrew text on fol. 92^rff.²¹⁰ where the first words only of verses are given. Also no mention of the sedarim is

made in the first ten chapters.²¹¹ Throughout the commentary the Arabic numbers, represented by ordinals, are used correctly, as for instance:²¹²

في هذا الفسوق شيين احد هما يورى ان معما قد حصل فيه من الغم والوجع واصل
ان ينتصر لنفسه وينظر على مذ هبه وفيه قال هايم اين عزراشي بيبي (Job 6:13)
(see p.89.7ff.). والثاني هو ان مرضه لم يشغله عن دقيق العلم فكيف جلاله

Differences in spelling between the verses of the book of Job according to Ms. A. and M.T. and those of the Ms. are footnoted, as for example in ch. 1:6 where the word ירה (see p.14.13) is written اذوناي . In ch. 6:2 the word ורהתי (see p.83.3) is written وهواشي ; also קרבי of Job 19:14, (see p.92.15) is written قروي . The verses also of other books of the Hebrew Bible occurring in this Ms. as biblical citations are compared orthographically with those of Ms. A. and M.T. in footnotes, e.g. the word ירי (Is 10:12, see p.87.10) is written اذوناي , the word וירי (I S 1:5, see p.45.1) is written واذوناي and מן לגה מדורי מצרים (Dt 7:15, see p.86.6f.) is written مثل وخل مذوى مصرايم هاراعيم . Slight orthographical differences in spelling between words occurring in Ms. A. and in this Ms. are also footnoted, as for example, when סמע (see p.54.13) is written , وظننت , אגאב (see p.54.14) is written , سمعت , فاجاب (see p.55.2) is written , יערפה (see p.55.6) is written , فابتدى (see p.55.9) is written , and ويعرفوه completely different from Ms. A. are footnoted too, as for instance: למ (see p.94.7) which is written والشى in this Ms. However, فلا (see p.91.16) is written in this Ms.

Since the method of transcription in this Ms. is phonetic, the following features are noteworthy:

The Ms. follows the rules of Arabic grammar in terms of the

feminine and masculine, relative and demonstrative pronouns. The grammatical features are kept as correct as possible.

- ا when it is a seat for the hamza, or it follows the hamza, is usually omitted, as for example: المسألة (see p.33.14) for المسألة; سؤاله for سؤاله which is written דעאָה, (see p.86.18), in Ms. A.
- hamza in final position after an alif is also omitted as in other Mss., as for example: وجدا (see p.14.14); الاعداء (see p.31.14); البلد (see p.45.4); الثبات (see p.91.13).
- ب is represented by ب, ب, e.g. البرية (see p.92.7); اصحاب (see p.92.14). Sometimes the dot is omitted, as for example: اربعه (see p.81.13); بما (see p.90.1); ويخه (see p.90.9).
- ت is represented by ت, ت, e.g. تتنظر (see p.31.11); فشاركت (see p.32.12). Sometimes one of the two dots is omitted and the ت could have been read as a ن, e.g. وشماتة (see p.31.14). Often both dots are omitted and the ت is written ر, as for example: تشكر (see p.31.11); تعريفه (see p.82.3); تقبل (see p.86.3). Final ت is occasionally written without dots, as for instance in the case of غلطت (see p.94.7). Hebrew ת is written ث "th", an Arabism in pronunciation, as regularly used in the Ms., as for example: وثقواتي (see p.86.9) for וחקותי; وثهبي (see p.87.11) for עזרתי; عزرائشي (see p.89.5) for וחרי; ويبراث (see p.89.15) for ויראת. On certain occasions Hebrew ת is represented by Arabic ت in the Hebrew text, as for example: يتبين (see p.86.9) for יחן; عنا (see p.83.6) for ענה.

- ث is represented by ث , ث , e.g. والثالث (see p.43.20); الثور (see p.85.3). Sometimes the three dots are omitted, as for example: ثلثه (see p.43.12) when the dots of the first ث are omitted; الثاني (see p.86.14). In some cases the ث is written like ث , as for example: الثلج (see p.88.15). Also in some places the ث is written like ث , as for example: الثلج (see p.92.5).
- ج is represented by ج , ج , e.g. الجميل (see p.32.9); جسمه (see p.32.15); وهج (see p.38.13). But the dot is often omitted, as for example: يجب (see p.32.11); يجوز (see p.33.2); الحجارة (see p.89.3).
- ح is represented by ح , ح throughout the Ms., as for example: حاشيته (see p.81.3); حتى (see p.83.12); يحارب (see p.84.14); اصلح (see p.87.2).
- خ is represented by خ , خ , as for example: وخشية (see p.89.16), اخر (see p.92.14). يدخلون (see p.91.5); الخوف (see p.90.5). Sometimes the dot is omitted, as for example: ما اخطا (see p.32.7); يوبخ (see p.94.13); الخجل (see p.91.10); اختلاط (see p.43.10).
- ذ is represented by ذ , as for example: الاعتقاد (see p.31.12); قدامه (see p.85.10); مقدمه (see p.38.11); ضده (see p.33.1). The Hebrew ד is written "dh" as for example: وياذعنا (see p.80.11) for גדיש ; جاذيش (see p.81.1) for גדי . כדוי (see p.86.1) for עמדי ; עמדי (see p.84.7) for עמדי .
- But in some places the Hebrew ד is represented by د , as for example: شدای (see p.84.7) for חדברי ; تدبيری (see p.32.2) for שדי ; ندحا (see p.89.5) for נדחה .
- ر is written with the muhmalah sign, a small ʾ written above the letter,²¹³ e.g. ر , indicating "without a dot", as for example:

ذَكَرَ (see p.13.10); غَيْرَ (see p.14.11); الاشراف (see p.14.14);
اتراك (see p.31.12). Sometimes the muhmalah sign is omitted
from above the ر , as for example: البارى (see p.33.10), when
this word occurred instead of كثره of Ms. A.; كثرة (see p.81.3);
اربعه (see p.81.13); تعريفه (see p.82.3).

ز is represented by ز as for example: مزوجات (see p.13.15);
وزن (see p.83.5); عزا (see p.87.15); يـجـوزون (see p.90.13);
زالت (see p.91.15).

س is represented by س , س and, like ر , is also accompanied with
the muhmalah sign above, to distinguish it from the letter ش ,
as for example: نفسك (see p.31.13); الجسم (see p.33.13); جنس
(see p.33.14); جسمك (see p.85.9).

ش usually is written with three dots (:) ش as for example:
يشتغلوا (see p.14.1); عشره (see p.13.11); والشرب
(see p.14.10); وشرب (see p.14.11); الاشراف (see p.14.14);
قازوش (see p.88.6). Sometimes the three dots are represented,
either by (.), as for example: معيشه (see p.14.10) or by (؛),
as for example: وشماته (see p.31.14), or even, on rare occasion,
without any dot like بشتيه (see p.32.7).

ص is represented by ص , ص , as for example: فارص (see p.54.17);
اصبر (see p.88.16); صاحبه (see p.89.16); مرتم (see p.93.2);
المصارم (see p.93.11).

ض is usually represented with a dot ض , ض , as for example:
اضراتنا (see p.30.17); ايضا (see p.32.6); الضريان (see p.37.16);
بعض (see p.38.14). Sometimes the dot is omitted, as for instance:
ينضاف (see p.83.12); موضعه (see p.85.17); تفعل (see p.89.11).

ط is represented by ط , as for example: انقطعوا (see p.91.3); انظفوا
(see p.91.3); بطون (see p.92.5); وانقطع (see p.91.5); طريقهم
(see p.92.8).

- ظ is usually written ظ , as for example: يظهر (see p.14.7);
انتظروا (see p.37.12); وتنظروا (see p.31.11);
(see p.88.10). Occasionally the dot is placed on the other side,
ظ , as for example: نظره (see p.85. footnote 20...*). The
dot of the ظ in وظنت (see p.54.14) is omitted.
- ع is usually represented by ع , ع , as for example: يفتع
(see p.33.4); ادعى (see p.90.3); عليه (see p.90.6); بعد
(see p.90.9); اعطوني (see p.93.9). Oddly, a dot is placed over
the ع of بعد (see p.14.1) and of النعمة (see p.34.5).
- غ is represented usually by غ , غ , as for example: غير
(see p.13.15); يشتغلوا (see p.14.10); يخلق (see p.44.13);
(see p.90.14); يتغافل (see p.90.15). The dot of غ in غلطت
(see p.94.7) is omitted.
- ف is usually represented by ف , ف , as for example: يفت
(see p.33.7); فيما (see p.81.9). In some places the dot is
omitted, as for example: افضل (see p.55.8).
- ق is usually represented by ق , ق , as for example: الرزق
(see p.33.13); قبل (see p.81.4); يفتق (see p.87.13). On
rare occasions the ق is represented with one dot, as for example:
قد (see p.81.9), عقه (see p.89.12). Sometimes the two dots
are omitted, as for example: قد (see p.90.6).
- ك is usually written ك , ل , as for example: فتكون (see p.87.13);
يترك (see p.89.16). ك in final position is often accompanied
by fatha, as for example: يخلصك , عليك (see p.81.9);
ويردك (see p.81.10). The ك is usually written ل
and rarely as ك , as in بنفسك (see p.81.8).
- ل is represented by ل , ل , as for example: لعل (see p.13.7);
بالاكل (see p.13.11).
- م is represented by م , م , as for example: متك (see p.31.8);

كلام (see p.85.17).

ن is represented by ن , ن , as for example: لنادين (see p.13.10); بنيه , انه , عنه (see p.13.19). But, sometimes, the dot is omitted, as for example: يضاف (see p.83.13).

ه is represented by ه , ه , as for example: مذهب (see p.89.8); هو (see p.89.9); ضربه (see p.89.10); نعمته (see p.91.12). Sometimes the ه occurs as ه as in كثرة (see p.81.3); البرية (see p.92.7,10).

ي is usually represented by ي , ي , as for example: ليس (see p.13.12); شي (see p.31.10). In many places in the Ms. the dots are omitted, as for example: يلحقه (see p.31.9); يكون (see p.32.14); يجوز (see p.33.2); ينعم (see p.33.3). The dots of final ي in this Ms. are often placed under the line, as for example: الي (see p.32.13), and sometimes over the line.²¹⁴

However, with the preposition الى the ي sometimes has dots, as for example: الي (see p.32.13) but most often does not, as in الى (see p.55.8), while على is usually written without dots, as for example: على (see p.89.8).

The (الف مقصورة) "shortened alif" is normally represented by ي and rarely by ا , as in واتونا (see p.45.8).

Arabic vocalisation is occasionally used in the first ten chapters and, it seems, by the original copyist, for the same kind of ink is used. The tashdeed is represented by Arabic shaddah, as for example:

عزّاب (see p.13.15); ويمزى (see p.93.4). Damma also occurs now and then, as for example: يكن (see p.55.4); عُنْب (see p.80.12); سُم (see p.84.12).

fatha occurs more often than the rest, as for example: ومثلك (see p.85.9);

يترك (see p.89.16); مثل (see p.88.12); كلامك (see p.86.3); ترك (see p.90.7); ذلك (see p.92.11). kasra hardly occurs in the first ten chapters and tanwin does not occur at all.²¹⁵ madda occurs a few times as a substitute for final hamza, as in مآ (see p.92.13).

Chapter and verse numbers are never given in the Ms. The numerals in the first ten chapters are represented by Arabic ordinals, as for example: السابع (see p.44.2); والرابع والخامس والسادس (see p.44.1). No abbreviation is made in the first ten chapters of the Ms. There is no mention of the copyist, or when and where the Ms. was written. But on fol. 90^r is written in Hebrew characters:

פיה קהלת ואלקטע

and lower down:

מלך מדוכי הסך נפעה אללה בה

في نوبة عبد الله ابن العز

ابن الصحر

١٤

The Ms. ends in the second portion in fol. 140^v with the words:

تم كتاب ايخا وهو كتاب النوح والزهد والحمد لله رب العلمين وهو حسبننا

But on the following, fol. 141^r, is written:

... والسلم

والحمد لله رب ال...

باروخ الله لعولام

The Ms. was purchased from M. Shapira on July 8th, 1882.

Ms. E.

Ms. E.^Q (Opp. Add. 4 165) of the Bodleian Library came to my attention in the final stages of my research work, when I had already typed out the text of the commentary and added the critical apparatus based on the master copy Ms. A.; Mss. B., C., and D. In date Ms. E. is the latest of the Mss. used in this edition. The Manuscript is about 7½ in. by 5½ in., consisting of 277 leaves, with an average of 20 lines to a page. The quires are signed with Hebrew letters and Arabic words on the upper right and left margin of the first page of each quire, as for example on foll.: 1^r, 5^r, 13^r, 23^r, 33^r, 43^r, 53^r, 63^r, 73^r, etc. The Manuscript is written in Karaite Rabbanic characters and contains fragments of the Introduction on Job and chs.: 1-37:19. The Introduction starts with:

בשם יי נעשה ונצליח

ברוך אל עליון קונה

The Hebrew text is clearly distinguished and written with larger, vowelled letters, and followed by an Arabic translation and an Arabic commentary written in Hebrew characters. A large portion of the Introduction is missing. Throughout the Commentary there are lacunae. For instance chapter two is completely missing. The Manuscript breaks off and resumes in a few places, as for example:

<u>Ms. breaks off with</u>	<u>p.</u>	<u>Ms. resumes with</u>	<u>p.</u>
ליס (fol.2 ^v)	1.11	וחור (fol.3 ^r)	8.12
כחור (fol.4 ^v)	10.17	אנו אירוב (fol.5 ^r)	39.18
לשון (fol.5 ^v)	41.9	בו יסיר נה (fol.6 ^r)	42.15
מאידחה (fol.11 ^v)	53.7	אלחיימני (fol.12 ^r)	55.2

Fol. 55^v must be followed by fol. 59^v and fol. 59^v must be followed by fol. 56^r. Fol. 59^r must be followed by fol. 60^r. It seems that these foll. were misplaced when this Ms. was bound. The Commentary starts

Q See also p.150f.

with an introduction prefaced with 2 foll., mainly of biblical citations, written in Hebrew[@]. The Commentary is interrupted in the following places:

1. Fol. 164^F, where we can see the date of the first half of this Manuscript, it says:

חם סרח אלנצף אלאול מן ספר אירוב מן חדש אדר שני יום אלגאמעה
יום כ שנת רתזרת ליצירה אלמואפק לשהר אלחגה סנה אלאלף ומיאתינ
סי לישמעאל

"The first part was finished on Friday, the 20th of V'Adar 5945-
1785 A.D., corresponding to the month אלחגה 1219 A.H."

2. On fol. 164^V, where the name of the copyist was mentioned with his full family titles; it says:

וכתב אוחו לעצמו העבד הצעיר הול הנכזה המקנה לרחמו ראל החוסה בשם
האל ... אברדם מצליח לוי בגדולי היית ... בן כבוד גדו' קד' הש המ...
איש תחכמוני הזקן הנכבד הגביר בישראל בן הזקן הנכבד המ' כמ' רבי
סעדיה לוי נע בן כבוד הזקן הנסמן בידו תח' כ' הכ' הגביר אברדם לוי
נע בן כבוד גדול קוש כמ הנכ הירא מיאלוה המנוח רבי כה משה לוי
...היית...

"The copy was made by Abraham Mazliah Levi בגדולי היית , son of
Yaqob Mazliah Levi, son of Saadia Levi, son of Abraham Levi, son of
Mosheh Levi היית....".

3. Fol. 165^F with: והוא עוד אלכראירס עסרין כראס אלנצף אלאול

• وهذء عدد الكرايس عشرين • النصف الاول والسلام

4. Fol. 167^F with: והוא עוד אלכראירס עסרין כראס אלנצף אלאול
and on the left upper margin on the same fol. is written:

• اول كراس من النصف الثاني هواد עוד כראירס עס אק עשר כרס

Also on the same fol. is written:

רב אלפרס ינור בצרית אלקארי סי הדה אלסרח ויהדיה ויכתוב בספר זכרון
לחי העולם הזה ובעולום הבא ושלמוננס ישגא יעני וסלימתכם העלם גדון

@ See p.150f.

ברוך הקורה בו ארור גוננב אמן כן יהי רצון ונראה הגואל בחיים

אמן.

5. On fol. 168^r the "first quire" of the second part of the Commentary starts with the letter א on the right upper margin and with: בשם אל עולם יחבור שמו נע ונצ then followed by ויען אירוב ויאמר (Job 23:1). Thirty three leaves are missing according to the number of the quires indicated at the end of the first part; 37:19 to end. The Manuscript contains many clear foll. in the first half of the Commentary, as for instance foll.: 1^v, 2^r, 3^r and v, 4^r and v, 6^r and v, 7-13^r and v, 28^v, 29^r, 36^v, 37^r, 45^v, 46^r, 50^v, 51^r, 57^v, 58^r, 60^v, 61^r, 64^r, 65^v, 67^v, 68^r. Some foll. in the first and many in the second part of the Commentary have been affected by dampness and drops of water, making many words illegible and smudged, as for example foll.: 5^r and v, 12^r, 152^r, 153^r, 154^r, 155^r, 156^r, 157^v, 158^v, 159^v, 160^v, 161^v, 162^r, 163^r. The Manuscript also contains some foll. badly affected by dampness, like: 188^v, 193^r, 198^v, 200-7^r and v, 209-^r and v, 210^v, 211^v, 213^r, 219^v, 221^r, 224^r. The copyist generally ended each line with the sign(:). The same sign was used as a full stop and for the indication of biblical citations quoted during the comments. Throughout the Commentary no corrections or marginal additions were made. No mention of the קרי has been made either. Spaces at the end of lines are sometimes filled up by the mark (~), as for instance in: fol. 9^v, after אמתנעו (p.49.7), fol. 17^r, after קראני (Job 4:14)(p.62.17), fol. 19^r, after עלי (p.65.8), while at other times they are filled up with the words קל, קולה, or קאל, as for instance, after the words: ולא (p.79.8), אלכטא (p.80.7), ללגזא (p.103.12),

תם (p.132.3) בשערה (p.118.9), הו (p.103.16), אני
"to be or become complete" occurs, sometimes, at the end of the
comments, e.g. in fol. 69^r, and at other times the word סוּב ,
as for instance after the comments on (Job 5:23,24,25, 6:20,21,27,
28, 7:5, 8:21).

Arabic consonants in this Ms. are represented, as in the
other Mss., by the corresponding Hebrew consonants. Also as the
other Mss. the final hamza after an alif is always omitted, e.g.:

והאולי , י The exception is the hamza of the
demostrative pronoun هو'לא' (p.83.1) العزא
(p.73.7).

ت and ث are both represented by ת . Examples of ت are:

"wataḥta" (p.65.1), "akhbartuka" (p.66.4) אכורתך

Examples of ث are: "thabatun" (p.64.12) תבאת
"mithla" (p.64.13) מתל

ج is represented by ג , e.g. גה (p.65.2). Sometimes the dot
underneath the ג is missing as e.g.: גה (p.49.10).

خ is represented by כ , e.g. אלכטא (p.66.20).

د is represented by ד , e.g. ללכד (p.69.10).

ذ is represented by ד too, e.g. אד (p.70.1).

ر is represented by ר , e.g. אלטיראן (p.70.4).

س is represented by ס , e.g. וליס (p.70.10). Rarely the س is
represented by ש as for example: שמו (p.49.9), כראריט (fol.167^r).

ص is represented by צ (ז), e.g. אלצחארי (p.72.2), ננז (p.77.15).

A dot is placed above the צ sometimes, as in: יחול (p.41.1),

ואלצעונוה (p.106.1), אצנר (p.83.10), אלצדיק (p.74.16).

ض is represented by ז (ז), e.g. מוצע (p.78.8), אלארץ (p.113.7).

Sometimes the dot of the ז is omitted, as e.g. in the case of אלצל
(p.113.7).

ט is represented by ט , e.g. רטב (p.115.6).

ظ is mostly represented by ظ , e.g. אלעלם (p.98.4) and only rarely is the dot above the ט is missing, as in: יעסם (p.115.1). The letter ט is represented by ט in אלעל (p.113.7).

غ is represented by ג , e.g. יגייר (p.109.11).

ك in final position is usually represented by ק without a dagesh, e.g.: דלק (p.107.3), but sometimes the dagesh can be seen accompanying the final ק as in: לק (p.111.9). In initial and medial positions the כ always written without dagesh, e.g. כאנת (p.122.7), ללכואכב (p.125.16).

ل in this Ms. usually represented by ל . But occasionally when it comes at the end of a word it is represented by (אל), e.g. ינזל for ינזאל (p.108.9), פתזיל for פתזיאל (p.129.10).

• and ة are both represented by (ה) as e.g. נה (p.114.15), דפעה (p.135.4).

ى is represented by י , e.g. יסיר (p.136.3). But when the ى pronounced as an alif ("shortened alif") it is represented by י , e.g. חחי (pp.146.10, 147.6). The word נכרא (pp.64.19, 65.2) is written as it is pronounced phonetically; נכרה . The same happened with جـ when this word written as pronounced גון (fol.167^r). See also Blau, 1980^a:152, n.19: גמיעון, אחרון.

The tashdeed in this Ms. is occasionally represented with (°) above the letter, as for instance in אן (p.69.10). The Arabic symbol for fatha can also occur, e.g. ונכה (p.62.9), ללכד (p.69.10), אלחק (p.134.16), while the damma is represented by קבוק (°),

as for example: בקק (p.69.12), בקקו (p.70.3), and rarely by damma (°), as in: דעא (p.131.12). There is no sign of Arabic shadda, kasra, tanwin in this Ms. in the first ten chapters. No chapter and verse numbers appear in this Ms. either.

It is worth noting that metathesis occurs in certain places of the Ms., as for instance in: קסם for סקם (p. 84.12), אכחם for אחכם (pp.88.3), תנויר for חנויר (p.95.3), לסאני for לאסני (p.97.7), ללחטאת for ללחטאת (p.106.11), לרגעים for לגרעים (p.107.2), סנילא for סנליא (p.128.13), נצורה for נוצרה (p.138.7), יגירה for יגירה (p.142.12).

Yefet Ben 'Ali and Saadia Gaon

If Saadia was the "Master of the Hebrew language" as Ibn Ezra designated him, and if he was the first scholar to deal with Hebrew linguistics in his works,²¹⁶ Yefet was the "great teacher" amongst Karaites. In addition to the respect and admiration from the Karaites, Yefet's writings won considerable attention from his Rabbanical opponents.²¹⁷ It is scarcely necessary to say that the Karaites and the Rabbanites had engaged in violent controversy since the rise of Karaism during the eighth century when Anan Ben David created the new sect among the Babylonian Jews, the Ananites.²¹⁸ This controversy continued and developed during the subsequent centuries. It is known that Saadia started this controversy in the literary sphere against the Karaites, and by doing so he had opened the door for other Rabbanite leaders to start their polemical attacks against their rivals, the Karaites.²¹⁹ Besides his polemical writings against Anan, Saadia wrote some other anti Karaite works. His book כּתאב אלתמייז (Heb. ספר ההבחן or ספר ההבדלה) "the Book of Preference or Distinction" was "the most important and voluminous work against the Karaites" according to Poznanski.²²⁰ In his commentaries Saadia took every opportunity to insert polemical discourses and disagreements with the Karaites. That is why several copies of his treatises were, in all probability, deliberately destroyed by Karaite fanatics.²²¹ The Karaites retaliated against such Rabbanical attacks and many well-known Karaite scholars, including Yefet, showed their antipathy to Rabbanism in general and to Saadia in particular.²²² Yefet, on the other hand, in various places discussed Saadia's views in tones of moderation and defence, as for instance in his commentary on Leviticus when he says:

כמא אדעא "and Sa'id Al-Fayyumi claimed", כמא אדעא סעיד אלפיומי
חם, "as Al-Fayyumi claimed in his books", אלפיומי פי כתובה
פלו כאן עלי קול אלפיומי "then Al-Fayyumi said", קאל אלפיומי
"and if it was according to what Al-Fayyumi said."²²³

From what we discussed, we can find out how Yefet dealt with Saadia's writings. His main approach is refutation occasionally laced with polemic, trying to correct Saadia's ideas and impose his own. Sometimes he rejects outright whatever Saadia has to say.²²⁴

First we shall compare the language, and then the exegesis of the two scholars, with special reference to their commentaries on Job.

1. Language: Undoubtedly Yefet was familiar with Saadia's writings. His disagreement and criticism was formed upon a thorough reading and investigation of Saadia's works.²²⁵ Outstanding among the early medieval commentators of the Bible, Saadia left a prolific legacy for later biblical scholars, and both Karaite and Rabbanite literature are imbued with his influence.²²⁶ Saadia, as many scholars think, was the first great expounder of Jewish thought. His great knowledge of both Arabic and Hebrew grammar, philology and Jewish law made him the prime target of Karaite attack, and left a tremendous influence on their biblical literature.²²⁷

Yefet, too, followed grammatical rules in his commentaries on the Hebrew Bible and only rarely, as in his commentary on Hosea, did he add a special appendix explaining the difficult words.²²⁸

While Skoss thinks that Saadia's grammatical work represents the first known attempt at writing an independent Hebrew grammar that has ever been made,²²⁹ Yefet at times criticised Saadia for some minor inaccuracy implying that the Rabbanite commentator had "no true insight into the

rules of the language."²³⁰

Regarding their commentaries on the book of Job, similarities between the two commentators as translators of the book occur frequently. Slight differences between their translations in some verses also occur. Such differences can be seen in the following verses when the two commentators translated the verses as follows:

Yefet

Saadia (Or. 2375 B.M.)

כאן רגלא פי ארץ עוך אסמה אירוב
וכאן דלך אלרגל כאמלא ומסתקימא
וכאיפא מן אללה וזאיגא מן אלרדא
see p.8.4f.

1:1 רגל כאן סי בלר עוך אסמה אירוב וכאן
דאלך אלרגל צחיח מסתקימא סתקי אללה
זאיל ען אלטר.
see fol.87^v

והואלדו לה סנע בנין וחלאת בנאת²³¹
see p.11.2

1:2 סולד לה סנע בנין וחלאת בנאת
see fol.87^v

כרג אלשטן מן חצרה אללה וצרב אירוב
בקרח רדי מן כף רגלה ואלי גמגמתה
see p.30.4f.

2:7 ולמא כרג אלסזאנד סן בנין ידיי אללה
צרב אללה אירוב בקרח סו מן קדמה אלי
האמתה.
see fol.89^r

אלמעטי אלמטר עלי וגה אלארץ ומכל
אלמא עלי וגה אלאזקה
see p.71.18

5:10 ואלמנזל אלמטר עלי וגה אלארץ אלנאעת
אלמא עלי וגה אלצחרא
see fol.90^r

הל ישמך אלנרדי מן גיר נזיז אם יכחר
אלקרם מן גיר מא
see p.114.9

8:11 אישמך אלנרדי בגיר וחל או יכחר קרם
בגיר מא
see fol.93^v

מאד אלסמא וחדה וסארק עלי קמאקם אלנחר
see p.125.18

9:8 אלמאד אלסמא וחדה וקאהר קמאקם אלנחר
see fol.94^r

מע עלמך אני לא אעצי וליס מן ידך מנגי
see p.140.6

10:7 מע עלמך אני לא אכטר וליס מן ידך
מנגי
see fol.95^r

In his translation of the book of Job Saadia sometimes translated certain words differently from Yefet, as for instance in the case of בִּרְךְ (Job 2:9), which is translated as אִכְפַּר²³² "curse" whilst Yefet has אֲשַׁכֵּר²³³ "thank." Similarly with אֶת יוֹמֵךְ (Job 3:1) which Saadia translated as זְהַרְהָ²³⁴ "his lifetime" Yefet has יוֹם וּלְאֻדָּתָהּ²³⁵ "the day of his birth."

Both commentators used many biblical citations in their comments. This shows their great knowledge and memory of the Hebrew Bible.²³⁶

Like Saadia, Yefet used metaphors in certain places in his commentary on the book of Job while commenting on the verses, as for instance in his comment on 9:31 when he says: הוּא אֱלֹקִים מִגֹּאֲז יִסְתַּעֲמֶלְהָ²³⁷

"this is a metaphorical context which the grammarians used." Saadia used this term in his comment on 3:1: וְאֵין כֵּן מִגֹּאֲז²³⁸

"and if it was a metaphor since the metaphorical formula can be said." Similar grammatical forms and expressions are used by Yefet throughout his commentary on Job, as, e.g. מִצִּיפָא (see p.103.16) "in construct"; מְעוֹנֵי מִסְתַּעָר (see p.118.3) "a metaphorical meaning"; כְּלָאֵם מִסְתַּעָר (see p.142.13) "a metaphorical expression"; וְהוּא מְצוּר (see p.144.6) "and this is infinitive", אִמְר (see p.146.11) "it is imperative and infinitive".²³⁹

Saadia commonly uses antithesis in his commentaries in order to ascertain the meaning of certain words or sentences.²⁴⁰ Yefet does the same; the latter's commentary on the book of Job is full of such antitheses: דְּמָהֵם אֵין חֲמוּדָהֵם²⁴¹ "to curse or bless them"; נִהָרָה²⁴²

בְּעַד אֵין דְּכַר אֲרַפֵּעַ אֲלֻנָּאֵם מְבַקָּה דְּכַר²⁴³ "his day and his night"; "after mentioning the highest class of people, he mentioned the lowest class of people"; יוֹם טוֹב וְיוֹם רַע²⁴⁴ "a good and a bad day"; אִדּוּ הוּ אֲלֻדֵי צְרִיבָה וְהוּ אֲלֻדֵי יִשְׁפִיָּה²⁴⁵ "He who hit him, and He who cures him"; אַנְחָ אֲלֻכְאָמֵי וְאֲלֻלָּה אֲלֻעָאֲדֵל²⁴⁶ "you are the wrong, and God

is the just."

In his discussion of the biblical words, Saadia, in his translation, reproduces the Hebrew word unchanged, though certainly not to add a drop of water to the ocean of Arabic vocabulary but, according to Derenbourg, to avoid dangerous hypotheses and publicly avoid possible lack of success in his efforts. But when the meaning of the words fails to satisfy he calls to his aid terms from the Arabic language and, more rarely, isolated expressions from the Mishnah and the Talmud to make his point clearer, and publicly admits this, as in his comment on Job 4:12: ²⁴⁷ אלקבס פי לגה אלערב אלשי אלקליל אלמאכוד מן אלשי אלכחיר .
"Al-qabas, in the Arabic language is the little thing which has been taken from the many."

One of the characteristics of Yefet's style is his tendency to refer to himself in the first person plural. He often does this as though he is offering the opinion of a school rather than an individual, as for example: ²⁴⁸ וסנשרח דלך פימא בעד "and we are going to explain that later"; ²⁴⁹ כמא שרחנא דלך "as we have already explained that"; ²⁵⁰ כמא סנדכר פימא בעד "as we are going to mention later"; ²⁵¹ ולא יגוז "and we can not say." It is likely that Yefet, by using these expressions, wanted to present himself as a representative of his sect and its theological views and also to encourage the reader to continue to read his work (see the common use of: ²⁵² וסנשרח דלך פימא בעד "and we are going to explain this later"). By way of contrast, Saadia speaks with the voice of individual opinion, showing great confidence in his skill as interpreter and translator, as when, for example, he asserts in his comment on Ps 12:9, וקלת "and I said"; ווגדת "and I found"; ²⁵³ ווגדת פי לגת אמחנא "and I found in the language of our nation"; and פסרת "and I interpreted."

From what has been discussed above we can see that both commentators paid great interest and attention to the language which they used in their interpretations. Saadia's comment on Job 7:5 further illustrates such interest when he says:

ואלאף פי ימאס מתל מא הי פי לצנאכם (Nu 32:24) וארעי מקנה תשבר (Job 31:22)²⁵⁴

"and the א in ימאס is like the א in לצנאכם (Nu 32:24) and

ואזרעי מקנה תשבר" (Job 31:22). Yefet's interest in the language can be seen, for instance, in his comment on Job 3:3, when he says:

ותפסיר גבר פי הדה אלמוצע אנסאנא יגמע דכר ואנחי מתל מי גבר יחיה²⁵⁵

(Ps 89:49) אם ימות גבר היחיה (Job 14:14) כמא אן לנא איש רגל

ולנא איש יגמע רגל ואמראה.

"And the interpretation of the word גבר in this place is 'human being. It could be both male or female as in the case of מי גבר יחיה (Ps 89:49), אם ימות גבר היחיה, (Job 14:14) and as in the case of איש 'man'."

2. Exegesis: Both commentators start their commentary on the book of Job with a lengthy introduction, where they more or less provide the entire story of Job. Yefet listed thirteen features of the book and its benefits in his introduction, before he translated and commented on the book.²⁵⁶ He ends his introduction by saying:

פהדא אלמעאני אלתי דכרתהא בפידהא מן הדה אלספר גיר מא נפידה מן כלאם²⁵⁷

מנחור גרי בינהם פקד חכון מנאפע הדה אלספר פיגב עלי אלנאס אן ירגבו אלי מערפה מא פיה מן אלעלם והודא אנתדי נשרח אפסוק אפסוק ודכר מענאה

בחסב מא סמענאה.

"These are the features which I mentioned that we may benefit from in this book, not from the prose speeches between the companions. These are the values of the book and people must understand what

it contains in the way of knowledge and guidance. I will start interpreting each verse and its meaning as we heard and as we learned."

Saadia's introduction to the book of Job or, as he called it, כתאב אלחעדיל "Book of Justification (of God)", starts with צדר אלכתאב "the preface of the book." He indicates the purpose and contents of Job. He also mentioned, as Yefet did after him, how God, may his name be exalted, wrote for us the stories of the prophets and made their stories examples for us to learn from and to correct ourselves in order to obey him. And that if pains and disasters happened to us it was because of one of two reasons. Either it was because of sins we had committed in the past, in which case the disaster could be a punishment, and we should seek information about it and correct our acts and get rid of the indolence, as he said: נחפשה דרכינו ונחקרה (Lam 3:40), or the disaster was a trial by God in order to make us patient with it, in which case he will compensate us for our patience. So we cannot in either case describe the Creator as an oppressor, but we should be clear about his description of himself in his book when he said: ה' צדיק בקרובה לא יעשה עולה (Zeph 3:5) therefore he called Job's book "the book of Justification."²⁵⁸

Somewhat similar to this is Yefet's statement in his introduction:

259

פקד יכון עלי צרב מן אלמחן אלתי תאתי עלי ענידה לא עלי טריק אלעקובה
ולא עלי טריק אלתמחיץ לכטא וזלל גרי מן אלענד פיכון פי דלך תמחיץ למא
גרי מנהם ודלך אנא וגדנא אללה ינזל אלנלא נאלכטאיין פקד יקתלהם נהא
וקד יבקהם בעד אלנקמה.

"They (the trials) could be problems which God presents to his servants; not as punishment, and not as a test for a sin which

has been committed by the servant, though it takes the form of trial, for we know that he sends his misfortune on sinners. He might kill them through the trial or he might spare them after the chastisement." Saadia, too, included the most important features of the book of Job in his introduction. He listed five, more or less corresponding to Yefet's features. In his description of these features Saadia says:

אן וגדת כחירא מן אלאמה ירון הדא אלכתאב בעין מסתגלק צעב [עליהם]
אלתפסיר ואלענארה מן וגוה שתי. אלאול מ [עני] קצה אלששן מן הו וקולה
וכיף גרי מגראה. ואלב' אילאם אירוב אלנבי מע אלשהאדה לה אנה תם וישר
(Job 1:1). ואלג' כיף גרי אלנטר בין אירוב ואצחאבה ואליהווא ומא
כאן ידעיה כל ואחד מנהם וכיף כאן גואב בעצהם לנעץ ומעארצה בעצהם
לנעץ. ואלד' תחציל אלאיאת אעני אלפואסיק אלתי הי גרץ כל מקאלה באנה
קד כפית עלי כחיר מן אלב [אס] באכתאר אלכלאם ואטנאב [ה] חתי גשי אלכלאם
אלמעטרץ. ואל [ה] אלפואיד [אלמנטויה פי דרג כלאם אללה מא הי ומא וצלה
"I found that many people of our nation look at the book of Job with
a closed eye. They found difficulties in interpreting and commenting
on the book in many ways. First, the meaning of the story of Satan;
who is he? And of his speeches, and how the story was carried out.
Second, the punishment of Job the Prophet despite the admission of
his perfection and righteousness. Third, how the discussion was
carried out between Job and his companions, what everyone claimed,
how they answered each other and their disagreement. Fourth, studying
the verses and their meaning, since many people could not find the
proper meaning of them. This was due to the length of the book of
Job and accidental material. Fifth, the advantages which were included
in God's speeches: what are they and what is their connection?"

According to Zeitlin, Saadia's books were not read by the masses, but by highly learned people.²⁶¹ However, Yefet's works were written, it seems, for learners, as he asserts in his introduction to Job: ²⁶² ארי אן אגמע גמל עיון מעאני הדה אלספר ופואידה קבל אן אנתדי נתפסירה ליקף אלמתעלם עלי מנאפעה פירגב אלי חעלימה ותחצילה.

"Now I think I should explain the main features of the book and its benefits before I start my interpretation, in order to let the learner benefit and so make him anxious to study it."

In his exegesis Yefet not only gives his views on the verses but he gives the views of other commentators. He links together, in a feat of virtuosity, a number of verses in an attempt to clarify the content of the verse he is commenting on, as in 4:11.²⁶³ While later he continues mentioning what other commentators claimed about Eliphaz and how he, Eliphaz, claimed prophecy. He thinks that "Eliphaz was a religious man of charitable deeds."²⁶⁴ Furthermore, in a remarkable discussion Yefet delineates the differential nature of God's punishment of human beings. Eliphaz emphasizes the dispassionate character of Job's punishment at the hands of God:

²⁶⁵ וגרץ אליפז פי הדא אלקול יורי אן בני אדם יעצון אללה פיעאקנהם וליס יטלמהם פאנת יא אירב ימכן אן גרי מנך מעציה וכלאף פעוקנת עלי דלך.

"And the aim of Eliphaz in this speech was to show that human beings do disobey God, that is why God punishes them and does not oppress them, and so, for you, Job, it is possible that you have acted in disobedience and disagreement and that is why you were punished." Saadia's comment on Job 8:11 shows his ability in finding the proper and specific exegesis of the verse: ²⁶⁶ יעני לא יכון מעלול . נלא עלה. פסרת אחר (Job 8:11) אלקרט והו נבאת יננת עלי שאטי אלניל

"It means there is no effect without cause. אחר (Job 8:11) was interpreted as reeds, and that is a plant which grows on the riverside of the Nile."

In conclusion, if we want to compare the two scholars as far as their language and exegesis are concerned, we can find that Saadia's commentary on the book of Job differs from that of Yefet's by:

a. The translation of the verses: Saadia's translation of the verses of the book of Job are in many places clearer and more correct than those of Yefet's, especially with regard to sentence structure and the kind of Arabic which was used. Although Yefet translated the verses of the book with a great ability, his determination to be as close as possible to the biblical text sometimes made his sentences unstable. His very literal translation made certain verses seem as if they had been translated by someone unfamiliar with the Arabic language.²⁶⁷ Below are some examples of their translation of certain verses of the book of Job and we can see Saadia's ability and language in contrast to that of Yefet:

<u>Yefet</u>	<u>Saadia (Or. 2375 B.M.)</u>
פוקע שבא עליהם ואכדתהו וקתלו אלגלמאן באלסיף ואנפלת אנא וחדי וקד גית אכנאר אכנרך see pp.20.20, 21.1	1:15 פוקע קום מן שבא פאכדוהם וקתלו אלגלמאן באלסיף פתכלצת אנא וחדי לאכנרך. see fol.88 ^v
והודא ריח עסימה גת מן גהת אלנחר ודנת פי ארבע ארכאן אלנית ווקעת עלי אלגלמאן ומאתו ואנפלת כאן אני וחדי לכנר אכנרך see pp.21.20, 22.1	1:19 פאדא בריח עסימה אקבלת מן גאנב אלנחר פוצלת אלי ארבע זואיא אלנית פוקעת עלי אלצניאן פקתלתהם ותכלצת אני וחדי לאכנרך see fol. 88 ^v

Yefet

פקאל אללה ללשטן בידך כאן

נפסה אחפט חפצא

see p.29.12

דלך אלליל יאכדה אלאפל לא

יגתמע פי איאם אלסנה פי

עדד אלשהור לא ידכל

see p.41.13f.

למאדא לם אמות מן אלרחם מן

אלבטן כרגת ואתופא

see p.45.8

אן אלסאעה תגי אליך פעגזת תדנר

אליך ואנדהשת

see p.57.11

ליכן אנא אלחמס אלי אלקאדר

ואלי אללה אגעל כלמתי

see p.70.14

מן יעטי תגי מסלתי ורגאי יעטי

אללה.

see p.86.10

כפי איאמי אכתר מן כפה אלנסג

ופנו בגיר רגא

see p.101.20

הל אלקאדר יעוג חכם אם אלקאדר

יעוג אלעדל

see p.110.12

Saadia (Or. 2375 B.M.)

2:6 קאל אללה לה הודא פי מראדר אמא

ען נפסה פאחתרס

see fol.89^r

3:6 ודאלך אלליל יאכדה אלאפל ולא

יגתמע פי איאם אלסנה ופי אחצא

אלשהור לא ידכל

see fol.89^v

3:11 או ליתני מת פי בטן אמי או חין

כרגת מנה תופית

see fol.90^r

4:5 ואלאן אד גאתך מתל תלך אלאמור

קד עגזת ואד וצלת אליך קד דהשת

see fol.90^v

5:8 לכני אלחמס אלטאיק ואלא אללה

אצייר מקאלתי

see fol.91^r

6:8 לית מן יעטיני סואלי ויעטיני

אללה רגאי

see fol.92^r

7:6 ועמרי אכף מן רמייה חאיך וקד

פני כתירהא בכלו אלרגא

see fol.92^v

8:3 הל אלטאיק יעוג אלחכם או

אלכאפי יסוט אלעדל

see fol.93^r

Yefet

Saadia (Or. 2375 B.M.)

חַקַּא עֵלְמַת אִנְה כְּדַאךְ וְאִישׁ יַעֲדֵל

אלאנסאן מע אלקאדר

see p.122.5

9:2 חַקַּא אִנְא אַעֲלַם אִנְה כְּדַאךְ וְמַא

יַחְתַּג אִלְאֲנִסְאֵן מַע אִלְטַאִיק

see fol.94^r

הֵל עֵינֵי אִלְנִשֶׁר לֶךְ אִם מַחֵל נִטַּר

אלאנסאן חנטר

see p.139.4

10:4 הֵל כְּרוּיָא אִלְנִשֶׁר יִכּוֹן לֶךְ אִו

כְּנִצֵּר אִלְנִאֵם חִנְצֵר

see fol.95^r

b. The comments on the verses: Saadia's comments on the verses of the book of Job are usually brief and less detailed than Yefet's. That does not mean that Saadia's comments are fruitless. He aimed at providing his generation of Arabic speaking Jews with a clear, readily understandable Arabic version of Job.²⁶⁸ On the other hand Yefet's comments on the verses are often long, detailed and punctuated with biblical quotations.²⁶⁹ Yefet's lengthy comments contain interesting, and sometimes peculiar statements, as for instance, in his comment on 6:10 when he stated that the mention of אַמְרֵי קְדוּשָׁה (Job 6:10) is strange in the book of Job supporting his view with quotations from Is 5:16, 6:3, and implying that קְדוּשָׁה is a holy name always associated with worship and holiness. He ended his comment by saying: "there are many cases like this."²⁷⁰

Notes on the text

p.1.1: Ms. E. (Bod. 165⁴ Add. Opp.), starts earlier in Yefet's introduction and is prefaced with a page consisting mainly of verses from the Hebrew Bible. See Appendix, p. 150ff.

p.4.13: In a brief and specific statement Yefet pointed out that Job and his companions did not descend from Jacob:

אד לים אירב ואצחאנה מן זרע יעקב "Since Job and his companions were not from the seed of Jacob." However, later he clarifies this by saying that Job and his companions numbered among the sons of Abraham. See below note on p.35.8.

Ibn Kathir (d. 1354 A.D./774 A.H.), in his book Al-Bidayah wal-Nihayah,²⁷¹ says of Job's origin:

قال ابن اسحق كان رجلا من الروم وهو ايوب بن موص بن زراح بن العيص بن اسحق ابن ابراهيم الخليل . وقال غيره هو ايوب بن موص بن رعويل بن العيص بن اسحق بن يعقوب وقيل غير ذلك في نسبه . وحكي ابن عسـاكر ان امه بنت لوط عليه السلام . وقيل كان ابوه ممن آمن بابراهيم عليه السلام يوم القي في النار فلم تحرقه والمشهور الاول لانه من ذرية ابراهيم . . .

p.6.12: The word אלאדב here means "manners." The verb אָדַב means "to be well-mannered." The word אָדַב or תָּדִיב means "punishment" which causes the destruction of that which is punished or which is itself used as a means of disciplining others in terms of a lesson or an example.²⁷²

p.7.8ff.: Here Yefet took the chance to attack other biblical commentators. His attack on them is also a defence of Job by reiterating what God said about him at the beginning and

at the end of his book. He says:

פאן כחיר מן אלעלמא וגה כלאם אירוב אלי גיר גרצה וקצדה
פחצל אירוב ענדהם מדמום עלי צרב מן אלצרווב ואללה עז וגל שהד
לה פי צדר כתאנה תם וישר וירא אלהים וכר מרע (Job 1:1)
וקאל פי אכר כתאנה כי לא דברתי אלי נכוונה כעבודי אירוב (Job 42:8)

"And many scholars diverted Job's speeches from their purpose and aim. According to them, Job was relatively blameworthy, in one way or another, despite Almighty God's declaration of his perfectness in the opening verse of his book i.e.:

תם וישר וירא אלהים וכר מרע (Job 1:1) and what He said at the end of his book i.e.: כי לא דברתי אלי נכוונה (Job 42:8) .

p.8.11: ואנמא this word ought to be ואנמא since the proper use of this term must read: **א... וא** "be it... or..." therefore the sentence can be read as: **אנמא אן יכון**

אסם אלנלד ערן ואנמא אן יכון אסם לאנמאן וסמי אלנלד עלי אסמה

"Either the name of the country is Uz, or Uz is a name of human being and the country named after him."

p.13.17: איש an Arabic word used in most colloquial dialects stands for **أى شيء**²⁷³

p.13.20: יום אלתאמן "the eighth day." It is more likely that Yefet meant by יום אלתאמן "Saturday", as he clarified it later on p.15.5f.

p.15.9: in some words ending in **ة** we often find **ة** instead of **ة**, e.g. **حَيوة** or **حَيوة** ; **صَلوة** or **صَلوة** . For more details see Wright, 1981:12.

p.22.4: ויקטן ילד את שבה ואת דדן , this verse seems to have

been copied wrongly by the scribe of Ms. A. The correct reading should be: ויקטן ילד את-שוא ואח דדן

(Gn 25:3). The error arose because the ו of ויקטן was written ו and the א of שוא was written ה.

- p.25.5: פגחה this form of the verb 'جاء' "to come" apparently is colloquial Iraqi usage. The literary equivalent of the word פגחה is وجاءه "and it came to him."²⁷⁴
- p.26.10: אמחחנה "examined him." Yefet confidently concludes his comments on the first chapter of his commentary with the statement "God knew that Job never swerved from his faith nor changed; that is why He examined him."
- p.27.4: In his translation of the opening verse of chapter two, Yefet called the sons and daughters of Job אלאשראף "the distinguished ones" while he calls Satan אלמעאנד "the stubborn."²⁷⁵
- p.29.5: The word גול in Ms. A. is an example of metathesis. The correct reading of this is גול "skin" as in Ms. B. See also below, notes on pp. 93.15 and 131.11.
- p.30.9: The preposition אל (Job 2:5) wrongly replaced by על in Ms. A.
- p.35.8: צופר הנעמתי "Zophar the Naamathite. Yefet admits here that he does not know the origin of Zophar, but he found an interesting way to relate him to the generations of Abraham in his suggestion (using his stock phrase חתי יכוננו כלהם מן בני אברם אעני אירוב) פימכן "Job and his companions are all of them from the sons of Abraham."

p.36.10: מסוד אלוגה (مسود الوجه) "with a sooty face."

This detail of Job's misery is not found in the original text. His meaning is that Job's face became black after being dishonoured by Almighty God, and this was why he could not be recognised. He clarified his intention here by alluding to a parallel usage in Lam 4:8; it might be added that similar expressions are used widely in Iraqi colloquial Arabic and by other Karaite scholars; e.g.:
صخم الله وجهه "may God make his face sooty" and
"with a sooty face."²⁷⁶ מסכם אלוגה

p.37.15: מן אלזרנאן the use of this word followed by יחקלא
is similar to an Iraqi colloquial expression يتكلم من الوجع
"roasting from the pain", a term used to describe excruciating
pain.

p.39.9: יום גוג In his interpretation of Job 3:3 Yefet quoted
another interpreter's opinion concerning the day of Job's
birth and the night of which it was said "A man-child is
conceived." Yefet's quotation reads:

וקאל מפסר אכר אנה אראד בה אנה לו כאן דלך אליום ואללילה
רכנהמא אלמלאם ואלאפל אלדי לא יפרק בין נהארה ולילה מחל יום
גוג לם יצח פיה אגחמאע פלא יכון ענד דלך חבל ולא יגי ולד

"And another commentator said: He meant by this, if that
day and night were ridden by darkness whose day and night
would be impossible to separate, it would be like 'a day
of Gog', and it would not be right to have intercourse in
it so there would be no pregnancy" and a child would not
be born." The term יום גוג seems in this place irrelevant

since Gog in most occurrences is related to the land of Magog, prince of Rosh, Meshek, and Tubal, see Ez 38:2, Gagu is chief of a mountain tribe north of Assyria.

But it appears that Yefet associated a dark night with Gog.²⁷⁷ Later Yefet described that night again using an Iraqi colloquial expression מיסומה followed by

זכרה ; זכרה "and that night was jinxed and misfortuned."²⁷⁸ In the following comment on 3:5

Yefet continued to describe the darkness of that day:

יריד נה יכון מחצל נאלליל "and he meant that the day was joined with the night." He quoted חשך מצרים (Ex 10:21), and described the darkness by saying: מחל מלאם אלסראדיב

אלמטלמה גדא "as the darkness of the very dark subterranean vaults" in order to give a proper idea of his views to the reader.²⁷⁹

p.41.15: פי לגחנא "in our language." Despite the fact that most of his writings were in Arabic, Yefet made it clear that his main language was Hebrew.

p.42.19: In his translation of לויתן (Job 3:8) Yefet left the word in the Hebrew form. In his brief comment on the verse, Yefet, says:

ענד מא יתור לויתן כמא סנשרח דלך פי קו / ירתיח בסיר מצולה

(Job 41:23) וענד תוראנה תתכסר מראכב אלנחר ויגרק אלנאס

"When Leviathan is stirred up, as we are going to explain in

ירתיח בסיר מצולה (Job 41:23) and at his eruption the boats of the sea will break and the people will sink."²⁸⁰ See also below note on p.59.17.

- p.50.20: לזערי אלנפס "to the one with the scanty spirit." The use of زَعِرٌ occurs frequently in Yefet's writings. According to Lane زَعِرٌ means "was, or become, scanty and thin", as also اَزْعَرَ and اِزْعَارٌ. The infinitive noun as used above of a man, means that his good things, or wealth, or his beneficence, "became scanty, or wanting", "he become poor, or he became niggardly" but the verb is seldom used in this sense.²⁸¹ Yefet apparently uses زَعِرٌ or يَتَزَعِرُ as an equivalent of the Arabic word مرارة "bitterness." In other words, a man with a bitter spirit is a man with scanty spirit, as he explained in his comment soon afterwards when he said: פהם ממרמרי אלרוח (see p.51.2) "and they are with bitter spirit." See also p.133.3.
- p.53.3: זיראנאחי is Yefet's translation of the word שאגתי "my groanings." The verb זָעַר "to roar" and זְנוּרָה "groan", pl. זְנוּרָתַי and זְנוּרָתִי "my groanings" is the more usual form and not זיראנאחי as Yefet put it. See also p.59.17.
- p.54.4f.: One of the features of Yefet's style is the frequent accommodation of more than one opinion or point of view. His commentary on Job contains numerous examples of this tendency, as for instance in his comment on Job 3:25:
- אמא אן יכון ישיר אלי מות אלאולאד ואמא אן יכון ישיר בה אלי
 צרנאן בדנה וסקמה ויכון מות אלאולאד פי גמלה פחד פחדתי
- "He either meant the death of the children or he meant the blows on his body and his illness and the death of the children would then be included in the sentence of פחד פחדתי (Job 3:25). See also his comment on Job 4:11 and p.60.1ff.
- p.54.10: רגז is an Arabisation of the Hebrew word אלארחגאז

Yefet apparently meant by (البـلـاء) אלארחהגאז which is the word Saadia used when he translated רגז.²⁸²

p.59.17: שחל "fierce lion", Yefet left the word in the Hebrew form with the definite article אל . It seems that Yefet leaves certain words in their Hebrew form, without translating them, for two reasons; either he wanted to make the words of his translation as close as possible to the words of the Hebrew text, or else there was no precise Arabic word in his vocabulary at the moment of the translation.²⁸³

p.62.5ff.: In his comment on Job 4:16 Yefet made it clear, in connection with Eliphaz's speech, that to begin with God does not strike a human being with blows and disasters but He rebukes him and, if the human being does not accept the reprimand and repent, then God will strike him painfully:

ופיה מעני אכר והו אנה אדא גא מן בן אדם כמא ליס יבליה
אללה בצרובא ונכנאא ואנמא יונכה אולא פאן למ יתונך וירגע
חיניד יצרנה באוגאע

"And there is another meaning in this, i.e. if a sin is committed by the human being, God does not strike him with blows and disasters, but He rebukes him first and if the human being does not take the rebuke and retreat then God will strike him with pain." At the same time Yefet effectively linked up Eliphaz's speech with Elihu's by quoting the latter in three places, from Job 33:15,17,19, he says:

ומתלה קאל אליהוא בחלום מחזיון לילה (Job 33:15) להסיר
אדם מעשה (Job 33:17) תם קאל בעדה והרוח במכאוב על משכבו
(Job 33:19) וחמאם אלקול כמא שנשרח דלך פי מוצעה

"And Elihu said similar to this בחלום מחזיון לילה ,
והרכח : then after that he said : להסיר אדם מעשה

and the rest of the speech is as we shall explain in its place."

p.63.15: Yefet translated the word חלה (Job 4:18) as הגנה
"fault" خطأ . Later, in a comment on 4:19,
he draws attention to the same word associating it with
"the language of the fools", and using the
the expression ואעלם און ²⁸⁴ "and be aware" before it.

p.64.7: עואם אלנאם "the common people", see below note on
p.71.19.

p.64.12: תדך (تدك) the literary form should be
from the verb דַּכַּ "to make flat."²⁸⁵

p.66.3: אַן , אֵן , מֵן , the nun of the words מן מן
not written when they are combined with لا , من , ما ;
e.g. عن ما for عما ; من من ; منن for ممن
ان لا ²⁸⁶ for الا

p.66.12: The word נעש "vexation or angry passions" is represented
by אלנעס in Yefet's comment on Job 5:2. The original
difference between the sounds ש and ט sometimes
marks a distinction in meaning, e.g. סכר "to close",
שכר "to hire"; טכר "to be foolish", שכר "to be
prudent or to be wise". However, Syriac always represents
both sibilants by ט , and in Hebrew also they are
sometimes interchanged as in סכר for שכר (Ezr 4:5)
"to hire" and טכלות for שכלות (Eccl 1:17) "folly."²⁸⁷

p.69.1: Yefet translated (Job 5:6) "nor does
trouble sprout from the ground" as ולא ינבא מן אלאדמה .

The word **נִבְּתָא** is from the Hebrew **נִבְּתָא** (نبات،
מִן אֶרְצָא) and for the word **וּמִמֶּנּוּ** he used **מִן אֶרְצָא**
by which he meant **من اديم الارض** "from the surface
of the earth", in an attempt to make the translation
as close as possible to the Hebrew text. However,
Saadia's translation of the same verse is clearer:

ولا ينبت من ارضها "and bushes do not grow
out of the soil"²⁸⁸

p.71.19: **אֶרְצָא** undoubtedly, Yefet meant here either
عامة الناس (عامّة الناس) "the common people" or
אֶרְצָא as in Ms. B. and as he mentioned earlier (p.64.7).

אֶרְצָא is the plural of **אֶרְצָא** "year." See also below
note on p.129.5. The great eleventh century philosopher
Al-Ghazali discussed **العوام**, defending their
beliefs and replying to their opponents. In his book
Al-Qistas Al-Mustaqim, Shalhat, p.35, we can see this:

ان الغزالي في الواقع مال الى الكلام وادرج فيه اهتمامه الشديد بطلب الحقيقة
ومنهج الفلاسفة المنطقي في المعرفة وعناصر صوفية مستمدة من نشوئه وتجاريسه .
ولئن ذهب هذا المذهب فليس لعدم ثقته بالفلسفة ولكن لانه كان يشعر بعاطفة
سامية نحو العوام وبواجب الدفاع عن معتقد هم والرد على المخالفين . انه ادرك
جليا المسؤولية التي القيت على عاتقه فأخلص لها وكرس لها معظم انتاجه واحسن
ايام حياته .

p.73.12: It is peculiar that the Hebrew word **מִשְׁבֹּט** "fastened"
לכד (مربوط، مشدود) is meant to be the translation of
"he traps."

p.76.4: **וּמִמֶּנּוּ** in Ms. A. is an unusual form of the verb **رجع**
"to come back." The use of **וּמִמֶּנּוּ** "and if you went

back" in Ms. C. is the correct literary use of the verb.

p.78.6: אלמקרא in his comment on Job 5:23 Yefet draws extensively on biblical quotations. In describing "the six troubles Job had", Job 5:19, and the seventh, he said: וכחיר פי אלמקרא מחל דלך "and the like is found often in the Torah." The linking up the story of Job with other stories of the Hebrew Bible points up his versatility in biblical exegesis.

p.83.3: כעסי the ו is represented by ס in this word.²⁸⁹

p.83.8: בתאע "belonging to, of", a colloquial Egyptian word used as a connection between אלרמל "the soil" and אלנוחר "the sea."

The term בתאע was originally a substantive, meaning "property, possession", hence it came to be used for the construct i.e. Idafah, and is inserted between the two nouns in apposition, e.g. البيت بتاع الرجل "the house the property of the man", i.e. the man's house, instead of بيت الرجل . It has, however, the feminine termination " a " when the preceding substantive is feminine, and so is best regarded as an adjective meaning " of " or "belonging to."²⁹⁰

p.84.10: בחואיי this word means "on my side" in colloquial Iraqi Arabic. Yefet used it to mean "against me." The same word occurred later in his comment on Job 10:17 (p.145.3). Saadia also used the word in his comment on this verse:

תגוד שהודך חואיי "Thou dost renew the witnesses against me" (see Ms. Or. 2375 B.M., fol.95^r).

- p.85.6: חלמוח a fine translation of אלכטימה (Job 6:6).
 The word אלכטימה is derived from الخطمي.
 "marshmallow" i.e. عشب من الفصيلة الخبازية or حلوى
 • حلوى تعد من جذور الخطمي او من سكر وهلام i.e. الخطمي
 Furthermore he says: כמא לא טעם ללעאב אלנקול
 (see p.85.16) "as the froth of the [cooked] herbs,
 it has no taste."
- p.86.10: חבוא "to come" Yefet translated the word חגי
 (Job 6:8) in the colloquial Arabic form חגי, instead
 of the literary form תאחי²⁹¹.
- p.92.10: אعرابي²⁹² "a Bedouin." a peculiar plural of אעאריב
 The literary plural is اعراب as it occurs in the Quran
 • ومن الاعراب من يؤمن بالله واليوم الآخر 9:99
- p.93.15: ותעירוני this word is meant to be ותעירוני
 "and to abuse me." It is a metathesis of the scribe of Ms. A.
 In Ms. D. the word is written correctly وتعيروني .
- p.99.13: "Quranic verse." אלאיה Throughout the commentary
 Yefet used the word פטוק "biblical verse" e.g. pp.64.20,
 113.8, instead of آية²⁹³ which occurs occasionally.
 (See p.139.5).
- p.102.9: . . . וליסני The negative substantive verb לִיֶּסֶר , "he
 is not", is compounded of לֹא , "not", and the unused
 אִיֶּסֶר (= Heb. אִישׁ "he is", Aram. אַחַר , אִיֶּסֶר ,
 אִיֶּסֶר) originally a substantive, signifying being,
 existence, as in the phrase لَا يَعْرِفُ أَيُّسَ مِنْ لִיֶּסֶר "he does
 not know what is, from what is not." Therefore the suffix
 of the 1st. person sing. added to לִיֶּסֶר is not only לִיֶּסֶנִי
 (and לִיֶּסֶנִי), but also לִיֶּסֶנִי²⁹⁴. In philosophical

terminology الایسیة واللیسیة "existence and non-existence" is derived from the verb **ليس** too.

In his translation to **ואינני**, Yefet used the word **וליסני**, and seemingly he meant "I shall be gone."

p.105.1f.: **מתלמא ראי שר המשקים פי בית דטרה ונטרה יוסף נאלכלאז**
"And as the head water-supplier had dreamed in the prison and when Joseph announced the good news of his salvation."
In this brief sentence Yefet linked up the story of Joseph (Gn 40:5-23) and his ability to interpret dreams and visions with the nightmares and terrifying visions of Job.²⁹⁵

p.105.3,4: **יוריני** "he is showing me", **חוריני** "you are showing me." Yefet employs, in conformity with the Syrian dialect, **אורא** of the doubly weak verb **ראى** "to see." Instead of the classical fourth form **أرى** "to show", he sometimes uses the vernacular causative **أورى** and other forms.²⁹⁶

p.109.15f.: At the end of his comment on the last verse of chapter seven, Yefet stated that Bildad was going to deny Job's claims of chapters six and seven in his speech in chapter eight. He says: "When Eliphaz denied Job's claims in chapters four and five, Bildad found that Eliphaz and his speeches were correct about Job, therefore Bildad also was going to deny Job's claims."

p.112.9: **יחכנר** the word **ישגה** "will be great" is translated as **יחכנר** "to be imperious" in Ms. A. while in Ms. B. the translation of the word is **יכנר** "become great." The proper Arabic translation of the word ought to be **חכנר** "will be great" to match up with the word which came before it (**ואכרתך** "and your end").

- p.114.14: תניד . The word אבד (Nu 21:30) is similar to Arabic
האבד , "to perish, to be lost"; the transitive האבד
(Nu 24:19) is similar to أباد , "to destroy,
annihilate."²⁹⁷ Yefet shows his linguistic facility
here by deliberately choosing the equivalent Arabic
cognate of the Hebrew word in his translation.
- p.118.5: מצור it seems that the copyist of Ms. A. made an
orthographical error here by representing the י and
the ר by ו and נ respectively since in Mss. B.
and C. the word reads correctly אלמצור and מצור .
- p.120.2: ליסה this word written as pronounced, otherwise the
fatha of the ס is represented by ה .²⁹⁸
- p.124.15: ועמדה יתפלצון "and its pillars are convulsed." Yefet
tried to keep the translation of this verse as close as
possible to the original text. The word יתפלצון is
left as it is in the translation while at the end of
his comment on the verse he explained what he meant earlier
by saying:
והו תפציל אלאעצא בעצהא מן בעץ פכולך אלארץ תתפרק מוצע מן מוצע
"And יתפלצון is minute separation of the parts one from
the other, (just as) ground disengages one place from the
other". (see p.125.10f.). Ibn Janah, in his book: The book
of Hebrew Roots, says about the same word:
ועמדיה 299 יתפלצון (Job 9:6). ובסתה ארתם פלצות (Ez 7:18)
[פלצות בעתחני Is 21:4] . معنى ذلك الهيبة والخوف [والا فكل]
ومن هذا المعنى [قيل] تفلצتך השיא אותך (Jer 49:16) يريد عظمتك
وهيبة الناسرك . ومنه اشتق אשר عשתה מפלצות לאשרה (I K 15:13)
אי انها עצמת שניה והיבת אמרה بما اتخذته لها من الزينة والالة الداعية
الى ذلك كالتاج ونحوه . كما قال ويرث اسما את מפלצתה (II Ch 15:16) .

(الاتصراه يقول) וידק וישרף وهذا من استعمال العبرانيين في
الشيء شبيه بقولهم הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת
(II K 4:13).

p.126.9: בנאח נעש "the Bear, Orion." Ibn Qutaibah, in his book
Adab Al-Katib, says about ³⁰⁰بنات نعش

والجدي الذي تعرف به القبلة هو جدي بنات نعش الصغرى ،
وبنات نعش الصغرى بقرب الكبرى مثل تأليفها اربعة منها نعش وثلاثة
بنات ، فمن الاربعة الفرقدان وهما المتقدمان ومن البنات الجدي وهو
آخرها ، ، والسهي كوكب خفي في بنات نعش
الكبرى ، والناس يمتحنون به ابصارهم ، وفيه
• جرى المثل فليل اربها السهي وتريني القمر

More details on this subject will be given by Yefet later
when he is commenting on (Job 38:31) רחוק מעונות כימה

See Ms. B. fol.150^v

p.129.5: אלעאם ואלכאץ . The word عام is the participle noun
of عم meaning "common"; or "general"; and is the opposite
of الخاصة . Yefet's use of العام والخاص is similar to
"الخاصة والعامية" distinguished and the common people, or the persons of
distinction and the vulgar."³⁰¹

p.131.6: Yefet shows his grammatical interest here: "the infinitive
of חוללת (Job 9:15) is שופט 'judge' like חולל (Is 51:9) the poel infinitive of which is
"to create or to make to tremble'."

p.131.11: יצח ought probably to be read יצח , as in Mss.

A. and C. in which case another example of metathesis.

The same word is represented correctly later on the same fol. i.e. p.131.14.

- p.132.13: יִשׁוּפֵךְ (Gn 3:15) "pours out" Yefet said; יִשׁוּפְנִי (Job 9:17) "crushes me"; the language of the Targum.
- p.134.6-10: The section commencing half way along line 6 up to line 10 on p.134 is missing in all copies except Ms. E. (See appendix, p. 181.12ff.).
- p.136.2: יִהְיוּ the verb هَزَأَ , هَزَأُ "to mock". The hamza is dropped here when Yefet translated יִלְעַג by יִהְיוּ . Final hamza is dropped, and the preceding vowel is lengthened instead, thus ā, ū, ī.³⁰²
- p.136.6: עָלִי in Ms. E. followed by נִעְמָה . The following missing verses from Mss. B. and C.; i.e. 9:24-28, and the biblical verse of 29 can be seen in the appendix with relevant notes, pp. 182-184.
- p.136.10: וְזָכִיתָ this word is more likely meant to be וְזָכִיתָ which is close to the Hebrew word הִזָּה "to clean himself" (Ar. تَطَهَّرَ , تَطَهَّرَ). Saadia translated וְהִזְכִּירְתִּי (Job 9:30) by אִוּ זָכִיתָ (see Or. 2375 B.M., fol. 94^v). Ibn Janah, mentioned the word יִזָּה יִלְוֶה זָכִיתִי alongside זָהָה³⁰³ .
לְבִי אִשָּׁה.
- p.137.1: אֶלְפִלִּיָד this word is in the colloquial form, compounded from three literary words: الـذی فی الـیـد "which is in the hand." For more details on such cases see Blau, 1965:53. see also note 33.
- p.137.2: אִמְיָה . The word مِیَاهُ , مِیَاهُ pl. "water" is what Yefet meant, but apparently due to a scribal error the ו of אִמְיָה is represented by י .

- p.137.10: הדא אלקול מגאז "this speech is a metaphor."
The term **استعارة** **مجاز** is either what is called **استعارة**
[i.e. a metaphor] (as **أسد** "lion" used as meaning
"a courageous man"), or **مجاز مرسل** [a loose trope]
(as **يد** "hand" used as meaning "a benefit" "benefaction",
"favour", or "boon").³⁰⁴
- p.137.14: פאן ליס אללה אנסאן מחלי the continuation of the
translation of this verse and the following missing
verses i.e. 9:33-35, and 10:1 can be seen in the appendix,
p.185f.
- p.139.8: עקידתה this word ought to be either **עקידתה** "his
faith" or **אעחקאדה** "his belief", as in Ms. E., fol. 63^v,
since the word **עקדתה** "his knot" does not make sense
here.
- p.141.11: וודיעוך the **ח** is represented wrongly by **ך** in
this word in Ms. B. The correct spelling is **וודיעתך**
"and your trust." It is a typical scribal error since the
pronunciation of the letter **ח** is similar to that of **ך**
in this word.
- p.142.14: וחפתקר "to miss." Undoubtedly Yefet meant by this word
"to check." It seems that the scribe made a mistake by
metathesis here since the following words read **סאיך**
אחואלה "all his conditions." With this emendation
the meaning of the sentence fits perfectly.
- p.143.13: שבע Yefet rendered this Hebrew word by its equivalent
Arabic word **شبع** "to be satisfied"³⁰⁵ and provides
another example of his attempt wherever possible to
use a word cognate with the Hebrew original.

Notes and References

1. There are different ways of spelling Yefet's name in English. I have adopted the modern spelling:
Yefet Ben 'Ali, see Birnbaum, 1942:v. Elsewhere he is severally represented by Jepheth Ibn Ali, see D. Margoliouth, 1889:1; Japheth Ben Eli, see Nemoy, 1952:83; Yefet Ben 'Eli, see Vajda, 1971:115; Japhet Ben 'Ali, see Baron, v, 1957:159, 196, 237,238, 260, 389; Japheth Ben Ali, see EJ, 9, 1971:1286; Jefeth Ben Ali, see Hirschfeld, 1911:5; Jepheth Ben Ali, see Neubauer, 1866:15; Yapheth Ben Eli, see Barges, 1861:viii; Birnbaum follows Mann in his spelling of Yefet's name, see Mann, 1935:18,25,27,28,30ff.
2. Birnbaum, 1942:vii and Mann 1936:30 used Al-Lawi (اللاوى) and Hallevi (הלוי) respectively as another surname for Yefet. D. Margoliouth gave the full names and titles of Yefet on the Arabic Hebrew title-page:
شرح سفر دانيال
للمعلم الفاضل
מר' ורב' הש' המשכיל הגדול המעוז המגדל יפת הלוי בן כג"ק
מר' ורב' עלי הלוי נ"ע
المعروف
بأبي علي حسن البصري تغمده الله بالرحمة والرضوان
3. יפת is the Hebrew equivalent of the Arabic name Hasan. Targum Yerushalmi and Saadia Gaon in his commentary on Genesis 9:27 derive the biblical name Yefet from the root יפה "handsome" or "beautiful." See Birnbaum, 1942:vii.
4. Ibid.
5. See Vajda, 1971:115.
6. According to Pinsker, 1860:88,182, Yefet lived ninety-five years.
7. See Mann, 1935:31f.
8. See D. Margoliouth's edition of this commentary, 1889:v.
9. See Ms. Or.2554 B.M.: 95^v; Yefet's Commentary on Ruth and Song of Songs, copied at Al-Ramla in Palestine in that year (1004-05=395 A.H.), quotes Yefet's name with the eulogy أيده الله, may God fortify him, a formula usually applied to living persons only; the copyist ended the commentary by:

كامل تفسير شير هشيريم والحمد لله على عونه

تصنيف المعظم ابي علي الحسن بن علي البصري
ايداه الله ونسخ بالرملة في سنة خمس وتسعين وثلاثمائة
لخزانه الشيخ الجليل ابي الفرج يعقوب ليت الله اعدله
واهده الى علم كتابه والعمل بواجباته

See also G. Margoliouth, 1899:223f., no. 301.

10. See Bargés, 1861:viii.
11. Ibid.
12. See EJ, 4, 1971:311.
13. Ibid.
14. See for instance: .נסס (p.1.1) "may His name be blessed";
 בעון אללה (p.3.2) "may peace be upon Him";
 ומן ואהב אלחכמה אסל (p.3.20) "with the help of God";
 (p.4.10f.) "And I ask the
 giver of wisdom to direct me on the proper way to achieve
 righteousness and the right path. On his help we rely";
 עז וגל (p.7.14) "may the name of God be glorious";
 "through God willing and by His grace and generosity." See also
 p.xxxiif.
15. Yefet attacked the Muslims in his introduction:
 ... הו אן כאן כל ואחד יטען עלי מדהנה וינסנה אלי כל קניח מחל מא
 ילחקא מן ישמעאל כאצה וצבר עלי דלך אלי אן כסף אללה... וטהר ללנאס
 .אנה עלי אלמדהנ אלצחיה
 "Everyone was accusing Job and challenging his faith and
 attributing every bad thing to him, just as we are suffering
 from the Ishmaelites in particular, so Job waited with patience
 until God revealed the fact and the people then realised that
 Job was right". See p.5.19ff. Yefet also had a violent polemic
 against the Christians, Rabbanites, and Muslims; for instance
 the number of satirical names in his Commentary on Daniel is
 quite considerable: קרון "Messenger"; رسول for פסול
 for איש הרוח "Mecca"; مكة for מכוח "Quran"; قرآن
 for "the man of the spirit" النبي محمد is a frequent designation
 of the prophet. See D. Margoliouth, 1889:vii.
16. Although it is unlikely that the satirical names or parodies
 were made accidentally by Yefet, it is possible that they might
 have been orthographical alterations effected by the copyist. It
 is much more likely that they reflect Yefet's violent polemics

against the Muslims. When Yefet talks about Islam he talks about it as "a thorough historian." See D. Margoliouth, 1889:133ff. He knows e.g. of the taking of Antioch, Tarsus and 'Ainzarbah by the Greeks:

وقد ظهر طرفا من فعل ملك النوب في زماننا وهي وقعت
جرت فاخذ من ثغور المسلمين انطاكيه وطرسوس
وعين زربه وتلك الناحيه وقد بقي لهم دفعات اخر تكون بعد هذا

"Some portion of the operations of the kind of the south has been realised in our time: I refer to certain battles wherein he has taken from the Muslims Antioch, Tarsus, 'Ainzarbah and that region; but more events are still to come ." Ibid.

17. See Birnbaum, 1942:xv; also see Maimonides, דלאלה אלחאירין ed. Munk, I, 1960:94f.; Schreiner, 1895:5ff.
18. See EJ, 1971, 10, 1971:769.
19. See Nemoy, 1952:109, 231ff. In the Hebrew Introduction to his Sefer Hammisvot (published by Harkavy, מאסף נדחים, no. 13) Sahal Ben Masliah appeals for a larger settlement in Jerusalem:

אחינו ישראל. בבקשה מכם חנו יד לי'י ובאו למקדשו אשר הקדיש
לעולם כי היא מצוה עליכם ככ' התקששו וקשו הגוי לא נכסף
(Zeph 2:1). פתרונו הקבוצ לעיר הקדש וקבוצו את אחיים כי

See Mann, 1935:6. עד עתה אתם גוי לא נכסף לבית אביו שבשמים וכו' .
After describing the ruined state of the city and the ascetic mode of life of the local Karaites (בנסת היתומים) he continues his appeal: עתה אחינו שרבו לארץ אבותיכם והעזרו עם . This he reiterates further
ועוד עליכם אחינו לבוא ולגור בארץ י'י ולעמד על שערי ו לעלות: on
אל הר הזיתים נגד שער הקדים להביט בשמחתו ולקונן על שוממותו
' See Mann, 1935:6, n.12; see
also Barges, 1884 :iii.

20. See EJ, II, 1971:99f. Also see Nemoy, 1952:231f., 264, 266, 374f.; See JQR, xv, 1924-5:364.
21. See Nemoy, 1952:68ff., also see JQR, ix, 1897:430ff.
22. In the violent controversy between the Karaites and the Rabbanites in the tenth century, Yefet, in his Introduction on the book of Job attacked Saadia and his followers directly:

ואלתאסע תעריפנא מדהב רפאקה ומסלכהם פי אלכלאם לנערף מא כאן

יעתקדוה קנל אן כסף אללה להם אלחק לנעלם אן אלכלף כאן ביו
אלקדמא ועלי אנהם מוחדיו מומנין ואן אללה אחוגהם אלי אגתהאד
פי אלנחת פקד יסלכו פיה אלטריוק אלמסתוי פקד יצינו אלחק וקד
לא יצינו ופי דלך רד עלי מדהב מן ירא אלחקליד וירפע אלנמר
אד קד יכטי ויציב והדא מדהב אלחשויה מתל אלפיומי ואתנאעה
והשויה כלאמה.

"The Book tells us about the religion of his companions and their method of discussion in order to know what they believed before God unveiled the truth to them. Thus we can understand the difference between the theists (الموحدين) and that God made them need independent judgement in their study so that they might follow the level course, hitting it and sometimes missing it. And in this is an argument against the school of the traditionalists who do not allow "speculation" (الاجتهاد) because it can be either right or wrong. Such is the view of the "Hashawiyah"; like Al-Fayyumi and his followers and the traditionalism of their theology." See p.6.3ff., also Salmon Ben Yeruham who in his main Hebrew polemic ספר מלחמת השם attacked the traditionalism of Rabbanism and its main proponent Saadia. According to Sahl Ben Masliah and Salmon himself, it appears that he wrote this book during Saadia's lifetime. For further disputes between the Karaites and the Rabbanites see "Karaites Literary Opponents", JQR, xviii, 1906:210.

23. See Mann, 1935:18ff. There is no doubt that Yefet read and easily managed to get access to the works of other Karaites and Rabbanites in Jerusalem; for instance in his commentary on Daniel 12:13, he says: "The scholars who preceded Joseph Ben Bakhtawi explained the 2300, 1290 and 1335 as years; the Rabbanites, too, spoke of the end, and fancied that from the third year of Cyrus to the end would be 1335 years; the term is passed some years since, so that their opinion has been disproved, and that of their followers; similarly Al-Fayyumi explained it as years, and has been proved false; he had however some marvellous inventions with reference to the time and times. He was answered by Salmon Ben Yeruham whom we do not need to mention in our answer, since his term is past and the end not arrived. Certain of the Karaites,

too, made the 2300 years date from the exodus from Egypt; that term too is past years ago, and their prophecy did not come true. Salmon Ben Yeruham agreed with many others in interpreting the 2300 and 1290 as days, but differed about the interpretation of the "time of the removal of the continual", which, he thought, meant the "destruction of the second Temple." Benjamin Al-Nahawendi agreed with him in the latter point, but differed from him about the days being days and not years. Benjamin took a separate view in believing that they were years. Salmon Ben Yeruham referred the 1290 to the three and a half spoken of in chapter 10:27 ("for the half of the week he shall cause the sacrifice and the oblation to cease"). Each of the commentators has taken a different line, and all have gone wrong in making the days years." See D. Margoliouth, 1889:86.

24. In his commentary on Daniel Yefet attacked the Rabbanites and blamed them for destroying Israel by their writings:

فهذه الاقاويل ونظراؤها تدل على بطلان قول اصحاب التقليد
مثل قول الفيومي وغيره الذين اهلكوا اسرائيل بما دونوا وقالوا
ليس يجوز ان نعرف فرائض الله تع من البحث لانه يودي الى خلف
ويجب التقليد لخلفاء الانبياء وهم اصحاب المسنة وال تلمود وان
كل اقاويلهم من الله تع فاطغى الناس بكتبه المزخرفه ويشهد
لمن كذب على كتاب الله تع بالصدق فهو اذن اشد مطالبه
منهم والله تع ياخذ حق امته منه ومن امثاله

" These and similar expressions show the vanity of the profession of the traditionalists like Al-Fayyumi, who have destroyed Israel by their writings; who maintain that the commandments of God cannot be known by study, because it leads to contradictions, so that we must follow the tradition of the successors of the prophets, i.e. the authors of the Mishnah and Talmud, all of whose sayings are from God. So he has led men astray by his lying books, and vouches for the veracity of anyone who lies against God. He shall be punished therefore more severely than they, and God shall take vengeance for his people from him and them that are like him ." Ibid: 77f. See also note 22.

25. In his Introduction to Job Yefet attacked the Muslims and other sects and religions by using the phrase "as we are suffering from the Ishmaelites in particular":

ואלתאמן הו אן כאן כל ואחד יטען עלי מדהבה וינסנה אלי כל
קניח מחל מא ילחקנא מן ישמעאל כאצה וצנר עלי דלך אלי אן
כטף אללה ... וטהר ללנאס אנה עלי אלמדהב אלצחיה

"Everyone was accusing Job and challenging his faith and attributing every bad thing to him, Just as we are suffering from the Ishmaelites in particular, so Job waited with patience until God revealed the fact and the people then realised that Job was right." See p.5.19ff. See also above note 15.

26. Yefet, like many Karaites and like some Rabbanites including Saadia, followed the religious philosophy of the Mu'tazilites, the theological school which created the speculative dogmatics of Islam founded in the eighth century. In accordance with the Mu'tazilite doctrine of negating all attributes of God, Yefet writes on Ex 19:20 that one must not take literally the biblical statement that God came down on Mount Sinai and spoke for "the Creator may not be described or defined, and space does not contain Him. It is not permissible to say of Him that He is in the world or outside thereof, since this is one of the attributes of created things, which are contained in space and subject to accidents. This being so, there is no doubt that by saying 'the Lord came down' (the verse) indicates a created, defined something and a local compression (of the air) on the top of the mountain." See Birnbaum, 1942:xvff.

27. As a translator of the Bible, Yefet translated all the books of the Old Testament including those written in Aramaic and provided excellent commentaries on them. He also shows his ability to translate and to comment on other verses and words occurring in the other books of the Old Testament; for instance in his commentary on Job 9:17, Yefet compares וררבה פצעי חנם with Gn 3:15 ישופך ראש and he specified that the latter verse from לשון תרגום "the language of the Targum." See p.132.13f. Also in his commentary on

Dan 11:39 Yefet mentioned (آلات والعزى) Alat wal-uzza two of the most widely revered idols the Arabs used to worship during the pre-Islamic period (Quran 53:19). See D. Margoliouth, 1889:70.

28. Of the Karaites community in Jerusalem during the tenth-eleventh centuries Salmon Ben Yeruham and Yefet Ben 'Ali were the leading Karaite exegetes. Yefet's influence is best illustrated in the work of the renowned Abraham Ibn Ezra (1089-1164). The latter cites Yefet more frequently than any other exegete. In his commentary on the Minor Prophets, he quotes Yefet forty-four times (Hos 4:3; 5:3; 5:7,11; 8:4,6,13; 10:8,9,13; 14:8. Joel 1:4, 8,14,15,19; 2:23; 4:11. Am 1:3; 7:13; 8:7; 9:7,9. Ob 1:16,17. Jon 1:1; 2:4; 4:4. Mic 1:14; 4:3,8; 6:9; 7:5. Nah 2:4,6. Hab 1:8, 9. Zeph 2:6; 3:1. Zech 1:8; 8:23; 11:3. Mal 2:6,12), but mentions Saadia only five times. See Ibn Ezra, M.G., 3, 1969.
29. See EJ, 10, 1971:763f.
30. Yefet composed commentaries on: Genesis, Exodus, Leviticus, Numbers, Deuteronomy, Joshua, Judges, I-II Samuel, I-II Kings, Isaiah, Jeremiah, Ezekiel, Hosea, Joel, Amos, Obadiah, Jonah, Michah, Nahum, Habakkuk, Zephaniah, Haggai, Zechariah, Malachi, Psalms, Proverbs, Job, Song of Songs, Ruth, Lamentations, Ecclesiastes, Esther, Daniel, Ezra, Nehemiah, and Chronicles. See G. Margoliouth, I, 1899:69,76,189,196,198,200-24. See also M.O., 1886:37ff.
31. Yefet's works are characterised by confessions of his own inadequacy in rightly interpreting the text and his dependence on God for guidance:

ומן ואהב אלחכמה אסל אלרשד ואלהדאיא אלי

תופיק אלחק ונה נסתעין "And I ask the Giver of wisdom

to direct me on the proper way to righteousness and the right path. On His help we rely." See p.4.10f. In the same way he

ended his commentary on Job by saying: ובן יהי רצון אלפני

"Our Lord is going to forgive us and may peace be upon Israel." See Ms. Or. 2511 B.M., fol. 150^v.

He ends his commentary on Daniel with the words:

والله نسل التجاوز عن الخطأ والزلل لانه الذي جرى لنسب

ليس هو قول حتم بـ على سبيل التقريب

"Let us now ask God to pardon any slips or errors; for what we have given is not any positive opinion, but merely probability." See D. Margoliouth, 1889:152.

32. Yefet appears to have had a sound knowledge of the geography of Palestine although he made some wrong identifications of certain sites. He thought that Elqosh was the city belonging to the tribe of Naḥum although this seems to have been in Judaeah in the vicinity of Gaza. In actual fact Elqosh is a town in northern Iraq in the province of the City of Dohuk. See Ms. Or. 2401 B.M., fol.62^r.
33. Yefet often violated the grammatical rules of Arabic and paid scant attention to the proper use of the relative pronoun (التي , الذي (ضمير الوصل أو اسم الموصول) "who, which, that". See Wright, 1981:270ff. He used the relative pronoun אלדי regardless of gender and number. It does occur with the feminine, e.g.: מתל אלריח אלדי (see p.95.5f.), where one would expect either the classical التي or the vernacular اللي. See Blau, 1965:53. On p.104.4f. he uses the relative pronoun אלדי instead of אלדי (אד לים אנא מתל אלנחר אלתי). The plural masculine אלדין instead of אלדי is used very often, e.g.: פדכר אולא אלמלוך ווזראהם אלדי (see p.47.11); סכאן ביות אלמיין; אלמלוך אלדי יעמרון אלעאלם (see p.47.14); אלדי כאנו רעים (see p.124.5); אלדי פי (see p.63.19); אמרא וקואד אלדי להם אלקוה (see p.129.7). Similar grammatical errors occur moreover with the use of the demonstrative pronouns هذا , هذه , هذ "this, that" (see Wright, 1981:264ff.). Yefet wrongly used the demonstrative pronoun הוא , instead of הוא , with the masculine form, e.g.:
פ.7.13; ימשי מע הדה אלאצל ; פ.4.8; פי מעני הדה אלשכך
פ.19.14; קאל הדה אלקול ; פ.8.6; פי הדה אלפסוק
פ.40.3; פי הדה אלמוצע ; פ.31.12; פ.חרך הדה אלאעתקאד
פ.49.3; פי הדה אלבלא ; פ.44.14; אלי הדה אלמעני
פ.75.7; הדה אלפצל ; פ.51.1; הדה אלעמל
פ.97.14; ואלי הדה אלוקת ; פ.96.5; בהדה אלכלאם אלנאמל
פ.106.18; ומעני הדה אלקול ; פ.98.3; אד הדה טלם
פ.133.4. Yefet also wrongly used the demonstrative pronoun הוא , instead of הוא , with the feminine

form, e.g.: מן הדא אלאים p.2.12; גיר גזא הדא אלדניא p.33.12; פהדא אלגדולות p.71.11; פי הדא אלדאר p.70.1; עלי הדא p.84.1; פי הדא אלמקדמה p.80.1; מן הדא אלארבע אפאת בקאיי הדא; p.102.12; אן היאתי פי הדא אלדניא p.92.12; אלמואצע למא לקיני p.106.5; בקאיי פי הדא אלדאר p.106.3; אלמדה בלג אלי p.113.11; פי הדא אלדאר p.108.11f.; נהדא אלצרנאת p.122.14; קד חכמת עליי פי הדא אלואחדה p.117.14; הדא אלמנזלה והדא אפעאלה; p.127.4; פי הדא אלפואסיק p.123.9; פי הדא אלדאר p.127.15f. With regard to spelling هو'لا is often written האולי and not האולאי which is the proper spelling. See for instance pp. 15.7; 49.15; 66.20; 92.10.

It is possible that these grammatical errors were made by the copyist of Ms. A., since this Ms. shows some disparity of spelling. It is interesting that Ms. B. has fewer errors than Ms. A. although it is not as complete as Ms. A. The differences between the Mss. are footnoted in the text.

34. Although Yefet's works on biblical commentaries contain numerous original interpretations, they constitute chiefly a composition into which the author has absorbed the exegetic erudition of his predecessors. In his commentary on the book of Job he cited and selected the most plausible interpretations from the works of others without naming sources. For example he says:
- ואמא אן יכוון עלי מא קאל אלמפסרין אנהם סמעו נסקם נדנה פגוה עלי (see pp. 35.20;36.1).
- "It might be as other interpreters said, that Job's friends heard about his sufferings and about his diseases and came in order to comfort him and to sympathise with him but afterwards they turned against him." Elsewhere he remarks: קד כאן אלמפסרין;
- פי מעני הדה אלקול והו אן יקול כיה ילען יום ולילה תקציא.
- "The interpreters argued about the meaning of this verse; it is said how can he curse a day and a night if they are already passed?". In the same interpretation of this verse Yefet tells us the opinion of another commentator: "and וקאל מפסר אכר and another commentator said", see p.39.7f., and the commentary is full of such citations. He also gives his opinion by agreeing or disagreeing with other opinions. See p.15.14,18 and note 23.
35. See Bargés, 1884 :iii.

36. Hebrew Grammar, which his son Levi praises in his book Mukaddima on Deuteronomy 1:41; it is quoted in Pinsker's לקוטי קדמוניות, appendix, 1860:4, n.2.
37. Sefer Hammisvot, Ibid., n.3.
38. Zikkaron Dathoth, Ibid., n.4.
39. Sefer Inian Tefillah ("Book of Prayers Affairs"), Sefer Ossar nehmad ("Book of Desirable Treasure"), Kitab Al-Dorr Al-Mandoum ("Book of Pearls in Order"). Also Teshevot ("Responses") which he refuted by the surname Jacob Ben Samuel Haikkesh, these responses which contain short acrostic songs of the people, already mentioned in Pinsker's לקוטי קדמוניות in the appendix pp.19-25.
40. Commentaries copied in the tenth-eleventh centuries are: Ecclesiastes and Lamentations, various fragments of Joshua-Judges, and I-II Samuel. Also various fragments of: Isaiah, Jeremiah, Ezekial, Habakkuk, Zephaniah, Haggai, Zechariah, Malachi, Psalms, Job (i.e. Ms. Or. 2552 B.M.=Ms.D.), Proverbs, Ruth, Song of Songs, Daniel, Ezra, Nehemiah, I-II Chronicles. Also (from the eleventh or twelfth centuries) there are fragments of Leviticus, Numbers, Deuteronomy, Song of Songs and Ecclesiastes. The remaining commentaries were copied between the twelfth and nineteenth centuries. For further details see G. Margoliouth, I, 1899:69,76,189,196,198,199,200ff. Also the National Bibliothèque in Paris has various copies of Yefet's works on the Pentateuch, Psalms, Proverbs, Song of Songs, Ecclesiastes, Ruth, Esther, and the Book of Prayers Affairs. See M.O:1886:37ff., also see above notes 9 and 30.
41. See JQR, ix, 1897:438.
42. See Barges, 1884 :ii. See also Auerbach, 1866:2, n.3.
43. Ibid. ; .iif., also see Song of Songs 3:7.
44. All the Manuscripts which I have examined (i.e. Mss. A., B., C. and D.) have pages missing from the introduction. Only Ms. Or. 2511 B.M. starts with the name and genealogy of the owner of the second half of Yefet's Commentary on Job xxiii-xlii. It starts with:

סרח אלנצף אלתאני
מן סרח אירוב ללמעלם
אנו עלי אלנצרי

See Ms. Or. 2511 B.M., fol. 1^r, also see fol. 150^v. It seems to me that this Manuscript was written by the "same copyist as Ms. B." during the fifteenth century.

45. In editing the text I have indicated where each Manuscript begins and where it ends, where it breaks off and where it resumes. Also every missing word or verse in any of the Manuscripts is mentioned in detailed footnotes; see the text of the commentary, pp. 1-149.
46. See p.4.12ff.
47. See p.1.3ff., also Mss. B., fol. 1^r and C. fol., 1^r.
48. See pp. 1-7.
49. See note 30.
50. In his translation of Job Yefet translated the verses literally, word by word. An example of this may be seen in the first verse of the book: כאן רגלא פי ארץ עוך אסמה אירוב וכאן דלך אלרגל (see p.8.4f.).
"There was a man in the land of Uz named Job, and that man was upright and blameless and feared God and kept himself away from wrongdoing." Saadia translates the same verse more freely:
רגל כאן פי בלד עוך אסמה אירוב וכאן דלך אלרגל צחיה מסתקימא (see Ms. Or. 2375 B.M., fol. 87^v).
51. Besides his violation of Arabic grammatical rules, Yefet has in common with other Karaite exegetes and even with some Rabbanites like Saadia a negligence of stylistic finesse. He often indulged in vernacular usage, as may be seen by the influence of the Iraqi dialect; he employs: ויכרנהא instead of *ويحرسها* "to plough" (see p.12.9); נרא instead of *خارج* "outside" (see p.142.8). He employs words in Egyptian dialect like *نحاع* (see p.83.8) and some words in Syrian dialect like *اورאה* (see p.63.2); יורי (see p.70.10); יוריני (see p.105.3). His commentary is replete with such "vulgar" words, as e.g.: דיין כייר (see p.61.18); תגיהם (see p.72.13); נראסה (see p.66.18); גו (see p.73.8); מעמא (see p.77.5); פהמוני (see p.89.7); פכוני (see p.92.13); פהמוני (see p.93.11); פהמוני (see p.94.7); ואיט (see p.99.5); יצוח (see p.108.16); אלפי (see p.131.14), see also above note 33.

52. See Ms. Or. 2402 B.M., fol. 3^r and v.
53. In his commentary on Job Yefet mentions other subjects of learning in addition to his theological exegesis. E.g. astronomy:
- ישיר נה אלי אפק אלשרק והי נקטה חטלע מנהא אלשמס ואסתעאר הדא מן
עפעפי עין כמה אנה אדא אנפתחת אלאגפאן סהר אלנור כדלך יטהר אלפגר
מן אלשרק (see p.44.5ff.). Elsewhere he says:
יעני לים תטהר פיה צפוף נרוג אלפלך אלתי תניר עלי וגה
(see p.148.6f.). See also his comment on 9:7.
While his interest in medicine can be seen on p.31.3f. when
he says:
וגלוסה פי אלרמאד לאחד שיאין אמא לינרד גסמה ואמא מן שדה אלחזן.
Further interest in medicine may be seen on pp.141.15ff.,
when he says:
ויגוז אנה אסאר נה אלי כלק אירוב והי אלנטפה אלתי צורה מנהא והו
אלדי סישרחה פי אלפסוק אלתאני. ואמא ואל עפר תשיבני (Job 10:9)
פהו תחלל אלאעצא אלי אן יעוד גסמה תראנא מתל ואל עפר תשוב
(Gn 3:19). וקו/ כחלב תתיכני (Job 10:10). הו אן מן שאן אללבו
יסכז אלי אן יגחמע אלזנד ויואכד מן אללבו. פכדאך יאכד אלכאלק מן
אלנטפה מא יבעקד מנהא אדם ומא בקי מנהא ינפטה אלי כארג אלמוצע.
תם יגמד אלנטפה כמה יגמד אללבו ויציר גבנא. תם תנתקל אלי אן יציר
מנהא גלד ולחם ועסם וערוק. פאלגלד הו אלטאהר ודונה הו אללחם
וואלערוק תם אלעטאם.
54. Yefet often used these phrases in his commentaries. It shows his knowledge and extensive knowledge of other scholar's works as e.g. פאן כחיר מן אלעלמא וגה כלאם אירוב אלי גיר גרצה וקצודה (see p.7.8); זעם בעז אלמפסריון (see p.61.17). See also above note 34.
55. See Mss. Or. 2513 B.M., fol.1^r and Or. 2554 B.M., fol.1^v. The latter statement is based on "Heaven is my throne and the earth is my footstool. Where is the house you will build for me? Where will my resting place be? All these are of my own making and all these are mine" (see Is 66:1,2). See also appendix p.150.
56. See p.2.5ff.
57. See p.2.14ff.
58. See p.3.9ff.
59. See p.3.16ff.

60. This word is erroneously written וקסמה in Mss. A. and C. for וסקמה; such cases of metathesis occur occasionally in Yefet's Mss. See also p.131 footnote 33.
61. See p.3.16ff.
62. See p.3.20.
63. See p.4.12f.
64. See p.4.14. At the end of his commentary on Job Yefet gave more details. He described Job as: "perfect, upright, one who feared God and set his face against wrongdoing", comparing the state of Job with the state of Israel:
- ואדא תאמלנא אחואל אירוב נגדהא משאכלה לאחואלנא והו אנה כמא
לם יכון פי עצרה מתלה תם וישר וירא אלהים וסר מרע (Job 1:1)
כדלך לם תכון אמה אטאעת אללה מתל סאעה ישראל וכמא אנעם אללה
עלי אירוב נעמה כבירה כמא קאל הלוא אתה סכת בעזר (Job 1:10)
כדאך אפאן אללה נעמתה עלי ישראל וכמא כאן אירוב אמאם אלעצר
וכביר אלמחל כמא אוסע דלך פי פצל מי יתנני כירחי קדם (Job 29:2)
כדאך קאל פי ישראל ואתם תהיו לי ממלכת סהנים וגורי קדוש (Ex 19:6)
ולתתך עליון על כל הגוים (Dt 26:19)
See Ms. Or. 2511 B.M., foll. 148^v-9^r.
65. See p.4.16ff.
66. See p.4.19ff.
67. See p.5.2ff.
68. See Job 1:1.
69. See p.17.4ff.
70. See above note 64.
71. See above note 31.
72. See p.5.19ff.
73. See Ms. Or. 2511 B.M., fol. 148^v, also see above note 64.
74. See p.6.8ff.
75. See p.6.13ff.
76. See p.7.1ff.
77. See for example the opening verse on p.8.1ff.
78. See for example p.21.5ff.:
- נעד הדא מתכלם והדא גא וקאל אלכשדאניין געלו חלאת כראדיס
וחסו עלי אלגמאל ואכדוהם ואלגלמאן קתלו נאלסיף ואנפלת
Also see p.83.8f.:
- אן אלאן אכתר מן אלרמל נתאע אלנחר יתקל מן אגל דלך כלמו בלעו
79. As in p.83.10ff. his interpretation on Job 6:3:

קו/ כעסי (Job 6:2) ישיר אלי מא גמה מן טענה עליה וקו/
והיותי (Job 6:2) ישיר אלי מצאינה פקאל מא כפאני מצאיבי
אלתי לים אקדר עלי חמלהא חתי ינצאף אליהא מא הו אתקל מנהא
והו אנבי ענדך רשע אויל ולדלך אנלאני אללה וגרץ אירב פי
הדא אלמקדמה הו אן אלדי חמלה עלי אן יגיב אליפז עלי כלאמה
מן חית אנה לים יקדר עלי חמלה כמא לא יקדר אנסאן עלי וזן
רמל אלנחר ורפעה פי אלמואזין פלדלך אגאנה עלי כל כלאמה
וקו/ על כן דברי לעו (Job 6:3) ישיר אלי אליפז וגירה
ממן בלעו כלאמה ולם יתאמלו גרצה ואגאנוה במא אראדוה פלדלך
זאד כעסי (Job 6:2) ישחק לעו מן ושחר ולעו (Ob 16)

80. Throughout the text of Yefet's Commentary on the Book of Job we can see Yefet's analyses of the words as far as grammar is concerned. He thinks "it is possible, grammatically, to gather the feminine forms with the masculine forms in one form; and to make the two forms as if they were in the masculine form". At the end of his comment on this case Yefet said: "and the book of Job is full of this case." He says:

וקאל על הנערים (Job 1:19) ולם ידכר אלננאת וקיל אן יגוז פי
אללגה אן יגמע אלאנאת מע אלדכור פי לפט מדכר וקיל אנה אכתצר ען
דכר אלננאת ולא מחאלה אן אלכל חלפו וקאל ען אלנערים ופיהם גלמאן
כאנו יכדמו לקול אלמנשר ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך (Job 1:15)
ולא מחאלה אנה לם יכן מן בני אירב ואעלם אנה אכרג אלריח בלפט מונת
בק/ גדולה באה (Job 1:19) חם קאל ויגע (Job 1:19) בלשון זכר והדא
See p.24.6ff. נסיר קו/ ורוח גדולה וחזק (I K 19:11) ואלכתאב ממלו מן הדא

81. Yefet has his own unique way of interpreting the verses. He builds up his theories on other scholars' opinions and on verses which occur elsewhere in the Old Testament. His comments show great confidence in his judgement, relying on his own and others' ideological points of view. This could be done effectively only if the commentator was capable of examining the broader dimensions of the Hebrew Bible on the one hand, and on the other the extra-biblical branches of learning. Yefet's analytical method may be seen in his interpretation of Job 4:1:

וענד מא וגב דלך ענדהם אנתדי אליפז מן נינהם אד כאן אגלהם
אמא פי אלסן ואמא פי אלחכמה וקד וגדנא בלדד וצופר סלכו
מסלכה ואכדו אחארה ויגב אן נדכר אלטי אלדי מן אגלה עתנו

עליה ואגאנהו פנקול אנה למא סמעו מנה ידכר מא בזל נה ולם יקרן
דלך נסיין א הו אנה לם ידכר צדוק הדין ואלן אנה לם יעחרף בדגב
וכמא פלמא לם ידכר סי מן דלך צעב עליהם פוגב ענד דלך אן ינתדי

See p.55.9ff.

82. See pp.8.10ff. and 15.12ff. Yefet's interest is also extended
in matters of etymology:

דלך אנה עלי מא קיל אן אליפז בן עשו וכאן לאליפז ולד אסמה
חימן פכאן הדא אליפז מן בני תימן וסמי באסם גדה אליפז פדל
דלך עלי אנה כאן נאלקרב מנה פמר מן הר שעיר (Dt 1:2, 2:1)
אליה. ואמא בלוד פהו מן בני אברדם בק/ ישבק ואת שוח (Gn 25:2)
ואמא צופר הנעמתי פליס בערף רגלא אסמה נעמתי פימכן אנה מן
אחד אפכאד מן בני אברדם חתי יכונו כלהם מן בני אברדם אעני
אירב ורעיו. See p.35.3ff.

83. See p.8.6ff.

84. See p.9.7ff.

85. See pp. 1-7. See also his comments on Job: 1:3; 1:19; 5:23;
6:20; 7:12; 8:22; 10:15.

86. See p.10.3ff.

87. See p.10.1f. In his edition of Yefet's commentary on Ecclesiastes,
Vajda mentioned the Muslim influence on Jewish theology of the
tenth century in the distinction drawn between al-'aqliyyat and
al-sam'iyyat: "[that is, Yefet] uses two terms which are names
embracing the whole of the divine demands: in fact, the divine
order divides itself into classes: "received" precepts al-sam'iyyat
and "rational" precepts al-'aqliyyat. It is for this that scripture,
in several places, limits itself to them". See Vajda, 1971:141ff.
See also Al-Shahrastani, 1, 1948:56f.

88. See p.132.12ff. and above note 27.

89. See Birnbaum, 1942:xi.

90. See D. Margoliouth, 1889:15.

91. In his commentary on Daniel, Yefet shows his knowledge of the
Persian language too when he says:

אדין מאחוז מן אז משהל ומן אדין ועד כען (Ezr 5:16). עשה יו'חז
מן עצה. מדחצפה קיל מן لغة الفارسية يقال للسوقيح حצרפא

Ibid, p.19., his comment on Dan 2:15.

92. Good examples of such cases in his commentary on Job are:

1:2-5; 1:7-19; 2:1-6; 4:12-16; 5:19-23; 6:15-20; 8:11-18; 10:9-12.

93. See p.1.19.
94. See p.2.14ff.
95. See p.16.19.
96. See p.28.3.
97. See p.141.14.
98. See p.15.18.
99. See p.15.14.
100. See pp.22.14f; 54.4f.; 59.10f.
101. See pp. 27.19ff.; 143.15ff. and above note 92. See also his interpretations to: 1:1,3,5,6,8,12,19,21,22; 2:3,6,7,10; 3:5,6,9,10,11,13,17,23,25; 4:9,11,16,19; 5:5,6,9,11,13,18, 23,24,27; 6:3,7,9,12-14,20,23,29,30; 7:2,3,6,10-12,14,20,21; 8:3,4,8,13,18,22; 9:3,4,6,8,9,13,15,17-19,21-23,31; 10:6,7, 12,14-16,19,20,22.
102. See p.50.12ff.
103. See p.58.4ff.
104. See p.85.14ff.
105. المعتزلة ويسمون اصحاب العدل والتوحيد ، ويلقبون بالقدريه وهم قـ جعلوا لفظ القدرية مشتركا ، وقالوا لفظ القدرية يطلق على من يقول بالقدر خيره وشـه من الله تعالى ، احتـرازا عن وصمة القلب ، اذا كان الذم به متفقا عليهم : • • وهم اصحاب واصل بن عطاء الغـزال لما اعتزل مجلس الحسن البصري يقرر ان مرتكب الكبيرة ليس بمؤمن ولا كافـر ويثبت المنزلة بين المنزلتين فطـرده ، واعتزله وتبعه جماعة سمو بالمعتزلة

See Al-Shahrastani, 1, 1948:57. Also in his book Al-Shahrastani describes the theory of the Mu'tazilites بالقدر by saying:

والقـدرية من اقدم الفرق والمعتزلة ورثتها ولما اظهر واصل بدعته في المنزلة بين المنزلتين ، وضم دعواه الى قول القدرية فقال الناس يومئذ لواصل انه معكفره قـدرى وجـرى المثل بذلك في كل من جمع خصلتين فاسـدتين

Ibid., p.63. While Ibn Sina sees it as:

ان القضاء هو علم الله المتعلق بالكل على حساب النظام الاكمل الذى يكون في الوجود وقدره هو عبارة عن افاضة الكائنات على حساب ما في عمله فالكل صادر عن الله ومعلوم له وكل ذلك بقضاءه وقدر لا محيـض عنه ولا مخلص منه ، ولكن ثمة مشكلة وهي كيف يمكن ان يكون هذا العالم فائضا عن الله وهو

مفعم بالشـر واللـه خـير محـض ، ولـلاجـابـة علـى
هـذا ، يقـول ابـن سـينـا لنـبـحـث اولـا معـنى الشـر
ليـسهـل علـينـا بعـد ذلـك ان نجـيب علـى ما يعـتـرـض بـه
الواقـع انـنا اذا نظـرنا الـى كـلمـة شـر نجد ان الناس يـطـلقـونها
علـى اشـياء متـعدـدة ، منـها امـور عـدمـة كالـمـوت والجـهـل

Ibid, III:153. In his comment on Job 10:15 Yefet mentioned
القول بالقدـر ، an influence from the theory of
which held that man is responsible for his own actions. He has
free will to do either what is good or what is bad. See p.144.8.
See also pp. iii and v.

106. See Birnbaum, 1942:xvff.

107. See EJ, 2, 1971:919ff. While Al-Shahrastani describes the
Ananites as:

العـنـانـيـة ينـسـبـون الـى عـانـان بن داود راس الجـالـوت الـذي
قـدم من الشـرق في ايام الخليفة ابي جعفر المنصور
ومعه نسخ المشنا الذي كتب من الخط الذي كتب من خط
النبي موسى وانه راي ما عليه اليهود من الريانيين والقرائين
يخالف مامعه فتجرد لخلافهم وطعن عليهم في دينهم
وازدري بهم وكان عظيمًا عندهم يسرون انه من ولد
داود عليه السلام وعلى طريقة فاضلة من النسك على مقتضى ملتهم بحيث
يروون انه لو ظهر في ايام عمارة البيت لكان نبيًا

See Al-Shahrastani, II, 1948:22. See also Nemoy, 1952:3ff.

108. اصحاب الراي وهم اهل العراق ، اصحاب ابي حنيفة النعمان بن ثابت
ومن اصحابه محمد بن الحسن وابو يوسف يعقوب بن محمد
القاضي وزفر بن هذيل والحسن بن زياد اللؤلؤي وابن سماعه
وعاقية القاضي وابو مطيع البلخي وبشر المريسي ، وانما سمو اصحاب
الراي ، لان عنايتهم بتحصيل وجه من القياس ، والمعنى المستنبط
من الاحكام ، وينا الحوادث عليها ، وربما يقدمون القياس
الجلبي على احاد الاخبار ، وقد قال ابو حنيفة رحمه الله علمنا
هذا راي ، وهو احسن ما قدرنا عليه ، فمن قدر على غير ذلك ،
فله ماراي ، ولنا ماراينا

See Al-Shahrastani, I, 1948:365ff.

109. اعلم ان اصول الاجتهاد واركـانـه اربعة وربما تعود الى اثنين
الكتاب والسنة والاجماع والقياس ، وانما تلقوا صحة هذه الاركـان
وانحصارها من اجماع الصحابة وتلقوا اصول الاجتهاد والقياس وجوازه
منهم ايضًا فان العلم بالتـواتـر قد حصل انهم

إذا وقعت لهم حادثة شرعية من حلال أو حرام فزعوا إلى الاجتهاد ،
وابتدوا بكتاب الله تعالى ، فإن وجدوا فيه نصاً ظاهراً
تمسكوا به ، وأجروا حكم الحادثة على مقتضاه ، وإن لم
يجدوا فيه نصاً فزعوا إلى السنة ، فإن روى لهم في ذلك
خبر أخذوا به ونزلوا على حكمه ، وإن لم يجدوا الخبر فزعوا
إلى الاجتهاد . Ibid. , 345ff. .

110. See JE, VII, 1904 :440.
111. See also note 108 and 109.
112. "People who hated the religion, and hated the generous Prophet, and they are from the sect of the philosophers and the atheists... and this title is given to them because they believe in that where there is an external meaning there is also an internal one and that there is an explanation for every revelation. They have many titles and they used to be called by different names according to their different countries." See Al-Shahrastani, I, 1948:333ff.
113. See p.139.5ff. Such a statement also occurs in the Quran. See Quran: "He has full knowledge of all things" 2:30; "I know the secrets of the heavens and of the earth, and I know all that you disclose and all that you conceal" 2:33; "Allah knows and you know not" 2:233; "He knows all that is before them and all that is behind them" 2:255; "Allah is watchful of His servants" 3:21; "When you said: we have heard and shall obey, be mindful of your duty to Allah; surely Allah knows all that is in your minds" 5:8; "He knows the most secret thoughts. He is the All-Aware" 67:14.
114. Ibn Khallikan in his book describes the Karmathians as:
[هم اتباع] أبو طاهر سليمان بن أبي سعيد الحسن بن بهرام القرمطي رئيس
القرامطة ، وحد يشهم وحروبهم وخروجهم على الخلفاء والملوك مشهور فلاحاجة
• إلى الاطالة بشرحه فسي هذا المكان ، بل ان يسر الله . . . فساذكر
[They are] the followers of Abu Ṭahir
Suliman Ibn Abi Sa'id Al-Hasan Ibn Bihram Al-Qirmiṭi, the head
of the Karmathians, their speeches, wars, rebellions against
the Caliphs and the Kings are well known, and I will discuss
their speeches and their stories, by the will of God, later.
See Ibn Khallikan, 2, 1969:146ff. While Ibn Al-Athir says:
في هذه السنة [سنة ثمان وسبعين ومائتين] تحرك قوم بسواد
الكوفة يعرفون بالقرامطة . . . وحاصله : ان رجلاً اظهر العبادة والزهد
والتقشف ، وكان يسف الخوص ويأكل من كسبه ، . . . فاستجاب

لله خلق كثير، ووجرت لسه احوال اوجبت لسه حسن الاعتقاد فيه، وابتشر ذكركم بسواد الكوفة . . . بعد هذا في سنة ست وثمانين ومائتين وفي هذه السنة ظهر رجل من القرامطة يعرف بأبي سعيد الجنابي بالبحرين، واجتمع اليه جماعة من الاعراب والقرامطة وقوى امره، فقتل من حوله من اهل تلك القرى . . . ثم عظم امرهم وقربوا من نواحي البصرة، فجهز اليهم الخليفة المعتضد بالله جيشا يقاتلهم مقدمه العباس بن عمرو الغنوي، فتواقعوا وقعة شديدة وانهمزم اصحاب العباس واسر العباس

See Ibn Al-Athir, 6, 1934:69,94,99,104,106,108,112,116,175, 180,191,249,268. See also EI, II, 1927:767ff.

115. See Hirschfeld, 1911:8ff.

116. See D. Margoliouth, 1889:74.

117. See Hirschfeld, 1911:9.

118. See D. Margoliouth, 1889:14.

119. Ibid.,:35.

120. Ibid.,:67,72.

121. Ibid.,:vii. Also see note 15.

122. Ibid.,:74. Saadia also often mentioned how he was waiting patiently for the year of Redemption. He also was comforting and strengthening the faith of his brethren since the trouble was not yet over. See Poznanski, 1900:400ff.

123. Abbreviation of תוארך אסמה

124. Abbreviation of תעאלי

125. Abbreviation of תעאלי

126. . . . * Abbreviation of עליה אלסלאם

127. . . . * Abbreviation of עליה אלסלאם

128. . . . * Abbreviation of עליה אלסלאם

129. . . . * Abbreviation of עליה אלסלאם

130. . . . * Abbreviation of עליה

131. . . . * Abbreviation of עליה

132. . . . * Abbreviation of עליה אלסלאם

133. A similar verse to this expression in the Quran 25:74:
"make us a model for the righteous."

134. الدهرى بضم الدال الملحد الذى لا يؤمن بالآخرة القائل ببقا' الدهر
See Al-Shahrastani, I, 1948:3. Al-Shahrastani gives more details later, he says about them:

الدهريون، وهم اللذين عطلوا المصنوعات عن صنعها وقالوا ما حكاها

الله عنهم " وقالوا ماهي الا حياتنا الدنيا نموت ونحيا وما يهلكنا الا الدهر " (قرآن ٤٥ : ٢٤) وهو " لا فرقان ١ . فرقة قالت ان الخالق سبحانه خلق الافلاك متحركة اعظم حركة دارت عليه فأحرقتة ولم يقدر على ضبطها وامسك حركتها ٢ . وفرقة قالت ان الاشياء ليس لها اول البتة
Ibid., III:257. وانما تخرج من القوة الى الفعل

135. Similarities to this verb occur in the Quran in:
(23:76) وما يتضرعون ; (6:42) لعلمهم يتضرعون
136. See Quran: (28:42) في هذه الدنيا
137. See Quran: (16:30) للذين احسنوا في هذه الدنيا حسنة ولداد الاخرة
138. See Quran: (41:28) لهم فيها دار الخلد جزاء بما كانوا بأياتنا يجحدون
139. See Quran: (35:9) فأحيينا به الارض بعد موتها كذلك النشور
140. See Quran: (23:88) قل من بيده ملكوت كل شيء وهو يجير ولا يجار عليه
141. See above not 105.
142. See Birnbaum, 1942:xxxviii,xliii.
143. See Steinschneider, 1893 :457,561. See also Birnbaum, 1942: xxxviii.
144. See Friedlaender, 1877:169.
145. "The Jews of the Diaspora, from France to the land of Edom, did not know the Arabic language [thus they could not take advantage of the books that the Spanish scholars wrote in Arabic]... until the scholar Ibn Ezra came to their countries and helped them in this with short works, containing pleasant and principal teaching." See EJ, 8, 1971:1165.
146. Throughout his commentary on Job Ibn Ezra quoted Saadia Gaon using the introductory formulae: "the Gaon הגאון רב סעדיה אמר and the Gaon Rabbi Saadia said" 1:6; "and the Gaon Rabbi Saadia interpreted" 3:22; "the Gaon interpreted" 8:14; "the Gaon Rabbi Saadia, may his memory be blessed, said" 19:3; "and Rabbi Saadia Gaon said" 37:3; "and the Gaon Rabbi Saadia interpreted" 38:23. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969:Job.
147. See above note 146.
148. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969:Job 1:1. See also p.35.9.
149. The book of Job "is named after its principle figure, and not with any suggestion of authorship. The author is unknown. He has based his work upon the experience preserved by tradition of a great man

named Job, who lived some time during the patriarchal period in the land of Uz, an obscure region perhaps in north Arabia. Wherever it was, he and his friends were not Hebrews, a fact which renders the book unique." See Healing, n.d.:101. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969: Job 2:11.

150. See p.5.7f.
151. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969: Job 2:11.
152. See p.35.3ff.
153. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969: Job 1:1, and p.8.8f.
154. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969: Job 2:11, and p.35.7.
155. See Ibn Ezra, M.G., 4, 1969: Job 1:7, and p.5.6.
156. See p.10.15f.
157. Ibn Ezra quoted other biblical commentators in his commentary on the book of Job: "and Rabbi Moses said" 5:5; "the interpretation of Rabbi Moses Hakohen, may his soul be in paradise," 4:10; "and Rabbi Moses interpreted" 5:12; "Rabbi Moses said" 7:5; "and Rabbi Moses Hakohen said" 36:31. He also quoted Rabbi Hai: "our Rabbi Hai, may his memory be blessed, interpreted" 4:15; "Rabbi Hai, may his memory be blessed, who interpreted" 6:10; "and our Rabbi Hai, may his memory be blessed, said" 13:27; "and Rabbi Hai Gaon, may his memory be blessed, said" 37:20.
158. See Birnbaum, 1942:xv. See also Gn 11:5. Similarities to these anthropomorphic biblical statements also occur in the Quran: "and Allah spoke to Moses at length" 4:164; "and thy Lord comes with the angels ranged in order" 89:22.
159. See EJ, 8, 1971:1168f.
160. However, there is no indication of influence upon the two leading Rabbanite exegetes after Saadia Gaon: Rashi (Solomon Ben Issac 1040-1105 A.D.) and Radak (Rabbi David Kimhi 1160-1235 A.D.) who never quoted Yefet's works. This was probably because they had no access to them, for the French biblical exegetes had no knowledge of Arabic and in addition they were afraid that the mention of Karaites in their works might prove harmful to their sect and its characteristic views. In his edition of Yefet's commentary on

Hosea p.xlviiff., Birnbaum, however, thinks that Kimhi did have access to Yefet's commentary on Hosea through a Hebrew translation, and through the Hebrew compilations which were available at the time. So it is possible that Kimhi was influenced by Yefet.

161. Having used Ms. A. ; Or. 2509 B.M., as the main basis for editing the text of the commentary, Mss. B. ; Or. 2510 B.M., and C. ; Or.2512 B.M. supply the beginning of the introduction and help to bridge the gaps of the missing parts of the introduction in Ms. A. Also Ms. D. ; Or. 2552 B.M., helped in many ways to supply this edition with words which were missing or smudged in the master copy. The four Mss. start as follows: Ms. A. starts on p.1.15; Ms. B. starts on p.1.1; Ms. C. starts on p.1.4; and Ms. D. starts on p.13.7. The title-page and the opening fol. of Ms. A. are missing, and words in many places are missing and smudged. Nevertheless, Ms. A. is nearly a complete copy in comparison with the other three Mss., as far as the introduction and the first ten chapters of Yefet's commentary on Job are concerned. Ms. E. ; Opp. Add. 4. 165 of the Bodleian Library which was found recently has been examined and compared with the text of this edition in the appendix i.e. pp.150-188.
162. In order to give a clear idea about all the Mss. used in this edition, a thorough comparison between the master copy; Ms. A. and the other three manuscripts has been made in the footnotes. Where each copy starts and where it ends, where it breaks off and where it resumes are all footnoted. The Arabic grammatical notation which occurs in each manuscripts is also mentioned in the footnotes. The footnotes to the introduction and to the text of the commentary provide additional information on Yefet's style as a biblical commentator.
163. See G. Margoliouth, I, 1889:220.
164. See quire three where ثالث كراس appears in fol. 13^r on the left hand side and the Hebrew letter א on the right hand side in the upper margin in this Ms. See also p.16.11.
165. The use of Hebrew characters in writing Arabic by Jewish writers was widespread during the period of mediaeval Judeo-Arabic. It shows the partial detachment of Judeo-Arabic culture from its environment. See Blau, 1965:38. However, Blau also thinks "most

- Judeo-Arabic texts are written in Hebrew characters and one has also to take into consideration the Hebrew (and Aramaic) elements occurring in Judeo-Arabic, which, though thoroughly adapted to Arabic linguistic structure, nevertheless give Judeo-Arabic texts a special flavour. See Blau, 1980:xxii.
166. The edition of the M.T. used for a comparison is B.F.B.S., Snaitch, 1958. Also B.H.S., 1974:Job, is used.
167. For such a comparison see pp. 40.10 and 42.8. A comparison of M.T. and B.H.S. shows slight differences of reading. E.g. הַשְׁמַח לְךָ עַל of B.H.S. appears as הַשְׁמַח לְךָ אַל in M.T. (see p.27.11).
168. See p.36.4.
169. See p.37.2.
170. The traditional Massoretic reading of a word is sometimes different from the way it is written. The uncorrected word in the text is the Kethibh (כתיב, "written"). The corrected reading in the margin or footnote is Qere (קרי "read"). A good example of this can be seen clearly in אֲנִי "we" (Jer 42:6), an unusual spelling of the personal pronoun אֲנִי in classical Hebrew. The shorter form does not occur in the Bible. The scribe of the text in Jeremiah began writing the word אֲנִי but, after having written the first two letters, left it in its shorter (nonclassical) form אִנִּי . This device of substitution is early, belonging to a period before vowel-points were introduced. See Weingreen, 1959:22f. Regarding the word יְהוָה and a few other words of very frequent occurrence, the Qere is not placed in the margin, but its vowels are simply inserted in the text. See Davidson, 1966:75. Blau thinks that the Tetragrammaton, vocalized and pronounced according to אֲדֹנָי i.e. יְהוָה or vocalized and pronounced according to אֲלֹהִים , i.e. יְהוָה . In some texts the vowels are not added at all; it may be put in abbreviation like: יְ or ה' . See Blau, 1976:22.
171. Hamza is not a mere letter of prolongation, but a consonant, pronounced like the glottal stop. It is distinguished by the mark ʾ hamza همزة ; e.g. أَكَل , خَطَأُ فَأْسُ . The hamza alone (ʾ), which is represented in this manuscript

- by the letter κ as e.g. $\kappa\gamma\alpha$ (see p.14.14) or rarely by γ e.g. $\gamma\eta\alpha\omega\lambda\alpha\iota$ (see p.73.7) is written in classical Arabic after a letter of prolongation or a consonant with madda, e.g. 'جَا', 'فَنَا'. See Wright, 1981:16ff.
172. See above note 33.
173. A consonant that is to be strengthened (مُشَدَّدٌ), without the interposition of a vowel, is written only once, but marked with the sign (◌ْ), which is called التشديد "tashdeed"; e.g. أَلَسْمُ , أَلْكَلُ , النَّشْرُ , الايَّام . See Wright 1981:13ff. It corresponds therefore to the daghesh forte of Hebrew, i.e. a point standing in the middle of a consonant which denotes strengthening. See Cowley, 1910:55.
174. The process of doubling the final vowel is called تَنْوِينٌ "tanwin", or, as some Orientalists call it, "nunation", from the Arabic name for the letter ن . The "tanwin" occurs classically in three cases, nominative (◌ُ), e.g. أَسَدٌ "a lion"; accusative (◌ِ), e.g. رَجُلًا "a man"; and genitive (◌ٍ), e.g. بِنْتٍ "a girl." The "tanwin" is found only at the end of a word.
175. When two alifs come together they are written آ , no matter which of them is the bearer of hamzat al-qaf, e.g. أَلْفٌ "he reconciled".
176. See above notes 126...*-132...*
177. See G. Margoliouth, I, 1899:220.
178. Ibid.,:219.
179. This Ms. breaks off at the end of fol. 57^v and resumes with Job 11:14; fol. 58^r. See p.148.8. Also there are lacunae after foll. 59^v, 72^v, 73^v, 75^v, 79^v, 81^v, 98^v, and 108^v.
180. See p.1.1.
181. See above note 165.
182. See above note 170.
183. In $\text{אַרְבַּע יְשׁוּרָאִים}$ the community completed the reading of the Torah in three to three and a half years, therefore it was divided into 154 or 167 sections which are called סְדָרִים "Sedarim." In Babylonia the community used to complete the

reading of the Torah in a single year, therefore it was divided into additional sections called פַּרְשׁוֹת "Parashot." In conclusion the Torah is divided for the Sabbath readings in the synagogue in two ways. See Yeivin, 1980:39f., see also Bauer und Leander, 1922:81.

184. As for example in Ms. C. fol.9^r.
185. The book of Job has eight Sedarim. Only the third Seder (Job 11:19; fol.59^r) and the fourth Seder (Job 17:9; fol. 89^v) are mentioned in the margins of this manuscript. The other six Sedarim are either missing or omitted from the manuscript. The numbers of the two Sedarim are due to a later hand. The eight Sedarim of the book of Job, as most manuscripts agree, are marked against as follows:
Job 1:1, 5:27, 11:19, 17:9, 22:30, 29:14, 33:33, 38:35. See B.H.S. pp. 1,6,12,19,25,30,36,43. On the other hand some manuscripts, as for instance Ms. Or. 2374 B.M.(The Psalms, Job, Proverbs, Lamentations, etc. accompanied by Saadia's translation), do not place the Sedarim of the book of Job accurately. The Sedarim in the later manuscript can be seen against Job 8:7, 12:12, 15:19, 19:25, 23:1, 32:8, 36:16. See Ms. Or. 2374 B.M., foll. 63^r, 65^v, 67^v, 70^r, 72^v, 78^r, 80^v.
186. See pp.55.1; 121.5. Such divisions can also be seen alongside chs. 12:1 (ט); fol. 59^v, 16:1 (ט); fol. 81^v, 19:1 (נ , partially erased); fol. 98^v, 20:1 (י); fol. 107^r, 22:1 (י); fol. 117^v.
187. See p.xliv and note 171.
188. See note 173.
189. See note 174.
190. See note 175.
191. See also p.xxxiii
192. See G. Margoliouth, I, 1899:219. Although Ms. Or. 2511 B.M., is a continuation of Ms. B. which is the first half of Yefet's commentary on the book of Job, chs. i-xxii, Ms. Or. 2511 B.M., comprises the second half of his commentary, i.e. chs. xxiii-xlii. Similarities between the two manuscripts may be seen in the קרי ,

טדרים and in the ownership of the manuscripts; [e.g. with regard to ownership:

אני הע' הצ' שמואל פירוז א' אליהו רחבם א' שלמה א' שמואל א' אליהו א' אהרן אשר הקדיש ספר תורה ובגדים נחמדים לתפארה נו' בג' עדן אנט...חנצנה. (See Ms. B. fol. 41^V and p.118.3) and מלך אלע אלפ אבודם

בן אלמר שלמה נע בן אלמר שמואל נע בן אלמר אליהו בן אלמר אהרון אשר הקדיש תור וע לו נז וע רב נח לת נע בן אלמר מר ור יצחק אשר הק ס תו וע לו נז ועל ובג נח לתפ נע בן אלמר אליהו נע הנודעים בית פירוז

(See Ms. Or. 2511 B.M., fol. 1^R)]]. Despite this it is unlikely that the copyist of Ms. B. is the same as the copyist of Ms. Or. 2511 B.M. This is because of the following features:

1. Arabic vocalisation occurs clearly and often in Ms. B. but not in Ms. Or. 2511 B.M.
2. The biblical citations in Ms. B. usually start with either (וקו or with (קו see for instance foll. 40^V and 47^V). They start in Ms. Or. 2511 B.M. with וקו or בקו (See for e.g. foll. 2^V and 13^V).
3. The calligraphy of Ms. B. differs from that of Ms. Or. 2511 B.M. Also the kind of ink used in Ms. B. differs from that used in Ms. Or. 2511 B.M.

193. See G. Margoliouth, I, 1899:221.

194. See pp. 1.4-10.8.

195. See fol. 6^R of Ms. C.

196. See pp. 74.16-84.12.

197. See p.81.7. Also in the margin of foll. 25^V and 39^R the Sedarim occur against ch. 17:9 and ch. 22:30, in agreement with the Masorah. They are marked as ^ד מן אירוב and ^ד מן אירוב "the fourth and fifth Sedarim of Job." See also Ginsburg, 1966:59.

198. See pp. 116.5-132.3.

199. The missing part is from p.121.5-p.126.13.

200. Foll. 14^R-43^V in this manuscript are written by the same hand. There are gaps after foll. 15^V, 17^V, 25^V and 35^V. ch. 11:1 starts on fol. 15^R, and the commentary breaks off at ch. 11:5 on fol. 15^V and resumes with the comment on ch. 12:22 on fol. 16^R. For more details see Ms. C.

201. See pp. 143.4-149.7. See also above note 200.

202. See, for example, pp. 129.9 and 143.10.

203. Normally, sukun is written over the final consonant of all shut syllables, and serves, when another syllable follows, to separate the two; e.g., الرَّحْمٰنُ "Al-Rahmanu" where it is over h. Sukun, or as it is called in English "resting", corresponds to the sheva quiescens of the Hebrew. See Wright 1981:13.
204. See G. Margoliouth, I, 1899:221.
205. Ibid.:222.
206. See pp. 13.7-94.15. For more details on the remaining foll. of the first portion and on the second portion see Ms. D., foll. 14^r-141^v.
207. Foll. 14^r-89^v contain Job, chs. 11:10-11, 11:15-12:8, 12:21-24, 13:27-14:5, 14:11-22, 15:2-3, 15:14, 16:19-21, 20:4-11, 29:1-4, 31:7-32:8, 32:14-33:30, 34:5-9, 20-37, 35:8-15, 36:3-21, 25-28, 36:32-37:24, 38:12-32, 37-40, 40:19-41:19. The Hebrew text, the translation and the comments are all written in Arabic characters. While foll. 90^r-141^r contain fragments of an Arabic commentary on Ecclesiastes chs. 1:1-2:10, 2:13-4:16, 5:9-7:27, 10:8-11:6, 12:2-12, and on Lamentations chs. 2:1-16, 4:5-5:22. Unlike the first portion, in these foll. i.e. 90^r-141^r of the Hebrew text only the first words of verses are given.
208. See p.13.7.
209. More smudged words can also be seen on foll.: 115^r-116^v, 120^r-126^v. Other badly damaged foll. are: 127^r-129^v.
210. The word نص "text" in the second portion of this manuscript occurs in the margin on the following foll.: 92^r-102^v.
211. In the second portion on fol. 102^v the word " سيدر " Seder is written beneath the word نص in the margin.
212. See also pp. 81.13-82.1ff.
213. To distinguish the letter ر from ز. This sign was used in Quranic and non-Quranic manuscripts of the third century A.H. and later, and must have arisen as a result of the common practice of leaving out all dots. See Abbott, 1939:85.
214. See for instance fol. 90^v heading :
- بشيم حي عولاميم وقيام لناصح نصاحيم
كن موت ناموت وخمايم هنكاريم وتاممه

215. The second portion contains more Arabic vocalisation than the first portion. Thus for instance, Arabic shadda, damma, fatha, kasra and tanwin in the genitive, and accusative forms occur throughout. On fol. 92^r, for example, we can see fatha, kasra, damma, Arabic shadda and tanwin in the genitive form accompanied by the words:

هَذَا وَخَطْبُ الْجَامِعِ ابْنِ دَاوُدَ الْمَلِكِ عَلِي
مَدِينَةَ السَّلْمِ ① سَمَاءَ سَلِيمَانَ الْجَامِعِ
لَأَنَّ اللَّهَ جَمَعَ لَهُ كُلَّ حَالٍ سَنِيهِ مِّنْ
حِكْمَةٍ وَمَلِكٍ وَنَسَبٍ وَيَسَارٍ وَعَيْسٍ ذَلِكَ

On foll. 113^v the tanwin in the accusative form occurs with
خَيْرًا .

216. See JQR, 16, 1925-6:237ff.
217. See Schorstein, 1903:5.
218. See Marcus, 1960:233ff. See also EJ, 2, 1970:919ff.
219. See JQR, 18, 1906:205ff.
220. See JQR, 10, 1898:240ff. See also Rosenblatt, 1958:xxxi.
221. See JQR, 18, 1906:601.
222. See above notes 22 and 24. Al-Kirkisani, for instance, in his book Kitab Al-Anwar Wal-Maraqib, ed. by Nemoy, 1939, respectfully disagreed with Saadia as well as with other Karaites. See for example: vol. 1, pp. 100, 106, 117, 134, 140, 166; vol. 2, p.402; vol. 3, p.728; vol. 4, p.1103; vol. 5, p.1208ff. See also Abdul-Karim, 1976: 60,70f.; Birnbaum, 1971:131ff.
223. See Ms. Or. 2399 B.M., Yefet's commentary on Leviticus, foll. 85^r, 86^r and v, 87^v respectively. See also his comments on Gn 1:14, 49:14; Ex 12:2; Lev 23:5, 15; Dt 25:4, 33:18; I S 20:27 ed. by Poznanski, JQR, 18, 1906:209ff.
224. See above notes 22 and 24.
225. See above notes 8 and 9.
226. See Shereshevsky, 1982:63.
227. See Malter, 1969:293. It seems that Saadia's grammatical comments are often slight, although this may be accounted for because he required in his readers preparatory knowledge of such subjects. He made this clear in his introduction to the Psalms, where he says:
- אקול סמא לא נד ללגאטר חפסיר הדא אלכתאב אן יכון קד וקף עלי
גמלה מן עלם אללגה וגמלה מן אלגטר חתי יכון לה כאלסראג יהתדי
נה אלי סא אענד ואכרג חם סא אצלה לה אן יכון קד אשתעל עלי
סא קד אמתה גירי מן חפסיר הדא אלכתאב חתי יורי לה ככל סא
קדמת לה ונאלואחד אלקדים אסתעין עלי כל חסנה

"In my opinion it is indispensable to whoever wishes to study the commentary enclosed in this book, that he should have learned beforehand the science of the language and also the rules of the quest. So that they may be to him like the torch, thanks to which he is well directed towards what I will translate and interpret, then towards what I will rectify. This torch is lighted in such a way as to make the light shine for him on what others have proposed to comment on in this book, likewise on everything I have presented for the first time. And it is from the one, the ancient 'Eternal', that I implore help for all good." See Derenbourg, 1899:xii. See also below note 230 and Hirschfeld, 1926:14f.

228. See Baron, 7, 1958:38. See also Birnbaum, 1942:xxxvif., 227ff.
229. See JQR, 23, 1932-3:330.
230. See Baron, 7, 1958:38. Saadia's expectation of the reader's prior knowledge of grammar apparently made some biblical commentators think that Saadia's knowledge of grammar was lacking. His scientific rules for a systematic treatment of the Hebrew language were gathered in three separate books: אנרון "a Hebrew Dictionary in two parts", כתב אללגה "Books of Language", and תפסיר אלסנעין לפטה אלפרידה "Explanation of the Seventy Isolated words." See Malter, 1969:138ff. Saadia's great knowledge of both Arabic and Hebrew was, in fact, beyond reproach. According to Derenbourg, "Saadia must have been acquainted with Khalil (d. 786-791 A.D./170-175 A.H.) and Sibawaihi (d. 793 A.D./177 A.H.), the fathers and creators of Arabic grammar, who lived two centuries before him, and studied in their school. He either borrowed from their works directly, or took second-hand from their followers the materials he used to realize his reform, or rather his creation, of Hebrew grammar." See Derenbourg, 1899:xiii.
231. The sixth form (تفاعل) in Arabic, which Yefet used here, is formed from the third form (فاعل), likewise by prefixing the syllable تَ , e.g. باعدته فتباعد "I kept him aloof and he kept aloof." See Wright, 1981:38ff.
232. See Ms. Or. 2375 B.M., fol.89^r.
233. See p.31.8.

234. See Ms. Or. 2375 B.M., fol. 89^v.
235. See p.38.3.
236. See for example p.8.6ff. See also Bacher, 1899:16.
237. See p.137.10.
238. See Bacher, 1899:16.
239. Yefet used the same form in his comment on Dan 9:23:
... امرا أو صدرا فان ذلك مستمر لان المعنى لا يختلف
"the words may be taken either as imperative or as infinitives without difference to the meaning." See D. Margoliouth, 1889:99.
240. As for example in his comment on 9:24, when he used צאלח טע טאלח "good and bad" to make his point clearer. See Bacher, 1899:33.
241. See p.39.6.
242. See p.39.6.
243. See p.38.7.
244. See p.54.2.
245. See p.107.11f.
246. See p.111.3.
247. See Derenbourg, 1900:xif. and Bacher, 1899:20. In another place in the same commentary, Saadia says: וכמא חסמי אלערב "and as the Arab calls." See Bacher, 1899:31. Yefet did the same. See Birnbaum, 1942:xi.
248. See p.17.14.
249. See p.19.8.
250. See p.38.7f.
251. See p.105.13.
252. See for example p.17.14.
253. See Ms. Or. 1302 B.M., foll. 17^v and 18^r.
254. See Bacher, 1899:27.
255. See p.40.2ff.
256. See p.4.8ff. and p.viii.
257. See p.7.4ff. and p.xviiiif.
258. See Bacher, 1899:6. In his introduction Saadia's exegesis of the book of Job is basically concerned with the suffering of the righteous and pious man beset with trials from a gracious God, not as a punishment but as a test of man's unswerving faith and trust in the Almighty God, his benefactor and guide. Ibid.:4.
259. See p.1.3ff. and p.ix.
260. See Bacher, 1899:7.
261. See JQR, 33, 1942-3:398. On the contrary, Rosenthal thinks that Saadia made his version of Job for ordinary readers; see Rosenthal,

1943:177ff.

262. See p.4.8ff. and p.viii
263. See p.60.1ff. and p.xxviiiiff.
264. See p.61.17ff.
265. See p.70.10f.
266. See Bacher, 1899:30.
267. See p.18 and above note 50.
268. See, for instance, his comment on 1:7; 2:10; 3:23; 4:5; 5:12; 6:14; 7:9; 8:7; 9:8; 10:14. Saadia also had long comments on certain verses of the book of Job and also quoted many biblical citations throughout his commentary, but not as often as Yefet did. See for example his- Saadia's- comments on 1:1, 1:6; 3:1; 4:6; 6:10; 9:24. For both cases See Bacher, 1899:9ff.
269. See p.ix.
270. See p.88.4ff. In another interesting statement Yefet argued in his comment on 4:1 that Eliphaz was superior to Job's companions either in age or in wisdom and that is why we find Bildad and Zophar following his path. He says:
אנתדי אליפז מן ביניהם אד כאן אגלהם אמא פי אלסן ואמא פי אלחכמה
(see p.55.9ff.).
But later in another statement Yefet declared: וכלאם בלוד
"and the speech of Bildad is more discerning than the speech of Eliphaz." (see p.121.5).
271. See Ibn Kathir, 1966:220ff.
272. See also "ויודוהם" and to punish them" p.76.3. Solomon Ben Yeruham, in his Commentary on Lamentations used the word **أدب** as "severe punishment." See Abdul-Karim, 1976:2 and 56.
273. See Al-Shahrastani, I, 1948:133.
274. For more details see Clarity, 1964:40f. See also above note on p.86.10.
275. Saadia, on the other hand, calls Job's sons and daughters "the ones in charge on God's behalf", while Satan is also called אלמעאנוד "the stubborn" (see Ms. Or. 2375, fol.89^r), an expression apparently used later by Yefet to describe Satan alongside his wide use of the Hebrew title שטן.
276. See also Abdul-Karim, 1976:121.

277. For more details see Rowley, 1970:42. See also BDB, 1977:155f; Skoss, I, 1936:20. In the Quran, these two words also occur, in 18:95: "قالوا ياذا القرنين ان ياجوج وماجوج مفسدون في الارض: 18:95 Oh, Dul-Qarnayn Yagog and Magog are corrupt on the earth." In his Commentary on Daniel, Yefet also mentioned Gog. He says:
لكننا نعلم ذلك من قول نبي آخر شرحه وهو قول يوال بن فتوال عم وذلك انه ذكر ثلثة فصول الواحدחקער שופר בצירוף הלאול والثاني (חקער שופר בצירוף الثاني) والثالث קראו זאת ברגים קדשו מל' فالاول مقول على باختناص والثاني على هذا ملك הצפור المذكور في هذا الفصل وهو قوله ואת הצפורי ארחיק מעלים وهو ذا شرح لك كيف يكون ذلك والثالث
مقول على גוג.
- See D. Margoliouth, 1889:134.
278. See p.39.16.
279. See pp. 40.14f. and 41.3f.
280. לויחן and בהמות are names of gigantic beasts or monsters in the Hebrew Bible. On the basis of the vivid description of these creatures in Job they have been traditionally identified with the crocodile and the hippopotamus respectively. It is possible that Yefet gave no translation to the word לויחן here since לויחן and בהמות are not found in Arabia. See JRAS, 1914:265; JE, 8, 1904:37.
281. See Lane, I,3, 1867:1231. Birnbaum's mention of Yefet's peculiar use of זער in the sense of "feeling or causing bitterness" (Ruth 1:13, Schorstein, 1903:xv; Daniel 11:11, D. Margoliouth, 1889:117; and Hosea 12:15) merits attention. He states that the usual dictionary definitions زعر "to be scarce", "to swindle"; زعارة "malevolence, ill-nature" do not accord with Yefet's use of this word. See Birnbaum, 1942:lii. Saadia translates the phrase למרי נפש (Job 3:20) as למרי אלנפוס (see Ms. Or. 2375 B.M., fol.90^r) meaning "bitter ones" while למרי נפש is translated as למרי النفس in Al-Kitab Al-Muqadas, 1966:796. See also p.103.15 where Yefet translated במר נפשי (Job 7:11) as "I will complain in the bitterness of my soul." as אזעארתי נפסי
282. See Ms. Or. 2375 B.M., fol.90^r.
283. Al-Fasi described שחל as: גוע מן אלסנאע יסמא אלהזנר. see Skoss, 2, 1936:661. However, the word שחל is always poetic and comparatively rare. It is impossible to say whether a particular species of lion is designated, or a lion of particular age. But all

the passages in which it occurs plainly suggest fierceness or terror as the main connotation of the word. See Kennedy, 1898:24f.

284. **أعلم أن** is an expression used widely by both Arab and Jewish writers meaning "be aware", "may you know", or "note that" as e.g. **אעלם אן חרוף אלאסתפהאם מכחלפה פי אלמעאני** "note that the interrogative particles differ in meaning." See Derenbourg, 1886:353; see also Ibn Ya'ish, I,5, 196? :97 as he says: **أعلم أن كان قد تحذف كثيرا وهي مرادة وذلك لكثرتها في الكلام**; "note that **كان** is often scored out despite its necessity. This is due to many occurrences in the speech."
285. Such a case occurs also in the Quran, as for instance in 69:14: **وحملت الارض والجبال فدكتا دكة واحدة** "and the earth and the mountains shall be moved, and shattered at a single blow" and in 89:22: **كلا اذا دكت الارض دكا دكا** "Nay, when the earth shall be pounded small, small." See Bell, 2, 1939:601,655. Al-Nasafi, 1967:338, says about the latter verse: **(اذا دكت الارض) اذا زلزلت (دكا دكا) دكا بعد دك أي كرر عليها الدك حتى عادت هبًا منبشا**.
286. See Wright, 1981:15f.
287. See Cowley, 1910:33.
288. See Ms. Or. 2375 B.M., fol.19^r.
289. See above note on p.66.12.
290. See Willmore, 1901:56. See also p. 93.6 and note 51.
291. For more details see Erwin, 1963:101, 138. See also Knutsson, 1974:60-2.
292. "The semantic evolution of 'arabi/ a'rabi is not unfamiliar: in the corresponding series deutlich/ deuten/ deutsch the formative element diutisk > theodiscus was, after all, a linguistic designation prior to becoming an ethnic and ultimately a geographical title. But such an interpretation may not be adduced to demonstrate that the locution **afsaḥ al-'arab** is merely a tautology; the reference was to Bedouin Arabic speech." See Wansbrough, 31, 1977:94.
293. The word **آية** pl. **آيات** to mean "verse" is muslim usage, occurring in the Quran itself in 38:29: **كتاب انزلناه اليك مبارك ليدبروا آياته** which may be understood to signify "verse of the revealed book." Elsewhere, in the Quran, however, **آية** can merely be 'exemplum' and from analogous contexts attracts a number of synonyms, e.g. **'alamat** (Quran 16:6, curiously only once, though this is the most common

equivalent in exegetical literature), 'ibra 12:111. For more details see Wansbrough, 31, 1977:6,18,19,153. See also Is 7:14; 37:30.

294. See Wright, 1981:96. See also note on p.120.2;

Thornton, 1919:50,156,203,216 and Blau, 1970:95f.

295. In his book, Tabarah, 1980:156ff., described the story of Joseph in a similar way to Yefet as e.g. in the way Joseph revealed the forthcoming news to the head water-supplier, how he was going to be honoured and how the head baker was going to be executed:

لما أتم يوسف عظمته لصاحبيه ، طفق يجيبهما عما سألاه من تفسير حلميهما ، فقال :
أما احدكما وهو أنت يارئيس السقاة فطب نفسا وقر عينا فأني ازف لك البشـرى
بأبقا' الملك على حياتك ، لظهور برا'ة ساحتك من المؤامرة التي اتهمت بها ،
فأنسه سيفرج عنك ، وترجع ساقى الملك كما كنت سابقا .
وأما أنت يارئيس الخبازين فأعذرني ان صارحتك في تعبـيـر
روياك لتكون على بينة من امرك اذ سيحكم عليك الملك بأزهاق
روحك وستصلب وتأتي الطير لتأكل من رأسك ، ذلك لانه سيتبين
اشراكك في المؤامرة على حياة الملك

See also Quran 12:40.

296. See Knutsson, 1974:128f.; Birnbaum, 1942:xxxvi; note 51 and p.109.8.

297. See Wechter: 1964:61,191. See also Skoss, I, 1936:23.

298. See Wechter, 1964:98; and note on p.102.9.

299. See Neubauer, 1875:574.

300. See Grünert, 1900:93f.

301. See Lane, I,5, 1867:2150.

302. See Wright, 1981:72. See also Quran 2:15.

303. See Neubauer, 1875:193 and Bacher, 1969:130.

304. See Lane, I,2, 1867:486. Butros Al-Bustani, in his book, Muhit Al-Muhit, I, n.d. :317, describes the مجاز in the Arabic language as:

والمجاز عند أهل العربية خلاف الحقيقة . ويطلق عند أهل البيـان
على اللفظ المستعمل لغير ما وضع له . وهو ينقسم الى مفرد ومركب . أما المفرد
ويعرف بالمجاز اللغوي أيضا فهو الكلمة المستعملة في غير ما وضعت له فـي
اصطلاح به التخاطب على وجه يصح مع قرينة تدل على عدم ارادة المعنى الذى
وضعت له ، ولا بد له من علاقة بين المعنى المستعمل فيه والمعنى الموضوع له
ليصح استعماله . والعلاقة قد تكون المشابهة وقد تكون غيرها . فان كانت العلاقة
غير المشابهة فهو مرسل والا فهو استعارة

305. See also Wechter, 1964:124,235.

BIBLIOGRAPHY

- Abbott, N. The Rise of the North Arabic Script and its Quranic Development, with a full description of the Quran Manuscripts in the Oriental Institute, Chicago, 1939.
- Ashtor, E. 'Basra,' Encyclopaedia Judaica, 4, 1971, pp.310-312.
- Assaf, S. and Ben-Menahem, N. 'Ibn Ezra', Encyclopaedia Judaica, 8, 1971, pp.1163-1169.
- Auerbach, Z. Iepheti Ben Eli Karaite In Proverbiorum Salomonis Caput XXX Commentarius, nunc Primum Arabice Editus, In Latinum Conversus, Adnotationibus Illustratus, Bonnensis, 1866.
- Bacher, W. Sepher Haschoraschim Von Abul Walid Merwan Ibn Ganah, Amsterdam, 1969.
- Bacher Version Arabe Du Livre De Job, Paris, 1899.
- Bargés, J. Japheth Ben Eli the Karaite, In Canticum Canticorum Arabicum, Paris, 1884.
- Bargés, J. Libri Psalmorum David Regis Et Prophetae Versio á R. Yapheth Ben Heli Bassorensi Karaite, Arabice Concinnata, Paris, 1861.
- Baron, S. A Social and Religious History of the Jews, 2nd. ed. New York, 1952-1969 (17 vols.).
- Bauer, H. and Leander, p. Historische Grammatik der Hebräischen Sprache des Alten Testaments, Halle, 1922.
- Bell, R. The Quran, translated with a Critical Re-Arrangement of the Surahs, 2, Edinburgh, 1939.

- Birnbaum, P. 'The Karaite Literary Opponents of Saadia Gaon',
Karaite Studies, New York, 1971, pp.131-223.
- Birnbaum, P. The Arabic Commentary of Yefet Ben 'Ali the
Karaite on the Book of Hosea, (published Ph.D.
thesis, for Dropsie College), Philadelphia, 1942.
- Blau, J. A Grammar of Biblical Hebrew, Harrassowitz,
Wiesbaden, 1976.
- Blau, J. A Grammar of Mediaeval Judeo-Arabic, Jerusalem,
1980.
- Blau, J. דקדוק הערבית-היהודית של ימי-הביניים,
מדורה שנייה מורחבת ומתוקנת
ירושלים, תש"ם (1980^a)
- Blau, J. Judeo-Arabic Literature, Selected Texts, Jerusalem,
1980^b.
- Blau, J. On Pseudo-Corrections in Some Semitic Languages,
Jerusalem, 1970.
- Blau, J. The Emergence and Linguistic Background of Judeo-
Arabic, Oxford, 1965.
- Brown, F. et al A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament,
Oxford, 1977 (Reprint of 1907 ed.).
- Bustani, al-, B. Muḥit Al-Muḥit, 2vols., Beirut [n.d.] (Reprint of
1870 ed.).
- Clarity, B. et al A Dictionary of Iraqi Arabic, Washington, 1964.
- Cowley, A. Gesenius' Hebrew Grammar, 2nd English ed., Oxford,
1910.
- Davidson, A. An Introductory Hebrew Grammar, 26th ed. Edinburgh,
1966.
- Derenbourg, H. Version Arabe Du Livre De Job, Paris, 1899.
- Derenbourg, J. D'Aboul Walid Merwan Ibn Djanah, Paris, 1886.

- Editorial Staff 'Japheth Ben Ali', Encyclonaedia Judaica, 9,
1971, p.1286.
- Editorial Staff 'Levi Ben Japheth', Encyclopaedia Judaica, 11,
1971, p.99f.
- Erwin, W. A Short Reference Grammar of Iraqi Arabic,
Washington, 1963.
- Friedländer, M. Essays on the Writings of Abraham Ibn Ezra,
Series 2, vol.4, London, 1877.
- Ginsburg, C. Introduction to the Massoretico-Critical Edition of
Hebrew Bible, New York, 1966 (Reprint of the
1897 London ed.).
- Grünert, M. Adab Al-Katib by Ibn Qutaibah Al-Dinawari,
Leiden, 1900.
- Harkavy, A. 'Karaites', The Jewish Encyclopaedia, VII, 1904,
pp.438-447.
- Healing, C. The Old Testament, Its Writers And Their Messages,
[n.d.] London.
- Heller, J. and Nemoy, L. 'Karaites', Encyclopaedia Judaica, 10, 1971,
pp.761-785.
- Hirschfeld, H. Commentary on Nahum by Japheth Ben Eli the Karaite,
London, 1911.
- Hirschfeld, H. Literary History of Hebrew Grammarians and
Lexicographers, accompanied by unpublished texts,
Oxford and London, 1926.
- Hirschfeld, H. 'The Arabic Portion of the Cairo Genizah at
Cambridge, Saadia's Commentary on Exodus,'
Jewish Quarterly Review, 18, 1906, pp.600-620.

- Ibn Al-Athir, A. Al-Kamil fil Ta'rikh, 9 vols., Cairo, 1929-1938.
- Ibn Ezra, A. Miqraot Gedolot, 10 vols., Jerusalem, 1969.
- Ibn Kathir, I. Al-Bidayah wal-Nihayah, 14 vols. (in 7),
Beirut and Riyad, 1966.
- Ibn Khallikan, A. Wafayat Al-A'yan wa-Anba' Abna'a Al-Zaman, 8 vols.,
Beirut, 1969.
- Ibn Ya'ish, Y. Sharḥ Al-Mufaṣṣal, 10 pts. (in 2 vols.), Cairo, 1967.
- Karim, M. Commentary of Salmon Ben Yeruḥam on Lamentations,
(unpublished Ph.D. thesis) St. Andrews, 1976.
- Kennedy, A. Studies in Hebrew Synonyms, Oxford, 1898.
- Khan, M. The Quran, Arabic Text with a New Translation,
London and Dublin, 1978 (Reprint of 1971 ed.).
- Kitab, al- al- الكتاب المقدس أي كتب العهد القديم والعهد الجديد
Muqaddas جمعيات الكتاب المقدس المتحدة , Arabic B.33, 1966, [n.p.].
- Knutsson, B. Studies in the Text and Language of Three Syriac-
Arabic Versions of the Book of Judicum with Special
Reference to the Middle Arabic Elements, Leiden, 1974.
- Köhler, K. 'Leviathan and Behemoth', The Jewish Encyclopaedia,
VIII, 1904, pp.37-9.
- Lane, E. An Arabic-English Lexicon, Book I (in 8 pts.),
Book 2 was never published, London, 1863-93.
- Lyall, C. 'The Relation of the Old Arabian Poetry to the Hebrew
Literature of the Old Testament', Journal of the
Royal Asiatic Society, 1914, pp.253-266.
- Mahali, al- J., Quran, Tafsir Al-Jalalain, 2nd. ed., Cairo, 1925.
and al-Suyuti, J.
- Malter, H. Saadia Gaon His Life And Works, New York, 1969,
(Reprint of 1926 ed.).

- Mann, J. 'Early Karaite Bible Commentaries', 2nd Series, Jewish Quarterly Review, xv, 1924-5, pp.361-388.
- Mann, J. Texts and Studies in Jewish History and Literature, Philadelphia, 1935.
- Marcus, J. The Jews in the Mediaeval World, A Source Book: 315-1791 A.D., Philadelphia, 1960.
- Margoliouth, D. A Commentary on the Book of Daniel by Jepheth Ibn Ali the Karaite, Oxford, 1889.
- Margoliouth, G. 'Arabic Chronicle of Karaite Doctors; Ibn Al-Hiti's Arabic Chronicle of Karaite Doctors!', I, Jewish Quarterly Review, ix, 1897, pp.429-443.
- Margoliouth, G. Catalogue of the Hebrew and Samaritan Manuscripts in the British Museum, (1-3 pts.), London, 1899-1935.
- Massignon, L. Karaitians, The Encyclopaedia of Islam, II, Leyden and London, 1927, pp.767-772.
- M.O. Manuscripts Orientaux, Catalogues Des Manuscrits Hebreux et Samaritains de la Bibliothèque Imperiale, Paris, 1886, p.37ff.
- Munk, S. Le Guide Des Égarés, Traité de Théologie et de Philosophie par Moïse Ben Maimoun dit Maimonide traduit pour la première fois sur L'Original Arabe, Paris, 1960.
- Nasafi, al-, A. Tafsir, 4 vols. (in 2), Cairo, 1966-8.
- Neubauer, A. Beiträge und Documente zur Geschichte des Karäerthums und der Karäischen Literatur, Leipzig, 1866.
- Neubauer, A. Catalogue of the Hebrew Manuscripts in the Bodleian Library, Oxford, 1886.
- Neubauer, A. The Book of Hebrew Roots, by Abul-Walid Marwan Ibn Janah, otherwise called Rabbi Yonah, Oxford, 1875.

- Nemoy, L. 'Anan Ben David', Encyclopaedia Judaica, 2, 1971, pp.919-922.
- Nemoy, L. Karaite Anthology, Excerpts from Early Literature, Yale University Press, 1952.
- Nemoy, L. Al-Kirkisani's Kitab al-Anwar wal-Maraqib, 5 vols., New York, 1939-43.
- Pinsker, L. Lickute Kadmoniot, Zur Geschichte des Karäismus und der Karäischen Literature, Wien, 1860.
- Poznański, S. Monatschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judenthums, xliv, Berlin, 1900.
- Poznański, S. 'New Material on the History of Hebrew and Hebrew-Arabic Philology during the X-XII Centuries', Jewish Quarterly Review, 16, 1925-6, pp.237-266.
- Poznański, S. 'The Anti-Karaite Writings of Saadia Gaon', Jewish Quarterly Review, X, 1898, pp.238-276.
- Poznański, S. 'The Karaite Literary Opponents of Saadia Gaon in the Tenth Century', Jewish Quarterly Review, XVIII, 1906, pp.209-250.
- Rosenblatt, S. Saadia Gaon, the Book of Beliefs and Opinions, Yale University Press, 1958.
- Rosenthal, F. 'Saadia's exegesis of the Book of Job', Saadia Studies, Manchester, 1943, pp.177-205.
- Rowley, H. Job, The Century Bible, New Series, London, 1970.
- Schorstein, N. Der Commentar des Karäers Jarhet Ben 'Ali zum Buche Ruth, Berlin, 1903.
- Schreiner, M. Der Kalam in der Jüdischen Literatur, Berlin, 1895.
- Shahrastani, al-, M. Kitab Al-Milal wal-Nihal, 3 vols., Cairo, 1948-9.
- Skoss, S. 'Fragments of Unpublished Philological Works of Saadia Gaon', Jewish Quarterly Review, 23, 1932-3, pp.329-336.

- Skoss, S. Kitab Jami' Al-Alfaz (Agron), of David Ben Abraham Al-Fasi, Hebrew-Arabic Dictionary of the Bible, 2 vols., Yale University Press, 1936.
- Snaith, N. Edition of Hebrew Bible (M.T.), The British and Foreign Bible Society, London, 1958.
- Steinschneider, M. Die Hebraeischen Uebersetzungen Des Mittelalters und die Juden als Dolmetscher, Berlin, 1893.
- Ṭabarrah, 'A. Al-Yahood fil-Quran, 8th ed., Beirut, 1980.
- Thornton, F. Elementary Arabic, A Grammar, Cambridge, 1919.
- Vajda, G. Deux Commentaires Karaïtes sur L'Ecclésiaste, Leiden, 1971.
- Wansbrough, J. Quranic Studies, Sources and Methods of Scriptural Interpretation, London Oriental Series, 31, Oxford University Press, 1977.
- Wechter, P. Ibn Barun's Arabic Works on Hebrew Grammar and Lexicography, Philadelphia, 1964.
- Weingreen, J. A Practical Grammar for Classical Hebrew, Oxford, 1959.
- Willmore, J. The Spoken Arabic of Egypt, London, 1901.
- Wright, W. A Grammar of the Arabic Language, 3rd ed., Cambridge, 1981.
- Yeivin, I. Introduction to the Tiberian Masorah, Masoretic Studies, 5, Michigan, 1980.
- Zeitlin, S. 'Saadia Gaon, Champion for Jewish Unity under Religious Leadership ', Jewish Quarterly Review, 33, 1942-3, pp.365-401.

או ירפע אמרה(149.1):אלכצם ויחצוה, תעאלי ען דלך עלוא כבירא

(149.1 f) : omitted , גל תנאה פי(149.2):omitted , אלמחנה

(149.3):אלבלא, ליזול(149.3):פינהדר, הו(149.3):omitted , קליל

(149.3):+פינצורף מן הדא אלדאר עלי סלאמה וצחה פתכוון אחריתו טובה,

5 עזא לה וקד דכר(149.4):עזאה ודכר, ישקל(2:6 Job) (149.4):ירשקאל,

אלאחתגאג(149.5):+ממא רד בה, בקו/(149.5):מן קולה, מבלה(22:9 Job)

(149.6):+וקולה איצא, דכרנאה(149.7):שרחנא תפסירה חם.

(143.8):עלי, והדא(143.9):זוהדה, קר/(143.9):קולה, מר יעמרד
 (Ps 130:3)(143.10):omitted, ליס(143.13):זקל, קר/(143.15):
 קולה, הדא(143.17):הדה, וקר/(143.17):וקולה, אלוקתי(144.1):
 ואלקתי, הדא(144.2):הדה, כמ. ק.(144.5):כמא קאל, עלי(144.6):
 5 עליי, בק/(144.7):זכקולה, רוק(30:10 Job)והדא(144.7):זריק והדה,
 יפעל בה דוי(144.8):זיפעלה בדוי, קר/(144.11):קולה, קר/(144.12):
 קולה, חדאיי(145.3):זקאל, אללדי(145.4):זאלדי, וקר/(145.8):וקולה,
 עמ.(145.8):עמי, וקר/(145.8):וקולה, וקר/(145.9):וקולה, קר/
 (146.1):קולה, הדא אלעאלם(146.3):הדה אלעלם, הדא אלעאלם(146.4):
 10 הדה אלעלם, וקר/(146.4):וקולה, יכלק(146.6): with qibbus ,
 רשית(146.8):רשית, איאמי(146.10):זקולה, ענאיחר(146.10):ענאיחה,
 האתי(146.11):האדי, רחוד(146.11):זיחוד, קר/(146.12):קולה, וקר/
 (147.2):וקולה, וקר/רשית(147.2):זקולה רשית, אללה(147.3):זאללה,
 אלמדה(147.4):עמרה, קר/(147.4):קולה, ארץ(147.8):זקאל, אמר(147.10):
 15 with qibbus, קר/(148.1):קולה, וקר/(148.2):וקולה, רגם
 (148.3):זקאל, רגה(148.6):omitted, וקר/(148.7):וקולה, ולא
 תגהר בצו כמא תגהר טלמה באלליל אדא צעד נור אלשמס פטלמה אלקבר
 טלמה לא גהר צו להא בל הי דאימה. יגתמל הדא אלפצל(148.8):זפערף
 אן טלמה אלקבר תכאלף טלמה אלליל אד כאן סלאם אלליל יזול ויגי בעדה
 20 אור השמש וטלמה אלקבר ליס תזול כמא יזול אפל אלליל וקולה רחפע כמ
 אפל יעני מתל אפל אלליל אלדי יגהר ענד אשראק אלשמס אלי האהנא אנתהי
 הדה אלפצל וישתמל, הודא(148.11):omitted, גל תנאה(148.11):
 omitted, אלחגה(148.12):זעליה, אלדי(148.14):זאלתי, גלת עטמחה
 (148.14):זפיה ליטהר קדרחה פיכאפוח בני אדם, הו אן בני אדם קד ינאטר
 25 (148.14):זעריף אלסאמעין אלפרק בין אלכלק [אלכאלק] סנחאן הו רחעאלי
 דכרה ובין בני אדם ונאטר, וסיטה(148.15):זואסמה, אלטלם(148.15):
 אלכמא, גל דכרה(148.15-149.1):omitted, אחד(149.1):זאחד, כצם

בטקת נפסי בחיאתי אתרך עלי נתי אחכלם בזעארה נפסי¹.

קולה נקטה נפשי בחזירי הו נסיר קולה אמאס חירי (Job 21:21) ווהו מן

גהה טענהם עליה לא מן פעל אללה יעבי ארגע אלי נפסי ננתי ואסכר

פי מא חל בי תם אתכלם קדאם אללה אלכרים בזעארה, תכצמני (138.5):

5 תכצמני, אללה (138.6): אאלעזיז אללה, ומענאיה (138.6): ומענאה, אנא

(138.7): omitted, בצורה (138.7): בנוצוה, וקר/ (138.7): וקולה קאל,

הדא (138.9): הדה, הדא (138.14): הדה, אן (138.14): +קאל, כק/ (138.14):

כקולה, כמ. ק. / (138.15): כמא קאל, ויטאלבהם (138.17): ויטלבהם, יקל

(138.18): זיקאל, אן (139.5): +בן, ואלכאלק (139.5): ווהו גל קדרחה ועטמתה

10 וברחאיניו ואיאתה אלעזיז אלכלק אלקאדר ואלכאלק, עקדחה (139.8):

אעתקאדה, קר/ (139.14): קולה, עז וגל (139.15): ס. ותע., אלוגהיון

(140.2): ווגהיון, הדא (140.3): הדה, פיה (140.4): +וקאל, יוד (140.6):

ידי, הדא (140.7): הדה, קר/ (140.7): קולה, יסתבן (140.8): יסתאנן, ענד

(140.8): repeated, פהדא אלכסוק (140.11): פהדה אלכסוק קאל, דאירה

15 (140.14): דאירא, קר/ (140.15): קולה, וקר/ (140.16): וקולה, בשחין

(Job 2:7) (140.16): omitted, דאר (140.17): דארו, אליס (141.5):

ליס, חסדיני (141.8): +וקל קולה, ואלפצל (141.11): ופצל, וודיעודך

(141.11): וודיעתך, אפתקארך (141.11): אפתקאדך, דכר (141.12): וודכר,

חאל (141.12): חל, קר/ (141.12): קולה, עש. (141.12): עשיחני (Job 10:9),

20 כליקה (141.15): אלכליקה, כלק (141.15): כלקת, וק/ (142.1): וקולה, ויואכד

(142.3): ויוכד, פכדאלך (142.3): סכדאך, חנתקל (142.5): חנתקלב, אלי

(142.5): smudged, פאלגלד (142.6): קאל אלגלד, פאלעטאם (142.7):

omitted, אללחמה (142.8): with gibbus, אלהיכל (142.9): + מעני

אלהיכל הו אלדי דאכל גסדה ולא אחד ינטרה אלא אלדי כלקה סב. ות.,

25 יגירה (142.12): זיגריה, אלכאלק (142.12): אלכלק, וקר/ (142.12): וקולה,

אלעיון (142.14): אלזמאן, ודהה (142.19): ווהדא, ואפצאלה (143.1): ואפצלה,

בקר/ (143.2): כקולה, כאנת (143.4): +קאל, אלע. (143.8): אאלעאלמיון, עליי

starts here. عاشر كبراس (I)

רגו. (137.8): omitted , וקו/ותיעבדני (137.9): וקולה ותעבדני ,

הדא (137.10): הדה , מתלי (137.14): +פאגינה בדכל גמיעא פי אלחכם וקאל:

9:33 ל א י ש ב י נ י נ ו מ ו כ י ח י ש ת¹ ע ל ש נ י נ ו :

ליס איס ביננא מובך פיגעל ידה עלי אתניננא .

5 9:34 י ס ר מ ע ל י ש ב ט ר ו א מ ת ר א ל ת ב ע ת נ י :

יזלי עני קטינה והיבתה לא חנהרני .

9:35 א ד ב ר ה ו ל א א י ר א נ ו כ י ל א כ ן א נ כ י

ע מ ד י :

אתכלם ולא אפזעה פאן ליס אנא כדא ענד נפסי .

10 הדה אלפואסיק מענאהא הו אנה ינפי ען אלבארי עז וגל אלגור ואן

ידכל תחת חכם ואסטה כמא יתם דלך פי בני אדם פקולה כר לא איש

כמוני (Job 9:32) יריד נה ליס אללה אנסאן מתלי סכבת אגינה עלי

כלאמה ואנטארה [ואנטארה] וקולה לא יש בנינור² מוכיח (Job 9:33)

יעני ליס יתוסט בינה וביני מוכיח (Job 9:33) כמא יכון בני אדם

15 אלדי יתוסט בינהם מוכיח (Job 9:33) ויצעדה עליהמא ויביין מא עלי

כל ואחד אן כאן מתעדי ואדא פעל דלך אלמוכיח בין שנירם זאל אלטאלם

טלמה כקולה יסר מעלי שבשו (Job 9:34) טלם ביאן וענד דלך ימכן צאחב

אלחק יתכלם ולא יכאף אד כאן הו צאחב אלחק וחגתה טאהרה סאמא אלבארי

גל גלילו אלכרים אלעזיז אלרחמאן קאל פהו עאדל וישפט על כל שפט

20 פהל ידכל מעה אלי אלחאכם חתי יבטר בינהמא ויובך אלטלם עלי פעלה

חתי יזיל אדאה וקולה כר לא³ אנכר עמדי יעני ליס אנא ענד נפסי

בצורה אנאטר אללה ואנמא אקול אקולה על סביל אלחחנן ואלתצרע לא

גירה .

10:1 נ ט ק ה⁴ נ פ ש י ב ח י ר א ע ז ב ה ע ל י ש י ח י

א ד ב ר ה ב מ ר נ פ ש י :

25

(1) ישת ידו in M.T.

(2) בינינו in M.T.

(3) לא כן in M.T. and B.H.S.

(4) נקטה in M.T. and B.H.S.

פיה פי אנירות אבה. הי ספן צגאר תעמל מן חלפא וברדי כתל ובלי¹
גמא על פני מים (Is 18:2) אבה מתל באב (Job 8:12).

9:27 א ס א מ ר ת י² א ש כ ח ה ש י ח י א ע ז ב ה פ נ י
ו א ב ל י ג ה :

5 אן כאן קולי אנסא נתי אתרך וגהי ואחרפה .

9:28 י ג ר ת י כ ל ע צ ב ת י י ד ע ת י כ י ל א
ת נ ק נ י :

אחדרת כל משקאתי ערפת אנך לא תבריני .

קולה אשכחה שרחי (Job 9:27) יעני אמרח עני אלצלאה ונת מא אנא פיה

10 מן שכוי אחואלי ומתלה ישפוך³ שרחו (Ps 102:1) וכדלך קולה אעזבה

פני (Job 9:27) יעני אתרך מן אסתקבאל אלקבלה וקולה ואבליגה

(Job 9:27) יריד בה ארפה בפסי מן אלתעב או יכון אתצבר עלי בלותי

ולא אשכי ולא אצלי וקל יגרתתי ערף אנה אן לם יסכו ולם יתצדע אלי

אללה יחדר מן אוגאע תנאלה ואן אללה סנחאנה ותעאלי לא יבריה מנהם

15 אמא פי הדה אלדאר ואמא פי דאר אלאכרה פדל דלך עלי אנה יגב עלי

אלמבלי אן יסתקבל אלקבלה וישתכי אחואלה ויסל אללה פי אלתכסיף

ענה פאנה לם יאמן מן בלאיא אכר תרד עליה ולא יבריה אללה עז. וג.

מנהא וכאן גרצה פי דלך אנה יגב עליהא אן יסלב ויסל אללה דאימא

פי תגייר חאלה ולא כאן יגוז לצאחנה ידמה עלי דלך.

20 א נ כ י א ר ש ע ל ס ה ז ה ב ל א י ג ע , 9:29

כפיי (136.10):+קאל, חיבי פי (136.12):חיביד, אעצי (136.14):סעצי,

מא (136.15):+קאל, טאעה (136.15):טאעת, בקר/ (136.15):נמא קאל, תגסלת

(136.16):גסלת, והדא (136.17):והדה, סה. (136.17):סטרורים (Ez 36:25)

וג, אלפליד (137.1):קאל אלפלוד, קר/ (137.4):קולה, צדקוחיר [צדקחור]

25 (Ez 33:13) (137.4):+אשר יעשה [עשה] (Ez 33:13), חזכרנה (Ez 33:13)

(137.5):+לר, קר/ (137.6):קולה, בשחת (137.6):+חטבלני, אז מחעלק

ב אנכי ארשע (Job 9:29). יעני ענדמא ארשע בשחת חט. (137.6f): omitted,

והדה אלרשע סלטאן עליהא יטלם ויעמל מא יריד וליס יקור אחד ירדה
 ען דלך כקולה פני שפטירה יכסה והם שפטים עלי רסם דינהם וקולה יכסה
 יעני יגמי וגוהם פי וקת יצרב רבקהם [רבקהם] ויתגה איצא:

end of fol. 59^r. The commentary on (Job 9:24) continues on

5 fol. 60^r. This is a result of the foll. having been misplaced.

אנה יכסל¹ פניהם חמס או בדשה* וכלמה וקולה אם לא איפא [אפוא] מי

הוא יורי אנה שי לא ירפעה אחד פקאל הודא רשע יתלף כקולה הוא

מבלה (Job 9:22) ו רשע אכר מתרוך פכמא גאז דלך פי עדל אללה פי

אלרשעים יגוז מתלה פי אלצדיקים והו אן יכוון חס (Job 9:22) עלי

10 בעמה ו חס מבלא [מבלה] (Job 9:22) פהדה זיאדה זאדהא עליהם מן טריק

אבטר לא מן אלשהאדה ואלמוגוד והם אלתמסו מנה אן יוגדהם דלך מן

אלשהאד.

9:25 ו י מ י ק ל ר מ נ י ר ק ב ר ח ר ל א ר א ו

ט ו ב ה :

15 ואימי כפו אכתר מן כפה משי אלפנג הרבו מא נטרן כירא .

9:26 ח ל פ ר ע ס א נ י ר ת א ב ה כ נ ש ר י ט ו ש ע ל י

א כ ל :

מצו מע ספן אלברדי כתל נטר יסתקר וקיל ינקץ עלי אלאכל .

רגע ידכר חאלה פי איאם שקאה פערף אן איאמה תנדרג וליס ירא מא ירגיה

20 מן צלאח חאלה ודכר תלתה אשיא והי רץ (Job 9:25) אנירות אבה כנשר

יטוש פאלנשר אכי מן אנירות אבה ואנירות אבה אכי מן אלרץ לאן אלרץ

אכתר מא יקטע פי אליום תלתה מראחל וספינה אלברדי חסיר פי אלמא

מתל אלריח פאלפנג ישיר בה אלבר פי אטרע מן כל אנסאן ואנירות אבה

חסיר פי אלבחר אכי מן סאיר אלמראכב וכדלך אלנטר אכי מן גירח פי

25 אלטיראן כקולה מנשרים קלר (IIS 1:23) סדכר כסיף אלבר וכסיף אלמא

וכפיף אלהוא והדה הו מן גנס קולה פי אלסצל אלאול וימי קלר מני

(Job 9:25) ארג. כמא שרחנאה גיר אנה אתסע פי הדה אלסצל ואטנב

(I)....* Cf. Prv. 10:6,11..

אלא בעד אן ובכה בחלום חזיון לילה (Job 33:15) ולם תחוב מן פעלך
 והדא ידל עלי אנך עקש (Dt 32:5) פקאל אירב אנא חם פי אעתקאדי
 ואפעאלי לכן פי ררשיענל¹ ועקשנר* ענד אצחאבי אלדי יתנאולון כל כלאמי,
 מא (134.11):עלי, וקר/ (134.11):וקולה, נפשי (134.11):יעני,
 5 אנבי..... (134.12):אני רדי, מראיי (134.12):מאדי, הודא (134.12):
 קאל, יקדפ..... (134.12):זיקדפוני בה וקולה, כלאם..... (134.13):
 כלאם אצחאבי, והדא תגיר בקר/ (134.13):והדה בטיר קולה, ירי (134.14):
 ראי, שחין (134.14):אלשחין, עלי (134.15):קאל, אלחק (134.16):
 with fatha, אלטל. (134.16):אלטס., ואלפאסק (135.3):הו,
 10 מפני (135.3): with Arabio shadda קר/ (135.4):קולה, היא
 (135.4):הו, ישיר (135.4):בה, מא (135.4):אלרעה אלתי, בה (135.4):פי,
 רוחי (Job 9:18) (135.5):omitted, אני (Job 9:21) (135.5):וג.,
 דפעה (135.6):ואחדה, אנזל (135.6):יפעל, הדא (135.7):הדה, ליכבה
 (135.7):לכבה, רד (135.8): with fatha, אלעלמא (135.8):אלמסרין
 15 קולה, הוא מכה (135.8):omitted, ויעני (135.9):יעני, בהדא (135.9):
 בהדה, אללה (135.10):חב. ותע., והדא (135.10):והדה, אן (135.11):אנה,
 גרי (135.11):קאל, מחנת (135.12):מחנה, קאל (135.13):קל, הוא (135.13):
 והו, חם רשע (135.14):חם ורשע, נקים ילגע (136.1):נקירים ילעג, קר/
 (136.3):קולה, לאנה (136.4):קאל, בק/טלו (Job 16:12) (136.4):כקולה
 20 שליו, נקים (136.5):נקירים, פערף אנה גאה הדא אלבלא והו נקי. וקר/
 ילעג (136.5):omitted, עלי (136.6):נעמחה.

9:24 א ר ק נ ת נ ה ב י ד ר ש ע פ נ י ש פ ט י ה י כ ט ה

א ס ל א פ ר א ס י ה ר א :

ארץ סלמת ביד פאסק וגה חכאמהא יגטי ואן כאן ליס כמא קלת
 25 מן הו אלאן ירד קולי .

דכר פי מא תקדם אן אללה יפני אלרשע פרגע ידכר רשע יעמל כל קביח וידום

דלך לה ענד אמהאל אללה עליה כקולה ארץ נחנה יריד בה סקע או אקלים

(I)....* Cf. Job 9:20.

omitted : (132.5f) , מבי (132.7):מנה , אז (132.7):מן , מאשיחי

וקחל גלמאני (132.7):מאשיחה פקחל גלמאנה , מבי (132.8):מנה ,

ריענני (Job 9:16) (132.9):+הו , ענה (132.11): with fatha ,

בקר/ (132.11):כקולה , פלדלך (132.12):פדלך , לשרן חרגום (132.14):

5 לגה אלחרגום , לאנה (133.3):אנה , אתמאם (133.4):חמאם , אתחני (133.5):

ואפתני , בקר/ (133.6):כקולה , מדב (Job 1:16,17) (133.6):+רג ,

וקאל (133.7):+כרי , לה שי (133.8):שי לה , הודא מתאייד ואן כאן לחכם

(133.11):פהו דאה מתאייד ואן חכם , קר/ (133.12):קולה , פיקהרה

(133.14):+ויצרעה , אז (133.14):לאן , ומלבה (133.14):פיגלבה ,

10 אלקוה (133.15):אלחק , הודא (134.3):הודה , יופע (134.3):ירפע , פי

(134.4):+קאל , בקר/ (134.5):כקולה , אעירוד (Lam 2:13) (134.5):+רג ,

ירעידני (134.6):רג , ודלך (134.6):+אן אלאמר מי ירעידני הרעד מתל

הורד (II 16:17) (מט 47:6) וגוהר אלכלמה רד שב פלדלך גוהר

ירעידני עד ואן פסרבא מי ירעידני מן יקאם בי יכוון מענאה מן יקול

15 מתל קולי אן אלחק מעי .

9:20 א מ א צ ד ק פ ר י ר ש י ע ר נ ר ¹ ת מ א נ י

ר י ע ק ש נ י :

אן אעדל ימלמני פמי צחית אנא ושכסני .

9:21 ת מ א נ י ל א א ד ע נ פ ש י א מ א ס ח ר י :

20 צחית אנא לא אערף מן בפסי פלדלך הודא אזהד חיאתי .

קאל אירב אי שי אקולה ממא אנפי ען בפסי אנה למ יבזל בי הדה אלבלא

לדנוב חקדמת מבי למ אסמע מבי מן חית אן פי ירציעני ² במעני אנני

אדא עדת עטם מצאיבי יקול אלבאסאן [אלאנסאן] קולך הדא ידל עלי אנך

רשע אד ליס יגוז אן ימלמך אללה וכדלך קאל לה אליפז ירשיעך פירך ולא

25 אני (Job 15:6) פקולה פי ירשיעני (Job 9:20) יריד בה אן אליפז וגירה

יחתגו עליי במא אתכלם בה וקולה ורעקשני (Job 9:20) יריד בה תעלק עליי

במא קלת כר פחד פחדתי (Job 3:25) פקאל לי למ אנזל אללה בך הדה אלבלא

{1} in M.T. and B.H.S. ירשיעני

{2} This word is more likely ירשיעני (Job 9:20).

ולא (129.11):פלא, בקר/(129.11):זכקול, אף (Job 36:13) (129.11):+
 לא ישרער כר אסרם (Job 36:13), הדא (129.15):זהדה, ובקר/(129.15):
 ובקולה, תחתו (Job 9:13) (130.1):תחתיר, וקר/(130.3):זוקולה, דברי
 (130.3):+עמר, חכם (130.4):חאכם, ימיז כלאם (130.4):ימיז כלאמה
 5 וקולה אלדי, יקולה (130.5):יחכלם, כלמא (130.5):זככלמא, יגרי לך
 (130.6):יגיר דלך, ואגב (130.8):זואגבא, דלך (130.9):זהדה, ואנסי
 (130.9):זואנפא, אנה (130.9):

end of fol. 55^v. The comment on (Job 9:1) continues on fol.
 59^v. This is a result of the foll. having been misplaced.

10 אלחגג (130.10):חגה, קאל (130.13):קולה, לו אנבי (130.13):לא אנבי
 לו, אלזלל ואלגלם (130.13):זלל וגלם, מעדומא (130.14):מעדרום, בקר/
 (130.14):זכקולה, יחטא (IK 8:46) (131.1):+זוקאל, ואלגלם (131.2):
 omitted, למ (131.3):לא, וקר/(131.4):זוקולה, יעני אדא אראד
 (131.4):יריד בה ואדא אראד אן, אן (131.5):omitted, מחוללח
 15 (Is 51:9) (131.6):+תנין (Is 51:9), חולל (131.6):+חורב, דעות
 (131.9):דעית, יגיבני ויצגי (131.9):יצגי, כנח (131.10):omitted,
 הדא אן (131.10):זהדה אני, אנבי (131.11):אני, יצנח (131.11):ינצח,
 ויגיבני (131.11):

end of fol. 59^v. The comment on (Job 9:16) continues on fol.
 20 56^f. This is a result of the foll. having been misplaced.

דעא (131.12): with damma, ידעו (131.12):ידעי, אן קד ירי כון
 (131.12):אד קד ירא אן יכון, יעלמא (131.13):זועמלהא, פידעו (131.13):
 פידעי, פקאל (131.14):+אני, דעות (131.14):דעית, אנה (131.14):אן,
 אנבי (131.15):לאני, פי ריח (132.2):זריח, סנב (132.2):זנב, הדא
 25 (132.3):זהדה, פקר/(132.3):פקולה, בשעודה (132.3):+קאל, שעודה אלדי
 (132.4):סעודה אלתי, פוקעת (132.4):פוקע, פקר/(132.4):זוקולה, וקר/
 (132.5):זוקולה, הו במיר קר/ללשטן ותסיתני ב לבלעו חנם (Job 2:3)

- כקולה, וקר/(126.3):וקולה, יהדר(126.5):זיהדי, ארץ(9:6 Job)
 ושמים(126.6):שמים וארץ, אלעאלם(126.6):גמיע אלעלם, אלג.(126.7):
 אלתלתה, וטרק(126.9):וזקאק, ואלתריא(126.9):אלתריא, קר/(126.10):
 קולה, לחרט(9:7 Job)(126.10):+וג, אלתגייראת(126.10):אלתגייראת,
 5 מקול(126.11): omitted, דאימא(126.11):דאים, תחגייר(126.11):
 יתגייר, דאימא(126.12):דאים, כואכב(126.12):אלכואכב אלצגאר אלמתשנכה
 בעצהא בנעץ וכימה הי כואכב, עש וכסיל וכימה(126.14):כימה ועש וכסיל,
 יכאלף(126.15):וכאלף, ומדברהא(126.15):ומדבר ידברהא, ואלשמס(126.17):
 ואלקמר, אלז. כואכב(126.17):אלסנעה אלכואכב, אלי לים עוד(127.3):+
 10 אלדי לים להא בהאיה ועגאיב אלדי לים להא עוד, הו(127.4): omitted,
 קול(127.4):קואל, הדא(127.4):הדה, א.(127.6):אחדהמא, אנה(127.6):אז,
 ולם(127.7):לם, ואלב.(127.8):ואלתאני, תגייראת(127.8):תגייראת, יפעלהא
 (127.8):+אללה, לוגה(127.10):לוגה, עלי(127.13):עליי, הדא(127.14):
 הדה, אלכאלק(127.14):אלכלק, פי(127.14):תחת, ליכנה(127.15):לכנהא,
 15 והדא(127.15):והדה, סב.(127.16):סבחאנה, מא(128.3):מאדא, אלוחש
 ואלגארח אלמפתרס(128.4):אלוחוש אלמפתרסי, מאכולה(128.4):ומאכולה,
 גיר(128.5):+בה אז, בה כדאר(128.5):פכדאר, או(128.5):מן, דפעה
 (128.6):רפעה, בקר/(128.6):ימכנהם כקולה, ומלכותו(103:19 Ps)
 (128.7): omitted, וקר/(128.8):וקולה, לו(128.8):אירור, פיקול
 20 (128.9):ויקול, מסתו(128.9):מסתוי, שייז(128.10):שיאז, סבילא אלא
 (128.13):סבליא אלי, הדא(128.13):הדה, בקר/(128.14):כקולה, ישריבנו
 (128.14): omitted, ועאדל(129.1):ועדלן, בקר/(129.1):כקולה, אנחנו
 (129.4):+כל, אלמקול(129.5):מקול, מן(129.5):סי, והדא(129.6):והדה,
 לקר/(129.6):לקולה, ישיר(129.6):וישיר בה, אמרא וקואד(129.7):אלאמרא
 25 ואלקואד, באלרגאל(129.7): omitted, ואלעוד(129.7): with qibbas,
 ערף אנה(129.8):פערף אז, אללה(129.9):עליהם, בקר/(129.9):כקולה שחור,
 בעד(129.10):ענד, יבזל(129.10):יבזאל, ויבחנו(129.10):ויבחנו,

- (123.9):הדה, אן תחל בה בליה ואירב יקול אן אללה יבקה(123.9f):
 בלייה תחל בה אירב וכאן יקול אנה יבקה אללה, וינצרה(123.10):+מן
 אלדביא, קלת(123.11):קלתה, הדא(123.12):הדה, סלמני(123.12):יסלם,
 תקול(123.12):+כדי, משפס(Job 8:3)(123.13):+הדה קולה לבלוד,
 5 ומתאיד(123.16):ומאיד, מנה פסלם מן אלבלא(123.16):מעה וסלם מן
 אלבלאיא, לבב(123.17):+יעני אנה, פהו(124.1):omitted, לא(124.1):
 אנה לם, הקשה(124.2):השקה יעני מי הקשה, אלרשע(124.4):רשע, דביאביה
 (124.4):דביאיה, יכצע(124.4):+דלך אלרשע, ויקר(124.4):ולא יקר,
 יגוז(124.4):+ענד, תרכה(124.5):יתרכה, ואתר(124.6): with fatha ,
 10 פלם(124.6):ולם, ואקלבהא(124.7):ואקלבה, אלדאר(124.8):+פאמא, אלדאר
 (124.9):omitted, בקר/ (124.9):כקולה, אלגבאל(124.13):אלגבל,
 אלמקלק(124.15): starts here تاسع كراس , ארז(124.15):אלארז,
 יתפלצון(124.15):יתפרקון, אכד ידכר גברות יוי פבעד אן דכר מא
 יפעלה במן יקסי קלבה וקד אלה דכר פעלה פי אלגדאם אלדי לם תכטי ולא
 15 תחס באלם ליכנה יפעל דלך באלגבאל ואלארז ליסהר גברותיר ולסכמה עלי
 סכאנהא פקר/המשתיק הרים(Job 9:5) יריד ינקל אלגבאל מן סואצעהא אלי
 מוצע אכר כמא אכבר עמא יכון לעתיד ומש חצי דהר צפונה(Zech 14:4)
 פמן הדא אלגבס יפעל פי אלעאלם אדא גצב עלי אהלה בקר/אשר הפכס באפו
 (Job 9:5) וקר/המרגיז ארץ הו מא יפעלה מן זלזלה אלארץ לאן מעני
 20 מרגיז מתל מעני מדעיש(Is 14:16) מדעיד(Dan 10:11) כאנה קאל המעתיק
 (Job 9:5) והו אנה יבקלהא מן מוצע אלי מוצע וקאל המרגיז והו תחריך
 וגה אלארץ ואטראנהא פיהתז מא עליה ויבוד וקר/ועמדויה יתפלצון הו
 ספלי אלארץ או ארכאנהא פיחרכהא פתצטרב מן סכאנהא יתפלצון מתל פלצת
 בעתחני(Is 21:4) והו תפציל אלעצא בעצהא מן בעץ סכדלך אלארץ תתסרק
 25 מוצע מן מוצע(124.16-125.11):omitted, סלא(125.14):ולא, מא ילחק
 אלארץ דכר(125.15):omitted, וכדלך(125.16):+מא, סלא(125.16):
 repeated, דיה(126.2):גהה, שמים(126.2):+לבדו, בקר/ (126.3):

(119.2):+כדאך עמל בלוד, פאן(119.2):ואן, פי אלקצד(119.2):

פאלקצד, בסכיון(119.2):+קאל כדי בלוד, אנה(119.6):באנה, הן

(119.6):+אל, אן(119.6):+יכוון, כליה(119.7):כלייה, ואד(119.8):

אד, מלם אר גלם(119.8):גלם, רגע אללה אליה(119.8):ותאב ורגע אלי

אללה, אן(119.9):+תם, ושדאידהם(119.11):+וקאל, אלצחך פאך(119.13):

פאן מן אלצחך, אלגלבה(119.13):+קול הדה קאל סורב, הדא(120.3):

הדה, בקר/(120.3):בקולה, אליפוז(120.4):אירוב, אל(8:5 Job) (120.4):

וג., אם זך וישר(8:6 Job) (120.5): omitted, תעטם(120.5):

אלצחך(120.5):צחך, תרי(120.5):תרא, חאלך(120.6):

אחואלך, וערפה(120.7):ליערפה, יגב ללה(120.7):יגיב, אן(120.8):

קאל, פיקבלה(120.8):+אללה, אפצל(120.8):+חאלי, ה.(120.9):כמסה,

אלאול(120.9):אחזא, ואנה(120.10):+ירגע, במא(120.10):ממא, אדא

(120.10):אד, ואלב.(120.11):ואלתאני הו, הדא(120.11):הדה, ואכד

(120.11):+פי, רגע(120.12):+אללה, ואלג.(120.12):ואלתאלת, פי

(120.13):מון, פיכברוה(120.13):ויכברוה, ומא(120.14):+קאל, והדאיא

(120.14):והדאיה, יקולון(121.1):+מתל קולהם, וליס יכתלפון(121.1):

ולא יכתלפו, ואלד.(121.1):ואלראנע, יכוון(121.2):תכוון, ואלה.(121.2):

ואלכאמס, מן(121.3):און, בקר/(121.4):כמא קאל, אבצר(121.5):אכתר,

קר/(122.6):קולה, לזמה(122.7):פלזמה, פיגיבה ען(122.7):ויגיבה עלי,

פקאל(122.7):פיקאל, פאנה חק(122.8):פהו חקא, יגיר(122.9):יגור,

אללה(122.9):+קאל יקול סורב, יעני(122.13):+אנה, עלי אפעאל לם יקדר

אלאנסאן(122.13): omitted, הדא(122.14):הדה, ולא תנצטני פי הדא

אלמטאלבה(122.15):ולם תספע פי הדה אלמטלבה, לירפע(123.1):לידפע,

לאפעאל(123.4):+קאל, מנהם(123.4):מנה, אליפוז(123.4): smudged,

והדא(123.4):והדה, הו(123.5):והו, יחל(123.5): with qibbus,

לרשע(123.6):נרשע, ועצהם וובכהם ולם ירגעו ואירוב(123.6):ועצה ונכה

אללה ולם ירגע וכאן אירוב יקול, אנהם לא(123.9):און רעיר לם, הדא

אלברייה וקולה, יעני(115.13):+אנהם, אליה(115.14):+וקולה, גנבה
 (116.2):+בגנבה, לא(116.5):+ולא, ולא יסד(116.5):+ואן ישתד, רשב
 (116.6):+רשב, הו(116.8):+הוא, מן(116.8):+omitted, ישנכו דאכל
 (116.10):+דאכל ישנכו, פיגחד בה(116.13):+פיגחודה, הדא מתל(116.14):+
 5 הדה מתלא, וולד(116.14):+ואולאד, מתבלה(117.1):+כסלו(8:14 ס' Job),
 אלמאל(117.1):+וקאל, כסלי(31:24 ס' Job)(117.2):+רג, אלדי(117.2):+
 יגיה, יקבט מנה(117.2):+יקבטה, לא(117.3):+לם, בקר/(117.3):+כקולה,
 כספירם(117.3):+כספס(Ez 7:19), ישליכו(Ez 7:19)(117.3):+רג, וקר/
 בית עכביש ישיר(117.3):+וקולה רבית עכביש מבטחו(8:14 ס' Job) ישיר בה,
 10 אלענכנות(117.5):+עכביש(8:14 ס' Job), ולם יכו(117.5):+ולא יכו, בקר/
 (117.5):+כקולה, ען מאלה ועקארה(117.6):+מן עקארה ומאלה, מתל(117.7):+
 with gibbus, הוא(117.7):+omitted, הו ראצע(117.9):+הי רואצע,
 ותאווילה(117.10):+הו, יבמו(117.10):+יבמי, בעמתה(117.10):+בעמה,
 באלשגרה אלדי(117.11):+בשגרה, ראס(117.11):+רגס, וקר/(117.12):+וקולה,
 15 רחסנהא ואקבאל בליג(117.13):+ואחסנהא ואקבל בלוג, אדא(117.14):+הו,
 הדא(117.14):+הדה, וקר/רסחש ב' הו בטיר קר/ותרוש רבחש(2:9 ס' Job) אלדי
 יריד בה לא יוגד תירוש פי אליקב כדאר(117.15-118.2):+omitted,
 קר/(118.2):+וקולה, ב' (118.2):+יעני, יום קט(118.2):+קט אבדא, והדא
 (118.3):+והדה, פיה(118.3):+הו, ומן דאירתה(118.3):+וען ריאסתה ומן
 20 דארה, בעמתה(118.4):+אלי גירה פימלב, ולא יוגד(118.4):+מלא יגד,
 אלעאלם באסוא(118.4):+אלעלם באסו, מצוב(118.5):+אלמציר, טריקה(118.7):+
 טריקה, קר/(118.8):+קולה, ואקבאלה(118.8):+ואקבלה, הו(118.9):+קאל,
 מן(118.9):+חאל, קר/(118.9):+קולה, מסרור(118.10):+מסרורא, אעכס אללה
 (118.10):+אנעכס אמרה, אחואלה(118.11):+omitted, וקר/(118.11):+
 25 וקולה, יערף(118.12):+וערף, יתעבר(118.12):+יעתבר, חל(118.13):+חאל,
 בל יסרע אליה אלבלא והו אלכמתל בגמא ואכר תטול מדה(118.14):+
 omitted, רשב(8:16 ס' Job)(119.1):+רשב(8:16 ס' Job), אלרשעים

- פאון(112.4):פאדא, טאהרר ובאטנר(112.4):באטנר וטאהרר, ותדעי(112.5):
 ותתדעי, הדא(112.5):הדה, כקר/(112.6):כמא קאל, ומענאה(112.6):
 ומעניה, וקר/ונרוח צדקר מענאה(112.6f):ושלם נרוח צדקר מעניה,
 כקר/צדקר(112.7):כקולה צדקר קאל כתרוב, יתכנר(112.9):יכנר, וענד מא
 5 תכונ(112.10):עלי מא יכונ, תעטם(112.10): omitted, קר/(112.10):
 קולה, ענהם(112.11):+לעלה תבת ענדהם, סנו(112.12):+וקולה, אלאול
 (112.15):אול, קר/(113.1):קולה, קר/(113.1):קולנא ואלא פאסאל ען
 מא סלף פי אלזמאן פאנהם יקולר בקולנא, וקר/(113.2):וקאל, יסיר
 (113.2):+נה, מן(113.3):פי, פקר/(113.3):כקולה, וליס(113.7):+קאל,
 10 אלטל איאמבא(113.7):אלצל איאמנה, הדא(113.8):הדה, דכלה(113.8):
 אדכלה; אנא קלת לך סאל מן(113.8):אני קאלת לך אסל ממן, ואמא(113.9):
 ואבמא, אלי אלעאלם(113.10):אלי קאל אלעלם, סנקבא(113.11):+ויחגה פי
 קולה ולא נדע יעני ולא בערף כם בקאנא פי הדה אלדינא, פי הדא(113.11):
 ופי הדה, בסרעה מתל אלצל(113.11f):מתל אלצל בסרעה, ודרהם(114.1):
 15 הלא רם, ירציראו(114.1):ירצאר, הדא(114.4):הדה, בקר/(114.4):בקולה,
 וקר/(114.5):וקולה, ירציראו(114.5):ירציראו, עקלהם(114.6):עקולהם, הל
 ישמר(114.9):אישמר, מא(114.9):אלמא, רטובאתה(114.12):רטובתה, סבל
 (114.14): with qibbas , באסי(114.14):באסיי, ורגוח(114.14):
 ורגוח, קר/(114.15):קולה, ידברון(114.15):יכברון, או(115.1):והו,
 20 אלברדי(115.1):אלבריד, ימד(115.2):ימדה, פיסר(115.3):+בהא, ואצלה
 (115.3):וצולה, כקר/(115.3):כקולה, וקר/(115.4):וקולה, וסלטאנה
 וקר/(115.5):וקולה, ענה אלבזיז ואלמא(115.6):אלבזיז ואלמא ענה,
 פליס(115.6):ליס, חציר(8:12 Job)(115.7):+יריבש(8:12 Job) כאנה
 מן רסם אלחציר, רטב(115.8):זיקים, אנקטאע(115.9): omitted, ענה
 25 (115.9):ענהם, פיה(115.9):הו, הדא מתל מצרוב(115.10):הדה מתלא,
 וחנוף פהם אנהם(115.11):פאנהם, ואד הם(115.12):בחיית, וירכנר(115.13):
 ואנהם ליס ירתכנר, אלמחרמה(115.13):+וקאל, אלבריה וקר/(115.13):

יכפא ענהם, קר/(109.10):קולה, ואלה.(109.11):וואלכאמס, שכותי

(109.11):שכוי, אן בחז(109.12):אנבא, אנה(109.14):אן, ממא

(109.14):omitted, תכלם(109.15):זהו, אנכרה(109.16):ינכרה,

עד אן תמל אלה ורוח כביר אמרי פיר אלי מתי תתכלם במתל הדא

5 אלכלאם ורוח עטים כלאם פיר אול אפתתאח כלאמה אן ינכר עלי אירב

קר/היש בלשוני עולה.(6:30 סס) וענד בלוד אנה עולה.(6:30 סס) וואנכר

עליה קר/במה לא תשעה.(7:19 סס) חטאתי מה אפעל לך(7:20 סס) ומה לא

חטא(7:21 סס) וואלי דלך ישיר אלי בקר/ורוח כביר(110.3f):אול מא

אפתתח כלאמה אנכר עלי אירב קולה היש בלשוני עולה.(6:30 סס) וואנכר

10 עליה איצא קולה כמה לא חטא פשעי(7:21 סס) וואלי דלך ישיר בקולה עד

אן תמל אלה ורוח כביר אמרי פיר אלי מתי תתכלם במתל הדה אלכלאם

ורוח עטים כלם פיר קולה ורוח כביר אמר פיר, לך(110.8):אן, אללה

(110.8):+עז דכרה, הדא(110.8):הדה, ללכאלק(110.9):לכאלקה, כבר

ותעאטם עלי אלכאלק(110.9f):אלכבר ואלתעטם עלי אלכלק וקאל, צדק

15 (110.11):+וקאל, חכם(110.12):אלחכם, אללה(110.14):+אלכרים, קר/

היש(6:20 סס)(110.15):קולך השר, אללה(110.16):+אלעטים, משפט

(110.16):+ולא יעות צדק, ידכר(110.17):וודכר, וצדק(110.17):צדק,

פכיף(110.18):כייף, משפט(111.1):צדק, וליס(111.2):ליס, אללה הדא

(111.2):הדה אלכלק סבחאנה ות., ואללה(111.3):+עז וגל, לה(111.5):

20 אליה, מחאל(111.6):מחאלה, פאהלכהם(111.7):+אללה, צרבת בדנבר ופי

קר/ (111.7):צרבתך פי בדנבר ופי קולה, לו(111.8):לי, כנת(111.9):

,omitted חטאו(1:5 סס)(111.9):+בני רבדו אלהים בלבם(1:5 סס),

עליה(111.10):omitted, כאנר יעתקדון אן אללה(111.10):זירון אן

אללה אלעזיז, אלי(111.11):אלא, אבד(4:7 סס)(111.11):+רג., חררשי

25 ארון(4:8 סס)(111.12):ארון(4:8 סס) רג., אלקאודר(111.14):אלי אלאקודר,

זכי(111.17):רכי, אליך(111.17):עליך, אליך(112.2):עליך, כנת(112.2):+

עליה, הדא(112.2):הדה, אן(112.4):אנר, תרכי(112.4):with fatha,

תגייר אלאחואל(107.2):אחואל, טאעטה(107.3):+וקאל, אלמחן ואלבלאיא

(107.3f):מחן ובלאיא, מוגודה(107.4):+פיה, לא(107.6):זולא, רקר

(107.7):+וקולה, לא(107.8):זולא, קר/(107.9):קואל, תשעה(107.9):+

ממני, טאלת עליי(107.9):טלת עלי, יא רב(107.9):omitted, וקר/

5 (107.10):וקולה, טרפה(107.11):טרפת, אלפעל(107.11):אלפעאל, יספיה

(107.12):יבריה ויספיה, קד(107.15):זואן כבת קד, פעל(107.15):אפעל,

פלמאדא געלחבני(107.15):למאדא תגעלני, קר/(107.17):וקולה, יכרן

(107.17):+אן, וצרבתני(108.1):צרבתני, וירי(1:21 בס"ט)(108.2):

ירי קאל, ירי שם ירי מבורך(1:21 בס"ט)(108.2):וקאל, נקבל(2:10 בס"ט)

10 (108.3):+רג, צרבאתך עני(108.3):עני צרבתך, תגעל(108.4):תגעלני,

קר/(108.4):קולה קאל, דנוב(108.5):+קד, בקר/(108.5):זרבקר/, כברה

(108.6): with qibbus, ויכן קר/(108.6f):ויכוון קולה, וירשר

(1:1,8 בס"ט)(108.7):זהו, אפעאלה(108.7):אפעלה, ואפאתה(108.7):

אן ואפתה, וקר/(108.8):וקולה, קר/(108.8):קולה, אמ(6:35 בס"ט)

15 (108.9):+חטאת מה(6:35 בס"ט), אנה(108.9):+יעני בה, מן אלעמל אכתר

מן אן אצרע אליך פזל עני צרבאתך וקר/(108.9f):אן אפעל אכתר ממא

אתצרע אליך פתזיאל עני צרבתך וקולה, יריד בה(108.10):יעני, אעמאלה

(108.10):אפעלה, וקר/(108.11):omitted, לקיני בהדא(108.11):לקיתני

בהדה, אחמל הדא אלאלם ואלמרן אלצ.....(108.12f):אחמלה ודהה אלמרן

20 ואלאלם אלצעב, ואיש(108.16):זואיש לא, פתולגני(108.17):פתאדלגני,

קר/(108.18):קולה, והו(109.1):ס. ות., וקר/(109.2):וקולה, עתה

(109.2):+לעפר אשכב, אסאלך(109.2):אסלך, ליס(109.4):לם, חפשרים

(109.4):חפשרי(6:88 Ps), חללים(6:88 Ps), +שוכבי קבד אשר לא

זכחתם ערוד(6:88 Ps), הדא(109.5):הזה, אלי ה.(109.5):עלי כמסה,

25 א:(109.5):אחודה, מן כלאמה.....צפא(109.6):זומן קול כלאמהם מצאפא,

קאל(109.7):יקול, פרא(6:5 בס"ט)(109.7):+עליר דשא(6:5 בס"ט), אורא

אן(109.8):אנה אן, יחתמלה(109.9):יחמלה, כמא(109.9):דמה, יכפי(109.9):

אירך(104.16):אנך, יורי(104.17):אללה, עליי(104.17):עלי, מנאמה
 יטייב(105.1):מנאמא יטיב, ובשדה(105.2): with fatha, וקר/
 (105.2):וקולה, בשיחי(105.2)(Job 7:13):+משכבי(Job 7:13),
 יעני(105.3):+אן אללה אלבארי אלכריס, ואנח(105.3): with qibbuṣ,
 5 אן לא חגפר עיני וקר/(105.5):אן אכרן לא חגפי עיני וקולה, חבשחני
 (105.5): omitted, אנה(105.5):+כאן, והי(105.6):+מן, גלבאת אלשדה
 עליה כאן צאחבהא ירי(105.6):גלבה עליה אלמדה אלסודא פאן צאחבהא ירא,
 חפחרה(105.7): with fatha, ירמי(105.7):ירמא, אלעלו אלי אלספל
 (105.7f):עלו אלי ספל, הדא(105.8):דלך, חתעדב(105.8):+ודא קואל אירב
 10 כתרב, אעצאיי(105.10):אעצאי, ערף(105.11): with fatha, אלאלם
 (105.11):+כאן, דכר שייך א. כבק דם או מות משנה ואלב. מות טביעי
 עלי רסם אלדניא פיסתריח(105.11f): omitted, יקאסיה ולא יגוז בקול
 יכתאר הו(105.12f):יקאסי ולא יגוז אן בקול אנה אכתאר אן, אחיחפל
 (ISS 15:12)(105.13):אחיחפורל(ISS 15:12), אעני(105.15):ואעני,
 15 מחנק(105.15):+רחחזר מרת, ואד(105.18):אד, רב(105.19): with fatha,
 לאנד(106.1):פליס בד, הדא אלאלם אלצעב(106.1):הדה אלאלם ואלצעובה,
 בהדא(106.2):בהדה, וקר/(106.2):וקולה, זל(106.3):זול, צרבאתך אדא
 (106.3):צרבנתך אד, הדא(106.3):הדה, חתקצי(106.3):חתקצא, אי(106.4):
 אן starts here ثامن كراس, גייר(106.4):חגייר, הדא
 20 (106.5):הדה, כאן לא יבקא(106.5):דאר לא בקא, איש(106.9):זאי שי,
 ואפתקדה פי(106.11):וחתפתקדה פי אלקול, ללחטאת(106.11):ללצחאת,
 לאן(106.12):לאנה, אחד(106.12):ואחד, יחצורו(106.13):יחצוררו,
 ואלכרק(106.13): omitted, חטהר פלאדה(106.14):חטהר מנהם פלאדאת,
 ואדא(106.14):והדה, יא רב אדא כאן הדא(106.15):אדא כאן יא רב הדה,
 25 אלאנסאן(106.15):אלאנרש, וקר/(106.17):וקולה, יעני(106.17):+כמא,
 ואכאברהם(106.17):ואכבוהם, אלקול(106.18): omitted, אדם(107.1):+
 אלדי, לבעז(107.2):בעז, וקר/(107.2):וקולה, לרגעים(107.2):לגרעים,

רזהד(101.17): with qibbus , לנתן רואיחה (101.17):לנתאן ראיחה
 וקאל קולה בתרב, כפי(101.20):כפו, ופבו(101.20):וופניו, אלי(102.1):+
 אלקול, ירגוה(102.2):זירגיה, קצד(102.2):+זבה, ואמחתי(4:7 סס)וקר/
 (102.3):רג. וקולה, ארגו(102.4):אני ארגי, וליס(102.4):זולס, לנטר
 5 (102.9):אלנטר, הדא(102.10):הדה, פיסאלה(102.11):זיסלה, הדא(102.12):
 הדה, אלריח(102.12):אלריחית, קר/(102.13):קולה, ליס(102.14):זאליס,
 עיבי(102.14):זלנטר כיר, הדא(102.15):הדה, אלדאר(102.15):זוארא
 כיראה, מנר(102.15):זאן, תרחמני(102.15):זוקל, הדא(102.15):הדה, וקר/
 (102.16):וקולה, תשורני(102.16):זעירן ראי, פאן(102.16):זאליך פאנה,
 10 ילתקי(102.17):זילחקבי, פלא(102.18):זקולה בתרב, ומצא כולך(103.2):
 ומצי כדאך, מתל(103.6): with fatha , מגיה(103.6):זמגיה, הדה
 (103.6):omitted , דאר אלעמל(103.6):עמל, ויצב(103.7): with fatha ,
 וקר/(103.8):וקולה, מתלה(103.8):הו מתל, וכמא(103.9):זודלך אן כמא,
 בן(103.9):זבני, ויציר(103.9):זויעוד, אן(103.10):זודלך, אלי(103.10):
 15 עלי, בקר/(103.11):זקולה, יעני(103.11):omitted , אלקבר(103.11):
 שאול, ומוצע(103.12):זואלי אלמוצע, אכד מנה(103.12):זיורכד מנה, ללגזא
 (103.12):זקולה, פיי(103.15):זפאיי, אזעארז(103.15):זבזעארה, קר/
 (103.16):קולה, אני(103.16):זקאל, קר/(103.16):קולה, כבת(103.17):
 כאבת, הדא(103.17):הדה, מא(103.18):זמן, אטרס(13:36 סס)(103.18):+
 20 בל אתכלם בין ידיה בצד רוחי, ואנת(103.19): with qibbus , קניח
 (103.20):זקולה, תרי(104.2):זיא תרא, הדא(104.3):הדה, הדא(104.4):
 הדה, בי(104.4):זפייא, אחתמאלה(104.4):זאחתמלה, אלתי(104.5):זאלדי,
 אלריח(104.5):זאלאריאח, בהדא(104.6):זבהדה אלאלם, אלחניך אלדי פי אלבחר
 (104.7):זחניך אלבחר, בקש נחשב(21:41 סס)(104.8):זוקל בקש נחשב תותח
 25 (21:41 סס)ואנמא, משמר(104.9):זוהו, וחתחני בזלשת(104.13):זוחתיחני
 בחלושח, תבשתני(104.13):זרגע אלי קולה, רגע אלי קר/(104.15):
 (104.13) see above תבשתני written after , קאל(104.15):זקאל,

- עלי, ירגו(99.5):ירגי, עמלה(99.5):פעלה, עמר(99.6): *with qibbus*,
 תבאת ובקא אי(99.7):אתבאת ובקא אד, לה(99.7):+בבא, אללה(99.7):
 אלכלק גל גלילו, רקו/(99.8):וקולה, חבקצי(99.9):+בסרעה, רקו/
 (99.10):וקולה, וכדלך(99.11):וכדאך, ירגע(99.11):ירגא, פעלה(99.12):
 5 פעלו, קאל(99.12): *omitted*, שכרו(Dt 24:15) (99.12):+רג, פי
 (99.13):+הדה, בה(99.14):+אלי, שכיר(Job 7:1) (99.14):+הו שכיר
 (Job 7:1), צעיף(99.14):+אלחאל, ממכן מוסר(99.16):מוסר ממכן, פעלה
 פהדא(99.16):שכר פעלו פהדה, ואלאגיר ליס(99.16):ואלשכיר אלמדכורין
 ההבא לם, יתכלץ מן תעבה(99.17):יחכלצו מן תעבהם קולה קאל סורב, אנחלת
 10 (100.3):אנתחלת, פסוק(100.4):הו אפסוק, רפסוק(100.4):ואפסוק, מחל
 (100.5):מתלא, פסוק(100.5):אפסוק, אלמדה(100.6): *omitted*, חצל(100.6):
 חצלת, אלתי(100.6): *omitted*, רוחה(100.7):חיאטה, מצי(100.7):מצת,
 בלדה(100.8):+בל, ואנחרת זאלת(100.9):ואנחה וזאלת, דפעה(100.9):
omitted, וללקלס(100.10):ולקלס, רקו/(100.11):וקולה, פי הדא אלפסוק
 15 ליאלי(100.11):אלליאלי פי הדה אלפסוק, פי(100.12):+אלדי, והדא
 (100.12):והדה, בהו כל אלמרץ ואלם אלקלב רקו/(100.12):כד אלמרץ
 וקולה, הנחלתי(100.13):+לי, אללה(100.13):+איאהא, לו רקו/(100.13):
 לי וקולה, ישיר(100.14):+בה, וירי(100.14):וירא, עליה(100.14):+קאל
 כתרב, נשרף(101.2):+וקאל, אלתבורדאת(101.3):אלתבורידאת, יצבח(101.5):
 20 באן יצבח אלצבח, אלוגע ישחד באלליל(101.6):אלאוגאע פי אלליל תשחד,
 כשי(101.6):כשיא, בעד שי(101.7):בשי, אלקול(101.7):לסול אלליל, פי
 אפי(101.7):פיואפי, תזול(101.7):זול, אדא אצבח אלנהאר עליה .
 (101.8):אצבח עליה אלנהאר, אלי אלוגע רגיעה(101.8):אליה רגע גיעה,
 והדא(101.8):והדה, ויבורד(101.10):ויביד, אלעתמה(101.11):+וקאל, רגיש
 25 (101.12):רגוש, אלכגל(101.14):אלנגל, ערף(101.15): *with fatha*,
 פדוד פאנצאף(101.15):פדאר ואנצאף, יסעי(101.16):יסעא, מן אלברגות
 (101.16):מתל ברגות, רקו/(101.16):וקולה, יעבי(101.16):+אן,

וישמע אדם כי נשם אחרו (Gn 14:14) וישב את כל הרכוש (Gn 14:16) (94.2ff): אבותם כי נשם אחרו (Gn 14:14) וקאל וישב את כל הרכוש
 וגם את לוט אחרו ורכושו השיב (Gn 14:16) וגם וקאל, הודא (94.8):
 הודי, כלאמי (94.8): פקול לי אי שי קלת, אלכטא (94.9): פיי כלאמי,
 5 או גלט (94.9): או מן אלגלט, ופהמוני (94.9): ואפהמוני, אעחרף בכטאי
 (94.10): אערף בכטאיי, מצי (94.13): מצו, הדא (94.14): הדה, בטאל וקר/
 (94.15): נאטל קר/, ירכח (94.15): ירוח, או (94.16): אי, בקר/ (94.17):
 כקולה, נאש (95.1): נואש, קר/ (95.3): קולה, תחסנו תוביר (95.3): תחסנו
 תביר, יובר (95.4): אלאנסאן, תובכני (95.5): תובכוני, וקד (95.5): פקד,
 10 איאס (95.6): אייס, ביתים (95.9): כרחום, אף (95.9): ווהו, אלי (95.10):
 קול, וקר/ (95.10): וקולה, עליי (95.10): עלי, לאקע (95.11): לאקוע, יטרח
 וחפרה (95.11): זיקע פי חפרה, בקר/ (95.12): כקול אליפז, פי (95.13): פיא,
 הו סכת (95.14): סכת הו, עליה (95.14): וקולהם, תהכרו לר (Job 19:3) (95.14):
 (95.15): כמא קאל בתרב, קר/ (96.4): קולה, אתאמלו (96.4): תאמלו, ללקאכם
 15 (96.5): ללקיאנכם, בהדה (96.5): הדה, אלבאטל (96.5): אאלדי, וקר/ (96.5):
 וקולה, ותכדונוני (96.8): וקול קאלה בתרב, ושבי (96.9): ושרב, פיהא
 (96.13): omitted, וקאל שרב (96.13): תם קאל ושרב, פאלאול (96.13):
 יריד בה, פיי (96.14): פייא, פעל (96.14): omitted, מטלביז (96.14):
 מטלביז, חית (97.1): און, יקדר יקול ען אירב אנה טלמה בל פצלה (97.2):
 20 omitted, עבאדחה (97.3): איצא מן קולה, צדקה (97.4): וקאל בתרב,
 לסאני (97.7): לאסני, אלתשוישאת (97.7): אלתשוישתא, ויתזידו עליה (97.8):
 omitted, אלכאלק (97.10): ועז דכרה, בגור ולא (97.10): בעולה לא, אלי
 (97.10): פיי, הדא (97.10): הדה, קר/ (97.11): קולה, יעני (97.11): זאני,
 בה (97.12): omitted, הו (97.12): פיה, תתמיזו (97.13): תתמיזון,
 25 תקולוה (97.13): תקולרון, יסל ען קר/ (97.13): יסל אלאנסאן ען קולה, וען
 פצל (97.14): ופן אלפצל, גיר (98.1): omitted, אימאנא (98.1): אימאא,
 בעז (98.2): פיי בעז, אגמעהם (98.3): גמעהם, מחאל (98.3): מחלה, על (99.1):

שבא(91.8):סבא, גאאר(91.10):גאור, קר/(91.11):קולה, בגדור(6:15 ס'ס)
 (91.11):+כמר כמר נחל(6:15 ס'ס), ישיר(91.11):+בה, בעמחה ועזה
 (91.12):עזה ובעמחה, אלשתי(91.13):אלשחא, פלא יוגד פדאר(91.14f):
 פליס יגד כדאר, זאלת(91.15):זלת, בעמחה לס(91.15):בעמחה ענה ולם,
 5 קר/(91.15):קולה, מא לס(91.16):מויא פלא, וקר/(92.1):וקולה, הקורים
 (6:16 ס'ס)(92.1):+ישיר בה, וקר/יעבדו(6:15 ס'ס)(92.1):וקולה
 יעברו(6:15 ס'ס), אלשתי(92.2):אלשחא, מעני אן(92.2):מעניא אלענו,
 אלארז(92.3):ארז, אלאנסאן(92.4):אנסאן, וקר/בעת יזרב(6:17 ס'ס)
 יריד אדא אלשמס אלחמי דאבו אנקטע אלחלג וקר/ילפתו ארחות(6:18 ס'ס)
 10 (92.4 ff):וקולה בעת יזרב נצמתו(6:17 ס'ס) יריד בה אדא חמי ודאב
 ואנקטע אלחלג מנה וקולה ילפתו ארחות דרכם(6:18 ס'ס), וקר/(92.6):
 וקולה, בתורה(6:18 ס'ס)(92.7):בתרו(6:18 ס'ס), ישיר(92.7):+בה,
 אלבריה(92.7):אלבריה, וקר/(92.8):וקולה, סטח(92.9):זוגה, וקר/הביטו
 (6:19 ס'ס)(92.9):וקולה הביטו ארחות תינא(6:19 ס'ס), חמא(92.10):
 15 תינא(6:19 ס'ס), רשבא(92.10):+הם, פיסירוון(92.10):יסירוון, הדה
 (92.11):+אלמוצע אעבי, מא(92.11):מאא, בקר/(92.12):כמא קאלו, הדא
 אלמואצע(92.12):הזה אלמוצע, מא(92.13):מאא, גו(92.13):גאור, כאנו
 יכגלוון(92.13):כאנו וכגלו, אצחאבה בקר/(92.14):אצחאב אירב כקולה,
 הרחיק(19:13 ס'ס)(92.14):הרחיקו, קרבי(19:14 ס'ס)(92.15):קרובי
 20 (19:14 ס'ס) ורג. וקאל קולה בתרב, חנצרו(93.2):חנצרו, אלדער(93.2):
 אלרעד, וקר/(93.4):וקולהו, פתכוני(93.5):פתכונו, חכלצו(93.5):חחכלצו,
 בתאע אלדביא(93.6):omitted, תיראו הו געיה פהו(93.6):חראו הו בגעיה
 והו, חסף(93.6):+קולה בתרב, שחדו(93.7):שיחדו, קלת(93.9):קאלת, ארשו
 (93.9):ארשו, תפעל(93.14):יפעלו, כמא(93.14):מע צדיקהם או, לכם
 25 (93.14):+אעטובי שי, שחדו(6:22 ס'ס)(93.14):או שיחדו, פלא חנכוני
 (93.15):פלמאדא תכוני, ותיערוני(93.15):ותעיירוני, וקר/(93.15):
 וקולה, וניד עריצים(94.1):וקאל, אבס ענדמא סני לוס ומא כאן לה בקר/

ואלב. (87.8): ואלתאני, ישפיה (87.8): זאללה, כרצה (87.8): צרנתה, ירי

את כל מעשהו (Is 10:12) (87.10): omitted, הדא (87.13): זודה, עליי

(87.13): עלי, אללה (87.14): זאלאלאה, קו/ (87.15): קולה, ערו (87.15): +

נחמתי, אלמסתלתיו (87.15): זאלמסתליו, אלתי (87.16): זאלדו, מכצהא ווגעהא

5 (87.16): מכצי ואוגאעי, הו מקימהא (87.17): זיהי מקימה, וקו/ (88.1): זוקולה,

כחדתי (88.1): כחדתי, יעבי אנבי ארגו אן ירד אליי בעמתי מן חית לא

כחדתי אמרי קדוש (88.2): omitted, אכתם (88.3): זאתכם, כחדתי (88.3):

כחדתי, קו/ (88.4): קולה, עאדתה (88.5): זיקול, דאך (88.5): זודאך, קדוש

(Is 6:3) (88.6): זירי צבאות (Is 6:3), תרי (88.12): זאתרי, קול (88.13):

10 קולה, בק/מן (88.13): קולה מי (Job 6:8), אנבי קד חצלת (88.14): זאני

חצלת, ונחורש (88.15): זונחורשה, פקו/ (88.16): זפקולה, אצבר (88.16):

omitted, ודלך (88.17): זולדלך, אלשייו (88.18): זשייו, בחי (88.18):

omitted, וקו/מה (Job 6:11) (88.18): זוקולה מה (Job 6:11), בחי

(89.1): חיר, וקודר (89.1): זיקודר, יקודר (89.2): זיחמל, starts here. سابع كراس ,

15 יחתמל (89.2): זתחמל, אן (89.2): זאד, נחורש (89.3): זונחורש, כדי (89.3): זכדא,

אן יכסר (89.3): זבאן יכסרו, או יטרקה (89.4): זאעבי יטרקוה, חרשיה (89.5):

רחשיה, פי (89.6): זפייא, דכר (89.7): omitted, א. (89.7): זאחדהמא, חאנת

עלי (89.8): זאן יבאטר עז, ואלב. (89.9): זואלתאני, דקיק (89.9): זדקה, גלאלה

ודלך (89.9f): זלה ולדלך, א. (89.11): זאחדהמא, בקו/ (89.12): זקולה, ואלב.

20 (89.12): זואלתאני, הו עקלה ודקה (89.12): זהו אנה עקלה ורקת, פי (89.13):

פיא, אנאטרך (89.13): זחתי אנטרך, מפי (89.14): זמע, אללה (89.16): זאלכאפי,

הדא (90.1): זודה, קאל פי (90.1): זקל פיא מן, לאגיב (90.1): זמא אגיב, עליה

(90.3): זאנה, פקליל (90.3): זקליל, וקו/ (90.4): זוקולה, ישיר (90.5): ז+בה,

מא (90.5): omitted, פקד (90.6): זוקד, שדי (90.7): זירי, וקאל ויראח שדי

25 יעזוב והו בעד בזולה (90.9f): omitted, אולד ב (Job 3:3) (90.10):

omitted, יזרוב (91.1): זירוב, אן (91.3): omitted, סבל מרקהם

(91.5): זמריקהם, פי (91.5): זאלי, ויבידו (91.5): זקאל, חרמא (91.6): זחמא,

יחתמלו, אראדוה(84.5):אראדו, כעסי(2:6 Job) (84.5):כעסו, לעו מן
 ושחו ולעו(16 Ob) :זלעו, שותה(84.7):שתה, רוחי(84.9):נפסי, אללה
 (84.9):אלאלאה, בחדאיי(84.10):בחדאי, כעסי ורתתי(2:6 Job) (84.11):
 כעסו ורתו, יטעני(84.11):יטענון, והדא(84.12):והדה, חי צרובהא
 5 (84.12):הי צרבאתה, סקס(84.12):קסס, אלדי יתקלב(84.12):אלתי תתקלב,
 יתנדל(84.13):ותתנדל, בקו/(84.13):בקולה, הם(84.14):והו אנהם, לערוך
 (Jud 20:22) (84.14):לעוד(Jud 20:22), דשא(85.1): *written above*,
 כליטה(85.3):אלכליטה, טעאם(85.6):טעם, קו/(85.7):קולה, לקו/(85.7):
 קול אליפו, פקו/(85.8):פקאל, זאלח(85.8):זלח, מחל(85.9): *omitted*,
 10 וקו/(85.11):וקולה, מבלי(85.11): *omitted*, יגתי(85.12):יגת עלי,
 יגתי(85.12):יגת, יכו(85.13):יכוון, לא(85.14):ליס, סבק(85.14):+אליה,
 וקו/(85.14):וקולה, ישיר(85.15):+נה, מוצעה(85.17):+וקאל, אלדנו
 (86.2):+בהם, סקס(86.2):קסס, חלמת(86.3):חלומות, בכס(86.4):בהם,
 מנכס וקו/(86.4):מנחם וקולה, יולמני(86.5):יולומני, ומע(86.6):
 15 *repeated*, כלה(86.6): *with qibbus*, כדורי(86.6):עליי כדורי,
 ולבי(Lam 1:22) (86.7):לבי, ולחם בגלולים(86.7):ולוחומם בגללים
 (Zeph 1:17), ולחמי(32:24 Dt) (86.8):ולחומי(24:32 Dt) וקאל,
 מסלתי ורגאי(86.10):מסאלתי ורגאיי, אללה(86.10):אלאלאה, ויראל
 (86.11):וירואל, אללה(86.12):אלאלאה, שייז(86.13):שאן, אלוה(86.14):+
 20 וירבאני, ויבצעני(86.14): *omitted*, עליה בתגייר(86.15):בתגייר
 עליה, וירואל(86.17):ויראל, אלחמס(86.17):+אלסיד אלבשר, עליו השלום
 (86.17):ע. הש., אללה(86.18):אלאלאה, בקו/(86.18):+ואם אין(32:32 Ex),
 אשר בחב(32:32 Ex) (86.18): *omitted*, ע. אלס.(87.1):ע. הש.,
 מן חזולהם פי לון(87.2):פיליון, קאל(87.2):אל, יריד(87.3):ויריד,
 25 אי(87.3):או, או(87.3):אי, צרבאתה(87.3):צרבתה, אלתי(87.3):אלדי,
 בקו/(87.4):וקאל, כמא(87.4): *repeated*, בקו/(87.5):כקולה, תקרה
 (87.6):חקרתי, אלאלם אלמעדב(87.6):אלם אלעדאב, א.(87.8):קאל אחדמא,

(80.13):יכתרה, ולזה(80.13):נסלה, אלחב(80.14):קאל בחוב, בעלוח

(81.1):בעולוח, מתל(81.2):repeated, אלכדס(81.2):אלכרדיס,

נסק(81.4):omitted, ירי(81.4):ירא, כתרה(81.4):אלולד, ישיר

(81.5):+בה, וקת(81.5):+אלאנדר, אלזרע(81.6):+פיה, איאמ.....

5 עלי שי(81.6):איאמה, הנה(81.7):

the letter ב may be seen in the margin alongside this word,

חקרנרה(81.7):+כך היא שמענה ואתה דע לך, אנתהיבא(81.8):+פי אלפכר

פיהא, כדא(81.8):כדי, אסמע.....(81.8):אסמעו, ואנת(81.8):+עארף

ב, אי קד אפכרבא ואנתהיבא(81.9):יעבי אנבא קד אמעבא, יכלצר(81.9):

10 ינפעך ויכלצר, אנת אבצר(81.10):פאנת אכבר, פנפעה(81.11):פאן נפעה,

וקאל(81.11):קולה, חקר.....(81.11):חקרתיה יחתמל, פאתפק.....

(81.12):פאתפקו כלהם עלי קול אלרפז ולם יכתלפו פיה, קול(81.13):

omitted, ארבעת.....(81.13):ארבעה אשיא, כק.....(82.1):ח

כקולה לא הנה יסח(4:3 ב'ס), ותמאם אלקול. ואלתאני הו אנה(82.1):

15 כושל יקימון מליר(4:4 ב'ס). ואלב. אנה, נקי ודלך כלה טען עלי אירב

אלי מפיר מחשבות ערומים(5:12 ב'ס) ואלתאני(82.2):נקי וישר וטען עליה

אנה לים נקי וישר וכדלך דכרה לאויל משריש(5:3 ב'ס) וקל מפר מחשבות

ערמים(5:12 ב'ס) לוכד חכמים(5:13 ב'ס) כל דלך טען עלי אירב ואלתאלת,

גלת אסמאה(82.3):omitted, יובר(82.4):יאדב, אנה יקול לה יא אירב

20 לא מחאלה אן קד בנהך אללה תעאלי דכרה פלמא לם תנתבה צרבך, ואלמעני

אלראבע(82.4):הו אנה קד בנהה פלמא לם ינתבה צרבה ואלראבע, גלת

עטמתה(82.6):omitted, סאיר..... אדא תאב וישלם(82.6):סאיר

אלצרבאת ויסלם, בקא שי אלא וקאלה(82.7):בקי שי יקולה חתי קאלה,

שמענה(82.8):שמענורה, והיחתי(83.3):והיחתי, בחאע(83.8):omitted,

25 כלמו(83.8):כלאמי, קו/(83.10):קולה, ישיר(83.10):+בה, וקר/והיחתי

(2:6 ב'ס)(83.10):וקולה ורוחתי, הדא(84.1):הדה, יגיב(84.2):יגיבו,

ליס(84.2):לם, כל(84.4):omitted, ישיר(84.4):+בה, יתאמלו(84.5):

- כקו/, דנובר(76.12):דגבר, פנין מן אלצרנאח א.(76.12):פנון אלצרנאח
 אחדהא, מחל(76.12):omitted, באטן(76.13):אלבאטן, קלח(76.14):
 omitted, דלר(76.14):+ווקאל בתרב, חרב(77.1):+ווקולה, חדי(77.2):
 חדיי, משד(77.3):משוד, יגי(77.5):גא, ומחירח(77.6):ומחירח, ללנהב
 5 ואלגוע(77.8):לנהב ולגוע, תכשא(77.8):+ווקולה, וחית(77.9):ווחית,
 חגארת(77.11):חגארה, אדא(77.12):omitted, יענא(77.12):יעני,
 בסאבעהא(77.13):בסאבעה, ואלז. הו(77.14):וואלסאבעה הי, דכר(77.15):+
 חלחה, ידכר(77.15):+הם, מנין(78.1):מניין, והו לדג יקתל(78.1):הו
 לדג וקתל, ורעב ודבר וחיה(78.2):וואלרעב ודכר חיה, ואנצאף(78.2):
 10 ואנצאף, אלשד(78.2):אלשוד, עדו(78.2):אלי, ואלחרם ואלאטפאל(78.3):
 ואלחרים ואלאטפל והו עדו, תלף(78.4):תלאף, אלשד(78.4):אלשוד, וקאל
 (78.5):וקל, אלרעב ואלשד פעאם פי אלצקע(78.7f):ערעב ושווד עאם פי
 אלסקע, אנה(78.9):omitted, אלנאס(78.10):+סיה, אפתקר(78.10):
 אפתקרו, כלק(78.11):+כתיר, אלגוע(78.11):+ויעקב ובניו למ ילחקהם
 15 מן דלר שיא, אללה(78.12):+עז דכרה, ואלשד(78.13):וואלשוד, חירח
 הארץ(78.13f):חית ושוה, ונבכדנצאר(79.1):ורבכחנצ, כד(79.2):
 omitted, ישיר(79.2):+נה, אלנחשים(79.2):+ווקולה, בינהם ובינה
 (79.3):בינה ובינהם, לא(79.4):אן לא, ומתלה(79.4):+קאל, הארץ אל
 תירא(Job 5:22)(79.5):השוה, קסמיון(79.6):+קאל, וקאל פי אלרמש
 20 בריתך(79.6):omitted, פי חירח(79.7):ווחית, ומענאהא ואחד(79.7):
 ומענאהמא ואחד בתרב, ולא(79.8):+קל, וקו/(80.1):קולה, הדא אלארבע
 (80.1):הדה אלארבעה, בקו/(80.3):כקולה, טרב(Jer 8:15,14:19)(80.3):+
 וקאל, בעצמי(Ps 38:4)(80.3):+רג, אלפואסיק(80.4):אלפסוקיון, שכז
 (80.4):אשכז, בעצהא(80.5):בעדהא, אלמטאלם(80.6):אלמטלם, אלכטא
 25 (80.7):+קל, פי(80.7):omitted, מנה(80.8):מנהם, פינסב(80.8):
 פינסבו, אלא(80.8):אלי, בית אדונייהם(Zeph 1:9)(80.9):בתי אדונייהם,
 אלצאלח(80.10):אלצלח, רמיה(Ps 101:7)(80.10):+קולה בתרב, יכתר

- בערמם (73.11): בערמה, משבז (73.12): +קאל, והדא אלמקול (73.13):
 והדה מקול, דינה (73.14): דיבייה, כאן יודוהם (73.14): פי אן
 יאדוהם, קר/ (73.14): קולה, משכבתם (Mic 2:1): +וקאל,
 רגזלו (Mic 2:2): (74.1): +וקאל, בתדבירהם (74.2): בדבירהם, לוכד
 5 (74.2): לכד, יכונו בתדבירהם אלי (74.2): יכונו חדבירהם עלי,
 פיהלכונו (74.3): +הם בדאלה, ולם תתם עצור עלי דוד כקר/ (74.4):
 וסלם דוד ולם תמת עצור כקולה, מתל (74.5): +ולב, והנמדד (Hab 1:6)
 (74.5): +וקאל, יפאגונו (74.8): יפאגו, ותחייר ילחקהם וקאל (74.9):
 ילחקהם ותחייר וקולה, יעבי פי אוקאת אקנאל (74.9): פי וקת אקבל,
 10 יכונונו (74.10): יכונו, קר/ (74.13): קולה, פרג עז (74.13): יפרג סן,
 אלדי (74.13): אלדין, האולי אלטאלמיז (74.13): אלטלמיז, ונטיר קר/
 (74.14): נטיר קולה, ולא (74.15): זולמא, יודון אלצעפי (74.16): זיארו
 אלצעפא, מבהם כקר/ (74.16): סון ידהם כקואל אלצדיק, מחזק (Ps 35:10)
 (74.16): מחזיק, הו (74.20): זיהי, נטיר קר/ (74.20): כקולה, קרית
 15 (Ps 40:2): קריתה, ריט אלי (Ps 40:2) רג (74.20): omitted,
 ועולתה (75.1): וקולה ועולתה, ולם (75.3): זולא, עולתה ועולתה (Job 6:29,30)
 ואחד (75.3): עלתה ועולתה ועולתה (Job 6:29,30) ואחדא, ואלתי (75.4):
 ואלתו, ו ערפה (Am 4:13): (75.4): ערפה (Am 4:13), ג. מואסע (75.5):
 תלת מואצע, ואלב. (75.6): ואלתאני, יהרג (Job 5:2) +וקר/
 20 ואלג. (75.7): ואלתאלת, כטילים פהם (75.7): חכמים והם, חכמה (75.8):
 אלחכמה, כקר/ (75.9): זיהן (Job 28:28), חספיון (75.15): חספון, אלצעפי
 (76.1): אלצעפא, וקד (76.2): +יכונו, ויודנהם (76.3): זויאדנהם, ירגעו
 (76.3): זירגעונו, הדא (76.3): הדה, עליה ואתגע (76.4): עליהא ותרגע,
 לא (76.4): זבלא, ו מוסר (Job 5:17) (76.5): מוסר (Job 5:17), פהו
 25 (76.6): הו, ואלשייון (76.7): +קר/, שלמה (76.7): +ע. הש, חמאכ
 (Ps 3:11) (76.8): +קר/, וקר/ (76.8): וקולה, יוכיח (Job 6:25)
 (76.10): יוכח, רגע (76.10): +אלאנסאן, צרבחה (76.10): צרבה, קר/ (76.10):

- ולא (71.8):לא, אירן (71.9):ואירן, יעני (71.9):+ליס יקי בן אדם עלי
 בהאיתהא פאמא אן יכוון, וקו/(71.10):וקולה עד, ימכון (71.10):
 omitted, פהדא (71.11):פהדה, אלדי (71.11):אלתי, ימי (71.11):+
 קו/, בעז (71.12): starts here سانس كراس, עלי סאיר (71.13):
 5 פי, כמא קאל (71.14):כקול, בקולו (Job 37:5) (71.14):+קאל, ערשה
 (Job 37:5) (71.14):עשה (Job 37:5), נדע (Job 37:5) (71.15):+
 וקאל, אלמטר (71.18):מטר, ומכל (71.18):ומכלי, קד (71.19):omitted,
 אפעאל (71.19):אפעל, אעואם (71.19):עואם, אללה (71.20):+יחברך שמי
 ועז קדרתה, בק/(72.1):כקולה, ויכסלו (Jer 10:8) (72.1):+רג, ישיר
 10 (72.1):+בה, ימטרה (72.2):+אללה, ואלזרע (72.2):וואלזרוע, אלמא אלגזיר
 (72.3):גזיר אלמטר, קו/ושולח (72.3):קולה ושלח, לאגעאל (72.5):
 אלאגעל, לארתפאע ואלמטלכמין תקור באלפרג (72.5):לארתפע באלפרג
 ואלמטלכמין תקור, אנה (72.6):אן הדה אלקול, פייסרו (72.7):פייסרו,
 מן (72.7):+כתרה, פקרהם (72.8):+וקולה, מרצי (72.9):מרצא, המומהם
 15 (72.9):גמומהם, ואסוד (72.10):ויאסוד, בק/פי (72.10):בקרו/, ומתל
 קול (72.11):ומתלה קאל, הלסתי (Job 30:28) (72.11):+בלא חמה
 (Job 30:28), וקאל (72.12):וקולה, באלפרג מן (72.12):נפרג, אללה
 (72.12):וקאל, פסוק (72.13):בסוק, מבזלח (72.13):omitted, ויגלסהם
 (72.14):וגלסהם, ואלמלך (72.14):וואלמלוך וגעלהם למרוס, ומתל קו/
 20 (72.15):ומתלה קאל, העפר (2:16 א ו) (72.15):+כתוב, תעשינה ידיהם
 (73.1):תעשנה יודהם, ידיהם אלפקה (73.3):אידיהם מלאותיו, אלאפסוק
 אלאול (73.4):אלפסוק אלמתקדם מחמוד והזה אלפסוק, ידכרה (73.4):
 ידכרה, ואלערום (73.5):+הו, וקו/(73.6):כמא קאל, והאולאי (73.7):
 והאולי, אמור אלדביא (73.7):אלדביא ואמורה פקד, יעאונהא (73.7):
 25 יעאנוהא, אלדביא יגיראהא (73.8):וגיראהא, מא (73.8):כמא, ויכוון אן
 אללה ישוש (73.8):וירון אד ישוש אלכלק, צרוב (73.9):אלצרוב, ומצאלח
 יראהם (73.9):ומצלח יראהא קאל, יתם (73.10):+להם, בקו/(73.10):סקולה,

- תשקת אדא צנית, מאא(68.6):מא, פערף אנה(68.6):פנערף אנהא, והדא
 אלרעים(68.7):והדה אלרעב, פקרי(68.7):פקרא, להדא(68.7):כלמא להדה,
 קו/ריבזו(Ps 109:11):(68.8)יבזו, יגיעו(Ps 109:11):(68.8)+:
 וקו/, מצנים(68.8):מצנים, אלחראב ואלרמאח(68.9):אלחמאח ואלחראב,
 5 מצנים(68.9):מצנים, מחוק(Ex 26:35):(68.11)והו, פהדא(68.12):
 בהדה, בגיר(68.12):בלא, אנ(69.1):פאן, און(Job 4:8):(69.2)וואון,
 לה(69.2):omitted, פי חרשי און וזרעי עמל(Job 4:8):(69.2)חררשי
 און וזרעי עמל יקצוהו(Job 4:8), יטהר(69.3):המא ממא יטהר, ואנמא
 (69.3):omitted, מנהא(69.4):+עמל(Job 4:8), יעאקבו(69.5):יעקבו,
 10 בק/(69.6):קולה, און(Job 4:8):(69.6)+כקול תם כתרוב, אנ(69.10):
 with tashdeed, ללכד(69.10): with fatha, אלטיר(69.10):אלטאיר,
 לעמל(69.12):+ירולד, אלאדם(69.12):אן אלאנסאן, כלק(69.12): with qibbus,
 ללכד(69.12): with fatha, הדא(69.13):הדה, ואלאעמאל(69.13):וואלעמיאל,
 חצריפהם(69.14):חצרפאתהם, פיעצון(69.15):+נדלך, הדא(70.1):הדה, לים
 15 בד אן יכונון(70.1):לים בד מן אן יכונו, אנה(70.2):אנהם, מנכר(70.2):
 אלמנכר, עאציון(70.3):עציון, יעני(70.3):+אנהם, כלקו(70.3):
 with qibbus, פרגתהם(70.4):פרגהם, יעמרו(70.4): with fatha,
 אלטיר(70.6):אלטאיר, ודניב(70.7):omitted, מן(70.7):פי, ויתחלק
 סואה(70.8):ויתחלקו מתלה, פאלכל(70.8):פיאל אלכל, אלדיון(70.9):אללדיון,
 20 הדא(70.10):הדה, ימכון(70.11):וימכון, גרי(70.11):גרה, פעוקנת(70.11):
 with two qibbusim, עלי דלך(70.11):עליהא פיקול כתרוב, אלקאדר(70.14):
 אלטאיק, אללה(70.14):אלאלאה, אנא(70.15):אדא, עמל ואון(70.15):פעל
 און ועמל, קו/אולם אני אדרוש(70.15-71.1):קולה אדרש, עמל ואון(71.1):
 און ועמל וקו/, אד(71.2):אלדי, ענדר און(71.3):און ענדר, יגור(71.3):
 25 אלבארי עז וגל סבחאנה, עד און(71.4):ואירן, ג.(71.7):omitted,

יתרם(65.10):+בם, יבק(65.10):יכון, אתר(65.10):+כמא קאל אלמדון

כתוב, ראיתה(66.4):+והו, ראיתי(Job 4:8) (66.4): omitted,

חרשי(Job 4:8) (66.4):חרשי(Job 4:8), לא(66.5):פלם, תודיני

(66.5):תדיני, וליכון ינאדי(66.5):לכון נאדי, במתל(66.6):מתל,

5 בה מן(66.8):במדהנך מתל, קאם(66.9):אצדק, תרוי(66.9):חורי,

רפותה(66.10):רפתה, תקתל(66.11):תקתלו, אלכעס ו קנאה(66.12):

אלכעס ו אלקנאה, יחדר פי קתלה(66.12f):יחדר פיקתלה חרדה, לכעס

(Ecc 7:9) (66.13):לכעוס(Ecc 7:9), אלגירור אדא(66.14):אלי

גירור ואדא, ותדכל(66.15):פתדכל, אסתקאמה(66.15):אדא אסתקאמת,

10 עליהא(66.15):+וקול כתוב, פתארם(66.17):פתאם, בטרח(66.18):ראית,

מסנך וסבית וטנה גפלה(66.18):מסנך סנוכא פסבית מוטנה בגתה, האהנא

(66.20):ההנא, ראיתי(66.20):+אוריל משריש, פהאולי(66.20):+יעמלון

אלכטא מן טריק אלגהל ואלאיר, יעמלון(66.20):יעמלונה, או(66.20):

אד, וקד(67.1):וקולה, חסנך בנעם(67.1):חנבך בנעמה, חסנך(67.1):

15 תחבנך, ותגרק(67.2):ותערק, תשרש שרישה ותמלא ארץ(Ps 80:10) (67.2):

ותשרש שרישה(Ps 80:10), וקר/ (67.3):וקולה, קבל(67.3):קאל, יעני

(67.3): omitted, אלתי(67.4):אלדי, וקאל(67.4):וקולה, ואפאה אלבלא

(67.5):ואפתה אלבלאיא, לחק(67.5):ואפת, פרב(67.8):אלפרב, הדא(67.9):

הדה, בעמתה(67.9):בנעמה, ויבקו(67.9):+רג, וצדקה(Ps 1:27) (67.10):

20 ומצדקה, ולם יגדון(67.10):ולא יגדו, כמא קאל(67.10):כקו/, חסד

(Ps 109:12) (67.11):+ואל ירר חונן ליתומיו(Ps 109:12), יסלט

(67.11):+אללה, טאלמיון(67.12):טלמיון, חכוון(67.12):+קד, אלחכם

(67.13):אלחאכם, אחד(67.13):אחדא, ויכונו(67.13):או יכונו תרבו,

כלאם(67.14):אלכלאם, מצנירם(67.15):מצנירם, חילם(67.16):+וקאל,

25 אלסנאון(68.1):אלאסנאון, מן אלצחרא(68.3):פי אלחצרא, ג' (68.3):

omitted, שי(68.3):+מנה, וכדאר(68.4):וכדלר, וערף(68.5):ליערף,

לא יבקי מנה שי(68.5):לם יבקא שי מנה, קד תשקת פאדא צב(68.5):

- והוּ אֵן, עַסְס(63.3) : with qibbus , אַנְח(63.3):אַנְחֵר, קוּלָה
- (63.4):בְּקוּר/, חֶאֶצֶר(63.4):חֶאֶמֶר, אֶשְׁמַע(63.5):+יַעֲנֵי, בַעַד(63.6):+
- מָא, צוּתָה(63.6):צוּת, יִקוּל(63.6):+בְּחֹרֵב, אֶלְאֵנְסֶאן(63.9):אַלְבִּנְאֶסֶאן,
- אֶלְאֶלְאָה(63.9):אַלְלָה, קוּר/(63.10):קוּלָה, יִטְהַר יִצְדַק(63.10):יִצְדַק
- 5 יִטְהַר, אֶלְגִּלְמַס(63.10):גִּלְמַס, יִגְרִי(63.10):+מְנָה, עוּן לִי(9:33 סֵט Job)
- (63.12f):לִי עוּן כְּמָא קֵל וִיקוּל בְּחֹרֵב, שׁוּבְנִי(63.17):שְׁכֵנִי, אִיצָא
- (63.19):כִּיף, אֶלְעַת(63.20) : with qibbus , קוּר/(64.1):קוּלָה,
- הֵם(64.1) : with qibbus , עֶצֶר וְקוּר/לֹא יִאֲמִין(Job 4:18)
- (64.2):עֶצֶר וְקוּלָא יִאֲמִין(Job 4:18), לִיִּס(64.2):לֹא, בְּקוּר/(64.3):
- 10 וְקוּלָה, פַּעֲלָה(64.3):פַּעֲלָהֶם, הוּ(64.4):omitted, וְאֶלְגַּ וְאֶלְלָה(64.6):
- וְאֶלְתָא וְאֶלְהָא, וְקוּר/(64.6):וְקוּלָה, שׁוּבְנִי(64.6):שְׁכֵנִי, כְּאֵן(64.7):
- פְּכַאֲנוּ, מִלְאֲכִיּוּ(64.7):וּמִלְאֲכִיּוּ, כְּאֵנוּ(64.7):omitted, אֶמְדַּם, יִצְחַק
- וִיעֻקְב(64.8):אֶמְדַּם לֵ. אֶלְט. וִיִצְחַק לֵ. אֶלְט., אֵן(64.8):omitted,
- בְּהֵם(64.9) : with qibbus , לִיִּס(64.10):אֵן מָא, בְּחִי(11:5 אֵם Am)
- 15 (64.10):בֵּית, וְקוּר/(64.11):וְקוּלָה, אֵן(64.11):אֵנָה, יִשִּׁיר(64.11):+
- בָּה, תְּדַכְדְּךְ(64.12):תְּתַדְכְּדְךְ, לָה(64.12):לָהָא, אֶלְסִיל(64.12):אַלְסִיָּאֵל,
- לִלְחַגְר(64.13):אַלְחַגְר, תִּלְף אֶלְתוּב(64.13):תוּב תִּלְף, אֶלְעַת(64.13):
- with qibbus , יִאֲבֹלְס עַש(8:51 סֵט Is) (64.14):+וּכְצַמֵּר יִאֲבֹלְס סַס,
- יִשִּׁיר (64.15):+בָּה, אֵן אֶפְאֵת(64.15):וְאֶפְאֵת, בְּכִרָא(64.19):בְּכִרָה, מֵן
- 20 (64.19):+גִּיר, בְּאֶלְהָה(64.19):+הוּ, הֵדָא(64.20):הֵדָה, אֶלְאֶעֻדָא(65.1):
- אַלְעֻדוּ, אֶפְאֵת אֶלְלָה(65.1):אֶפְאֵתָה, אֵן(65.1):אֵן, גַּהֵת(65.2):+קוּל,
- פְּקֻרָהֶם(65.2):+פְּהֵם, בְּכִרָא(65.2):בְּכִרָה, בְּקוּר/(65.2):וְקוּלָה, אֶלְבִּלְיָה
- (65.3):אַלְבִּלְיָה, וְלִיִּס(65.5):וְלָא, בְּחִכְמָה(65.5):+קָאֵל, חוּמַד(Job 4:19)
- (65.7):חֻמַד(Job 4:19), וְהֵם יִתְעֻדוּ(65.7):omitted, וּמַע(65.7):
- 25 מַע, פְּעוּדִי(65.8):עוּדִי, אֵן(65.9):אֵנָהֶם, יִסְתַּעֲמִלוּן(65.9):יִסְתַּעֲמִלוּ,

וקאל, ושני(4:10 סוּס) (60.14):שני, אלכל יריד בה היגאנהם לטלב
 שיא יכסר גועהם(60.15f):ויריד בהדה אן אלגמיע יהיגו לטלב שי
 יכסרו גועהם בה, גב(60.16):גרב, אעדאה(61.1):אעדאהם, אסתלבוהם
 (61.2):אלתקפוהם, בקו/ולא מטולא רעית מן גבא שליטר בזון אריותא
 5 וכל גרמיהון הדיקו(Dan 6:25) (61.2 f):זכולה ולא מטו לארעית גבא
 עד די שלטו בהון(Dan 6:25), ואלוי(61.6):וואליי, שיא(61.6):שינא,
 ורוב עצמותי(61.10):ורוב עצמתי, וכרת(61.11):וכתרה, אפזע(61.11):
 קול סורב, שערת(61.13):שערה, אכיר(61.14):איכר, פלא(61.16):זולא,
 עיני(61.16):עניי, אנה(61.17):אן אליפז, אלנבוה(61.17):לנבוה,
 10 דכרה(61.17):פי דכרתו, רגל(61.18):רגלא, עלי(61.19):עז, פלקרבה
 (61.19): with gibbus, ונכה(61.19):זוכא, מפזע(61.20):
 repeated, עליה(62.1):עלי אירב, לס(62.2):לא, אנה(62.3):אן,
 מן אלעגב(62.3): omitted, גא(62.5):גרי, בן אדם(62.5):אדם,
 ובכבאת(62.6):+אולא, וירגע(62.6):+ואלא, באוגאע(62.6):באמראן
 15 ואוגאע, לילה(Job 33:15) (62.7):+וג, פקו/פקו(62.9):פקולה ואלוי
 (Job 4:12), לאנה(62.9):יעני אנה, ונכה(62.9): with fatha,
 והוא(62.10):והדה, בענידה אנה לא(62.10):בעבודה לס, שמך מנרו
 (Job 4:12) (62.11): omitted, וקו/וקו(62.11):וקולה, וקבלתה(62.12):+
 וקו/בשעפים(62.13):בשעפים מחזירנות לילה(4:13 סוּס), כאטרי
 20 (62.13):כואטרי, מחזירנות(4:13 סוּס) (62.14):מחזירנות(4:13 סוּס),
 כלאם(62.14):כלמה, דאר(62.15):זאד, בשעפים(62.15):בשעפים(4:13 סוּס),
 מחזירנות(4:13 סוּס) (62.15):מחזירנות(4:13 סוּס), הדא(62.16):+קול,
 בום אלנאס(62.16f):אלדי יסכתו אלנאס ולעלה פי אלתלת אלוסטאני פכאן
 אלנאס ביאם, יחלוף(4:15 סוּס) (62.20):יחלוף(4:15 סוּס), הו שכז
 25 ואחד אוראה אללה וקו/ (63.1f): omitted, אליה(63.3):נה, אכר(63.3):

- (58.18):+רג, והוא(58.18):והדה, בקר/(58.18):omitted, אלגל
 (59.1):אלגאל, אללה(59.3):אלאלאה, ולא(59.4):זו, חרשי(4:8 Job)
 (59.5):חרשי(4:8 Job), וקר/(59.5):וקולה, שיא ראה(59.6):שי
 ראייה, וחרשי(4:8 Job)(59.6):וחרשי(4:8 Job), פיה(59.7):
 5 omitted, וזרעי(4:8 Job)חם אלדי(59.7):וזרעי עמל(4:8 Job)
 הם אלדין, וקר/(59.8):וקולה, יאכדון(59.8):יעני יאכדו, איצא
 (59.8):+אן און(4:8 Job), הו(59.9):הם אן, והוא(59.10):והדה,
 אלכפר(59.11):ואלכפר, וקר/(59.12):וקולה, ומרוח(59.12):repeated,
 the sign (ר) indicates a mistake by dittography .
 10 לים הו(59.13):לים לה, וקאל(59.14):וקולה, וקאל(59.14):וקל,
 נכחדו(4:7 Job)(59.14):+בחרב, צלו(59.17):קאל בחרב, האלך
 (59.20):הלך, אללבו(59.20):אללבו, הדין(60.1):הדה, באסנהמא
 (60.1):באטנהמא, א(60.2):אחד, קולא(60.2):omitted, אלמפתרסה
 כדאך הם מפתרסין מודיין(60.3f):אלאדאהם, אללה(60.4):עז וגל, חרשי
 15 (4:8 Job)(60.4):חרשי(4:8 Job), קום(60.5):+הם, וכפיריים(60.5):
 כפיריים(4:10 Job), והו(60.6):והי, כמס(60.6):כמסה בחדי כמסה,
 והו(60.6):והי, אלבקר ואלאתרנות ואלצאן ואלגמלים(60.6f):בקר
 ואתרנות וצאן וגמלים, הדה(60.7):+אלכמסה, יזירון(60.8):ימדון,
 אלפריסה(60.8):+וקולה ושני בפיריים נחעו(4:10 Job)יעני ללו מן
 20 חית מלבו אלפריס, מתל קר/יתער לבלי אבל(38:41 Job)פבמא יקעו
 בהא מא יצדקו(60.9):פכמא יקעו בהא מא יצדקו ומתלה יתער לבלי
 אבל(38:41 Job), כדלך(60.10):הו אן, בהא(60.10):באלפריסה,
 יחבאולוהא וקר/(60.11):יחבאולוהא וקולה, כאנהם(60.11):כאנה,
 לגראה(60.11):לגדיואתה, שי(60.11):+יאכלה, אן(60.12):omitted,
 25 שאגת אריה וקול שחל(4:10 Job)וקול(60.13):שאגת וקול(4:10 Job)

Ms. resumes here , אלפצל(55.3):אלפלל, חצל(55.5):פחצל, מאתום
 (55.5):מדמום, תע. (55.8):עז וגל, עתבו(55.12):עתב, ואגאבהו
 (55.12):ואגאבה, סמעו(55.12):סמע, א(55.13):אחדהמא, ואל
 (55.14):זהו, וכטא(55.14):omitted, יבחדוי(55.15):+אליפז
 5 ויתכלם במא ענדה והו אמרא ללה, ועצור(56.1):ועצד, בהדא(56.4):
 בהדה, און(56.4):מון, ומאלבר ובאטרך(56.5):ויטאלבר ויבאטרך, ותבקטע
 (56.5):ותקטע, מן אליפז(56.6):אליפז, באטרך(56.7):באלרד, מן
 (56.7):עון, לאנה יקטער(56.7):ותקטע ען אלנה קו/יקטער, לאן
 (56.9):פאון, כלאמר(56.14):starts here خامر كراس , קו/(56.15):
 10 קולה, יקימון(56.15):+מליר, פקו/(57.1):פקולה, חודב(57.1):חאדב,
 ותכדעהם עון(57.1):ותרדעהם מן, למחון(57.2):פי מחון, פחארו ענדהא
 (57.2):פאכדו ענהא, כאנו(57.3):+עליה וקולה וידיים רפות תחזק
 (Job 4:3) ישיר בה אלי קום כאנו, לאנהם(57.3):omitted, פי
 אלדין כאן ישדהם(57.3):כאן ישדהם פי אלדין, פייתנחו(57.4):פחאנו
 15 ותבתו, הם(57.4):omitted, פכאנה(57.5):+מון, ינחל פאלם ירדה יקע
 פקו/וברכים כרעות תאמן הם(57.5):יבקץ פלא יתרכה אלי און יקע בל
 יתנתה עלי, פכלאהם(57.7):בכלהם, בכלאמה(57.7):בכלאמהם, חם(57.7):
 omitted, תגע(57.9):תיגע, אעראב(57.12):אעאדת, ברת(57.13):זכדת,
 באר(57.13):זכדא, מן(57.13):עון, אלצבר(57.14):אלבצר, בקו/(57.15):
 20 רקו/, בה(58.1):+קאל, פיגב(58.4):פוגב, מקום(58.4):מקום, והכדא
 (58.5):והכדי, הלוא(58.5):הלא, אבד(58.14):+ולא ישרים נסחזר, לי
 חתי תכרון(58.15):לו חולא תבקא, וישר(58.15):+ולחקר כמה לחקהם תחת
 הדה אלקול אנך לו כבת נקי וישר, רקו/(58.15):פקו/, יריד(58.16):+
 בה בקי מן, רקו/(58.16):וקולה, קו/(58.17):omitted, ארא אובד
 25 (Job 31:19) (58.17):אראה אובד(31:19 Job), לבדש(31:19 Job)

אלדי כאנו פיה בסנבהם, בק/פקרי(49.16):כח הם קום פקרא, בעד(49.17):
 פימא בעד, הדו(49.17):הדין, נרגש(49.20):נגש, תודעו(50.1):חגרעו,
 אלמקחצי(50.1):אלמקחצין, קו/(50.2):קולה, יגיעי כח(3:17 Job)מע
 (50.2):omitted, וקו/(50.3):וקולה, אלנוגש(50.4):אלנוגש, גהה
 5 (50.5):גהת, גהה(50.5):גהת, נרגש(50.5):נגש, וצגירהם(50.7):אלי
 צגירהם אלדי, ולא(50.8):+הם, מאדוניו(50.10):מאדוניו, ועבד(50.11):
 ואלעבד, חר(50.11): with qibbus, קו/(50.12):קולה, חפשי(50.12):+
 מאדניו, אלעבורדיה(50.12):אלעבורדייה, קאל(50.13):+ועבד, קסן(50.13):
 קסון, אלאיר(50.14):+קד, למאדא(50.20):+דא, פהם ממרמי אלרוח אד
 10 יכדון מא יכד גירהם ולא יצלו אלי לדאת אלדניא פהם מרי נפש(51.2):
 ולא יצלו אלי לדאת אלדניא פהם מרי נפש ממרמי אלרוח אד יכדון פוק
 מא יכד גירהם ולם יצלו אלדאת אלדניא, והם קום מרצי מא(51.3f):והו
 מנהם יכדו מרצא ולא, אלתי(51.7):repeated, פקאל(51.7):וקאל,
 והיא(51.7):והי, והדא(51.8):והדה, צדה(51.10):+ככתוב, יחפרו(51.13):
 15 ויחפרו, אלמטאמין(51.13):אלמטאמיר, ירקבו(51.14):+אלמות, כלאמהם
 וקו/(51.14):בלאהם קולה, אלמחכים(51.17):omitted, אלעמלים(51.17):
 אלממלים, יחפרוה(51.17):+הם, קו/אלי גאיה אלשמחה ואלטרב ואלמרח וקו/
 (52.1):קאל אלרי גראל הי גאיה אלשמחה והו אלפרח ואלטרב וקולה, בלפט
 (52.1):פלפטה, ויחפרוהו(3:21 Job)(52.2):ויחפרוהו(3:21 Job), אלכיר
 20 (52.3):אלכבז, יריד(52.3):omitted, וגד(52.3):יגד, חי ואמא(52.4):
 חיא ואבמא, אללה עליה(52.7):עליה אללה, קו/(52.9):קול, בקו/(52.12):
 וקולה, אלאחואל(52.12):אלחאל, ולם(52.13):ולא, שסן(52.14):אלשסן,
 אלגסם(52.15):+קול כתוב, שאגותי(53.2):שאגתי, תגי בהדתי(53.3):נהתדי
 תגי, אנצנאב(53.3):אנצנא, אלתי(53.4):אלדי, קדם(53.4):+דכרה, בקו/
 25 (53.6):כקול, מאידתה(53.7):Ms. breaks off here, אלתימני(55.2):

(46.8): ורצעת אלחדיין, ולו כנת מת למ יסתקבלוני אלרכנתין ולם
 ארצע אלחדיין (46.8): omitted, אמות (46.12): נמת, ואהדא (46.12):
 ואהדה, כנת (46.13): omitted, מת (46.13): with qibbus, פי אחד
 (46.13): וואחד, אלמות (46.13): אלמותו, יעני ושנת (46.15): omitted,
 5 ראשקוט (47.1): +יעני כנת הדא, בקו/ (47.2): וקו/, יבקל (47.2):
 with qibbus, תרד (47.3): with qibbus, ולא (47.3): זולם,
 לאיש (47.3): לר איש (II K 23:18), ויעצי (47.5): ויועצי, הבנים
 (47.5): הבורנים, אלממליין (47.10): אלממתליין, פצה (47.10): נאלפצה,
 סבקאתהם (47.11): סבקתהם, מדאר (47.11): מראד, קו/ (47.12): קולה, עמר
 10 (Is 14:20) (47.13): +רג, קאל (47.14): וקאל, אלעאלם (47.14): אלעלם,
 וקאל (47.14): פקאל, אלדי יעמרון (47.15): אלדיין יעמרו, מת (48.1):
 with qibbus, אסוה (48.1): אסוי, רבעד דכרה (48.1): רבעדה דכר,
 דכר (48.2): ודכר, אלתי (48.2): וותגאר אלבלד אלדי, וארבאחהם (48.3):
 רנחהם, כזאינהם (48.3): נביותהם, סקט (48.6): סאקט, אדון (48.7):
 15 אדונהם, אראד (48.8): +בה, נפל (48.10): omitted, עם מלכים (Job 3:14)
 (48.10): omitted, יקל (48.11): יקאל, עם שרים (Job 3:15) (48.12):
 ושרים, פלם יקל (48.13): זולם יקאל עם (Job 3:15), וקו/ (48.14): ווהו
 קולה, למה (Job 3:11) (48.14): +לא (Job 3:11), ווהו (48.15): +קולה,
 מבסן אמר ואליו (49.1): זמן בזמן אמה ויסמא עולל אלי, וקו/ (49.3):
 20 וקולה, אחיה (49.3): אהיה יעני, אלבלא (49.3): +אלעטים, ואלסקט (49.3):
 כתרב, קד (49.8): omitted, מיאסרא (49.9): מיאסר, סמו (49.9): שמו,
 גהה (49.10): גהח, וקו/ (49.10): וקולה, רוגז (49.10): זרגז, אמחנעו
 (49.10): omitted, נקמות (49.11): נקמת, אלרוגז (49.14): אלרגז,
 אלנאס (49.14): +נמות אלרשעים לאן אלנאס, יודון (49.14): זיאדון אלנאס,
 25 אדאהם (49.15): פנרון אלאדא, חכלצו (49.15): חכלצו אלנאס, אלרגז (49.15): +

- (43.2):+ערר לוריתן, אלבחר(43.3) : omitted, קו/(43.3):קולה,
ויגרק(43.4):ויגרקו, כק/(43.5):פקולה, אנהם(43.5) : omitted,
אול(43.11):אלאול, אכר(43.11):אלאכר, תלאת(43.12):תלת, אקסאם
(43.12):+קסם הו, קו/(43.12):קולה, והו(43.13):הו, אלכבאר(43.14):
5 omitted, והו(43.14):+אנה, אעלם(43.14):ואעלם, ליל(43.15):לליל,
כלה(43.15): with qibbus, או(43.15):מא, יפצלה(43.16):פצלה, ואעלם
(43.16):אעלם, קאל(43.17) : omitted, בו(Job 3:7) (43.18):+וקאל,
אורדי(Job 3:8) (43.18):אורדי(Job 3:8), וז(43.19):וסבעה, אלתי
פי אלליל הו(44.2):דלך סבעה אלבנהאר וסבעה אלליל אולהא, אל חבוא
10 (Job 3:7) (44.3):+רננה ב(Job 3:7), יחשכו(44.4):+כוכבי נשפו,
לאור(44.4):+ואיו, קו/(44.4):וקולה, כדלך(44.7):כדאר, ואלסקא
(44.10) : omitted, כקו/(44.12):וקו, באפסוק(44.12):בפסוק, אללה
(44.13):+ס. ות., וקו/(44.13):קולה, אמה(44.14):+אלדי תרנא פיהא
טול איאם אלחבל, אלי הדה(44.14):להדה, או יגלק(44.15):עלי או ויגלק,
15 פיה(45.1):פיהא, מבהא מתל(45.1):מתל מבהא, וריר סגר רחמה(I s 1:5)
(45.1):ורירה סגר(I s 1:5) בעד רחמה(I s 1:6), פעל דלך(45.2):דלך
אלפעל, אנא ואכרג(45.2):אלי כאזנו הו אללה אנא אלדי אכרג אלגבאן
מן בטן אמו, בהדא(45.4):בנהדה אלקול, ואתופא(45.8):+וקו, ג אשיא
והו(45.9):תלתה אחואל והי, למ(45.10):למא למ, אמי(45.10):+תם לו
20 קתלחני פי רחם אמי למ ילחקגי עמל, ומת(45.11): with qibbus, ובהדא
אלג.(45.12):ובהדה אלחלתה, קו/(45.12):קולה, ימות פי וקת כרוגה
(45.13):פי וקת כרוגה ימות, יגלק(45.14):יבגלק, אמר עלי בסק פאמא
ירמיה ע. אלסלאם למ ידכר(45.15-46.1) : omitted, באל(46.6):אלבנאלי,
אלרכבתי(46.6) : omitted, באל כלצת(46.7):בין סלמת, פי(46.7):זמן,
25 פאסתקבלוני(46.7):פסתקבלוני, רכבתי(46.8):רכבתי, ורצעה מן אלתדיין

בקר/(10.7):בקול, אבוה(10.8):אביה, לקולה פיה גדול מבני(10.9):

לקר/כי גדול מכל בני(Job 1:3), וקיל הו(10.9):וקאל, מחוילה

(Gn 25:18) (10.11):+רג, מן(10.11):פי, פיה(10.13):+הו, ס.(10.13):

omitted, מצר(10.13):מצרים, סידנא(10.14):זמאן, לאנה לם יערף

5 אסם שדי קבל אברום(10.14):omitted, סנשרח(10.14):שרחנא, שדי

(Gn 17:1,35:11) (10.15):+התהלך לפני והיה תמים(Gn 17:1), לקר/

(10.17):לקולה, במהו(Job 1:8,2:3)(10.17):Ms. breaks off here,

אבו(39.18):starts here. رابع كراسر, Ms. resumes here. חבלת

(39.18):עלקת, הדה אלרגל(39.19):לרגל הדה, אלמרה(39.19):אלאמראה,

10 ילד(Gn 10:24) (39.20):+את שלח(Gn 10:24), בתלאת(40.1):בתלת,

אלרגל ולמא קאל הדה בקמץ יגב אן יכוון ראגעא אלי(40.1f):omitted,

יחיה(Ps 89:49) (40.3):smudged, היחיה(Job 14:14) (40.4):+רג,

רגל ולנא איש(40.4):omitted, פי(40.8):omitted, אליום(40.8):

אלנהאר, יכוון טלאמא(40.8):smudged, אללה(40.8):אלאלאה, נור(40.9):

15 אלנור, קר/(40.14):קולה, וקר/(40.15):וקולה, אלוה(Job 3:4) (40.15):+

ממעל(Job 3:4), יריד(40.16):+נה, אללה(40.16):+עז וגל, הם(40.18):

with qibbus, אכדוה(40.20):יאכדה, מתל(40.20):+קולה, גאולה ומעני

אנה כמא יחצל ללגואל שי(41.1f):גאלה ומענאה אשר כמא אן יחצל ללגואל

שיא, יגאלוהו(41.2):יגאלהו, הי(41.3):הו, כאן(41.3):omitted, טלאם

20 כתיף(41.3):אלטלאם אלכתיף אלדי, אלמטלמה(41.4):אלמדלהמה, עליו וקר/

עננה(41.4):עליו עננה בעד קולה, הדא(41.5):הדה, גהה(41.5):גהת,

וקר/(41.5):וקולה, מרוה כאן(41.6):ריח מוביה, ואעלם(41.8):אעלם,

לשוון(41.9):Ms. breaks off here, ישיר(42.15):בנו ישיר בה;

Ms. resumes here, ואלזפאפאת(42.16):וואלזפאת, עורר(42.17):ערר,

25 קר/(42.20):קולה, קר/(42.20):קולה, לשדאיוד(43.2):לשדא, העתידים

- כמתלהא (1.1):מתלהא, אפעאל פעלהא (1.1):אלאיאת אלתי יפעלהא,
 תב.אסס(1.1):סב. רת., והדא אלנאב(1.2):והדה באב, צרב מן
 (1.3):צרוב, טריק(1.4): omitted, אלענד(1.4):אלענאד, דלך
 (1.4): omitted, ינזל(1.5):ינזאל, באלכטאיין(1.5):באלכאטיין,
 5 גרי(1.7):יגרי, ליס(1.11):Ms. breaks off here, וחול(8.12):
 Ms. resumes here, לאנה(8.13):לאנהא, מבני(8.15):מכל בני
 (Job 1:3), לאסימא(8.16):לאסימא, ג.מדכורין(8.16):אלתלתה
 אלמדכורין, דניאל(8.16):דוניאל, סנדכר(8.17):סידכר, ראדס
 (8.19):+בכתוב, לירי מאד(13:13 מ) (8.19):זוג, נח(9:6 מ)
 10 (8.20):+בקר, צדיק(9:6 מ) (8.20):+תמים היה בדורתיו(9:6 מ)
 רג, טאעתה(9.1):טאעת, למענאיין א. (9.1):לשיין אחד, וגירהם ליכנהם
 (9.6):לכנהם, בק/(9.6):כמא קל, רבק/(9.7):וקאל פיה, יעתקד(9.8):
 אעתקד, אלדהר בק/(9.9):אלעצר כמא קאל, אלירהו(9.10):אלירהו, פי
 אעתקאד אלחוחיד(9.11):אלאעתקאד פי אלחוחיד, בק/(9.11):קולה, וישר
 15 (9.14):ישר, אנה(9.14):נה, פי(9.14):+מלא, והם קדוה(9.14):זוקד
 קדמה, חנם(22:6 ס) (9.14):זוג, עבדי(13:31 ס) (9.15):זוג,
 אל(14:31 ס) (9.16):זוג, וקר/(9.16):וקאל, וזרועות(9:22 ס)
 (9.16):זרועות, ידבא(9:22 ס) (9.16):תדבא, וקאל(9.17):זהו,
 הניפותי(21:31 ס) (9.17):הניפיותי, כתפי משכמה תפול(22:31 ס)
 20 (9.17f): omitted, אד(9.18):אידי, יריד(9.18):וייריד בה, יגאלסהם
 (9.19):ייגלסהם, אלצאלח(9.19):אלצלח, שרא(4:26 פ) (9.19):זוג,
 מרעים(5:26 פ) (9.20):זוג, עם(5:31 ס) (9.20):+מחי, איצא
 (10.1):+פי, תם(10.1): omitted, פי(10.2):זופי, קו/(10.2):קולה,
 אלאחדאת(10.4):אלקולה, פתאב(10.5):זוקד תאב, אבוה(10.6):זאביה,
 25 יכון(10.6):זיכון, לאבוה(10.6):זאביה, פי(10.6):זאן, סניה(10.6):זסנייה,

[ספרי] מעלליו (Jer 17:10). וגם הוא אך אפים לחטאים . ואם
 יעזוב רשע דרכו ירחם עליו וירבה [ירבה] לסלוח (Is 55:7). ואם
 לא ישוב מדרכו הרעה ליום אידו יחשך רע ליום עברות יובילו
 [יובלו] (Job 21:30). כי הוא נוקם ונוטר לאויביו [לאיביו]
 (Nah 1:2). ואין מפלט להם ביום וזעם ועברה. כי הנה היום
 בא בוער [בער] סנור (Mal 3:19). כי את כל מעשה האלהים יביא
 במשפט על כל נעלם (Ecc1 12:14). וגם הוא טוב ומעוז ומחסה
 לצדיקים ביום עברה. בכתוב טוב יוי [יהוה] למעוז ביום צרה
 (Nah 1:7). וגם הוא אהב צדיקים. ככתוב מוסר יוי [יהוה]
 בני אל תמאס (Prv 3:11). כי את אשר יאהב יוי [יהוה] יוכיח
 (3:12). אשרי אנוש יוכיחנו [יובחנו] אלוה (Job 5:17).
 כי הוא יכאיב ויחבש (Job 5:18). אשרי הגבר אשר תיסרנו יה
 (Ps 94:12). אז נדברו יראי יוי [יהוה] איש אל ויקשב יוי [יהוה]
 וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יוי ולחושבי שמו (Mal 3:16).
 ויהיו [והיו] לי אמר יוי [יהוה] צבאות ליום אשר אני עושה סגולה
 (Mal 3:17). וזרחה לבס יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה (Mal 3:20).

אול מא יגב אן

בצדר בה הו אן בקול אן אפעאל אלכאלק גאל [גל] זכרה עלי קסמין בעצהא
 הי אלמכלוקאת פי ששת ימי בראשית פאן אללה כמלהא ולם יבק סי יוגדה
 בעד דלך אד ליס יוגד עבצר מתל אלארץ ואלמא ואלהוא ואלנאר ואלגוהר
 מתל אלסמא לאנה קד כמל דלך פי אצל אלכליקה ובעצהא אפעאל יפעלהא בעד
 ששת ימי בראשית והי איצא תנקסם פמנהם מא יפעלה עלי אלדואם ובה עאדת
 אלעלם מתל דוראן אלפלך ואלמטר ויחיי וימית וירזק וסאיר מא יגרי דלך
 מן אפעאל אללה ומנהא אפעאל לם תכוון עלי מרר אלזמאן מתל אלטופאן
 ונאר סדום ומתל אלאותות אלתי פעלהא עלי יד אלרסול פאנה ליס יוגד
 עבצר ולא גוהר ואנמא יזול אעראן וירכב אעראן ונקל גסם מן מוצע
 אלי גירה ומנהא אנה קד יפעל אפעאלא לם חגד.

III. Appendix

In the following pages the text of this edition is compared with Ms. E.; Opp. Add. 4, 165¹, of the Bodleian Library in Oxford, containing Yefet's Commentary on the Book of Job. The readings of the main text together with the page number and the line are listed and are followed by the diverent readings of Ms. E. where necessary. The lacunae from the other Manuscripts are also supplied from Ms. E. and indicated by a plus sign (+). Although the Manuscript contains an incomplete Introduction to the Commentary, its most interesting feature lies in the first 55 lines of the Introduction, i.e. foll. 1^F-2^V, which are not to be found in the other Manuscripts. These three foll. reads:

בשם יי נעשה ונצליח

ברוך אל עליון קונה

שמים וארץ לבדו ראשון ואין זולתו בורא הכל בחכמתו. ככתוב כולם
 [כלם] בחכמה עשית (Ps 104:24). וכל אשר עשה טוב. ככתוב וירא
 אלהים את כל אשר עשה (Gn 1:31) עליו אין להוסיף וממנו אין
 לגרוע (Ecc1 3:14). את מי נועץ ויבינהו (Is 40:14). ומי יוכל
 לספר את נפלאותיו כי גדול מעשיו ועמקו מחשבותיו. ככתוב מה
 גדלו מעשיך יהוה (Ps 92:6). וכתוב לך ירי הגדולה (I Ch 29:11).
 עמו חכמה וגבורה (Job 12:13). המשל ופחד עמו (Job 25:2) ומלכותו
 בכל משלה (Ps 103:19). כל אשר חפץ עשה (Ps 115:3). כל אשר יחפץ
 יעשה (Ecc1 8:3). ומי יאמר לו מה תעשה (Ecc1 8:4). כי אין
 במפעליו עול. חלילה לאל מרשע ושדי מעול (Job 34:10). אף אמנם
 אל לא ירשיע ושדי לא יעות משפט (Job 34:12). עשה צדקות ירי
 (Ps 103:6). עשה משפט לעשוקים (Ps 146:7). גדול העצה ורב
 העליליה (Jer 32:19) נוחן [ולחת] לאיש כדרכיו [לדרכו] וספרי

(I) See Neubauer, 1886:831f. and Blau, 1980^b:73ff.

דכרה לים יטלם אחד פינאטרה¹ כצם או ירפע אמרה אלי חאכס תעאלי ען
 דלך עלוא כבירא . ואלראנע מסלתה ללה גל תנאה פי אן ירפע ענה מא
 בזל בה מן אלמחנה קבל אלמות ליזול ענה מען אלנאס ויתרפה הו קליל
 פיכוון דלך אכבר עזא לה וקד דכר שי מן דלך פי פצל לו שקול ישקל
 כעסי² (Job 6:2) . ואלכאמס הו מא דכרה מן³ אלאחחגאג עליהם בקו/
 תם ורשע הוא מכלה (Job 9:22) . ארץ נתנה ביד רשע (Job 9:24) עלי
 מא דכרנאה .

XX

(1) the א is written between
 the ו and the ט above the
 line in C.

(2) כעסי in M.T.

(3) this word is written
 פי first, then פי
 scored out and replaced
 by מן in different
 hand-writing in the
 margin in C.

קו/ אלך¹ (Job 10:21) יריד² בה אלך אל הקבר ולא אשוב אל³ העולם
 הזה * וקו/ אל ארץ⁴ חשך וצל מות (Job 10:21) . יריד⁵ בה אלי אלקבר
 אלדי הו פי נפסה חשך וצל⁶ מות (Job 10:21) אד⁷ הו חל⁸ רגם וחראב
 ליס יטהר חם⁹ נור אצלא^{10*} . חם אכד¹¹ יטנב¹² פי וצף אלקבר פקאל אל¹³
 5 ארץ עיפחה¹⁴ (Job 10:21) . וקולה¹⁵ ולא סודרים . יעני¹⁶ סודרי הכוכבים * .
 יעני ליס חטהר¹⁷ פיה¹⁸ צפוף ברוג אלפלך¹⁹ אלתי חניר עלי וגה²⁰ סמח
 אלארץ * . וקו/ וחפע²¹ בצו אפל²² יסיר בה אלי אלארץ או אלי עיפחה
 לאן וחפע²³ לשרון נקבה ומעניה²⁴ ולא תופע²⁵ ולא חגהר בצו כמא חגהר
 סלמה באלליל אדא צעד נור אלשמס פסלמה אלקבר סלמה לא גהר צו להא
 10 בל הי דאימה . יגתמל הדא אלפצל עלי כמסה מעאני אחדהא הו חעריף
 אלנאס אנה ליס הודא יכאטב אללה גל חנאה עלי רסס מא יכאטב אלנאס
 בעצהם בעץ עלי סביל אלמנאטרה ואסתיפא אלחגה ואנמא יתכלם עלי סביל
 אלמסלה ואלתצרע . ואלתאני הו דכר אפעאלה פי עאלמה . ואלתגייראת
 אלדי יחדתהא גלת עסמתה . ואלתאלת הו אן בני אדם קד ינאטר בעצהם
 15 בעץ ויגעלון ביניהם וסיטה או חאכס או יגרי מנהם אלסלם ואלנארי גל

(I) in C.+ ולא אשוב
 (2) omitted in C.
 (3)* in C. אלי הדה אלדאר *
 (4) in B.+ then א עיפחה א scored out. עיפחה
 (5) יסיר in C.
 (6) smudged in C.
 (7) with kasra in B.
 (7)* omitted in C.
 (8) with fatha in B.
 (9) Ibid.
 (10) with tanwin"accusative" in B.
 (11) with two fathas in B.
 (12) omitted in C.
 (13) Ibid.
 (14) עפחה in M.T.
 (15) מולהמה in C.
 (16)* omitted in C.

(17) יטהר in C.
 (18) פיהא in C.
 (19) אלכואכב in C.
 (19)* omitted in C.
 (20) with two fathas in B.
 (21) וחוע in C.
 (22) אופל in C.
 (23) וחופע in C.
 (24) written in the margin in B., B. breaks off here and resumes in Job II:14 with:
 עיני בנאטני ארץ רג.
 (Ps 101:6) . לא ישב בקרב
 ביתי רג. (Ps 101:7) . פאנה
 ליס יסלם לה דינה אדא כאן
 פי חאשיחה מן ליס לה דין .
 (25) חפע in M.T.

מן עמרי קליל לאני קד שכת¹ פי מתל אהל עצרי פקד קרב מני אלמות .

וקר/ וחדל יעני אמתנע² מן אלדניא³ או אכרג מן אלדניא* . וקר/

ישית ממני יחתמל אנה מסלה אללה⁴ אן⁵ יגעל ענאיתה נה ויכלצה ממא

הו פיה ויתרפה פימא⁶ בקי מן אלמדה* והדא בסיר קר/ יתר ידו וירבצעני

5 (Job 6:9) . קאל יא רב⁷ אד לם תמיתני פי אלבסן ואכרגתני⁸ אלי הדה

אלדניא⁹ וצרנתני¹⁰ בהדה אלצרנאח¹¹ אסלך אן תזיל¹² עני צרנאח¹³ חתי

אתרפה¹⁴ פי הדה אלאיאם אליסירה אלתי בקית מן עמרי .

10:21 ב ט ר ם א ל ך ו ל א א ש ו ב א ¹⁵ א ר ך ח ש ך ו צ ל

מ ר ת :

10 קבל אמר ולא ארגע¹⁶ אלי** ארץ טלאם וצל מוח* .

10:22 א ר ך ע פ ת ה ¹⁷ כ מ ן ¹⁸ א פ ¹⁹ צ ל מ ר ת ו ל א ס ד ר י ם

ו ת פ ע ²⁰ כ מ ן א פ ל ^{21*} :

ארץ²² מדלהמה מתל אלאפל צל מוח וליס פיהא נור צפון²³ אלנרוג**

ואגהרת²⁴ מתל אלאפל^{25*} .

(I) with kasra in B.

(2) this word is written
אמתנאע אמתנע
first, then אמתנע scored
out in C.

(3)....* אלנקא פי אלדניא*
in C.

(4) in C.+ גל תנאה פי

(5) in C.+ ישית

(6)....* פי הדה אלאיאם
אלקלילה אלדי קד בקית
in C. מן עמרה

(7) in C.+ גלת עסמתך

(8) in C. וקר אכרגתני

(9) in C. אלדאר

(10) in C. ואמתנתני

(11) this word is written
אלמד צרנאח first,
then the מד scored
out in C.

(12) with fatha and kasra
in B.

(13) in C.+ ותגעל ענאיתך מני

(14) with fatha and Arabic
shadda in B.

(15)....* written in different
hand-writing in the margin
in C.

(16)....** written in the margin
in C.

(17) עיפתה in C.

(18)....* written in different
hand-writing in the margin
in C.

(19) אופל in C.

(20) ותופע in C.

(21) אופל in C.

(22)....* written in the following
fol., in different hand-
writing in the margin in C.

(23)....** missing in C.

(24) with three fathas in B.

(25) with damma and kasra in B.

רגע אלי מחל קר / פי פצל יאנד יום (Job 3:3) לנה¹ מרחם יצאתי * .

פאעאדה² עלי רגה אכר פקאל אדא כאן קד סנק ענדך אני אדא עסח³ סי

הדא אלעאלם תרי⁴ אן * יענר עליי⁵ מא קד לחקני * פאלא⁶ כנת יא רב קר⁷

אמתני⁸ ואנא פי אלאחשא פלא אטהר אלי הדא⁹ אלעאלם ואנא חי . וקר /

כאשר לא הירית¹⁰ . יעני כנת אכון ענד אלנאס מתלמא לם אכון אר¹¹ כאן

אלדי יכרג¹² מן אלנטן ללקנר¹³ מחל מן לם יכלק¹⁴ פיסלם¹⁵ מן גלא אלדניא

ולם¹⁶ ידכר^{17*} .

הלא מעט ימרי יחד¹⁹ ישיח * ממני ואלריגה¹⁸ 10:20

מעט :

אליס קליל איאמי ואמתנע פאגעל ענאיתך²⁰ בני חתי אחרפה²¹ קלילא^{22**} . 10

האתין אללפסתין²³ אעני וחדל ושית . יעמל חפסירין אמר ומצור²⁴ פיהגה²⁵

אן יכרג²⁶ כרוג אלאמר ויכו²⁷ קר / וחדל מסלה סי אן * ימתנע ען²⁸ דואם

אלצרנאח עליה . ואן כאן מצורא²⁹ יכו³⁰ מענאה³¹ יא ר³² אדא כאן נקי

- (I)....* למה לא מרחם אמות
(Job 3:II) in C., also
see Job 10:18.
- {2} smudged in C.
{3} with *kasra* in B.
{4} with two *fatha*s in B.
{4}....* omitted in C.
{5}....* עלי הדא אלאמר אלצענ
in C.
(6) with *kasra*, Arabic *shadda*
and *sērē* in C.
{7} in C.+ אפולה
{8} ואמתני in C.
{9} the א is written above
the ד in B.
(10) in C.+ אריה ע then the
ע scored out.
{11} with *kasra* in B.
{12} יולד מיה אנמא הו in C.
{13} the ד is written above
the נ in B., אלי אלקנר
in C.
{14} with *damma* and *fatha* in B.
{15} וקר סלם in C.
{16}....* omitted in C.
{17} with *damma* and *fatha* in B.
{18} alongside this verse in
the margin is written:

וחדל

ρ

in B.

ושית

ρ

- (19)....* וחדל ושית in C.
(19)....** written in different
hand-writing in the margin
in C.
(20) smudged in C.
(21) with *fatha* and Arabic
shadda in B.
(22) with *tanwin*"accusative"
in B., smudged in C.
(23) אלכלמתין in C.
{24} with *fatha* in B.
{25} Ibid.
(26) this word is written
יכרוג first, then יכרוג
scored out and replaced
by יכרג in C.
(27)....* וקצה נה אלמסלה נאן
כאן in C.
(28) מן in C.
{29} מצור in C.
{30} פיכרון in C.
{31} מעניה in C.
(32) in C.+ גל תנאך . which
is written in the margin.

10:17 תחדש עדיך¹ נגדי ותרב² כעשר עמדי
חליפות וצבא עמי :

תגוד שואהדך חדאיי וחכתר³ חרדך⁴ מעי חנדילאח וגיש מעי* .

5 קולה⁵ תחדש עדיך נגדי* . אמא אן⁶ ישיר נה אלי אלנאס אללודין ישהדון
עליה⁷ אנה רשע לחלול⁸ אלנלא פיה ובקאה עליה וליס ימצי עליה יום⁹
אלא* ויתגוד¹⁰ קום מנאצנין¹¹ ואמא אן יכון ישיר נה אלי אוגאע גסמה
אלת¹² תתגוד עליה פ¹³ כל וקת והי ענד אלנאס שהוד¹⁴ עליה אנה רשע .
וקר/ כעשר¹⁵ עמ¹⁶ במענ¹⁷ אני אצרך¹⁸ אליך ולא חגינני . וקר/ חליפות
יעני תחנדל¹⁹ עלי²⁰ סי כל וקת²¹ . וקר/ וצבא יעני כחיר ותחחארב סי
10 גסמי מחל צבא מלחמה. (Ia 13:4) .

10:18 ולמה מרחם הוצאתני²² אגרע²³ ועירן לא
תראני :

ולם אכרגחני מן אלרחם²⁵ כנת אמות ולא חנסרני עין אדם* .

15 10:19²⁶ כאשר לא היריתי אהיה²⁷ מבסן לקבר
אוכל :

פאכון סי אלקנר כמא²⁸ למ אכון מן אלנסן אלי אלקנר אגלב^{29*} .

(1) in C.+ ל then the ל scored out.

(2)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(3) with fatha and kasra in B.

(4) written in the margin in B.

(5)....* הדא אלקול in C.

(6) יכון in C.+

(7) נאלטלם in C.+

(8) נחלול in C.

(9)....* וליס ימצי יום in C.

(10) the ה is written above the ויג in B.

(11) written in the margin in C.

(12) אלודי in C.

(13) omitted in C.

(14) טאהדה in C.

(15) כעסך in C.

(16) omitted in C., עמדי in M.T.

(17) הו במעני in C.

(18) אצרע in C.

(19) תנחול in C.

(20) עלי in C.

(21) יום in C.

(22) the ני written above the ה in B., הוצאתני in Y.T.

(23)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(24) with kasra in B.

(25) with kasra in B., smudged in C.

(26) this verse starts with כ then the כ scored out in C.

(27)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(28) with fatha and ṣērê in B.

(29) with damma and fatha in B.

עלי אלוקתי גמיעא¹ . חם קאל וצדקתי² יעני אן תנת³ עלי⁴ צדקתי סי
 הדא אלוקת ו לא ארשע (10:7 ס'ס) כופא⁵ סן אללה⁶ פליס⁷ אקדר ארפע
 ראסי מן אלחרפה⁸ ואלכלמה*⁹ אד⁹ כאן¹⁰ כל מא ירוני¹¹ סי אלנלא ואצור
 מן וגעי ואצג מן יד סאלמי ומן כלאם¹² אצחאני ולא אגאב¹³ יחכמון
 עלי¹⁴ אני רשע ויזיד חנקים עליי ויסכמוני במ¹⁵ . ק. שבע קרון .
 והו מצדר אעני¹⁶ אשבע¹⁷ מן סכף¹⁸ אלנאס ני¹⁹ וסנזהם ונצאקהם²⁰ עלי
 וגהי בק/ ומפני לא חשכו דוק²¹ (30:10 ס'ס) והוא פעל²² אלעואם נה²³ .
 חם דכר מא²⁴ יפעל²⁵ נה דוי²⁶ אלקודר*²⁶ ואצחאנה סקאל²⁷ :

10:16 ו י ג א ה כ ש ח ל ת צ ו ד נ י ו ח ש ב²⁸ ח ת פ ל א ב י :

10 ויקתדר עליי אד²⁹ תצטאדני מחל³⁰ אלשחל³¹ וחרגע חסר סי אלעגב* .

קו/ כשחל תצודני . ישיר נה אלי מא לחקה מן חלף ולדה וענידה
 ומואשיה פי דפעה . חם קאל וחשב³² חתפלא ברי . והו³³ קו/ האניה
 ללשטן רשמח לבך (Job 1:8) וצרנה³⁴ בשחין דע* (Job 2:7) .

- (1) omitted in C.
 (2) in C.+ לא אשא ראשי
 (3) with fatha and Arabic shadda in B., חנא in C.
 (4) omitted in C.
 (5) with fatha and tanwin "accusative" in B.
 (6) with fatha in B., גלת עסמה in C.+
 (7) in C.+ או
 (8)* see Ps 71:13.
 (9) with kasra in B.
 (10) omitted in C.
 (11) ירוני in C.
 (12) יד in C.
 (13) in C.+ או
 (14) omitted in C.
 (15)* כן in C.
 (16) יעני שבע in C.
 (17) with fatha in B.
 (18) with damma and kasra in B., אסכאף in C.
 (19) איאי in C.
 (20) this word is written first, then scored out and replaced by ונצאקהם in the margin in B.

- (21) ק' in M.T.
 (22) with kasra in B.
 (23) in C.+ .אלס.
 (24) in C.+
 (25) יפעלה in C.
 (26)* אהל אלאקודר in C.
 (27) in C.+ וגי then scored out.
 (28) וחשוב in C.
 (28)* written in different hand-writing in the margin in C.
 (29) with kasra in B.
 (30) smudged in C.
 (31) אלשחל in C.
 (32) וחשוב in C.
 (33) הו in C.
 (34)* ואנלאה סי גסמה
 וקאל חתפלא אד יסר סי
 אלעגב סי לחטה צרב גסמה
 כלה. קאל פהאולא אקודרו
 עלי ענדמא צרבני מחל אלשחל
 in C.

בעד אן דכר¹ פעל אלכאלק מעה ואפצאלה עליה קאל בעדה ואלה צפנח . יסיר
 בה אלי מחנתה אלתי תקדם דכרהא בקו / ידיר עצנוני (Job 10:8) . וקולה /
 צפנח בלבבך יעני כאנת מעלומה ענדך וכפית² עני וען סאיר בני אדם אד
 לם תכשפהא³ אלי אחד . פלמא⁴ חלת בני עלמת⁵ אנהא כאנת מעלומה ענדך⁶ .

10:14 א מ ח ס א ת י ו ש מ ר ת נ י ⁷ ו מ ע ו נ י ל א ח נ ק נ י :

אדא⁸ אכטית וחפסת עליי ומן⁹ דנני¹⁰ לא חנריני^{11*} .

קד קאל פי מא תקדם כר חבקש לעוני רג . (Job 10:6) פרגע וקאל¹² יא רב
 אלע¹³ . אן כנת חפסת עליי¹⁴ דנוב סלפת מני פי צנאיי וקד חרכהא ולא
 חנריני מן אלמטאלנה פאלויל לי . והדא נסיר קר¹⁵ / א מ ע ו נ ו ח ח ש מ ר
 יה יור¹⁶ מי יעמוד¹⁷ (Ps 130:3) .

10:15 א מ ר ש ע ת י א ל ל י ל י ו צ ד ק ת ¹⁸ ל א א ש א

ר א ש י ש ב ע ק ל ו נ ו ר א ה ¹⁹ ע נ י י :

אן עצית אלויל לי ואן עדלת²⁰ ליס ארסע ראסי שנע מן אלסכך²¹
 ונסר שקאיי* .

15 קו / א מ ראשעתי . יעני ואן עצית אלאן בעד מא בזל בני אלנלא . כאנה

קאל א מ ח ס א ת י ²² ו ש מ ר ת נ י ²³ (Job 10:14) עלי מא סלף²⁴ מן אלזמאן . חס
 קאל א מ ר ש ע ת י עלי וקתה הדא בעד חצולה סי²⁵ אלנלא* . וקו / אללי לר²⁶ .

{1} with two fathas in B.

{2} with damma and two fathas in B.

{3} the הא written above the ם in B.

{4} C. resumes here.

{5} ידעתי in C.

{6} omitted in C.

{7}.....* written in different hand-writing in the margin in C.

{8} smudged in C.

{9} in C.+ווא

{10} missing in C.

{11} smudged in C.

{12} קאל in C.

{13} omitted in C.

{14} עני in C.

{15} קול אלאכר ל. אלס. in C.

{16} in C., אדני in M.T.

{17} יעמד in M.T.

{18}.....* written in different hand-writing in the margin in C.

{19} smudged in C.

{20} with two fathas in B., smudged in C.

{21} with damma and kasra in B.

{21}.....* missing in C.

{22} in C.+ן

{23} omitted in C.

{24} with fatha in B.

{25}.....* חח אלמחנה in C.

{26} in C.+הו

אן יעוד גסמה תראנא¹ מתל ואל עפר חשוב (3:19 זא). וקו/ כחלב

תחיכני (10:10 סס). הו אן סן שאן אללנן ימכז² אלי אן יגחמע³

אלזנד⁴ ויואכד מן אללנן . פכדאלך יאכד אלכאלק מן אלנטסה מא ינעקר

מנהא אדם ומא בקי מנהא ינפסה אלי כארג אלמוצע . חם יגמד⁵ אלנטסה

כמא יגמד⁶ אללנן ויציר גננא⁷ . חם חנתקל⁸ אלי אן יציר מנהא⁹ גלד

ולחם ועסם וערוק . פאלגלד הו אלסאהר ודונה הו אללחם ואלערוק .

חם אלעסאם . פאלעסאם¹⁰ ואלערוק הם מקאם אלסד¹¹ . ואללחם מקאם

אללחמה . ואלגלד כאסי עלי¹² אלכל . פאנחדא מן נרא¹³ אלי דאכל .

ובעד אן דכר¹⁴ אלהיכל קאל חיים וחסד . פאמא חיים פהו אחר סיין .

אמא אן יריד נה רוח חיים (6:17 זא). או יכון יריד נה כונה

באקי פי אלמוצע אלצייק אלדי לא ימכז¹⁵ אלנכא¹⁶ פיה . ואלחסד הו

מא יגירה פי אלאחשא וחסן חדניר אלכאלק לה . וקו/ ופקוחר שמרה¹⁷

רוחי הו כלאם מסתעאר עלי רסם¹⁸ מא תעמלה אלואלדה מע אלספל¹⁹ אלצגיר

אלדי חפתקדה עלי מרפאת²⁰ אלעין ותרצעה וחפתקד סאיר אחואלה . ומעניה

הו אן אללה יצונה פי אלאחשא ויצרף²¹ ענה כל אדא ויגדיה²² אלי וקת

כרוגה מן אלאחשא .

10:13 ו א ל ה צ פ נ ת ב ל ב ב ר י ד ע ת י כ י ז א ח

ע מ ר :

והה דכרת פי קלנך עלמת²³ אן הדה מעך .

(I) with tanwin"accounative" in B.

(2) with damma and fatha in B.

(3) with fatha in B.

(4) with damma and kasra in B.

(5) with fatha and Arabic shadda in B.

(6) with two fathan in B.

(7) with tanwin"accounative" in B.

(8) with fatha and kasra in B.

(9) the א is written above the ה in B.

(10) the ם is written above the א in B.

(11) with damma and kasra in B.

(12) with fatha in B.

(13) with fatha and Arabic shadda in B.

(14) with two fathan in B.

(15) with damma and fatha in B.

(16) with kasra and fatha in B.

(17) the ה is written above the ג in B.

(18) with fatha in B.

(19) with kasra in B.

(20) the ן is written above the א in B.

(21) with fatha and kasra in B.

(22) with damma and kasra in B.

(23) with kasra in B.

10:9 זכר נא כי כחמר עשיתני ואל עפר
תשיבני :

אדכר אלון און מחל אלסין עמלחני ואלו אלחראנ תרדני .

10:10 הלא כחלב תתיכני וכגבנה תקפיאני :

5 אליס מחל לבן תצנני ומחל¹ אלגבון חגמדני² .

10:11 עור רבשר תלבישני ובעצמות וגידים
תשכני³ :

גלד ולחם תלנסני⁴ ונעטאם⁵ וערוק תסיגני וקיל חסדיני⁶ .

10:12 חירים וחסד עשית עמדי⁷ ופקרתך שמרה
רוחי :

אלבקא ואלפצל עמלת פעי וודיעוך וקיל אפתקארך חספת⁸ רוחי .

דכר פי⁹ אלפסוק אלאול אול חאל כליקה והו קו / זכר נא כי סזמר עש¹⁰.

(Job 10:9) וקאל פי אכרה ואל עפר חשיבני (Job 10:9) והו אכר¹¹

חאלה . פאמא סזמר עשיתני (Job 10:9) פיגוז אנה אסאר נה אלי אצל

15 כליקה אדם עפר מן¹² ראזמה (Am 2:7). ויגוז אנה אסאר נה אלי כלק

איוב והי אלנספה אלתי צוורה סנהא . והו אלרי סיטרחה פי אלפסוק

אלתאני . ואמא ואל עפר חשיבני (Job 10:9) . פהו תחלל אלעצא אלי

(I) with kasra in B.
(2) with fatha and Arabic shadda in B.
(3) the ני written above the כ in B.
(4) with fatha and Arabic shadda in B.
(5) with kasra in B.
(6) with fatha, Arabic shadda and kasra in B.

(7) in B.+ ופ
(8) with two fathas in B.
(9) in B.+ אול then scored out.
(10) עשיתני in M.T.
(II) with madda and kasra in B.
(12) this word is erroneously repeated in B.

כאן קד גרי. ואלקול פי חבקש¹ לעוני הו מתל אלקול פי חטאתי מה אפעל
 לך (Job 7:20) עלי אלוגהין אלדין דכרתהמא . וכמא דכר חס² לססתין
 פשעי (Job 7:21) ו עוני (Job 7:21) כדאך קאל פי הדא אלפסוק עוני
 ו חטאתי פחטאתי מתל פשעי (Job 7:21) עלי מא שרחנאה פיה .

10:7 ע ל ד ע ת ך כ ר ל א א ר ש ע ו א י ן מ י ד ך מ צ י ל :

מ ע עלמך³ אני לא אעצי וליס מן ידך מנני⁴ .

הדא אלפסוק עלי וגה אכר . ודלך אן קו / כר חבקש לעוני (Job 10:6) .
 הו ען דנב⁵ סלף⁶ . והדא אלפסוק מקול עמא יסתנף⁷ . והו אן ענד מא
 חל נה אלנלא קאל / גם אח הטוב נקבל⁸ ואח דרע לא נקבל (Job 2:10). וקאל/נבל
 זאת לא חטא אירוב בשפתיו (Job 2:10) פקאל מע עלמך אנך חצרנני ולא
 ארשע הודא ידך עצבוני (Job 10:8) . פהדא אלפסוק יתצל במא בעדה⁹ .

10:8 י ד י ך ע צ ב ו נ י ו י ע ש ו נ י י ח ד ס ב י ב

ו ת ב ל ע נ ¹⁰ :

ידיך גמוני ופעלו בי גמיע דאירה ואהלכחני¹¹ .

קו / עצבוני ישיר נה אלי מא גרי עליה מן חלף בעמה¹² פאוגעה וגמה
 וקו / ויעשוני הו מא צרנה בשחין רע מפי רגלו ועד¹³ קוקור (Job 2:7) וקאל
 יחד סביב והו אן דאר נה אעזאה ואלסאמתין עליה פהלך¹⁴ פי גמלה דלך .

{1} in B.+
 {2} with fatha in B.
 {3} with kasra in B.
 {4} with damma, Arabic shadda
 and kasra in B.
 {5} with fatha in B.
 {6} Ibid.
 {7} with damma and fatha in B.
 {8} in M.T.:+ מאח ואלדיים

{9} the ה is written above
 the ך in B.
 {10} the ן written above
 the ף in B.
 {11} with two fathas in B.
 {12} with kasra, fatha and
 kasra in B.
 {13} עך in M.T.
 {14} with kasra, damma and
 kasra in B.

אן אלחבמים יגהרו¹ אלחק ויטהרוה ללנאס חתי יערסוה ויעתקוה סלולך קאל
הופעת יעני לים אנת מסן יגהר² אמר הו באטל .

10:4 ה ע י נ י ב ש ר לך א ס כ ר א ו ת א נ ו ש ת ר א ה :

הל עיני אלבשרי לך אם³ מתל⁴ בטר⁵ אלנאסאן חנטר .

5 מעני הדה אלאיה הו אן אדם ינטר אלטאהר ולא יעלם אלגאיב⁶ ואלכאלק יעלם
אלטאהר ואלנאסן ודלך אנה כאלק⁷ אלקלוב ויקף עלי מא ידור סיהא ואדם
ידרך⁸ בעינה וליס יקף עלי תעלומות⁹ לב (Ps 44:22) וגרצה¹⁰ סי דלך
הו אן אללה יעלם צחה עקדתה ודינה .

10:5 ה כ י מ י א נ ו ש י מ י רך א ס ש נ ו ח י רך¹¹ כ י מ י

ג ב ר :

הל מתל איאם אלנאסאן איאמר אם¹² סנינך¹³ מתל איאם אלנאסאן .

10:6 כ י ת ב ק ש ל ע ו נ י ו ל ח ט א ת י ת ד ר ו ש :

חתי חטלב ען דנבי וען כטיתי חלחמס .

14 קו/ הכימי אנוש ימיר (10:5 בס). יעני אן אלנאסאן יכאף אלסות סיסחעגל¹⁴

15 פי סלב¹⁵ אלקצאן מסן ארנב לה . ואלכאלק עז וגל לים יכאף אלסות נל¹⁶ הו

ארך אפים (Prv 14:29) . ואדא חאב אלמדנב¹⁷ קנלה . והדה מקדמה למא

סיקול כי חבקש לעוני . יעני חטלב ען דנב קר גרי סני וחנת ענה אן

{1} with fatha and kasra in B.

{2} Ibid.

{3} Ibid.

{4} with kasra in B.

{5} with fatha in B.

{6} there is a dash(-) above
the א in B.

{7} with madda and kasra in B.

{8} with fatha and kasra in B.

{9} the ן is written above
the second ן in B., תעלמות
in M.T.

{10} with fatha in B.

{11} the תיר abovelined
in B.

{12} with fatha in B.

{13} with kasra in B.

{14} with two fathas in B.

{15} Ibid.

{16} with fatha in B.

{17} with qamma and kasra
in B.

רוחי¹ פליס עליכם מני אדא² פלא³ חגיצוני בכלאמכם סקר בגצא אלחיהא
מן אגלכם* .

10:2 אמר אל אלוה אל תרשי עני הו די עני על
מה תריבני :

5 אקול ללה לא תטלמני ערפני עלי אי סי⁴ חכאצמני .

דכר⁵ מא יקולה קדאם אללה . והו אל תרשי עני . ומענאיה לא אנקא עלי
מא אנא עליה מן אלבלא פאכוון ענד אלנאס בצורה רשע . וקו/ ורודיעני
על מה תריבני . יעני ערפני אלוגה אלדי לה צרבחני סאעלמה ויעלם
גירי איצא פלא אכוון ענדהם בצורה רשע כמא אנא ענדהם סי הדא אלוקת .

10:3 ה ס ר ב ל ר כ י ת ע ש ק כ י ת מ א ס י ג י ע כ פ י ר
ו ע ל ע צ ת ר ש ע י מ ה ו פ ע ת :

אהו⁶ חסון⁷ ענדך אן חגסם ותזהד תעב⁸ כפיך ועלי מדהב⁹ אלטאלמין
אגהרח .

הדא אלפסוק איצא ינפי פיה ען אללה אן יסתחסון¹⁰ אלמלם כק/ כ י ת ע ש ק
ואנפא ענה איצא אן יזהד¹¹ בצבעחה כמ ק. / תמאס יגיע כפיך . ומעניה
אנך אוגדתני בסצלך וכלקחני לחנסעני פליס תזהדני ען גיר מעציה .
ואנפא ענה איצא אן ירצא בעצת רשעים בל¹² לא ירצא בקולהם ויסאלנהם
עלי מדהבהם . וקאל רופעת ולם יקל רצית ומא גאנס דלך . ומעניה הו

(1) B. resumes here.
(1).....* the interpretation
of Job 10:1 in B.
(2) with kasra and fatha in B.
(3) with fatha and tanwin
"genitive" in B.
(4) in B.+ A
(5) with two fathas in B.

(6) with fatha in B.
(7) with two fathas in B.
(8) Ibid.
(9) with fatha in B.
(10) with three fathas in B.
(11) with two fathas in B.
(12) with fatha in B.

ודלך אנה לא יטהר¹ אלמא אלפליד² ואלוסך . פקאל החרחצתי במי שלג
 (Job 9:30) אד³ הי אמיאה צאפיה במיפה יעני⁴ לו כנת עלי גאיה אלנצאפה
 מן אלדנוב⁵ מתל מן ירחץ במי שלג (Job 9:30) ונעד דלך ארשע⁶ לכאן כל
 מא חקדם מן אלצדקות לריק⁷ והבל* והוא צמיר קו/ פי אלמרחד⁸ כל צדקותיו⁹
 לא תזכרנה (Ez 33:13). ואנה יעאקב במעלו אשר מעל (Ez 18:24) מן נעד
 צדקותיו פכדאך קו/ אז בשחת . אז מתעלק ב אנבי ארשע (Job 9:29) . יעני
 ענדמא ארשע בשחת תס.¹⁰ ויסיר נה אלי אלעקובה אלמסתלה במות ושחת .
 וקאל חטבלני עלי רסם קולה החרחצתי (Job 9:30) וגו. ואורא אנה ינגמס¹¹
 פי אלעקובה כמא ינגמס אלנצאן פי אלמא. וקו/ ותיעבורני¹² שלומתי. יעני
 מן אגל וסך בדני חכדהני חיאני. הדא אלקול מגאז יסתעמלה אהל אללגה
 פאדא כדהתה חיאנה פאחרי אן יכדה כל¹³ אחד .
 9:32 כ י ל א י ש כ מ ו נ י א ע נ נ ו נ ב ו א¹⁴ י ח ד ו
 ב מ ש פ ס :

פאן לים אללה אנצאן מחל¹⁵

- (I) with fatha and Arabic nhadda in B.
 (2) with kasra in B.
 (3) Ibid.
 (4) smudged in B.
 (5) in B.+ ש
 (6) in B.+ ל
 (7)* see Is 30:7.
 (8) with damma and Arabic nhadda in B.

- (9) צִדְקָתְךָ in M.T.
 (10) חִקְלֵנִי in M.T.
 (11) with fatha and kasra in B.
 (12) ותעבורני in M.T.
 (13) with damma in B.
 (14) smudged in B.
 (15) written in the margin in B.; B. breaks off here; for the following missing verses see Appendix p. 185ff.

9:23 אַם שׁוֹרֵם יִמִּית פְּתָאוֹם¹ לְמַסַּח נְקִיִּים יִלְעַג²;

אֵן אֶלְסוֹם יִקְתֵּל גַּפְלָה לְמַחְנָה³ אֶלְאֲנִרְיָא יִהְיוּ .

קו/ אַם שׁוֹרֵם . יִשִּׁיר בְּהֵ אֵלֵי מָא גְרִי עֲלֵיהּ וּמַחְלָה⁴ בְּסוֹם לֵאנְהָא צְרַנְהָ צַעֲנָה .

וְקָאֵל יִמִּית פְּתָאוֹם⁵ לֵאנְהָ גָאָה אֶלְבְּלָא אֲגַפְלָא מָא הוּוּ בְקַ/ שְׁלוֹ הִיִּיתִי וַיִּכְתְּבֵנִי

5 וְקָאֵל לְמַסַּח נְקִיִּים יִלְעַג . פְּעֵרְךָ אֵנְהָ גָאָה הוּוּ אֶלְבְּלָא וְהוּוּ בְקִי .

וְקו/ יִלְעַג יִשִּׁיר בְּהֵ אֵלֵי אֲלִיפּוֹז וְנִטְרָאָה וְכֹל מִן כְּאֵן יַחְסֹד אִירֹב עֲלֵי⁶

9:29 אֲנָא⁷ אַעְצִי לְמַאֲדָא לְלֵהֲנָא⁸ אַתְעַב* .

9:30 אַם⁹ הִתְרַחֲצִיתִי בְּמִ¹⁰ שְׁלֵג וְהִזְכֹּרְתִי בְּבֹר

כְּפִי :

10 אֵן כְּנֵת¹¹ אֶרְחֻצְתָּ בְּמָא¹² אֶלְחֵלֵג וּדְכִיתָ בְּנִקָּא כְּפִי .

9:31 אִזְ בְּשַׁחַח תִּסְבַּלְנָ¹³ וְתַעֲבֹרְנִי שְׁלֵמֹרְתִי :

חִינֵי פִי אֶלְזוֹבִירָה¹⁴ תְּגַמְסֵנִי וַיִּכְרַהוּנִי תִיאֲנִי .

דְּכַר פִּי אֶלְאֶפְסוֹקִין אֶלְמַתְקֻדְמִין אֵן אֵלְלָה יִטְאֲלֵנָה אֵן אֶמְסַךְ עֵן אֶלְמַסְלָה .

15 תָּם קָאֵל בְּעַד דְּלַךְ אֵן אֲנָא אַעְצִי אֵלְלָה וְאַחֲרַךְ מָא כְּנֵת עֲלֵיהּ מִן אֶלְצוֹדְקוֹת¹⁵

15 פְּקֹד צָאֵעַ כֹּל מָא תַעֲנַת פִּי טָאֵעָה¹⁶ אֵלְלָה . וְשַׁרַח דְּלַךְ בְּקו/ אַם רְחֻצְתִּי

בְּמִי שְׁלֵג (Job 9:30) . יַעֲנֵי לוֹ כְּנֵת קֹד חֲגַסְלָה בְּאַנְצָף מָא¹⁷ וְלִם תְּנִק¹⁸

עֲלֵי טָמָא . וְהוּוּ בְּשִׁיר קוֹלָה וְזִרְקָתִי עֲלֵיבָם מִים טָהָ¹⁹ . (Job 36:25 גַּא) .

(1) כתאם in M.T.
 (2) there is a dash(-) above the ג in B., ילעג in M.T.
 (3) with kasra and tanwin "accusative" in B.
 (4) with Arabic shadda in B.
 (5) the ם is written above the ך in B.
 (6) written in the margin in B., B. breaks off here; for the following missing verses see Appendix p.
 (7) B. resumes here. above this word in the margin is written מ¹ in B.
 (7)...* the interpretation of Job 9:29 in B.

(8) with kasra and tanwin "genitive" in B.
 (9) smudged in B.
 (10) מ¹ in M.T.
 (11) with damma in B.
 (12) with kasra and tanwin "genitive" in B.
 (13) in B.+ ן
 (14) smudged in B.
 (15) with fatha in B.
 (16) the ה is written above the ע in B.
 (17) with tanwin "genitive" in B.
 (18) with fatha in B.
 (19) טרוקת in M.T.

9:22 אחת היא על כן אמרתי¹ חם ורשע הוא²
מכלה :

ואחדה הי מן³ אגל דלך* קלת אן אלצחיה ואלטאסק⁴ מסני⁵.

קו/ אחת היא ישיר⁶ אלי⁷ מא⁸ בזלת נה⁹ דפעה ואחדה כמא תקום אלקול סי

5 לא יחנני רשב רוח¹⁰ (Job 9:18) סקאל חם אנ¹¹ (Job 9:21) ונזלת בני

הדה אלרעה סי דפעה¹² כמא אנזל¹³ אללה מתלהא סי רשע גמור סקלת ענד דלך

אן¹⁴ אללה מכלה חם ורשע סי הוא¹⁵ אלדאר אלתי הי דאר אלעמל ליכנה¹⁶ יסרק¹⁷

בינהם סי דאר אלגזא וקד רד¹⁸ בעץ אלעלמא¹⁹ אחת היא אלי חם ורשע הוא²⁰ הוא²¹

מכלה* ויעני²² אנה²³ קסעהם נהוא אלקול סקאל הדה חגה ואחדה אקטעכם נהא

10 והו²⁴ אן אללה²⁵ מכלה חם ורשע בכלאף קולכם והוא אלקול גיר צחיה ודלך²⁶

אן²⁷ לו כאן גרי סי אלזמאן עלי בעץ אלצאלחין כמא גרי²⁸ עלי²⁹ אירוב לס

יקל לה אליפז זכר³⁰ נא מי הוא נקי* אבד (Job 4:7) נל³¹ לס חכן סחנה³²

עליה אד³³ כאן מתלה יגרי סי אלעאדה³⁴ ואנמא³⁵* קאל חם ורשע הוא מכלה

למא ערפה מן נפסה . וליס יכזה יורי כל חם וכל רשע לאן חם³⁶ רשע מנעם³⁷

15 עליה . וכדלך חם³⁸ ורשע לס³⁹ תלחקה בלייה סי הדה אלדאר . ואנמא אראד

נה קד יפעל אללה נאלתם כמא יפעל נאלרשע ואן כאן דלך סראד סי אלזמאן .

- (1) smudged in A.
(2) Ibid.
(3)* Ibid.
(4) in B.+ הו
(5) with damma and kasra in B.
(6) in B.+ נה
(7) with fatha in A.
(8) אלרעה אלתי in B.
(9) in B.+ סי
(10) omitted in B.
(11) in B.+ ונ
(12) in B.+ ואחדה
(13) written in different hand-writing in the margin in A., יפעל in B.
(14) smudged in A.
(15) הוה in B.
(16) לכנה in B.
(17) with fatha and kasra in B.
(18) with Arabic shadda in B.
(19) אלמסרין קו in B.
(20) this word is written וישר first, then וישר scooped out and replaced by ורשע above the line in different hand-writing in A., in B.+ ונ

- (21)* omitted in B.
(22) יעני in B.
(23) in A.+ פ
(24) smudged in A.
(25) in B.+ וחה
(26) smudged in A.
(27) אנה in B., alongside this word is written ם in the margin in B.
(28) smudged in A.
(29) with fatha in A.
(30)* smudged in A.
(31) with fatha in B.
(32) smudged in A., מונה in B.
(33) with kasra in B.
(34)* smudged in A.
(35) A. ends here.
(36) with fatha in B., in B.+ ן ן then ן ן scooped out.
(37) with damma and kasra in B.
(38) with fatha in B.
(39) written in the margin in B.

מן קבל¹ אלחק פמן² מן אלנאס ישהר³ לי אן אלחק סעי⁴ ואן אלנארי לם
 ינצפני פליס אגלנה לא נקוה ולא נחגה אד⁵ הו אלקאדר עלי⁶ כל מא ירידה
 והו אלעאדל אלדי לא יגור⁷ וגרץ אירוב סי הדא אלקול הו אנה ידסע ען נספה
 סן⁸ אלנאס פיה אנה ינאצב אללה סי כלאמה או יטען סי אפעאלה . יועידני
 יעמל עלי⁹ מעני מקאיסה וחמתיל¹⁰ בקר/ מה אעידוך¹¹ (Lam 2:13) כי מי
 כמרני ומי יועידני . ויעמל שאהדה ודלך¹²

9:20

9:21

מא¹³ ירירון ויגירון מענאה אלדי אקצה¹⁴ וקר/ לא אדע¹⁵ נפשי ליס אערף
 מן נפסי אנני ... מנאסק מראיי כמא הודא יקוט... אמאס חיי
 יעני מן אגל כלאם ... הודא אזהד נחיאתי והדא חגיר בקר/ מאסת¹⁶
 לא לעולם¹⁷ אחיה (Job 7:16) ודלך אנה ירי סי נספה אלסקס מן¹⁸ שחין¹⁹
 וינצאף אליה מענאם עליה ואעסס מן²⁰ דלך * אנהם יטענון עלי אלמדהנ
 אלחק פמן אגל²¹ דלך * קאל אמאס²² חיי ומחלה²³ קאל יונה ע. אלסל. * טוב
 מרתי מחיר (Jon 4:3).

(1) with kasra in B.
 (2) with kasra and fatha in B.
 (3) the י is written above the ס in B.
 (4) in B.+ ואל then scored out.
 (5) with kasra in B.
 (6) smudged in A.
 (7) in A.+ וקר which is written in the margin, A. breaks off here.
 (8) with kasra in H.
 (9) in B.+ ב
 (10) with fatha and kasra in B.
 (11) אַעוֹיָךְ in M.T.
 (12) written in the margin in B., B. breaks off here, for the following missing verses see Appendix p.181ff.

(13) A. resumes here, smudged in A., ثاني عشر كراس starts here in A.
 (14) smudged in A.
 (15) Ibid.
 (16) Ibid.
 (17) לעלם in M.T.
 (18) written in different hand-writing with red ink above the line in A.
 (19) see Job 2:7.
 (20)* smudged in A.
 (21)* Ibid.
 (22) Ibid.
 (23) B. resumes here.
 (24)* omitted in B.

9:18 לא יחנני השב רוחי כי ישוב עני¹
ממרורים² :

לא יעמיני³ ארדאד רוחי לאנה⁴ ישבעני⁵ מן אלזעאראח .

5 הדה⁶ אלפסוק הו אחמאם⁷ אלפסוק⁸ אלמתקדם פקאל מעמא אנה הרבה⁹ פצעי
חנם (9:17 סס) לם יכנ בין צרנה וצרנה בסס¹⁰ בל¹¹ כלהא אחחני¹² בגחה
בקו¹³ / עוד זה מדבר¹⁴ (1:16,17 סס) ודלך אנה לו¹⁵ כאן * בין צרנה
וצרנה רוחה כאן אכף עלי¹⁶ קלבה פלדלך קאל * לא יחנני השב רוחי וקאל¹⁷
ישביעני¹⁸ ממרורים¹⁹ אד²⁰ לם יבק לה²¹ סי * יתעזא נה לא נעמה ולא ולד .

9:19 אם לכח אמיק הנה ואם למשפט מי
ירעידני :

אן כאן לקוה הודא²² מתאייר²³ ואן כאן לחכם מן²⁴ ישדני .

רגע אירוב אלי²⁵ בטיר קו / הן יחחורף²⁶ מי ישיבנו (9:12 סס) פקאל אנמא
יקדר אלואחד עלי²⁷ צאחנה מן אחד וגהין אמא לקותה²⁸ אלזאידה²⁹ עלי קוה
צאחנה פיקרה³⁰ ואמא³¹ אן³² אלחק מעה וטלנה³³ נאלחק פאן כאן מן קנל³⁴
אלקוה פלא אגלנה אד³⁵ הו אמיק³⁶ כח * והו מעטי אלקוה לבן אדם ואן כאן

(1) ישבעני in M.T.
(2) ממרורים in B. and M.T.
(3) א in H.+
(4) אנה in B.
(5) with fatha and kasra in B.
(6) הדא in H.
(7) חמאם in B.
(8) in A.+
(9) ורבה in M.T.
(10) with two fathas in B.
(11) with fatha in B.
(12) this word is written אנחחני first, then אנחחני scored out and replaced by אחחני in different hand-writing in the margin in A., ואחחני in B.
(13) נל in B.
(14) in B.+ .ן
(15)* smudged in A.
(16)* Ibid.
(17) in B.+ כי
(18) ישבעני in M.T.
(19) ממרורים in M.T.

(20) with kasra in B.
(21)* סי לה in B.
(22) הן קהודא in B.
(23) מתאייר in B.
(24) פמן in B.
(25) with fatha in A.
(26) יחחורף in B. and M.T.
(27) in A.+
(28) the ה is written between the ה and the אל in A.
(29) the י is written above the ד in A.
(30) in B.+ ויצרעה
(31) this word is written אנמא first, then אנמא scored out and replaced by אמא above the line in A.
(32) לאן in B.
(33) סיגלנה in B.
(34) with kasra and fatha in B.
(35) with kasra in B.
(36)* see Is 40:26.

9:17 א ש ר ב ש ע ר ה י ש ו פ נ י ו ה ר ב ה ¹ פ צ ע י ח נ ס * :

אלדי פי ² ריח * אלעאצף ידקני ואכתר ³ שגאתי ⁴ מגאן נגיר סנב ⁵ .

גמע כל מא לחקה פי הדא אלפסוק ⁶ פקו ⁷ / בשעודה ישופני יסיר נה אלי ⁸ מוח

אולאדה ברוח ⁹ שערה ^{10*} אלדי ¹¹ זעזעת ארכאן אלביח פוקעה ¹² עליהם ומאתו פקו ¹³ /

5 ורבה פצעי חנם יגמע פיה חלף מואסיה וגלמאנה וקו ¹⁴ / חנם הו נסיר קו ¹⁵ /

ללשון וחסיחני בו ¹⁶ לבלעו חנם (Job 2:3) יעני לס יכו דלך מן דנב גרי

מני ¹⁷ אלי אן ¹⁸ אכו ¹⁹ מאסית ²⁰ וקתל גלמאני ²¹ ואנמא חרך אללה אלמאלמין

עלי ²² אכתיארהם פחמכבו מני ²³ מן גיר דנב לצרב מן וגוה אלחכמה יעלמה

הו . אלאשבה ²⁴ ענדי אן יכוון * קולה ²⁵ אם קראתי ויענני ²⁶ (Job 9:16) סעל ²⁷

10 אללה * קנל אלמחנה ²⁸ חם ערף אנה בעד אן חצל פי הדה ²⁹ אלנלא חרך ³⁰ אללה

ענאיתה ענה פצאר לה מקאם אלעדו פי סאהר ³¹ אלפעל בקו ³² / ויחשבני לו

בצדיו (Job 19:11) פלדלך קאל ³³ בעדה אשר בשערה ישופני וענרת ³⁴ ישופני

ידקני למגאורתה ורבה פצעי חנם ומחלה ³⁵ ישוכך ראש (Gn 3:15) והו מן

לשון ³⁶ חרגום * .

(1)....* omitted in C.	(21) גלמאנה in B.
(2)....* נריח in B. and C.	(22) with fatha in A.
(3) with two fathas in B.	(23) מנה in B.
(4) with fatha and madda in B.	(24)....* smudged in A.
(5) דנב in B. and C.	(25) קו in B.
(6) C. breaks off here.	(26) in B.+ הו
(7) סקולה in B.	(27) with kasra in B.
(8) with fatha in B.	(27)....* smudged in A.
(9)....* see Ez I:4, Ps IO7:25, and Job I:19.	(28) smudged in A., with kasra in B.
(10) סערה in B.	(29) הדא in B.
(11) אלתי in B.	(30) with two fathas in B.
(12) סוקע in B.	(31) this word is written
(13) וקו in B.	first, then the
(14) וקולה in B.	אל scored out in B.
(15) קולה in B.	(32) אן in B.
(16) in B.+ לב	(33) written in the margin in A.
(17) מנה in B.	(34) with fatha and Arabic <u>shadda</u>
(18) מן in B.	in B.
(19) with two fathas in B.	(35) in B.+רא
(20) מאסיתה in B.	(36)....* לגה אלחרגום in B.

יחסא¹ (I 8:46) כי לא יצדק לפניך כל חי (P 143:2) סקאל² עלי
 אלחגאיי לו אנבי סלמת מן אלזלל ואלגלם³ לם אגינה פאחרי⁴ אן אגינה .
 ואנא לם⁵ אסלם מנה ואעלם⁶ אן מעני אעננר⁷ (Job 9:14) לא⁸ אענה יריד
 נה⁹ מנאסרה ומחאגגה לא גיר¹⁰ וקר / למשכטי אחחנך יעני¹¹ אדא¹² אראו¹³
 יחאכמני עלי פעלי¹⁴ פליס לי גיר אן אתצולע¹⁵ ואסלה אלחגאוז ען אלזלל
 למשכטי אמרה¹⁶ שופס מתל מחוללת¹⁷ (I 51:9) אמרה¹⁸ חולל .

9:16 א ס ק ר א ת י ו י ע נ נ ¹⁹ ל א א א מ י ן כ י י א ז י ן
 ק ו ל י * :

אדא דעוה²⁰ ואגאנבי לא אתק²¹ אן יגינבי²² ויצגי²³ אלי²⁴ צוחי .

קאל וכדי כנת²⁵ אעחקד²⁶ ענד מא חצלח²⁷ סי מחנתי הדא²⁸ אן²⁹ אדא דעית³⁰ אליה
 מן סדאידי ואגאנבי אנבי³¹ לא אצדק³² אן יצנת³³ אלי³⁴ צוחי ויגינבי אד³⁵
 ליס יגב אן יקבל כל דעא ידעו אליה נבי³⁶ אדם אן קד ירי³⁷ כון³⁸ דלך
 אלאנסאן³⁹ פי חלך⁴⁰ אלצורה⁴¹ אצלח לה לאסור יעלמהא סידעו אליה אלענד
 ולא יכלצה מנהא פקאל⁴² מתי דעוה אליה פליס אחק⁴³ מנה אנה ינצח אלי
 דעאיי ויגינבי אנבי⁴⁴ ליס אערף מא ענדה .

(1) in B. and C.+ וקאל , and
smudged in B.	(23) יצגי in B. and C.
(2) written in different hand-
writing in the margin in A.,
smudged in C.	(24) with fatha in A., omitted
in B. and C.
(3) omitted in B. and C.	(25) omitted in B.
(4) smudged in B.	(26) smudged in C.
(5) לא in C.	(27) the ן is written above
סי in A.
(6) smudged in B.	(28) הדה in B. and C.
(7) Ibid.	(29) אני in B.
(8) this word is written above
אענה in B.	(30) the ן is written above
the י in B.
(9) smudged in B.	(31) אני in B.
(10) smudged in A.	(32) with fatha and Arabic
nhadda in B.
(11) יריד נה in B.	(33) ינצח in B. and C.
(12) ואדא in B. and C.	(34) with fatha in A.
(13) אן in B.+	(35) with kasra in B.
(14) in B.+	(36) בן in C.
(15) with damma in A.	(37) ירא in B. and C.
(16) with fatha in B.	(38) אן כון in B., אן כון in C.
(17) the ן is written above the
ן in A., in B. and C.+ ןנין	(39) with madda in A.
(18) with fatha in B.	(40) with kasra in B.
(19)* omitted in C.	(41) אלצורה in B.
(20) דעית in B. and C.	(42) אני in B.+
(21) with fatha in B.	(43) with fatha and kasra in B.
(22) omitted in B.	(44) smudged in A., לאני in B.
and C.

חתרו¹ שחחר עזרי² רהב (Job 9:13) פקאל אירוב אדא כאן עזרי רהב (Job 9:13)
 אנחנו חתת צרבתה ולא יקדר אחד מנהם³ יקול לה נה חעשה (Job 9:12) סאחרי
 אן אגינה אנא⁴ עלי קול יקולה וקו / אנחה דנרי⁵ חכלם עלי מנהג העולם אנה
 אדא חצר אחד אלעואם בחצרה חכם ססבילה⁶ אן ימיז⁷ כלאם⁸ יקולה בין ידיה
 ולא יקולה⁹ גזאפא¹⁰ כלמא יגי עלי פיה¹¹ פקאל חרי¹² ימכנני אלמנאסרה¹³ סע¹⁴
 אללה או אכתאר¹⁵ כלאמא¹⁶ אתכלם בין¹⁷ ידיה כמא¹⁸ קד יגרי לך¹⁹ סע בני אדם
 לים אלאמר כדלך²⁰ לאן אלבארי יעלו ען אן ינאסרה בן אדם אד²¹ אנמא ינאמר
 מן ימכן אן יקול קולא²² גלמא²³ או מסכנא²⁴ גיר ואגנ²⁵ ותעאלי אלחכים עז²⁶
 וגל ען מתל דלך²⁷ פאנפא אירוב ען אלבארי²⁸ אלגור²⁹ ואנפ³⁰ ען נססה אנה
 ממן ינאמר³¹ אללה לחסרה לה אלחג³².

9:15 אשר אם צדקה³³ לא אענה למשפטי אתחנן *

אלדי אן עולת לא אגיב³⁴ למחאכמי³⁵ אחצרע³⁶.

קאל³⁷ אם צדקתי עלי סביל אלחגאיי יעבי חתי לך³⁸ אננ³⁹ סלמת מן אלזלל⁴⁰
 ואלגלט * סע כון דלך סעדומא⁴¹ מן⁴² בני אדם * כקר⁴³ / כי אין אדם⁴⁴ אשר לא

<p>(1) חתיר in B. and C.
 (2) עזרי in B.
 (3) this word is written מהנם first, then מהנם scored out and replaced by מהנם above the line in different hand-writing in A.
 (4) smudged in B.
 (5) עמו in B.+
 (6) written in the margin in A.
 (7) ימיז in B. and C.
 (8) כלאמה וקולה אלדי in B.
 (9) יחכלם in B. and C.
 (10) with tanwin"accusative" in A. and B.
 (11) with kasra in B.
 (12) with fatha in B.
 (13) smudged in B.
 (14) missing in B.
 (15) with kasra and madda in B.
 (16) with tanwin"accusative" in A., the כלאם missing in B.
 (17) smudged in B.
 (18) missing in B.
 (19) this word is written דלך first, then the ך scored out in B., דלך in C.</p> | <p>(20) smudged in B., in C.+ לים
 (21) with kasra in A.
 (22) with tanwin"accusative" in A.
 (23) Ibid.
 (24) Ibid.
 (25) ואגנא in B., ואגנא in C.
 (26) with fatha in A.
 (27) הוא in B. and C.
 (28) in B.+
 (29) missing in B.
 (30) ואנפא in B.
 (31) with fatha in B.
 (32) חנה in B. and C.
 (33)* omitted in C.
 (34) with damma and kasra in B.
 (35) למחאכמי in C.
 (36) the ץ is written above the ך in B.
 (37) missing in B.
 (38) smudged in B.
 (39) missing in B.
 (40)* זלל וגלט in B.
 (41) סעדום in B. and C.
 (42)* written in different hand-writing in the margin in A., omitted in C.
 (43) כקר in B. and C.
 (44) smudged in C.</p> |
|---|--|

ועאדל לא יגור כקו¹ / מי² יאמר אליו מה תעשה³.

9:13 אלוה⁴ לא ישיב אפרו⁵ תחתו⁶ שחחרו⁷ עזרי
רהב* :

אלאלאה אדא לא ירד גצנה תחת צרנתה אנחנו⁸ נאצרי⁹ אלהול .

5 אלפסוק אלמתקדם אלמקול¹⁰ פי אלעאם ואלכאז מן בני אדם מן¹¹ אלמות ואלפקר
ומא שאכל דלך והדא מקול פי כואצהם לקו¹² / עזרי דהב¹³ יסיר¹⁴ אלי אהל

אלדולה אמרא וקואד אלדי להם אלקוה נאלרגאל ואלסלאח ואלעדד ומתלה

אזכיר דהב (Ps 87:4) ומתלה דהב הם שבת (Is 30:7) ערף¹⁵ אנה¹⁶ יסכט

אללה^{17*} ולא ירד¹⁸ סכטה ענהם אל¹⁹ אן ידלו כקו²⁰ / פקר ידלו²¹ ויכצעו

10 בעד חלול^{22*} אלבלא בהם פירחמהם וקר יבזל בהם אלבלא וינחנו²³ תחת אפאתה

ולא יכצעו אליה ולא²⁴ ירחמהם²⁵ כקו²⁶ / אליהוא וחנפי לב ישימו אף²⁷

(Job 36:13)

9:14 אף כי אנכי אעננו אבחרה²⁸ דברי עמו* :

פכיי אן אקדר אגינה אן²⁹ אכתאר³⁰ כסבי מעה .

15 הדא אלפסוק יתעלק³¹ בקולה³² מי יאמר אליו מה תעשה³³ (Job 9:12) ובקו³⁴ /

- כקולה תחתיו שחחר עוזרי דהב
- (1) כק in C.
(2) ומי in C.
(3) חל in B.
(4) smudged in B.
(5)* omitted in C.
(6) alongside this word is written תחתיו in the margin in B.
(7) smudged in B.
(8) missing in B.
(9) כל נאצרי in B.
(10) פקול in B. and C.
(11) סי in B.
(12) לקולה in B. and C.
(13) missing in B.
(14) ויסיר נה in B.
(15) סערף in B. and C.
(16) אן אללה יסכט עליהם* in B.
(17) עליהם in C.+
(18) with fatha and Arabic shadda in B.
(19) missing in B.
(20) בל קאל שחחר (Job 9:13) in B.,

- (Job 9:13) in C.
(21) this word is written יכלי first, then יכלי scored out and replaced by ידלו above the line in different hand-writing in A.
(21)* smudged in B.
(22) smudged in C.
(23) smudged in B.
(24) פלא ירה, פלא in B., פלא in C.
(25) smudged in B.
(26) כק in B. and C.
(27) לא ישועו כי אטרם in B.+ (Job 36:13), לא ישו כי אטרם in C.+ (Job 36:13).
(28)* omitted in C.
(29) אן in B., אן in C.
(30) with kasra in B.
(31) smudged in B.
(32) בקו in B.
(33) חל in B.
(34) ובקולה in C.

9:12 הן יחתף מ¹ ישיבנו² מ³ יאמר³ אליו מה
תעשה* :

אנה יכסף מן⁴ ירדה⁵ מן⁶ יקול לה מא⁷ חפעל .

קאל יחתף עלי רסם⁸ מא יפעל אלוחש ואלגארח אלמסחרס⁹ אלדי יכסף מאכולה

בגתה מן גיר¹⁰ יחס¹¹ בה כדאר¹² יכסף אללה אלאנסאן או¹³ בעמה* ויסלנה¹⁴

איאהא ולא ימכנהם¹⁵ דפעה ען דלך אד¹⁶ כא¹⁷ סלטאנה* עלי אלכל כקו¹⁸ /

ומלכתו¹⁹ בכל משלה²⁰ (Ps 103:19) סליס לאחד מפיץ ען אלכרוג מן חחת

חכמה ופעלה וקו²¹ / מי יאמר לו²² מה תעשה²³ יעני ומן יקדר ינכר²⁴ עליה

פעלה פיקול²⁵ לה למ²⁶ חפעל²⁷ מסחו דכר²⁸ סיין אלמוגוד צוהמא²⁹ סי בני אדם

ודלך³⁰ אנהם קד יהסון בפעל³¹ סיין³² פיקסעהם אללה ענה פלא יחס להם מראודהם

וקד יקסעהם ענה מכלוק וכדלך³³ קד חגרי מנהם סי³⁴ אפעאלהם³⁵ גלט וכסא³⁶

פינדכר³⁷ עליהם דלך אלפעל³⁸ פאמא* אלכאלק גל³⁹ ועז* סליס יגלט ולא יכסי

פי סי מן אפעאלה סיגד⁴⁰ אחד סנילא⁴¹ אלא⁴² אלאנכאר⁴³ עליה סדל⁴⁴ הדא אלכסרוק

עלי אנה קאדר לא יעגז⁴⁵ כקו⁴⁶ / הן יחתף מ⁴⁷ ישיבנו ואנה חכים לא⁴⁸ יגהל

{1}....* omitted in C.

{2} in A.+ ישיבנו then
moored out.

{3} B. resumes here.

{4} with fatha in B.

{5} with fatha and Arabic
shadda in B.

{6} with fatha in B.

{7} סארא in B. and C.

{8} the ם in written above
the ם in B.

{9} with damma and two fathas
in B.

{10} in B.+ אן

{11} with damma and fatha in B.

{12} סכואר in B. and C.

{13}....* smudged in B.

{14} in A.+ נה then נה scored
out.

{15} with fatha and kasra in B.

{16} with kasra in B.

{17} in A.+ סי then the סי
scored out.

{17}....* smudged in B.

{18} סן in B. and C.

{19} smudged in B.

{20} מש in B.

{21} smudged in B., וקולה in C.

{22} אליו in B. and M.T.

{23} חע in B.

{24} this word is written
between עליה and יקדר
above the line in A.,
with fatha and kasra in B.

{25} ויקול in B.

{26} with fatha in B.

{27} with two fathas in B.

{28} Ibid.

{29} with tanwin "genitive" in B.

{30} smudged in B.

{31} with kasra in B.

{32} סיא in B., סיא in C.

{33} smudged in B.

{34} in A. and B.+ א

{35} smudged in B.

{36} Ibid.

{37} with fatha, damma, and fatha
in B.

{38}....* smudged in B.

{39}....* עז וגל in C.

{40} with kasra, fatha and kasra
in B.

{41} with tanwin "accusative" in B.

{42} אלי in B. and C.

{43} with kasra in B.

{44} with kasra and Arabic shadda
in B.

{45} with fatha in B.

{46} סן in C.

{47} וני in C.

{48} in C.+ יעול then יעול scored
out.

9:10 עשה גדולות¹ עד אין חקר² ונפלאות עד
אין מספר* :

פאעל אלאמור אלעטימה אלי לים עוד³ .

הדא הו נסיר קול אליפז ודלך אנה דכר פי הדא⁴ אלפואסיק טרפא סן⁵ אפעאל
אלכאלק פקאל בעקנהא עשה גדולות ליערף אן אפעאלה עטימה ועגאינה⁶ אכתר
מן אן תדרך⁷ ותחצא והי מכתלפה וגרצה פי דכרה דלך שיינ⁸ א. הו אנה
יואפק אצחאנה פי מתל דלך וליס בינהם מנאזעה ואן עקידחה צחיחה ולם⁹
תגיינ¹⁰ ואלב. הו אנה יורי תגיראת¹¹ יפעלהא פי עאלמה לצרוב מן אלחכמה
קד יכפ¹² דלך ען בני אדם פכדאך קד יגייר אללה אחואל בני אדם לאמור¹³
יראהא פקד תכוון חסב אפעאלהם וקד תכוון לוגה¹⁴ אכר ומצאלח יראהא¹⁵ .

9:11 הן יעבור¹⁶ עלי ולא¹⁷ אראה ויחלף ולא
אבין לו* :

אנה יגוז עלי¹⁸ ולא אנטר וימצי פלא אפטן נה .

מעני הדא אלפסוק הו אן אלכאלק לא ידכל פי וצף אלמכלוקאת אלתי תדרך
ליכנה יפעל אפעאלא¹⁹ חדל עליה ואנה פאעלהא ולא גירה והדא²⁰ אפעאלה
עלי לחטאת אלזמאן פי כל גזו וגזו מן עאלמה סב²¹ אלדי לים מתלה .

(I) גדלות in M.T.
(I)* omitted in C.
(2) in A.+¹
(3) נהאיה ועגאיב אלי לים עוד
in C.
(4) הוה in C.
(5) in A.+²
(6) with madda in A.,
ועגאיב in C.
(7) with damma in A.
(8) אחדמא in C.
(9) in A.+ בונה then בונה
scored out., לם in C.
(10) תגיר in C.
(II) תגיראת in C.

(I2) יכפא in C.
(I3) in A.+³
(I4) לוגה in C.
(I5) יריהא in C.
(I6) יעבר in M.T.
(I7)* omitted in C.
(I8) עליי in C.
(I9) with tanwin "accusative"
in A.
(20) והדה in C.
(2I) סנחאנה in C.

אצאף ואומר לחרס (Job 9:7) אלי¹ רמעתיק (Job 9:5) המרגיז (Job 9:6)
 מן דיה אלתיגיר תם קאל נוטה² שמים והו מא ימדהא עלי אלארץ ומא עליהא
 וקאל לבדו יעני לא³ שריך לה פי דלך בקו/ נטה שמים לבדו וקו/ וזורר
 על במתי ים ישיר בה אלי⁴ אעלא אלבחר כמא אן במתי ארץ (Am 4:13)
 5 אעלה⁵ אלארץ ומעני וזורר הו אנה יהדר⁶ ארתפאע אמואגה אלי⁷ אלעלו
 ואעלם אנה⁸ דכר ארץ (Job 9:6) ושמים וים והו אלעאלם אד כאן כל מכלוק
 לים יכרג ען הדה אלג. אעני שמים וארץ וים .

9:9 עשה עש כסיר ל ו כ י מ ה ו ח ד ר י ח מ ן :

פאעל בנאת בעש וטריק אלחכן ואלתריא וכואכב נדור אלגנוב .

10 קד תקדם קו/ ואומר לחרס (Job 9:7) פדאך מקולא⁹ עלי וקת אלתיגיראת
 ואלכסוף והדא מקול עלי¹⁰ רסם דאימא¹¹ לא תתיגיר עלי מא הו משאהר¹²
 מנהא אן עש כארג ען פלך אלברוג והו¹³ דאימא מראי ו כסירל הי כואכב
 מתפרקה לא יגתמע אלואחד מע אלאכר כמא סנשרח דלך¹⁴ פי תפסיר התקשר
 מעדנות כימה (Job 38:31) פדכר עש וכסירל¹⁵ וכימה* אד לכל ואחד מנהא
 15 רסם¹⁶ יכאלף גירה ופי דלך דליל¹⁷ עלי אן להא כאלק¹⁸ ומדנרהא כמא ישא
 וחדרי תימן¹⁹ הי כואכב מלאזמה אקצא גהה דרום לא תנתקל ענהא כמא
 חנתקל אלשמס²⁰ ואלשמס²¹ וסאיר אלז²² כואכב .

- (I) with fatha in A.
 (2) נטה in M.T.
 (3) this word is erroneously repeated in A.
 (4) with fatha in A.
 (5) this word is written אלאעלה first, then the אל scored out in A.
 (6) with tashdeed in A.
 (7) with fatha in A.
 (8) this word is written between ואעלם and דכר above the line in different hand-writing in A.
 (9) with tanwin"accusative" in A.
 (10) with fatha in A.

- (II) with tanwin"accusative" in A. .
 (12) in A.+[^]
 (13) in A.+[†]
 (14) C. resumes here.
 (15) written in the margin in A.
 (15)....* וכימה וכסירל in C.
 (16) in A.+ⁱ
 (17) this word is written between דלך and עלי above the line in A.
 (18) in A.+^ˊ
 (19) תמן in M.T.
 (20) in A.+^ˊ
 (21) ואלקמר in C.
 (22) אלסנעה in C.

אלה דכר פעלה פי אלאגדאם אלדי לס חכמי ולא חחס נאלם ליכנה יפעל דלך
 נאלגנאל ואלארץ ליטהר גבורותיו ולסכטה עלי סכאנהא פקו / המעתיק הרים
 (Job 9:5) יריד יבקל אלגנאל מן מואצעהא אלי מוצע אכר כמא אכנר עמא
 יכון לעתיד¹ ומש חצי דהר צפונה (Zecl 14:4) פמן הדא אלגנס יפעל פי
 5 אלעאלם אדא גצב עלי אהלה כקו / אשר רבם באפו (Job 9:5) וקו² / המרגיז
 ארץ הו מא יפעלה מן זלזלה אלארץ לאן מעני מרגיז מתל מעני מרעיש
 (Is 14:16) מרעיד (Dan 10:11) כאנה קאל המעתיק (Job 9:5) והו אנה
 יבקהא מן מוצע אלי³ מוצע וקאל המרגיז והו תחריך וגה אלארץ ואסראנהא
 פיהתז מא עליהא ויבוד וקו / ועמודיה יתפלצון הו ספלי אלארץ או ארכאנהא
 10 פיחרכהא פתצטרב⁴ מן מכאנהא יתפלצון מתל פלצות בעתחני (Is 21:4) והו
 תפציל אלאעצא⁵ בעצהא מן בעץ פכדלך אלארץ תתפרק מוצע מן מוצע .
 9:7 ה א מ ר ל ח ר ס ו ל א י ז ר ח ו ב ע ד כ ו כ ב י ס
 י ח ח ס :
 אלקאיל ללקרץ פלא ישרק וען אלכואכב⁶ יכתם .
 15 בעד אן דכר מא ילחק אלארץ דכר מא יערץ ללשמש ואלקמר מן אלכסופאח סלא
 יטהר נור אלשמש בל תסוד וכדלך יערץ ללכואכב מן אלכסוף פלא יטהר נורהא .
 9:8 נ ט ה ש מ י ס ל ב ד ו ו ד ו ר ר ע ל ב מ ת י י ס :
 מאד אלסמא וחדה וטארק עלי קמאקם אלנחר .

(1) see Job 15:24.
 (2) in A.+^ה
 (3) with fatha in A.

(4) the ם is written above the
 ך in different hand-writing
 in A.
 (5) in A.+ נה then נה scored out.
 (6) in A.+^ז

מן יגהל אלאשיא ואללה פהו חכם לבב לא¹ יגהל אם כיף יקרה אנסאן והו
 אמיך כח תם קאל מי הקשה² ערפו³ ולבו אל ירי וישלם בעולם הזה מן רעות
 וצרות ומכאובות זאד אירב שרחא⁴ פקאל אן מתי מא⁵ ירי אללה אן ינלי
 אלרשע נאפאת דביאניה לידלה ולם יכצע ולם ינדם ויקר בדננה לא יגוז⁶
 אללה תרכה בל יהלכה בטיר מא פעל בסדום⁷ אלדי כאנו רעים וחטאים
 (Gn 13:13) וגזאהם כדלעמר (Gn 14:1,9) ואתר פיהם פלם יכצעו פענד
 דלך אחרק בלדהם ואקלבהא עליהם ומתלה גרי עלי פרעה⁸ ומצרים* ענד מא
 קסו⁹ קלונהם פאמא מן ירי אללה אלמהלה עליהם פי הדה אלדאר פאנהם יסלמו
 פי הדה אלדאר וינצרפו ענהא בנעמהם וצחה¹⁰ אנדאנהם כקו/ סי מא בעד
 יכלו¹¹ בטוב ימיהם* וכדגע¹² שארל יחתו (Job 21:13) .

9:5 ה מ ע ת י ק ה ר י מ ו ל א י ד ע ו א ש ר ה פ כ מ
 ב א פ ו :

אלמנקל אלגנאל ולם יערפו אלדי אקלנהם בגצנה .

9:6 ה מ ר ג י ז א ר ז מ מ ק ו מ ה ו ע מ ו ד י ה י ת פ ל צ ו ן :

אלמקלק ארז מן מכאנהא ועמדהא יתפלצון .

14 ידכר גבורות¹⁵ ירי* פבעד אן דכר מא יפעלה במן יקסו¹⁶ קלנה וקד

(1) יעני אנה לם in B.

(2) יעני מי הקשה. in B.

(3) the פו written above the ר in B.

(4) with tanwin"accusative" in A. and B.

(5) written in the margin in B., B. breaks off here.

(6) with damma in A.

(7) דסו in M.T., see Gn 13:13.

(8)* see Ex 6:1, Dt 7:18.

(9) with tashdeed in A.

(10) in A.+ א

(11)* בטוב ימיהם וכלו (Job 36:11) in M.T.

(12) וברגע in M.T.

(13) in A.+ יגברו then יגברו scored out.

(14) in A.+ יכד then יכד scored out.

(15)* see Ps 106:12, Job 41:4.

(16) with tashdeed in A.

כתיר פכיה מא הו דונה פקאל הדה ¹ אלקול לירפע ² ען נפסה אנה ימען עלי ³
אלנארי במא אנזלה נה ואנה לים בינה ⁴ ובינהם כלף פי דלך לכנה חם ⁵ טריק
אכר ⁶ והו אן אללה קד יבלי אלצדיק ליעוצה ואן לים ⁷ כל מא יבלי אללה נה

בן אדם הו לאפעאל קניחה סלפת מנהם כמה וצפה אליפז ובלוד והוא כאן

אלכלף בינה ובינהם הו ⁸ אנהם יקולון אן לים יחל מתל מא ⁹ חל באירוב

אלא לרשע ¹⁰ גמור אלדי ¹¹ ועצהם ¹² וונכהם * ולם ירגעו ¹³ ואירוב * יגוז אן

יפעל אללה מתל דלך מע אלצדיקים ליעוצהם עלי ¹⁴ דלך ואן אירוב מן האולי ¹⁵

אלממתחנין ¹⁶ לא מן אלקום אלרשעים וכאן איצא בינהם כלף פי וגה אכר

והו אנהם ¹⁷ לא * יגיזו אן יתרך אללה אלרשע פי הדא ¹⁸ אלדאר מן גיר אן ¹⁹

תחל נה בליה * ואירוב ²⁰ יקול אן ²¹ אללה יבקיה * עלי ²² בעמחה וינצרה ²³ ולא

ילחקה מא ילחק גירה מן אלרשעים פקאל אירוב לבלוד מן ²⁴ ישך ²⁵ פי מא קלת ²⁶

פי הדא אלנאב והל סמעת מני אקול אן אללה סלמני ²⁷ חתי תקול דאל יעות

משפט (Job 8:3) .

9:4 ח כ ס ל ב ב ו א מ י ק כ ח מ י ה ק ש ה א ל י ו ²⁸

ו י ש ל ס :

חכים אלקלב ומתאיר ²⁹ אלקוה מן צעב מנה ³⁰ ססלם ³¹ מן אלנלא ³² .

זאד אירוב עלי בלוד פקאל כיה יגוז אן יגור והו חכס לב ³³ קד יגור ³⁴

(1) in B. הדא	(17) in B. אן יקעיר לם *....
(2) in B. לירפע	(18) in B. הדה
(3) with fatha in A.	(19) in B. בליה תחל נה *....
(4) in A. + ו	(20) in B. + כאן
(5) with fatha in B.	(21) in B. אנה יבקיה אללה *....
(6) with madda and fatha in B.	(22) with fatha in A.
(7) smudged in A.	(23) in B. + מן אלדניא
(8) in B. והו	(24) with fatha in B.
(9) written in the margin in A.	(25) with fatha and kasra in B.
(10) in B. נרשע	(26) in B. קלחה
(11) in B. + קד	(27) in B. יטלם
(12) in B. ועצה וונכה אללה *....	(28) in A. + ו
(13) in B. ירגע. וכאן אירוב יקול *....	(29) in B. ומאיר
(14) with fatha in A.	(30) in B. מעה
(15) in A. + /	(31) in B. וסלם
(16) smudged and the נין written above the line in different hand-writing in A.	(32) in B. אלנלאיא
	(33) in B. + יעני אנה
	(34) in B. יגיר

9:1 ר י ע ן א י ר ם ו י א מ ר ¹ :

אגאב אירב וקאל .

9:2 א מ נ ס י ד ע ת י כ י כ ן ו מ ה י צ ד ק א נ ר ש ע ס

א ל :

5 חקא ² עלמת ³ אנה כדאך ואיש יעדל ⁴ אלאנסאן ⁵ מע אלקאדר ⁶ .

למא סמע אירב קו ⁷ / ראל יעות משפט (Job 8:3) ואנה אן אמסך ⁸ ען גואנה ⁹

כאנת אלחגה טאהרה עליה לזמה ¹⁰ אן יתכלס פיגיבה ¹¹ ען ¹² כלאמה סקאל לה אמא

קולך ראל יעות משפט (Job 8:3) פאנה ¹³ חק ¹⁴ כמא קלת מא ענדי סי דלך שך

אן אללה לא יגיר ¹⁵ ואן אלאנסאן לא יכון עאדלא ¹⁶ מנצטא ¹⁷ אכתר מן אללה .

10 א מ י ח פ ק ל ר י ב ע מ ו ל א י ע נ נ ו א ח ת מ נ י 9:3

א ל ף :

אן יריר אלמנאטרה סעה לא יגיבה עלי ¹⁸ ואחדה מן אלף .

יענ ¹⁹ אדא אראד אללה אן יחאכם ²⁰ אלאנסאן עלי ²¹ אפעאל לס יקדר אלאנסאן

אן ירד עלי ואחדה מן ²² אלף באן יקול לה קד חכמת ²³ עליי סי הוא ²⁴ אלואחדה

15 בטלם ולא ²⁵ חנצפני פי הוא ²⁶ אלמטאלנה אלואחדה וקאל מני אלף והו עור ²⁷

(1) smudged in A.

(2) with tanwin"accusative" in B.

(3) with kasra in B.

(4) with two fathas in B.

(5) with madda in A.

(6) this word is written אלאנסאן first, then אלאנסאן scored out and replaced by אלקאדר in different hand-writing in the margin in A.

(7) קולה in B.

(8) with two fathas in B.

(9) smudged in A.

(10) סלזמה in B.

(11) this word is written אגינה first, then אגינה scored out and replaced by סיגינה in different hand-writing in the margin in A.,

ויגינה in B.

(12) עלי in B.

(13) this word is written פאנה in the margin but in the following fol.

the פ is missing in A., פהו in B.

(14) חקא in B.

(15) יגור in B.

(16) with tanwin"accusative" in B.

(17) with tanwin"accusative" in A.

(18) with fatha in A.

(19) in B.+אנה

(20) with kasra in B.

(21) with fatha in A.

(22) written above the line in different hand-writing in A.

(23) with two fathas in B.

(24) הדה in B.

(25) ולס in B.

(26) הדה in B.

(27) with two fathas in B.

ואן אלכל יקולון¹ וליס² יכחלפון * פי דלך ואלו³. דכר אחואל אלרשעים
 פי אקנאלהם⁴ וכיף תנעכס עליהם פי אסרע מא יכוון⁵ ואלו⁶. תעריסה אנה
 מן⁷ קבל⁸ בצחה לם יזהדה אללה ואן תנח⁹ עלי מא הו עליה תרכה אללה מן
 ענאימה ואהלכה בקו¹⁰ / ולא יחזיק ביד מרעים (Job 8:20) וקאל ואהל
 רשעים איננר וכלאם בלוד¹¹ אנצר מן כלאם אלו¹².

5

-
- (I) in B.+מחל קולהם
 in C.+ במחל קולהם
 (2)* ולא יכחלפו in B.
 (3) ואלראנע in B.
 (4) with kasra in B.
 (5) תכוון in B.
 (6) ואלכאמס in B.
 (7) אן in B. and C.
 (8) with two fathas in B.

- (9) Ibid.
 (10) נָק in B. and C.
 (11) in A.+א, alongside this word is written ׀ in the margin in B.
 (12) C. breaks off here.

ש נ א י ר י ל ב ש ו ¹ ב ש ת ו א ה ל ר ש ע י מ א י נ נ ו * : 8:22

שנאתך ילבסון אלכזי ² ומצארב ³ אלפסאק ליסה .

יגב אן נגעל הדא אלפסוק מתצל בקר ⁴ / ויהי ראשיתך מצער (Job 8:7). סכחם

אלפצל בנחמה מתל קול ⁵ אליפז פקאל לה אם אתה תשחר אל אל ⁶ (Job 8:5) אם

זך וישר ⁷ (Job 8:6) תעטם חאלך חתי ⁸ ימלא ⁹ אלצחק ¹⁰ פאך ודאך מן חית תרי ¹¹

גמיע מא יסר ¹² קלבך ¹³ מן ¹⁴ אנחטאם ¹⁵ חאלך ¹⁶ וגזר ¹⁷ בעמתך וולדך ¹⁸ במא * יסרך

וקאל שנאיך ילבשו בשת וערפה ¹⁹ אנהם ליס ינגצוה ואנמא יגב ללה ²⁰ עליהם

אן ינבהוה חתי ירגע ען גפלתה פיקבלה ²¹ וירדה אלי ²² אפצל ²³ ממא כאן פי

קדים זמאנה פאלדי אשתמל עליה כלאם בלדד ²⁴ מעאני אלאול ²⁵ אנכארה ²⁶

עליה מדהנה ואנה ²⁷ במא ²⁸ יגעל אלנארי טאלמא ²⁹ אדא ³⁰ הו אנזל ³¹ אלנלא פי

דאר ³² אלדניא בגיר רשע ³³ ואלב ³⁴ חעריפה אנה אדא תרך ³⁵ הדא אלכלאם ואכד ³⁶

אן יצלי ויתחנן אליה רגע ³⁷ אליה ורדה ³⁸ אלי אפצל ממא כאן עליה ואלג ³⁹ אסתדעאה ⁴⁰

אלי ⁴¹ מסלה מן סנקה פי אלזמאן ⁴² פיכברוה ⁴³ במא ענדהם ⁴⁴ מן אכנאר אלאולין

ומא ⁴⁵ ענדהם ממא ידל עליה אלעקל ⁴⁶ ואלתמייז פיכוון פי דלך לה רשו ⁴⁷ והדאיא ⁴⁸

(I)* omitted in C.	(27) in B.+ ירגע
(2) in A.+ ו	(28) ממא in B. and C.
(3) ומצרב in B. and C.	(29) with tanwin"accusative" in B.
(4) נקולה in C.	(30) אד in B.
(5) ק in B.	(31) with fatha and kasra in B.
(6) in C.+ ו	(32) in A.+ /
(7) in B. and C.+ אתה	(33) smudged in A.
(8) smudged in C.	(34) ואלחאני in B.,
(9) with damma in B.	in B. and C.+ הו
(10) צחק in B. and C.	(35) with two fathas in B.
(11) חרא in B.	(36) in B. and C.+ פי
(12) with fatha and kasra in B.	(37) in B. and C.+ אללה
(13) with fatha in B.	(38) ירדה in C.
(14) smudged in C.	(39) ואלחאלת in B. and C.
(15) with kasra in B.	(40) with two kasras in B.
(16) אחואלך in B.	(41) with fatha in A.,
(17) with kasra and fatha in B.	in B.+ ו
(18)* smudged in C.	(42) with madda in A.
(19) ליערפה in B., smudged in C.	(43) ויכברוה in B.
(20) smudged in C.	(44) the ם written above
(21) in B.+ אללה	the ך in B.
(22) with fatha in A.	(45) וממא in C.
(23) with fatha in B.	(46) with fatha in A.
(24) כמסה in B.	(47) with damma and kasra
(25) with tashdeed in A.,	in B.
אחרה in C.	(48) ויהדיא in B.
(26) in A.+ ל , with kasra in B.	

אמרה יהלך¹ והו אלמקול פיה רטב הוא² (Job 8:16) מחל³ מא קסס⁴ אליפז
אלרשעים⁵ פאן⁶ אכתלף אלקול פי⁷ אלקצד * ואחד⁸ וכלאמהם טען בסכין⁹ .

הן אל ל א¹⁰ ימאס תם ולא יחזיק ביד¹¹ 8:20
מרעים * :

5 אן אלקאדר לא¹² יזהד אלצחיה¹³ ולא ישד ביד אלאשראר .

שהד¹⁴ אללה לאירב אנה¹⁵ תם פקאל בלוד הן¹⁶ לא ימאס תם פאמא אן¹⁷ אראד
בה אן אללה לא יזהדה¹⁸ באל כליה בל אן לחקה אדנ¹⁹ יסיר פהו יזול
בסרעה²⁰ ואד²¹ גרי מנה טלם²² או גלט * פאדא הו אנתנה²³ רגע אללה אליה
ואמא אן יכון אראד בה אן אללה לא יזהד²⁴ אלחם אד לא ילחקה שי סמא
10 ילחקה אלרשע פאמא אלמרעים פאן אלבלא יטרקהם²⁵ דאימא²⁶ ולא יאכד אללה
בידהם פי וקת מילאנהם²⁷ ושדאידהם .

עד ימלה שחוק פיר²⁸ ושפתירך תרועה * : 8:21

חתי ימלא אלצחך²⁹ פאך * וימלא שפתירך מן אלגלבה .

(I) יהנך in B.	(19) with two fathas in B.
(2) לו in B.	(20) the עה written above the ל in B.
(3) with fatha in A.	(21) אד in B.
(4) with two fathas in B.	(22) in A.+ וא then the וא scored out.
(5) in B.+ כואך עמל בלוד	(22)....* גלט in B. and C.
(6) ואן in B.	(23) with two fathas in B., in B.+ וחאנ
(7)....* פאלקצד in B. and C.	(24) with two fathas in B.
(8) above this word is written זך ורע in different handwriting in A.	(25) this word is erroneously repeated in C.
(9) בסכין in B. and C.	(26) with tanwin"accusative" in B.
(10)....* omitted in C.	(27) the ׀ is written above the ה in B.
(11) in B.+ ׀	(28)....* omitted in C.
(12) written in the margin in C.	(29)....* פאך מן אלצחך in B.
(13) in C.+ אלכאמל	
(14) with two fathas in B.	
(15) באנה in B.	
(16) in B. and C.+ אל	
(17) in B.+ יכון	
(18) the second ה is written above the ל in B.	

קו¹ / ותירוש יבכש² (Hos 9:2) אלדי יריד בה לא יוגד תירוש³ פי אליקב⁴
 כדאך⁵ קו⁶ / ובכש בר יגחה מכאנה ויקול מא ראיחך יום⁷ קט * ולם תאוי
 פיי והוא⁸ מעני מסתעאר⁹ ואלגרץ פיה¹⁰ אנה יכרג ען מנזלחה ומן¹¹ דאירחה¹²
 ותנתקל¹³ בעמחה¹⁴ פיהא ולא¹⁵ יוגד¹⁶ וינצרך מן אלעאלם באסוא¹⁷ חאל ואל¹⁸
 אשר¹⁹ מצוב²⁰ .

5

8:19 הן הוה משרש דרכו ומעפר²¹ אחר יצמחו *

אן הו סרור²² טריקה²³ ומן אלתראב אכר ינבתו .

קו²⁴ / הן הוה ישיר²⁵ אלי מא תקדם מן וצף חסנה²⁶ ואקנאלה²⁷ ומעני משרש

דרכו הו סרורה פי סאיר מא יחצרף²⁸ פיה מן מעישחה מחל קו²⁹ / לעשרת

10

דרכו (Jud 17:8) פכאן קלבה מסרור³⁰ בדלך אלי אן אעכס³¹ אללה * עליה

אחואלה³² פתלף פי אסרע וקת וקו³³ / ומעפר אחר יצמחו יעני יקום בעדה

רשע מתלה יערף כנר אלרשע אלמתקדם ומא בזל בה פלא³⁴ יתעבר³⁵ בה ולא

יתאדב³⁶ במא חל³⁷ בגירה מן סו פעלה³⁸ פערף בלוד אן חם רשע לא תטול

מדתה³⁹ בל יסרע⁴⁰ אליה אלבלא והו אלממתל בגמא⁴¹ ואכר⁴² תטול מדתה ואכר⁴³

- (I) missing in C.
 (2) in B. and C. + בה
 (3) smudged in C., see Hos 9:2.
 (4) see Hos 9:2.
 (5) וכדאך in B., כדלך in C.
 (6) קולה in C.
 (7)* קט אנדא in B.
 (8) הו in C. +
 (9) in B., 2 foll. follow of a badly fragmented text in a different handwriting which contain the name of the owner and the date of the work; see foll. 41^v and 42^v.
 (10) הו in B. +
 (11) ועו in B. and C.
 (12) ריאסתה ומודאה in B., דיארה in C.
 (13) with fatha and kasra in B.
 (14) in B. + טלב פי גירה פי טלב in C. + פיהא in C. +
 (15) פלא in B.
 (16) with damma and fatha in B.
 (17) with fatha and kasra in B.
 (18) with fatha in A.
 (19) with fatha and Arabic shadda in B.
 (20) אלטציר in B., טציר in C.

- (21)* omitted in C.
 (22) in B. + ט
 (23) טריקה in B. and C.
 (24) קולה in B. and C.
 (25) בה in B. +
 (26) with damma and kasra in B.
 (27) with kasra in B.
 (28) with fatha and Arabic shadda in B.
 (29) קולה in C.
 (30) מסרורא in B.
 (31)* אנעכס אמרה in B.
 (32) omitted in B.
 (33) וקולה in C.
 (34) with fatha and sere in B.
 (35) יעחור in B.
 (36) smudged and with tashdeed in B.
 (37) in A. + בה then בה scored out.
 (38) with kasra in B.
 (39) the ה is written above the ה in B.
 (40) with fatha and kasra in B., אללה in B. +
 (41) in B. + ורשע , see Job 8:II.
 (42) אכר in B.
 (43) with madda and kasra in B.

מחלה¹ והו אלמאל ואלדראהם ואלדנאניר ואלאתאת ופי מתלה קאל אירוב אם
 שמתו זהב כסלר (Job 31:24) פאלוקת אלדו² פיה³ אלבלא יקנט⁴ מנה * אד⁵
 לא⁶ ינפעה כקו / ען אלאנא⁷ כספיים⁸ בחוצות⁹ ישליכו¹⁰ (Ez 7:19) וקו¹¹ /
 בית¹² עבניש^{13*} ישיר¹⁴ אלי דורה וסאיר עקארה¹⁵ אלדו כאן יתכל עליה
 5 פיכוון מתל בית אלענכנות¹⁶ אלדו לא יתנת ולם¹⁷ יכו¹⁸ פיה כקו¹⁹ / בעדה
 ישען על ביתו (Job 8:15) פערף אן אללה יכרגה ען²⁰ מאלה ועקארה וקולה
 רטב הוא (Job 8:16) מתל²¹ בשי הוא²² רטב^{23*} לפני שמש (Job 8:16) והו
 שגר²⁴ יחבת²⁵ עלי רטובתה מע כון אלשמס עליה בכלאף גמא²⁶ ואחר * ולדלך
 קאל ועל גנתו ירנקתו תצא (Job 8:16) ו ירנקתו (Job 8:16) הו²⁷ ראצע *
 10 אלשגר ותאוילה אלולד אלדו יבמו עלי בעמתה²⁸ חסנה²⁹ וקאל³⁰ / על גל
 שרשירו יסוכו (Job 8:17) פמתלה³¹ באלשגרה³² אלדו³³ תסנך פי ראס אלחגר
 וקו³⁴ / בית אבנים יחזה (Job 8:17) יעני אנה יתקב ערקה פי אלחגר
 ויתנבך³⁵ והוא ידל עלי גזר³⁶ אלבעמה³⁷ וחסנהא ואקנאל³⁸ בליג ודולה
 וצולה ועסם³⁹ חאל⁴⁰ ושאו⁴¹ תם ערף אנה אדא⁴² בלג אלי הוא⁴³ אלמנזלה
 15 יהלכה אללה מן מכאנה כקולה⁴⁴ / יבלענו ממקומו וקו / וכחש בו הו גסיר

(I) בסלר (Job 8:I4) in B. and C.	(23) with fatha and kasra in B.
(2) in B.+ יגיה	(24) with two fathas in B.
(3) in C. יגיה	(25) Ibid.
(4)....* יקנטה in B., יקטעה in C.	(26)....* see Job 8:II.
(5) with kasra in B., אם in C.	(27)....* הי רואצע in B. and C.
(6) למ in B. and C.	(28) בעמה in B., בעמה in C.
(7) with madda and šerê in B.	(29) with two fathas in B.
(8) כספיים in M.T.	(30) וקולה in C.
(9) the ן is written above ט above the line in B.	(31) with Arabic shadda in B., מתלה in C.
(10) in B.+ ו , וזהם לנזה יהיה in C.+	(32) בשגרה in B. and C.
(11) וקולה in C.	(33) omitted in B. and C.
(12) וביח in B. and C.	(34) וקולה in C.
(12)....* see Job 8:I4.	(35) with fatha and Arabic shadda in B.
(13) in B.+ מ	(36) with kasra and fatha in B.
(14) in B.+ נה	(37) in A.+ ך , with kasra in B.
(15) smudged in A., with kasra in B.	(38) with kasra in B.
(16) עבניש in B. and C.	(39) with kasra, damma and kasra in B.
(17) ולא in B. and C.	(40) אלחאל in B., omitted in C.
(18) this word is written יכו first, then corrected to יכו in the margin in B.	(41) ואלשאן in B., שאן in C.
(19) נק in B. and C.	(42) in B.+ הו which is written between אדא and בלג above the line, in C.+ הו
(20) מן in B.	(43) הוה in B. and C.
(21) with damma and kasra in B.	(44) כמק in B., smudged in C.
(22) הו in B.	
(22)....* רטב הו רטב הוא (Job 8:I6) in C.	

8:14 א ש ר י ק ו ט כ ס ל ו ר ו ב י ת ע כ ב י ש¹ מ ב ט ח ו :

אלדי² יקנט גנבה ומחל בית אלענכנות תכלאנה .

8:15 י ש ע ן ע ל ב י ת ו ר ל א י ע מ ד י ח ז י ק ב ו

ו ל א י ק ו ט :

5 א ן י ס ת נ ד³ א ל י⁴ ב י ת ה ל א י ק ה ו ל א⁵ י ש ד * נ ה ל א י ק ו ט .

8:16 ר ט ב ה ו ר א ל פ נ י⁶ ש מ ש ו ע ל ג נ ח ו י ר נ ק ת ו⁷

ת צ א * :

ר ט ב⁸ ה ו מ ן⁹ ק ד א מ א ל ש מ ס ו ע ל י ג נ ח ה¹⁰ ר א צ ע ת ה ת כ ר ג .

8:17 ע ל ג ל ש ר ש י ר י ס ב כ ו¹¹ ב י ת א ב נ י מ י ח ז ה * :

10 ע ל י א ל ר ג מ¹² ס נ ו כ ה י ש ב כ ל¹³ ד א כ ל¹⁴ א ל ח ג א ר ה¹⁵ י נ ט ר .

8:18 א מ י ב ל ע נ ו מ מ ק ו ר מ ו¹⁶ ו כ ח ש¹⁷ ב ו ר ל א

ר א י ת י ר * :

א ן י ה ל כ ה מ ן מ ו צ ע ה¹⁸ פ י ג ח ו¹⁹ נ ה * ו י ק ו ל מ א ר א י ת ר .

ה ד א מ ח ל²⁰ א כ ר²¹ מ צ ר ו ב ע ל י ר ש ע א כ ר²² א כ ת ר נ ע מ ה ו ו ל ו²³ ו ס ל מ א ן פ ק א ל

15 א ש ר י ק ו ט כ ס ל ו (Job 8:14) ו מ ע נ א ה²⁴ י ק ב ט²⁵ א ל ר ש ע נ ד ל ך א ל ש י א ל ד י כ א ן

{I} smudged in A.

{2} in A.+ קני in different hand-writing in the margin.

{3} C. resumes here with different hand-writing.

{4} עלי in B. and C.

{5} ואן ישחך in B. and C.

{6}* omitted in C.

{7} ינקחך in B.

{8} with fatha and kasra in B.

{9} omitted in B. and C.

{10} with kasra and Arabic shadda in B., in C.+ רצ then רצ scored out.

{II}* omitted in C.

{12} with fatha in B.

{13} written in the margin in A., with damma, fatha and Arabic shadda in B., ישנוכו in C.

{14} with madda and kasra in B.

{15} with kasra in B.

{16} מסקמו in B. and M.T.

{17}* omitted in C.

{18} smudged in C.

{19}* פיגחה in B.

{20} with fatha and tanwin "accusative" in B.

{21} with madda and fatha in B., missing in C.

{22} with two fathas in B.

{23} smudged in C.

{24} ומעניה in B. and C.

{25} with fatha in B.

עקלהם עליה או אן אלברדי לא יעטם¹ אלא² ען³ בזיז ולא יכבר⁴ אלקרם אלא
ען מא פאדא אנקטע ענה אלמא גף פי אסרע וקח כדאך אלרשע ימד⁵ אללה
בנעמה⁶ פיסר⁷ ויעלו כאן יכוון לה יד ואצלה⁸ עלי אלנאס בקר⁹ / היגאה
גמא (Job 8:11) הו מתלה¹⁰ פי נעמתה אלתי חכבר וקר / ישגה אחר (Job 8:11)
5 הו מתלה¹¹ פי עלר¹² מבזלתה¹³ ואמרה¹⁴ וסלמאנה * וקר / עודנו באבר (Job 8:12)
יריד נה אדא אנקטע ענה¹⁵ אלנזיז¹⁶ ואלמא * והו רטב פליס¹⁷ ינקא עלי חאלה
רטב נל¹⁸ יגף פי אסרע מא יכוון בקר¹⁹ / ולפני כל חציר²⁰ (Job 8:12) אדא
בנת²¹ באתר²² מסר²³ או בדאוה²⁴ מא רטב²⁵ בעד אנקטאע אלמא ענה אכתר²⁶ ממא *
יקים אלגמא²⁷ ואלאחר * בעד אנקטאע²⁸ אלמא * ענה³⁰ ואלמעני³¹ פיה³² * אן³³
10 חאל אלמסתורין³⁴ ואלצעפי * אצלח מן³⁵ חאלה * וביין³⁶ אן הדא מתל³⁷ * מצרוב³⁸
עלי³⁹ שחזי אל וחנף פאמא שחזי אל וחנף⁴⁰ פהם⁴¹ אנהם * לא ידכרו אללה⁴²
באלחסניח * ואלתהליל ואלטלבה והם חנפיים⁴³ ואר⁴⁴ הם * פאסדין אלאעתקאד⁴⁵
וירכבו⁴⁶ אלפרוג אלמחרמה * ויקחלו אלנפוס אלבריה⁴⁷ וקר⁴⁸ / תאנד * יענ⁴⁹
ירגון אלכלאז פלא⁵⁰ יצלון⁵¹ אליה * .

(I) with damma and fatha in B.	(26)....* smudged in A.
(2) this word is written between יעטם and ען above the line in A. .	(27)....* see Job 8:II.
(3) in A.+ אן then אן scored out.	(28) in B.+א
(4) with fatha in B.	(29)....* smudged in A.
(5) ימדה in B.	(30) ענהם in B.
(6) with kasra, two fathas and kasra in B.	(31)....* smudged in A.
(7) with damma in A.	(32) in B.+וה
(8) וצולה in B.	(33) with fatha in B.
(9) פקר in B.	(34)....* smudged in A.
(10) with two fathas in B.	(35)....* Ibid.
(11) Ibid.	(36) with fatha and Arabic shadda in B.
(12) with kasra in B.	(36)....* smudged in A.
(13)....* אמרה וצולחה in B.	(37) מחלא in B.
(14) in A.+ו	(38) omitted in B.
(15)....* אלנזיז ואלמא ענה in B.	(39) this word is written between מצרוב and שחזי above the line in A.
(16) in B.+ו	(40) omitted in B.
(17) this word is written פליס first, then the פ scored out in A. ,	(41)....* פאנהם in B.
(18) with fatha in B.	(42)....* smudged in A.
(19) נל in B.	(43) Ibid.
(20) יינשה כאנה מן רטב in B.+ אלהציר.	(44) נחיה אנהם in B.
(21) with two fathas in B.	(45) with kasra in B.
(22) smudged in B.	(46)....* smudged in A.
(23) with fatha in B.	(47) smudged in A., with kasra and Arabic shadda in B.
(24) with fatha and madda in B.	(48)....* smudged in A.
(25) יקים in B.	(49) in B.+אנהם
	(50)....* smudged in A.
	(51) with fatha in B.

8:10 הלוהם¹ יורוך יאמר לך ומלבם יוציא² מלים :

אליס הם ירשדוך יקולון לך ומן עקלהם יכרגון כלם³ .

הדא אלפסוק יתצל⁴ בקו/ כר שאל נא (Job 8:8) פקאל אנך אדא סאלתהם⁵

5 ירשדוך⁶ ויקולון לך מא סמעוה מן אנאהם וקו/ ומלבם יוציא מלים יעני

מן עקלהם⁷ פערף אן אלכנר ואלעקל יתבת⁸ מא הודא אקולה ולא יתבת⁹ קולך .

8:11 הירגאה גמא בלא בצה ישגה אחר בלי מים :

הל¹⁰ ישמך* אלנרדי מן גיר נזיז אם יכנר אלקרט מן גיר מא¹¹ .

10 עודנך¹² באבו לא יקטר ולפני כל חציר ייבש :

עאדה פי רטובאחה¹³ לא יקטר¹⁴ וקנל כל חשיש ייבס .

8:13 כן ארחות כל שכחי אל ותקות חנף תאבד :

כדאר סנל¹⁵ כל נאסי¹⁶ אלקאדר¹⁷ ורגוה¹⁸ אלדנס חניך¹⁹ .

15 קו/ היגאה גמא (Job 8:11) הו שרח מא ידברון²⁰ בה דור²¹ רישוך* וידל²²

(I) alongside this word in the margin is written ל⁷ in A., הלא ק. in B. and M.T.

(2) יוצא in B. and M.T.

(3) with kasra in B.

(4) with fatha in B.

(5) the א is written between the ו and the ל above the line in A., with fatha in B.

(6) with fatha in B.

(7) עקולה in B.

(8) with Arabic shadda in A., with fatha and kasra in B.

(9) Ibid.

(10)....* אישמך in B.

(II) with tanwin "accusative" in A., אלמא in B.

(12) עננך in M.T.

(13) רטובתה in B.

(14) with damma and fatha in B.

(15) with damma and kasra in B.

(16) נאסי in B.

(17) smudged in B.

(18) ורגוה in B.

(19) with damma and kasra in B.

(20) יכברון in B.

(21)....* see Job 8:8.

(22) with fatha and kasra in B.

אכד¹ יסתהד עלי צחה² קו/פקאל³ אן אנת קבלת⁴ קו⁵ / וינכרוו קולך
 וקו⁶ / לדר רישון ישיר⁷ אלי גיל סנקהם פי אלזמאן וקר סמע מן אנאה מא
 סלף⁸ מן⁹ אלזמאן * פקו¹⁰ / וכונן יעני רחב¹¹ אלמסלה¹² ואסתקצי¹³ ען¹⁴ דלך
 אסתקצא¹⁵ בליגא¹⁶ .

5 כ י ת מ ר ל א נ ח נ ו ר ל א נ ד ע כ י צ ל י מ י נ ו 8:9
 ע ל י א ר ק :

פאן אמס¹⁷ נחן וליס בעלם לאן מתל אלמל¹⁸ איאמנא עלי אלארץ .

הדא אלפסוק דכלה¹⁹ פי אלוסם פקאל אנא²⁰ קלת לך סאל²¹ מן²² סנב²³ מן

אלאגיאל אד²⁴ ליס נחן מן אול אלזמאן מתל גוהר אלסמא ואלארץ ואמא²⁵

10 נחן באלאמס²⁶ גינא אלי אלעאלם וליס בעלם מא גרי פי אלאגיאל אלסאלפה²⁷

אלא²⁸ נחית יכברנא²⁹ מן סנבא³⁰ פי הדא³¹ אלדאר לאן³² איאמנא תנדרג בסרעה³³

מתל אלצל * .

(1) with two fathas in B.	(21) this word is written מל first, then מל scored out and replaced by סאל above the line in A., סל in B.
(2) with kasra in B.	(22) ממן in B.
(3) with fatha in B.	(23) with two fathas in B.
(4) in B.+ קולנא ואלא פסל ען מן סלף פי אלזמאן סאנהם יקולון .	(24) with kasra in B.
(5) בקולנא in B.	(25) ואנמא in B.
(6) וקאל in B.	(26) in A.+ מתל then מתל scored out., in B.+ ן
(7) in B.+ נה	(27) with fatha in B.
(8)....* written in the margin in B.	(28) the first א is written between אלסאלפה and לא above the line in A.
(9) סי in B.	(29) with fatha, Arabic shadda and šērê in B.
(10) נך in B.	(30) in B.+ נדע. ולא ויתגה פי קו) יעני ולא נערף כם בקאנא
(11) with fatha and Arabic shadda in B.	(31) הוה in B.
(12) with fatha in B.	(32) this word is written אלאן first, then corrected to לאן in A.
(13) with fatha in A. and B.	(33)....* מתל אלצל בסרעה in B.
(14) this word is erroneously repeated in B.	
(15) smudged in A., with tanwin "accusative" in B.	
(16) with tanwin "accusative" in B.	
(17) with fatha in B.	
(18) אלצל in B.	
(19) אדכלה in B.	
(20) אני in B.	

¹ רגע יסיר עליה פקאל לה אן אנת פעלח מא אקול לך ירגע אללה אליך וירד²
 אליך³ נעמך⁴ אפצל⁵ ממא כנת⁶ פי⁷ מא תקודם * והו אנך תמסך⁸ ען הדא אלקול
 אלדי הו רוח⁹ כביר ותשחר אל אל ותתחנן * ומע דלך תכוון זך וישר יעני זך
 לבב והו אן¹⁰ תרכי קלנך ותסוי אפעאלך אלמאהרה¹¹ פאן¹² כאן טאהרך ונאטנך *
 גמיל ותדעי ותתצדע רגות כלאצך מן הדא אלבלא עאגלא¹³ ולא יוכר אללה
 דלך כקו¹⁴ / כי עתה יעיר עליך ומענאה¹⁵ יתיר¹⁶ עליך רחמתה וירחמך וקו /
 ונות¹⁷ צדקך מענאה * אן אללה יופיך בעמתך לאסתעמאלך אלדין כקו¹⁸ / צדקך.

והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד :

פתכון אולתך יסירה ואכרתך יתכנר¹⁹ גדא²⁰ .

יעני תכוון ראשיתך מצער וענד²¹ מא תכוון * פי אכרתך תעטם²² וכדי כאן קו²³ /
 ויוסף²⁴ יר²⁵ את כל אשר לאירוב למשנה (Job 42:10) לכו²⁶ דהנ²⁷ ענהם²⁸ אן
 אללה פעל דלך לא לתובה²⁹ סהרת מנה כמה מנו .

כי שאל נא לדור³⁰ רישון וכוון לחקר

אבותם :

פאן סאל³¹ אלאן ען גיל אלאול³² והיי לפחץ³³ אנאיהם .

- (1) with two fathas in B.
 (2) with fatha and Arabic shadda in B.
 (3) עליך in B.
 (4) with three fathas in B.
 (5) with fatha in A.
 (6) in B. + עליה
 (7)* omitted in B.
 (8) with fatha and kasra in B.
 (9)* see Job 8:2,5.
 (10) אנך in B.
 (11) with madda and kasra in B.
 (12)* פאדא כאן נאטנך in B. וטאהרך
 (13) with tanwin"accusative" in A. and B.
 (14) כמא קאל in B.
 (15) ומעניה in B.
 (16) with fatha and kasra in B.
 (17)* ושלם נוח צדקך in B. מעניה
 (18) נפ in B.
 (19) יכנר in B., above יכנר is written לא in different hand-writing in B.
 (20) with tanwin"accusative" in A.
 (21)* עלי מא יכוון in B.
 (22) written in different hand-writing in the margin in A., omitted in B.
 (23) נפ in B.
 (24) ויוסף in B. and M.T.
 (25) ירה in M.T.
 (26) alongside this word in the margin is written לעל תנת ענהם in B.
 (27) with two fathas in B.
 (28) with sukun in B.
 (29) in B.+ פ
 (30) לך in M.T.
 (31) סל in B.
 (32) with tashdeed in A., אול in B.
 (33) this word is written first, then the א soored out in A.

יטהר¹ חגה אלצדיק פכיה יגוז אן יעות משפט אד אנת צדיק וינזל בר נקמות
 יפעלהא באלטאלמין פתכון ענד אלנאס רשע וליס² יפעל אללה הדא פקד וגב
 אן תכון אנת אלכאטי ואללה אלעאדל³ לא מחאלה .

אם בניך חטא לו וירשלחם ביד פשעם : 8:4

5 אן בניך אכטו לה פארסלהם ביד גרמהם .

דכר נביה לאנה בן לא ישא בעון ראב (Ez 18:20) פקאל לא מחאל אן
 אולאוך קד גרי מנהם אלכטא פאהלכהם בגרמהם ואנת צרבת בדננך⁴ ופי
 קו/ חטאו לו מעני והו אנהם אכטו בינהם ובין אללה ולם יטהר דלך
 לך ואנת כנת תקול אורי חטאו⁵ (Job 1:5) פקד גרי מנהם מא קד אסתוגבו
 עליה אן יהלכהם והדא אלקול ידל עלי⁶ אנהם כאנו⁷ יעתקדון אן אללה לא
 יקתל ולא יבלי אלי אלרשע מתל קול אליפז זכרנא מי הוא נקי אבד
 (Job 4:7) באשר ראיתי חורשי און (Job 4:8) .

אם אתה תשחר אל ואל שדי תתחנן : 8:5

אן אנת תדאלג אלקאדו⁸ ואלי אלכאפי תתצרע .

15 אם זך וישר אתה כי עתה יעיר עליך 8:6

ושלם נות צדקך :

אן כנת זכי ומסתקים אן⁹ אלסאעה יתיר¹⁰ אליך¹¹ ויופי מוסן עולך .

(1) with kasra in A.

(2) the ך is written between the ץ and the ך above the line in A.

(3) in A.+ /

(4) the second ך is written between the ך and the ך above the line in A.

(5) in A.+ לי then לי scored out.

(6) with fatha in A.

(7) this word is written באנו first, then the ך replaced by כ above the line in A.; in A.+ יכון then יכון scored out and replaced by יעתקדון in different hand-writing above the line.

(8) with fatha in A.

(9) B. resumes here.

(10) with fatha and kasra in B.

(11) עליך in B.

8:1 ו י ע ן ב ל ד ד ה ש ו ח י ו י א מ ר :

אגאב בלדד אלשוחי וקאל .

8:2 ע ד א ן ת מ ל ל א ל ה ו ר ו ח כ ב י ר א מ ר י פ י ר :

אלי מתי תחכלם במתל הדא אלכלאם ורוח עטים כלאם¹ פיר .

5 אול אפתתאח כלאמה אן ינכר עלי² אירב קו/ היש בלשוני עולה (Job 6:30)

וענד בלדד אנה עולה (Job 6:30) ואנכר עליה קו/ במה לא תשעה (Job 7:19)

חטאתי מה אפעל לך (Job 7:20) ומה לא תשא (Job 7:21) ואלי דלך יסיר

אלי בקו/ ורוח כביר פקאל הל יגוז לך תכאטב אללה³ במתל הדא אלכלאם

אלדי לא יגוז לבן אדם יקולה ללכאלק לאנה צרב מן כנר ותעאטם עלי⁴

אלכאלק .

8:3 ה א ל י ע ו ת מ ש פ ט ו א מ ש ד י י ע ו ת צ ד ק :

הל אלקאדר יעוג חכם אם אלקאדר יעוג אלעודל .

קאל בלדד אנת קלת כר חצי שדי עמדי (Job 6:4) וליס יכלו דלך מן אחד

5 שייך אמא אן יכוון צרבך אללה באסתחקאק פיגב עליך אן תחוב אליה ותכטי

15 בפסך ותרגע ען קו/ היש בלשוני עולה (Job 6:20) ואמא אן תכוון אנת

צדיק וצרבך אללה סלמא⁶ והדא גיר גאיז לאן אללה עאדל לא יערת משפט

ידכר⁷ משפט וצדק ומענאה אנה יחכם במשפט וצדק ויטהר אלחגה פמן כאן

הדא וצי פעלה פכייף יגעלך ענד אלנאס בצורה רדי מא יפעל אללה דלך בל

(1) the א is written between
כלאם and פיר above the
line in A.

(2) with fatha in A.

(3) in A.+j

(4) with fatha in A.

(5) with tashdeed in A.

(6) with tanwin "accusative"
in A.

(7) in A.+d

וקסם הו עונוי והו דנב צגיר והו גל דכרה יגפר אלכניר ענד אלתונה ויחגאוז
 ען אלצגיר וקר/ כי עתה יעני אסאלך אן חשא פשעי ותעניר עונוי קבל אן
 אמות ואנאם פי אלתראב אלדי לא אכון תחת צרבתך לאני אדא חצלת פי
 אלקבר לים תפתקדני לא בטוב ולא ברע וכמא קאל במתים חפשים¹ כמו
 5 חללים (Ps 88:6) ישתמל הדא אלפצל אלי ה. מעאני א. דכר מא ילחקה
 מן אלנאס מן כלאמה ... צא² אלי סקס גסמה³ ואל. אנה למא סמע
 כלאם אליפז קאל⁴ לה הנה יסרת רבים (Job 4:3) קאל לה הינרהק פרא
 (Job 6:5) ואל. אורא אן כלאמהם גיר מקבול ולא פאידה פיה ואנה לא
 יקדר יחתמלה ואל. כמא להם עלי מא לם יכפי אנהם לם יעזוה חתי אנהם
 10 אוגעו קלבה במא מענו עליה מלמא חם שייע קר/ שרב⁵ בא אל תהי עולה
 (Job 6:29) ואל. שכותי אחואלה אלי⁶ אללה ומסלתה פי אן יגייר חאלה
 פענד מא סמעו כלאמה קאלו אן שכחנא ען כלאמה וקע לה אן בחן מנקטעין
 ואן אלחק מעה לא סימא וקד קאל להם הררוני ואני אחריש (Job 6:24)
 פאעתקדר אנה יגב עליהם⁷ אן יסתופו עליה ליתכלצו ממא יגב ללה עליהם
 15 פלמא כאן אליפז קד תכלם וכאן בלדד ירי כלאם אליפז צואנא תכלם איצא
 ליערף אנה⁸ ינכר כלאם אירב כמא אנכזה אליפז .

(1) חֲפִשִׁים in M.T.

(2) with tanwin "accusative" in A.

(3) smudged in A.

(4) Ibid.

(5) שָׂרַב in M.T.

(6) with fatha in A.

(7) in A.+ פאעת then פאעת scored out.

(8) this word is written between ליערף and ינכר in different hand-writing above the line in A.

קד אכסית בין ידיך פי וקת מא וצרנתני מן אגל דלך וקנלח דלך עלי¹ נססי
 ושכרתך וקלת יורי² נתן וירי³ לקח יהי שם יורי⁴ מבורך (Job 1:21) גם
 את הטוב נקבל (Job 2:10) ואלאן⁵ אסאלך אן תזיל צרנאתך⁶ עני ולא
 תגעל⁷ למפגע* לך יעני חלקאני באפאתך⁸ וצרנאתך ואמא אן יכוז קו/
 חטאתי עלי דזוב גרת מנה פי צנאה כקו/ ותורישני עונות נעורי⁵
 (Job 13:26) עלי⁹ ראי בעץ אלמפסרין וענד כנרה תרכהא ונדס עליהא ויכוז
 קו/ ענה תם וישר (Job 1:1,8) וצי אפעאלה בעד דלך וכאצה וקת ואפאתה¹⁰ אלנכנה¹¹
 וקו/ מה אפעל לך יחתמל אנה יריד נה איש ידכל עליך מן דנבי מתל קו/
 אם¹² תפעל בר* ויחתמל אנה איש אצל מן אעמל אכתר מן אן אצרע אליך סזל
 עני צרנאתך וקו/ נצר ראדם יריד נה יא חאפט עלי¹³ אלנכנה¹⁴ אעמאלה
 אם טוב ואם רע (Jer 42:6) וקו/ ואהיה עלי למשא יעני למא לקיני בהדא
 אלצרנאת צרת עלי נפסי מתל חמל תקיל אד לים אקודר אחמל הדא אלאלם
 ואלמרץ אלצע... .

ומה¹⁵ לא תשא פשע¹⁶ ו תעביר* את עוני כי 7:21

עתה לעפר אשכב ושחרתני ואינני :

ואיש חמל עני גרמי וחגיז דנבי פאן אלסאפה אנאם סי
 אלחראב פחדלגני ולא תגדני .

רגע אלי קו/ חטאתי (Job 7:20) סקסמה עלי קסמי¹⁷ הו פשעי והו דנב כניר

- (I) with fatha in A.
 (2) ירה in M.T.
 (3) Ibid.
 (4) Ibid.
 (5) written in the margin
 in A.
 (6) smudged in A.
 (7)* Ibid.
 (8) Ibid.
 (9) with fatha in A.
 (IO) in A.+ אלנ and ō
 in the margin

- (II) عاشر كراس starts here
 in A.
 (I2)* see Job 35:6.
 (I3) with fatha in A.,
 in A.+ אל
 (I4) with madda in A.
 (I5) smudged in A.
 (I6)* Ibid.
 (I7) with tashdeed in A.

אחואל בני אדם פי¹ כל וקת* ואנמא קאל לבקרים עלי רסס² בני אדם³ יפתקרון
 בעצהם לבעז⁴ פי אלבקר וקר/ לרגעים תחזננו יעני חגרי עליה חגייר⁵ אלאחואל*
 פי אסבאנה ואחואלה ליבין פי דלך טאעחה ומעציתה פהו אנדא⁶ חחת אלמחן⁷
 ואלבלאיא* ואסבאנ אלדנוב מוגודה⁸ אנדא⁹ ודואעי אלנסוס חגדנ אלי מא
 יכרהה¹⁰ אללה פלדלך קאל לרגעים תחזננו .

7:19 כמה לא תשעה ממני¹¹ לא¹² תרפני עד בלעי
 רקי :

כס לא תכף עני¹³ צרנאתך¹⁴ לא¹⁵ תרכי עני אלי¹⁶ בלעי ריקי .

קר/ כמה לא תשעה¹⁷ יעני קד טאלת עליי¹⁸ אלמחנה¹⁹ פאסלך יא²⁰ רב* אן

10 תזילהא עני וקר/ לא תרפני יעני ליס²¹ יפתר עני* אלצרנאן במקדאר מא

אבלע ריקי לאן אלאלם מא יפתר טרפה עין ונסב אלפעל²² אלי אללה אד²³ הו
 אלדי צרנה והו אלדי²⁴ ישפיה .

7:20 חטאתי מה אפעל לך נצר²⁵ האדם למה
 שמתני למפגע לך* ואהיה עלי למשא :

15 קד²⁶ אכסית פאי שי פעל לך יא חאפט אלאנסאן סלמאדא געלחני
 מפאגאה לך וצרת עלי בפסי מחל חמל תקיל .

קר/ חטאתי יחמל אחד קולין אמא אן יכון חגאיי יעני אעמל עלי²⁷ אנבי

(I)....* written in the margin
 in A.

(2) with fatha in B.

(3) in B.+ אלדי

(4) בעז in B.

(5)....* אחואל in B.

(6) with tanwin"accusative"
 in B.

(7)....* מחן רבלאיא in B.

(8) in B.+ סיה

(9) with tanwin"accusative"
 in B.

(10) written above the line
 in A.

(11) in A.+ ונר then ונר scored
 out.

(12) ולא in B.

(13) in B.+ ולא חרטהני then
 ולא חרטהני scored out.

(14) צרנתך in B.

(15) ולא in B.

(16) with fatha in A.

(17) in B.+ מלני

(18) in B.+ אל

(19) written above the line
 in A., with fatha and
 kasra in B.

(20)....* omitted in B.

(21)....* smudged in A.

(22) with kasra in B.

(23) Ibid.

(24) in A.+ והו then והו scored
 out., in B.+ יבריה

(25)....* written in the margin
 in B.

(26) ואן כנה קד in B.,
 B. breaks off here.

(27) in A.+ א

יעני אדא כאן אלמות לאנד מנה ואנא הודא אקאסי הדא אלאלם אלצעב סקד
 זהדת בהדא אלחיאה אלנכדה אד לים אחס בלדחהא וקו/ חדל ממני כי הבל
 ימרי יעני זל¹ עני צרבאתך אדא כנת תריד בקאיי הדא אלמדה אלתי תתקצי
 כאנה קאל מאסתי בחרים אי בקית עלי מא אנא עליה פאסלך יא רב גייר²
 חאלי אלי צחה אד בקאיי פי הדא אלדאר הבל אד כאן לא ינקא³ להא פאני
 5 מנקצי מנהא .

7:17 מה אנוש כיר תגדלנו וכיר תשיר אליר

לבר :

איש⁴ אלאנסאן אד⁵ תכברה ואד⁶ חגעל קצוך מנה .

10 7:18 ותפקדנו לבקרים לרגעים תבחננו :

ואפתקדתי⁷ פי אלנכוראת ללחטאת חמתחנה .

קאל מה אנוש (Job 7:17) לאן⁸ כל אנוש בהדה אלצורה לים יפצל אחד מנהם
 עלי⁹ גירה אד¹⁰ כלהם יתצורו¹¹ מן נמפה גיפה וירבו באלאוסאך ואלכרק¹² וכל
 וקת חטה¹³ פלאדה¹⁴ גיפה טול עמדהם ואכר¹⁵ אמדהם¹⁶ ימותון ואדא פארקת
 אלרוח אלגסם נתנו¹⁷ ואגיסו קאל יא¹⁸ רב אדא כאן * הדא וצ' אלאנסאן¹⁹
 פאיש לה מן אלמקדאר חתי תעטם שאנה בל²⁰ הו אנקז מן אן ילחפת אליה
 וקו/ ותפקדנו לבקרים יעני²¹ מן שאן אגלא²² אלנאס ואכאנדהם יצנחו²³
 באלסלאם ויסלו²⁴ ען אכנאדהם ומעני הדה²⁵ אלקול * הו אן אללה ידבר²⁶

(I) with damma in A., in A.+^{סי} then סוored out.

(2) in A.+^י

(3) B. resumes here with נקא

(4) אי סי in B.

(5) with kasra in B.

(6) Ibid.

(7) ותפתקדה in B.

(8) לאנה in B.

(9) with fatha in A.

(10) with kasra in B.

(11) יתצורו in B.

(12) with kasra and fatha in B.

(13) with fatha in B., in B.+^{מנהם}

(14) פלאדאת in B.

(15) with madda and kasra in B.

(16) with fatha in A.

(17) in A.+^י

(18)* כאן יא רב in B.

(19) אלאנוש in B.

(20) with fatha in B.

(21) in B.+^{כמא}

(22) with fatha and sere in B.

(23) with damma and fatha in B.

(24) with sere in B.

(25)* הדא in B.

(26) with fatha and Arabic shadda in B.

אתבשר בה כמא ירא מן קד חצל פי שדה מנאמה יטייב קלנה מתלמא ראי שר¹
המשקים פי בית הגהר* ובשרה יוסף באלכלאז וקר/ ישא בשיחי (Job 7:13)

יעני יחמל אללה עני שי מן וגעי במא אצלי ואנת חאלי במא יוריני מן

אלחלומות ואדא אלחאל בצד² ועכס והו אנך תוריני מנאמאת תרעדני³ פיהא

פאתמנא אן לא תגפור⁴ עיני וקר/ ומחזירנת תבעתני הו אנה ירא⁵ פי אלמנאם

אשיא תפזעה והי מנאמאת מן גלבאת⁶ אלסדה עליה כאן צאחנהא ירי אדא נאם

אשיא מפזעה כאנה יכבק או יבעג או וחוש תפתרסה או ירמי מן אלעלו אלי

אלספל ומא ישנה הדא וענד דלך רוחה תתעדב .

7:15 ו ת ב ח ר מ ח נ ק נ פ ש י מ ו ת מ ע צ מ ו ת י :

פאכתארת אלכבק בפסי⁷ ואלמות ממא יולם אעצאיי .

ערף אנה מן שדה אלאים יכתאר לו כבקה אללה או אמאתה דכר שייין א. כבק

דם או מות משנה ואלב. מות טביעי עלי רסם אלדניא פיסתריח ממא יקאסיה

ולא יגוז בקול יכתאר הו יכבק נפסה כמא פעל אחיתפל (I 9 15:12) אד הי

מעציה כבירה אד לים דלך אליה ואנמא הו אלי כאלקה ותבחר מושך עצמו ומושך

אחרים אעני ותבחר מחנק .

7:16 מ א ס ת י ל א ל ע ו ל מ ⁸ א ח י ה ח ד ל מ מ נ י כ י

ה ב ל י מ י :

זהות באלחיאה ואד עלמת אני לים אנקא אלי אלאנד אמחנע מני

יא רב פאן הנא איאם חיאתי .

(1)....* see Gn 40:5,9.

(2) this word is written
נד first, then נד scored
out and replaced by בצד
in A.

(3) this word is written
תרעדני first, then תרעדני
scored out and replaced
by תרעדני in different
hand-writing in the margin
in A.

(4) this word is written תגני
first, then the י
replaced by ו in different
hand-writing above the line
in A.

(5) written in different
hand-writing in the
margin in A.

(6) this word is written
אלגלנא first, then
the אל scored out
in A.

(7) written in the margin
in A.

(8) לעלם in M.T.

7:12 ה י ם א נ י א ם ת נ י ן כ י ת ש י ם ע ל י מ ש ם ר :

תרי אנא נחר או תנין אד תגעל עליי מחנס .

קאל הדא אלקול מן גנס קולה אם כח אבנים סזי (Job 6:12) סקאל יא רב

אלעאלמין אן הדא אלצרנאן אלדי בי שדיד לים אקדר עלי אחתמאלה אד

5 לים אנא מתל אלנחר אלתי תהיגה אלריח ותכנר אסואגה והו לא יחס¹ אד

לים הו בשר² ורוח* ואנא בשר³ ורוח* אחס באיסר אלאם סכייף נהדא אלצעב

וקאל אם תנין יעני אם בדבי מתל בדן אלתנין אלדי פי אלנחר אלדי יחשב

לתבן ברזל (Job 41:19) סחז) כקש נחשבור (Job 41:21) אנא צעיף אלנדן וקולה

כי תשים עלי משמר יעני בה זונה כמא ללנחר משמר וקת יהיג סיה⁴ .

10 7:13 כ י א מ ר ת י ת נ ח מ נ י ע ר ש י י ש א ב ש י ח י

מ ש כ ב י :

אן קלת תעזיני סרירי יחמל בנתי פראשי .

7:14 ו ח ת ת נ י ב ח ל מ ו ת ר מ ח ז י נ ו ת ת ב ע ת נ י :

פתרעדני באלאחלאם ומן אלמנאטר תנהרני .

15 רגע אלי קו/ אם שכבתי ואמרתי (Job 7:4) פתכלם סיה עלי וגה אכר קאל

לקד כנת אקול סע קלבי אנך תגאר⁵ לי ענד מא חספע מא יקאל עני ויוגעו

קלבי ואנת יא יורי תעלם אני ברי מן גמיע מא יטענרן בה עליי ותראני

אתוגע מן כלאמהם ואתצרע אליך סכנת אנת תעזיני עלי סרירי במנאם אראה

(1) with tashdeed in A.

(2)....* see Gn 6:17.

(3)....* Ibid.

(4) with kabra in A.

(5) this word is written

האָר first, then

האָר scored out and

replaced by תאָר in A.

7:9 כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה :

פני אלגמאם ומצא כדלך מנחדר אלי אלתרי לא יצעד .

7:10 לא ישוב עוד לביחו ולא יכירנו עוד

מקור¹ :

5 לים ירגע אנדא אלי² ביתה ולא יתנתה איצא סי מוצעה .

מתל אלאנסאן פי מגיה אלי הדה אלדאר אלתרי הי דאר אלעמל וחנקצי בחית

אנה יבצרף מנהא אלי אלקבר כגים יצעד ויצנ אלמא חם אנה יתפרק ולא

יבקא לה אתר וקו/ וילך³ פי אלענן* מתלה ילך בן אדם אלי שאול (Job 7:9)

והו אלקבר וכמא אלענן יתפרק כדאך חתפרק אעצא בן אדם ויציר עפר וכמא

10 אן אלענן בעינה לא⁴ ירגע אלי מא כאן כדאך יורד שאול לא יעלה⁵

(Job 7:9) ושרחה בעדה בקו/ לא ישוב עוד יעני לא יצעד מן אלקבר

וירגע אלי ביתה ומוצע אלדי אכד מנה ליכנה יקום סי וקת אלנשר ללגזא .

7:11 גם אני לא⁶ אחשך פי אדברה בצר רוחי

אשיחה במר נפשי :

15 איצא אנא לא אצד⁷ סיי אתכלם בציק רוחי אנת אזעארת נססי .

קו/ גם אני מצאפא⁸ אלי⁹ כלאמהם או אלי¹⁰ מא חקדם מן קו/ אם שכבתי

(Job 7:4) פקאל ואן כנת חצלת פי הדא אלנלא פליס אמסך ען אלדעא

ואלצראך פאכרן מתל מא יקאל פיה לא ישוער כי אטרם (Job 36:13) ממא

יהיג צרבאן¹¹ בדני ואנת במר נפשי מן מענכם עליי וחנסנוני¹² אלי כל

קניח .

(1) מקמו in M.T.
 (2) with fatha in A.
 (3)* see Job 7:9.
 (4) in A.+קסרק then יתפרק scored out.
 (5) in A.+ו
 (6) in A.+ר
 (7) this word is written אצעד first, then אצעד scored out and replaced by אצד in different hand-writing in the margin in A.

(8) with tanwin "accusative" in A.
 (9) with fatha in A.
 (10) Ibid.
 (11) with madda in A.
 (12) the וי written above the ו in A.

ימכן אנה קצד בה אלי¹ בעמחה יעני לם תטול חתי אנקלבת אלי אלבלא ולם
 ינקא לה מא ירגוה אד סלב אלנעמה ואלולד וימכן אנה קצד² אלי איאם סקמה
 אלדי³ אנדרגת עלי אלוצף אלדי דכר אם שכבתי ואמרחי (Job 7:4) וקר/
 באפס תקוה יעני ארגו אלברו מן סקמי וליס אגדה .

5 זכר כיר רוח חירי לא תשוב עירני לראות 7:7
 סוב :

אדכר אן רוח חיאתי לא תרגע עיני לנטר כיר אלדניא .

7:8 לא תשוב עירני עירן⁴ ראיר עירניך ביראירני :

לא תלמחני⁵ עין לנטר עיניך⁶ פיי וליסני .

10 אלי הדא אלמוצע כאן יתכלם מע⁷ אצחאנה פלמא בלג אלי שכוי מא בזל בה
 מן אלבלא רגע⁸ יתצרע עלי אללה פיסאלה⁹ אלרחמה פקאל אדכרני ברחמתך
 פאנת תעלם אן חיאתי פי הדא אלדניא הי מתל¹⁰ אלריח אלהאנה לא נקא להא
 ויתגה¹¹ אן קר/ רוח חירי (Job 7:7) ישיר בה אלי אלרוח אלתי סי¹² גסמה
 אלדי נקאה בהא פקאל אנמא רוחי בידך פאדא קבצתהא סני לים תרגע עיני
 15 יעני מא ארגע עלי הדא אלדאר פאריד מנך תרחמני וחכלצב¹³ מן הדא אלסקא
 אלדי אנא פיה וקר/ לא תשוב עירני יעני יכון אמרי אליך סרדוד סאן לים
 ילתקי מעי פי דאר אלגזא בן אדם ואנמא יכון סי דאר אלדניא סאמא סי
 אלאכרה פלא¹⁴ .

(1) with fatha in A.
 (2) Ibid.
 (3) the י is written above
 the ד in A.
 (4) in A.+ אלוה then אלוה
 scored out.
 (5) written above the line
 in A.
 (6) with fatha and kasra
 in A.

(7) in A.+^h
 (8) with kasra in A.
 (9) with fatha in A.
 (10) in A.+^h
 (11) this word is erroneously
 repeated, then the first
 one scored out in A.
 (12) in A.+^h
 (13) with fatha in A.
 (14) with kasra in A.

7:4 אִם¹ שְׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מִתִּי אֶקוּם וּמָדַד עַרְבִי
וְשִׁבַעְתִּי נְדָדִים עֲדֵי נִשְׁפָּן :

אִדָּא בְּמַת אֶקוּל מִתִּי² אֶקוּם* וַיִּמְסַח אֶלְלִיל וְשִׁנְעַת אֶלְחַבּוּדָא אֵלַי
אֶלְגַּלְס .

5 עֲרַף אָנָּה אִדָּא בָּאִם לִם יִצְדַק יִצְנַח סַמָּא יִגְרִי עֲלֵיהּ מִן אֶלְאוּגָאע וְכַאֲזָה אֵין
אֶלּוּגַע יִשְׁחַד בְּאֶלְלִיל גְּדָא וְקָאֵל וּמָדַד עַרְבִי עֲלֵי סַעֲנֵי אָנָּה כְּשֵׁי יִמְסַח שֵׁי
בַּעַד שֵׁי כְּדַאךְ אֶלְקוּל עֲלֵיהּ יִבְחַסֵּר פִּי אֶפְרִי אֶלְלִיל חֲזוּל³ וַיִּצְנַח חַם
אִדָּא אִצְנַח אֶלְנֶהֱאֵר עֲלֵיהּ יִבְצַאף אֵלַי אֶלּוּגַע וְגִיעָה מִן כְּלָאִם⁴ אֶלְנָאִם וְהִדָּא
אֵל נְדוּדִים תְּכוּן מִן וְגַעָה פִּיבּוּד רֵאֶסָה מִן קֶלֶק אֶלּוּגַע וְחֲכוּן אֵיִצָּא מִן
10 תְּבוּד אֶלְנָאִם עֲלֵיהּ שְׁמַאֲתָה מַתַּל וַיִּנּוּד⁵ בְּדָאֶשׁ (Job 18:16) סַעֲרַף אָנָּה
יִמַּל מְנַהֵא אֵלַי אֶלְעַתְמָה .

7:5 לְבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִיִּשׁ⁶ עֲפָר עוֹרִי רִגַע
וַיִּמָּאִס :

לְבַשׁ בְּדַבְרֵי אֶלְכַגַּל וְדוּד אֶלְחַרָּאֵב גְּלֵדֵי לַחַם וְזָהָד .

15 עֲרַף אֵין בְּדַבְרָה לְבַסָּה רִמָּה וְהוּ וְהוּ אֵין אֶלְשַׁחִין⁷ בְּתוּן פְּדוּד פֶּאֶנְצַאף אֵלַי גּוּשׁ
עֲפָר וְהוּ מָא יִסְעֵי פִי אֶלְאָרֶץ מִן אֶלְנֶרְגוּת וְגִירָה וְקוּ/ רִגַע יַעֲנֵי פִי
לַחַטָּה צְרִבָּה⁸ אֶלְלָה בְּשַׁחִין רַע (Job 2:7) וְזָהָד יַעֲנֵי זָהָדוּה אֶלְנָאִם לְנַתָּן
רִוַיְחָה .

7:6 יִמִּי קֶלֶר מְנִי אֶרְג וִיכְלוּ בְּאֶפְסֵי תְּקוּהָ :

כְּפִי אֵיִאֲמִי אֶכְתֵּר מִן כַּפָּה אֶלְנַסַּג בְּגִיר רְגָא .

(1) written in the margin
in B., B. breaks off here.

(2)....* written in different
hand-writing in the margin
in A.

(3) in A.+ /

(4) this word is written
first, then the
אל scored out in A.

(5) וַיִּנּוּד in M.T.

(6) alongside this verse in
the margin is written
וְגוּשׁ in A.

(7) see Job 2:7.

(8) with kasra in A.

7:3 כן הנחלתי לי ירחי שרא ולי לוח עמל

מנו לי :

כדאך אנחלת¹ לי² אשהר אלכדב³ וליאלי אלכד⁴ עדו⁵ לי .

אעלם אן אפסוק⁶ הלא צבא (Job 7:1) פסוק⁷ נראסה ופרג מענאה ופסוק⁸ ופסוק⁹

5 בעבד ישאף¹⁰ צל (Job 7:2) הו מתל¹¹ צרבה עלי מא דכרה¹² פי פסוק¹³ כן

הנחלתי לי והדא¹⁴ ירחי שרא הי הדה אלמדה אלדי קד חצל פיהא אלתי

מרמת¹⁵ רוחה¹⁶ וקאל ירחי שרא או¹⁷ מצי¹⁸ לה שהור והו פיהא ולם חתם

עליה סנה והי שרא בחית אנהא חתקצא בהבל¹⁹ וריק* לא יחס²⁰ בלדה²¹

כלו²² ימיו בגיון ואנחות^{23*} זאלת²⁴ בעמתה דפעה ואחודה וצר²⁵ גסמה בשחין רע

10 (Job 2:7) וזאלת ריאסתה²⁶ וצאר לחרפה וללעג וללקלט²⁷ פלדלך²⁸ קאל

ירחי שרא וקו²⁹ / ולילות עמל מנו לי דכר פי³⁰ הו אלפסוק ליאלי*

ודכר פי³¹ בעדה אלנהאר³² והדא* אלעמל³³ הו כל³⁴ אלמרץ ואלם³⁵ אלקלב*

וקו/ הנחלת³⁶ יעני אנחלני אללה³⁷ פצארת ירחי שרא נחלה לו³⁸ וקו/

מנו לי יסיר³⁹ אלי⁴⁰ מן כאן חאצר מעה וירי מא יגרי עליה .

(1) אֲנַחֲלָה in B.	(19)....* see Is 30:7.
(2) with kasra in B.	(20) with tashdeed in A.
(3) Ibid.	(21) in B.+ל
(4) with fatha in B.	(22)....* see Is 35:10, 51:11.
(5) with fatha and Arabic shadda in B.	(23) וְאִנְחָה in B.
(6) the ة is written as ק in A.	(24) וְזָאֵלָת in B.
(7) הו אפסוק in B.	(25) with damma and kasra in B.
(8) מעניה in B.	(26) with madda in B.
(9) ואפסוק in B.	(27) וללקלט in B.
(10) in A.+ הל then הל scoored out.	(28) ולדלך in B.
(11) מְחַלָּא in B.	(29) וקולה in B.
(12) with fatha in B.	(30)....* אלליאלי פי הו אלפסוק in B.
(13) אפסוק in B.	(31) אלדי in B.+
(14) והדה in B.	(32)....* smudged in B.
(15) with fatha in B.	(33) omitted in B.
(16) היאחה in B.	(34) with fatha in B.
(17) with kasra in B.	(35)....* omitted in B.
(18) this word is written מרה first, then scoored out and replaced by מצי in the margin in A., מרה in B.	(36) לי in B.+
	(37) איאהא in B.+
	(38) לי in B.
	(39) נה in B.+
	(40) with fatha in A.

7:1 הלא צבא לאנוש על¹ ארץ וכימי שכיר
ימיו :

אליס גיש ללאנסאן עלי² אלארץ ומתל איאם אלאגיר איאמה .

7:2 כעבד ישאף צל וכשכיר יקורה פעלו :

מתל ענד יתחסא³ אלפי ומתל אגיר⁴ ירגו* אגרה עמלה⁵ .

עמר אלאנסאן⁶ פי הדה אלדאר יסמא⁷ צבא (Job 7:1) נמעני אנה מגמוע

איאם מתל גיש אלסלמאן וקיל חנאת⁸ ובקא⁹ א¹⁰ לה¹¹ וסדה געלהא¹² אללה

לה פאדא חקצא אנצופו וקו/ וכימ¹³ שכיר ימיו (Job 7:1) יעני כמא

אן אגיר¹⁴ יום מדתה¹⁵ קרינה סריעה חנקצי¹⁶ כולך חקצא איאם עמר אלאנסאן

ען קרב וקו/ כעבד ישאף צל יעני מתל ענד מכדוד פי עמלה לים יצוק מתי

ינדרג אלצל¹⁷ חתי יסתריח¹⁸ וכדולך¹⁹ אלאגיר אלדי הו צעיף לים לה שי ירגע

אליה גיר שכר פעלה²⁰ אלדי קאל פיה ביומו חתן שכרו²¹ (Dt 24:15) אעלם

אנה דכר²² פ²³ אלאיה ענד ושכיר וליס יקצד בה אלי²⁴ כל ענד ואנסא קצד

בה ענד²⁵ סקי מכדוד וכדולך שכיר²⁷ (Job 7:1) צעיף²⁸ או²⁹ כאן אלענד

אלמרפה³⁰ לים ישאף צל או³¹ הו פי ראחה לא יצרה סול אלנהאר ואמתדאדה³²

ואגיר ממכן³³ מוסר* לים יקורה פעלה* פהדא אלענד ואלאגיר³⁵ לים* יצוקא

בזואל אלנהאר חתי יתכלץ מן תענה³⁶ .

(I) alongside this verse in the margin is written עלי in A. and B.

(2) with fatha in A.

(3) with fatha in B.

(4)* smudged in B.

(5) missing in B.

(6) with madda in A.

(7) with damma and Arabic shadda in B.

(8) with fatha and madda in B.

(9) with kasra and fatha in B.

(10) לים או in B., then לים scored out.

(11) in B.+ בקא.

(12) smudged in B.

(13) Ibid.

(14) this word is written אלאגיר first, then the אל scored out in B.

(15) smudged in B.

(16) in B.+ בסרעה

(17) with kasra in B.

(18) יסתרח in B.

(19) וכדאך in B.

(20) קעלו in B.

(21) ולא תבוא ע הו כר ע in B.+ see Dt 24:15.

(22) with fatha in B.

(23) in B.+ הדה

(24) with fatha in A.

(25) in B.+ אלי

(26) with fatha in B.

(27) in B.+ הו שכיר

(28) in B.+ אלחאל

(29) with kasra in B.

(30) with Arabic shadda in B.

(31) with kasra in B.

(32) with kasra and madda in B.

(33)* ממכן in B.

(34)* יקורה שכר פעלו in B.

(35)* ואלשכיר אלמכדודין

(36) in B. והנא לם

in B. תענהם

1 יתכלם גיר אליפז אלגואב 2 פי דלך הו 3 אנה * כאן 4 יטהר לה מנהם אימאנאת 5
 6 תדל 7 עלי דלך ולעל כאן 8 יגרי בין בעצהם בעץ 9 כלאם יסמעה פמן 10 אגל *
 11 דלך 12 אגמעהם פי אלקול ולולא דלך לם יגמעהם או 13 הדה 14 טלם לא מחאל 15
 והו ינפי ען נפסה אלטלם ואלגור .

(1) smudged in B.

(2) Ibid.

(3) in A.+^h

(3)* missing in B.

(4) smudged in B.

(5) אימאנת in B.

(6) with fatha and kasra
in B.

(7) with fatha in A.

(8) smudged in B.

(9) פי בעץ in B.

(10)* missing in B.

(11) smudged in B.

(12) גמעהם in B.

(13) with kasra in B.

(14) הדה in B.

(15) מחאלה in B.

כלאמכם אלדי הו מסלוב¹ מן אלחגה בל² הו מען פקס ודאך מן חית³ לים
 תם מן כאן יקדר יקול ען אירוב אנה סלמה בל⁴ פצלה⁵ כאן⁶ טאהר ופי
 עבאדתה ויהי כר⁸ הקיפרו ימי המשחה (Job 1:5) פקד כאנת⁹ חגתה¹⁰ טאהרה*
 פלדלך קאל צדקי בה ענרת¹¹ צדקי חגת¹² מחל ומה ישלי עוד צדקה (II S 19:29).

5 ה י ש ב ל ש ו נ ¹³ ע ו ל ה * א מ ח כ ר ל א י ב י ן 6:30
 ה ו ר ת :

ה ל א י ש פ ¹⁴ ל ס א נ י ג ו ר א מ ח כ ר ל א י מ י י ז א ל ח ט ו י ש א ת .

* קאל להם אל תהי עולה (Job 6:29) אד כאנו יגורו עליה ויתזידו¹⁵ עליה
 וקאל ען בפסה היש בלשוני עולה אד¹⁶ לם יקל פיהם כמא¹⁷ קאלו פיה ולא
 תכלם¹⁸ פי אלכאלק בגור¹⁹ ולא וצף בפסה אלי²⁰ וקתה הוא פימכן אן יקאל
 ענה אנה²¹ גאר פי²² קו²³ / א מ ח כ ר ל א י ב י ן * ה ו ר ת י ע נ י ²⁵ ל א א נ ט ק ב ה ו ר ת
 לאן חכי ימייז מא אריד בה²⁶ אקולה פליס אקול קולא²⁷ הו²⁸ הרות ואנתם
 תקולון גזאף מן גיר אן תמייזו²⁹ מא³⁰ תקולוה קד יסל³¹ ען קו³² / ה כ ר
 אמרתי רבו לי (Job 6:22) וען פצל³³ כלה בלשוני רבים ואלי הרה³⁴ אלוקה³⁵ לם*

(1) with fatha in B.	(18) Ibid.
(2) Ibid.	(19) בפולה in B.
(3) in B.+אן	(20) פי in B.
(4) with fatha in B.	(21) in B.+ קד
(5) written in the margin
in B.	(22) in B.+ קולה
(6) this word is written
מן first, then replaced
by כאן above the line in A.	(23) וקר in B.
(7) in B.+ לה ...	(24)* smudged in B.
(8) in A.+ ה	(25) in B.+ אני
(9)* missing in B.	(26) omitted in B.
(10) in A.+ ט	(27) with tanwin "accusative"
in A. and B.
(11) with fatha in B.	(28) פיה in B.
(12) smudged in B.	(29) תמייזון in B.
(13)* smudged in B.	(30) smudged in B.
(14) with kasra in A.	(31) in B.+ אלואס
(15)* omitted in B.	(32) קולה in B.
(16) with kasra in B.	(33) אלפצל in B.
(17) smudged in B.	(34) הוא in B.
	(35)* missing in B.

ו ע ת ה ה ו א י ל ו פ נ ו ¹ ב י ו ע ל פ נ י כ מ א מ 6:28
א כ ז ב :

ו א ל א נ א מ ע נ ו ² א ת ג ה ו פ י י ו נ ח צ ר ח כ מ א נ א כ ד ב ³ .

ק ו / פ נ ו ב י י ע נ י ב ה א ת א מ ל ו ⁴ ח א ל י נ ע מ א ⁵ ו א ת ר כ ו ה ד א א ל ח ר ד ו א ל ח נ ק
5 א ל ד י ה ו ס נ ב א ⁶ ל ל ק א כ מ ⁷ ל י ב ה ד ה ⁸ א ל כ ל א מ א ל ב נ א מ ל ⁹ ל י ס פ י ה נ פ ע ¹⁰ ו ק ר ¹¹ /
ו ע ל פ נ י כ מ א מ ¹² א כ ז ב י ע נ י א ת ח ל מ ¹³ ב ח צ ר ח כ מ ¹⁴ כ ל א מ א ¹⁵ א ק ט ע כ מ ב ה ו י ח ג ה
א י צ א א נ ה ¹⁶ א ר א ד ¹⁷ א נ כ נ ת א כ ד ב ע ל י ¹⁸ א ל ל ה א ו פ י מ א א ח כ י ה ¹⁹ מ נ א מ ע א ל י
ת ר ד ו נ ע ל י י ²⁰ ו ת כ ד ב ו נ י ²¹ .

ש ו ר ב ו נ א א ל ח ה י ע ו ל ה ו ש ב ²² ע ו ד 6:29
צ ד ק י ב ה :

א ר ג ע ו א ל א נ ח ת י ל א י כ ו נ מ נ כ מ ג ו ר ²³ ו א ר ג ע ו א י צ א א ל י מ א
ח ג ת י פ י ה א .

ק א ל פ י ה א ²⁴ ש ו ר ב ו נ א ו ק א ל ²⁵ ש ו ר ב ו ע ו ד פ א ל א ו ל ²⁶ א ר ג ע ו ע נ א ע ח ק א ד כ מ א ל ר ד י
פ י י ו מ ע נ כ מ ע ל י י פ א נ ה פ ע ל ²⁷ ע ו ל ה מ ל מ ו ג ו ר ו א נ ת מ ס ט א ל נ י נ ע ל י ²⁸ ד ל ק
15 ו ש ו ר ב ו ע ו ד י ע נ י א ר ג ע ו א ל י ק ו ל י א ל ד י ל י פ י ה ²⁹ ח ג ה מ א ה ר ה ל י ס מ ת ל

(1) in A.+ בני then בני scored out.

(2) smudged in A.+ ר, with fatha in B.

(3) smudged in A., with fatha in B.

(4) חאסלו in B.

(5) נעמא in B.

(6) with tanwin "accusative" in A. and B.

(7) ללקיאנכס in B.

(8) בהדא in B.

(9) in B.+ אלדי

(10) with fatha in B.

(11) smudged in B.

(12) written between פנימ and אכזב above the line in A.

(13) in A.+ ו, with fatha and Arabic shadda in B.

(14) smudged in B.

(15) with tanwin "accusative" in A. and B.

(16) smudged in B.

(17) in B.+ בה

(18) with fatha in A.

(19) smudged in B.

(20) with fatha and Arabic shadda in B.

(21) in B.+ ואל

(22) alongside this word is written ושרב in the

margin in A. and B.

(23) with fatha in B.

(24) omitted in B.

(25) חס קאל in B.

(26) with Arabic shadda in A., in B.+ יריר בה

(27) with kasra in B.

(28) this word is erroneously repeated, then the first one scored out in A.

(29) with kasra in A.

ה' ל¹ ה' רכח * מ' ל' י' מ' ח' ש' ב' ו' ל' ר' ו' ח' א' מ' ר' י' נ' א' ש' : 6:26

ה' ל' ת' ו' ב' י' ר' א' ל' כ' ל' א' מ' ח' ס' נ' ו' מ' ת' ל' א' ל' ר' י' ח' א' ק' א' ו' י' ל' א' א' י' א' S .

קו/ ה' ל' ר' כ' ח' מ' ל' י' מ' י' ע' נ' י' ה' ל' מ' א' ת' ח' כ' ל' מ' ו' נ' ה' מ'ן' א' ל' מ' ע'ן' ת' ח' ס' נ' ו' ת' ו' ב' י' ר' ו' א' נ' מ' א'
א' ל' ת' ו' ב' י' ר' י' כ' ו'ן' א' ד' א' ס' ה' ר' ת' ח' ג' ה' ק' א' מ' ע' ה' פ' ע' נ' ד' ו' ל'ך' י' ו' נ'ך' ו' א' N' A' פ' ל' M' א' ח' כ' L' M' נ' ש' י'
ו' ל' A' ת' Q' D' M' ל' י' פ' E' L' T' ח' ו' B' K' N' י' ע' L' I' A' ו' ק' D' ח' C' L' T' ח' ו' B' I' K' K' M' ² ל' י' פ' A' R' G' M' T' L' A' L' R' I' Y' H'
A' L' D' I' L' A' י' ת' H' C' L' ³ מ' N' H' S' י' פ' H' I' A' M' R' I' N' O' A' S' ⁴ י' E' N' I' A' I' A' S' M'ן' A' L' T' A' I' D' H' ⁵ .

א' ר' ע' ל' י' ת' ו' מ' ת' פ' י' ל' ו' ⁷ ו' ת' כ' ר' ו' ע' ל' ר' י' ע' כ' M' : 6:27⁶

א' י' צ' A' ⁸ ע' L' I' A' L' I' T' I' M' T' M' R' H' O'ן' ו' T' H' P' R' O'ן' ע' L' I' R' E' S' I' Q' U' M' .

מ' T' L' ⁹ N' P' S' H' B' I' T' I' M' L' I' S' T' M'ן' ¹⁰ י' T' H' L' M' ¹¹ מ'ן' ¹² ע' N' H' ¹³ ו' י' H' T' G' ¹⁴ ל' H' F' K' A' L' A'ן' ¹⁵ M' צ' A'ן'
A' L' I' ¹⁶ ח' O' B' I' K' H' M' L' H' S' L' M' A' ¹⁷ ו' ק' O' / T' H' P' I' L' O' י' E' N' I' T' M' R' H' O'ן' ע' L' I' ¹⁸ ח' G' A' R' H' ו' T' H' P' R' O'ן'
L' I' H' P' I' R' H' L' A' K' E' P' I' H' A' G' E' L' K' L' A' M' H' M' M' T' L' H' G' R' ¹⁹ י' S' R' H' ²⁰ ו' T' H' P' R' H' י' K' E' A' L' A' N' S' A'ן'
P' I' H' A' U' D' A'ך' N' H' I' T' י' S' E' N' O'ן' ע' L' I' H' N' K' L' A' M' S' S' S' K' I' ²¹ כ' Q' ²² / ב' A' S' H' R' R' A' I' T' H' I' ח' R' S' I'
A' R'ן' (Job 4:8) ו' N' S' T' R' A' H' T' M' י' K' O' L' S' I' A' K' R' ²³ כ' L' A' M' H' ו' M' O' S' R' S' D' I' A' L' T' M' A' M'
(Job 5:17) פ' A'ן' ה' R' S' K' H' ²⁴ ו' L' M' י' G' I' B' H' M' C' A' R' L' H' M' ע' L' I' H' ח' G' H' ו' T' H' N' H' ²⁵ ע' L' I' H' ²⁶
ו' K' M' A' S' I' K' O' L' L' H' M' P' I' M' A' B' E' R' L' A' T' H' O' S' R' T' H' K' R' O' ל' I' (Job 19:3) .

(1)* ה' ל' ר' כ' ח' in M.T.	(14) with kasra and Arabic shadda in B.
(2) smudged in A.	(15) in B. ו' ה' .
(3) Ibid.	(16) with fatha in A.
(4) נ' א' ש' in M.T.	(17) with tanwin "accusative" in B.
(5) B. resumes here, in the margin above this word is written ה' in B.	(18) in A. + ה'
(6) alongside this verse is written <u>تامن</u> in the margin in B.	(19) with fatha in B.
(7) in A. + ו' כ' ר' ו' then ו' כ' R' O' scored out.	(20) with damma and fatha in B.
(8) with fatha in A.	(21) with damma, fatha and Arabic shadda in B.
(9) with fatha and Arabic shadda in B.	(22) כ' Q' O' L' A' L' I' P' O' in B.
(10) לה in B.	(23) with madda in B.
(11) written above ח' M' in different hand-writing in A.	(24) with two fathas in B.
(12) in A. + ה' in the margin.	(25) Ibid.
(13) تاسع كراس starts here, in the margin above this word is written <u>تاسع كراس</u> in A.	(26) in B. + ק' O' L' H' T' M' .

ומלטוני מיר צד ומיר ¹ ערצים * יעני תעינוני ² עלי שבא (Job 1:15)
 ו בשדים (1:17 Job) חתי תכלצו מא אכדוה * מני ³ כמא עמל אברם ענדמא ⁴
 סני ⁵ לוט ומא ⁶ כאן לה * בקר ⁷ / וישמע ⁸ אברם כי נשבה אחיר * (14:14 Gen)
 וישב את כל הרכוש (14:16 Gen).

5 ה ו ר ו נ י ר א נ י א ח ר י ש ו מ ה ש ג י ת י ה ב י נ ו 6:24
 ל י :

ארשדוני ואנא אסכת ומא ⁹ אלדי גלטת ¹⁰ פהמוני .

קאל יא ¹¹ אליפז ומן מעך אלקאילין בקולך הודא תסענון * עליי פי כלאמי
 פי ¹² פצל יאבד יום (3:3 Job) מן אלכטא או גלט ארשדוני ופהמוני חתי ¹³
 אעתרף נכטאי וגלטי * .

10

מ ה נ מ ר צ ו א מ ר י י ש ר ו מ ה י ו כ י ח ה ו כ ח 6:25
 מ כ ס :

אי שי מצ ¹⁴ אקואל אלאסתוי ואי שי יונך חונין ¹⁵ מנכס .

מעני ¹⁶ הדא אלקול הו אנה קאל * לו כאן כלאמכס מסתור ¹⁷ אי ¹⁸ שי כאן ימצני
 מנה * ואנמא ימצנ ¹⁹ אד הו מען בטאל וקר / ומה יוכיח הוכח מכם יעני ואי
 שי פי כלאמכס סמא הו חוניך . חק או ליס תם פעל חונכוני ²⁰ עליה ואנמא הו
 סען פקט בקר / בעדה :

15

(I) in A.+⁹
 (I)* وتمامه in D.
 (2)* استعين بكم على اعداى حتى *
 استرد ما اخذ in D.

(3) with Arabic *nhadda* in D.
 (4) كما in D.
 (5) with *damma* in D.
 (6)* omitted in D.
 (7) كقولہ in D.
 (8)* omitted in D.
 (9) والشئ in D.
 (10) فيہ in D.+
 (II)* لاليفاز واصحابه قد

(12)* ارشدوني وعرفوني *
 خطاى حتى اعترف
 in D.

(I3) in A.+⁸
 (14) يعض in D.
 (15) توبيخنا in D.
 (16)* اراد بهذا * in D.
 (17) مستقيم in D.
 (18) ما كان يعضني * in D.
 (19) D. breaks off here and resumes in Job II:9 with: طويله اكثر من طول الارض ومساحتها اكثر من سعة البحر .
 (20) the second ו is written between the כ and the נ in different hand-writing above the line in A.

6:21 כִּי עָתָה הִירָתֶם לֹא¹ תִרְאוּ חַתּוֹת וְתִירְאוּ :

פֶּאן אֵלֶּאן צַרְתֶּם לֹא שִׁי תִנְצְרוּ² אֲלוֹעֵר³ וּפְזַעְתֶּם⁴ .

קֹאֵל אִירֹב אַנְתֶּם יֵא⁵ אֲצַחֲאֲנִי צַרְתֶּם לֹא שִׁי אִי לִיִּס פִּיכֶם מִן⁶ יִשְׁפַּק וִירַחֵם

וִיעֲזִי⁷ קִלְבִּי בַל כְּלַכֶּם עֲלִי וְקוּ⁸ / תִרְאוּ חַתּוֹת יַעֲנִי⁹ יִגַּב עֲלִיכֶם אֵן תִּנְסְרוּ

מֵא בְזַל בֵּי פִתְכוּב¹⁰ קֹד פְּזַעְתֶּם* אֵן יִלְחַקְכֶם כְּמֵא לְחַקְבֵי פִלִּיִּס חַתְקוּ אֵן תְּכַלְצוּ¹¹

מִן אֲלִבְלֹא¹² בְּחֹאֵע אֲלוֹדְנִיָּא* תִירְאוּ הוּ גְעִיָּה¹³ פֶהוּ מִקָּאֵם תִרְאוּ חֲסָף .

6:22 הֵכִי אִמְרַתִּי הַבּוֹ ל¹⁴ וּמַכְחֶם שַׁחְדוֹ

בְּעַדִּי :

אֲחַקֵּא קִלַּח לַכֶּם אַעֲמוּנִי וּמִן¹⁵ קוֹחְכֶם אֲרַשְׁדוּ¹⁶ בְּסַנְבִּי .

6:23 וּמַלְטוֹנִי מִיַּד צַר וּמִיַּד עֲרִיצִים תַּפְדּוּנִי :

וּפִלְתוּנִי מִן יַד אֲלִמְצֹאֵם וּמִן יַד אֲלִמְרַהֲבֵי¹⁷ סְכוּבֵי¹⁸ .

עֲרַף אִנְהָ לֶם¹⁹ יִתְקַל* עֲלִי²⁰ אֲצַחֲאֲנָה* בְּשִׁי פִכְאֲנוּ יִצְגְרוּן מִנְהָ פִקְאֵל חֲרִי

עַבְד²¹ מֵא חִלְפַת* בְּעַמְתִּי קִלַּח לַכֶּם אַעֲמוּנִי שִׁי²² אֲסַחְעִין נְהָ עֲלִי פִקְר²³ כְּמֵא

תַּפְעֵל²⁴ אֲלִנְאֵס כְּמֵא²⁵ קִלַּח לַכֶּם עַבְד מֵא צַרְנַת פִּי גַסְמִי* שַׁחְדוֹ בְּעַדִּי (Job 6:22)

15 חַתִּי יִכְּף עֲנִי וְגַעֲזִי פִלֵּא תִנְכוּבֵי²⁶ בְּכִלְאֲמַכֶּם וְחִיעֲרוּבֵי²⁷ בְּמֵא חֵל בֵּי וְקוּ²⁸ /

(I) لوا in D., لوا in M.T.
 لا in B.H.S.

(2) تنظرون in D.

(3) with damma in D.

(4) وخشيتم in D.

(5) omitted in D.

(6) in A.+ pdd then pdd scored out.

(7) with Arabic *shadda* in D.

(8) وقوله in D.

(9) smudged in A.

(9) $\text{اراد كان سبيلكم ان تنظرون*...}$
 ماحل بي فتزععوا in D.

(10) the h is written between the D and the C above the line in A.

(II) تتخلموا in D.

(I2) ...* بلا الدنيا in D.

(I3) see Job 6:5.

(I4) in A.+1

(I5) smudged in D.

(I6) ارشوا in D.

(I7) smudged in D.

(I8) تفكروني in D.

(I9) ...* مايدل in D.

(20) with fatha in A.

(20) ...* عليهم in D.

(21) ...* لما زالت in D.

(22) ما in D.

(23) smudged in D.

(24) يفعل in D.

(25) $\text{او قلت لكم لما ضرب جسمي*...}$
in D.

(26) this word is written תכדוני first, then תכדוני scored out and replaced by תכדוני in different hand-writing in the margin in A., تكدوني in D.

(27) وتعبروني in D.

(28) وقوله in D.

יגד וקו¹ / הקדורים² (Job 6:16) אלי אלנחלים³ וקו⁴ / יעברו (Job 6:15)
 יעני יגדו⁵ מול אלשתי וקאל הקדורים (Job 6:16) עלי⁶ מעני*⁷ אן עליהם
 או יכון מענאה אן וגה אלארז אלנחל⁸ לא⁹ יטהר וקאל יתעלם¹⁰ (Job 6:16)
 והו מעני מסתעאר והו בקאה¹¹ מתל אלאנסאן¹² יתגאפל וקו¹³ / בעת יזרבו
 5 (Job 6:17) יריד אדא אלשמס¹⁴ אלחמי דאבו אנקטע אלחלג וקו* / ילפתו
 ארחות¹⁵ (Job 6:18) הו אן לכל נחל (Job 6:15) מוצע ינצב אליה וקו¹⁶ /
 יעלו בתורה¹⁷ (Job 6:18) אמא אן יכון יסיר אלי אלבריה מתל ובתורה¹⁸
 יליל ישימון* (Dt 32:10) או יכון פי בסון אלארז וקו¹⁹ / ויאבדו
 (Job 6:18) יעני מן מוצעהם או מן עלי סמח²⁰ אלארז וקו²¹ / הביטו
 10 (Job 6:19) האולי²² תמא²³ ושבא** אעאריב פיסירון* פי אלבריה פיגון
 אלי הדה אלנחלים²⁴ יטלבו²⁵ פיהא מא פלא יגדון* סענד דלך²⁶ יכיבו
 בקו²⁷ / בשר כי בטח מן חית אנהם כאנו יתכלון עלי הדא²⁸ אלמואצע
 אן פיהא מא²⁹ פלמא גו³⁰ אליהא³¹ כאנו* יכגלון³² פעלי מתל דלך³³ גרי
 אמר³⁴ אצחאנה³⁵ בקו³⁶ / פי מוצע אכר אחר מעלי דרחיק³⁷ (Job 19:13)
 15 חדרו קרבו³⁸ (Job 19:14) .

(I) وقوله in D.
 (2) in D.+ يشير
 (3) see Job 6:15.
 (4) وقوله in D.
 (5) with Arabic nhadda in D.
 (6) بمعني* in D.
 (7) in D.+ العنان
 (8) الى للناحل in D.,
 see Job 6:15.
 (9) ليس in D.
 (10) شالغ in D.+
 (II) يقاه in D.
 (I2) انسان in D.
 (I3) وقوله in D.
 (I4) حمي الشمس حمي* in D.
 وذاب واتقطع الثلج منه وقوله
 in D.
 (I5) دركام in D.+
 (I6) وقوله in D.
 (I7) ويبيدو in D.+
 (I8) وتترو وتل وتسمر* in D.
 in M.T.
 (I9) وقال in D.
 (20) وجبه in D.
 (2I) وقوله in D.

ارحوت ثيما هـولا*.... (22)
اعرايب يسيرون in D.
 (23) see Job 6:19.
 (24) الودي in D.,
 see Job 6:19.
 (25) فلا يجردون فيها ما*.... in D.
 (26) with fatha in D.
 (27) كما قال in D.
 (28) هذه in D.
 (29) منها in D.
 (30) جاءوا in D.
 (3I)* missing in D.
 (32) وخبجوا in D.
 (33) with fatha in D.
 (34) in A.+*
 (35) the ه is written above
 the ن in A., اصحاب ايوب
 in D.
 (36) كما قال in D.
 (37) smudged in D.
 (38) قروباي in D.,
קרבו in M.T.

6:17 בעת יזרבו¹ נצמתו² בחמור² נדעכו

ממקומם :

פי וקח³ און³ יסילו* אנקסעו ענד חמאה אנספו מן מכאנהם .

6:18 ילפתו⁴ ארחת דרכם יעלו בתהו וראבדו :

ילתפתו⁴ אלי⁵ סבל⁶ טרקהם⁷ ידכלון פי אלתיא וינידון .

6:19 הביטו ארחות תימא⁸ הליכו⁹ שבא

קור למו :

אלתפתו קואפל תימא סיראנאת שבא רגו להם .

6:20 בשו כי בטח באר עדיה ויפרו :

כזו אד אחכל גאא¹⁰ אליהא ואסודו מן אלכגל .

ק¹¹ / אחי בגדו (Job 6:15) ישיר אלי קראנאתה¹² ואכוא¹³ כאנו לה

פמהמא¹⁴ כאן פי בעמתה ועזה¹⁵ כאנו ילזמוה כלזום אלתלג אלי א¹⁶ יחמא*

אלזמא¹⁷ פמתלהם בנחל¹⁸ כא¹⁹ ממלו מן אלתלג סול איאם אלשת²⁰ פלמא

חסי²¹ אלזמא²² דאנו²³ וסאלו פ²⁴ סלב* סי אלמוצע אתר מא פלא יוג²⁵

פדאך* למא זאלת בעמתה לס יגיה ואחד²⁶ מנהם* ומעני ק²⁷ / בגדו כמ

נחל (Job 6:15) הו אנה יגדר נמן יגיה פי אלציף סיטלב סיה מא למ²⁸

(I) alongside this verse in the margin is written יזרב in A., יזרבו in M.T. ^ב

(2) in A.+ נד then נד scored out.

(3)* یسیلون in D.

(4) یفتلون in D.

(5) with fatha in A.

(6) with damma in D.

(7) طریقم in D.

(8) חמא in M.T.

(9) רליכח in M.T.

(10) smudged in D.

(11) قوله in D.

(12) the first א is written between the ו and the ב in different hand-writing above the line in A.

(13) this word is written ואוכנו first, then scored out and replaced by ואכואן

in different hand-writing in the margin in A.

(14) the first ס is written above the ה in A..

(15) omitted in A.

(16)* smudged in D.

(17) with madda in A.

(18) see Job 6:15.,

بـ وادی in D.

(19) omitted in D.

(20) with fatha in A.,

الشتا in D.

(21) with fatha in A.

(22) with madda in A.

(23) smudged in D.

(24)* فیطلب in D.

(25)* یجد کذاک in D.

(26)* اجددهم in D.

(27) قوله in D.

(28) فـ in D.

הדא אלפסוק יתצל¹ במא קבלה והו אנה קאל פי אלעזרה² ואלתושיה^{**} לאגיב
 לאליפז וגירה אלדי הו מדיב מן צאחנה פצלה ודינה כמא פעל אליפז³ אלדי
 סלבה אלחסד* וקאל למס במעני⁴ אנה אדעא עליה בקז דינה קליל פקליל כמא
 ידוב אלשמע וקר⁵ / ויראת שדי יעזוב יחתמל אחד⁶ תפסירין אמא אן יכון
 ישיר אלי אליפז והו* אנה תרך⁷ אלכוף מן אללה פי מא⁸ קאלה ען אירב
 פקד* כאן סנילה אלא יהגם עליה באלכלאם וילקאה⁹ במא לקיה ואמא אן
 יכון יריד בה* אן אליפז אדעא על¹⁰ אירב אנה תרך¹¹ יראת¹² שדי* כאנה
 קאל¹³ למס מרערו חסד והו¹⁴ וצף ען פעל אירב קבל בזול אלבלא עליה¹⁵ וקאל
 ויראת שדי יעזוב והו בעד בזולה* והו מא ונכה עליה בעד מא¹⁶ סמע מנה
 פצל יאבד יום אולד¹⁷ בר* (Job 3:3).

6:15 א ח י ב ג ד ו כ מ ר נ ח ל כ א פ י ק נ ח ל י מ

י ע ב ר ו :

אכות¹⁸ גדרו* מחל אלוא¹⁹ מחל גדראנא אלאודיה יגוזו²⁰.

6:16 ה ק ד ר י מ מ נ י ק ר ח ע ל י מ ו י ת ע ל מ ש ל ג :

15 אלמסודין מן אלגליד עליהם יתגאפל אלחלג .

(I)....* متصل بما تقدمه اراد
 يرى ليس فـي
 نصره وعلـم اجبت
 هذا اليغاز الذي يذيب

in D. من صاحبه الدين والفضل

(2)....** see Job 6:13.

(3) this word is written
 first, then scored out
 and replaced by
 אליפז
 in A.

(4) omitted in D.

(5) وتـوله in D.

(6)....* انه قصد الى اليغاز اراد
 in D.

(7) with fatha in D.

(8)....* بابـه لانـه قـند
 in D.

ويحتل انه اراد (9)....*
 in D.

(10) with fatha in A.,
 in D.+ صاحبه

(11) with fatha in D.

(12)....* مخافة الله in D.

(13) omitted in D.

(14)....* مثل المحنة ويراث

شداى ياعزوب بعد المحنة

in D.

(15) in A.+ ا

(16) ان in D.

(17)....* omitted in D.

(18)....* smudged in D.

(19) الوادى in D.

(20) the first و is written
 between the ا and the ر
 in different hand-
 writing above the line
 in A.

קן כחי אד ליס לאדם¹ כח² גדול וקדר^{3*} עלי חמל הדה אלאמור אלכנאר פהו⁴
 יקדר בחסב מא יחחמל קוטה⁵ לא אכתר אן יעגז עמא הו פוקה^{*} ודכר אבן
 נחוש⁶ אד כדי פי אלעאדה אן⁷ יכסר⁸ אלנאס⁹ אלחגארה¹⁰ ויצרבן¹¹ אלנחאס
 או יטרקה^{*}.

6:13 האם אירן עזרתי בירשיה¹² נדחה ממני : 5

אחקא ליס פ¹³ בצרתי^{*} אם דקה אלפקה אנדפעח מנ¹⁴.

דכר פי הדה¹⁵ אלפסוק שיין¹⁶ א. יורי אן מעמא הו¹⁷ פיה¹⁸ מן אלוגע פהו^{*}

ואצל אלי²⁰ אן ינחצר^{*} לנפסה והו חאבת²¹ עלי מדהנה ופיה קאל דאם אירן

עזרתי ביר ואל²². הו אן מרצה לס ישגלה ען דקיק אלעלם פכייף גלאלה

10 ודלך אנה ואן כאן אללה²³ צרבה בשחין רע מקי רגלו ועד קוקדו (Job 2:7)

פקד תפצל עליה בשיין²⁴ א. אנה²⁵ סלם מנה לסאנה פאמכנה^{*} אן יתכלם נה²⁶

בקו²⁷ / ואחמלטה בעור²⁸ שני (Job 19:20) ואל²⁹. הו³⁰ עקלה ודקה פכרה

בקי עליה^{*} ולדלך קאל וחושיה נחודה ממני פקאל פי עזרתי אנאמר³¹ ואלעלם

אלכניר ספי³² פליס יכפא עני מא³³ תומיה אליה^{*} מן³⁴ כלאמר ומא חשיר אליה^{*}.

15 6:14 למס מרעהו חסד ויראת שדי יעזרב :

ללמדיב מן צאחנה אלפצל וכשיה אללה³⁵ יתוך³⁶.

(I) للانسان in D.

(2)* قدره in D.

(3) with fatha in A.

(4)* omitted in D.

(5) with tashdeed in A.

(6) وناحوش in D.

(7) with tashdeed in A.

(8) with kasra in A.

(9) with madda in A.,

الانسان in D.

(10) with madda and fatha in A.

(11) ويطرق النحاس.... in D.

(12) وتوشيا in D., וחשיה in M.T.

(13)* نصرتي فني in D.

(14) عني in D.

(15) written in different handwriting in A., omitted in D.

(16) هذا in D.

(17) احدهما in D.

(18) قد حصل فيه من الغنم....* والوجع in D.

(19) in A.+ /

(20) omitted in D.

(21) this word is written first, then scored out and replaced by *in* different handwriting in A., *ويناطر* in D.

(22) والثاني in D.

(23) قد in D.+

(24) احدهما in D.

(25) سلامة لسانه....*

لا حتى امكنه in D.

(26) omitted in D.

(27) كما قال in D.

(28) the 7 is written between the 7 and the 7 above the line in A.

(29) والثاني in D.

(30) ثبات عقله ودقة فهمه....* in D.

(31) فانظرك in D.

(32) معي in D.

(33) ماتومي اليه....* in D.

(34)* omitted in D.

(35) الكافني in D.

(36) with fatha in D.

חפצל¹ עליי ואעסאני תקותי² פהו אלעזא אלכניר³ וקו / כר * לא כחותי אמרי
 קדוש יעני אנבי ארגו אן ירד אליי⁴ בעמתי מן חית לא * כחותי אמרי קדוש
 בל אנא עלי דינה ואלשכר לה ולס⁵ אכתם * דלך סתל קול אלמשורר לא כחותי
 חסוך ואמתך לקהל רב (Ps 40:11) ופי⁶ קו / אמרי קדוש והו גריב פי
 ספר⁷ ארוב * ואנמא מן עאותה⁸ אלהים⁹ אל שרי * דאך אן קדוש הו אסס גליל
 פי מעני אלענאדה ואלאגלאל סתל קול אלשרפים קדוש קדוש¹⁰ (Is 6:3)
 וראל הקדוש (Is 5:16) ומתלה כתיר .

6:11 מה כחרי כרי איהל ומה קצרי כרי אריך
נפשי :

10 כם קותי חתי אצנר ואנחסר¹¹ וכם חדי חתי אסול רוחי .

6:12 אם כח אבנים כחרי אם בשרי נחוש :

חרי קוה אלחגארה קותי אם¹² בדני צלב סתל¹³ אלנחאס .

רגע אל¹⁴ קול¹⁵ לו¹⁶ שקול ישקל בעס¹⁷ (Job 6:2) ואלו בק¹⁸ / מן¹⁹ יתן

חבוא שאלתי (Job 6:8) פקאל אנבי אמלב אלמות מן חית אנבי קד חצלת

15 פי אמור יתקל עלי²⁰ חמלהא²¹ אד גסמי בשר²² ודם וליס הו אבן²³ ונחוש *

פלא²⁴ יחס בשי פקו / מה כחרי (Job 6:11) יעני ליס לי קוה אצנר עלי

חמל אלשיי²⁵ גמיעא אעני * אלם אלעלה ואלם כלאם²⁶ אלנאס ודלך * דכר

אלשיי²⁷ כח אבנים כח²⁸ בשרי נחוש וקו²⁹ / ומה קצרי (Job 6:11) יעני

(1) with fatha in A.

(2) see Job 6:8.

(3)....* missing in D.

(4)....* Ibid.

(5)....* Ibid.

(6)....* وقال in D.

(7)....* هذا السفر in D.

(8) in D.+ يقول

(9) see Gn 17:I, 35:II.

(10) in D.+ وقوله ايضا

(11) انتظر in D.

(12) in A.+

(13) with fatha in D.

(14) with fatha in A.

(15) قوله in D.

(16) لـوا in D.

(17) בעשי in M.T.

(18) قوله in D.

(19) מי in D., מי in M.T.

(20) in A.+

(21) in A.+ then λ scored out.

(22) لحم in D.

(23)....* حجر ونحاس in D.

(24)....* ما يحس بذلك فقوله in D.

(25)....* الامرین يعني in D.

(26)....* الكلام وكذلك in D.

(27) omitted in D.

(28) أم in D.

(29) وقوله in D.

וקאל אלירו ע. ¹ אלס. * קח נא את נפשי ² (Jon 4:3) וכדלך ³ יונה * פראו אן
 מותהם אצלח להם מן חצולהם ⁴ פי לון הו אמר עליהם מן אלמות חס קאל ⁵*
 יתר ידר ⁶ יריד ⁷ נה אי יתר ידר או יחל צרבנתה עני אלתי אנא חחתהא
 מתל אלמקייד באלקיוד כקו / ורבצעני יעני יתמס בעמתי כמא כאנת קדימא
 כקו / מי יתנני * כירחי קדם (Job 29:2) קאל פי אלמות ⁸ שאלתי (Job 6:8) ⁵
 ולס יקל ⁹ תקותי ¹⁰ אד ¹¹ ליס פיה תקוה ואנמא פיה * ראחה מן אלאלם ¹² אלמעדב *
 וקאל תקותי ¹³ פימא יעיש וירגע אלי מא כאן עליה ¹⁴ וגמע פי אלחקה שיין
 א. יתר ידר ואלב. ¹⁵ ורבצעני לאנה כאן יגוז אן ישפיה מן מרצה ויתרכה ¹⁷
 פקירא * פמלב אלשיין וקד פעל אללה מעה תקותו פרד אליה צחתה ונעמטה
 ורבצעני מתל והיה כי יבצע יור ¹⁸ את כל מעשרו (Is 10:12). ¹⁰

ו ת ה י ע ר ד נ ח מ ת י ו א ס ל ד ה ב ח י ל ה ל א 6:10
 י ח מ ו ל כ י ל א כ ח ד ת י א מ ר י ק ד ו ש :

פתרון הדא ¹⁹ עזאיי ממא הודא אחקלא באלמכז וליס ישפק עליי
 אן ²⁰ מא כחמת ²¹ אקאויל אללה אלקדוס .

קו / ותרי ערד יעני אימא מן * אלמסחלתין ²² פעלהא ²³ לי פיהא עזא פאן ¹⁵
 אמאתני אתכלן ²⁴ מן הדה אלאלם אלתי הודא אחקלא * מן מכצהא ורגעהא
 וליס ישפק עליי במעני ²⁵ אנה ליס יזילהא עני בל הו * מקימה ²⁶ ואן

(1)* عليه السلام in D.
 (2) in D.+ ... ميه
 (3)* missing in D.
 (4)* الحياه المره in D.
 (5) missing in D.
 (6) وبصعيني in D.
 (7)* يعني يتم نعمتي كما in D.
 كانت قدر
 (8) in A.+
 (9) يذكر in D.
 (10) see Job 6:8.
 (11)* missing in D.
 (12)* الم العذاب in D.
 (13) see Job 6:8.
 (14) missing in D.
 (15) احدهما in D.
 (16) والثاني in D.
 (17) ولايرد نعمته اليه in D.
 (18) ازوناي in D., اردوني in M.F.,

(19) هذه in D.
 (20)* missing in D.
 (21) this word is written
 כחמת first, then
 scored out and replaced
 by כחמת in different
 hand-writing in the
 margin in A.
 (22) this word is corrected
 to אלמסחלתין in
 different hand-writing
 in the margin in A.,
 السلتين in D.
 (23) فعل in D.
 (24)* missing in D.
 (25)* Ibid.
 (26) this word is written
 מקימה first, then scored
 out and replaced by
 מקימה in different hand-writing
 in A.

מ א נ ה ל נ ג ר ע נ פ ש י ה מ ה כ ד ר י ל ח מ י : 6:7

אנת¹ נפסי אלי² אלדנר הם מחל סקם³ גסמי .

קאל אנה למא כאן כלאמך⁴ יא⁵ אלרפז* מחל תפל⁶ בריר⁷ חלמות* למ תקבל
נפסי אלדנר בכס בל נפרת מנכס וקר⁸ / רגה כדורי לחמי יעני⁹ אן כלאמך*
5 יולמני מחל מא יולמני סקם¹⁰ גסמי¹¹ ולא¹² יעזיני פליס פי כלאמך פאידה
ופע דלך פהו יסקמני זיאדה על¹³ סקמי אד כלה טען* כדורי מן¹⁴ לגה מדורי
מצרים* (Dt 7:15) ולבי¹⁵ דורי* (Iam 1:22) לחמי מחל ולחם¹⁶ כגולויס*
(Zeph 1:17) ולחמי רשף (Dt 32:24).

מ י י ח ת ב ר א ש א ל ת י ו ת ק ר ת י י ח ת א ל ו ה : 6:8

מן יעמי חגי מסלתי ורגאי יעמי אללה¹⁷ .

ו י א ל א ל ו ה ו י ד כ א נ י י ת ר י ד ו ר ו י ב צ ע נ י : 6:9

וימען אללה¹⁸ וידכדכני יחל צרבתה ויחממני .

קאל שאלתי ותקותי (Job 6:8) לאנה סלב שיין וקד שרחהמא פי אלפסוק

אלחאני פאלשאלה הי ויראל אלוה¹⁹ ואלתקוה²⁰ יתר ידו ויבצעני פמלב²¹

מן אללה אן יעגל עליה בחגייר חאלה אלדי הו עליה פאמא אן יכוון

במותה פיסתריח מן הדה אלאלם ומן כלאם אלנאס אלדי יזיד פי אלמה

ווגעה פקאל ויראל אלוה וידכאני וקד אלחמס משה עליר השלום אן יסיתה

אללה אן למ יקבל דעאה פי ישראל בקו/ מחני נא מספרך אשר כתבת* (Ex 32:32)

(I) smudged in D.

(2) with fatha in A., من in D.

(3) with damma in D.

(4) with fatha in D.

(5)* omitted in D.

(6) التافيل in D.

(6)* see Job 6:6.

(7) ويرير in D.

(8) وقوله in D.

(9)* اراد انسه in D.

(10) with damma in D.

(11) بدني in D.

(12)* omitted in D.

(13) with fatha in A.

(14) مثل وخل مذوی سראيم*

(Dt 7:15) in D. هاراعيم

(15)* omitted in D.

(16) ولحومهم كجلاليم* (Zeph I:17) in D., اولחמם
עגלויס in M.T.

(17) الآنسه in D.

(18) Ibid.

(19) in D.+ ويذكاييني

(20) see Job 6:8.

(21) فالتس منه ان يعمل معه*

احد امرين اما ان يزيد الوجع

والمرض حتى يموت ويتخلص من

المرض ومن كلام الناس واما

ان يزيل عنه افاتسه ويتمم

عافيته ونعمته فقال في القسم

الاول ويوايل السوه ويذ . . .

يلتس من الله ان يمته الم

. . . يقبل سوله . . .

in D.

in D.

6:5 ה י נ ה ק פ ר א ע ל י ד ש א א מ ¹ י ג ע ה ש ו ר ע ל

ב ל י ל ו :

ה ל י נ ה ק ח מ א ר א ל ו ח ש ע ל י א ל כ ל א א מ י ע ג א ל ת ו ר ע ל י כ ל י ט ה .

6:6 ה י א כ ל ת פ ל מ ב ל י מ ל ח א מ י ש ט ע ס ב ר י ר

ח ל מ ו ת :

ה ל י ו כ ל פ ס י ר ² מן ג י ר מ ל ח א מ א י ס ס ע א מ ³ ב ל ע א ב א ל כ ס מ י ה .

קו ⁴ / ה י נ ה ק פ ר א (Job 6:5) ה ו ג ו א ב ⁵ ל קו ⁶ / כ י ע ת ה ת ב ו א א ל י ר ו ת ל א

(Job 4:5) פ קו ⁷ / ל ה * מ א ת ח ס י א ⁸ א ל י פ ז * מ א ⁹ א ח ס א נ א ל א נ ע מ ת ר ז א ל ת

ו ל א ג ס מ ר ס ק י מ * פ ל ד ל ר א נ ת ה א ד י מ א ¹⁰ ת צ ג * ו מ ת ל ר ¹¹ מ ת ל פ ר א ¹² ו ש ו ר * א ל ד ¹³

ע ל פ ה ק ד א מ ה ו ה ו י א כ ל ה פ ל י ס י נ ה ק ו י ע ג ¹⁴ פ ל ו ל ח ק ר ¹⁵ כ מ א ¹⁶ ל ח ק ב י ל מ ¹⁷ ת צ נ ר ¹⁰

ע ז א ל ע ג י ג ל י כ נ ר ס א ל מ ס ע א פ א ו ל ד ל ר ת ל ו מ נ י * ו קו ¹⁸ / ה י א כ ל ת פ ל מ ב ל ¹⁹

ה ו ²⁰ מ ת ל מ צ ר ו ב ע ל י כ ל א מ א ל י פ ז א נ ה י ג ת י א ל ס א מ ע כ מ א י ג ת ²¹ א ל כ נ ז ו א ל ט נ י ר

א ד א ל מ י כן פ י ה מ ל ח ו י ס י ר נ ה א ל י פ צ ל ו א ל ר י ד ב ר י ג נ ב (Job 4:12) ו א נ ה

ל א י צ ר ב א ל ל ה א ל א ל מן ס נ ק א ל ת ו ב י ר ו ל מ י ת ב ע ז פ ע ל ה * ו קו ²² / א מ י ש ט ע ס ²³

י ס י ר א ל י ק ו ל ה ה נ ה א ש ר י א נ ו ש ²⁴ (Job 5:17) ו ח מ א מ ²⁵ א ל ק ו ל * ס ע ו ר י א נ ה ל א ²⁶ ¹⁵

פ ז ל ה ו ל א ר ו נ ב כ מ א ל א ט ע מ ל ל ע א ב א ל ב ק ו ל ל א ח ל א ו ה ו ל א ד ס ו מ ה א ד ל י ס *

ה ו כ ל א מ פ י מ ו צ ע ה .

(I) in A.+ then י ש scored out. (20)....* مثل كلام اليفاز بخبز وادم

(2) الفطير in D.

(3) طعام in D.

(4) قوله in D.

(5) with madda in A.

(6) لقوله in D.

(7) فقال....* in D.

(8) انت....* in D.

(9) بما احس لان جسمك سالم....*

ونعمتك معك in D.

(10)....* omitted in D.

(11) with fatha in D.

(12)....* see Job 6:5.

(13) in A.+ then פעלה scored out and replaced by עלסה in the margin.

(14) ولا يبع in D.

(15) with fatha in D.

(16) ما in D.

(17)....* ما كان هذا كلامك....*

in D.

(18) وقوله in D.

(19) ماله in D.+

(20)....* مثل كلام اليفاز بخبز وادم

ما فيه ملح فهو يفتي ولا تقبله

المعدة كفاك كلامه نظره النفس

يشير الى قوله وايلاي د ابار

يغتاب (Job 4:12) وان الله

لا يبلي الا لمن يقدم اليه بالتوبيخ

in D. ولم ينتبه

(21) this word is written

between כמא and אלכנז

above the line in A.

(22) وقوله in D.

(23) in D.+ برير حلاموت

(24) in D.+ يوخيجانوا الوه

(25)....* omitted in D.

(26)....* قول ليس فيه فايداه مثل

الخطيه التي ليس تصلح

للاكل اذ ليس لها طعام

in D. طيب فليس

ולדלך אנלאני¹ אללה^{2*} וגרץ³ אירב^{*} פי הדא⁴ אלמקדמה^{*} הו⁵ אן⁶ אלדי חמלה⁷
 עלי אן יגיב^{**} אליפז עלי כלאמה מן⁸ חית אנה ליס^{***} יקדר עלי חמלה⁹ כמא
 לא יקדר אנסאן¹⁰ עלי¹¹ וזן¹² רמל^{***} אלבחר ורפעה פי אלמואזין פלדלך אגאנה
 עלי כל כלאמה^{*} וקר¹³ / על כן דברי לעו : ישיר¹⁴ אלי אליפז וגירה ספן¹⁵ בלעו
 כלאמה ולם יחאמלו גרצה¹⁶ ואגאנוה במא אראדוה¹⁷ פלדלך זאד כעסי^{18*} (Job 6:2) 5
 ישתק לעו מן ושח¹⁹ ולעו²⁰ (Ob 16).

6:4 כ²¹ ח צ ר^{*} ש ד ר ע מ ד²² א ש ר ח מ ת מ ש ו ת ה²³ ר ו ח י
 ב י ע ו ת²⁴ א ל ו ה י ע ר כ ו נ י :

אן נשאשיב אלכאפי מעי²⁵ אלדי חמיתהם^{**} שארבה רוחי אנבהאראת²⁶ אללה²⁷
 ינצאפו נחדאיי^{*} :

דכר²⁸ כעס²⁹ והיתר³⁰ (Job 6:2) פאכד ידכר רותו³¹ בריא אלתי^{*} לולאהא לם יסעני³²
 עליה^{*} והדא³³ אלחצירם³⁴ חי³⁵ צרונהא^{*} ואצענהא עליה סקם³⁶ גסמה³⁷ אלדי יתקלב
 עליה יתנדל³⁸ עליה דאימא^{*} ואליהא ישיר בקו³⁹ / ביעותי אלוה יערכוני
 ומעני יערכוני הם⁴⁰ אנהם כאנו פתל מן יחארב פתל לערוך מלחמה (Jud 20:22).

- (I) missing in C.
 (I)....* وافاني البلاء in D.
 (2) ... in C. גלת אסמאה
 (3)....* וגרצה על. אלס. in C.,
 وغرض in D.
 (4) היה in C.
 (4)....* ذلك in D.
 (5) with damma in A.
 (6) with tashdeed in A.
 (6)....* انه قال ان الذي حملني على
 اجابتك هو انه قد داخلني من الغم من
 كلامك ما لا يطيق احتماله والامساك عن
 الجواب in D.
 (7)....** missing in C.
 (8)....*** הו אנה לא in C.
 (9) in C.+ ען אלאגאנה ...
 (10) with madda in A.
 (II) in C.+ רמל then רמל
 scoored out.
 (I2)....*** missing in C.
 (I3) وقوله in D.
 (I4) in C.+ בה
 (I5) الذين in D.
 (I6)....* كلامه ولم يقفوا على غرضه
 في D. فذلك زاد غيضا
 (I7) in A.+ ב
 (I8) כעסי in M.T.

- (19) שתי in C.
 (20) in C.+ יבלעו
 (21)....* missing in C.
 (22)....* written in different
 hand-writing in the margin
 in C.
 (23) שתי in M.T.
 (24) בעותי in M.T.
 (25)....** missing in C.
 (26) smudged in C.
 (27)....* يضاف احذاي
 in D.
 (28) קאל נדיא in C.
 (29) כעסי in M.T.
 (30) this word is written
 first, then
 corrected to והיתי in A.,
 והי in C., והי in D.
 (31)....* missing in C.
 (32) יטענוהא in C.
 (33) והיה in C.
 (34) C. breaks off here.
 (35)....* هي ضراته in D.
 (36) with damma in D.
 (37) بدنه in D.
 (38)....* ويتبدل دايمًا in D.
 (39) بقوله in D., in A.+ i
 (40) هو in D.

6:1 ו י ע ן א י ר ב ו י א מ ר :

אגאנ¹ אירב וקאל* :

6:2 ל ו ש ק ר ל י ש ק ל² כ ע ס י³ ו ה י ח י⁴ ב מ א ז נ י ם

י ש א ר י ח ד :

5 ל ו ו ז ן ו ז נ א⁵ ג מ י^{6**} ו ח ש ו י ש י⁷ ב א ל מ ו א ז י ן⁸ י ר פ ע ו⁹ ג מ י ע א * .

6:3 כ י ע ת ה מ ח ו ל¹⁰ י מ י ם¹¹ י כ ב ד ע ל כ ן¹² ד ב ר י

ל ע ר :

א ן א ל א ן¹³ א כ ת ר מ ן * א ל ר מ ל¹⁴ ב ת א ע א ל ב ח ר^{**} י ח ק ל מ ן א ג ל ד לך כ ל מ ו¹⁵

* ב ל ע ר :

10 ק ן¹⁶ / כ ע ס י (Job 6:2) י ש י ר א ל¹⁷ מ א¹⁸ ג מ ה מ ן * ס ע נ ה ע ל י ה ו ק ן¹⁹ / ו ה י ו ת²⁰

(Job 6:2) י ש י ר א ל²¹ מ צ א י ב נ ה פ ק א ל מ א כ פ א נ י מ צ א י נ י א ל ח י ל י ם²² א ק ד ר ע ל²³

ח מ ל ה א * ח ת י י ב צ א ן²⁴ א ל י ה א מ א ה ו א ת ק ל מ נ ה א ו ה ו א נ נ²⁵ ע נ ד ך * ר ש ע²⁶ א ו י ל *

(I) אגאנ in C.

(I)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(2)....* Ibid.

(3) כעסי in M.T.

(4) והויתי in C., وهوايتي in D.

(5)....** غيبي وزنا in D.

(6) in A.+א

(7) the first י is written above the ן in A.

(8) بالميزان in D.

(9) يرفعان in D.

(10)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(II) smudged in C.

(I2) written above דברי in A.

(I3) smudged in C.

(I4)....** omitted in C.

(I4)....* رمل البحار in D.

(I5) خطي in D.

(I6) قوله in D.

(I7)....* missing in C.

(I8) omitted in D.

(I9) وقوله in D.

(20) והויתי אלחשוים in C.,

وهوايتي in D.

(21) with fatha in A.

(22) לא in C.

(23) with fatha in A.

(23)....* יי אמשלהא. in C.

(24) ינצאך in C.

(25)....* انك نسبتني الى انسي* in D.

(26)....* see Job 5:3, 9:24.

וכלאמה בק¹ ... רת רבים (Job 4:3) ותמאם אלקול. ואלתאני הו אנה

קאל לים יגרי² מתלמא גרי עליך עלי נקי³ ודלך כלה מען עלי אירוב אלי

מפיר⁴ מחשבות ערומים* (Job 5:12) ואלתאני⁵ תעריפה אן אללה גלת⁶ אסמאה*

יובך אלאנסאן קבל אן⁷ יצרבה ומעניה אנה⁸ יקול לה יא אירוב לא מחאלה אן

קד נבהך אללה תעאלי דכרה פלמא לם תנתנה צרנך* . ואלמעני⁹ אלראנע*

תעריפה אן אללה גלת¹⁰ עטמתה* יקבלה ויצונה מן סאיר ... אדא¹¹

תאב וישלם חאשיתה* ויכתר בסלה ויסול עמרה¹² פמא בקא שי אלא¹³ וקאלה*

ולדלך כתם קולה שמענה ואתה דע לך ולם יכן ענדה אנה¹⁴ בקי לאירוב כלמה

יתכלמהא¹⁵ .

-
- (I).....* (3) see Job 4:7.
 (4) מכר in M.T.
 (5) الثالث in D.
 (6)* omitted in D.
 (7) יבליה in D.+
 (8) הואן الله قد نبهه ولم*
 in D. ينتبهه فضربه
 (9)* والرابع in D.
 (10)* omitted in D.
 (11)* الافات in D.
 (12) smudged in C.
 (13)* يقوله حتى قاله in D.
 (14) A. resumes here, أن in D.
 (15) in C., omitted in D. יקולהא
- كما قال هني يسارتا ريبم (Job 4:3) كوشيل يقيمون ملاخا
 (Job 4:4) والثاني تعريفه ان الله
 ما يبلي الابرياء والاخيار بما ابلاه
 لما قال زخرنا مي هوناقى (Job 4:7)
 وذلك ذكره لاويل مشریش (Job 5:3)
 ميفر محشבות عروميم (Job 5:12) لوخيد
 حخاميم بعمرام (Job 5:13) كل ذلك
 طعن عليه in D.
 (2) in C.+ then עלי scored out.

5:26 ת ב ר א ב כ ל ח א ל י ק ב ר כ ע ל ו ת ¹ ג ד י ש ב ע ת ו :

תדכל פי ² אלהרם ^{**} אלי ³ אלקבר מתל ⁴ צעוד אלכדש ⁵ פי וקתה * .

בעד אן דכר סלאמתה וסלאמה חאסיתה נסק אליה כתרה אלולד לאנה ⁶ שי יכוון *

בעד מדה חם נסק אליה סול אלעמר לאנה ירי כתרה ... ⁷ קנל מותה * .

וקולה בעלות גדיש בעתו ישיר אלי וקת ⁸ ... אלדי יכדסון אגמאר ⁹

אלזרע ¹⁰ שי פוק ¹¹ שי פכדלך חכתו איאם ... ¹² עלי שי * .

5:27 ה נ ה ז א ת ח ק ר נ ו ה ¹⁴ ...

אן ¹⁵ הדא אנתהינא ... ¹⁶ כדא הי אסמע ... ואנת ... נפסך * .

אי ¹⁷ קד אפכרנא ואנתהינא פי אלפכר * פימא גרי עליך ¹⁸ ופימא יכלצך ¹⁹ מן הדוה

אלבלאיא אלתי ²⁰ חלת בך * וירדך ²¹ אלי בעסתך ²² פאן קנלח ואלא אנת ²³ אנצר *

בנפסך ²⁴ פנפעה וצורה עליך ²⁵ יעוד וקאל חקרנוה ולם יקל ²⁶ חקר ²⁷ ...

אן אליפז וגירה תגארו פי גמיע מא גרי עליה פאתפק * ...

פאלדי ²⁸ אשחמל עליה קול אליפז ארבעת ... ²⁹ אחדהא תוניכה עלי צגרה ³⁰

(I)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(2)....** بِالْهَرَم in D.

(3) with fatha in A.

(4) written in the margin in A., A. breaks off here.

(5) الكداس in D.

(6)....* smudged in C.

(7)....* الولد قبل الموت in D.

(8) الانته in D.

(9) الاغبار in D.

(10) omitted in D.

(11) على in D.

(12) omitted in D.

(13) opposite this verse, alongside two lines in the margin is written: מן אירב in C.

(14) in D.+ ¹ لان هي شماعانا وانا ذاع لاخ

(15)....* written in the margin in the following fol. and most of the words are smudged in C.

(16)....* في الفكر فيها لذي هي فاسمعها وانت اعرف بنفسك in D.

(17)....* يعني اننا قد امعنا الفكر in D.

(18) with fatha in D.

(19) ينفك ويخلصك in D.

(20)....* omitted in D.

(21) with fatha in D.

(22) Ibid.

(23)....* فانت اخبر in D.

(24) omitted in D.

(25) with fatha in D.

(26) with damma in D.

(27)....* حقرتيها يعني انا وغيرى

تجاريننا في هذا الباب in D.

(28) الذي in D.

(29) اشيا in D.

(30) in C.+ וחוניכה then scored out.

- אהלך ונורך ואחד וקר¹ / בי שלום יעני שלום מן הדא² אלארבע³ אפאת⁴ וסא
 יבצאף⁵ אליהא מן אלמרץ אד לנא שלום⁶ פי⁷ סלאמה⁸ אלאנסאן⁹ מן אלמרץ
 בקר¹⁰ / קוה לשלום ואין¹¹ טוב^{12*} (Jer 8:15,14:19) אין¹³ שלום בעצמי
 (Ps 38:4) כאנה דכר פי אלפואסיק¹⁴ אלתי¹⁵ חקדסת * סלאמה שכז אירוב ודכר¹⁶
 בעצמא¹⁷ סלאמה אהלה וסאיר חאשיתה וקר¹⁸ * / ופקדת נורך יחתמל אנה יבנהה
 אלי¹⁹ אנה * קד כאן פי חאשיתה²⁰ מן²¹ יכטי פי שי מן אלמסאלם ואן * דלך²²
 אלכטא²³ יבסב²⁴ אליה * פקאל לה²⁵ יגב עליך אן * חפתקד כל²⁶ מן הו פי גבנתך *
 חתי²⁷ לא * יגרי מנה²⁸ כטא פיבסב²⁹ אליך אלא חרי אנה קאל פי אלרשע^{30*} כל
 משרתיו רשעים (Prv 29:12) וקאל³¹ הממלאים בית אדונירם חמס³² ומרמה
 (Zeph 1:9) וקאל אלצאלח לא ישב בקרב ביתי עשה רמיה * (Ps 101:7).
 5:25 וידעת כי רב זרעך וצאצאיך³³ כעשב הארץ³⁴ ;
 ותערף אן כתיר בסלך³⁵ ודראריך מתל עשב³⁶ אלארץ * .
 ערף³⁷ אן אללה³⁸ יכתר³⁹ פי ולדה ודראריה מתל עשב אלארץ אלדי מן חנה
 תקע פי אלארץ יכרג מנהא אזל יכון פיה מן⁴⁰ אלחב * .

(I) קר in B.	(21)....* omitted in D.
(2) הדה in B. and C.	(22) وذلك in D.
(3) אלארבעה in B. and C.,
D. resumes here.	(23) smudged in C.
(4) אלאפאת in C.	(24)....* منسوب اليه in D.
(5) انضاف in D.	(25)....* omitted in D.
(6) المراد به in D.+	(26)....* معي في وطنك in D.
(7) omitted in C. and D.	(27)....* smudged in C.
(8) צחה in C.	(28) מן אחדום in C., منهم in D.
(9) with madda in A., אלגסס in C.,
البدن in D.	(29)....* نظير in D.
(10) مثل in C., مثل in D.	(30) אלרשע in C.
(11)....* omitted in C.	(31)....* omitted in C.
(12) in B.+ .ג	(32) in A.+ ¹
(13) written in the margin in B.,
B. breaks off here.	(33)....* written in different
hand-writing in the margin
in C.
(14) smudged in C.	(34) smudged in C.
(15)....* المتقدمة in D.	(35) in A.+ ודא then ודא...
scored out.
(16)....* وبعد ذلك ذكر ان قد كان في
حاشيته من يخطي وذلك الخطأ منسوب
اليه فقال in D.	(36) with damma in D.
(17) בעדהא in C.	(37)....* مثله ذريته بعشب الارض الذي
يخرج من الحب اصل يكون حب كثير
in D.
(18) בנהה in C.	(38) גלח עטמתה in C.+
(19)....* אן in D.	(39) יכתרה in C.
(20) written in the margin in A.	(40)....* חב כחיר in C.

1 מבין פִּיחַתְמַל אֵן יִכּוֹן שׁוֹט² לְשׁוֹן * וְהוּ³ לְדָג יִקְחַל מַחַל לְדָג אֲלֵחִיאַת סִיכּוֹן
 4 קֵד דְּכַר⁴ אֲלֵחַרְב⁵ וְרַעַב וְדַבֵּר וְחִיָּה רַעָה * וְאַנְצַאף אֲלִיָּהָ אֲלֵשׁד⁶ וְהוּ עָדוּ יִנְהַב
 7 אֲלֵמַאֵל⁷ וְאַלְחָרִים⁸ וְאַלְאַסְפַּאֵל וִיחַתְמַל אֵן יִכּוֹן שׁוֹט⁹ לְשׁוֹן * הוּ גַמְזוּ וְסַעֲאִיָּה
 10 יִפְעֻלוּהָ¹⁰ קוּם אֲשֵׁרְאֵר פִּיכּוֹן פִּי¹¹ דְּלָךְ חֲלָף אֲלֵנַאֵס וִיכּוֹן אֲלֵשׁד¹² הוּ דְבַר¹³ מַחַל¹⁴
 5 קוּלָּה¹⁵ מִקְטַב יִשׁוּר צַדִּיקִים (Ps 91:6) וְקַאֵל¹⁶ יִרְמִיָּהוּ¹⁷ בַּחּוֹר שׁוֹדֵד¹⁸ בְּצַדִּיקִים
 (Jer 15:8) וְהוּ נִהַב¹⁹ אֲלֵאֲרוּאֵחַ וְכַחִּיר פִּי²⁰ אֲלֵמִקְרָא מַחַל דְּלָךְ * וְאַלְמַעֲנֵי פִי
 21 חֲכִירִיר אֲלֵרַעַב²¹ וְאַלְשׁוֹן^{22*} מִרְחִין הוּ אֲנָה קֵד יִכּוֹן אֲלֵרַעַב²³ וְאַלְשׁוֹד * פַּעַם²⁴ פִּי
 25 אֲלֵצַקַּע²⁵ וְקֵד יִכּוֹן²⁶ פִּי מוֹצַע דוֹן מוֹצַע כְּאַנְהָ²⁷ קַאֵל בְּרַעַב פּוֹדֵךְ (Job 5:20)
 וְהוּ מִכְּצוֹץ תָּם קַאֵל וְלִכְפֹּן חֲשַׁחַק (Job 5:22) וְהוּ אֲנָה²⁸ גּוֹעַ עֲאֵם וִיסַחְקֵךְ²⁹
 10 אֲלֵנַאֵס³⁰ וְלֵא יִלְחַקָּה³¹ מִנָּה שִׁי מַחַל³² יַעֲקֹב³³ וּבְנֵי³⁴ אֲלֵדֵי אֲפַתְקֵךְ³⁵ אֵהֵל מִצֵּר
 36 וְפַאֲת מִנְהֵם כֻּלְּךְ³⁶ פִּי סִנִּין אֲלֵגּוֹעַ^{37*} וְלֵם יִדְכַר אֲלֵחַרְבַּ גִּיר³⁸ דַּעֲסָה וְאַחַדְהָ
 וְהוּ מִן עָדוּ יִחַאֲרַב אֲלֵנְלֵד פִּיכְלָצָה אֲלֵלָה³⁹ מִן⁴⁰ אֲלֵסִיף * וְלִיִּם יִגִּיָּה⁴¹ סִיף
 42 קַאֲצוּדָא⁴² אֲלִיָּה דוֹן גִּירָה כְּמֵא קֵד יִכּוֹן אֲלֵרַעַב⁴³ וְאַלְשׁוֹד * וְקַאֵל פִּי חִירָת⁴⁴
 45 הָאֲרִץ⁴⁵ אֵל תִּירָא * וּבְיִין⁴⁶ פִּי אֲלֵפְסוֹק אֲלֵחַאֲנִי אֲנָהָ חֲסַאֲלֵמָה כְּמֵא סַאֲלֵמַת

- (I) with *tasheed* in A.
 (2)* *לשון* in C., see Job 5:2I.
 (3) *הוּ* in C.
 (4) in C.+ *אלרנעה*
 (5)* omitted in C., see Ex 14:2I.
 (6) *לשוד* in C., see Job 5:2I,22.
 (7) *אלאמואל* in C.
 (8) *ואלחרים* in C.
 (9)* see Job 5:2I.
 (10) *מן* in C.
 (II) this word is written between *סיכון* and *דלך* above the line in different hand-writing in A.
 (I2) *לשוד* in C., see Job 5:2I,22.
 (I3) *אלדבר* in C., see Ex 9:3, Lev 26:25, II S 24:13,15, I K 8:37.
 (I4) B. resumes here.
 (I5) *קר* in B. and C.
 (I6) *וקר* in B., *ומחל קול* in C.
 (I7) in C.+ *על אלט*.
 (I8) *שוד* in M.T.
 (I9) with *fatha* in B.
 (20)* *מתלה* in C.
 (21)* see Job 5:5,20,2I,22.
 (22) *לשוד* in C.
 (23)* *רעב ושד* in B., *רעב ושוד* in C.
 (24) *עאם* in B. and C.
 (25) with *tasheed* in B.
 (26) with *fatha* in B.
 (27) this word is erroneously repeated, then the first one is scored out in A.
 (28) omitted in B.
 (29) with *fatha* and *kasra* in B.
 (30) in B.+ *פיה*
 (31) the *ה* is written above the *ק* in B.
 (32) in C.+ *סידנא*
 (33) in C.+ *על אלט*.
 (34)* omitted in C.
 (35) with *fatha* in A. and B.
 (36) in B.+ *כחיר*
 (37) in B.+ *ויעקב ובניו למ ילחקהם מן דלך שיא*.
 (38) *אלא* in C.
 (39) in C.+ *גלת עממה*
 (40)* omitted in C.
 (41) scored out in B., in C.+ *הוּ*
 (42) with *tanwin*"accusative" in A. and B., *קאצד* in C.
 (43)* see Job 5:20,2I,22.
 (44) *חית* in B. and C.
 (44)* see Job 5:22.
 (45) *השדה* in B.
 (46) with Arabic *shadda* in B., *ובין* in C.

5:20 ברעב¹ פדך ממות ובמלחמה מידי חרב:

באלגוע פכך² מן אלמות ובאלחרב מן חדי³ אלסיף .

5:21 בשוט לשון⁴ תחבא** ולא תירא משד⁵ כי
י בא⁶:

5 בסוט אללסאן תכתבי ולא תכשי⁷ מן אלנהב אדא יגי.

5:22 לשד⁸ ולכפן תשחק ומחירית⁹ הארץ אל
תירא*:

ללנהב¹⁰ ואלגוע תצחק ומן וחש אלארץ לא תכשא* .

5:23 כי עם אבני השדה ברי תך וחית השדה
השלמה לך:

לאן¹¹ מע חגארת¹² אלצחרא¹³ עהדך ווחש אלצחרא¹⁴ אסלמת לך* .

ערף¹⁵ אנה* אדא קנל מוסר¹⁶ יורי* ורגע¹⁷ אליה* אן אללה* יענא נה ולא¹⁹

יגרי עליה כמא²⁰ גרי ודכר שש²¹ צרות* ואתנעהא בסאנעהא²² פאלסתה הי

רעב²³ ומלחמה* ושוט²⁴ לשון* ושור²⁵ מרתין ורעב²⁶ תאניה ואלז²⁷ הו²⁸ חית²⁹

15 הארץ* כאנה דכר³⁰ מן ארבעת שפטיו³¹ הרעים (ש 14:21) אד לם ידכר³² בנז

(I)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(2) פדאך in C.

(3) missing in C.

(4)....** smudged in C.

(5) משוד in C.

(6) ינא in C. and M.T.

(7) missing in C.

(8) לשוד in C.

(9) ומחית in C. and M.T.

(10)....* missing in C.

(II)....* written in different hand-writing in the margin in C.

(12) in A.+ תגראה אל then soored out.

(13) with madda in A.

(14) אלצחרה in C.

(15)....* missing in C.

(16)....* see Job 5:17.

(17)....* missing in C.

(18)....* אנה גלח אסמאה in C.

(19) written in the margin in A.

(20)....* missing in C.

(21)....* see Job 5:19.

(22) בסאנעהא in C.

(23)....* see Job 5:20.

(24)....* see Job 5:21.

(25) see Job 5:21,22.

(26) see Job 5:20.

(27) ואלסאנעהא in C.

(28) הי in C.

(29)....* see Job 5:22.

(30) תלחה in C.+

(31) שפטיו in M.T.

(32) אלדור in C.+

בעד אן פרג מן דכר פעל אללה ¹ באלטאלמין ² וכלאן ³ אלצעפי מן ידהם * רגע
 יקול לה אעלם אן אללה ⁴ קד יבלי אלרשעים באלבלאיא ויהלכהם וקד יונכהם
 ויודנהם חתי ירגעו ⁵ אליה פאן כאן הדא אלדי בזל בך תוניך ואדב פטוניך ⁶
 אן ⁷ צרבת עליה ⁸ וארחגע ⁹ אלי אללה ¹⁰ פהו ¹¹ לא שך * יקבלך וישפיר מן הדה
 אלצרנאח ודכר שיין ירכיחנו ¹² (Job 5:17) ו מוסר שד ¹³ (Job 5:17) פאמא
 ירכיחנו (Job 5:17) פהו פי תלף אלבעמה ¹⁴ ואלמוסר ¹⁵ פהו ¹⁶ צרנ ¹⁷
 אלגסם באלאוגאע ¹⁸ ואלשיין לחקא אירוב * ומתלה קאל ¹⁹ שלמה * מוסר יו ²⁰ בני
 אל תמאס ²¹ (Prv 3:11) יו ²² אל באפך ²³ תרכיחנו ²⁴ (Ps 6:2) וקו / כי רוא
 יבאיב ויחבש ²⁵ הו קול פי אלמוסר ²⁶ פקט אלדי הו בעד אלחוסה ²⁷
 פהו אולא ירכיח ²⁸ (Job 6:25) פאן רגע ען פעלה ואלא צרנחה פאן תאב ישפיה ²⁹ קו ³⁰ /
 מחצתי ואני ארפא * (Dt 32:29) פקאל לה לים ישפיר גיר צארנך ליכון ³¹
 בעד רגועך ען דנובר ודכר פנין מן ³² אלצרנאח א. פי * אלטאהר מתל כסר
 ווהן ופיה קאל יבאיב ויחבש ואלנ ³³ באסן ³⁴ ופיה * קאל ימחך וידיו
 תרפינה ואן ³⁵ שית * קלת בעכס דלך .

5:19 ב ש ש ³⁶ צ ר ו ת י צ י ל ר ו ב ש ב ע ל א י ג ע ב ר ר ע :

בסתה שדאיד יכלצך ופי אלטאנע * לא ³⁷ ידני בך אלבלא * .

(1) in C.+ גלח עטמחה	(22) in C. יי
(2) in C. פי אלטאלם	(23) in C.+ וג.
(3)* omitted in C.	(24) omitted in C.
(4) in C.+ גלח אסטאה	(25) in A.+ ימחך וידיו then
scored out.
(5) in C. ירגעון	(26) see Job 5:17.
(6) in C. פטונאך	(27) see Hos 5:9.
(7) in C.+ אנת	(28) see also Job 13:10.
(8) omitted in C.	(29) שמה in C.
(9) in C. ורגעת	(30)* omitted in C.
(10) in C.+ תעאלי דכרה	(31) in C. לכו
(11) in C. פאנה תעאלי דכרה * .	(32)* missing in C.
(12) in C.+ אלוה	(33) in C. ואלתאני
(13) in C.+ אלחמאס	(34)* missing in C.
(14) written in different hand-
writing in the margin in A.	(35)* Ibid.
(15) see Job 5:17.	(36)* ש צרות אלי כי ...
עם אבני הש... (Job 5:23)
אדא קבל ... ובשבע לא יגע
בך רע : "בסתה שדאיד יכלצך
ופי אלטאנע ...
(16) this word is erroneously
repeated in A., in C.+ פי and
פהו is written above פי in C.	in different hand-
writing in the margin
in C."
(17) in C. מעני	(37)* missing in C.
(18) the אל is written above the *
in different hand-writing in A.	
(18)* omitted in C.	
(19)* Ibid.	
(20) in C. יי	
(21) in C.+ ואל חקך בתוסחתו	

(Ps 40:2) ועולתה הם האולי¹ אלחכמים² אלנפתלים* והם אנשי³ עולה* ומעני
 קפצה פיה הו אנה⁴ ענד מא נלכדו⁵ בערמם* ותכלצו אלאבירונים⁶ מנהם צמו
 פאהם⁷ ולם ינמקו בעד דלך אעלם⁸ אן* עולתה ו עולה (Job 6:29,30) ואחר
 ואלתי זאיד מתל ערפתה (Job 10:22) ו ערפה (Am 4:13) אעלם אן אליפז
 5 דכר אלהעים⁹ פי ג¹⁰. מואמע אלאול באשר ראיתי חרשי און (Job 4:8)
 ואלנ¹¹. כי לאויל יהרג¹² כעס^{13*} (Job 5:2) אני ראיתי אויל משריש (Job 5:3)
 ואלג¹⁴. הדה אלפצל אלאכיר פערף אן בעצהם אוילים¹⁶ ובעצהם כסילים¹⁷ פהם¹⁸
 חכמים^{19*} לדרע* לבני²⁰ אדם וליס הם חכמים²¹ פי יראת ירי** אלתי הי חכמה
 כקו/ יראת ירי²² היא חכמה* (Job 28:28).

10 5:17 הנה אשרי אנוש יוכיחנ²³ אלוה וטורס²⁴
 שד^{25*} א²⁶ תמאס* :

אן²⁷ טובי אלאנסאן²⁸ אלדי²⁹ יונבה³⁰ אללה³¹ ואדנ אלאכאפי לא תזהד* .

5:18 כי הוה יכארי³² ויחבש³³ ימח³⁴ וירדיו
 תרפינה :

15 אנה יוגע ויגבר יוהן וידיה תספין* .

(1) in A.+ אל , האולא in C.
 (2)....* see Job 5:13.
 (3)....* see II S 3:34,7:10,
 Hos 10:9, Ps 89:23,
 I Ch 17:19.

(4) אן in C.
 (5)....* see Job 5:13.
 (6) see Job 5:15.
 (7) אלאוהם in C.
 (8)....* omitted in C.
 (9) see Job 22:18.

(10) תלת in C.
 (11) ואלתאני in C.
 (12)....* omitted in C.

(13) כעס in M.T.
 (14) ואלתלת in C.
 (15) הוה in C.
 (16) see Job 5:2,3.
 (17) חכמים in C., see also
 Prv 1:32.

(18)....* omitted in C.
 (19) in A.+ ה then ה scored out.
 (19)....* see Jer 4:22.

(20)....* omitted in C.

(21)....** see Ps III:10,
 Prv 9:10,15:33.

(22) אדני in M.T.

(23)....* written in different
 hand-writing in the margin
 in C.

(24) smudged in C.

(25) Ibid.

(26) missing in C.

(27)....* written in different
 hand-writing in the margin
 in C.

(28) smudged in C.

(29) Ibid.

(30) Ibid.

(31) ירי in C.

(32) in A.+¹

(33)....* written in different
 hand-writing in the margin
 in C.

(34) smudged in C.

עלי ציאע אלנאס ואמלאכהם ויאכדונהא כק/ וחמדו שדות וגזלו (Mio 2:2)
 פקד יהלכהם אללה בתדבירהם כקו/ לוכד חממים בערמם וקד יכונו בתדבירהם
 אלי הלאך כייר פיהלכוך כמא גרי עלי אחיתפל (II s 17:14,15) פוקע וחלף
 ולם חתם עצתו עלי דוד כקו/ ויורי¹ צה לדבר את עצת אחיתפל הטובה
 5 (II s 17:14) נמרה מתל נמרים (Is 32:4) נמרי² לב (Is 35:4) והנמהר
 . (Hab 1:6)

5:14 ירמם יפגשו חשך וכלילה ימשו בצהרים :

בהאר³ יפאגון אלטלאם ומתל אלליל יגססו פי אלצהר .

מענאה הו אדנאר ותחייר ילחקהם וקאל בצררים יעני פי אוקאת אקנאל

אלנאס⁴ יכונון פי גאיה אלאדנאר .

5:15 וירושע⁵ מחרב מפיהם ומיד חזק אביון :

ופרג מן אלסיף מן פיהם ומן יד אלקוי אגאת אלבאים .

קו/ וירושע יעני פרג ען אלנאס אלדי כאנו פי צה ביד⁶ האולי אלטאלמין

אלמודיין בגמזהם ומענהם ומתל כלאמהם נאלסיף כקו/ מחרב מפירם ונטיר

קו/ אשר שננו סחרב לשונם (Ps 64:4) ולא קאל ומיד חזק אביון ערף

אנהם יודון אלצעפי פוכלצהם⁷ אללה מנהם כקו/ מציל עני מחזק ממנו*

. (Ps 35:10)

5:16 ותהי לדל תקורה ועולתה⁸ קפצה פיה :

פצרת ללצעיף רגא ואלגור קבצה פאה⁹ .

20 הדה¹⁰ אלתקורה הו* כלאצה¹¹ מן שותה נטיר¹² קו/ קורה קוית¹³ יר¹⁴ ויט אלי רג. *

(1) ויהרה in M.T.

(2) לנמרי in M.T.

(3) with tanwin"accusative" in A.

(4) with madda in A.

(5) וישע in M.T.

(6) in A.+^h

(7) smudged in C. which resumes here in different hand-writing "square rabbinical script".

(7) פייכ...לת עסמתה מן ידהם כקולה *... צדיק מציל עני מחזק ... (Ps 35:10) אל אנה תעאלי זכרה יכלץ אלאביון מן אלחזק in C.

(8) ועלתה in M.T.

(8)....*written in different hand-writing in the margin in C.

(9) with tanwin"accusative" in A.

(10)....* missing in C.

(11) כלאץ אלדל in C.

(12) מתל in C.

(13)....* missing in C.

(14) יהרה in M.T.

מ פ ר מ ח ש ב ר ת ע ר ו מ י ם ו ל א ת ע ש י נ ה ² י ד י ה ם 5:12¹
 ת ו ש י ה ³:

פ א ס ר א פ כ א ר א ל כ נ י ת י ן ו ל א ת פ ע ל ן י ד י ה ם ⁴ א ל פ ק א ⁵ .

א ל א פ ס ו ק ⁶ א ל א ו ל מ ד מ ו ם * ע ר ף א נ ה י פ ס ר ⁷ ו י נ ס ל ⁸ מ א י ד כ ר ה א ל ע ר ו מ י ם

ו א ל ע ר ו ם ⁹ פ ו ק א ל ח ם ו א ל נ ב ו ן * ו ל ד ל ך ד כ ר ¹⁰ א ל ע ר ו ם ו ה ו א ל ד י ל א י כ מ י 5

כ ט ו ה א ל א ו י ע ר ף א ל י א י ן ת נ ת ה י ¹¹ ו ק ו / ו ע ר ו ם י ב י ן ל א ¹² ש ו ר ר * (Prv 14:15)

ו ה א ו ל א י ע ר ו מ י ם פ י א מ ו ר א ל ד נ י א י פ כ ר ו ן פ י א מ ו ר י ע א ו נ ה א מ ן ח ג א י ר

א ל ד נ י א י ג י ר ה א פ ל א ת ג י ה ם מ א י פ כ ר ו ן ו י כ ו ן א ן א ל ל ה י ש ו ם ע ל י ה ם ת ד נ י ר ה ם

ל צ ר ב מ ן צ ר ו ב א ל ח כ מ א ו מ צ א ל ח י ר א ה ם פ י ט ל ב ו ן א ן י ת ם ל ה ם ת ד נ י ר ה ם פ ל א

י ת ם ד ל ך כ ק ו / ו ל א ת ע ש י נ ה י ד י ר ם ת ו ש י ה . 10

ל כ ד ח כ מ י ם ב ע ר מ ם ו ע צ ת נ פ ת ל י ם ¹³ נ ט ה ר ה : 5:13

מ ש נ ן א ל ח כ מ א נ כ נ ת ה ם ו מ ש ו ר ה א ל נ פ ת ל י ן ע ן מ ר י ק א ל צ ו א נ א נ ב ד ל ת .

א ל פ ס ו ק א ל א ו ל ¹⁴ מ ק ו ל פ י א מ ו ר א ל ד נ י א ו ה ד א א ל מ ק ו ל פ י מ א י ת ע ל ק נ א מ ו ר

ד י נ ה ו ה ו א נ ה ם י ד נ ר ו ן ע ל י ¹⁵ א ל נ א ס כ א ן י ו ד ו ה ם ע ל י צ ר ו ב ש ת י מ ת ל ק ו /

ה ו י ח ש ב י א ו ן ו פ ו ע ל י ¹⁶ ר ע ע ל מ ש כ ב ו ת ם (Mic 2:1) ו ק ד נ י י ן א נ ה ם י ד נ ר ו ן 15

(1) alongside this verse is written $\overline{\text{ך}}$ in the margin in B.

(2) תעשנה in B.

(3) חשיה in M.T.

(4) אידיהם in B.

(5) with kasra in B.

(6)....* אלפסוק אלמתקדם מחמוד in B. והוא אלפסוק מדמום

(7) with fatha and kasra in B.

(8) Ibid.

(9) in B.+ הו

(9)....* see Gn 3:I, 4I:33,39. Hos I4:I0. Prv IO:I3.

(10) with fatha in B.

(11) in B.+ כמא written in the margin.

B. breaks off here.

(12)....* לאשרו in M.T.

(13) the ם is written above the ך in A.

(14) with tashdeed in A.

(15) with fatha in A.

(16) ופעלי in M.T.

בק/ ובאחת יבערו ויבסלו (Jer 10:8) וקו/ הנתן מסר על פני¹ ארץ יסיר²
אלי אלמסר אלדי ימסרה³ עלי⁴ אלצחארי ואלזרע⁵ חם דכר⁶ מא ירדה⁷ מן
אלמא⁸ אלגזיר* והו קו/ ושולח מים על פני⁹ חוצות.

5:11 ל ש ר מ ש פ ל י מ ל מ ר ו מ ו ק ד ר י מ ש ג ב ו י ש ע :

5 לאגעאל אלמחסלי¹⁰ לאוחמאע¹¹ ואלמסלכמי¹² חקור נאלסרג¹³.

יחמל אן בקול אנה¹⁴ יתעלק בנזול אלמסר פי וקתה והו אן יכון גשם

נדבות (Ps 68:10) גשם ברכות פייסר¹⁵ מן אלנרכאח פיצירו למרום

בעד אן כאנו שפלים לא מקדאר להם מן אגל סקהם¹⁶ וקדרים שגבו ישע

הם קום מרצ¹⁷ קד מרצו מן כתרה המומהם¹⁸ ומצאינהם פחגייר¹⁹ לוננהם

10 ואסור²⁰ גלדהם בק/ סי אלמנלא²¹ באלאמראן כל היום קדר הלכתי (Ps 38:7)

ומתל²² קול* אירב קדר הלכתי²³ (Job 30:28) וקאל חשך משחור תאדם

(Lam 4:8) וקאל²⁴ שגבו ישע יעני חקור נאלסרג²⁵ מן* אללה ויחמל אנה

פסוק²⁶ בראסה לים יתעלק באלמסר פערך אן אללה ירעע מנזלת קום כאנו

שפלים ויגלסהם²⁷ עלי כרסי אלריאסה ואלמלך²⁸ ומתלה קאל אלירגא וגירה²⁹

15 ומתלה קו³⁰ / ען כעשא³¹ יען אשר הרימותיך מן העפר (I A 16:2).

(1) in B. פי

(2) in B.+ נה

(3) in B.+אללה

(4) with fatha in A.

(5) in B. ואלזרוע

(6) with fatha in B.

(7) this word is written ידכרה first, then ידכרה scored out and replaced by ירדה in the margin in A., with fatha and kasra in B.

(8) in B. גזיר אלמסר*....

(9) in A.+ז

(10) in A.+י

(11) with kasra and madda in B.

(12) this word is written אלמסלמי first, then מסלמי scored out and replaced by מסלכמי in the margin in B.

(13) with fatha in B.

(14) in B. אן אדא אלקול

(15) in B. פיסרו

(16) in B.+ וקר

(17) in B. מרצא

(18) in B. גומהם

(19) the n is written above the s in A.

(20) with tashdeed in A.

(21) with damma in B.

(22) in B. ומתלה קאל*....

(23) in B.+ חנה

(24) in B. וקר

(25) in B. נסרג*....

(26) in B. אפסוק

(27) in B. ויגלסהם

(28) with damma in B.

וגעלהם לפרוט+ in B.

(29) with fatha in B.

(30) in B. קאל

(31) written in the margin in A.

אדרוש אל אל¹ אמלב מא ענד אללה ולא אפעל עמל² ואון^{3*} . ואל אלהים
אשים דברתי⁴ : יעני אחכלם ענה באלעדל לים מתלך יא אירוב אד⁵ לים
ענדך און אלדי לחקר⁶ אלבלא ען דנב וכסיה פילזמר מן קולך און אללה⁷ יגור.

5:9 עשה גדולות⁸ ואין חקר נפלאות עד אין

5 מספר :

פאעל אלאשיא אלעסימה אלי⁹ גיר¹⁰ נהאיה ואלעגאיב אלי גיר נהאיה
ג. עדר^{11*} .

יעני אני אדרוש אל אל (Job 5:8) אלדי הו עשה גדולות ונפלאות ולא

יקדר עלי מתלהא סואה¹³ ודכר שי מנהא פי מא בעד וקר/ אין¹⁴ חקר יעני

10 לים להא¹⁵ נהאיה פלא * וקר¹⁶ / אין מספר יעני לים ימכן אחצאהא ענד בני

אדם לכתרתהא פהדא¹⁷ אלגדולות הי אפעאלה אלדי¹⁸ פעלהא פי ששת¹⁹ ימי

בראשית * ואלנפלאות הי מא יפעלהא פי בעץ אלאזמנה מתל מא גרי פי אלמבור²⁰

וסדום²¹ ומצרים²² ואיצא מא יפעלה על²³ סאיר אלאזמנה מתל אלמטר ומא ילחקה

כמא²⁴ קאל * אלירגא פי בעצאה ירעם אל בקולו נפלאות עושה²⁵ גדולות ולא

15 נדע (Job 37:5) .

5:10 הנתן מסר על פני ארץ ושלח מים על

פני חרות :

אלמעסי אלמטר²⁶ עלי וגה אלארץ ומכל²⁷ אלמא עלי וגה אלאזקה .

28 אעלם אנה קד ידכר אלאמור אלקרינה מן אפעאל אללה אלדי יקי עליהא אעואם

20 אלנאס פאנהם אדא שאהדו עגיב²⁹ פעל³⁰ אללה פי אלמטר יתחיירוון וינדהשוון³¹

(I) in B.+ יריד נה

(2)....* און ועמל in B.,
see Job 4:8,5:6.

(3) in B.+ וקר תו

(4) in B. דן

(5) in B. אלדי

(6) in B.+ מן

(7) written in the margin in B.

(8) גדולות in B. and M.T.

(9) with fatha in A.

(10) in A.+

(II)....* ואלעגאיב אלי גיר נהאיה
in B.

(12) with two fathas in B.

(13) with madda in A.

(14) ואין in B. and M.T.

(15)....* יקי בן אדם עלי נהאיתהא

פאמא און יכוון לים להא נהאיה
in B.

(16) in B.+ ער

(17) in B. פהדה

(18) in B. אלתי

(19)....* see Ez 46:I.

(20) see Gn 7:6.

(21) see Gn 13:10.

(22) see Ex 4:18.

(23) with fatha in A., פי in B.

(24)....* נק in B.

(25) in B. and M.T. עשה

(26) in B. מסר

(27) in B. ומכלי

(28) in B. עואם

(29) in A.+ אדא then אדא

(30) with kasra in B. scored out.

(31) in B. וינדהשו

טאי עין אד כלמא יפעלון בני אדם פי הדא ¹ אלדאר לים בד ² אן יכונון ³ פיה
 טאי עין והו אנה ⁴ יעמלון אלואגב ויבעדון ⁵ ען פעל מנכר ⁶ או יפעלון צד
 דלך פיכונון עאציין וקו/ ובני רשף יגביהו עוף יעני ⁷ כלקו ⁸ ליפעלו
 אלטיראן והו פרגתהם ⁹ וסרורהם פאן ראו פריסה חטו עליהא פאמא אן יעמרו ¹⁰
 אלדניא פתל ¹¹ אדם ויפעלון צדקה ¹² ורשע * פלא ¹³ ואן כאן דכר ¹⁴ אליפז בני
 רשף פהו ואחד מן אלחיואן אלגיר מכלף ¹⁵ פסאיר אלטיר ¹⁶ וכל נהימה ודני ¹⁷
 וסעי ודני ¹⁸ אלמא מתלה ואנמא דכר ¹⁹ בני רשף מן חית אנה לים מן ²⁰ אלחיואן
 מא יעלו ויתחלק סואה ²¹ ואלא פאלכל ²² מתלה לא ²³ יעשו טובה ורעה * בתסיין ²⁴
 מתל בני אדם אלדיין ²⁵ ימיזו בין טוב ורע (Gn 2:9,17,3:5,22, Dt 1:39)
 וגרץ אליפז פי הדא אלקול יורי אן בני אדם יעצון אללה פיעאקנהם וליס ¹⁰
 יסלמהם פאנת יא אירב ימכן אן גרי ²⁶ מנך מעציה וכלאף פעוקנת ²⁷ עלי ²⁸ דלך * .

5:8 א ו ל ס א נ י א ד ר ו ש ²⁹ א ל א ל ו א ל א ל ה י ס

א ש י ס ד ב ר ת י :

ליכן אנא אלחמס אלי ³⁰ אלקאדר ³¹ ואלי ³² אללה אגעל כלמתי .

יעני אנא לא אכתאר ³³ עמל ³⁴ ואון * כמא יכתאר גירי ומעני קו/ אולס ³⁵ אני *

- (1) הדה in B.
 (2) in B.+טו
 (3) יכונון in B.
 (4) אנהם in B.
 (5) with damma and fatha in A.
 (6) אלמנכר in B.
 (7) אנהם in B.+
 (8) with damma in B.
 (9) סרגהם in B.
 (10) with fatha and Arabic shadda in B.
 (11) with kasra in B.
 (12)* see Ez 2I:8,9.
 (13) with fatha in B.
 (14) Ibid.
 (15) with Arabic shadda in B.
 (16) אלטאיר in B.
 (17) omitted in B.
 (18) Ibid.

- (19) with fatha in B.
 (20) פי in B.
 (21) מתלה in B.
 (22) אלכל in B.
 (23)* see Nu 24:13.
 (24) in B.+ם
 (25) אלדיין in B.
 (26) גרה in B.
 (27) with damma in A.
 (28) with fatha in A.
 (28)* עליהא in B.
 (29) אדרש in B. and M.T.
 (30) with fatha in A.
 (31) אלטאיק in B.
 (32) with fatha in A.
 (33) with kasra in B.
 (34)* פעל און ועמל in B.,
 see Job 4:8,5:6.
 (35)* omitted in B.

אן¹ לים יכרג אלגל מן אלתראב ולא ינבת אלכנא² מן אלאדמה .

קאל און ועמל מתל מא תקדם לה מן אלקול פי חרשי און וזורעי עמל³ (Job 4:8)

פקאל אן אלאון ואלעמל לים יטהר⁴ מן אלארץ ואנמא⁵ אדא עפן⁶ אלמוצע⁷

פיטהר מנה דניב ולא ינבת מנהא⁸ כמא ינבת⁹ אלנבאת ואנמא הטא מן פעל

5 בני אדם נאכתיארהם אלסו פלדלך יעאקבו¹⁰ עלי¹¹ פעלהם¹² כקר¹³ / מנשמת

אלוה יאבדו¹⁴ (Job 4:9) כאנה רגע יתמם¹⁵ בק¹⁶ / באשר ראיתי חרשי און

(Job 4:8).

5:7 כ י א ד ס ל ע מ ל י ו ל ד ו ב נ י ר ש פ י ג ב י ה ו

ע ר פ :

10 אן אלאנסאן ללכד יולד ואולאד אלטיר¹⁷ ישמכו¹⁸ אלטיראן¹⁹ .

מנע פי אלפטרק אלמתקדם אן יכרג מן²⁰ אלארץ עמל ואון (Job 5:6) ואנמא

הו מן מעשה²¹ אדם * תם קאל בעדה כ י א ד ס ל ע מ ל י ע נ י א ל א ד מ * כ ל ק * ל ל כ ו *²⁵

פי הדא²⁶ אלדאר והו אן יעמרהא באלבניאן ואלגרס וסאיר אלצנאייע ואלאעמאל

פקד יטהר²⁷ מנהם עמל ואון (Job 5:6) פי ביעהם ושראהם²⁸ וסאיר תצריפהם²⁹

15 פי עצון³⁰ וקד יטהר מנהם צדק ומשפט (Ps 89:15, 97:2, Prv 1:3, 2:9) פיכונון

(1) אן in B.

(2) with fatha in B.

(3) in B.+ יקצודו.

(4) written in different hand-writing in the margin in A.

(5) this word is written between אלארץ and אדא above the line in different hand-writing in A., omitted in B.

(6) with damma and kasra in B.

(7) in A.+ פליס then פליס scored out and replaced by פיטהר in different hand-writing in the margin.

(8) in B.+ עמל

(9) with fatha in B.

(10) this word is erroneously repeated, then the first one scored out in A.

(11) with fatha in A.

(12) with kasra in B.

(13) כמל in B.

(14) in B.+ וג.

(15) with Arabic shadda in B.

(16) קר in B.

(17) אלטאיר in B.

(18) with fatha and kasra in B.

(19) with madda in A.

(20) written above יכרג in A.

(21) פעל in B.

(21)* see Job 33:17.

(22) יולד in B.+

(23) אן אלאנסאן in B.

(24) with damma in A. and B.

(25) with tashdeed in A.

(26) הדה in B.

(27) in A.+ #

(28) with kasra in B.

(29) תצריפהם in B.

(30) in B.+ נדלך

אלדי חצאדה¹ יאכל² גאייע וואלי אלסנאן³ יאכדה ויתחסא⁴ אלעטאשא
קוּתהם ויסארהם .

כאנה יבקא לה זרע⁵ מן⁶ אלצחרא בעדה אַנְ⁷ פיבלג ולא יחצל לולדה שי⁸

בל⁹ יחצל לקום גיאע ילחסוה וכדאן¹⁰ סאיר מלכה יחצל לקום עטאשא וקאל

ושאף צמים חילם וערף¹¹ אנה לא¹² יבקי מנה¹³ שי* מתל ארץ קד תשקת פאדא

צב¹⁴ עליהא מאא¹⁵ לחסתה ונשפתה פערף אנה לא יבקא לולדה לא סעאם ולא

מאל והדא אלרעבים¹⁶ ואלצמים¹⁷ קום פקרי¹⁸ לא שי להם ינהנון¹⁹ להדא אלרשע

מן גנס קו²⁰ / ויבוזו²¹ זרים יגיעו (Ps 109:11) וקו / ואל מצניס²² יקחהו

יעני עקובה גיהנם אלממתלה בסנאן²³ אלחראב²⁴ ואלרמאח* אלמולמה מצנינים

10 מקאם צנים (Prv 22:5) מתל מבית לפרכת (Ex 26:33, Lev 16:2,12,15)

והו מקאם בית לפרכת ומתלה מחוץ (Ex 26:35,27:21,40:22,Lev 24:3)

מקאם חוץ וצמים וצמאים (Ps 107:5) ואחד פהדא²⁵ אללגה קד תכוון בגיר

אלף מתל וצמית²⁶ (Ruth 2:9) .

5:6 כִּי לֹא יֵצֵא מֵעֵפֶר אֶרֶץ וּמֵאֲדָמָה לֹא יֵצֵא ח

ע מ ל :

15

(1) with madda in B.	(15) the second א̄ is written above the first א in A.
(2) with fatha in B.	(16) see II K 7:12, Ps 107:5, 36., אלרעב in B.
(3) אלסנאן in B.	(17) in B.+הם
(4) with fatha and Arabic shadda in B.	(18) פקרא in B.
(5) with fatha in B.	(19) with fatha and kasra in B., in B.+ כל מא
(6) שי in B.	(20) קולה in B.
(7) omitted in B.	(21) וְבוּז in B.
(8) in B.+מנה	(22) מצנינים in M.T.
(9) with fatha in B.	(23) with madda in A., with kasra in B.
(10) וכדלך in B.	(24) אלרמאח ואלחראב* in B.
(11) ליערף in B.	(25) פהדה in B.
(12) למ in B.	(26) וְצִמִּית in B., וְצִמִּית in M.T.
(13)* שי מנה in B.	
(14) with damma and kasra in B.	

וְקוֹדֵם¹ מִשְׁרִישׁ יַעֲנִי קוֹדֵם² חֲסִידִי בְנֵי³ תִּאֲנֶחֶה וְעִקָּר⁴ כִּמְאֵי חֲסִידִי⁵ אֶל־שִׁגְרָה
 וְחִגְרָה⁶ עֲרוּקָהא פִּי אֶל־אֲרִיז מִתַּל קוֹלָה⁷ חֲשֵׁרֶשׁ⁸ שְׂרִישָׁה⁹ וְחִמְלָה אֲרִיז (Ps 80:10)
 וְקוֹדֵם¹⁰ / וְאֶקְרַב לִיִּם אֲנִי אֶל־פִּז סַב מוֹטְנָה קַבֵּל חֲלוּל אֶל־נִלָּא עֲלֵיהֶּ וְאֶנְמָא יַעֲנִי
 וְצַפָּה¹¹ בְּאֶלְקִלְלָה אֶלְתִּי חֲלַת פִּיהֶּ וְקָאֵל¹² פִּתְאוּם יַעֲנִי אֶגְפֵּל מָא כִּאֲן מִטְסָאן פִּי
 בְּעַמָּה¹³ חֲתִי וְאֶפְאָה¹⁴ אֶל־נִלָּא * כִּמְאֵי לַחֵק¹⁵ אִירוּב .

5

5:4 יִרְחֹקוּ בְּנֵי יוֹשְׁעֵי וִידְכֹּאוּ בְּשַׁעַר וָאֵינִי
 מִצִּירִים :

יִבְעֲדוּן בְּנֵיהֶּ מִן פֶּרֶג¹⁷ וִיחֲדוּכְדוּ פִּי אֶל־מַחֵל וְלִיִּם מַכְלֵץ¹⁸ .

עֲרִיף אֲנִי הוּא אֶל־אֲוִירֵל (Job 5:3) יִחַלֵּף בְּעַמְחָה¹⁹ וִיבְקוֹ²⁰ אֲוִלְאֹדָה יִתּוּמִים²¹
 בְּצוּדָה וְצוּקָה²² (Prv 1:27) וְלֵם²³ יִגְדוּן * פֶּרְגָא²⁴ מִן אַחַד כִּמְאֵי²⁵ קָאֵל * פִּי
 אֶל־רֶשַׁע אֶל יְהִי לֹו מוֹשֶׁךְ²⁶ חֲסוֹד²⁷ (Ps 109:12) וְקוֹ / וִידְכֹּאוּ יַעֲנִי יִסְלֵם²⁸

עֲלֵיהֶּם סְאֶלְמִינִי וְלֹא יִכּוֹן לֵהֶּם מַכְלֵץ אֲוֹ חֲכוּן עֲלֵיהֶּם דִּירִין וְמִטְאֶלְנָא

יִוְגְבְּהָא אֶלְחַכְּם פֶּלֶא²⁹ יִרְחַמְהֶּם אַחַד³⁰ וִיכְלַצְהֶּם וִיכּוֹנוּ³¹ בְּאֶלְגַּהֵל פִּי־סַמְעוֹ³²
 אֶלְנָאִס כִּלְאִם³³ מִעַ פֶּקְרָהֶּם וְצַעֲפָהֶּם פִּי־גַאבֹו³⁴ אֶל־י³⁵ מַגְלֵס אֶלְחַכְּם וִידְלוּ .

5:5 אֲשֶׁר קִצְרִירוּ רַעֲבֵי יֹאכְלוּ וְאֶל מִצִּירֵי־ם³⁶

יִקְחֵהוּ וְשִׂאֲף צַמִּיִם חִירִים :

- (1) (I) in B.
 (2) חֲסִידִי in B.
 (3) with kasra and fatha in B.
 (4) with kasra in B.
 (5) with fatha and Arabic shadda in B.
 (6) וְחִגְרָה in B.
 (7) (קוֹ) in B.
 (8) וְחִמְלָה in B. and M.T.
 (9) in B.+ וְגַם
 (10) smudged in B.
 (11) in A.+
 (12) (קוֹ) in B.
 (13) with fatha in B.
 (14) *... * וְאֶפְאָה אֶל־נִלָּאִי in B.
 (15) וְאֶפְאָה in B.
 (16) with damma and fatha in B.
 (17) אֶלְסֶרֶג in B.
 (18) with Arabic shadda in B.
 (19) בְּעַמְחָה in B.

- (20) in A.+
 (21) see Ps 109:9.
 (22) וְחִגְרָה in B.
 (23) וְלֵם in B.
 (24) with tanwin "accusative" in A. and B.
 (25) *... * in B.
 (26) מִשְׁרִישׁ in M.T.
 (27) in B.+ וְאֶל יְהִי חֲסוֹד לִיִּתּוּמִיר .
 (28) in B.+ אֶלְלָה
 (29) with fatha in B.
 (30) אַחַד in B.
 (31) אֲוֹ יִכּוֹנוּ חֲרִיבֵי in B.
 (32) with kasra, fatha, and Arabic shadda in B.
 (33) אֶלְכִלְאִם in B.
 (34) with madda in B.
 (35) with fatha in A.
 (36) מִצְנִיִם in B. and M.T.

5:1 קרא נא ה' ש ער נך ואל מי מקדשים

תפנה :

באדי¹ אלאן האיס מגיבך ואלו מן מן אלקדיסין תתגה .

קאל יא אירוב אמא² אנא³ פקד אכנרתך במא דאיתתה כאשר דאיתי חרשי און

5 (Job 4:8) ואנת לא תקדר תודיבי נקי אבד (Job 4:7) וליכון ינאדי⁴

אלי מן פי אלזמאן⁵ מן אהל אלעצר מן אלעלמא הל פיהם מן יקול במחל

מדהבך וקו/ ואל מי⁶ מקדשים תפנה קאל ויגוז אן ליס פי⁷ אלזמאן מן

יקול במדהבך ליכון קד סלי פי אלזמאן מן יקול נה מן נח ובניו

(Gn 7:7,8:18) ומן קאם בעדהם פקל לי ען⁸ מן תרוי הדה אלמדהב.

10 5:2 כ' ל א ו י ל י ה ר ג כ ע ש ו פ ו ת ה⁹ ת מ י ת ק נ א ה :

אן ללגאהל יקתל אחרד ואלגר תקתל אלגירה..

הדה אלכעס¹⁰ ו קנאה הו אן אלגאהל אדא לם תגיה אמורה כמא יחב יחדר פי

קתלה ומתלה קאל קתלת אל תבדל ברוחך לכעס¹¹ כ'י¹² כעס כחיק כסילים ינוח

(Ecc1 7:9) ואלקנאה תלחק אלגיוור אדא ראי גירה חאלה מסתקימה כאנה יכעס

15 אדא¹³ תשושת אחואלה ותדכל עליה אלקנאה אסתקאמה¹⁴ אחואל גירה פיחסדה עליהא.

15 5:3 א נ י ר א י ת י א ו י ל מ ש ר י ש ו א ק ר ב נ ו ה ו

פ ת א ר ם¹⁶ :

אנא¹⁷ נטרח גאהל מסנך וסנבית וטנה גפלה* .

קאל פימא תקדם כאשר דאיתי חרשי און (Job 4:8) והם אשד¹⁸ נפאק ובלא

20 וקאל האהנא אני דאיתי פהאולי יעלמון בעלם והם כפאר או¹⁹ יקצרון אלכמא

(1) with madda in A.

(2) with tashdeed in A.

(3) Ibid.

(4) in A.+ עאד then עאד scored out.

(5) with madda in A.

(6) smudged in A.

(7) with kasra in A.

(8) with fatha in A.

(9) ופתה in M.T.

(10) כעס in M.T.

(11) לכעוס in M.T.

(12) smudged in A.

(13) سابع كراس starts here in A.

(14) the ן is written between the ם and the ק above the line in A.

(15) opposite this verse in the margin is written: ולם וגדת לדלך אלנז פמאם in A.

(16) פחאם in M.T.

(17)....* written in the margin in different hand-writing in A.

(18) with Arabic shadda in A.

(19) B. starts here with אד .

והו אן אללה ידקהם ביד אלאעדא ותחת אפאת אללה אן יכוון ידקו נאלכד¹
 אלדי יכדון מן גהת פקרהם אסקיא מן בכרא אלי² אלמסא³ כקו/ מבלי משים
 יריד בה בגתה גפלה תגיהם אלנליה⁴ פענד דלך יהלכו אלי אלאנד.

4:21 הלא נסע יתרם במ ימותו ולא בחכמה :

אליס ארתחל פצולהם פיהם ימותו וליס בחכמה .

יתרת מתל על כן יתרה עשה (Is 15:7) ומענאה פצול ותעדי אורא אנהם
 ירחלו מן בתי חומר (Job 4:19) אלי⁵ אלקנר והם יתעדו ומע פקרהם וצעפהם
 וקאל ימותו ולא בחכמה פערף אנהם ינצרפו מן אלדניא והם עלי גהלהם הדה
 אלאיה תדל עלי אן טול דהרהם יסתעמלון אלפצול ואלגהל ויחתמל פי תפסיר
 נסע יתרם רחל ותד מצרבהם יעני רחלו מן אלדניא ולם יבק להם אתר.

(1) with Arabic shadda in A.

(2) with fatha in A.

(3) with tanwin"accusative" in A.

(4) in A.+ מן then מן scored out.

(5) with fatha in A.

קו/ בעבדיו¹ ובמלאכיו* הם נביאים מתל נח ועבד וגירהם מן אפאצל כל
 עזר וקו/ לא יאמין (Job 4:18) לה מעני והו אנה לים יותק מנהם אנהם
 לא יגלסון ויטהון בקו/ ישים תהלה (Job 4:18) יעני יטהר פסאד² פעלה
 פיתחקון בקז ראייהם לאן תהלה (Job 4:18) הו שביה באלוסואס ומענאה
 5 בקז ראייהם ופכרהם ואעלם אן תהלה (Job 4:18) מן לגה הוללים (Ps 5:6)
 ואלג. ואלה. מרכבין מתל תבלה (Is 51:6) וקו/ אף שוכני בתי חמר
 הם³ עואם אלנאס אלצעפי כאן עבדיו⁴ מלאכיו* כאנו יסכנון אלמצארב מתל
 אברהם⁵ יצחק ויעקב פקאל אליפז אף שוכני בתי חמר אי אחרי אן לא
 יאמין (Job 4:18) בהם ו ישים (Job 4:18) בהם תהלה (Job 4:18) ו בתי
 10 חמר הי ביות אללבן בחית לים להם מכנה⁶ יבנון בתי גזית (Am 5:11).
 וכדלך אסאס ביותהם עפר לפקרהם וקו/ ידכאום יחתמל אן ישיר אלי אלביות
 אלתי תדכרך מע אלארץ פי אסרע וקת אד לים לה חנאת מע אלסיל ואלשתא
 כמא ללחגר וקו/ לפני עש יעני מתל חלף אלחוב בסרעה אדא וקע פיה אלעת
 בקו/ כבגד יאכלם עש (Is 51:8) וקאל כבגד אכלו עש (Job 13:28) וקיל
 15 אנה ישיר אלי שכני בתי חמר אלדי ידכדוהם אלנאס או אפאת אללה פי אסרע
 וקת .

4:20 מ בקר לערב יכתו מ בלי מ ש י ס ל נ צ ח
 י א ב ד ו :

מן בכרא אלי אלמסא יחסמו מן גאעל נאלה אלי אלגאיה יהלכון .

20 דכר פי אלפסוק אלמתקדם כראב מואצעהם ודכר פי הדא אלפסוק מא ינזל בהם

(1)....* see Job 4:18.

(2) in A.+ b

(3) in A.+ f

(4)....* see Job 4:18.

(5) in A.+ f

(6) with damma in A.

בין ידיה רוח¹ זלעפות* כל דלך ליזדאד רענה וכוף וקו/ יעמד הו שכז
 ואתד אוראה אללה וקו/ ולא אכיר מראה יעני לים הו כמראה אדם פאנס²
 אליה וקול אכר מן עטם היבחה לם אתמכן מן צטה בל כנת אנת תמונה
 מן בעד קולה לנגד עיני וקו/ זממה ישיר אלי³ מן כאן חאצר פי אלמוצע
 5 סכתו ומא כאן פיהם מן יתחרך ויבטק לעטם היבחה תם קאל וקול אשמע
 בעד כאנת אלדניא⁴ סכתה סמעת צוהה יקול .

4:17 ה א נ ו ש מ א ל ו ה י צ ד ק א מ מ ע ש ה ו י ס ה ר
 ג ב ר :

תרי יעדל אלאנסאן מן⁵ אלאלאה אם מן כאלקה יטהר אלרגל .
 10 קו/ יטהר יצדק יעני יתכלז מן אלגלט יגרי פי מעאמלתה מע בני אדם
 ויטהר בינה ובין רנה אלא יגרי מנה גלט ואדא כאן לא יסלם מן דלך
 והו מחגוג פכיה תעגבה נפסה ויקול זכיתי לבי (20:9 צ"ל) ולא עון
 לרי (Job 33:9).

4:18 ה ן ב ע ד י ר ל א י א מ י ן ו ב מ ל א כ י ר י ש י ם
 15 ת ה ל ה :

אדא כאן בענידה לא יתק וברסלה יגעל הגנה .

4:19 א ף ש ו כ נ י ⁶ ב ת י ח מ ר א ש ר ב ע פ ר י ס ו ד ם
 י ד כ א ו ם ל פ נ י ע ש .

איצא סכאן ביות אלטין אלדי פי אלחראב אסאס ביותהם ידכדכוהם
 20 קבל אלעת .

(1)....* see Ps II:6.

(2) in A.+ לים then לים scored out.

(3) with fatha in A.

(4) with tashdeed in A.

(5) in A.+ אלאללה then אלאללה scored out.

(6) שכני in M.T.

וצדק פימא חכאה וגרצה פי דלך הו אנה ינכר עליה רצאה ען נפסה מן חית
 לם יסמעה יקול חטאתי (Job 14:16) שגיתי (Job 6:24, 19:4) פקאל לה יא
 אירב אעלם אנה קד דאכל קלבי סרפא סמא דאכל קלנך מן אלעגב פונכבי
 אללה עלי דלך וערפני אנה לם יסלם בן אנוש (Ps 144:3) מן זלל וגלט
 5 ופיה מעני אכר והו אנה אדא גא מן בן אדם כטא ליס ינליה אללה בצרבאת
 ונכבאת ואנמא יונכה אולא פאן לם יתונך וירגע חיביד יצרנה¹ באוגאע
 ומתלה קאל אליהוא בחלום מחזיון² לילה (Job 33:15) להסיר אדם מעשה
 (Job 33:17) חם קאל בעדה והובח במכאוב על משכבו (Job 33:19) ותמאם
 אלקול כמא סנשרח דלך פי מוצעה פקו/ דבר יגנב (Job 4:12) לאנה ונכה
 10 בחלום (Job 33:15) סרא ען אלנאס והדא מן³ לטפה בעבידה אנה לא יהתכהם
 וקו/ ותקח אזני שמך מנהו⁴ (Job 4:12) יעני קבלת תוניכה וקו/ שמך
 (Job 4:12) יעני אנה עירבי במא דאכל קלבי מן אלעגב פתאדנת וקבלתה
 בסעפים⁵ (Job 4:13) יעני אנה דאר פי כאטרי אפכאר וקו/ מחזינות לילה
 (Job 4:13) יריד נה כאטנבי מחזינות לילה (Job 4:13) באצמאר כלאם
 15 יעני למא דאר פכרי בסעפים (Job 4:13) ונכבי מחזינות לילה (Job 4:13)
 וערף אן הדא אלחזינות⁶ כאנת בנפל תרדמה (Job 4:13) פי וקת בום אלנאס
 פי דלך אלוקת חם ערף מא בטרה פי חזינות⁷ לילה* פקאל פחד קראני
 (Job 4:14) כאנה קבל אן ינטר אלשכז לחקה פזע ורעדה (Job 4:14) מן
 גנם מאלחק אלקום אלדי כאנו מע דניאל בקו/ אבל חרדה גדולה נפלה
 20 עליהם (Dan 10:7) וקו/ ורוח על פני יחלופ (Job 4:15) ערף אנה ענרת

(1) in A.+ 'I

(2) חזיון in M.T.

(3) in A.+ then ען לפטה ען scored out

(4) in A.+ then ום scored out.

(5) בשעפים in M.T.

(6) see Joel 3:1, Job 4:13.

(7)* see Job 4:13.

אלליל ופמהם מגלוק ען דניאל פלמא נשל¹ דניאל וטרחו אעדאה אליהם²
 אסתלנוהם מן אלהוא כקו³ / ולא⁴ מטולא רעית מן גבא שליטו בחון
 אריותא וכל גרמיהון הדיקו* (Dan 6:25).

4:12 ו א ל י ד ב ר י ג נ ב ו ת ק ח א ז נ י ש מ ק

5 מ נ ה ו :

ו א ל י י ס ר ק⁵ כ ל א מ א⁶ פ א כ ד ת א ד נ י ש י א⁷ מ נ ה .

4:13 ב ש ע פ י ם מ ח ז י נ ו ת ל י ל ה ב נ פ ל⁸ ת ר ד מ ה

ע ל א נ ש י ם :

ע נ ד כ ו א ט ר מ ן מ נ א ט ר א ל ל י ל ע נ ד ו ק ו ע א ל ס נ א ת ע ל י א ל נ א ס .

4:14 פ ח ד ק ר א נ י ו ר ע ד ה ו ר ו ב⁹ ע צ מ ו ת י ה פ ח י ד : 10

פ ז ע¹⁰ צ א ד פ נ י ו ר ע ד ה ו כ ת ר ת ע ט א מ י א פ ז ע .

4:15 ו ר ו ח ע ל פ נ י י ח ל ף¹¹ ת ס מ ר ש ע ר ת ב ש ר י :

ו ר י ח ע ל י ו ג ה י י מ צ י ת ק ש ע ר ש ע ר ת ב ד נ י .

4:16 י ע מ ד ו ל א א כ י ר מ ר א ה ו ת מ ו נ ה ל נ ג ד

15 ע י נ י ד מ מ ה ו ק ו ל א ש מ ע :

י ק י פ ל א א ת נ ת מ נ ט ר ה צ ו ר ה ח ד י ע י ב י ס כ ו ת א¹² ו צ ו ת א א ס מ ע .

ז ע ם ב ע ן א ל מ פ ס ר י ן א נ ה א ד ע א א ל נ ב ו ה ו ל י ס ז כ ר ה א ל נ ב ו ה פ י ה ד ה א ל ס ו צ ע

מ ע נ י ו א ל א ש ב ה פ י ה ה ו א ן א ל י פ ז כ א ן ר ג ל ד י י ן כ י י ר פ ד א כ ל ק ל ב ה ש י מ ן

א ל ר צ א ע ל י נ פ ס ה פ ל ק ר ב ה מ ן א ל ר ב ו ב כ ה ע ל י ד ל ך ו ה ו א נ ה כ י י ל ל ה מ ל א ך

מ פ ז ע פ ה ו ל ע ל י ה ו ק א ל ל ה י א א ל י פ ז ת ע ג ב ך נ פ ס ך ו א נ ו ש מ א ל ו ה י צ ד ק (Job 4:17)

(1) with kasra in B.

(2) in A.+ §

(3) in B. נָק

(4)....* ולא מסו לארעית מבא עד די

in B. שליטו בהון וג.

ולא מסו לארעית גבא עד די שלטו בהון

in M.T. אריותא וכל גרמיהון הדיקו

(5) with damma and fatha in B.

(6) with tanwin"accusative" in B.

(7) this word is written

first then the

נ scored out in A.,

in B.

(8) smudged in B.

(9) in B. and M.T.

(10) written in the margin

in B., B. breaks off here.

(11) in A.+ §

(12) scored out and replaced

by סכותא in different

hand-writing above the

line in A.

הדין אלפסוקין לים המא עלי טאהרהמא לכנהמא עלי באסנהמא ופי¹ דלך
 א² קולין אמא³ אן יכון קולא⁴ מתלא⁵ עלי⁶ אלרשעים אלדי וצפהם חורשי⁷
 און וזרעי עמל⁸ (Job 4:8) פמתלהם⁹ באלסנאע¹⁰ אלמפתרסה¹¹ כדאך הם
 מפתרסין מודיין* ואמא אן יכון יסלם אללה עלי¹² חרשי און (Job 4:8)
 קום¹³ מתל אלסנאע¹⁴ וישנה אנה דכר אריה ושחל¹⁵ ו בפירים¹⁶ (Job 4:10) ליש
 ובני לביא והו¹⁷ בחדי כמס¹⁸ גרת עלי אירוב והו¹⁹ אכד²⁰ אלבקר²¹ ואלאתונות
 ואלצאן ואלגמלים* ובניו** פמן אגל דלך דכר²² הדה²³ פכאנה קאל שאגת
 אריה וקול שחל (Job 4:10) אלדי²⁴ יזירון לאכד אלפריסה²⁵
 מתל קו/ יתעו לבלי אכל^{26*} (Job 38:41) פנמא יקעו בהא מא יצדקו²⁷
 וקו/ ליש אבד כדלך²⁸ אלליש אדא כאן אבד מבלי טרף אדא וקע בהא²⁹
 יתנאולוהא וקו/ ובני לביא כאנהם³⁰ לס יגיב אל לביא לגדאה³¹ שי³² וקד
 כברו פמן שדה גועהם יתפרקון לסלב שי יאכלוה פדכר אן³³ פ³⁴ אתנין
 מעני ואחד והו שאגת³⁵ אריה וקול שחל* (Job 4:10) וקול³⁶ פי ואחד
 ושנ³⁷ בפירים נתעו (Job 4:10) וקאל פי ואחד אבד מבלי טרף וקאל
 פי ואחד ובני לביא יתפרדו אלכל³⁸ יריד בה היגאנהם לסלב שיא³⁹ יכסר
 גועהם* פאדא וקעו בשי בלעוה מתל גב⁴⁰ אריותא* אלדי כאנו גיאע סול

(1) B. resumes here.	(24) in B. אללדין
(2) אחד in B.	(25)....* (וקו ושני בפירים נתעו) (Job 4:10) יעני צלו in B. מן חית מלבו אלפריסה
(3) with tashdeed in A.	(26) in A.+ פ
(4) with tanwin"accusative" in A., omitted in B.	(27) in B.+ ומתלה יתעו לבלי אכל (Job 38:41).
(5) with tanwin"accusative" in B.	(28) in B. והו אן
(6) in B.+ אל	(29) in B. באלפריסה
(7) חרשי in M.T.	(30) in B. כאנה
(8) in A.+ פ	(31) with kasra and madda in B.
(9) with kasra and fatha in B.	(32) in B.+ יאכלוה
(10) with kasra in B., לאזאהם in B.+	(33) omitted in B.
(11)....* omitted in B.	(34) with fatha in A.
(12) with fatha in A.	(35)....* (Job 4:10) שאגת. קול* in B.
(13) in B.+ הם	(36) in B. וקאל
(14) with kasra in B.	(37) in B. שני
(15) in B.+ פ	(38)....* יריד בהא אן אלגמיע יהיגו לסלב שי יכסרו גועהם in B.
(16) בפירים in B.	(39) with tanwin"accusative" in A.
(17) והי in B.	(40)....* see Dan 6:8,13, 20,23.
(18) כמסה in B.	
(19) והי in B.	
(20) with fatha in B.	
(21)....* בקר ואתונות וצאן וגמלים in B.	
(21)....** see Job I:14-19.	
(22) with fatha in B.	
(23) in B.+ אלכמסה	

כמא נטרת חרתי אלגל וזרעי אלדגל יחצורה .

4:9 מ נ ש מ ת א ל ר ה י א ב ד ו ו מ ר ו ח א פ ו י כ ל ו :

מן נסמה אללה יהלכון ומן נפסה יפנזון .

קאל אליפז לס בגד נקי אבד (Job 4:7) ולא ישרים נבחדו (Job 4:7)

5 כמא וגדנא חרשי און וזרעי עמל (Job 4:8) יאבדו ו יכלו וקר/

ראיתי (Job 4:8) יורי אנה שיא¹ ראה ותחקקה וחרשי און (Job 4:8)

הם אלדי יפכרון פיה וידברוה וזרעי (Job 4:8) תם אלדי יתכלמון

בה ויפעלונה וקר/ יקצורוה (Job 4:8) יאכדון אגרתהם ויתגה איצא

ו זרעי עמל (Job 4:8) הו כלאמהם עמל ו יקצורוה (Job 4:8) אלנטש

10 והו קריב והדא אלאון² ואלעמל* אמא אן יכון אלמדאהב

אלרדיה אלכפר ומא יתעלק בה ואמא אן יכון פי תדבירהם עלי אלנאס

וקר/ מנשמת ומרוח³ אפו יעני באיסר בליה תגי עליהם יאבדו ו יכלו

לאן רוח⁴ אף ונשמה הו אלנפס אלדי יכרג מן אלאנף ליס הו קוה פערף

אנהם יהלכו כרגע וקאל יאבדו מתל אכר וקאל יכלו מתל נבחדו (Job 4:7).

15 4:10 ש א ג ת א ר י ה ו ק ו ל ש ח ל ו ש נ י כ פ י ר י ם

נ ת ע ו :

זיראן⁵ אלסנע וצות אלשחל ואסנאן אלצראגמה צלו :

4:11 ל י ש א ב ד ם ב ל י ם ר ף ו ב נ י ל ב י א

י ת פ ר ד ו :⁶

20 אללית האלך מן עדם אלפריסה ובני אללנו יתפרקו .

(1) with tanwin"accusative" in A.

(2)....* see Job 4:8.

(3) ן written between the ן and the ך in A., also see II S 22:16.

(4)....* see II S 22:16.

(5) this word is erroneously repeated in different hand-writing in A.

(6) in A.+ אליה הלאך then אליה הלאך scored out.

אלשחית¹ אלדי צרנה אללה בה.

4:6 הלא יראתך כסלתך תקותך ותם דרכיך :

אליס כשיתך תכלאנך ואליס צחה סרקך רגאך .

הלוא מושך עצמו ומושך אחרים פיגב אין יכוון ותם דרכיך מקדם עלי² תקותך

והו בסקא³ עלי יראתך והכדא⁴ ינתמס תפסירה הלוא יראתך ותם דרכיך

כסלתך ותקותך פקסם אלטאעה⁵ בלפטתין פאמא יראתך פהו כופה מן אלמעאצי

פלא ידכל פיהא ותם דרכיך כמאל אלדין וצחה אלאעתקאד פקאל אליפז לא

ינפעך גמיע מא דכרתה פי אלפצל ואנמא יראתך ותם דרכיך הו כסלתך

ותקותך וישיר בה אלי מא ירגוה מן אלפרג ממא בזל בה מן אלבלא.

10 4:7⁶ זכר נא מי הו א נקרי אבד ואיפה ישרים

נכחדו :

אדכר אלאן מן הו ברי⁷ הלך⁸ ואין מסתקימין אנכתמו מן אלדניא.

הדא אלקול ידל עלי אנה למ יוגד פי אלוקת נקרי אבד ולא ישרים נכחדו :

פקאל אמא פי וקחנא ליס נקרי אבד⁹ פאן כאן פי מא סלף מן זמאננא תערפה

פאדכרה לי חת¹⁰ תכוון¹¹ אנת¹² נקרי וישר למ ילחקר שיא¹³ מן דלך וקר /

נקרי יריד מן אלמסאלם ו ישרים פי אפעאלהם בינהם ובין אללה וקר /

אבד יעני זאלת בעמתה ואפתקר מחל קר / ארמי אבד אבי (Dt 26:5) אם ארא¹⁴ אובד

מבלי לבוש (Job 31:19) ונכחדו בקטע דכרהם והדא בזל באיוב כקר /

4:8 באשר ראיתי חרשי און וזרעי עמל

¹⁵
יקצרוהו :

(1) see Job 2:7.

(2) with fatha in A.

(3) with tanwin "accusative" in A. and B.

(4) וחכדי in B.

(5) in A.+נ

(6) alongside this verse in the margin is written

⏟ in A.

(7) with kasra in B.

(8) Ibid.

(9) in B.+ נכחדו

(10) in B.+ חנקא

(11) omitted in B.

(12) written in the margin in B., B. breaks off here.

(13) with tanwin "accusative" in A.

(14) אראה in M.T.

(15) יקצרוהו in M.T.

פקר¹ / יסרת (Job 4:3) יעני כנת תודב כלק מן אלאגלי² ותכדעהם³ ען⁴
 אלמעאצי אד⁵ כאנו קד תחיירו⁶ למחן⁷ בזלח בהם פחארו⁸ ענדהא פאדנתהם
 ורגעו עמא כאנו⁹ לאנהם¹⁰ קלילי אלעלם פי¹¹ אלדין * כאן ישדהם¹² באלעלם
 פיחנתו¹³ עלי אלדין וקו / נושל¹⁴ יקימו¹⁵ מליך * הם¹⁶ הו פי¹⁷ מעני אלדין
 והו פי מן נקז דינה פכאנה¹⁸ בדא דינה¹⁹ ינחל²⁰ פאלם²¹ ירדה יקע פקר * /
 וברכים כרעות תאמץ הם אלדין אנקטעו ען אלדין פאיידהם²² באלנטר
 אלצחיה פכלאהם²³ ישדהם בכלאמהם²⁴ עלי אכתלאף אחואלהם וליס תם²⁵ קסם
 . אכר .

4:5 כי עתה תבא אליך ותלא תגע עדיך
 ותבהל :

אן אלסאעה תגי אליך פעגזת תדנו אליך ואנדהשת .

הדא הו אעראנ²⁷ קול אירב כי פחד פחדת²⁸ (Job 3:25) פקאל לה מא לך
 ברת²⁹ כמא נאר גירך אלדי כנת תסדה פקד כאן סנילך אן לא תעגז מן³⁰
 אלצנר בל³¹ תחזק ותאמץ לבבך וזרועותיך פקו / תבוא אליך ישיר בה
 אלי³² תלף בעמתה וסות אולאדה בקו³³ / תגע עדיך ישיר בה³⁴ אלי

- (1) in B. פקולה
 (2) the א written above the א in A.
 (3) ותודנהם in B.
 (4) מן in B.
 (5) first written אן then אן scored out and replaced by אד in B.
 (6) תחיירו in B.
 (7) with kasra in B.
 (8) פנארו in B.
 (9) in B.+ וידיים רפות תחזיק+ק. עליה. וקו) (Job 4:3) ישיר בה אלי קום כאנו

- (10) omitted in B.
 (11)* Ibid.
 (12) פי אלדין+ in B.
 (13) פחאנו וחנתו in B.
 (14) this word is erroneously repeated in B.
 (15)* י ק ך in B.
 (16) with fatha in B.
 (17) first written הם פיהם then הם scored out in A.
 (18) in B.+ מן
 (19) with tashdeed in A.
 (20) ינקז in B.
 (21) with tashdeed in A.
 (21)* פלא יתרכה אלי אן יקע בל / יחנתה עלי אלדין בכלאמה וקו / in B.

- (22) first written פאיידהם then פאיידהם scored out and replaced by פאיידהם in different hand-writing in the margin in A., פאיידהם in B.
 (23) the א written above הם in A., פכלהם in B.
 (24) בכלאמה in B.
 (25) omitted in B.
 (26) תבוא in B. and M.T.
 (27) אעאדה in B.
 (28) in B.+ וג
 (29) with damma and kasra in B.
 (30) ען in B.
 (31) with fatha in B.
 (32) with fatha in A.
 (33) וקו in B.
 (34) בה in B.

4:2 ה נ ס ה ד ב ר א ל י ך ת ל א ה ו ע צ ו ר ¹ ב מ ל י ן
מ י י ו כ ל :

א ל י ס א ן ג ר ב א ל י ך כ ל א מ ת ע ג ז ו ח נ ס פ י א ל כ ל א מ מ ן ² י ק ד ר ³ .

5 ק א ל א ל י פ ז י א מ ן ת כ ל מ ב ה ד א א ל כ ל א מ א ל י ס ל ו א ן א ל ל ה נ ס ה ד ב ר
א ל י ך ו ט א ל ב ך ⁴ ו נ א ט ר ך * ע ל י ה א ל י ס ת ע ג ז ע ן ג ו א נ ה ו ת נ ק ט ע ⁵ ע ן
א ל ג ו א ב ו י ת ג ה א י צ א א נ ה י ש י ר ב ה א ל י כ ל מ ן ח צ ר מ ג ל ס ה מ ן ⁶ א ל י פ ז
ו ג י ר ה פ ק א ל ⁷ ל ו א ן ו א ח ד מ ן א ל ח א צ ר י ן ב א ט ר ך ל ע ג ז ת מ ן ג ו א נ ה ל א נ ה
י ק ט ע ר * ו ק ר / ו ע צ ר ב מ ל י ן מ י י ו כ ל י ע נ י מ ן ⁸ י ק ד ר ⁹ י ח ב ס ¹⁰ ע ן מ כ א ט נ ת ך
ל א ן ¹¹ א ל ד י ן י ו ג ב ד ל ך .

10 4:3 ה נ ה י ס ר ת ר ב י ם ו י ד י ם ר פ ו ת ת ח ז ק :

ה ו ד א א ד נ ת ק ו מ א ג ל י ו י ד י ן מ ס ח ר כ י א ת ת ק ו י .

4:4 כ ו ש ל י ק י מ ו ן מ ל י ך ו ב ר כ י ם כ ו ר ע ו ת ¹²
ת א מ ק :

מ נ ע ת ר י ק י מ ו ן כ ל א מ ך ו ר כ נ ת י ן ג א ת י א ת ת א י ן ¹³ .

15 ק ו / ה נ ה ¹⁴ י ס ר ת * (Job 4:3) כ ו ש ל ¹⁵ י ק י מ ו ן י ד ל ע ל י א נ ה כ א ן י ס ע ל ד ל ך

{1} וְעַצֵּר in B. and M.T.

{2} with fatha in B.

{3} יְקַדְדוּ in B.

{4}* יִטְאַלְבֵּךְ וַיִּנְאַטְרֵךְ in B.

{5} וַחֲקַטַּע in B.

{6} omitted in D.

{7}* פִּקְאֵל לֹו אֵן מִן אֲלִקוּלִין אֲנָא *
יְגִיבֵךְ פִּעְגְּזָת עֵן גּוֹאֲבִי
לֵאנָה יְקַטַּעַךְ .

written in different hand-
writing in the margin in B.

{8} with fatha in B.

{9} Ibid.

{10} in B.+ם

{11} פִּאֵן in B.

{12} כִּדְעוֹת in B. and M.T.

{13} with damma above the י in
A., with Arabic shadda
above the י in B.

{14}* sooted out with red
ink; a later hand has ruled
the two words which appear
to be redundant in A.,
omitted in B.

{15} יִקְ מִלִּיךְ in B.+

אגב² אליפז אחימני וקאל .

קאל אירוב מא³ קאלה מן* יאבד יום (Job 3:3) אלי⁴ אכר אלסצל* ולם

יכנ⁵ ענדה אן עליה פי דלך דם ולא⁶ לום* וכאן אליפז וגירה חאצרון

5 יססעו⁷ כלאמה מן⁸ אולה אלי אכרה חצל*⁹ ענדהם אנה מאתום¹⁰ פוגב

ענדהם¹¹ אן לא¹² ימסכו ענה והו אן* יערפוה¹³ אן אללה לם יפעל נה

דלך אלא לדנב סלף מנה ויונכוה על¹⁴ כלאמה ויסתעטפוה וישירו עליה

באלרגוע אלי¹⁵ אללה תע.¹⁶ חתי יקבלה וירדה אלי¹⁷ אפצל מסא¹⁸ כאן

עליה קדימא^{19*} וענד מא וגב דלך ענדהם*²⁰ אנתדי²⁰ אליפז מן²¹ בינהם*

10 אד כאן אגלהם²² אמא²³ פי אלסן ואמא פי אלחכמה* וקד וגדנא בלוד

רצופר סלכו מסלכה ואכדו אתארה²⁴ ויגב אן בדכר אלשי אלדי מן

אגלה עתבו²⁵ עליה ואגאנהו²⁶ פנקול אנה למא ססעו מנה ידכר מא

בזל נה ולם יקרן דלך בשיין א²⁷ הו אנה לם ידכר צדוק²⁸ הדיון*

ואל²⁹ אנה לם יעחרף³⁰ בדנב³¹ וכמא³² פלמא לם ידכר שי מן דלך

צעב עליהם פוגב ענד דלך אן³³ יבתד³⁴ .

15

(I) alongside this verse the letter
י can be seen in the margin
in B.

(2) فاجاب in D.

(3)....* فصل in D.

(4)....* omitted in D.

(5) with damma in D.

(6)....* omitted in D.

(7) وسعوا in D., וססעו in B.

(8)....* وكان in D.

(9) פחצל in B.

(10) סדמום in B.

(11) written above the י in A.

(12)....* يجيبوه عن كلامه in D.

(13) ويعرفوه in D.

(14) with fatha in A.

(15) Ibid.

(16) omitted in B. and D.

(17) with fatha in A.

(18)....* قدیم زمانه in D.

(19) with tanwin "accusative"

in A. and B.

(19)....* omitted in D.

(20) فابتدى in D.

(21)....* omitted in D.

(22) with Arabic shadda
in B.

(23) او اسنهم او اعلمهم*....
in D..

(24) D. breaks off here.

(25) عتب in B.

(26) واغانه in B.

(27) אחד in B.

(28)....* see Prv 29:7.

(29) in B.+ו

(30) with fatha and kasra
in B.

(31) with kasra and fatha
in B.

(32) omitted in B.

(33) in A.+י

(34) in B.+ אליפז ויתכלם

במא ענדה והו אמרא ללה.

קד כנא¹ דכרנא פי מא תקדם מעני הדא² אלאיה * והו אנה למא כאנת הדה אלדאר
 מכאלפה³ לדאר אלאכרה פי אן הדה אלדאר יכון פיהא יום סרב ויום רע⁴ כקו⁵ /
 כי פחד פחדתי וראתינני⁶ יעני⁷ פזעת עלי דהאב⁸ בעמתי * וקר⁹ / ואשר יגרתתי
 יבא לי אמא אן יכון¹⁰ יסיר אלי מות¹¹ אלאולאד ואמא אן יכון יסיר בה אלי¹²
 צרנאן¹³ בדנה וסקמה ויכון מות אלאולאד¹⁴ פי גמלה¹⁵ פחד פחדתי פערף אן
 אלדי בזל בה קד כאן יפזע מנה וכדאך אוגב אלחכים אשרי אדם מפחד תמיד *
 . (Prv 28:14)

3:26 לא שלוחתי ולא שקסתתי ולא נחתי ריבא

רגז :

10 מא סלות ומא הדיח¹⁶ ומא קרחת וגא אלארמגאז .
 דכר תלאת¹⁷ אלפאט והי תחת קו¹⁸ / כי פחד פחדתי (Job 3:25) והו קו¹⁹ /
 לא²⁰ שלוחתי ולא שקסתתי ולא נחת²¹ ויבא²² רגז הו אלדי קאל²³ ענה ואשר
 יגרתתי²⁴ (Job 3:25) פקאל לא שלוחתי * יעני²⁵ סמע²⁶ כנר²⁷ אלבקר ואלאחרונות
 פסנית²⁸ אנהא מציבה ואחודה פלמא²⁹ לא³⁰ שלוחתי אד גאני אלרסול אלאכר³¹
 בכנר אלגבם חס לא שקסתתי מן כנר³² אלגבם חתי גאני³³ אלרסול אלאכר
 בכנר אלגמאל³⁴ חס לא * נחתי מן כנר³⁵ אלגמאל³⁶ חתי גאני כנר אלאולאד
 ומתלה קאל³⁷ יפרצני³⁸ פרץ על * פני פרץ (Job 16:14).

(I) omitted in B.	(15) in B.+ קו / כי
(I) وقد تقدم ذكر معني *....	(16) in B. הוות
in D. هنا القول	(17) in B., in D. ثلثه
(2) in B. הדה	(18) in D. قوله
(3) smudged in D.	(19) Ibid.
(4) in B.+ פלם יאמן אירוב מן יום רע	(20) in A.+
in D.+ لم يامن ايوب يوم راع	(21) in B.+ / וקר
(5) in B., in D.. فقوله /	(22)* omitted in D.
(6) first written+ ואשר יגרתתי	(23) the אל written above
then scored out	the P in A.
in A., smudged in B., omitted	(24) in B.+ יבוא לי
in D.	(25) in B.+ אמא
(7) in B.+ אני	(26) in B., in D. سمعت
(7) هو في معني ال *....	(27) with fatha in B.
(8) in B. דחיה	(28) in B., in D. وظننت
(9) in D. وقوله	(29) omitted in D.
(10) omitted in D.	(30) in D. ولوا
(11) in B.+ בה	(31) smudged in D.
(11) الشكل او السى المرض ويكسون *....	(32) with fatha in B.
الشكل في طي قوله كي فاحذ فاحاذتي وكذا	(33) written above حتى الرسول
اوجب الحكيم ان يكون الانسان دائما على حذر	in D.
(Prv 28:14) كقوله اشري اذا مفاحيذ تاميذ	(34) in B. אלגמלים
(12) with fatha in A.	(34)* missing in D.
(13) with madda in A.	(35) with fatha in B.
(14) first written אלולד then	(36) in B., אלגמלים
scored out and replaced	in D. الحليم
by אלאולאד in the margin in A.	(37) omitted in B.
	(38)* missing in D.

כי לפני לחמי א נחתי ת בא ו י ת כ ו כ מ י ם 3:24
ש א ג ר ת י 1 :

אן קבל כבזי חגי² נהדתי*³ ואנצנת מתל אנצנאנ אלמא זיראנאתי³.

אכד ידכר אלעמל⁴ אחתי⁵ קדם⁶ בקר⁷ / ויסחר עמל מעיני

5 (Job 3:10) פקאל אדא קדם⁸ לי כנזא⁹ לאכלה פי הדה אלאיאם חסנכ

נהדתי לאכלי ענד מא אדכר בעמתי בקר¹⁰ / אלירגא ונחת שלחנך מלא

דשן (Job 36:16) פכאנת מאידחה מתל¹¹ מאידה* אלמלוך מע נדמאה

ואולאדה וגלמאנה וקוף בין ידיה סאדא חצר בין ידיה כנז¹² יאכלה¹³

יירי אן אחואלה מנעכסה¹⁴ כלהא^{15*} צד תנהד¹⁶ בקר¹⁷ / ויחכו במים

10 שאגות¹⁸ יענ¹⁹ ומע דלך²⁰ פאזיר²¹ זיראנא²² עסימא²³ מן כחרת²⁴ צרנאן

נדנ²⁵ מתל²⁶ קר²⁷ / שאגתי מנהמת לבי (Ps 38:9) וקאל²⁸ יחזקירו

שויתי עד בקר מאר²⁹ (Is 38:13).

כי פחד פחדת³⁰ וראתיני ו אשר יגורת³¹ 3:25

י בא ל י :

15 סאן פזעת פזעא³² פאתא³³ אליי*³⁴ ואלד³⁵ חדרת³⁶ יג³⁷ אליי* :

(1) שאגתי in B. and M.T.	(19) omitted in D.
(2)* נהדתי חגי in B.	(20) דאך in B.
(3) the א is written between the ך and the ן above the line in A.	(21) ازير in D.
(4) see Job 3:20.	(22) with tanwin"accusative" in A., B., and D.
(5) אלדי in B.	(23) Ibid.
(6) in B.+ זכרה	(24) omitted in D.
(7) כקולה in B.	(25) جمي in D.
(8) with damma and Arabic <u>nhadda</u> in B.	(26) with fatha in B.
(9) with tanwin"accusative" in A. and B.	(27) قولہ in B., قولہ in D.
(10) כן in B.	(28) ومثله قولہ in D.
(11)* written in the margin in A.	(29) سادس كراس starts here in A.
(12) כנזא in B.	(30) in A.+ ך
(13) ואכלה in B.	(31) יגרת in B. and M.T.
(14)* כלהא מנעכסה in B.	(32) فاني in D.
(15) written in the margin in A.	(33) with tanwin"accusative" in A., B., and D.
(16) with damma and Arabic <u>nhadda</u> in B., D. resumes here, in D.+ به	(34) סאתי in B.
(17) וקר in B., وقوله in D.	(34)* فاني in D.
(18) אש in B.	(35) كنت in D.+
	(36) with fatha in B., حذرا in D.
	(37)* واني in D.

קו/ אלי¹ גאיה אלשמחה ואלטרב ואלמרח וקו/ כי ימצאו ואכרגה בלסם
 ימצאו למא תקדם מן אלקול ויחפרורו ממסמרנים (בס"י 3:21) סערף
 אנהם יסרון באלקנר כמא יסר ואגד אלכיר וליס יריד אנה וגד אלקנר
 והו חי ואמא² אדא איקבו באלסות פקד³ איקבו באלקנר.

5 ל ג ב ר א ש ר ד ר כ ו נ ס ת ר ה ו י ס ר א ל ו ה 3:23
 ב ע ד ו :

ללרגל אלדי טריקה אנסתח וסתר⁴ אללה עליה .

קאל אן אלעמל ו מרי נפש (בס"י 3:20) המחכים (בס"י 3:21) השמחים
 (בס"י 3:22) אלדי⁵ סותהם אצלח מן היאתהם ממל קו/ יונה ע. אלס.*
 10 טוב מותר⁷ מחיר (בס"י 4:3,8) חם קאל⁸ האהנא⁹ מן לה פאידה¹⁰ באלאור¹¹
 ואלחיים* והו אלדי דרכו¹² נסתרה פלה¹³ יתן אור וחיים*
 (בס"י 3:20) בקו¹⁴ / דרכו נסתרה יעני¹⁵* מנסתר אלאחואל למ ינהתך
 ולם יחתאג אלי בני¹⁶ אדם ובעממה חאבחה עליה וקו/ ויסך אלוה בעור¹⁷
 יעני למ ילחקה מרץ ממל מעני קול¹⁸ שסן¹⁹ שכת בעור (בס"י 1:10) ודכר²⁰
 אלצרנין אלדי²¹ סלבהמא אללה מנה והי אלבעמה וצחה אלגסם²²
 15

(1) with fatha in A.
 (2) with tashdeed in A.
 (3) B. resumes here.
 (4) with fatha in B.
 (5) unmudged in B.
 (6)* omitted in B.
 (7) written above טרב in
 the margin in B.
 (8) in B.+ בלי
 (9) in B.+ ההנא
 (10) in B.+ ב
 (11)* see Job 3:20.
 (12) וסר in B.

(13)* written in the margin
 in B.
 (14) / וקו in B.
 (14)* written in the margin
 in B.
 (15) in B.+ ב
 (16) in A.+ א
 (17) בלי in B.
 (18) קו in B.
 (19) אלשסן in B.
 (20) with fatha in B.
 (21) in B.+ ב
 (22) with fatha in A.

הדה אלעמל הם יגיעי כח (Job 3:17) והם אלכאדין¹ אסקיא קלילי
 אלרזק פהם ממרמרי אלרוח אד יכדון² מא יכד גידהם ולא יצלו אלי³
 לדאת אלדניא פהם מרי נפש וקד יכוננו מרי נפש עלי⁴ וגה אכר והם
 קום מרצי מא יתהנו באלדניא מתל קולה ולא ישליסנו האלהים לאכל
 ממנו (Eccl 6:2) פאלמות להם⁵ ראתה וכדלך מן מאתו אולאדה ענד
 הרמה וצעף בדנה וקד איס מן ולר יגיה פהו מר נפש (1 S 22:2)
 מתל חנה אלתי ראת גפסהא בלא ולר⁶ פקאל ענהא והיא מרת נפש
 (1 S 1:10) והדא אלאר הו נור אלדניא אלסקול פיה ומחוק
 האור וטרב לעינים⁷ (Eccl 11:7) פאלדי הו פי עאפיה יעדב לה
 אור העולם ואלדי הו תחת בלא יסלב צדה.

3:21 ה מ ח כ י ס ל מ ו ת ו א י נ נ ו ו י ח פ ר ו ה ו⁸
 מ מ ס מ ו נ י ס :

אלראקבין ללמות וליס הו יחפרו עליה מן אלמטאמין .
 ערף אנהם ירקבון ליחפרגו מן כלאמהם וקו/ ויחפרוד ממטמונים
 ערף אנה כמא יחפר אלנאס ען אלכבוז ויסרון במא יגדוה כדאך
 יסרון האולאי באלמות וישנה אנה דכר שיין נחדי שיין ודאך
 אן אלמחכים הם אלעמלים ואלדין יחפרוהו מרי נפש (Job 3:20) .

3:22 ה ש מ ח י ס א ל י ג י ל י ש י ש ו כ י י מ צ א ו
 ק ב ר :

20 אלסרחין אלי⁹ גאיה אלטרב יסרון אדא יגדון קנרא¹⁰ .

(1) in A.+ א
 (2) with tashdeed in A.
 (3) with fatha in A.
 (4) Ibid.
 (5) the ם written above the ה
 in different hand-writing
 in A.

(6) first written וול then
 וול scored out and
 replaced by וול in different
 hand-writing in the margin
 in A.
 (7) written in the margin in A.
 (8) ויחפרוד in M.T.
 (9) with fatha in A.
 (10) with tanwin "accusative"
 in A.

גמיעא אלאסארי¹ תודעו מא סמעו צות אלמקתצי .

קו / יחד יריד בה יגיעי כח (Job 3:17) מע אלאסירים מע² יגיעי כח*

(Job 3:17) וקר / שאננו (Job 3:18) אד כאנו חחת כוף וכטר וענד

סוחהם הדו מן כוסהם בקו / לא שמעו קול נגש (Job 3:18) והוא אלנוגש

5 הו מן גהה אלסלמאן או מן גהה דין עליהם פהם יחכלצו מן קול נוגש

אד כאנו אסירים וליס להם חילה אלי³ אלכלאץ חם גמע אלמסתורין

ואלמתוסטין פי כבירהם⁴ וצגירהם ליס הם מלוך ורוסא ולהם אמרי ונהי

ולא חחת רגז (Job 3:17) ובלא פקאל :

3:19 קסן רגדורל שם הורא ועבד חפשי

מאדורני⁵ :

10

צגיר וכביר חם הו וענד חר מן סולאה .

קו / ועבד חפשי יעני אן אלענד לא כלאץ לה מן אלענודיה אלא באלמות

פלולך קאל חפשי מאדוניו וגעל אלענד בעד קסן רגדורל ולם ידכרה מע

יגיעי כח (Job 3:17) ו אסירים (Job 3:18) מן חית אן אלאיך⁶

15

יחכלצו ברזק ירזקהם אללה ואלענד⁷ פליס לה רגא ללכלאץ פלולך לם

יבסק אלענד אלי⁸ אלפסוק אלמתקדם חם בעד אן דכר צגיר אלנאס וכבירהם

עלי⁹ אכתלאפהם קאל :

3:20 למה יתן לעמל אור וחרים למרי

נפש :

20

למאדא יעמי נורא ללכאד ויעמי אלחיאה לזערי אלנפס...

(I) first written תואערת then
תואערת scored out and replaced
by תודעו in A.

(2)....* these above lined words
meant to be scored out in A.

(3) with fatha in A.

(4) the כ written above the כ
in A.

(5) מאדוניו in M.T.

(6) first written אלאולאד
then אלאולאד scored out
and replaced by אלאיך
in the margin in A.

(7) written in the margin in A.

(8) with fatha in A.

(9) Ibid.

ולדלך קאל לא ראו אור והוא ידל עלי אנה יסמא¹ עולל מנד יכרג מבטן
 אמר² ואלי³ אן יכבר כקו⁴ / עוללים שאלו לחם (4:4 am.) ולם יסמא
 יונק⁵ אלא בעד אן ירצע וקו/ לא אחיה⁶ חתי לם⁷ אכן סי הדה⁸ אלבלא
 ואלסקם⁹ .

5 שם רשעים חדרו רגז ושם ינורו יגיעי 3:17
 כח :

תם¹⁰ אלאשראר¹¹ אמחנעו¹² אלארתגאו¹³ ותם יהדו חעני¹⁴ אלקוה .

בעד אן¹⁵ דכר¹⁶ אגל¹⁷ אלנאס סנקה וארונהם דכר¹⁸ אלרשעים אלדין קד
 יכוננו¹⁹ מיאסרא²⁰ אגלא וקד יכוננו סקרא לא קדר להם אד סמו רשעים
 10 מן גוה אפעאלהם אלקביתה וקו/ חדרו רגז²¹ אמא אן יכו²² אמחנעו
 מן רגז יורי עליהם והי נקמות כאנת עליהם אד קד יפעל דלך בנעז
 אלרשעים כקו/ פיהם במה נר רשעים ידער (Job 21:17) וקאל²³ פיהם
 וזה ימות בנפש מרה ולא אבל בטובה (Job 21:25) ואמא אן יכו
 יזול אלדרגז ען אלנאס פי רגז מן גהתהם לאנהם יודון בגמזהם
 15 וסעאיתיהם וסאיר אדאהם²⁴ סאדא סאתו חכלצו מן אלדרגז והאולי יגיעי
 כקו/ סקרי צעפי סהם כאדין פי צנאיעהם חתי יצלו אלי²⁵ קותהם וסיהם
 קאל בעד למה יתן לעמל אור (Job 3:20) סאדא סאתו הדו מן כדהם²⁶
 ושקאהם²⁷ .

יחד אסירי סאננו לא שמעו קול 3:18

נרגש²⁸ :

20

(I) with damma, fatha, and Arabic nhadda in B.

(2) עולל in B.+ אמא

(3) אלי in B.

(4) אגל in B.

(5) see 1 S 15:3, 22:19.

(6) אהיה in B. and M.T., יעני in B.+

(7) לא in B.

(8) הוא in B.

(9) with kasra and fatha in B.

(10) with fatha in B.

(11) in A.+א

(12) with fatha in B.

(13) with madda in A.

(14) with kasra in B.

(15) with tashdeed in A.

(16) with fatha in B.

(17) Ibid.

(18) Ibid.

(19) in A.+א

(20) יכוננו in B.

(21) מיאסרא written in the margin in B.

B. breaks off here.

(22) רגז in M.T.

(23) in A.+א

(24) with madda in A.

(25) written in different

hand-writing in A.

(26) with fatha in A.

(27) with tashdeed in A.

(28) with madda in A.

(29) נרגש in M.T.

פקאל לו מת כאן לי אסוה¹ באגלי² אלדניא ובעד דכרה³ אלמלוך ואלוזרא⁴
 דכר אלשרים והם ארנאנ⁵ אלנעם⁶ אלתי⁷ להם אלעלאחה⁸ ואלחגארה פסן
 כחוח⁹ מכאסנהם¹⁰ וארנאחהם¹¹ מלך¹² כזאינהם¹³ סן אלמאל .

3:16 א ו כ נ פ ל ס מ ר ון ל א א ה י ה כ ע ל ל י מ ל א

ר א ו ר :

או מתל סקס¹⁴ מדסון לא אכרן מתל צניאן מא בטרו נורא¹⁵.

בעד אן דכר אופע אלנאס סנקה דכר¹⁶ אדוך¹⁷ סנקה והו נפל סמון וקר/

סמון יחתמל אן יכרן ארא¹⁸ מדסון אלדכר¹⁹ מתל מעני ובחשך שמו יכסה

(Job 6:4) ויחתמל אנה אראד בה סמון²⁰ בעבר* ולם יחס²¹ אן יקול

נפל²² קבדר* וקאל פי מא תקדם עם מלכים (Job 3:14) עם שרים

(Job 3:15) ולם יקל עם נפל סמון אד אלאיר אשראף מדכורין סקאל²³

כנת שבבתי (Job 3:13) עם מלכים (Job 3:14) עם שרים* (Job 3:15)

סלם²⁵ יקל²⁶ נפל סמון אד²⁷ לא קדר²⁸ לה ודכר נפל ועוללים²⁹ והו אלדי

כאן יחמנא אן יכרן מחלהם³⁰ וקר³¹ / למה³² מרחם אמרת (Job 3:11) והו

נפל סמון וקאל בעוללים³³ לא ראו אור והו³⁴ מבסן יצאתי ואגוע (Job 3:11)

(1) אסוי in B.	(18) in B.+ בה
(2) with Arabic <u>nhadda</u> in B.	(19) with kasra in B.
(3) with kasra in B.	(20)* see Job 40:13.
(4) with tashdeed in A.	(21) with damma in B.
(5) with fatha in B.	(22) omitted in B.
(6) with kasra and fatha in B.,
וחגאר אלנלד in B.+	(22)* see I K I3:31.
(7) אלדי in B.	(23) with madda in A.
(8) with kasra in B.	(24)* ושרים in B.
(9) כחרה in B.	(25) ולם in B.
(10) with madda in B.	(26) in B.+ עם
(11) ונכהם in B.	(27) with kasra in B.
(12) with fatha in B.	(28) with tashdeed in A.
(13) ניותהם in B.	(29) עללים in M.T.
(14) with fatha in A. and B.	(30) with kasra in B.
(15) with tanwin "accounative"
in A. and B.	(31) / והו קר in B.
(16) with fatha in B.	(32) in B. and M.T.+ לא
(17) אדונהם in B.	(33) בעוללים in M.T.
	(34) in B.+ /קר

(Dan 12:2) וקר/ ואשקום¹ אד² אלמיית³ לא יחס נשי לא אלם ולא לדה
 בקו⁴ / אז ינח לי הו אן אלמיית⁵ ינקל⁶ מן מכאנה אלי אלתראב סאדא⁷
 חצל פי אלתראב* חר⁸ ולא⁹ ינקל¹⁰ בק/ הניחו לאיש¹¹ אל ינע עצמוחיו
 (II א 23:18) ומחלה ינחו על משכבותם (I א 57:2) .

5 3:14 ע מ ל כ י ס ו י ע צ י א ר ז ה ב נ י ס ח ר ב ו ת
 ל מ ו :

מ ע אלמלוך ומדברי אלארץ אלנאניין אלכראנאח להם .

3:15 א ר ע מ ש ר י ס ז ה ב ל ה מ ה מ ל א י ס ב ת י ה מ
 כ ס פ :

10 א ר מ ע אלרוסא להם אלהב אלמסליין ביותהם פצה¹² .

דכר אלנאס עלי אכחלא¹³ סנקאתהם סדכר אולא¹⁴ אלמלוך ווזראהם אלדי סדאר
 אלאמר עליהם ולמא כאן פי אלמלוך מן יכר¹⁵ בלדה סחל קו/ כי ארץ שחח
 עמ¹⁶ (I א 14:20) קאל הבונים¹⁷ חרבות למו (I א 3:14) ליערף אנהם מן
 אלמלוך אלד¹⁸ יעסרו¹⁹ אלעאלם וקאל²⁰ הבונים²¹ חרבות למ²² (I א 3:14)
 והם²³ אלד²⁴ יעסרו²⁵ אלכראנאח אלתי אכרבהא גיריהם סהם אגל²⁶ אלמלוך

15

(1) יעני כנת אחדא in B.+
 (2) with kasra in B.
 (3) with Arabic shadda in B.
 (4) וקר/ in B.
 (5) with Arabic shadda in B.
 (6) with damma in A. and B.
 (7)* written in the margin in A.
 (8) with damma and kasra in B.
 (9) ולם in B.
 (10) with damma and fatha in B.
 (11) לו איש in B. and V.T.
 (12) with kasra in A.
 (13) in B.+ ס
 (14) with tanwin"accusative" in B.

(15) with fatha and kasra in B.
 (16) רנת in B.+
 (17) הבנים in B.
 (18) אלדיו in B.
 (19) with Arabic shadda in A.
 (20) וקר/ in B.
 (21) הבנים in B.
 (22) omitted in B.
 (23) הם in B.
 (24) אלדיו in B.
 (25) יעסרו with Arabic shadda in B.
 (26) with fatha and Arabic shadda in B.

ירמיה ע. אלסלאם¹ לם ידכר² אלאמר לכנה דכר אלוסטאני³ ואלאכיר⁴ בקו/
 אשר לא⁵ מוחתני מרחם (Jer 20:17) והו אלוסטאני⁶ תם קאל למה⁷ זה
 מרחם יצאתי (Jer 20:18) והו אלאכיר.

3:12 מ ד ר ע ק ד מ ו נ י ב ר כ י ס ו מ ה ש ד י ס כ י

5

א י נ ק :

מא באל אסתקנלוני אלרכנתין ומא אלתדיין אד ארצע .

מענאה⁸ מא באל כלצת⁹ מן אלמות סי אלאחשא וכרגת חי פאסתקנלוני
 רכנתיי¹⁰ אלקאנלה ורצעה¹¹ מן אלתדיין ולן¹² כנת מת לם יסתקנלוני
 אלרכנתין ולם ארצע אלתדיין* .

10

3:13 כ י ע ת ה ש כ ב ת י ו א ש ק ו ס י ש נ ת י א ז

י נ ו ח ל י :

אן אלסאעה אמות¹³ ואהדא ומנת¹⁴ חיניד יקר¹⁵ לי .

יעני לו כנת¹⁶ מת¹⁷ סי אחד אלוקתי¹⁸ כנת אשקוס שכבתי הו אלמות

מתל ושכבתי עם אבתי הנך שוכב עם אבותיך (ח 47:32) וכתיך

15

מתלה וקו/ ישנתי יעני ושנת¹⁹ בעפר מתל קו/ מיסני אדמת עפר

(1) אלס. in B.

(2) in B.+ אול

(3) with madda in A.

(4) with fatha and kasra
in B.

(5) first written+ מום then
מום scoored out in A.

(6) with madda in A.

(7) in B.+ מ

(8) מעניה in B.

(9) סלסת in B.

(10) רכנתי in B.

(11) ורצעה in B.

(12)* omitted in B.

(13) נסת in B.

(14) with fatha in B.

(15) with Arabic shadda
in B.

(16) omitted in B.

(17) with damma in A.
and B.

(18) with fatha in A.

(19) ישנת in B.

פיה אלנטסה אלתי תכונת מנהא¹ סתל² וירי³ סגר⁴ רחמה (1 S 1:5) פלו פעל דלך⁵ לם * תחצל אלנטסה ולם⁶ אחצור⁷ אנא ואכרג אלי⁸

אלדניא אלתי הי דאר אלעמל^{9*} בק¹⁰ / כי אדם לעמל יולד (Job 5:7) ויחתמל אנה אשאר בהדא¹¹ אל¹² מא גרי עליה מן אלבלא סתל¹³

5 למה תראני און ועמל חביס (Hab 1:3) .

3:11 למה לא מרחם אמרת מבסן יצאתי

ראגרע :

למאדא¹⁴ לם אמות מן אלרחם¹⁵ מן אלבסן כרגת ואתוסא .

דכר¹⁶ אשיא¹⁷ והו¹⁸ סגר דלתי (Job 3:10) מרחם אמרת מבסן יצאתי¹⁹

10 יעני אנה לם יגלק דלתי בסני (Job 3:10) חצלת סי רחם²⁰ אמי²¹ תם

לו כנת סלמת ואנא סי אלרחם ומת סי וקת כרוגי כנת קד חכלצת מן

אלעמל ונהדא אלג²² אחואל חואעדנא²³ אללה והו קו / מלדה ומבסן

ומגירון (Hos 9:11) פקו / מלדה²⁴ הו אלדי ימות²⁵ סי וקת כרוגה *

ומבסן הו אלדי ימות סי אלגוף ומגירון (Hos 9:11) הו אלדי יגלק

15 אלרחם פלא יחצל אלחבל ליכון אנתדי באול²⁶ אמר²⁷ עלי²⁸ בסק²⁹ סאמא

(1) in D.+ كقولہ

(2) omitted in D.

(3) والدونای in D., ויררה in M.T.

(4) in B.+ בעד

(5)* smudged in D.

(6)* وقوله ويستير عامال يشير الى كد
الدنيا وشقاها in D.

(7) with fatha and Arabic shadda
in B.

(8) with fatha in A.

(9) עמל in B.

(10) كقولہ in D., בסק in B.

(11) ב in D.

(12) with fatha in A.

(13) in D.+ كقولہ

(14) is written above the א
in B., לא in D.

(15) الأحسا in D.

(16) in B., ثلثه in D.

(17) in D., احوال in B., אחואל

(18) in B., وهي in D.

(19) D. breaks off here.

(20) with kasra in B.

(21) in B.+ תם לו קתלני סי
רחם אמי לם ילחקני עמל

(22) אלחלחה in B.

(23) with kasra and madda
in B.

(24) written in the margin
in A.

(25)* סי וקת כרוגה ימות
in B.

(26) with tashdeed in A.

(27) אלמאר with fatha
in B.

(28) with fatha in A.

(29) with fatha in A.,
אלנסק in B.

(Job 3:4) ואלו¹ ואלה* יגאלוהו חשך וצלמות (Job 3:5) ואלו² חשכו
 עליו עננה (Job 3:5) ואלו³ יבעתוהו במרירי⁴ יום⁵ (Job 3:5) אלתי
 פי אלליל הו⁶ יקחרו אפל (Job 3:6) יהי גלמוד אל תבוא⁷ (Job 3:7)
 יקבורו (Job 3:8) יחשכו⁸ יקו לאור ואל יראה בעפעפי⁹ שחר* קו¹⁰ /

5 עפעפי שחר ישיר בה אלי אפק אלשרק והי נקטה¹¹ חטלע מנהא אלשמס
 ואסתעאר הדא מן עפעפי¹² עין* כמא אנה¹³ אדא אנפתחת אלאגפאן סהר
 אלנור כדלך¹⁴ יסהר¹⁵ אלעגר* מן אלשרק .

3:10 ב¹⁶ לא סגר דלתי בסני ויסתר עמל
 מעירי :

10 לא¹⁷ מא* גלק אנואנ בסני¹⁸ סכאן קד סחר¹⁹ אלכר²⁰ ואלסקא²¹ מן
 עיביי .

בקו/ כי לא סגר יחעלק באפסוק יאנד יום (Job 3:3) פקאל יאנד
 יום (Job 3:3) אלדי לם יגלק אללה²² סיה דלתי בסני. וקו²³ /
 בסני ישיר²⁴ בה אלי* בסן²⁵ אמה²⁶ פנסנה אליה אל²⁷ הדה* אלמעני
 יעני אן אללה כאן קאדרא²⁸ אן יגלק באנ²⁹ אלרחם³⁰ חתי³¹ לא תחצל

(1) والرابع والخامس*.... in D.

(2) والسادس in D.

(3) والسابع in D.

(4) כנל in B.

(5) ואלסנעה + in B.

والسبعة + in D.

(6) הי in B., הי in D.

(7) רננה בו + in B.

رنانا بسو + in D.

(8) כוכבי נספר + in B.

كوكبي نشفو + in D.

(8) بقو لاور واين وال تسرا*....

بعمني شاحر in D.

(9) בל שח *.... in B.

(10) قوله in D.

(11) النقطة التي in D.

(12) *.... see Job 41:10.

(13) written in the margin

in A., omitted in D.

(14) כדאך in B., كذاك in D.

(15) *.... missing in D.

(16) *.... Ibid.

(17) *.... Ibid.

(18) احشاي in D.

(19) with fatha in B.

(20) with Arabic shadda

in B.

(21) omitted in B.

(22) omitted in D.

(23) / קו in B.,

قوله in D.

(24) *.... missing in D.

(25) جوف in D.

(26) אלתי תרנא סיהא + in B.

סול איאם אלחבל

الذي تريا فيه في + in D.

ايام الحمل .

(27) *.... להדא in B.,

لهذا in D.

(28) with tanwin "accusative"

in A., B. and D.

עלי + in B.

(29) smudged in D.

(30) with kasra in B.,

الاحشا in D.

(31) missing in D.

קאל אלסדוון ויקלל את יומו (Job 3:1) יריד נה אן כל מן לען זמאנה
 לשדאיד ענת עליה פיה ודכר מן גמלתהם העתידים והם רכאב אלנחר אלדי
 יהיג אלנחר עליהם ענד מא¹ יחור לויתן כמא סנשרח דלך סי קו/ ירתיח
 בסיר מצולה (Job 41:23) וענד תוראנה תחכסר מראכב אלנחר ויגרק אלנאס
 5 בק/ העתידים יעני אנהם עתידים למרת פהם ילענון יומהם .

3:9 י ח ש כ ו כ ו כ ב י נ ש פ ו י ק ו² ל א ו ר ו א י ן
 ו א ל י ר א ה ב ע פ ע פ י ש ח ר :
 יטלמון³ כואכב גלסה⁴ ירגו אלי⁵ אלנור* וליס יכוון⁶ ולא ינמר
 בפחח⁷ אלסגר⁸ בורה* .
 10 אעלם אן נשף יקע עלי אכתלאם אלנור ואלסלמה⁹ סקר יקול¹⁰ נשף¹¹ וישיר
 נה אלי*¹² אול¹³ אלליל וק¹⁴ יקול נשף וישיר נה אל¹⁵ אכר אלליל*
 פהנא¹⁶ צח^{17*} קסם אלליל עלי¹⁸ תלאח¹⁹ אקסאם²⁰ אול אלליל²¹ והו ק²² /
 נשפו וקסם והו²³ וסם אלליל ופיה קאל יקר לאור ואין והו²⁴ נור אלקסר
 ואלכואכב אלכנאר²⁵ אלמניראת* וקסם אכר והו וקת אלסגר אעלם²⁶ אנה
 15 קאל יקחרו אפל (Job 3:6) והו קולא²⁷ עאמא²⁸ ליל כלה חם בעד אן דכר
 חאל אלליל רגע יפצלה²⁹ ואורא אן³⁰ אלליל כלה יכוון מסלם* ואעלם אנה
 קאל ען אלנהאר יבעתורה³¹ כמרירי* יום (Job 3:5) וקאל סי אלליל
 קולא³² מחסעא³³ יהי גלמוד אל חנוא רננה בו (Job 3:7) יקברו אורר³⁴
 יום (Job 3:8) ודכר סי אלנהאר סנעה אשיא ון³⁵ סי אלליל אולהא
 20 יהי חשך (Job 3:4) ואל³⁶ אל ידרשרו (Job 3:4) ואל³⁷ ואל חופע³⁸

(1) with tashdeed in A.	(22) قوله in D.
(2) in A.+ 7	(23) هو in D.
(3) D. resumes here.	(24) missing in D.
(4) عليه in D.	(25) in A.+ 7R
(5) with fatha in A.	(25)* smudged in D.
(5)* للنور in D.	(26)* omitted in D.
(6) omitted in D.	(27) with tanwin"accusative" in A.
(7) اجفان in D.	(28) with tashdeed and tanwin "accusative" in A.
(8)* missing in D.	(29) with fatha in A.
(9) والظلام in D.	(30) Ibid.
(10) يكون in D.	(31)* smudged in D.
(11)* missing in D.	(32) with tanwin"accusative" in A. and D.
(12) with fatha in A.	(33) Ibid.
(13) with tashdeed in A.	(34) ררר in M.T.
(14)* ويكون اخره in D.	(35) وسبعه in D.
(15) with fatha in A.	(36) والثاني in D.
(16)* first written מהאנהא then scored out and replaced by מהנא צח in the margin in A.	(37) والثالث in D.
(17) omitted in D.	(38) B. resumes here.
(18) with fatha in A., omitted in D.	
(19) ثلثه in D.	
(20) in D.+ قسم	
(21) missing in D.	

איצא מחסוב פי שנה ודלך אנה אצאף¹ אלי² אליום אלמאצי נאתצאל אלסלאם
 דכל אליום אלמאצי פי אלחסאנ ולם ידכל הדה³ אליום פלודלך קאל אל יחד
 בימי שנה אעלם אן אלסנה⁴ תגתמע מן שהור ואשהר יגתמע מן איאם גיר
 אנה לם יקל בימי ירח ולם יקל במספר שנים (Lev 25:15,50) כאנה קאל
 5 בימי שנה אד קד יתפק סנה איאם מן וקת אלי⁵ וקת מתלה וקאל במספר
 ירחים אל יבא אד ליס בד מן אן תגתמע איאם פתציר שהרא⁶ אמא⁷ נם
 ואמא⁸ פפסרו יחד יגתמע⁹ לאנהם ירו יחדו (Job 2:11,9:32,24:17)
 אסם יצח מן לגה אלתצריף ומתלה אל תחד כבוד¹⁰ (Gen 49:6) וקיל איצא
 לא יתפרד מן חית כל יום הו פרד פאדא אגתמע אלפרד מע גירה צאת
 10 אסאניעא¹¹ ושהורא¹² וסנה .

3:7 הנה הלילה ההוא יהי גלמוד אל תבורא¹³
 רננה בור :

אן דלך אלליל יכון שומא אדנארא לא תגי רנה פיה .

15 קו / גלמוד קיל אנה לא תחבל פיה אמראה מתל שכולה וגלמודה (Is 49:21)
 וקיל אנה¹⁴ אדנאר ועטב וקו / אל תבורא רננה ישיר אלי אלאעראס ואלדעואת
 ואלזפאפאת אלתי תכון דאימא¹⁵ באלליל .

3:8 יקבורהו¹⁶ אוררו¹⁷ יום העתידים עוררו¹⁸
 לויחן :

יסנוה לאעני אלזמאן¹⁹ אלמסתעדין תחזיר לויחן .

20 קו / יקבורהו הו מתל קו / אוררו היום אשר ילדתי בו (Jer 20:14) ומתלה

(1) with tashdeed in A.

(2) with fatha in A.

(3) with kasra in A.

(4) in A.+ A

(5) with fatha in A.

(6) with tanwin "accusative" in A.

(7) with tashdeed in A.

(8) Ibid.

(9) written in the margin in A.

(10) כבוד in M.T.

(11) with tanwin "accusative" in A.

(12) Ibid.

(13) in A.+ then עליו then עליו scored out.

(14) in A.+ A

(15) with tanwin "accusative" in A.

(16) יקבורהו in M.T.

(17) אוררו in M.T.

(18) עוררו in M.T.

(19) with madda in A.

ואסתעאר לה לפס גאולה ומעניי אנה כמא יחצל ללגואל¹ שי לם יכין לה
 כדאך לם יכין לליום חשך וצלמות פחצלא לה פתולאהמא פלולך קאל יגאלוהו
 וקיל אן צלמות הו² ואקעא כאן * עלי³ טלאם כתיף יכטף אלרוח מתל טלאם
 אלסראדיב אלמטלמה גדא וקו/ תשכן עליו וקו/ עננה⁴ חשך וצלמות ימכן
 5 אנה שרח אן הדא אלחשך⁵ וצלמות המא מן גהה אלענן אלמנכב עליה וקו/
 יבעתוהו במרירי יום יעני יכוין פיה מרורה⁶ כאן קאתליה מתל וקטב
 מרירי (Dt 32:24) ויכוין פיה כנס וקתל וליס פיה עמל יעמל אלנאס
 ולא ספר יסאפרו פיה ואעלם אן ענן ועננה ואחד פענן בלשון זכר
 ועננה לשון נקבה וכדלך נהדה (Job 3:4) לשון נקבה והי תרגום אורה
 ומתלהא נהר די נור הי תרגום פי לשון נהר נהדה .

3:6 ה ל י ל ה ה ה ו א י ק ח ה ו א פ ל א ל י ח ד ב י מ י
 ש נ ה ב מ ס פ ר י ר ח י מ א ל י ב א .

דלך אלליל יאכדה אלאפל לא יגתמע סי איאם אלסנה סי⁷ עוד
 אלשהור לא ידכל .

15 אעלם אן אלליל מדכר⁸ פי לגתנא אן דכר אלנהאר דכר אלליל ודלך אנה
 אכד עלי⁹ אלתרתיב אלדי אנתדי פיה יאבד יום (Job 3:3) עליה מסא
 וקאל יקחרו אפל אד הי פי אלאצל חשך (Job 3:4,5) סזאד הו מתל
 קולה פי חשך מצרים (Ex 10:21) ויהי חשך אפלה (Ex 10:22) סי
 אלליל אל יחד בימי שנה ולם יקל מתלה פי אליום מן חית אן אלליל
 20 סאבק אלנהאר פי אלכליקה פאדא לם יכין אלליל מחסונא¹⁰ לם יכין אלנהאר

(1) see Lev 25:26, Nu 5:8.

(2)* first written הו ואקעא כאן
 then replaced by הו ואקעא כאן
 in the margin in A.

(3) with fatha in A.

(4) written above וקו/ in A.

(5) written above the ן in A.

(6) first written מרורה
 then replaced by מרורה
 in the margin in A.

(7) with kasra in A.

(8) with tashdeed in A.

(9) with fatha in A.

(10) with tanwin "accusative"
 in A.

הדה בחלאת בקס כאן ראגעא¹ אלי אלרגל ולמא קאל הדה בקמץ יגב אן²
 יכון³ ראגעא⁴ אלי⁵ אלמה⁶ מתל אסתר עשה (Est 1:3) וחפסיר גבר
 פי הדה אלמוצע אנסאנא⁷ יגמע דכר ואנתי מתל מי גבר יחיה (Ps 89:49)
 אם ימות גבר היחיה (Job 14:14) כמא אן לנא איש רגל ולנא איש
 יגמע רגל ואמראה .

ה י ר ו ס ה ה ו א י ה י ח ש ר א ל י ד ר ש ה ו א ל ו ה 3:4
 מ מ ע ל ו א ל ת ו פ ע ע ל י ו נ ה ר ה :

פי דלך אליוס יכון⁸ מלאמא⁹ לא ילחמסה אללה מן אלעלו
 ולא תגהר עליה נור .

י ג א ל ו ה ו¹⁰ ח ש ר ו צ ל מ ו ת ת ש כ נ ע ל י ו ע נ נ ה 10 3:5
 י ב ע ת ו ה ו¹¹ כ מ ר י ר י י ו ס :

יתולוה אלטלאם ואלצלמות חסכן עליה אלגמאמא¹² יעחרוה מתל
 מראראת¹³ אלנהאר .

קו/ יהי חשך (Job 3:4) יריד נה יכון מתצל באלליל אלדי הו חשך פלא

יסהר אנה בהאר¹⁴ מתל חשך מצדים (Ec 10:21) וקו/ אל ידרשהו אלוה

(Job 3:4) יריד אן אללה לא ילחמסה בצו יסהר מן אלעלו והו אור

השמים וקו/ ואל תופע עליו נרהה (Job 3:4) יריד נה נור אלמשעאל

ואלסרג הם מתל חשך מצדים (Job 10:21) פערף אנה לא יסהר פיה¹⁵ אור

השמים ואור נר (Jer 25:10) ולפידים (Jud 7:16) לגלם אלהוא או

גלם אלגים וקו/ יגאלוה יעני¹⁶ אכדוה מתל יקחרו אפל (Job 3:6)

(1) with tanwin"accusative" in A.
 (2) with fatha in A.
 (3) with tashdeed in A.
 (4) with tanwin"accusative" in A.
 (5) with fatha in A.
 (6) Ibid.
 (7) with tanwin"accusative" in A.
 (8) خمس كراس starts here in A.

(9) with tanwin"accusative" in A.
 (10) וְנִצְלָהּ in M.T.
 (11) וְנִצְלָהּ in M.T.
 (12) with madda in A.
 (13) Ibid.
 (14) with tanwin"accusative" in A.
 (15) with kasra in A.
 (16) Ibid.

אנה קד קאל בכל זאת לא חטא אירב בשפחיר (בס"ט 2:10) פליס יגרוז אן
 יכרן תכלם במא יגד אללה עז וגל עליה פיה ליכרן למא אנדהש סמא אנכב¹
 עליה מן אלבלא אלמתראדן² וראי בנפסה כל מא יגם ירא אלנאס יתכלמו
 פיה פכרב קלבה פטלב אן יפרג ען קלבה בכלאם יקולה במא לא ידכל עליה
 פיה דם או אחם³ ודלך אן אליום ואללילה לים המא פאעלא⁴ אצלא פכאן
 ימכן דמהמא או חמדהמא ואדא כאן הדא הכדי פליס הו כלאם יתחקק בחקיקה
 ואנמא קאל לינפרג⁵ ען קלבה מא קד אכרבה וליס עליה פי דלך שי וקאל
 מפסר אכר אנה אראד בה אנה לו כאן⁶ דלך אליום ואללילה רכנהמא אלסלאם
 ואלאפל אלדי לא יפרק בין נהארה ולילה מתל יום⁷ גוג* אדן לס יצח פיה
 אגתמאע פלא יכרן ענד דלך חבל ולא יגי ולר פהדין אלקולין אקרב מא
 סמעת פי מעני קר/ יאבד יום ותמאם אלפצל קאל יאבד יום ומענאה אנה
 יכרן נאלשי אלדי נסו ואסרח נסיר קר/ הירתי בכלי אובד⁸ (Ps 31:13)
 ודכר יום ולד פיה אד הו אול סהורה אלי⁹ אלעאלם ולילה חבל נה¹⁰ הי¹¹
 אול¹² חאלה ליכבה קדם אלולאדה על¹³ אלחבל אד כאן אלמעול עלי סהורה
 אל¹⁴ אלעאלם אד כמלת צורחה ויחס ודאך מעדומא פי לילה אלחבל וקר/
 אמר לים הו קול ען תלך אללילה לקד כאנת מיסומה נכדה וקאל אכר אן
 תם מן יעלם מן וקתה אן זוגתה קד עלקת קאל פלדלך קאל והלילה אמר
 הדה גבר והו אן אבו אירב עלם אן זוגתה קד חנלת ואעלם אן פי לגחנא
 יקע על¹⁵ הדה אלרגל וילד מתל מא יקע על¹⁶ אלסרה¹⁷ בקר/ על ברכות
 הורי (Gn 49:26) וארפכשו ילד (Gn 10:24 , 1Ch 1:18) פלו קאל

(1) with tashdeed in A.

(2) אל written above the letter
ס in A.(3) the א written above the
letter ה in A.(4) the א written between
the ס and the ע above the
line in A.(5) the ר written between
the ס and the ל above the
line in A.

(6) with madda in A.

(7).....* see Ez 38:2,3.

(8) אבד in M.T.

(9) with fatha in A.

(10) with kasra in A.

(11) with fatha in A.

(12) with tashdeed in A.

(13) with fatha in A.

(14) Ibid.

(15) Ibid.

(16) Ibid.

(17) Ibid.

3:1 אחר־י כן פתח¹ אירוב² פיהו ויקלל
את יומו*:

בעד דלך פתח אירוב³ פאה וסנ יום ולאדחה .

קאל⁴ את פיהו לאנה כאן* קנל דלך ינהם פלמא אראד אן יתכלם פתח פיהו⁵
וקר⁶ / ויקלל את יומו מענאה וצף דם מתל⁷ והוא קיללני⁸ קללה נמרצת
(I א 2:8) ישיר אלי קול שמעי⁹ צא צא איש הדמים ואיש הבליעל
(II S 16:7) וצו¹⁰ זמאנה באדם למא גרי עליה פיה כל בלא כמא סנדכר
פימא בעד.

3:2 ויען אירוב ויאמר :

אגאנ¹¹ אירוב וקאל .

קר¹² / ויען ולם יקל ויאמר אירוב ידל¹³ עלי מקדמה אל¹⁴ כלאם¹⁵ אנה כאן
יתכלם מע נפסה¹⁶ באפכאר כאן יפכר פי אחואל¹⁷ פלמא כרב¹⁸ קלנה מן אפכארה
תכלם¹⁹ בהדא* אלכלאם אלדי ליס עליה פיה שי ליהדי והג²⁰ קלנה מן גהה
אפכארה ואמא אן²¹ יכון סמע* בעץ מא כאנו יקולוה²² פי באנה פכרב קלנה
מן אגל דלך* פתכלם בהדא אלכלאם פסן אגל דלך קאל ויען אירוב²³ .

3:3 יאבד יום אולד בו והלילה אמר הרה

גבר :

יהלך אליום אלדי אולד פיה ואליל אלדי קאל חאבלה²⁴ באנסאן²⁵ .

קד כאן אלמסרין פי מעני הדה אלקול והו אן יקול כיה ילען יום ולילה

תקציא ולעל כאן פיהמא אורה ושמחה (Est 8:16) וכל טובה פקאל בעצהם

{1} smudged in D.

{2}* Ibid.

{3} Ibid.

{4}* missing in D.

{5} فاه in D.

{6} وقوله in D.

{7} قوله in D.+

{8} קיללני in M.T.

{9} בקללו in M.T.+

{10} ووصف in D.

{11} فاحاب in D.

{12} قال in D.

{13} ليدل in D.

{14} omitted in D.

{15} in D.+ اما

{16} with fatha in A.

{17} احواله in D.

{18} كرب in D.

{19}* missing in D.

{20} نار in D.+

{21}* smudged in D.

{22}* Ibid.

{23} omitted in D.

{24} missing in D.

{25} D. breaks off here.

ע פ ר ע ל ר א ש י ה ם ה ש מ י מ ה :

ושק¹ אלרגל מילסאנה ואדרו אלתראב עלי רוסהם אלי נחו אלסמא *.

2:13 ו י ש ב ו א ת ו ל א ר ק ש ב ע ת י מ י ם ו ש ב ע ת

ל י ל ו ת ו א י ן ד ב ר א ל י ו ד ב ר כ י ר א ו

כ י ג ד ל ה כ א ב מ א ד :

פגלסו מעה עלי² אלארץ סנעה איאם וסנעה ליאלי וליס מתכלם

מעה כלאמא אד בטרן אן עטם אלוגע גדא .

פערף אנהם אקאמו דור אסנוע גלוס עלי אלתראב סכרקין אלתיאב ועלי³

ראסהם אלתראב חזיבין וקו / ואין דבר אליו דבר ערף אנהם לא⁴ הם

ולא גיריהם כלסוה בשי וימכן אנהם אראדו אן יסתקצו עמא בזל נה

וכיף⁵ גרי עליה מתל⁶ הדא * וימכן אנהם למא בטרן מא בזל⁷ בה⁸

תגארו בעצהם בעצא⁹ ותנאטרו פיה¹⁰ פאתפק קו¹¹ / עלי אן ליס יגוז

אן יכוון דלך ען גיר דנוב סלפת סנה ודלך¹² קול * דובר¹³ אליו * ולם

יקל ואין דובר דבר פקאל אליו ליערף אנהם לם יכלמוה¹⁴ במא פי

אנפסהם וערף אנהם אמסכו ענה מן גהה וגעה אלדי כאן יתקלא מן¹⁵

אלצרנאן ויעג¹⁶ בקו¹⁷ / ואסלדה בחילה¹⁸ (Job 6:10) פלולך לם

ירדן¹⁹ אן יכלמוה וקיל פי מעני²⁰ שבעת ימים דון אקל²¹ ואכתר

קולין²² אנה עלי²⁴ רסם ימי אבל שבעת ימים (Qn 50:10)

ואלב²⁵ קיל אנה דור נחראן²⁶ אלמרן²⁷ כף ענה קלילא²⁸ פאמכנה²⁹

חיניד אן יתכלם * בקו³⁰ /

(I)....* written in different hand-writing in A.

(2) with fatha in A.

(3) Ibid.

(4) D. resumes here.

(5) smudged in D.

(6)....* هذا البلا in D.

(7) جرى in D.

(8) smudged in D.

(9) with tanwin"accusative" in A.

(10) في بابيه in D.

(11) قولهم in D.

(12)....* ولذلك قال in D.

(13)....* واين دويير ايلو د ابار in D.

(14) with tashdeed in A.

(15) in A.+

(16) ويضج in D.

(17) كما قال in D.

(18) لو ايجمول in D.+

(19) with tashdeed in A., يرو in D.

(20) omitted in D.

(21) with tashdeed in A.

(22) smudged in D.

(23) احدهما in D.

(24) with fatha in A.

(25) والثاني in D.

(26) with madda in A.

(27) in D.+ كان ... الدور.

(28) with tanwin"accusative" in A.

(29)....* smudged in D.

(30) كما قال in D.

עלי אנהם יעזוה וישארכוה פי אלמצינה¹ ובעד דלך אנקלבו עליה .

2:12 וישאו את עיניהם מרחוק ולא הכירוהו

וישאו קולם ויבכו² :

ושאלו אעיניהם מן³ בעיד⁴ ולם יתנתוה ושאלו צותהם⁵ ובכו⁶ .

5 קו / מרחוק ידל עלי אנה כאן גאלס⁷ פי מוצע פי⁸ ידיה כסף⁹ ואסע

ידל¹⁰ אלעאלמין ינסרוה וקו / ולא הכירוהו מן חית אנהם¹¹ יערסוה עלי

אלצורה אלקדימה אור פניו זורחים ולו כבוד והו¹² והדר * ועז ותפארה¹³

ועסרה על ראשו ועליו מעיל ועליו¹⁴ נצבים עבדיו * והכל פוחדים¹⁵

ורועדים¹⁶ מפני אימתו פלמא בצורה¹⁷ שכצא¹⁸ מנפרדא¹⁹ מכרוק אלתיאב

10 מסוד²⁰ אלוגה לם יתנינו²¹ וגהה²² ומתל קולה²³ / חשך משחור תארם

לא נכרו בחוצות (Lam 4:8) חם למא קרבו מנה וערסוה בכו וכרקו

תיאנהם ומרחו אלתיאב עלי רוסהם²⁴ חתי צעד גבאר אלתיאב אלי אלעלו

כל דלך גם²⁵ וחזן * עליה חם ערף אנהם גלסו מפה עלי²⁶ אלתיאב לאנה

כאן יושב²⁷ בתוך ראפר (Job 2:8) פשארכוה²⁸ פי אלגלוס²⁹ עלי³⁰ אלתיאב

15 בק³¹ / ויבכו³² ויקרעו איש מעלו ויזרקו

(1) מצינתה in B.

(2) in B.+ ויקרעו איש מעלו ויזרקו עפר . על ראשירח

(3) in B. עין ;

(4) in B. בעד

(5) in B. אצואתהם

(6) in A. first written + ושק אלרגל מילסאנה ואדרו אלתיאב עלי רוסהם . אלי נחו אלסמא

then this addition scored out and added at the end of this verse in different handwriting.

in B.+ ושק אלרגל מילסאנה ואדרו אלתיאב עלי רוסהם אלי נחו אלסמא .

(7) in B. גאלסא

(8) in B. ניו

(9) with fatha in A. and B.

(10) in B. יוכל

(11) in B.+ כאנו

(12) in B. * והה

(13) omitted in B.

(14) in B. * ועבדים עליו נצבים

(15) in B. פחדים

(16) in B. ורועדים

(17) in B. נסרו

(18) with fatha in A., with

tanwin "accusative" in B.

(19) with tanwin "accusative"

in A. and B.

(20) with tashdeed in A.

(21) in B. יתנתוה

(22) in B. ולם יתנינו וגהה

(23) in B. קו

(24) in B. רוסהם

(25) in B. *... חזן וגם

(26) with fatha in A.

(27) in B. יושב

(28) with tashdeed in A.

(29) in B. גלוסה

(30) with fatha in A.

(31) in B.+ וישבו written in

the margin, B. breaks off here.

(32) smudged in A.

חל בה פאכנרוהם ואמא¹ אן² יכרן³ למא⁴ גזל בה מן אלבלא ארחהג⁵ אלנאס
 אד כאן אסמה כביר ומצינתה עטימה פען קרב אשתהר אלכנר ולם יכרן ען
 בעד⁶ מסאפה דלך אנה עלי מא קיל אן אליפז⁷ בן עשו* וכאן לאליפז
 וילד אסמה תימן⁸ פכאן⁹ הדא אליפז מן בנ¹⁰ תימן* וסמי נאסס¹¹ גדה אליפז
 פדל דלך עלי אנה כאן¹² נאלקרנ מנה פמר¹³ מן רר שעיר(Dt 1:2, 2:1,5)
 אליה.

ואמא¹⁴ בלוד פהו מן בני אברדם בק/ ישבק ואת שוח(Gn 25:2) ואמא¹⁵
 צופר הנעמתי פליס בערף רגלא¹⁶ אסמה נעמתי פיסכרן אנה מן אחר¹⁷ אפכאד
 מן בני אברדם חתי יכונו כלהם מן בני אברדם אעני אירוב ורעיר ליכרן
 כל ואחד מנהם כאן סאכרן קבילה וענד מא אתצל בהם מצינתה¹⁸ למ יראסלוה
 מע אנהם שירן מסנין בק/ אליפז גם שב גם ישיש בנו (Job 15:10) נל
 גר באנפסהם אכראמא¹⁹ לה ולאנהם עמלו עלי משארכתה פי אלחזן ואלמצינה
 כמא אכנר אלמדורן עמא קצוה פי מגיהם לבוא לנוד לו ולנחמו וקר/ את
 כל הרעה הזאת יחתמל א²⁰ קולין אמא אן יכרן ישי²¹ בה אלי²² תלף נעמתי
 וסות אולאדה²⁴ פגו לנוד לו ולנחמו פלמא גאו וגדוה בשחירן רע(Job 2:7)
 ודלך אנה ליס נד מן אן יכרן בין סמאעהם²⁵ כנרה²⁶ ובין מראסלתה²⁷ בען
 אלי בען חתי אחפקו וגו אליה²⁸ בק/ וירועדו יחדו לבוא לנוד²⁹ לו* פלו
 כאן סמער כנר³⁰ אלשחירן³¹ (Job 2:7) כאנו גוה³² בעד איאם וכאן³³ אלקצה חול
 עלי אנהם אגחמער מעה פי מנאדי צרנתה לקו³⁴ / ואין דבר אליר דבר(Job 2:13)
 ואמא³⁵ אן³⁶ יכרן³⁷ עלי מא קאל³⁸ אלמפסרין אנהם סמער בסקם³⁹ בדנה פגוה

(1) with tashdeed in A.	(21) with fatha in A.
(2) Ibid.	(22) with kasra in A.
(3) Ibid.	(23) with fatha in A.
(4) Ibid.	(24) in B.+ פקס
(5) with fatha in A.	(25) with madda in B.
(6) Ibid.	(26) with fatha in B.
(7)* see Gn 36:10,15.	(27) מראסלתהם in B.
(8) see Gn 36:11, I Ch I:36.	(28) in B.+איאמא
(9) with tashdeed in A.	(29)* omitted in B.
(10)* see Gn 36:11,15,42.	(30) with fatha in B.
(11) with tashdeed in A.	(31) in B.+פאנמא
(12) Ibid.	(32) in B. גאוה
(13) Ibid.	(33) וכאנת in B.
(14) Ibid.	(34) לקולה in B.
(15) Ibid.	(35) with tashdeed in A.
(16) with tanwin"accusative" in A.	(36) Ibid.
(17) in A.+א	(37) Ibid.
(18) with kasra in A.	(38) in A.+אל
(19) with tanwin"accusative" in A.	(39) with kasra in B.
(20) B. resumes here, אחר in B.	

1 ויאמר לאדם * הן יראת ירי 2 הוא 3 חכמה 4 (Job 28:28) פעלי הדא אלאצל
 קאל 5 ע. 6 אלסל. * גם את הטוב נקבל 7 ואת 8 הרע לא נקבל * אד כאן אלכאלק
 גל דכרה יגייר אפעאלה 9 חסב 10 מא יראה 11 מן מצאלח אלענאן 12 וקן 13 / בבל 14
 זאת * פי הדא אלפצל בעד קולה 15 פי הדא 16 אלפצל אלמתקדם דכרה 17 בבל זאת
 5 לא חטא אירב 18 אלמענ 19 והו אן דאך 20 פי חלף אלבעמה 21 ואלאולאן 22 פי וקת
 ואחד והדא 23 אלמקול פי הדא אלפצל יגמע מציבתה פי מא מצא ופי סקמה *
 יענ 24 מע מא אנצאף הדא אלי דאך וקאל 25 בשפתיו 26 לאנה לא 27 חטא במחשבות
 לבר אר במעשה ידיר ואנמא למא קאלת לה ברך אלהים ומות (Job 2:9) קאל
 אלמדוון חתי אן 28 בשפתיו 29 לא חטא * .

10 2:11 ריש מער של שת רעי אירב את כל הרעה
 הזאת הבאה עלי ריבארו איש מקמ 30
 אליפז התימני ובלדד השוחי וצופר
 הנעמתי וירועדו יחדו לבוא לנו לנחמו :

15 וסעור תלאת אצחאב אירב כל הדא אלנליה אלתי ואפת עליה
 פגא אלואחד מן מכאנה אליפז אלתימני ובלדד השוחי וצופר
 הנעמתי וחואפקו גמיעא ללמגי ללתנוד לה ולתעזייתה .
 הדא 31 אלפסוק ידל עלי 32 אן 33 כאן 34 לה אצחאב ורפקא בעידין ענה אד
 כאנו מתלה מוסנין וערף אנה אתצל בהם מא גרי עליה אמא מן חית
 20 אנהם כאנו יראסלוה ויראסלהם דאימא 35 פואפתה רסלהם אליה ונפרת מא

(1)* omitted in D.	(21) النغمه in D.
(2) in D., אדני in M.T.	(22) والولد in B. and ואלולד in D.
(3) היא in B. and M.T.	(23) وهذا يعم مصيبتيه *....
(4) وسور مبراع بيننا in B., in D. + חכמ וג	(24) بنعمته وسقم حسه in D.
(5) قول ايتوب in B., in D. + אירב ,	(25) written in the margin in B.
(6)* אלס in B., omitted in D.	(26) in B. + לא , D. breaks off here.
(7) ותא in D. +	(27) omitted in B.
(8)* מאח רא וג in B., omitted in D.	(28) אנה in B.
(9) in A. + אלוי then scored out.	(29) B. breaks off here.
(10) written in different handwriting in the margin in A., עלי in B., على in D.	(29)* לא חטא בשפתיו in m.T.
(11) ירא in B.	(30) ממקור in M.T.
(12) פאלמה וענידה in B., عالمه in D.	(31) written in the margin in A. and in the following page written with tashdeed.
(13) وقوله in D.	(32) with fatha in A.
(14)* بخل زوت written after في هذا الفصل in D.	(33) Ibid.
(15) קו in B.	(34) with tashdeed in A.
(16) omitted in B. and D.	(35) with tanwin "accusative" in A.
(17) Ibid.	
(18) in D. + بسفاتاو then scored out.	
(19) למעני in B.	
(20) פי קול in B. +	

ולא בקבל צדה חתי תקולי¹ ועודך² מחזיק בחומתך³ בדרך אלהים ומות (Job 2:9)
 פסכתת ענך מא זגרהא ואנכר⁴ עליהא * והוא אלקול⁵ אנה⁶ קד כאן יגוז או
 יגייר⁷ אללה אחואלה ויעכסהא⁸ אד לים יגב ללאנסאן או יבעם⁹ אללה
 עליה פוק חאגתה ולא ימות לה ולדא¹⁰ פקד יפזע מן חגייר חאלה כקו¹¹ /
 כי פחד פחדת¹² וראתיני (Job 3:25) ולדלך¹³ קאל קרחת ביום טובה
 היה בטוב וביום רעה ראה (Ecc1 7:14) וערף או אללה קד יגייר¹⁴ אחואל
 אלאנסאן¹⁵ למעני¹⁶ לא יקף אלאנסאן¹⁷ עליה¹⁸ כקו¹⁹ / אל תאמר מה היה
 שהימים הראשונים היו טובים מאלה²⁰ כי²¹ לא מחכמה שאלת על זה (Ecc1 7:10)
 וגמלה מעאני²² הדא אלפסוק הו²³ או אלחכים מנע וחדר²⁴ שדידא²⁵ ללאנסאן
 או יסל או * יעתרץ²⁶ אפעאל אלכאלק²⁷ אדא אנקץ²⁸ אחואלה^{29*} ואפעאלה³⁰ לם
 חתגייר פיקול או³¹ פעלי אלאול³² הו מתל הדא³³ פלאיש³⁴ תגיירת אפעאל
 אללה מעי * פלאיאם³⁵ אלתי³⁶ מצת * כאנת אכיר³⁷ מן הדא³⁸ אלאיאם³⁹ פי סעת⁴⁰
 אלרזק⁴¹ ובסס⁴² אלגאה⁴³ וצחת אלגסס תם קאל כי לא מחכמה שאלת על זה
 (Ecc1 7:10) יעני לים הדה אלמסאלה⁴⁴ מנך מן גנס אלחכמה אלתי לך
 פיהא מדכל לכך⁴⁵ אלתי לך⁴⁶ תסל ענהא הי חכמת החוזה⁴⁷ כקו⁴⁸ /

15

(1) <i>تقولين</i> in D.	(27) <i>البارى</i> in B., <i>אללה</i> in D.
(2) <i>עודך</i> in B.	(28) <i>غير عليه احواله</i>* in D.
(3) <i>בחמתך</i> in B.	(29) <i>وان كانت</i> in D.+ <i>ואם</i> in B.+
(4)....* omitted in D.	(30) <i>اذا كانت افعالي لى</i>* in D.
(5) <i>קאלה מן חית</i> in B.+ ,
<i>قاله</i> in D.+	(31) <i>تتغير في ديني فلاى معنى غير</i>
<i>الله احوالى</i> in D.
(6) <i>لانه</i> in D.	(32) with <i>tashdeed</i> in A.
(7) with <i>tashdeed</i> in A., with
<i>Arabic shadda</i> in D.	(33) <i>Ibid.</i>
(8) with <i>tashdeed</i> in A.	(34) <i>פלאיש</i> in B.
(9) with <i>fatha</i> and <i>kasra</i> in B.	(35) <i>פי או אלאיאם</i> in B.
(10) with <i>tanwin</i> "accusative" in
A., B., D.	(36)....* <i>السالفه</i> in D.
(11) <i>כמא קאל</i> in B., <i>كما قال</i> in D.	(37) <i>خير</i> in D.
(12) <i>ויثايشي</i> in D.+ , <i>و</i> in B.+	(38) <i>هذه</i> in D., <i>הדה</i> in B.
(13) <i>فلذلك</i> in D.	(39) omitted in D.
(14) <i>ינקץ</i> in B.	(40) with <i>kasra</i> in B.
(15) with <i>madda</i> in A.	(41) <i>Ibid.</i>
(16) <i>لمعاني</i> in D.	(42) omitted in D.
(17) with <i>madda</i> in A.	(43) <i>والجاء</i> in D.
(18) smudged in B.	(44) <i>אלמסלה</i> in B.,
<i>المسله</i> in D.
(19) <i>כק</i> in B., <i>كما قال</i> in D.	(45) with <i>tashdeed</i> in A.,
<i>لان</i> in B., <i>لان</i> in D.
(20) <i>وتمامه</i> in D.+ , <i>و</i> in B.+	(46) <i>ان</i> in B.+ ,
<i>ان</i> in D.+
(21)....* omitted in B. and D.	(47) <i>בחודה</i> in B.
(22) <i>מעני</i> in B., <i>معنى</i> in D.	(48) <i>كقوليه</i> in D., <i>כק</i> in B.
(23)....* <i>انه حذر الانسان ان</i> in D.	
(24) with <i>fatha</i> and <i>Arabic shadda</i>
in B.	
(25) with <i>tanwin</i> "accusative" in B.	
(26) <i>في</i> in D.+	

פתכרג בלשון ברסה .

2:10 ו י א מ ר א ל י ה כ ד ב ר א ח ת ה נ ב ל ו ת ת ד ב ר י

ג מ א ת ה ס ו ר ב נ ק ב ל מ א ת ה א ל ה י מ ו א ת

ה ר ע ל א ¹ נ ק ב ל ב כ ל ז א ת ל א ח ס א א י ר ו ב

ב ש פ ת י ר :

ק א ל ² ל ה א מ ת ל כ ס א נ ³ א ח ד י ⁴ א ל ס א ק ס א ת ח כ א ס נ י א י צ א א ל כ י ר נ ק ב לנ א כ ד מ נ א ל ל ה ⁵ ו א ל ב ל א ⁶ ל א נ ק ב ל ב כ ל ה ד א ⁷ מ א א כ ס א ⁸ ב ש פ ת י י ה ⁹.כ ק ו ¹⁰ / כ ד ב ר א ח ת ה נ ב ל ו ת ¹¹ א נ כ ר ¹² ע ל י ה א פ י א נ ה א ש א ר כ ת א ל נ ב ל ו ת פ יה ד א א ל פ ע ל ו ד ל ק א נ ה מ נ ¹³ ל מ י ע ל מ ¹⁴ ב מ א י ו פ ע ל ¹⁵ מ ע ה מ נ א ל ג מ י ל ס ה ונ ב ל ¹⁶ כ ס א ק א ל ¹⁷ פ י נ ב ל ¹⁸ א ל ד י ל מ י ע ת ר ק ב א ל ג מ י ל ¹⁹ א ל ד י פ ע ל ה * ד ו ו ²⁰מ ע ה ו נ ב ל ה ע מ ר (1 § 25:25) פ ק א ל ל ה א ²¹ א ח ת ה נ ב ל ו ת א ד כ א נ י ג בע ל י ה א א נ ח ס כ ר פ י ס א ס ל ק מ נ ב ע י מ א ל ל ה פ ח ש כ ר ²² ע ל י ה פ ש א ר כ ת פ י ד ל קמ נ ²³ כ א נ פ י א ל ז מ א ²⁴ מ נ * א ל נ ב ל ו ת כ ק ו ²⁵ / ג מ א ת ו ס ו ר ²⁶ מ צ א ק א ל י א ל נ ע מו ה ד א א ל ס ר ב ה ו צ ח ה א ל ב נ ד ו ו י ח ת מ ל א נ י כ ו ²⁷ ב כ ל א פ ה ו ה ו א נ י כ ו ²⁸ א ל ס ר בה ו א ל נ ע מ ה פ א צ א פ ה א ²⁹ א ל י צ ח ה ג ס מ ה פ ק א ל ל ה א נ ק ב ל צ ח ה ³⁰ א ל ג ס מ * ו א ל נ ע מ ה ³¹

(1) written in the margin in A.

(2) in B., فقال in D.

(3) مخاطبة in D.

(4) احدى in D.

(5) in B., الاله in D.

(6) والبلا in D.

(7) with tashdeed in A.,

in B., هذه in D.

(8) in B.+¹ in D.

(9) in B., بسفتيه in D.

(10) in B., قوله in D.

(11) in B.+¹

(12) written in the margin in A.,

with tanwin "accusative" in B.,

انكاراً in D.

(13) written between ¹ and ²above the line in A., ³ in D.(14) in A.+¹ then ² scored out,in B., ³ in D.

(15) with damma and fatha in B., يفعل in D.

(16) see Is 40:7,8.

(17) קיל in B.

(18) see Is 40:7,8.

(19) in B., בגמיל פעלה *....

in D. بجميل فعله

(20) in B., داويد in D.

(21) in D.+¹ لها

(22) וחשכר in B.

(23) *.... omitted in D.

(24) with madda in A.

(25) in B., وقوله in D.

(26) in B.+¹

(27) with tashdeed in A.

(28) Ibid.

(29) فاضافه in D.

(30) *.... الصحة in D.

(31) with kasra in B.

פאכד לה שקאף¹ כזף ליחחק בה והו גאלסא² פי וצם אלרמאד.

לם יכתפי³ בחך⁴ אצאפירה פענד דלך אכד כזף חאד יחחק⁵ בה פי גלדה

וכאן יחס באלצרנאן⁶ מן דאכל חתי כאנה ירמא באלנשאשיב⁷ וגלוסה פי⁸

אלרמאד לאחד שיאין⁹ אמא לינרד¹⁰ גסמה ואמא¹¹ מן שדה¹² אלחזן מן גהה¹³

קו/ והתפלשי באפר (Jer 6:26) ופעל דלך¹⁴ לירחמה אללה .

2:9 ו ת א מ ר ל ר א ש ת ר ע ד ר מ ח ז י ק ב ת מ ת ר

ב ר ר א ל ה י ס ו מ ת :

פקאלת¹⁵ לה זוגתה עאדך¹⁶ מחמסך בצחחק¹⁷ אשכר¹⁸ אלאהך ומת .

אלמאראת¹⁹ גוזתה פי אלאול * מהמא²⁰ לם ילחקה בלא²¹ פי גסמה אמסכת ען

אלקול ולעלה כאן²² פי נפסהא פענד מא לחקה פי גסמה קאלת לה²³ איט²⁴

חנתטר ואיט²⁵ בקי לך חתעזא בה וכיף²⁶ חשכר אללה²⁷ והוא²⁸ יפעל²⁹ בך

הדא³⁰ אתרך הדה³¹ אלאעתקאד אלדי³² כנת * עליה אד³³ לם ינפעך בל הו

ובאל³⁵ עליך ובעד דלך אקאל נפסך חתי חסתריח מן הדה אלאלם³⁶ ומעירה

אלנאס ושמתה אלאעדא³⁷ אעלם אן ינרכך בוך אלהים בוך נבות³⁸ (I K 21:13)

כל³⁹ הדא * מקאם קלול⁴⁰ לכון⁴¹ לם יחסן⁴² תקאל פי אלכאלק ברוך⁴³ שמו

(I) with Arabic <u>shadda</u> in A.,
omitted in D.	(24) in D. <u>ای شی</u>
(2) with tanwin"accusative"
in A. and B.	(25) in B., <u>وای شی</u> in D.
(3) <u>يکتف</u> in D., <u>יכתף</u> in B.	(26) with tashdeed in A.
(4) <u>פי חך</u> in B.	(27) with kasra and madda in B.
(5) <u>يحك</u> in D., <u>יחך</u> in B.	(28) missing in B.
(6) with madda in A.	(29) <u>فعل</u> in D., <u>פעל</u> in B.
(7) <u>نبشاشيب</u> in D.	(30) in B.+ <u>البلا</u>
in D.+ <u>אלנלא</u>
(8) missing in D.	(31) in D., <u>هذا</u> in B., <u>הדא</u>
(9) <u>شيين</u> in D., <u>שיין</u> in B.	(32) with tashdeed in A.
(10) with Arabic <u>shadda</u> in B.	(32)....* smudged in D.
(11) written in the margin in B.	(33) with kasra in B.
(12) <u>جها</u> in B., <u>جها</u> in D.	(34) <u>لا</u> in D.
(13) <u>جنس</u> in B., <u>جنس</u> in D.	(35) with madda in B.
(14) <u>אלשי</u> in B.+ <u>אלשי</u>	(36) <u>اللام</u> in D., <u>אלאלאם</u> in B.
(15) <u>قالت</u> in D., <u>קאלת</u> in B.	(37) <u>الاعدا</u> in D.
(16) <u>עהוך</u> in B.	(38) <u>نابوب</u> in D.
(17) with Arabic <u>shadda</u> in A.	(39)....* <u>כל הדה</u> in B.,
<u>هذه كلها</u> in D.
(18) written in different hand-
writing in A., missing in B.	(40) with kasra and Arabic
<u>shadda</u> in D.
(19)....* written in different
hand-writing in A., omitted
in B. and D.	(41) first written <u>ליכון</u> then
replaced by <u>לכון</u> in different
hand-writing in A.
(20) scored out in A.	(42) with damma in A. and B.
(21) <u>بلا</u> in D.	(43) <u>יחבוך</u> in B.
(22) <u>דלך</u> in B.+ <u>דלך</u>	
(23) omitted in B. and D.	

2:7 ו י צ א ה ש ט ן מ א ת פ נ י י ה ר ה ו י ר א ת א י ר ב
ב ש ח י ן ר ע מ כ ף ר ג ל ו ע ד ¹ ק ד ק ד ו :

כרג אלשטן מן חצרה אללה וצרב אירב בקרח רדי מן כף רגלה

5

ואלי גמגמחה .

ערף אנה כרג אלשטן מן אלמוקף צרב אירב בשחין מתל מא קאל פי אלקצה

אלאולי וקו/ וירך את אירב אמא אן יכוון ישיר נה אלי אללה אלמקדם דכרה

מעם פני ירי (Job 1:12) ואמא אן ² יכוון ³ אלי אלשטן במעני אנה סלב

דלך בקו/ רגע על ⁴ עצמו (Job 2:5) פאללה הו אלצארב בקו ⁵ / אלשטן רגע

10 אל עצמו (Job 2:5) ונסב אלצרב אליה ⁶ מן חית אן אללה פעל דלך מן ⁷ חית *

מסלתה והדא אלשחין הו אלדי וצפה פי אלברית וקאל פיה אשר לא תוכל

להרפא (Dt 28:27,35) פהו אול ⁸ סהורה ⁹ בין אלגלד יאכל ¹⁰ ויחך * חכא ¹¹

שדידא ¹² בקו ¹³ / פיה ¹⁴ ויקח לו חרש להתגרד בו (Job 2:8) ואכל ¹⁵ אמרה

יציף ^{16*} שחין אבעבורות ¹⁷ פורח * (Ex 9:10) שניה באלנאר אלפארסי פיציר

15 אלבדן קסעה ואחדה יסי ¹⁸ דם ומדה ¹⁹ חתי ילתצק אלחוב על ²⁰ גלדה * בקו /

ברב סח יתחפש לבושו ²¹ (Job 30:18) וקאל מקף רגלו ²² פיערף ²³ אנה לס

יבק פי גסמה ²⁴ מוצע ²⁵ סאלם מן אלשחין מתל קו ²⁶ / פי צרבחנא ²⁷ מקף רגלו

ועד ראש איון בו מתום ²⁸ (Is 1:6) .

2:8 ו י ק ח ל ו ח ר ש ל ה ת ג ר ד ב ו ו ה ר א י ש ב

ב ת ו ר ה א פ ר :

20

(1) ועד in B.	(16) omitted in B.
(2) with tashdeed in A.	(17) فوريح ابعبيعوث *.... in D., in M.T. אבעבעת פוח
(3) ישיר נה+ in B.	(18) in D.+ منه
(4) אל in B. and M.T.	(19) with Arabic <u>shadda</u> in B.
(5) כמט in B.	(20)....* بالجلد in D.
(6) D. resumes here.	(21) in B.+ و
(7)....* omitted in D.	وتاممه in D.+
(8)....* فاول امره يكون in D.	(22) ועד קודא+ in B.
(9) in B.+ יכוון	(23) في عرف in B., في عرف in D.
(10) with madda in A.	(24) بدنه in D.
(11) with tanwin"accusative" in A., with Arabic <u>shadda</u> and tanwin "accusative" in B., omitted in D.	(25) omitted in B. and D.
(12) with tanwin"accusative" in A. and B., omitted in D.	(26) قوله in D.
(13) كمال in B., ولذلك قال in D.	(27) ضرباتنا in D.
(14) omitted in B.	(28) in B.+ و , -
(15)....* وبعد ذلك تتبع المدة ويمسير in D.	وتاممه in D.+

מנהא ופסרת¹ ומנעתני מתל קו/ פי קצת יהושפט ויסיחם אלהים² (II Ch 18:31)
יעני מנעהם ענה.

2:4 ויען השסן את יהוה ויאמר עור בעד
עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו:

5 פאגאנ אלשטן וקאל ללה גדל³ בסנב גלד וגמיע מא ימלך אלאנסאן⁴
יעמי גדל נפסה.

2:5 אולם שלח נא ידך וגע אל עצמו ואל
בשרו אם לא אל פניך יברכך:

ליכון⁵ ארסל⁶ ידך ואדן בעטמה ולחטה אלם ישחמך בחצרתך.

10 2:6 ויאמר יהוה אל השסן הנר בידך אך את
נפשו שמר:

פקאל⁷ אללה ללשטן הודאה בידך כאן נפסה אחטס⁸ חפצא*.

קו/ עור בעד עור (Job 2:4) יעני אן אלאנסאן⁹ ינדל בעז בדנה בנעז בדנה

כאנה ילקא בידה אלסיף חתי לא תחלק¹⁰ ראסה¹¹ פתנקטע ידה* דון ראסה ויחגה

15 אן יכו¹² אראד נה ינדל חיואנה דון¹⁴ גסמה כאנה יפדי נפסה בחיואנה והו

קו/ עור בעד עור (Job 2:4) נעם ובסאי¹⁵ מא ימלכה מן אלנעם בקו/ וכל אשר לאיש¹⁶

יתן¹⁷ בעד נפשו* (Job 2:4) וקו¹⁸ /עצמו (Job 2:5) ו בשרו (Job 2:5)

יור¹⁹ אנה* סקם טאהר²⁰ ובאטן* ומחלה אין מחום בשר²¹ מפנ²² זעמך*

(Ps 38:4) וקו/ אך את נפשו שמור הו מצור²³ לבלתי שמור מצותי²⁴

20 שמור ומעני²⁵ שמור אשמור ויחגה איצא אן יכו²⁶ מעני²⁶ לא חסל

(I) with Arabic shadda in B.+:
וּחִסִּיתָנִי.

(2) in B.+ מִמֶּנּוּ.

(3) in B. גִּלְדִּי.

(4) with madda in A.

(5) in B. לִכְוֹן.

(6) in B.+ אֵלָאן.

(7) in B. וְקָאֵל.

(8)....* חִפְצָא אַחְטַס in B.

(9) with madda in A. and B.

(10) in B. יִלְחֹק.

(11)....* רֵאסוּ עֲלֵי אֵן יִקְטַעֵהָ in B.

(12) with tashdeed in A.

(13) Ibid.

(14) in B.+ נַפְשׁ then the
scored out.

(15) with madda in A.

(16) in B.+ וְגִי.

(17)....* omitted in B.

(18) in B. וְקוּלָה.

(19)....* יִרִיד נֵה in B.

(20)....* נֵאֲסוּן וְטָאֵהָר in B.

(21) in B.+ וְגִי.

(22)....* omitted in B.

(23) in B.+ מִתְלֵי.

(24) in B. מִצוֹתֵיךָ.

(25) in B. וּמַעֲנֵאִיהָ.

(26) in B. מַעֲנֵאִיהָ.

אלדי¹ לם יתבת תם אנה יזיד עליה מכה סריה (Is 1:6) פיתנת איצא
 פיבין² חסן צברה ומעני אכר והו אנה חתי יציר ללמענת³ סריק⁴ יקול
 עור בעד עור⁵ (Job 2:4) וקר⁶ / ויהי היום (Job 2:1) ימכן או ביו
 תלף⁷ בעמתה ובין מא לחקה פי גסמה דור איאם עלי אלתקליל ולדלך קאל
 5 אלשטן משרט בארץ (Job 2:2) לאן כאן בינהם איאם כחירה ודלך אנה
 כמא ראי⁸ חסן צבר⁹ אירוב עלי מא¹⁰ בזל בה רגע יסוף יתחדת במא גרי
 ליסמע מא יקאל בעד דלך פסמע יקולון עור בעד עור¹¹ (Job 2:4) ורגע¹²
 אלי בני האלהים (Job 2:1) ולעלהם תכלמו הם במתל דלך פאפתתחה אללה
 באלכלאם¹³ מתל אלכרה אלאולי פקאל¹⁴ מאין תבוא (Job 1:7) פאגאב במתל
 10 אלגואב אלאול פקאל לה האניה השמת לבך (Job 1:8) יעני בעל¹⁵ מחנתה
 וקר / מחזיק¹⁶ בתומתו* יעני אנה על תמתו מא התגייר¹⁷ פקד במל קול סן
 כאן יקול החנם ירא¹⁸ אירוב אלהים* (Job 1:9) וקר / ותסיחני בו הו
 עלי מא קלת פי אלעבארה מנעחני ען אנקא בעמתה עליה בקר¹⁹ / החנם
 ירא אירוב²⁰ אלהים* (Job 1:9) וקר²¹ / לבלער²² אול²³ קולין אמא או
 15 יכון ישיר²⁴ אלי מא עמל בה אלאעדא אם²⁵ לם יסנק מנה אליהם אדא והם
 טלמוה והדא ישנה קול²⁶ / פינא חנם נמל²⁷ (Is 52:3) ואמא או יכון
 אראד בה אנה גמיע מא בזל בה לם יכן ען דנב גרי מנה והדא יבטל קול
 רעי אירוב אלדי קאלו או כל דלך בזל בך לעטם דנובך פהו מן הדה²⁸ אלוגה
 פקט חנם פאמא או יכון חנם ולא יעוצה אללה עלי מא טלמוה²⁹ ואן³⁰ אללה³¹
 20 עאדל³² לא³³ יגור וכמא³⁴ פעל³⁵ אללה עוצה ורדה אלי מנזלחה אלאולי בל אגל

(1) in B. אלדין	(20) in B. אלה *....
(2) in B.+ ענד דלך	(21) in B. ופי קולה
(3) in B. ללמענת	(22) in B.+ חנם
(4) in B. אלי או	(23) omitted in B.
(5) in B.+ רג	(24) in B.+ בה
(6) in B. קר	(25) in B. אד
(7) in B.+ נע	(26) in B. קולה
(8) in B.+ אלשטן	(27) in B. נמכרתם
(9) first written אלצבר then the
scored out in A. אל	(28) in B. הדא
(10) written above בזל in A.	(29) in B.+ ואסעוה אלכלאם
ומא דאכל קלבה
מן אלאלאם אלעצימה והו מע
דלך צאנרא שאכרא פלא.
(11) in B.+ תם	(30) in B. אד
(12) in B. רגע	(31) in B.+ עז וגל
(13) in B. בכלאם	(32) the ל is missing in A.
(14) in B.+ לה	(33) in B. ולא
(15) first written בעד דלך
then scored out in A. דלך	(34) in B. וכדלך
(16)....* . עורנו מחזיק בת. in B.	(35) رابع كـ starts here in A.
(17) in B. תגייר	
(18)....* . יר א אלה in B.	
(19) in B. כקולך	

ו י ה י ה י ר ו ס ו י ב א ו ב נ י ה א ל ה י ס ל ה ת י צ ב 2:1
 ע ל י ו י ¹ ו י ב ר א ג מ ה ש ט ו ב ת ו כ ס ² ל ה ת י צ ב
 ע ל י ו י ³ :

ו כ א ו א ל י ו מ ו ג א א ל א ש ר א פ ל ל ו ק ו פ ק ד א מ א ל ל ה ו ג א א י צ א א ל מ ע א נ ד
 פ י ו צ ט ה מ ⁴ ל ל ו ק ו פ ק ד א מ א ל ל ה . 5

ו י א מ ר י ו י ⁵ א ל ה ש ט ו א י מ ז ה ת ב א ו י ע ו 2:2
 ה ש ט ו א ת י ה ו ה ו י א מ ר מ ש ט ב א ר ק ⁶ ו מ ה ת ה ל ר
 ב ה :

פ ק א ל א ל ל ה ל ל מ ע א נ ד מ ו א י ו ת ג י פ א ג א נ ה א ל ש ט ו ⁷ ו ק א ל ל ל ה מ ו
 א ל מ ו פ פ י א ל א ר ק ו מ ו א ל מ ס י ר פ י ה א . 10

ו י א מ ר י ו י ⁸ א ל ה ש ט ו ה ש מ ת ל ב ר א ל ⁹ ע ב ד י 2:3
 א י ר ו ב כ י א י ו כ מ ה ו ב א ר ק א י ש ת מ ו י ש ר
 י ר א א ל ה י מ ו ס ר מ ר ע ו ע ד נ ו מ ח ז י ק ב ת מ ת ו
 ו ת ס י ת נ י ב ו ל ב ל ע ו ח נ ס :

פ ק א ל א ל ל ה ל ל מ ע א נ ד א מ א ג ע ל ת נ א ל ק מ ו ע ב ד י א י ר ו ב א ל ד י ל י מ 15
 מ ת ל ה פ י א ל א ר ק א ד ה ו ר ג ל א ¹⁰ כ א מ ל א ¹¹ ו מ ס ת ק י מ א ¹² ו כ א י פ א ¹³ מ ו א ל ל ה
 ו ז א י ג א ¹⁴ מ ו א ל ר ד א ו ע א ד ה מ ח ס ס ר נ כ מ ל ¹⁶ ד י נ ה ו מ נ ע ח נ י ע ו א נ ק א
 נ ע מ ת ה ע ל י ה ל א ה ל א ק נ ע מ ת ה מ ¹⁷ ג י ר ד נ ב ג ר י מ נ ה :

א ל מ ע נ י פ י א נ ה ¹⁸ ל מ י צ ר נ ה נ א ל ש ח י ו (Job 2:7) פ י ו ק ת ח ל פ נ ע מ ת ה ה ו

א ו א ל ל ה ר א י א ו י ת ל פ נ ע מ ת ה א ו ל א ¹⁹ א ד ²⁰ ל ו ל ח ק מ ת ל ד ל ק ל ג י ר ה מ ו מ ח ו ס ס י 20

{1} ירהו in B. and M.T.
 {2} בחכס in M.T.
 {3} ירהו in B. and M.T.
 {4} וסטהם in B.
 {5} ירהו in B. and M.T.
 {6} in B.+M.T.
 {7} אלמעאנד in B.
 {8} ירהו in B. and M.T.
 {9} על in M.T.
 {10} with tanwin"accusative" in A. and B.

{II} Ibid.
 {12} Ibid.
 {13} Ibid.
 {14} Ibid.
 {15} עו in B.
 {16} נכמאל in B.
 {17} עו in B.
 {18} או in B.
 {19} with tanwin"accusative" in A. and B.
 {20} אלדי in B.

עליה מן כיר ונעמה ואן כאן סלנני¹ מנהא * פלי עלי צברי נפע פאנה לם
 יסלנני דלך אלא ואלדי יעוצני פוק מא סלנני² פלה אלחמד עלי וגהיין³
 גמיעא⁴ פלדלך קאל יהי שם יורי מברך⁵ .

1:22 ב כל זאת לא חסא אירוב ולא נתן תפלה
 ל א ל ה י ם :

נכל הדא⁶ לם יכטי⁷ אירוב ולם⁸ יגעל וקיעה פי אללה .

קו/ בכל זאת ישיר⁹ אלי תלף בעמתה ומות אולאדה וקו/ לא חסא¹⁰ יריד בה
 פי אעתקאדה ופעלה וקו/ ולא¹¹ נתן תפלה יעני. לם ימען פיה נל צדק הדין
 פקד תנת מא קאלה אלשטן אם לא על פניך יברכך (Job 1:11) ולעלם אללה
 אנה יתנת ולא יתגייר פלדלך¹² אמתחנה¹³ .

(1) סלנני in B.
 (2) סלנני in B.
 (3) אלוגהיין in B.
 (4) with tanwin "accusative" in B.
 (5) מן in B.
 (6) הדה in B.
 (7) יכט in B.

(8) ולא in B.
 (9) in B.+נה
 (10) אירוב in B.+
 (11) this word is written
 ולא first, then the
 ן scored out in B.
 (12) omitted in B.
 (13) in B.+נדלך

אעמא ואללה אכד יכוזן אסם אללה פנארך ¹.

כאנת הדה אלאכנאר אלהאילה ² אלמפגעה מחצלה פלמא אנתחת וראי אנה קד
 בקי ³ ריקם מן אלנעמה ואלולד פעל מא פעלה קו ⁴ / ויקם אירוב (Job 1:20)
 ישנה אנה קד בכר ⁵ אלי מגלסה לינסר ⁶ בין אלנאס עלי רסמה כק / ברחוב
 אכין מושבי ⁷ (Job 29:7) פגתה הדה אלאכנאר והו חם פקאם מן מגלסה או
 מן כרסיה ⁸ או מרתבחה וכרק ⁹ מעילר אלדי מן רסם אלאגלי ¹⁰ ילנסונה
 כמא דכר פי שמואל ודוד ¹¹ ושארל * עליהם ¹² אלסלאם * וכדאך פעל יעקב ענד
 פגעחה ביוסף ¹³ ויקרע ¹⁴ יע. שמלותיו * (Gen 37:34) כדאך ¹⁵ פעל דוד ¹⁶ פי
 וקת קתל אמנון ווקע לה ¹⁷ כק ¹⁸ / כל בניה קתלהם אבשלום כק ¹⁹ / ויקם
 המלך ויקרע את בגדיו וישכב ארצה (II S 13:31) וזאר ²⁰ אירוב * ויגז
 את ראשו (Job 1:20) וישנה אנה כאן עלי ראסה שעה פגזהא ונסיר דלך
 קאל אלנבי גזי נזוד ²¹ (Jer 7:29) וקאל קרח ²² וגזי על בני תענוגך *
 (Mic 1:16) ודאך לעסם מציבחה וקאל ²³ וישתחו ²⁴ (Job 1:20) יריד נה
 שכר אללה עלי דלך חם ערף מא קאלה והו קו / ערום יצאתי והוא קאלה
 מן גהה בעמתה אלתי תלפת פקאל כרגת מן בטן אמי אלי הדא ²⁵ אלדניא
 בלא בעמה ²⁶ וקו ²⁷ / כי לא במותו יקח הכל (Ps 49:18) פכאנה קאל
 אן תלפת הדה ²⁸ פליס הו פמא לא בד מן בעמה וקו / ירי ²⁹ נחן * ישיר
 בה אלי אלאולאד פקאל אן כאנת אלנעמה זאלת ³⁰ פערום יצאתי מבטן
 אמי וערום ³¹ אשוב שמה * ואן כאן אלבנים ואלבנות ³² ירי נחן וירי
 לקח וקו / יהי שם ירי מבורך ³³ אן אללה משכורא ³⁴ עלי אלטובה ומא כנת

(1) in B.+ בראשית ברא אלהים	(20)....* וקאל פי אירוב זאידא
On I:1 ; in the margin written alongside 4 lines of Job I:21.	in B.
(2) with madda in B.	(21) in B.+ ורל
(3) written in the margin in B.	(22)....* קרחי וגוזי וג.
(4) קולה in B.	in B.
(5) with Arabic <u>shadda</u> in B.	(23) / וקו in B.
(6) in B.+ פיא	(24) in B.+ ארצה
(7) in B.+ וג	(25) in B. הדה
(8) with Arabic <u>shadda</u> in B.	(26) in B.+ והדא הו מעני קולה / ערום יצאתי וכדאך קו / וערום אשוב שמה. יריד נה ארגע אלי אלקנר הם בלא בעמה.
(9) with fatha and Arabic <u>shadda</u> in B.	(27) in B. ונמק
(10) in B.+ או	(28) in B.+ אלנעמה
(11)....* ושארל ודוד in B.	(29)....* ירי נחן וירי לקח
(12)....* אלס. in B.	in B.
(13) פי יוסף נק in B.	(30) omitted in B.
(14)....* ויקם יעקב ויקרע שמלותיו וג. in B.	(31)....* ופ אש שם in B.
(15) וכדלך in B.	(32) omitted in B.
(16) וירי in B.	(33) in B.+ יעני
(17) in B.+ או	(34) with tanwin "accusative" in A. and B.
(18) omitted in B.	
(19) כ מ ק in B.	

יקל עוד (Job 1:16,17) קיל אנה כמא אנתדי יקול בשדים שמו (Job 1:17)
 גא אלמנשר¹ בניך וננאתך² וקאל פי מא תקדם לאכל ולשתות עמרם (Job 1:14)
 וביין ההנא אנהם שותים יין (Job 1:13,18) ופי קו/ והנה רוח גדולה
 באה וקד כאן קאדרא אן יזלזל אלבית עליהם ויקע עליהם וימותן³ לאכונ⁴
 ימכן⁵ אן אללה קצד באגאנה הדה אלריח מן⁶ בעד שוטא ואחדא⁷ חתי ואפת
 אלי אלבית דון גירה ותפרקת עלי ארכאנה פאנקלעת⁸ ווקעת⁹ עליהם וקאל
 על הנערים ולם ידכר אלננאת¹⁰ וקיל¹¹ אן יגוז פי אללגה אן יגפע אלננאת
 מע אלדכור פי לפם מדכר¹² וקיל אנה אכתצר ען דכר אלננאת¹³ ולא מחאלה
 אן אלכל חלפו וקאל ען¹⁴ אלנערים* וסיהם גלמאן כאנו יכדמו לקול אלמנשר
 ואמלטה רק אני לבד¹⁵ להגיד לך* (Job 1:15,16,17,19) ולא מחאלה אנה
 לם יכן מן בני אירוב ואעלם אנה אכרג אלריח בלפם מונח בק/ גדולה באה
 תם קאל ויגע בלשון זכר והדא נסיר קו¹⁶/ ורוח גדולה וחזק (I A 19:11)
 ואלכתאב פמלו מן הדא.

1:20 ו י ק מ א י ר ו ב ו י ק ר ע א ת מ ע ל ו ¹⁷ ו י ג ז א ת
 ר א ש ו ו י פ ל א ר צ ה ו י ש ת ח ו :

פאקאם¹⁸ אירוב וכרק¹⁹ טילסאנה וגז שער ראסה ווקע עלי אלארץ וסגד.

1:21 ו י א מ ר ע ר מ י צ ת ²⁰ מ ב ט ן א מ י ו ע ר מ א ש ר ב
 ש מ ה י ה ו ה נ ת ן ו י ה ו ה ל ק ח י ה י ש מ י ה ו ה
 מ ב ר ר :

וקאל עריאנא²¹ כרגת מן בסן אמי ועריאנא אעוד אלי אלקנר אללה

(I) in B.+ וקאל	(I2) with Arabic <u>shadda</u> in B.
(2) in B. ובנוחירך וג	(I3) in B. אלבנות
(3) in B. וימותון	(I4) in B. על הנערים*....
(4) in B. לכו	(I5) omitted in B.*....
(5) omitted in B.	(I6) in B. קולה
(6) in B. על	(I7) in B. מעילר
(7) with tanwin"accusative" in B. ואחדא	(I8) in B. וקאם
(8) in B. ואנקלעת	(I9) with Arabic <u>shadda</u> in B.
(9) in B. ווקע	(20) יצאתי ; written in the margin in B.
(10) in B. אלבנות	(21) with tanwin"accusative" in B.
(11) in B. סקיל	

אלמוצע אלדי¹ פיה אלגנס ולם תתעדאה ליחבין אן אללה קצדה בדלך דון
 גירה ומן אגל דלך תעלקו עליה אצחאנה כמה סנדכר דלך פי מוצעה ובעד²
 דכרנא דלך בעוד אלי מא³ נדכרה פי מעני כל אפסוק קאל/ ומלאך בא
 אל⁴ אירוב* (Job 1:14) ולם⁵ בעלם אן אלמלאך מן גלמאנה אלא מן קולה
 5 ואמלטה רק אני לבדי⁶ (Job 1:15,16,17,19) וערף אן אלנבר ואלאתונות
 פי מוצע ואחד כק/ רעות⁷ (Job 1:14) יעני על⁸ ידי הבקר החרשות* ולו
 כאנו⁹ מתפרקין¹⁰ לם יקעו נהא שבא (Job 1:15) כמה לם יקעו נאלגמלים
 ועלמנא אן אלנבר כאנת תחרת עלי אצל¹¹ אלמקול צמד בקר (Job 1:3)
 וישנה¹² אנה כאן פי פצל* אלכריף וקת¹³ אלנדאר ולדלך קאל¹⁴ כאשר הייתי*
 10 בימי חרפי¹⁵ (Job 29:4) וקו/ רק אני (Job 1:15,16,17,19) חם קאל
 לבדי (Job 1:15,16,17,19) ישנה¹⁶ קו/ הוא לבדו יעשה לכם (צא 12:16)
 בעד קו/ אשר יאכל לכל¹⁷ נפש* (צא 12:16) וקו/ עוד זה מדבר וזה¹⁸
 (Job 1:16,17,18) יעני¹⁹ אלאול²⁰ לם ינחתי קו²¹ / חת²² גא אלאכר וסיה
 קולי²³ מתמלין אמא אן²⁴ יכון כדי גרי* אן אלנלא אולא²⁵ חל נאלנבר
 15 חם פי אלצאן חם פי אלגמלים חם פי אלבנים ואמא אן יכון פי וקת ואחד
 ליכנהם לם יתפק מגייהם²⁶ לבעד אלאמכנה בעצהא מן בעץ או למאנע מנע
 אלרסול ען אלנלוג וערף אן כשדים תפרקו²⁷ עליהם שלשה ראשים (Job 1:17)
 ודאך לאננסאם רעאה אלגמאל תפרקו עליהם²⁸ ראשים ולם יכונו אלנבר
 ואלאתונות מתפרקין פלדלך לם יתפרקו עליהם שבא (Job 1:15) כמה תפרקו
 20 כשדים (Job 1:17) וקו/ פי אלבנים עו²⁹ זה מדבר (Job 1:18) ולם

(1) in B.+ כאן
 (2) smudged in B.
 (3) in B.+ יגב אן

(4)* in B. וג
 (5) in B. וליס

(6) in B. להגיד לך
 (7) in B.+ על יורם

(8)* see Job I:14.
 (9) in B. כאנת

(10) in B. מתפרקה
 (11) in B. אלאצל

(12)* smudged in B.
 (13) in A.+ אל

(14)* smudged in B.
 (15) in B.+ אד כאן סיה שתותה פי עאסית

(16) smudged in B.

(17)* omitted in B.

(18) Ibid.

(19) in B.+ אן

(20) with tashdeed in A.

(21) in B. קולה

(22) smudged in B.

(23) written in different handwriting in the margin in A.; omitted in B.

(24)* these words are erroneously repeated, then the first ones scored out in B.

(25) with tanwin "accusative" in A. and B.

(26) with tashdeed in A.; מגיהם in B.

(27) with damma, fatha and Arabic shadda in B.

(28) see Job I:17; שלשה in B.

(29) עוד in M.T.

ווקעת¹ עלי אלגלמאן ומאתו ואנפלת כאן אני² וחדוי לכנר³ אכנרך .

הדה אלנצוז חדל עלי אן אלאעדא אעני שבא⁴ (Job 1:15) וכשדים

(Job 1:17) גארו * פי דפעה⁵ חתי אנהם⁶ קד אחפקו עליה וישנה אן שבא

(Job 1:15) מן⁷ קטורה⁸ בק⁹ / ויקסן¹⁰ ילד את שבה¹¹ ואת דדן (Gen 25:3)

והם יסכבוז בקרב ארץ עוק וישנה אן אלכשדים¹² מן אולאד נחור אחי

אבודם¹³ בק / ואת כשד ואת חזר (Gen 22:22) פהאולאי בני עמה פלו

כאנו¹⁴ עלי * מדהנה או מחביה לם יפעלו דלך וישנה אנהם¹⁵ באדיה והדא¹⁶

עמלהם וכאן אללה יצד¹⁷ ענה¹⁸ פימא מצא¹⁹ מן אלזמאן פחסנב אנהם עברו²⁰

אלוקת עלי אלבקר ואלאתן ואלגמאל פאכדוהא²¹ פאכד שבא (Job 1:15)

אלבקר ואלאתונות ואכד כשדים (Job 1:17) אלגמאל²² מן חית תרך אללה

ען מעונתה ואזאל תלך אלהיבה²³ מן קלונבהם ומכנהם²⁴ מן אכתיארהם פפעלו

מא פעלו ופי קתלהם²⁵ ולם יסבוהם ימכן אנהם מאנעו²⁶ ען אלבקר ואלאתן

וואלגמאל מן מנהם אן אללה לא ימכן מנהם פקתלוהם ולעל הדה²⁷ אלמנסלח

מנהם אחפק אנה כאן מנפרד ענהם פתכלז מן גמלחהם ואלגנם אלדי²⁸ לם

יתפק אלעדו²⁹ יאכדוהא * אחר אללה עליהא³⁰ ועלי אלרעאה בארא³¹ מן אלסמא

אחרקתהם ואפנתהם ואולאדה אחדת אללה פי אלחאל ריחא³² וחצרהא אלי

ארכאן אלבית אלדי כאנו פיה פאהתזת³³ ארכאנהא ווקע עליהם ומאתו³⁴

ולם יסלם אחדא³⁵ ולא מן גלמאנה³⁶ גיר אלפלים אלמכנר וימכן איצא³⁷

אן אללה גיר³⁸ עליה³⁹ פי אנה מכן אלעדו מנה ואכדו⁴⁰ מא אכדו * ושי

פעלה אללה ליביון אן לים הן⁴¹ עלי⁴² מקודה העולם ואנחדרת אלנאר פי

(1) in B. ווקע	(23) in B.+ אלתי כאנח לה
(2) in B. אנא	(24) with Arabic <u>shadda</u> in B.
(3) in B. לאכנאר	(25) in B.+ אלגלמאן
(4)* smudged in B.	(26) smudged in B.
(5) in B.+ ואחדה	(27) in B. הדא
(6) in B. כאנהם	(28) in B. אלתי
(7) in B.+ בנר	(29) in B. אן עדו אכדוהא *
(8) see Dt 33:10.	(30) first written אלינא then replaced by עליהא in A.
(9) in B. כמא קאל	(31) with tanwin "accusative" in B.
(10) in B. and M.T. ויקסן	(32) Ibid.
(11) in B. and M.T. שבא	(33) with Arabic <u>shadda</u> in B.
(12) in B. כשדים	(34) smudged and written above ולם in B.
(13) missing in B.	(35) with tanwin "accusative" in B.
(14)* smudged in B.	(36) in B. גלמאנהם
(15) in B.+ כאנו	(37) omitted in B.
(16) in B. הדא	(38) with tashdeed in A.; with Arabic <u>shadda</u> in B.
(17) in B. יצו	(39) in B.+ הדה אלמסחן
(18) in B. ענה	(40) in B. פאכד מא אכד *
(19) in B. מצי	(41) in B.+ רסם (42) in B.+
(20) in B.+ סי	
(21) in B. ואכדוהא	
(22) in B. אלגמלים	

אנא וחדוי וקד גית אכנאר אכנר:

1:16 עוד זה מדבר¹ וזה בא ויאמר אלהים
 נפלה מן השמים ותבער בצאן ובנערים
 ותאכלם² ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך:
 בעד³ הדא מתכלם והדא גא וקאל אלכסדאניין⁴ געלו חלאת כראדיס
 וחמו עלי אלגמאל⁵ ואכדוהם ואלגלמאן קתלו באלסיף^{**} ואנפלת כאץ⁶
 אנא^{***} וחדוי לאכנאר אכנר* :

1:17 עוד זה מדבר וזה בא ויאמר כשדים שמו
 שלשה ראשים ויפשוטו על הגמלים ויקחום
 ואת הנערים הכו לפי חרב ואמלטה רק
 אני לבדי להגיד לך⁷:

1:18 עוד⁸ זה מדבר וזה בא ויאמר בניך
 ובנותיך אכלים⁹ ושותים יין בבית
 אחיהם הבכור:

15 בעד הדא מתכלם והדא גא וקאל בניך ובנאתך אכלין ושארנין
 כסרא פי בית אכיהם אלנכר:

1:19 והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר ויגע
 בארבע פנות הבית ויפל על הנערים
 וימותו ואמלטה רק-אני לבדי להגיד לך:

20 והודא ריח עטימה גת מן גהת¹⁰ אלנר ודנת¹¹ סי ארבע ארכאן אלנבית

(1) B. resumes here. (7) בעד הדא מתכלם והדא גא וקאל אלכסדאניין געלו תלת כראדיס וחמו עלי אלגמאל ואכדוהם ואלגלמאן קתלו באלסיף ואנפלת כאץ אנא וחדוי לאכנאר אכנר.
 (2) ותאכל in B. (8) in B. and M.T. עד
 (3).....* the interpretation of this verse belongs to Job I:17. (9) in A.+ ושל in M.T. ארכלים,
 (4).....** באר אללה וקעת מן אלסמא ואשתעלת סי אלגנס ופי אלגלמאן in B. ואכלתהם (10) in B. ענר
 (5) missing in B. (11) in B. ודנא
 (6).....*** אנא כאץ in B.

קצד אלשטן פי הדה אלקול אד ליס יגוז אן יכוז אלשטן עלי אירב וסלב
 אדאה וסלב התכה והתך דינה ולא יגוז איצא אן יכוז אן אללה יקול
 קבל קול אלשטן עלי גיר אלוגה אלדי קולנא ואלכתאב אמסך ען שרח
 דלך אד כאן אלעצר¹ ואלחגה תסיק אלי דלך וקו/ ביוך יריד נה כמא
 5 סלבת וסאלת וכדאך קו/ רק אליו אל תשלח יעני ליס אנלגך פיה מראד
 ישיר נה אלי מסלוב אלנאס וקו/ ויצא השטן מעם פני יורי ודלך עלי
 אן הדא אלכלאם גרי פי דלך אלמגלס פכרג אלשטן עלי אן אללה יפעל
 דלך פי אירב.

1:13 ו י ה י ה י ר מ ו ב נ י ר ו ב נ ו ת י ר א כ ל י מ

10 ו ש ת י מ י י ר ב ב י ת א ח י ה מ ה ב כ ו ר :

וכאן אליוס ונביה ונבאתה אכלין² ושארבין³ כמרא³ סי בית

אכיהם אלנכר :

ערף אן אליוס כאנת אלכיאנה ואנה בעד אלענאדה ותקריב אלקרובין.

1:14 ו מ ל א ר ב א א ל א י ר ב ו י א מ ר ה ב ק ר ה י ר

15 ח ר ש ו ת ו ה א ת נ ו ת ר ע ו ת ע ל י ד י ה מ :

גא רסולא⁴ אלי אירב וקאל כאנת אלנבראת חארחת ואלאתן

ראעיות עלי ידיהן :

1:15 ו ת פ ל ש ב א ו ת ק ח מ ו א ת ה נ ע ר י מ ה כ ו ר ל פ י

ח ר ב ו א מ ל ס ה ר ק א נ י ל ב ד י ל ה ג י ד לך :

20 פוקעת שבא עליהם ואכדתהן וקתלו אלגלמאן נאלסיף ואנספלת

(1) in M.T. אונכלים

(2) in A.+ ו

(3) with tanwin "accusative" in A.

(4) Ibid.

פי אלאנא וישמן ישורון ויבעט (Dt 32:15) וקאל שלמה עליה אלסלאם פן
 אשבע וסחשתי (Piv 30:9) פערף אנה קד ינקז אלדין ענד אלשבע וקד ינקז
 ענד אלעוז פלפא דאו אירב עלי אלדין ענד אלנעמה אלגזירה קאלו לעלה
 יתגייר דינה מע זואל בעמתה פלדלך קאל רחנם ירא אירב אלהים (Job 1:9)
 וקו/ הלא אתה¹ שבת בעדו (Job 1:10) יעני פי גסמה וקולה ובעד ביתו
 5 (Job 1:10) יעני בה עיאלה ואולאדה וקו/ ובעד כל אשר לו מטביב (Job 1:10)
 ישיר בה אלי ענידה וגלמאנה וקו/ מעשה ידיו ברכת (Job 1:10) ישיר
 אלי תלאתה כמא שרחנא דלך פי ועבודה רבה (Job 1:3) וקו/ ומקנהו פרץ
 בארץ (Job 1:10) ישיר אלי גמאל ובקר ואלגנס ואלחמיר אלתי אחסע וקדם
 10 דכר אלאגל באלאגל וקד אמתחנה פי כל הדה כמא מנשרח דלך פי מא בעד
 וקו/ שלח נא ירך וגע בכל אשר לו (Job 1:11) יגפע פיה ביחה וכל אשר
 לו (Job 1:11) מעשה ידיו (Job 1:10) ומקנהו (Job 1:10) וקו/ אם לו
 על פניו (Job 1:11) יריד בה יכפר בך טאהר² ויתרך מא בידה מן אלדין
 וענדי אן אלשטן קאל הדה אלקול עלי סביל אלסחתני והו אנה קאל הדה
 15 אלקול עלי צמיר והו אנה אראד שלח נא ירך וגע בכל אשר לו (Job 1:11)
 ואן עלמת אנה לא יברק וקאל בכל אשר לו (Job 1:11) ליכרג גסמה
 חתי ינסר איש יכון מן דינה הל יכון בוצעה אלאול³ אם יתגייר פאנה
 אן אמתחנה בתלף בעמתה ולם יתגייר זאל ענד דלך קול אלנאס רחנם ירא
 אירב (Job 1:9) ומע דלך פאנה⁴ יסר קלב אהל אלדין ומע דלך פאן
 20 אלנארי עז וגל יעוצה עלי צנה ושכרה לא מחאלה פכדי יגב אן יכון

(1) אן in M.T.

(2) in A.+⁴

(3) with tashdeed in A.

(4) Ibid.

אליס אנת סיגת עליה ועלי ניתה ועלי גמיע מאלה דאירא¹ עמל
ידיה בארכת ומאשיתה תרי פי אלבלד² .

ו א ו ל ס ש ל ח נ א י ד ר ו ג ע ב כ ל א ש ר ל ו 1:11
א ס ל א ע ל⁴ פ נ י ר י ב ר ר :

5 ולכן ארסל ידר ואדן⁵ בגמיע מאלה אלס⁶ ישחמך בחצרתך .

ו י א מ ר י ו י⁷ א ל ה ש ט ו ה נ ה ב כ ל⁸ א ש ר ל ו 1:12
ב י ד ר ר ק א ל י ו א ל ת ש ל ח י ד ר ו י צ א
ה ש ט ו מ ע ס פ נ י י ה ו ה :

9 וקאל אללה ללשטן הודא גמיע מאלה בידך כאן אליה לא תרסל
10 ידר פכרג אלשטן¹⁰ מן ענד חצרת אללה .

עברת¹¹ שבת (Job 1:10) סיגת מתל הנני שך את דרכך (Hos 2:8) ומענאה מנעת

ענה כמא¹² ימנע¹³ אלסיאג ען אלכרם וגירה וישנה¹⁴ אן אלשטן כמא¹⁵ יסמע הדה¹⁶

אלמעני מן¹⁷ אלנאס יתחדתון¹⁸ בה ויתגארוון סיה דאימא¹⁹ והו²⁰ אנה כאן²¹ אדא

גרי דכרה²² בינהם דכר דינה ודכר בעמתה יקולון רחנם ירא אירוב אלהים

15 (Job 1:9) וסאיר מא קאלה אלשטן וכאן²³ ענדהם אן דינה מנוסא²⁴ ננעמתה

ואנה אן סלב אללה בעמתה מנה תגייר דינה פכאן אלשטן יסמע הדה אלכלאם

מנהם פלמא סמע אללה יקול כר אין כמורו בארץ (Job 1:8) חכי הו מא כאן

יסמעה מן אלנאס ואן כאן לם יחכיה ען גירה פאנה לם יקל דלך אנתודא²⁵

מן נפסה ודלך אנה אתגה להם אן יקולון דלך מן חית אנה קד יוגד סי בני

20 אדם מן יקל דינה מן אלנמר ופיהם מן יקל דינה מן אלפקר ואלעוז פקו /

(I) with tanwin "accusative"
in A. and B.

(2) אלארץ in B.

(3) alongside this verse in
the margin is written
יד in B.

(4) written in the margin in A.

(5) with fatha and kasra in B.

(6) in A.+ בחצרתך then בחצרתך
scored out.

(7) ירה in B. and M.T.

(8) כל in B. and M.T.

(9) קאל in B.

(10) אלסטן in B.

(11) with fatha and Arabic

shadda in B.

(12) in A.+⁴

(13) smudged in B.

(14) ישנה in B.

(15) smudged in B.

(16) הדא in B.

(17) missing in B.

(18) smudged in B.

(19) Ibid.

(20) B. breaks off here.

(21) with tashdeed in A.

(22) written in different hand-
writing in the margin in A.

(23) with tashdeed in A.

(24) with tanwin "accusative"
in A.

(25) Ibid.

וקו/ לבלעם¹ מי האנשים ואלה (Nu 22:9) ואללה עארף בדלך וקול² אלישע³
 מאין גיחזי (II K 5:25) ואלמעני פי דלך אנה אדא קאל משוט בארץ ומרתהלך
 בה (Job 1:7) יקול לה השמת לבך אל⁴ עבדי אירוב ומן קולה⁵ משוט בארץ
 (Job 1:7) עלמנא אן הדה⁶ אלשטן כאן שגלה ימסי ויטוף וינטר דיאנאתהם
 5 ויתצפח אחואלהם כמא סיבין דלך פי הדה אלקצה פכאן יטוף ויתחסב ען
 אלצדיקים ולדלך קאל לה כי אין כמורה⁷ בארץ וימצי אליהם ויתצפח⁸ דינהם⁹
 וקולה¹⁰ ומתהלך בה (Job 1:7) יעני אני אדהב פיהא ואתחסב¹¹ עלי¹² מן
 סיפעל שי מן אלמנכר* וקו/ השמת לבך יעני אגעלה¹³ באלך מנה כמא געלת
 מן גירה תם יצפח¹⁴ באלארבעה אוצאף אלגמילה¹⁵ אלתי¹⁶ וצפהא אלמדוון*
 10 אעני תם וישר ירא אלהים וכר מרע ואלקצד פי זכרה לה דלך ליערף פצילה
 אירוב עלי אהל עצרה ופיהם אליפז ובלוד וצופר ואליהוא והוא¹⁷ יסר קלב
 שטן פענד מא סמע דלך אלוצף למ ינכר מנה שיא¹⁸ לעלמה אנה חק ואן¹⁹
 לים פי אלעצר מתלה ועלם אללה אן אלשטן סיקול מא קאלה ענד מא וצפה
 אללה²⁰ ליבין אן אללה פעל מא פעלה באירוב וסנשרח דל סימא בעד.
 15 ו י ע ן ה ש ט ן א ת י ה ו ה ו י א מ ר ה ח נ ם י ר א 1:9²¹
 א י ר ן א ל ה י ם :
 פאגאב אלשטן ללה²² וקאל אמגאן כאיף אירוב מן אללה .
 ה ל א א ת ש כ ת ב ע ד ו ו ב ע ן 23 ב י ח ו ר ב ע ד 1:10
 כ ל א ש ר ל ו מ ס ב י ב מ ע ש ה י ד י ן 24 ב ר כ ת *
 ו מ ק נ ה ו פ ר ק ב א ר ק : 20

(1) see Nu 22:28,40; Job 24:9.	(15) in B.+ אעני
(2) וקו in B.	(16).....* omitted in B.
(3) in B.+ לגיחזי , גחזי in M.T.	(17) in B.+ כמא
(4) על in B.	(18) with tanwin"accusative" in B.
(5) קו in B.	(19) ואנה in B.
(6) הוא in B.	(20) omitted in B.
(7) כמורה in B.	(21) alongside this verse in different hand-writing in the margin is written
(8) אחואלהם in B.+	$\frac{N}{S}$ in A. and $\frac{N}{S}$ in B.
(9) ודינהם in B.	(22) אללה in B.
(10) וקו in B.	(23) smudged in B.
(11) ואתחסב in B.	(24).....* smudged in B.
(12).....* עליהם מן פי פעלה שי מן אלמנכר in B.	
(13) missing in B.	
(14) וצפה in B.	

לה אלכחאב צנעה ועמל ישחגל בה פססוה אלכטילים שסן מן חית אנה כאן
 מעאנדא¹ להם באגצא² להם וירדעהם ען פעל אלמעאצי וליס חסמיתהם לה
 דלך באעגב מן קו / ען מלאך יוי שסן, בקו / ויחיצב מלאך יוי בדרך
 לשסן לו (Nu 22:22) וקאל / הנה אנכי יצאתי לשסן (Nu 22:32)
 5 פסמאה שסן מן חית אנה כאן שסן לבלעם³ כדאך כאן הדא אלמחחסב שסן
 ללאשראר. פכאן אדא גאהם יקולון קד גאנא אלשסן פצאר פשהור ענדהם
 בהדא אלאסם.

10 ויאמר יוי⁵ אל השסן מאין תבא⁶ ויען
 השסן את יוי⁷ ויאמר משום בארץ
 ומתהלך⁸ בה?^{9*}

וקאל¹⁰ אללה ללשסן¹¹ מן אין חגי פאגאב אלשסן וקאל ללה מן
 אלטוף פי אלארץ ופי אלסיר פיהא* .

15 ויאמר יוי¹² אל השסן השמת לברך אל¹³
 עבדי אירוב כי אין כמהו בארץ איש
 תם וישר ירא אלהים וסר מרע:

פקאל אללה ללשסן אמא געלת¹⁴ נאלך מן ענדי אירוב אלדי ליס
 מחלה פי אלארץ או¹⁵ * הו¹⁶ רגלא כאמלא¹⁷ ופסתקיסא¹⁸ וכאיפא¹⁹ מן
 אללה וזאיגא²⁰ מן אלרדא .

יחמטל אן יכוז אלשסן בניה עלי סאהר אללפט וקו²¹ / מאין חנוא²²

20 (Job 1:7) עלי דסם אלכחאב אפתחאח²³ אלכלאם מחל קו / לאדם איס²⁴.

(1) with tanwin "accusative" in B.

(2) Ibid.

(3) see Nu 22:28,40; Jos 24:9,10.

(4)....* this verse is written in different hand-writing in the margin in B.

(5) ירה in M.T.

(6) חנוא in B.

(7) ירה in M.T.

(8) ומתהלך in M.T.

(9) in B.+ ויאמר

(10) ثالث كراس starts here in A.

(10)....* omitted in B.

(11) different hand-writing ends here in A.

(12) ירה in B. and M.T.

(13) על in B. and M.T.

see also Job 2:3.

(14) the ם is missing in B.

(15)....* omitted in B.

(16) with tanwin "accusative" in A. and B.

(17) in A.+ וי, with tanwin "accusative" in A. and B.

(18) with tanwin "accusative" in A. and B.

(19) Ibid.

(20) Ibid.

(21) בקו / in B.

(22) in B.+ הו

(23) אפתחאח in B.

(24) see Dt 1:12,7:17,12:30, 18:21,32:30; Jud 20:3, II K 6:15.

בעד אן צדר¹ בזכר מא כאן לה מן אלולד ואלנעמה אחנעה בזכר חלף בעמחה
 ומות אולאדה וקר² / ויהי היום לים יגוז אן ישיר נה אלי אליום אלדי
 כאן יקרנ³ פיה ואנמא⁴ כאן⁵ בעקונה והו אול יום מן⁶ אלדור כמא⁷ יקול*
 ובניו ובנותיו אכלים ושותים יין בבית אחירם הבכור (Job 1:13) ליכנה⁸
 ישיר נה אלי יום כאנו יגחמעון פיה ללענאדה⁹ ואלנסר ואלגדל אמא אן
 יכון יום סנת או גירה וקר כאן בני אירב פי דלך אליום עלי רסמהם סא¹⁰
 אגחמעו* מע בני האלהים האולי בני האלהים¹¹ קום מוחדין¹² אשראף ענד אללה
 ודלך בסנהם אלי אללה סתל קר¹³ / בני אלחי בניס אחס ליו¹⁴ אלהיכם
 (14:1) וקר / להתיצב על ירי יעני אנתצאב ללצלוה ואלענאדה סתל
 ובאחס ועמדחם לפני בבית¹⁵ אשר נקרא שמי* (Jer 7:10) וקאל להתיצב
 והו¹⁶ אוכד פי מעני חנאת אלוקוף מן ועמדחם לפני (Jer 7:10) לק /
 ושמוראל עמד נצב עלירם (Is 19:20) והוא אלששן לים הו סלאך לתוססה
 בין בני האלהים להתיצב כמא שרח דלך פי אלפצל אלתאני כק / פיה להתיצב
 על ירי. פערף אן אלששן איצא כאן יחיצב על ירי. ויבעד אן יכון גמאעה
 אסמהם ששן אד לים פי אלפצל סא ידל עלי אנהם גמאעה. פאלאולי אן יכון
 שכצא¹⁷ ואחדא¹⁸ וקר מן קום אנה סמי ששן מן אגל סא גרי עלי אירב מן
 גהתה אד הו¹⁹ כאן* סנב חלף נעם אירב וקתל אולאדה וגלסאנה וצרנאחה.
 ואלאקרנ ענדי פי הדה אלקנה אן הוא אלששן לס יסמיה אלמדון אנתדי ששן
 ואנמא אהל²⁰ אלזמאן כאנו יסמונה ששן פסמאה אלמדון²¹ ששן עלי סא כאן
 משהור ענדהם ודלך אנה כאן יסוף בינהם ויחחסב ללה גל זכרה ולם יזכר

(I) with Arabic hadda in B.

(2) קר in B.

(3) with Arabic shadda in B.(4) with tashdeed in A.

(5) Ibid.

(6) omitted in B.

(7)....* בל סיקול in B.

(8) לכנה in B.

(9) לענאדה אללה in B.

(10)....* ולם יגחמעו in B.

(11) in B.+ הם

(12) מוחדי in B.

(13) קולה in B.

(14) לירנה in M.T.

(15) in M.T.+ הוזה

(15)....* omitted in B.

(16) different hand-writing starts here in A.

(17) with tanwin"accusative" in B.

(18) Ibid.

(19)....* כאן הו in B.

(20) אהל in B.

(21) אלמדון in B.

ויקרב¹ עשרה רווס עולות² בעדד³ עשרה⁴ בניה וננאחה ראסא⁵ ואחדא⁶ ען כל
 ואחד* ודכר אנה כאן יקרב⁷ ענהם לא ען נפסה ואנה כאן⁸ יפעל* דלך כוספא⁹
 מן¹⁰ אן יכוז קד¹¹ דאר פי קלונהם¹² שי מן אלפכר¹³ פי מעני אלאימאן וערף
 אנה כדי כאן יפעל¹⁴ דאימא פי כל דור אסנוע נק¹⁵ / כסה יעשה אירוב כל
 הימים* ודלח הדה אלקצה עלי אנהם כאנו קנל זמאן משה ע. אלס.* /¹⁶
 יתקדשו¹⁷ לקרבן¹⁸ עולה* יגפן¹⁹ ען דנב²⁰ ידור²¹ פי אלקלב²² ודלח איצא עלי
 אנהם²³ אנהמאכהם על²⁴ אלאכל ואלשרב לם יסחר מנהם כסא²⁵ ינכרה אללה
 בק/ אולי חטאו בני וברכו²⁶ אלהים בלבבם* פערף אנה לם יקח²⁷ אללה
 אולאדה למעציה סהרת מנהם לאנהם²⁸ לם ידכר להם שי²⁹ גיר הוא אלנאב
 ודלך³⁰ אנהם³¹ למא³² כאנו פי גזר נעם אנוהם* לם ישחגלו פי מאעטיהם³³
 פאכדו פי אכל ושרב דאים מן גיר מעציה ומן גיר מכאלטה אלאשראר .

1:6 ויהי הירוס ויבאו בני האלהים להתיצב

על יהרה³⁴ ויבוא גם השמן בתוכם :
 וכאן אליוס וגאן³⁵ בני³⁶ אלאשראף לוקוף³⁷ קדאם אללה וגא
 איצא אלמעאנד פי וצטהם.³⁸

(I) with fatha and Arabic shadda in B.

(2) in B., omitted in D.

(3) بغدد in D.

(4) omitted in D.

(5) with tanwin"accusative" in A. and B.

(5)....* omitted in D.

(6) with tanwin"accusative" in A. and B.

(7) with fatha and Arabic shadda in B.

(8)....* فعل in D.

(9) with tanwin"accusative" in A. and B.

(10) omitted in D.

(11) Ibid.

(12) قلبيهم in D.

(13) אלרדי in B.+

(14) يعمل in D.

(15) بم in B.

(16)....*omitted in B. and D.

(17)....* يتقدسون للقریان مثل ويقديتر
 اث يشای واٹ بانا وبقرا لاہام لزاج
 (18 I6:5) وان قریان عولا .
 in D.

(18) מחל ויקדש את ישי ראח בניד. in B. ויקרא לדם לזבח (18 I6:5) ואן קרבן עלה.

(19) يکفر in D.

(20) فكر خطا in B., دنوب in D.

(21) חדור in B.

(22) והו אל הקרב על+ in B. in different hand-writing in the margin.

(23) אנה in B.+ ע in B. and D.

(24) in A.+^א

(25) ואנמא כאן ימכן אנה+ in B. דאר פי קלונהם סכר ינכרה אללה במ ק .

وانما كان يمكن انه دار+ in D. في قلبهم فكر ينكره الله كقوله :

(26)....* وتماه in D.

(27) يمت الله in D.

(28) לאנה in B. and D.

(29) ذنب in D.

(30) ודכר in B.

(31) انه in D.

(32)....* למא ראו גזר נעם אלאב
 in D. لما كبرت نعمة ابيهم in B.,
 (33) the א is written above the ב in A., מעישה in B. and D.

(34) از وناي in D.

(35) وجا in D.

(36) بنو in D.

(37) ללוקוף in B. and D.

(38) D. breaks off here.

כואתהם ללאכל וללשרב מעהם .

ו י ה י כ י ה ק י פ ו י מ י ה מ ש ת ה ו י ש ל ח א י ו ב
ו י ק ד ש ם ו ה ש כ י ם ב ב ק ר ו ה ע ל ה ע ל ו ת מ ס פ ר
כ ל ם כ י א מ ר א י ו ב א ו ל י ח ס א ו ב נ י ו ב ר כ ו
א ל ה י ם ב ל ב ם כ כ ה י ע ש ה א י ו ב כ ל ה י מ י ם ;
ו כ א ן ע נ ד מ א א ד א ר ו א י א ם א ל ד ע ו ה ¹ א ר ס ל א י ו ב ו ק ד ס ה ם ² ו א ד ל ג
ב א ל ג ד א ה ו א צ ע ר צ ע א י ד א ב ע ד ד ³ כ ל ה ם א ן ⁴ ק א ל א י ו ב ל ע ל ⁵ א כ ס ו
א ו ל א ד י ו ש ח מ ו א ע ד א א ל ל ה ס י ק ל נ ה ם ⁶ כ ד י כ א ן י ע מ ל א י ו ב כ ל ⁷
*
א ל א י א ם .

10 ב ע ד א ן ד כ ר ל נ א ד י ן א י ו ב ס י ג ן ס ה ד כ ר מ א כ א ן י ע מ ל ה ס י מ ע נ י א ו ל א ד ה ב ע ד
ד כ ר ה פ ע ל ה ם פ ע ר ף א נ ה ם כ א נ ו י ש ג ל ו ⁸ ז מ א נ ה ם ב א ל א כ ל ⁹ ו א ל ש ר ב ¹⁰ ל א ש י ג י ר ה ¹¹
א ע נ י ל י ם ל ה ם מ ע י ש ה ד נ י א ו ל א ש ג ל ס י ע ל ם ו ל א ¹² ר י א ס ה מ ח ל א נ י ה ם פ י ש נ ה
א נ ה ם י נ פ ק ו ¹³ מ ן נ ע מ ה א נ ו ה ם ¹⁴ ל כ ל ו א ח ד מ נ ה ם ¹⁵ ד א ר ע ל י ¹⁶ ה ד ה * ל ק ו ¹⁷ / ב י ת
א י ש י ו מ ר (Job 1:4) ו ל ם י ד כ ר ל כ ו א ת ה ם כ מ א ד כ ר ל ה ם פ י ש נ ה א ן כ ו א ת ה ם
כ א נ ו ¹⁸ ס י ב י ת א ל א ¹⁹ ג י ר מ ת ז ו ג א ת ²⁰ ו כ ד ל ך ²¹ ה ם ²² ע ז א ²³ ו ע ר ף א נ ה ל ם י כ ן
א נ י ה ם ²⁴ ו ל א ג י ר ה ²⁵ מ ע ה ם ב ל ²⁶ ע ש ר ח ה ם מ ג ן מ ע י ן ²⁷ ב ע ץ ²⁸ מ ע ב ע ץ ו ל י ם ב י נ ה ם
ג ר י ב * ו ל ם י ד כ ר א י ²⁹ א ל ס נ ב ס י ד ל ך ו ל א ³⁰ ד כ ר ע ן א י ו ב א נ ה כ א ן י נ כ ר
ע ל י ה ם א נ ה מ א כ ה ם ע ל י א ל א כ ל ו א ל ש ר ב ד ו ן מ ל ב א ל ע ל ם ו א ל מ ע א ש ל י כ נ ה ³¹
ד כ ר ע נ ה א נ ה כ א ן ³² ס י כ ל ד ו ר ³³ א ס נ ו ³⁴ י ס צ ל ב י ו ם ו ה ו א ן י ג מ ע ב י נ ה
א ל י ע נ ד ה ו י ס ה ר ה ם ו י ג ע ל ד ל ך א ל י ו ם א ע נ י י ו ם א ל ח א מ ן י ו ם ע נ א ד ת ה ³⁵

20

(1) אלצניע in B.	(18) in D. کن
(2) with Arabic <u>hadda</u> in B.	(19) in D. أبيهن
(3) בעד in B.	(20) in D. مزوجات
(4) לאן in B.	(21) in B.+ , אלאכזה
وكان in D.
(5) D. starts here.	(22) in B.+ , אין , البين in D.
(6) קלוונה in B. and D.	(23) with damma and Arabic
hadda in D.
(7) ...* סול אלזמאן in B.	(24) ولاغريب والد هم معهم
in D.
(8) <u>يشغلون</u> in D.	(25) in A.+ /
(9) in A.+ /	(26) ...* omitted in D.
(10) with damma in D.	(27) מגחמעין in B.
(11) the last three letters
are missing in D.	(28) בעזהם in B.
(12) סי+ in B.	(29) omitted in D.
(13) <u>ينفقون</u> in D.	(30) in B. ולם
(14) אניהם in B.	(31) in B. and D. לכנה
(15) <u>ابيهم وكان</u> in D.
missing in D.	(32) omitted in D.
(16) ...* דאר עלי חדה in B. then
explained in the margin by
different hand-writing as:	(33) Ibid.
(17) <u>دار مفردة</u> , יעני וחדה in D.
in B. , <u>كما قال</u> in D.	(34) in D.+ كان
	(35) in B. and D. ענאדה

אלחמיר וליס נד מן דכראן¹ וימכן אנה לם ידכל אלדכראן פי אלעדד אד לם
 תכן תחמל מתל אלגמאל ואנמא כאנת ללנחאג פקם ותכוון אלדכראן² סאיתין
 וכמסין עלי אלתקריב תעלימנא³ מן קו⁴ / אתונות עשרים ועירים עשרה
 (Gn 32:16) וקדם אלצאן עלי⁵ אלגמלים תם אלבקר תם אלאחונות עלי
 5 רסם תרתיב⁶ עזים מאתים⁷ (Gn 32:15) גמלים⁸ מיניקות* (Gn 32:16)
 ומע דלך פפיה מעני אכר⁹ כתרה אלעדד¹⁰ סנעה אלאף גנם¹¹ ותלאח¹² אלאף
 גמל ואלף ראס בקר וכמסמאיה אתונות וקאל ועבדה דבה ולא ישן¹³ פי
 כתרחהא אד לה כמסמאיה פדאן¹⁴ תעמל¹⁵ ולם ידכר לה¹⁶ מלך¹⁷ זאייע* ואנמא
 כאן יתקבל אראצי ויכרבהא ויבדרהא מתל ינחק¹⁸ ולדלך קאל ונפש בעליה
 10 הפחתי (Job 31:39) עלי בעץ אלתפאסיר פלם יר¹⁹ אן²⁰ ישחרי זיאע אמא
 ליקל חסד אלנאס לה או לצרב אוגנה אלוקת ולם ידכרה אלמדוין ואמא
 דור²¹ ומסכן²² פאמא אן יכוון קד מלכהא או אכתראהא ולם ידכר לה כסף
 וזהב וגיר דלך ווגדנאה יקול אם שמחתי זהב כסלי (Job 31:24) פדל
 עלי אן²³ לה דלך לכנה לם ידכרה מן חית אנה קצד אן ידכר סא כאן
 15 יתכסב מנה ולם ידכר מא לם יתכסב מנה וקו / גדול מכל בני קדם
 יריד בה גדול פי אליסאר ואלקדר ואלאסם ואלמנזלה .

1:4 ו ה ל כ ו ב נ י ו ו ע ש ו מ ש ת ה ב י ת א י ש י ו מ ו
 ו ש ל ח ו ו ק ר א ו ל ש ל ש ת א ח י ת י ה ס ל א כ ל
 ו ל ש ת ו ת ע מ ה ס :

20 וַסֵּארוּ בְּנֵיהּ וַעֲמְלוּ דְעוּהָ²⁴ בֵּית רֵגְלֵי יוֹמָהּ וַאֲרִסְלוּ וְדַעוּ בְּחֵלְחָהּ²⁵

(1) in B.+ להם	(13) in B. סך
(2) with madda in A.	(14) in B.+ מן אלבקר
(3) תעלימא in B.	(15) omitted in B.
(4) קולה in B.	(16) in B.+ ארץ
(5) smudged in A. and B.	(17)* omitted in B.
(6) אלתרתיב in B.	(18) in B.+ ע. אלט.
(7) וג. in B.+	(19) in B. ירא
(8) מ in A.+	(20) with tanhdeed in A.
(8)* in B. גמלים מ ונ ש וג.*	(21) in B. אלדור
גמלים מיניקות ובניהם שלשים ת. for: (Gn 32:16).	(22) in B. ואלמסאכון
(9) והו in B.+	(23) in B. אנה כאן
(10) אלגנס in B.	(24) in B. זנייע
(11) omitted in B.	(25) in B. בחלח
(12) וחלח in B.	

1:2 ו י ו ל ד ו ל ו ש ב ע ה ב נ י מ ו ש ל ו ש ¹ ב נ ו ת ו ;
 ו ת ו א ל ו ד ו ² ל ה ס נ ע ³ ב נ י ו ו ת ל א ת ב נ א ת .

1:3 ו י ה י מ ק נ ה ו ש ב ע ת א ל פ י צ א ו ו ש ל ש ת א ל פ י
 ג מ ל י מ ו ח מ ש מ א ו ת צ מ ד ב ק ר ו ח מ ש מ א ו ת
 5 א ת ו נ ו ת ו ע ב ד ה ר ב ה מ א ד ו י ה י ה א י ש
 ה ה ו א ג ד ו ל מ כ ל ב נ י ק ד מ ;
 ו כ א ו ⁴ מ א ש י ת ה ס נ ע ה א ל א פ ר א ס ⁵ ג נ מ ⁶ ו ת ל א ת ⁷ א ל א פ ר א ס ג מ ל ⁸ ו כ מ ס
 מ א י ה פ ד א ו ב ק ר ו כ מ ס מ א י ה א ת ו ו פ ל א ח ה כ ת י ר ה ⁹ ו כ א ו ד ל ק א ל ר ג ל
 כ נ י ר מ ו כ ל ב נ י ק ד מ .

10 בעד אן דכר דינה דכר אולאדה ובעמחה פישנה אן טאעחה סנקה ¹⁰ פרנ ¹¹ אולאדה
 עלי דין וחקוה ואכתס ¹² אלבעמה עלי מתל דלך ולם יגיה ול ¹³ אכחר מן אלעשרה
 קבל אלמחנה וקד כאנו מדרכין פי דלך אלוקת עלי מא יבין פי מא בעד וכאנו ¹⁴
 אלננין אכחר מן ¹⁵ אלננא ויה אחס ¹⁶ אן יכונו ¹⁷ אכחר ¹⁸ מן אלננין ¹⁹ ודכר
 עדר מאשיתה ²⁰ פ ²¹ וקת בכנתה * וליס יגוז אן בקול אן מאשיתה מא כאנת תזיר
 15 מתל אלאולאד אלד ²² לם ²³ יזידו לאן וקוף אלבעמה מן אלמואשי קללה וליס
 מתלה פ ²⁴ אלולד * כמא ראינא ²⁵ ינתהי עודה ויקף ולם ידכר לה כוס ורכב
 א ²⁶ לם יכז אירב סלמא ²⁷ ואנמא ²⁸ כאן צאחב מאשיה ופלאחה מתל סידנא ²⁹ יצחק
 ע . אלסלא ³⁰ והי אחל ³¹ אלמכאס ³² פכאן אלגנמ ללנחאג ואלאכל ³³ ואלגמאל
 ללנחאג ³⁴ ואלחמל * ואלבקר ללדר ³⁵ ואלחרת * ואלאתן ללנחאג ופי עדר אלגנמ
 20 ואלגמאל ³⁶ ואלבקר * דכור ואנאת בחסב אלחאגה לא מחאלה ולם ידכר דכרא ³⁷

(1) B.. resumes here.	(21)....* כאנת תזיר in B.
(2) תואלד in B.	(22) omitted in B.
(3) סנעה in B.	(23) לא in B.
(4) smudged in B.	(24)....* first written
(5) מן in B.+	then scored
(6) אלגנמ in B.	out and replaced by:
(7) ותלת in B.	פי אלולד in A.
(8) גמאל in B.	(25) אלולד in B.+
(9) גדא in B.+	(26) אד in B.
(10) נעמחה in B.+	(27) in A.+
(11) א in A.+	(28) with tashdeed in A.
(12) אל in A.+	(29) omitted in B.
(13) א in A.+	(30) ע. אלס. in B.
(14) וכאן in B.	(31) אחל in B.
(15) in A.+	(32) with madda and kasra in B.
(16) מן in B.+	(33) ואלאכל in B.; written above
(17) יכונו in B.	וואלגמאל.
(18) אקל in B.	(34)....* ללחמל ואלנחאג in B.
(19) this word is written אלננא	(35)....* ללחרת ואלוראס in B.;
first, then replaced by אלננין	written in the margin.
in A., אלננא in B.	(36)....* ואלוקר ואלגמאל in B.
(20) ומא in B.+	(37) with madda in A.

וחחש על מרמה רגלי (Job 31:5) וקיל איצא חס¹ אנה חס פי אלעקליאת וישר
 פי אלסמעיאת ואנה ירא אלהים פימא כאן יחכם בין אלנאס מתל קו/ פי
 אלשופטים אנשי חיל יראי אלהים (Ex 18:21) וקו/ וכר מרע יעני אנה
 כאן² פי צנאה קד גרי סנה זלל כמא יגרי מן אלאחדאת וחורישני עונות
 נעורוי (Job 13:26) פתאב אלי אללה מנהא פלדלך קאל וסר מרע ופי
 5 תרכה דכר אנוה וחסנה הו אן לם יכן לאנוה שרף פי חאל סניה נל כאן
 אירוב פי בפסה כביר אלמחל ומחל דלך כקו/ פי כל בני לם ידכר אסם
 אנוה מתל עמוס עובדיה מיסה נחום חבקוק חגי מלאכי³ וקיל אנה מן
 קביל בני קדם לקולה פיה גדול⁴ מבני קדם* (Job 1:3) וקיל הו אן
 10 קדם הו קדמה מבני ישמעאל וכאנו יסכנו פי תלך אלנאחיה כק/ פי בני
 ישמעאל וישכנו מחוילה (Gen 25:18) פערף אנהם סכנו מן חוילה אלי
 ארץ אשור⁵ (Is 27:13) כק/ באסה אשורה (Gen 25:18) ואלזמאן אלדי
 כאן פיה בין מוח סר. יעקב וכרוג ישראל מן סצר אד לא יגוז אן⁶
 יכו⁷ קנל סידנא אברדם לאנה לם יערף אסם שדי קנל אברדם כמא סנסרח
 15 דלך פי קו/ אני אל שדי (Gen 35:11, 17:1) ופי קו/ וארא אל
 אברדם אל יצחק ואל יעקב באל שדי (Ex 6:3) ולא יגוז אן⁸ יכו⁸
 פי זמאנהם לקו/ כי אין סצרו בארץ (Job 1:8, 2:3) ולם יכן אכיר
 מן אברדם יצחק ויעקב וכדלך לא יגוז אן יכו⁸ אכיר מן סידנא משה
 ומן בעדה לאנה קד כאן פי ישראל חמימים ישרים יראי ירי פלעלה כאן
 20 פי עצר שעבוד אלאנא במצרים.

(1) meaning in C.
 (2) with tashdoed in A.
 (3) C. breaks off here.
 (4).....* גדול מכל בני קדם in M.T.

(5) see also Gen 10:11,
 Is 7:18, Hos 11:11.
 (6) with tashdeed in A.
 (7) Ibid.
 (8) Ibid.

גיר אן אלגרז סכאלף ודלך אנה דכר לנא¹ סאעטה² נח למענאיין א³ הו אנה
 כאן צדיק חמים(6:9 חט) סי מתל דלך אלגיל אלמסרף סי אלמעאצי והוא שבח
 גדול למן יכוון צדיק חמים(6:9 חט) סי דור רע ואלב⁴ הו אנה קדם איש חמים
 ליערף אנה חכלז סן שטף מים בצדקתו בק/ כי אותך⁴ ראיחי צדיק לפני בדור
 הזה(7:1 חט) שאמא איוב סקר כאן סי זמאנה אכיאר כחירין אליפז וגלוד⁵
 ו צופר וגיריהם ליכנהם למ⁵ יכונו מתל איוב עלי⁶ אלכמאל* בק/ כי אין
 כמורו בארץ(2:3 סס) ובק סיה/ חס וישר וירא⁷ אלהים וקר מרע ושרח דלך סן
 אגל אן⁸ אנחאנה קדסוה נצד הוה אלארבעה ודלך אן⁹ אליפז קדפה נאנה יעחקר
 מדהב אהל אלוהר בק/ ראורח עולם חשמר אשר דרכו מחי און(22:15 סס) וקאל
 אליוהו ראורח¹⁰ לחברה עם כועלי און(34:8 סס) סקאל סיה אנה חס יעני כאמל¹⁰
 סי אעחקאר אלחוחיד¹¹ ואלאימאן נאללה עז וגל מתל בק/ חמים תהיה עם ירי
 אלהיר(18:13 דט) וקאל איוב ען נפסה אם אראה אור¹² כי ירגל(31:26 סס)
 ויפת בכחר לבי(31:27 סס) גם רגא עון פלילי כי כחשתי לאל חמעל(31:28 סס)
 וקו/ וישר יריד אנה ישר ס¹³ סעאמלחה והם קדסוה כי חחנול¹⁴ אחיר חנם
 (22:6 סס) וקאל הו ען נפסה אם אמאט משכס עבדי(31:13 סס) ומה אעשה כי
 יקום אל(31:14 סס) וקו/ וירא אלהים והם קדסוה וזרועות יחומים ידכא
 (22:9 סס) וקאל ען נפסה אם הניכוחתי על יחום יודי(31:21 סס) כחפי משכמה
 חכול(31:22 סס) כי כחד אלי אן¹⁵ אל(31:23 סס) וקאל/ וכר מרע יריד אנה
 לא יכאלט אהל אלסר ולא יגאלסהם מתל קול אלנאלח לא ישנחי עם מחי שרא
 (26:4 פס) שנאתי קרג מרעים(26:5 פס) וקאל ען נפסה אם הלכתי עם שרא²⁰

(1) with tashdeed in A.

(2) טאע in C.

(3) missing in C.

(4) אחר in C.

(5) missing in A.

(6)* smudged in C.

(7) missing in A.

(8) with tashdeed in A.

(9) Ibid.

(10) וארח in M.T.

(II) in A.+ אל then אל scored out and replaced by א .

(12) missing in C.

(13) in A.+ ס

(14) חחנול in M.T.

(15) איר in M.T.

איש היה בארץ עוז אירוב שמו והיה 1:1
האיש ההוא תם וישר וירא אלהים וסר
מרע:

כאן רגלא¹ פי ארץ עוז אסמה אירוב וכאן² דלך אלרגל כאמלא³
ומסתקימא וכאיפא⁴ מן אללה וזאוגא⁵ מן אלרדא.

דכר אלמדון פי הדה אלפטוק ג.⁶ אפיא א⁷ דכר אלצקע אלדי סכנה אירוב ואלב⁸
אסמה ואלג⁹ טאעתה ואכתצר ען דכר חסנה ואלזמאן אלדי כאן פיה וקדם דכר
אלבלד עלי דכר אסמה לאן¹⁰ אלבלד אסנק וכדלך פעל מיסה בק/ מרר אפרים

ועמו מיסה¹¹ (Jud 17:1) ואלקנה ויהיה¹² איש אחד מן הרמחים צופים מרר אפרים

(I S 1:1) וכדלך אלימלר איש נעמי (1:3 גא) וקו/ בארץ עוז אסא אן יכוון

אסם אלבלד עוז ואנמא אן יכוון אסם לאנסאן וסמי אלבלד עלי אסמה מחל ארץ¹³

מצרים* ארץ¹⁴ כנען* ווגדנא עוז תלאח¹⁵ מן בני טם עוז¹⁶ וחול* ומן בני שעיר

עוז¹⁷ וארן* ומן בני נחור עוז¹⁸ בכורי* ויקרב אן יכוון מן בני נחור לאנה

ארץ בני¹⁹ קדם* בק/ וילך ארזה בני קדם (29:1 גא) ותם עיר נחור (24:10 גא)

וקאל פי אירוב גדול²⁰ מבני קדם* (1:3 סב) ודכר אסמה ליכוון אנדא ידכר²¹

באסמה לאסימא והו ואחד מן ג.²² סדכורין נח דניאל ואירוב תם דכר לנא דינה

וסאעתה סקדמה למא סנדכר מא בזל נה מן אלבלא ליערף אנה לס יכוון דלך עלי

סריק אלעקונה כמא בזל בדור המנול מן כסאיאהם בק/ וירא יו²³ כי רבה רעת

האדם (6:5 גא) וכמא בזל בסדום בק/ ואנשי סדום רעים וחטאים ליווי מאד

(13:13 גא) וכדלך מצרים וכנען סדכר סאעתה כמא דכר נח איש צדיק (6:9 גא)

(1) with tanwin "accusative" in A. and C.

(2) with tashdeed in A.

(3) with tanwin "accusative" in A. and C.

(4) Ibid.

(5) Ibid.

(6) in C. חלחה

(7) in C. אחרהמא

(8) in C. ואלחאני

(9) in C. ואלחאלח

(10) with tashdeed in A.

(11) in M.T. סיכירו

(12) in M.T. ויהי

(13)....* see Gn 13:10.

(14)....* see Gn 17:8.

(15) חלחה in C.

(16)....* see Gn 10:23.

(17)....* see Gn 36:28.

(18)....* see Gn 11:26-27.

(19)....* see Job 1:3.

(20) in C.+ מכל

(20)....* גדול מכל בני קדם

in M.T.

(21) missing in C.

(22) חלחה in C.

(23) missing in A.

מנהא כתיבה¹ מן נפלאות ירי² ואלחאלת³ עשר* הו אן אללה חע. אחנה לנא
 דכר⁴ אירב ליכוז דלך לאגיאל⁵ מסחאנפה⁶ חתי ידכר⁷ נאלגמיל ולא ינקסע
 דכרה מן בין אלעאלמין⁸ וכדלך אכנאר אלצודיקים ואלמשכילים נק/ חסב
 זאת לדור אחרון⁹ (Ps 102:19) סהדא¹⁰ אלמעאני אלתי דכרתהא נפידהא¹¹
 מן הדה¹² אלספר גיר מא נפידה מן כלאם מנחור גרי בינהם. סקר חכו¹³
 מנאפע הדה¹⁴ אלספר פיגב עלי אלנאס אן ירגבו אלי מערפה מא סיה מן
 אלעלם והודא אבחדי בשרח אפסוק אפסוק ודכר¹⁵ מענאה¹⁶ נחסב מא סמענאה
 ומא ילוח לנא¹⁷ ואדכר מן גמלהא מא קרב מסלכה פאן כתיר מן אלעלמא
 וגה כלאם אירב אלי גיר גרצה וקצדה פחצל אירב ענדה¹⁸ מדמום עלי צרב
 מן אלצרוב ואללה עז וגל כהד לה פי צור כתאנה חס וישר וירא אלהים
 וכר מרע(1:1 Job) וקאל פי אכר כתאנה כי לא דברתי אלי נכוונה כענדי
 אירוב(8:42 Job) פוגב ענד הדה אלנצוז אן נגעל הדא אצל ונמסי כל
 כלאם אירב עלי מריק ימסי מע הדה אלאצל כמא סנביין כל אפסוק יעהאן
 חכריגה פי מוצעה אן שא¹⁹ אללה חע. במנה וכרמה.

(1) כתיבה in B.

(2) in B.+ .:

(3) * ואליג in B.

(4) כנר in B.

(5) ענד אלאגיאל in B.

(6) אלמסחאנפה in B.

(7) with ḡamma and fatha in B.

(8) אלעלמא in B.

(9) אן in B.

(10) סהדה in B.

(II) written above the line
in C.

(I2) הדא in B.

(I3) חניין in B.

(I4) הדא in B.

(I5) with kasra in B.

(I6) מעאניה in B.

(I7) B. breaks off here.

(I8) written in different
hand-writing in C.

(I9) A. resumes here.

דלך אלי אן כסף אללה ¹... וטהר ללנאס אנה עלי אלמרהב אלזחיה כק/
 לאליפז חרה אפי בך ובשני רעירך כי לא דברחם אלי נכונה כעבדי אירוב
 (Job 42:7). ואלחאסע חעריסנא מדהב רסאקה ומסלכהם פי אלכלאם לנערך
 מא כאן יעתקדוה קנל אן כסף אללה להם אלחק לנעלם אן אלכלך כאן ביו
 5 אלקדמא ועלי אנהם מוחדין סומנין ואן אללה אחוגהם אלי אגההאד פי
 אלנחת פקד יסלכו סיה אלטריוק אלמסתוי פקד ² יצינו אלחק ³ וקד לא יצינו
 ופי דלך רד עלי מדהב מן ירא אלתקליד וירסע אלנטר אד קד יכסי ויציב
 והדא מדהב אלחשויה מחל אלפיומי ואחנאעה ⁴ וחשויה כלאמה ⁵. ואלעאטר ⁶
 יתעלם ⁷ מנהם ארב אלנטר ואלגדל אד כאן כל ואחד יזנר לזאחנה חתי ינתהי
 10 כלאמה ויקטע והו ⁸ יחסס * סאיר מא יקולה חס יתכלם פי בזנחה ויגיב ען
 כלאם זאחנה במא ירי אנה אלדין סנעמל נחן איזא פי סנאטרנא מחלהם
 ומן כרג ען הדא אלמסלך כאן נאקז אלמערסה קליל ⁹ אלארב מדמום.
 ואלחאדי ¹⁰ עשר * הו אנה תרדד בינהם אלכלאם ¹¹. דפעאת והו מתחקק בזנחה
 מדהנה והם איזא מתחקקין בזנחה מדהנהם פלא הם ¹² יסלם אליהם ¹³ ולא הם
 15 יסלמו אליה וענד דלך סכחו ען סכאטנחה והדא ידל עלי אנה קד יתנאזע
 אהל אלנטר פי זמרהם ולם יסלם אחדהמא לזאחנה וליס בר מן חק מע ¹⁴
 אחדהם * ואכר אלאטר יטהר אלחק ויבין ¹⁴ מן ענד אללה וכמא ¹⁶ קאל ¹⁷ פי
 אלשארית קרוב מצדיקי מי יריב אתי נעמדה יחד ¹⁸ (Is 50:8). ואלתאני ¹⁹ עשר *
 הו אן פי הדה ²⁰ אלסטר דכר גבורות יוי ונפלאווחיו פקד דכר סרטא מנהא
 20 אליפז ואוסע מנהא אירוב ואלירוגא ואכחר מן אלכל סזלין קאלהא אללה סנערך

(1) missing in C.
 (2) this word is first written
 פיגוז אן then replaced in
 different hand writing by פקד
 in the margin in C.
 (3) B. resumes here.
 (4) וחנאעה in B.
 (5) with fatha and damma in C.
 (6) in B. ואל
 (7) נחעלם in B.
 (8)....* סיחסס in B.
 (9) missing in C.
 (10)....* ואל in B.
 (11) חלת in B.

(12) הו in B.
 (13) להם in H.
 (14)....* written above the
 line in different hand
 writing in B.
 (15) missing in B.
 (16) Ibid.
 (17) כקאלו in B.
 (18) in B.+ מי בעל משפטי יגש אלי
 (19)....* ואליו in B.
 (20) הו in B.

(Job 1:6, 2:1) ליחחנא¹ עלי אן נכון מתלהם כאצה פי איאם אלסנות ורום
 אלשהור ואלאעיארד. ואלראנע² מא בקף עליה מן קצה אלשטן והו אן כאן פי
 אלקדים מן יטוף פי אלנלד ידעו³ אלי אלדין ויחחסב ללה עז⁴ וגל*⁵ ואנה לם
 יכן פי אלעאלם מהמל בלא⁵ דאעי ולא⁶ מחחסב וכק. ען אלקרון אלקדימה אז
 5 הוחל⁷ לקרא בשם ירי (Gn 4:26) ואכבר אסנאב הלאך אמחנא⁸ ענדמא ערמת
 דלך בק/שוטטר בחוצות ירושלם (Jer 5:1) פכרב אלנלד וחלף אכחרהם בארבעת⁹
 שפטי* הרעים (Ez 14:21). ואלכאמס העריפנא דין אירב ותקואה ואפעאלה
 אלגמילה לנסלך פי סבילה ואתארה ולנאכד¹⁰ מאכדה ועלי אנה מן גיר אמחנא.
 ואלסאדס תמסכה¹¹ בדינה וצנרה עלי מא בזל נה מן אלנלא אלדי לם ינזל בגירה
 10 מן אלצאלחין מתל מא בזל נה פכאן¹² יחחמל נה סיכון דלך העליסא¹³ לנא אן
 בתמסך בדין אללה מע אהואל אלגאליה ועצם מצאיננא בק/ כל זאת באחנר ולא
 שכחנור וג. (Ps 44:18) לכן מצאיב אירב לם חחל נה ען דנרב ומצאיננא ען
 דנרב כנאר פאחרי אן בצנר עלי מא בזל ננא מן אלמצאיב. ואלסאנע דכר מא
 וצפה לנא מן רגוע אללה אליה ורפע אלסכמ ענה פרגעת אליה בעמחה מצעס¹⁴
 15 וברא גסמה מן אלסקם וזאד פי קדרה וגאהה עלי אהל עצרה פנרגל¹⁵ נחן איצא
 אלפרג ורפע אלצרנאת ענא ורגוענא אלי אפצל מן קדים זמאננא וקד כאן אירב
 מתחקק באנה סיעיד אללה אליה ואן כאן לם יערפה.....¹⁶ פאחרי אן נתחקק
 נחן גמיע מואעיד אללה אלדי דכרהא כל בני לא סימא בעהוד ומואחיק פנתעזא
 נהא ונצנר עלי אחואל אלגלות אלמרה. ואלחאמן הו אן כאן כל ואחר ימען
 20 עלי מדהנה וינסנה אל כל קניח מתל מא ילחקנא¹⁷ מן ישמעאל* כאצה וצנר עלי

(1) סיחחנא in B.

(2) ואלד. in B.

(3) אלנאס in B.+

(4) גל ועלא.....* in B.

(5) סלא in B.

(6) alongside this word in the
margin in different hand
writing is written מהמל
in C.

(7) missing in C.

(8) B. breaks off here.

(9).....* שפטי in M.T.

(10) smudged in C.

(11) Ibid.

(12) Ibid.

(13) with tanwin "accusative"
in C.

(14) Ibid.

(15) smudged in C.

(16) missing in C.

(17).....* smudged in C.

ותניין ענד אצחאנה אנה¹ ענד אללה נאלמנזלה אלכבירה ואנה אעטאה² סואלה*
 אלדי כאן יסלה מן³ אללה אן יכאסנה וכאן כל ואחד מנהם ינכר דלך עליה
 ורד אליה בעמחה מצעפה וכאסהם⁴ סי מא כאנו יקולונה מן אללה ויכסון
 אירב סצאר⁵ ענד דלך אסאם אלזמאן וכנרת סנזלחה ועסם⁶ מחלה וכל דלך לסא
 דכל תחת אלמחן ולם יתגייר דינה וצנר ושכר פראי אלכאלק אן יעסיה סואלה
 סי אן געל לה ססרא⁷ ססרדא⁸ דכר פיה אכנארה וסנאסרחה סע אצחאנה לינחסע
 נה כל גיל אן ינשו מן⁹ בעדה* סי אלעאלם ויערף אכנארה¹⁰ .
 ואד קדמת דכר מא יגב אן אקדמה סי סעני הדה¹¹ אלשכץ¹² ע. אלס. ארי אן אגסע
 גמל עיון מעאני הדה¹³ אלססר ופואידה קנל אן אנתדי בתססירה ליקף אלמחעלם
 עלי סנאפעה פירגב אלי תעלימה ותחצילה ומן ואהב אלחכמה אסל אלרשר ואלהדאיא
 אלי תופיק אלחק ונה בסתעין .
 אול מא נפידה מן הדא אלכתאב הו אנה קד כאן סי אלזמאן קוסא מוחדין¹⁴ ואהל
 אלעלם מן גיר אמתנא אד ליס אירב¹⁶ ואצחאנה מן זרע יעקב פעלמנא אנה ליס¹⁷
 יזל אלמוחדין אלמוסנין סי אלעאלם ליכנהם¹⁸ אחאדא סי קנאיל אלסאם ולם חכן
 אמה כלהא או אכתרהא סומנין גיר אמתנא¹⁹ . ואלתאני²⁰ חעריסנא אן סנד אלדהר
 כאן אלמוסנין סגתמעין בעצהם בעצא²¹ עלי מא סנניין סי²² בעד אן רעי אירב²³
 כאן כל ואחד מן נלד וקניל כק/ ויבאר איש ממקומו (Job 2:11) סירגננא²⁴
 אלי אלאגתמאע בעצנא אלי בעץ ונקרב בעצנא בעץ²⁵ כסא חוגנה אלדיאנה.
 ואלתאלת²⁶ הו אן כאן ללמוסנין סואצע יגתמעון סיהא סי יום מעלום ללענאדה
 ואלגדל סי דין אללה כמא סנניין דלך סי ויהי היום ויבאר בני האלהים²⁷

(1) missing in A.	(16) smudged in C.
(2).....* smudged in A.	(17) לם in B.
(3) missing in A.	(18) ליכנהם in B.
(4) this word is written first, then the 3 omitted.	(19) with fatha in C.
(5) B. resumes here.	(20) ואלב. in B.
(6) in A.+δ	(21) with tanwin"accusative" in C.
(7) with tanwin"accusative" in C.	(22) in B.+מא
(8) A. breaks off here. with tanwin "accusative" in C.	(23) smudged in C.
(9).....* written above the line in different hand writing in C.	(24).....* סירגננא סי אגתמאע in B.
(10) missing in C.	(25) בעצא in B.
(11) הדא in B.	(26) ואלג. in B.
(12) אלגליל in B.+	(27) לדתיצב על יורי in B.+
(13) הדא in B.	
(14) with tanwin"accusative" in C.	
(15) מזהירין in B.	

יפעל¹ פעלא מע דלך אלסכץ או² עלי ידה ודלך אנה למא³ כאן אלקול⁴ סו^{*}
אללה אלי אברדם ע. אלס.⁵ בתעריפה מא יכוון סן גלות⁶ מצרים^{*} וכאן אחד

אסנאב דלך אלגוע בק/ וישלחני אלהים לפניכם (Gn 45:7) אראד אללה אן

יכוון להם מקדם יקום באמרהם פלא יהלכו⁷ נאלגוע סגעל יוסף ע.אלס. אלקאים

במונתהם סול תלך אלמדה ולם יסכן דלך אלא נחית חכוון לה יד ומקורה וכדלך

כאן⁸ קולה⁹ ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו¹⁰ וג.^{*} (Gn 47:12) פאוצלה אלי

אלמלך חתי אמכנה דלך ולם יכוון¹¹ עלי ידה סן¹² גירה אלא נחית אנה כאן אפצל

אכותה פי אלחכמה ואלראי ואלדין וכדלך קאל פיה נזיר אחיו (Gn 49:26)

וכדלך כאן עזר איו¹³ ע.אלס. כתיר אלרוא פי מדאהנהם כמא סנשרח דלך פי

קצה^{*} אלשטן וכאן איו¹⁴ נאלטנזלה אלגלילה^{*} אלדי שהד אללה לה¹⁵ איש חם

וישר וירא^{*} אלהים וטר¹⁶ מרע (Job 1:1) סלם^{*} יצלח אן יכוון אמאם דלך אלעצר

אלא מחלה ועלם אלכאלק אנה לא יתגייר סן¹⁷ אעתקאדה¹⁸ וצחח¹⁹ דינה^{20*} מע הואתר

אלמחן ואלמצאיב עליה פאדכלה חחח לולב²¹ אלמחן^{*} ליכוון ענד אהל עזרה וענד

כל עזר²² ינשו²³ סן בעדה אנה למ יכוון²⁴ דינה לחראטה בעמחה ומנזלחה בק/

אלשטן רחנם ירא איוב אלהים (Job 1:9) סלמא צנר עלי מא גרי עליה ושכר²⁵

כאן יתכלם נאלמדהב אלחק ואצחאנה ינאקצוה פי דלך ויטענון עליה וינסנוה

אלי כל קניח ויתגרע סן אלמראראת זאידה עלי סצאינה וקסמה²⁶ אסתחק ענד

דלך אן יבלגה^{*} סואלה פאולא²⁷ כאסנה²⁸ בצרוב סן נפלאותיו^{*} וגנורותיו סרר

נהא²⁹ עלי כל מדהב נאסל^{*} ומדאהב אלפלאסטה ואלדהריה³⁰ כמא סנשרח דלך^{31*}

בעון אללה פי קר/ מי זה מחשור בעצה³² במליון בלי דעח (Job 38:2)

{1} missing in A.

{2} Ibid.

{3} with tachdoed in A.

{4}.....* missing in A.

{5} Ibid.

{6}.....* see Is 20:4.

{7} missing in A.

{8} with tachdoed in A.

{9} קר in A.

{10}.....* missing in A.

{11} with tachdoed in A.,
in C.+ יוד

{12} smudged in A., omitted
in C.

{13}.....* missing in A.

{14}.....* Ibid.

{15}.....* Ibid.

{16}.....* Ibid

{17} in A.+ א

{18}.....* smudged in A.

{19} וצחח in C.

{20} written above the line in
different hand writing in C.

{21}.....* smudged in A.

{22} Ibid.

{23} written in different hand
writing in C.

{24} with tachdoed in A.

{25} in A.+ וכן

{26} see note 60.

{27} with tanwin "accusative" in A.
and C.

{28}.....* missing in A.

{29}.....* Ibid.

{30} smudged in C.

{30}.....* missing in A.

{31} written above the line in
different hand writing in C.

{32} missing in A.

1 בַּהּ מִן אֱלֹמֵנָא² מִן בַּק/עַד עַת בּוֹא³ דְּבֵרוּ וְגוֹ. * (Ps 105:19) וּדְלֵךְ סִי⁴ דוּד *
 ע. אֱלֵס. לֵם יִזַּל נַע וְנַד מִפְּנֵי שְׂאוּל⁵ כִּמָּא הוּ סַעְרוּף מִן אַכְנָאָרָה⁶ סוּל הַרוּנָה
 מִן בֵּין יִרְיָה * פִּלְמָא חַם דְּלֵךְ עֲלֵיהָ⁷ וְצַל⁸ אֱלִי * אֱלִסְלֵךְ וְאַלְעִז * * וְכֹדֵלֵךְ אִיּוֹב
 ע. אֱלֵס. אֲדַכְלָה אֱלֵלָה תַּחַת אֱלִמְחֹן⁹ לִמָּא אֲרָאָד אֵן יוֹסֵר עֲלֵיהָ אֲנַעֲמָם אֱלֹדְנִיא
 5 בַּאֲסַתְחַקֵּאק פִּיבְנוּה בַּאֲסַמָּה וִיזִיד פִּי עַמְרָה עֲלֵי¹⁰ אַהֵל עַצְרָה פִּיגְבַּ עַנְד דְּלֵךְ אֵן
 בַּקּוּל אֵן גִּזָּא אֱלֹדְנִיא יִכּוֹן עֲלֵי צַרְבִּין אֱלֹוֹאֲחַד פִּעֵל¹¹ אֱלִמְצוּת בַּק/ לַאֲנֹרְתָם
 ע. אֱלֵס. * לָךְ לָךְ מֵאֲרֻצָּד (Gn 12:1) וְקָאֵל לָהּ וְאַעֲשֶׂךָ לְגֹרִי גְדוּל (Gn 12:2)
 וְקָאֵל אִיצָא כִּי בֹרַךְ¹² אֲבֹרַכְךָ וְגוֹ. (Gn 22:17) וְרַחֲבֵרְכוּ בְּזֹרְעֵךְ וְגוֹ. * (Gn 22:18)
 וְכֹדֵלֵךְ¹⁴ צִמּוֹן * לַאֲנַאִיבָא פִּי פִּצְלֵי אֵל בְּרִית אִם בַּחֲקוּתֵי (Lev 26:3) וְהִיָּה אִם
 10 שְׁמֹרַע תִּשְׁמַע (Dt 28:1) וְאַלְחָאֲנִי מִגִּזָּאָה עֲלֵי אַכְדָּה¹⁵ עֲלֵי סַחֹן יִדְכַּלְהָא¹⁶ עֲלֵיהֶם
 וְאַלְדֵי יַחַתְמַל פִּיָּה אֱלִמְגֹאֲדָנָה הוּ¹⁷ אַנְהָ הֵל כִּמָּא אֵן פִּי דָאֵר אֱלֹאֲכָרָה גִּזָּא עֲלֵי פִּעֵל
 אֱלִמְצוּת¹⁸ גִּיר גִּזָּא הֵדָא אֱלֹדְנִיא כְּדָאֵךְ יִכּוֹן¹⁹ פִּי דָאֵר אֱלֹאֲכָרָה גִּזָּא עֲלֵי אֱלִצְנֵר
 עֲלֵי אֱלִמְחֹן אִם לֹא פִּהֵדָא אֱלִנָּאֵב יַחַתָּאֵב אֱלִי כִּלְאִם וְאַסַּע וְלִיִּם הֵדָא קַצְדָּנָא פִּי
 הֵדָא אֱלִסְמוּצַע וְנַחַתְכֵלְמֵם הֵגָא פִּי סָא בַּחַתָּאֵב אֱלִי דְכָרָה וְהוּ אֵן בַּקּוּל אֵן הֵדָא אֱלִצְרַב
 15 לִיִּם יִפְעֵלָה אֱלֵלָה פִּי כֹל זִמָּאֵן וְלֹא סַע כֹּל שַׁכְּזָ וְאַנְמָא יִכּוֹן דְּלֵךְ פִּי נַעַץ אֱלֹאֲזִמְנָה
 וְסַע אַחָאֵד מַכְצוּצִין וְסִי סַחַל דְּלֵךְ קָאֵל קַהֲלַת ע. אֱלֵס. יֵשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֱלֹהִים בַּמַּעֲשֶׂה רַשְׁעִים וְיֵשׁ רַשְׁעִים שְׂמִינֵעַ²⁰ אֱלֹהִים וְגוֹ. *
 (Eccl 8:14) פִּעְרָף אַנְהָ קַד יִכּוֹן דָּאֵלֵךְ בָּאֲדָר פִּי אֱלִזְמָאֵן וְפִרְאָד וְדָאֵךְ מִן אַגֵּל
 אֵן²¹ דְּלֵךְ אֱלִסְמַעְנֵי לִיִּם יוֹגֵד פִּי כֹל עַצֵּר²² וְלֹא פִּי כֹל שַׁכְּזָ כִּמָּא הוּדָא נְשֵׁרַח סַרְטָא
 20 מִן דְּלֵךְ וְהוּ אַנְהָ יִכּוֹן אַהֵל דְּלֵךְ²³ אֱלִעְצֵר כְּחִירִין²⁴ אֱלִרְדָּא * גַּעֲלַת²⁵ אֱלַחְכִּים אֵן

(1) סִי in B.

(2) in B.+ כִּמָּא , B. breaks off here.

(3).....* missing in A.

(4).....* Ibid.

(5) smudged in A.

(6).....* missing in A.

(7).....* Ibid.

(8).....* missing in C.

(9) smudged in C.

(10) Ibid.

(11).....* missing in C.

(12) Ibid.

(13) Ibid.

(14).....* Ibid.

(15) smudged in A.

(16) missing in A.

(17) smudged in A.

(18) missing in A.

(19) Ibid.

(20)* אשר מניע in A. and M.T.

(21) with tashdeed in A.

(22) smudged in A.

(23).....* missing in A.

(24).....* written in the margin in C.

(25) smudged in C.

כמתלהא¹ עאדה. והי אפעאל פעלהא סע ענידה לסא ירא חב. אסס. לצרב סן
 צרוב אלחכמה ואן אכחלסת ואחסעת והוא אלנאב ואסע גדא .
 סקד יכוון עלי צרב סן אלמחן אלתי תאתי עלי ענידה לא עלי סריק אלעקונה
 ולא עלי סריק אלחמחיץ לכסא וזלל גרי סן אלענד סיכוון סי דלך² חמחיץ
 לסא גרי מנהם ודלך אנא³ וגדנא אללה⁴ יבזל אלנלא באלכטאיין סקר יקחלהם
 5 נהא וקד יבקיהם בעד אלנקמה פאלדי חלסהם מחל⁵ דור המנול * וכזום⁷ ואלדי
 יבקי⁸ מנהם מחל מצרים⁹ וגירה¹⁰ סקר¹¹ גרי עלי צרב אכר והו כמא גרי עלי
 אלסיי¹² דוד ע. אלס.¹³ מא לחקה סן קציה¹⁴ אנשלדס ולס יחלף סי דלך נל רגע
 אלי מחל מא כאן פהדין אלצרביין המא סן גרה אפעאל סנקת מנהם וקד ירר עליה
 אלנלא ליס הו סן גרה אפעאלהם מחל מא גרי עלי יוסף על. אלס. סן אכוחה ומן
 10 זוגה פוסיפר וסי אלחנס¹⁵ וגרי¹⁶ עלי דוד סן שאול¹⁷ וכאן צאנרא עלי דלך
 עאירוב סוק אלכל כמא¹⁸ סנשרח דלך סי מא בעד והוא אלצרב יפעלה אללה סע
 אלענד סקדמה לסא יריד אן ינילה סן אלמנאזל¹⁹ ואלמראתב אלגלילה ונעס גזירה
 לא עלי סריק אלאסמאל עליה כמא²⁰ יפצל עלי אלעצאה סירי²¹ אללה אן ידכלהם
 תחת לולב אלמחן חת²² אדא הם צנרו עליהא ושכרו אסתחקו סן אללה אן ינילהם
 15 תלך אלמראתב אלגלילה כואגב סן גרה אפעאלהם והוא אלצרב ליס יפעלה אללה
 אלא סע סן יעלם²³ אנה יצנר וישכר לאנה יקצד בדלך²⁴ גסע אלענד אלמסתחן
 פליס יגוז אן יפעל מחלה²⁵ סע סן יעלם אנה לא יצנר עלי דלך והוא אלצרב
 סעלוס והו אן אללה אדכל יוסף תחת לולב אלמחן וצנר סחנת לה מא נשרה אללה

(1) B. starts here.

(2) C. starts here.

(3) with *kasra* and Arabic *shadda* in B.

(4) in B.+ עז וגל

(5) missing in C.

(6)* see Gn 7:6.

(7) see Gn 13:10.

(8) with *kasra*, *fatha* and Arabic *shadda* in B.

(9) see Ex 4:18.

(10) ונטראהם in B.

(11) וקר in B.

(12) missing in B.

(13) in B.+ סי

(14) סי קצה in B.

(15) סן אלחנס in B.

(16) ומחל מא in B.

(17) missing in C.

(18) Ibid.

(19) Ibid.

(20) A. starts here.

(21) סראי in B.

(22) missing in A. and C.

(23) in B.+ מנה

(24) missing in C.

(25) מחל דלך in B.

الاهـدا

الى والدى الحنون . . . الذى انار الطريق امامي
الى والدى الغالية . . . التى ضحت من اجل تعليمي
الى اخوتي الاعزاء . . . عامر ، يحيى ، مشتاق
لما ابدوه لى من تفران وحب وتفحسية وأينثار
الى أختى العزيزة رباب . . . لما ابدته لى من
جميل ودفن وتشجيع لا يقاس . . .
أهدىهم باكورة عمري وعمارة وجداني . . .
ومع فائق حبي وتقديري . . . أهدىهم هذا البحث .

حيدر

" קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה "

משלי לא:כח